

NOUL TESTAMENT

AL

DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI NOSTRU

IISUS HRISTOS.

DUPĂ TEXTUL ÎN SLOVE CIRILICE

TIPĂRIT CU VŢEA ȘI BLAGOSLOVENIA PEA SFINȚILOR. EPISCOPI AI
PRINCIPATULUI ROMÂNIEI, DUPĂ CEL MAI ALES MODEL
DAT DE PEA SFINȚIA LOR.

tra

BUCURESCI
TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FI

Strada Regală, 19.

1898

NUMELE ȘI ORĂNDUIALA CĂRȚILOR

NOULUI TESTAMENT.

	<i>Cap.</i>	<i>Fafă</i>		<i>Cap.</i>	<i>Fafă</i>
Evangelhia cea de la Mattel	28	3	I Epistolia Sf. Apostol Pavel cea întâi către Timotei	6	322
Evangelhia cea de la Marco	16	52	II Epistolia Sf. Apostol Pavel cea a doua către Timotei	4	328
Evangelhia cea de la Luca	24	84	Epistolia Sf. Apostol Pavel cea către Tit	3	332
Evangelhia cea de la Ioan	21	133	Epistolia Sf. Apostol Pavel cea către Filimon	1	335
Faptele Sfinților Apostoli	28	179	Epistolia cea către Evreii	13	336
Epistolia Sf. Apostol Pavel cea către Romani	16	232	Epistolia Sf. Apostol Iacov cea Sobornicească	5	352
I Epistolia Sf. Apostol Pavel cea întâi către Corinteni	16	254	I Epistolia Sf. Apostol Petru cea Sobornicească întâi		356
II Epistolia Sf. Apostol Pavel cea a doua către Corinteni	13	275	II Epistolia Sf. Apostol Petru cea Sobornicească a doua	3	364
Epistolia Sf. Apostol Pavel cea către Galateni	6	289	I Epistolia Sf. Apostol Ioan cea Sobornicească întâi	5	368
Epistolia Sf. Apostol Pavel cea către Filippeni	4	304	II Epistolia Sf. Apostol Ioan cea Sobornicească a doua	1	374
Epistolia Sf. Apostol Pavel cea către Coloseni	4	309	III Epistolia Sf. Apostol Ioan cea Sobornicească a treia	1	375
I Epistolia Sf. Apostol Pavel cea întâi către Tesalonicheni	5	315	Epistolia Sf. Apostol Iuda cea Sobornicească	1	376
II Epistolia Sf. Apostol Pavel cea a doua către Tesalonicheni	3	319	Apocalipsis a Sf. Ioan Teologul	22	387

SFÎNTA EVANGHELIE
CEA DE LA MATTEI

CAPITOLUL I.

Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiului lui David, fiului lui Avraam.

2. Avraam a născut pre Isaac; iar Isaac a născut pre Iacov; iar Iacov a născut pre Iuda și pre frații lui;

3. Iar Iuda a născut pre Fares și pre Zara din Tamar; iar Fares a născut pre Esrom; iar Esrom a născut pre Aram;

4. Iar Aram a născut pre Aminadav; iar Aminadav a născut pre Naason; iar Naason a născut pre Salmon;

5. Iar Salmon a născut pre Vooz din Rahav; iar Vooz a născut pre Ovid din Rut; iar Ovid a născut pre Iesse;

6. Iar Iesse a născut pre David împăratul; iar David împăratul a născut pre Solomon din *măiere care a fost* a lui Urie;

7. Iar Solomon a născut pre Revoam; iar Revoam a născut pre Avia; iar Avia a născut pre Asa;

8. Iar Asa a născut pre Iosafat; iar Iosafat a născut pre Ioram; iar Ioram a născut pre Ozia;

9. Iar Ozia a născut pre Ioatam; iar Ioatam a născut pre Ahaz; iar Ahaz a născut pre Ezechia;

10. Iar Ezechia a născut pre Manassi; iar Manassi a născut pre Amon; iar Amon a născut pre Iosia;

11. Iar Iosia a născut pre Iehonia și pre frații lui, la mutarea în Vavilon;

12. Iar după mutarea în Vavilon, Iehonia a născut pre Salatiil; iar Salatiil a născut pre Zorovavel;

13. Iar Zorovavel a născut pre Aviud; iar Aviud a născut pre Eliachim; iar Eliachim a născut pre Azor;

14. Iar Azor a născut pre Sadoc; iar Sadoc a născut pre Ahim; iar Ahim a născut pre Eliud;

15. Iar Eliud a născut pre Eleazar; iar Eleazar a născut pre Mattan; iar Mattan a născut pre Iacov;

16. Iar Iacov a născut pre Iosif bărbatul Mariei, din care s'a născut Iisus, ce se dice Hristos.

17. Deci toate neamurile de la Avraam până la David, *sunt* neamuri patru-spre-dece; și de la David până la mutarea în Vavilon *sunt* neamuri patru-spre-dece; și de la mutarea în Vavilon până la Hristos, *sunt* neamuri patru-spre-dece.

18. Iar nașterea lui Iisus Hristos așa a fost: Că logodită fiind muma lui, Maria, cu Iosif, mai înainte de a se aduna ei, s'a aflat având în pântecoe din Duhul Sfînt.

19. Iar Iosif, bărbatul ei, drept fiind, și nevrînd s'o vădească pre ea, a vrut pre ascuns s'o lase pre dînsa.

20. Și aceasta gândind el, iată, îngerul Domnului în vis s'a arătat lui, grăind, Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pre Maria muierea ta: că ce s'a zămislit într'insa, din Duhul Sfint este.

21. Și va naște fiu, și vei chema numele lui IISUS: că acesta va mântui pre norodul său de păcatele lor.

22. Iar acestea toate s'a făcut, ca să se împlinească ceea ce s'a ȳis de la Domnul prin proorocul, ce ȳice,

23. Iată, fecioara în pânțece va avea, și va naște fiu, și vor chema numele lui Emanuil, ce se tiloueste, Cu noi Dumnezeu.

24. Și sculându-se Iosif din somn a făcut precum 'I a poruncit lui îngerul Domnului, și a luat pre muierea sa:

25. Și nu o a cunoscut pre ea până ce a născut pre fiul său ȳel înteiu născut; și a chemat numele lui IISUS.

CAPITOLUL II.

Iar dacă s'a născut Iisus în Vitleemul Iudeei, în ȳilele lui Irod împăratul, iată maghi de la răsărit au venit în Ierusalim,

1. ȳicând, Unde este cel ce s'a născut Împăratul Iudeilor? că am văȳut steaoa lui la răsărit, și am venit să ne închinăm lui.

2. Și auȳind acestea Irod împăratul, s'a turburat, și tot Ierusalimul ou dănsul.

3. Și adunând pre toȳi arhierii și cărturarii norodului, a în-

trebat de dănsii, unde este să se nască Hristos.

4. Iar ei au ȳis lui, în Vitleemul Iudeei: că așa este scris prin proorocul.

5. Și tu Vitleeme, în pământul Iudeei, nici de cum nu ești mai mic între domniii lui Iuda: că dintru tine va eși Povăȳitor, care va paște pre norodul meu Israil.

6. Atunci Irod, întru ascuȳind chemând pre maghi, a cercat cu de amăruntul de la dănsii de vremea întru care s'a arătat steaoa.

7. Și trimiȳându'ȳi pre ei în Vitleem, le a ȳis, Mergând cercetaȳi cu amăruntul pentru prunc; și dacă 'ȳi veți afla, să 'ȳi vestiȳi și mie, ca și eu venind să mă închin lui.

8. Iar ei ascultând pre împăratul, s'a ȳus; și, iată, steaoa, pre care o văȳuseră la răsărit, mergea înaintea lor, până a venit și a stăȳut d'asupra unde era pruncul.

9. Iar ei văȳdend steaoa, s'a ȳu bucurat cu bucurie mare foarte.

10. Și înȳrând în casă, au văȳut pruncul cu Maria muma lui, și căȳdend, s'a ȳu închinat lui: și deschiȳându'ȳi vistierile lor, au adus lui daruri; aur, și tămăie, și smirună.

11. Și luând înșȳiȳtare prin vis să nu se întoarcă căȳră Irod, pre altă cale s'a ȳu dus la țara lor.

12. Iar după ce s'a ȳu dus ei, iată, îngerul Domnului în vis se arată lui Iosif, ȳicend: Sculându-te, iea pruncul și pre muma lui, și fugi în Eghipt, și fi ai acolo

până voiți dice ție: că va Irod să caute pruncul să'l piardă pre el.

14. Iar el sculându-se, a luat pruncul și pre muma lui noaptea, și s'a dus în Eghipt:

15. Și a fost acolo până la moartea lui Irod: ca să se împlinească ceea ce s'a dis de Domnul prin proorocul, ce dice, Din Eghipt am chemat pre fiul meu.

16. ¶ Atunci Irod, vădând că s'a batjocorit de maghi, s'a mâniat foarte, și trimițând a omorit pre toți pruncul, cari erau în Vitelem, și în toate hotarele lui, de doi ani și mai mic, după vremea care cercase de la maghi.

17. Atunci s'a împlinit ceea ce s'a dis de Ieremia proorocul, ce dice,

18. Glas în Rama s'a auzit, plângere, și tinguire, și țipet mult, Rahil plângând pre fiul sêi, și nu vrea să se mângâie, pentru că nu sânt.

19. ¶ Iar după ce a murit Irod, iată, îngerul Domnului în vis se arată lui Iosif în Eghipt.

20. Dicând, Sculându-te, iea pruncul și pre muma lui, și mergi în pământul lui Israil: că au murit cei ce căuțau sufletul pruncului.

21. Iar el sculându-se, a luat pruncul și pre muma lui, și a venit în pământul lui Israil.

22. Iar auzind că Arhelau împărătește în Iudeea, în locul lui Irod, tatălui său, s'a temut să meargă acolo: iar luând poruncă în vis, s'a dus în părțile Galileei:

23. Și venind a lăcuit în cetatea ce se numește Nazaret: ca

să se împlinească ceea ce s'a dis prin proorocul, Nazarinean se va chema.

CAPITOLUL III.

Iar în zilele acelea a venit Ioan Botezătorul, propoveduind în pustiea Iudeei.

2. Și dicând, Pocăți-vă: că s'a apropiat împărăția cerurilor.

3. Că acesta este acela ce s'a dis de Isaia proorocul, ce dice, Glasul celui ce strigă în pustie, Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Și acest Ioan avea îmbrăcăminte lui de perle de cămășă, și briu de curea împrejurul mijlocului lui; și hrana lui era a cride și miere sălbatică.

5. Atunci eșia la densul Ierusalimului, și toată Iudeea, și toată lătura d'imprejurul Iordanului,

6. Și se botezau în Iordan de la densul, mărturisindu'și păcatele lor.

7. Iar vădând pre mulți din Farisei și din Sadduchei venind la botezul lui, a dis lor: Pui de năpirci, cine v'a arătat voă să fugiți de mânia ce va să fie?

8. Faceți dar roduri vrednice de pocăință:

9. Și să nu vi se pară a grăi întru sine-vă, Tată avem pre Avraam: că dic voă, că poate Dumnezeu și din pietrele acestea să rădice fil lui Avraam.

10. Că iată și săourea la rădăcina pomilor zace: deci tot pomul care nu face roadă bună se taie, și în foc se aruncă.

11. Eu adică vă botez pre voi cu apă spre pocăință: iar ceta ce vine după mine mai tare de cât mine este, căruia nu sînt vrednic a'î purta încălțămintele: acela vă va boteza pre voi cu Duhul Sfînt, și cu foc:

12. A căruî vînturătoare este în mîna lui, și va curăți ariasa, și va aduna griul său în jitiță; iar plevetele le va arde cu focul nestins.

13. ¶ Atuncî a venit Iisus din Galileea la Iordan cătră Ioan, ca să se boteze de la dînsul.

14. Iar Ioan îl oprea pre el, dîcînd, Eu am trebuință a mă boteza de tine, și tu vii la mine?

15. Și rîspundînd Iisus a dîs cătră el, Lasă acum; că așa se cade noă să împlinim toată dreptatea. Atuncî l'a lăsat pre el.

16. Și botezându-se Iisus, îndatăși a eșit din apă: și, iată, i s'au deschis lui cerurile, și a vădît pre Duhul lui Dumneđeu pogorîndu-se ca un porumb, și venînd preste dînsul:

17. Și iată glas din ceruri, dîcînd, Acesta este Fiul meu cel iubit, înnu care bine am voit.

CAPITOLUL IV.

Atuncî dus a fost Iisus în pustie de duhul ca să se ispîtească de diavolul.

2. Și postînd patru-deci de zile și patru-deci de nopți, după aceea a flămîndit.

3. Și venînd la dînsul ispîtorul, a dîs, De ești Fiul lui

Dumneđeu, dî ca pietrele acestea să se facă pînă.

4. Iar el rîspundînd a dîs, Scris este, Nu numai cu pînă va trăi omul, ci cu tot graiul ce ese din gura lui Dumneđeu.

5. Atuncî l'a adus pre el diavolul în sfînta cetate, și l'a pus pre el pre aripa bisericeî.

6. Și a dîs lui, De ești Fiul lui Dumneđeu, aruncă-te jos: că scris este, Îngerilor săi va porunci pentru tine: și pre mîni te vor rîdica, ca nu cum-va să împiedici de piatră piciorul tîu.

7. Și a dîs Iisus lui, Iarăși scris este, Să nu ispîtești pre Domnul Dumneđeul tîu.

8. Iarăși l'a dus pre dînsul diavolul înnu un munte înalt foarte, și l'a arătat lui toate împărățiile lumel, și slava lor;

9. Și l'a dîs lui, Acestea toate le voiî da ție, dacă cădînd te vei închina mie.

10. Atuncî a dîs Iisus lui, Mergi înnu poia mea, Satano: că scris este, Domnului Dumneđeului tîu să te închini, și lui unuia să l' slujești.

11. Atuncî l'a lăsat pre el diavolul, și iată, îngerî au venit la dînsul și l' slujiau lui.

12. ¶ Iar auzînd Iisus că Ioan s'a prins, s'a dus în Galileea;

13. Și lăsînd Nazaretul, venînd a lăcuit în Capernaum, lîngă mare, în hotarele Zavelonului și ale Neftalimului:

14. Ca să se îplinească ceea ce s'a dîs prin Isaia prorocul, ce dice,

15. Pămîntul Zavelonului, și

pământul Neftalimului, pe calea mării, de ceea parte de Iordan, Galileea Neamurilor;

16. Norodul cel ce ședea întru întuneric a vădut lumină mare; și celor ce ședeau în laturea și în umbra morței, lumină a resărit lor.

17. Ți De atunci a început Iisus a propovedui, și a dice, Pocăitiveness: că s'a apropiat împărăția cerurilor.

18. Ți Și umblând Iisus pe lângă marea Galileei, a vădut pre doi frați, pre Simon ce se numește Petru, și pre Andrei fratele lui, aruncându'și mreaja în mare: că erau pescari.

19. Și a dīs lor, Veniți după mine, și vă voi face pre voi pescari de oameni.

20. Iar ei îndată lăsând mrejele, au mers după dēnsul.

21. Și de acolo mai înainte mergend, a vădut pre alți doi frați, pre Iacov al lui Zevedei, și pre Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedei tatăl lor, cărpindu'și mrejele lor; și-I a chemat pre dēnsul.

22. Iar ei îndată lăsând corabia și pre Zevedei tatăl lor, au mers după dēnsul.

23. Ți Și a străbătut Iisus toată Galileea, învățând în adunările lor, și propoveduind evanghelia împărăției, și vindecând toată boala, și toată neputința întru norod.

24. Și a eșit vestea lui în toată Siria: și aduceau către dēnsul pre toți cei ce se aflaū cu feluri de boale, și pre cei ce se țineaū de

chinuri, și pre cei îndrăciți, și pre cei lunatici, și pre cei slăbănogi; și îi vindeca pre ei.

25. Și au mers după dēnsul noroade multe din Galileea, și din Dicapoli, și din Ierusalim, și din Iudeea, și din ceea parte de Iordan.

CAPITOLUL V.

Iar vădend pre noroade, s'a suit în munte: și ședend el, au venit către dēnsul ucenicii lui:

2. Și deschidend'uși gura sa, îi învăța pre ei, dicend,

3. Fericiti cei săraci ou duhul: că acelora este împărăția cerurilor.

4. Fericiti cei ce plâng: că aceia se vor mângăia.

5. Fericiti cei blândi: că aceia vor moșteni pământul.

6. Fericiti cei ce flămândeșo și insetosează de dreptate: că aceia se vor sătura.

7. Fericiti cei milostivi: că aceia se vor milui.

8. Fericiti cei curați cu inima: că aceia vor vedea pre Dumnezeu.

9. Fericiti făcătorii de pace: că aceia fii lui Dumnezeu se vor chema.

10. Fericiti cei ce se gonesc pentru dreptate: că acelora este împărăția cerurilor.

11. Fericiti veți fi, când vă vor ocări pre voi, și vă vor goni, și vor dice tot cuvântul rău împotriva voastră mințind, pentru mine.

12. Bucurați-vă, și vă veseliți: că plata voastră multă este în

ceruri: că așa au gonit pre proorocii cei mai înainte de voi.

13. ¶ Voi sunteți sarea pământului: iar dacă sarea se va împuși, cu ce se va săra? întru nimic nu mai este de treabă, fără numai a se arunca afară, și a se călca de oameni.

14. Voi sunteți lumina lumii. Nu poate cetatea a se ascunde, d'asupra muntelui stând.

15. Nicăi aprind făclie, și o pun sub obroc, ci în sfeșnic; și luminează tutulor celor ce sunt în casă.

16. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vadă lucrurile voastre cele bune, și să slăvească pre Tatăl vostru cel din ceruri.

17. ¶ Să nu socotiți că am venit să stric legea, sau proorocii: nu am venit să stric, ci să implinesc.

18. Că amin Țis voă, Până ce va trece cerul și pământul, o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, până ce vor fi toate.

19. Decă cela ce va strica una dintr'aceste porunci mai mică, și va învăța așa pre oameni, mai mic se va chiuma întru împărăția cerurilor: iar cela ce va face și va învăța, acela mare se va chiuma întru împărăția cerurilor.

20. Că Țic voă, Că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult de cât a cărturarilor și a Fariseilor, nu veți intra întru împărăția cerurilor.

21. ¶ AuȚit-ați că s'a Țis celor de demult, Să nu uiciți; că cine va ucide vinovat va fi judecăteli:

22. Iar eu Țic voă, Că tot cel ce se mânie asupra fratelui său în deșert, vinovat va fi judecăteli: și cine va Țice fratelui său, Raca, vinovat va fi soborul: iar cine va Țice, Nebune, vinovat va fi gheenel focului.

23. Decă de Ți vei aduce darul tău la oltar, și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta;

24. Lasă acolo darul tău înaintea oltarului, și mergi mai întâiu de te împacă cu fratele tău, și atunci venind ado darul tău.

25. Împacă-te cu pirișul tău degrab, până ești pre oale cu Țensul; ca nu cum-va să te dee pirișul judecătorului, și judecătorul te va da slugel, și în temniță vei fi aruncat.

26. Amin Țic ție, Nu vei eși de acolo, până nu vei da ocăranțul cel mai de apoi.

27. ¶ AuȚit-ați că s'a Țis celor de demult, Să nu preacurvești:

28. Iar eu Țic voă, Că tot cela ce caută la muiere spre a o pofti pre ea, iată a preacurvit cu Țensa întru inima sa.

29. Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pre tine, scoate-l pre el, și 'l leapădă de la tine: că Ți folosește ție ca să piară unul din mădulările tale, și nu tot trupul tău să se arunce în gheena.

30. Și dacă mâna ta cea dreaptă te smintește pre tine, taie o pre ea; și o leapădă de la tine: că Ți folosește ție ca să piară unul din mădulările tale, și nu tot trupul tău să se arunce în gheena.

31. Iarăși s'a ȋis, Că cela ce'și va lăsa muierea sa, să 'i dea el carte de despărțire;

32. Iar eū ȋic voă, Că tot cela ce'și va lăsa muierea sa, afară de cuvânt de curvie, o face pre ea să precurvească: și cela ce va lua pre cea lăsată, preacurvește:

33. 'I Iar ați audit, că s'a ȋis celor de demult, Să nu juri strimb, ci să dai Domnului jurământurile tale:

34. Iar eū ȋic voă, Să nu te juri nici de cum; nici pre cer; că este scaun al lui Dumnezeu:

35. Nici pre pământ; că este așternut al picioarelor lui: nici pre Ierusalim; că este cetate a marelui Impărat.

36. Nici pre capul tău să te juri, că nu poți un păr alb sau negru să faci.

37. Ci fie cuvântul vostru, Așa, așa; Nu, nu: iar ce este mai mult de cât acestea de la cel rău este.

38. 'I Audit-ați că s'a ȋis, Ochiu pentru ochiu, și dinte pentru dinte:

39. Iar eū ȋic voă, Să nu stați împotriva celui rău: ci de te va lovi cineva preste fața obrazului cea dreaptă, întoarceți lui și pre ceaa-l-altă.

40. Și celui ce voește să se judece cu tine, și să 'ți iee haina ta, lasă 'i lui și cămașa.

41. Și cel ce te va sili pre tine o milă de loc, mergi cu densusul doă.

42. Celui ce cere de la tine, dă 'i; și de cel ce voește să se imprumute de la tine, nu te întoarce.

43. 'I Audit-ați că s'a ȋis, Să

iubești pre aproapele tău, și să urști pre vrăjmașul tău.

44. Iar eū ȋic voă, Iubiți pre vrăjmașii voștri, bine cuvântați pre cel ce vă blastămă pre voi, bine faceți celor ce vă uresc pre voi, și vă rugați pentru cel ce vă asupresc, și vă gonesc pre voi;

45. Ca să fiți fil ai Tatălui vostru celui din ceruri: că pre soarele său îl resare preste cel rău și preste cel bun, și ploă preste cel drept și preste cel nedrept.

46. Că de iubiți pre cel ce vă iubesc pre voi, ce plată veți avea? aū nu și vameșii aceeași fac?

47. Și de veți îmbrăȋșa cu dragoste numai pre prietenii voștri, ce mai mult faceți? aū nu și vameșii fac așa?

48. Fiți dar voi desăvârșit, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este.

CAPITOLUL VI.

Luați aminte milostenia voastră să nu o faceți înaintea oamenilor, spre a fi veduți de densusul: iar de nu, plată nu veți avea de la Tatăl vostru care este în ceruri.

2. Deci când faci milostenie, să nu trimbiȋezi înaintea ta, precum fac fățarnicii în adunări și în ulițe, ca să se slăvească de oameni. Amin ȋic voă, că și ieaū plata lor.

3. Iar tu făcând milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta:

4. Ca să fie milostenia ta întru ascuns: și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns acesta va răsplăti ție întru arătare.

5. Ți când te rogi, nu fi ca fățarnicii: că iubesc în adunări și în unghiurile ulișilor stând să se roage, ca să se arăte oamenilor. Amin dicit voă, că și ieau plata lor.

6. Iar tu, când te rogi, intră în camera ta, și încuind ușa ta, roagă-te Tatălui tău oclul întru ascuns; și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns va răsplăti ție la arătare.

7. Iar rugându-vă, să nu vato-loghisiți, ca păgânii: că li se pare că întru multă vorba lor se vor auzi.

8. Decî nu vă asemănați lor: că știe Tatăl vostru de ce aveți trebuință, mai înainte de a cere voi de la densusul.

9. Decî așa să vă rugați voi: Tatăl nostru, care ești în ceruri, Sfințească-se numele tău.

10. Vie împărăția ta. Fie voea ta, precum în cer, și pe pământ.

11. Pâinea noastră cea de toate dițele, dă-ne-o noă astăzi.

12. Și ne eartă noă datoriile noastre, precum și noi ertăm datornicilor noștri.

13. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău: Că a ta este împărăția, și puterea, și slava, în vecl. Amin.

14. Că de veți erta oamenilor greșalele lor, erta-va și voă Tatăl vostru ocl ceresc:

15. Iar de nu veți erta oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu va erta voă greșalele voastre

16. Ți când postiți, nu fiți ca fățarnicii, triști: că și smolesc

fețele lor, ca să se arăte oamenilor postindu-se. Amin dicit voă, că și ieau plata lor.

17. Iar tu, postindu-te, ungeți capul tău, și fața ta o spală;

18. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău celui ce este întru ascuns: și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, va răsplăti ție la arătare.

19. Ți Nu vă adunați voă comori pe pământ, unde moliile și rugina le strică, și unde furii le sapă și le fură:

20. Ci vă adunați voă comori în cer, unde nici moliile nici rugina nu le sapă, și unde furii nu le sapă și le fură:

21. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

22. Luminătorul trupului este ochiul: decî de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat.

23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Decî dacă lumina care este întru tine este întunecată, dar întunecatul cu cât mai mult!

24. Ți Nimenea nu poate a sluji la doi domni: că sau pre unul va urî, și pre altul va iubi; sau de unul se va ținea, și de altul nu va griji. Nu puteți lui Dumnezeu a sluji și lui mamona.

25. Pentru aceasta grăesc voă, Nu vă grijiți cu sufletul vostru, ce veți mânca, și ce veți bea; nici cu trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca. Aă nu sufletul mai mare este de cât hrana, și trupul de cât haîna?

26. Căutați la pasările cerului:

că nici samănă, nici seceră, nici adună în jitnițe; și Tatăl vostru cel ceresole hrănește pe dănsule. Aă nu sunteți voi cu mult mai aleși de cât acestea?

27. Dar cine din voi grijindu-se poate să-și adăogă statului său un cot?

28. Și de haină ce vă grijiți? Socotiți criniî câmpului, cum cresc; nu se ostenesc, nici torc:

29. Iar grăesc voă, Că nici Solomon intru toată slava sa nu s'a îmbrăcat ca unul dintr'aceștia.

30. Deci dacă pre iarba câmpului, care astăzi este, și mâine se aruncă în coptor, Dumneđu așa o îmbracă, aă nu cu mult mai virtos pre voi, puțin credincioșilor?

31. Deci nu vă grijiți, dicend, Ce vom mânca? sau, Ce vom bea? sau, Cu ce ne vom îmbrăca?

32. (Că aceste toate Neamurile le caută:) că știe Tatăl vostru oel ceresc că trebuință aveți de acestea toate.

33. Ci căutați mai întéiū împărăția lui Dumneđu, și dreptatea lui; și acestea toate se vor adăoga voă.

34. Drept aceea, nu vă grijiți de ăioa de mîne: că ăioa de mîne va griji de ale sale. A-**junge** și ăilei răutatea ei.

CAPITOLUL VII.

Nu judecați, ca să nu fiți judecați.

2. Că cu ce judecată veți judeca, veți fi judecați: și cu ce

măsură veți măsura, se va măsura voă.

3. Și ce veți ștercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar birna care este în ochiul tău nu o simți?

4. Sau cum ăiei fratelui tău, Lasă să scot ștercul din ochiul tău, și, iată, birna este în ochiul tău?

5. Fătarnice, scoate întéiū birna din ochiul tău; și atunci vei vedea să scoți ștercul din ochiul fratelui tău.

6. Nu dați sfînta cănilor, nici lepădați înărgăritarii voștri înaintea porcilor, ca nu cum-va să-și calcu cu picioarele lor, și întorcându-se să vă răpă pre voi.

7. Cereți, și se va da voă; căutați, și veți afla; bateți, și se va deschide voă.

8. Că tot cela ce cere, lea; și pela ce caută, află; și celui ce bate, i se va deschide.

9. Sau care om este dintre voi, de la care de va cere fiul lui pâine, aă doară piatră 'i va da lui?

10. Sau de va cere pește, aă doară șerpe 'i va da lui?

11. Deci dacă voi, răi fiind, știți să dați dări bune fiilor voștri, cu cât mai virtos Tatăl vostru cel din ceruri va da cele bune celor ce cer de la dănsul?

12. Deci toate câte voiți să vă facă voă oamenii, faceți și voi lor asemenea: că aceasta este legea și proorocii.

13. Intrați prin poarta cea strîmtă: că largă este poarta, și lată calea, care duce în pierdare, și mulți sînt cei ce intră printr'însa:

14. Că strimță este poarta, și îngustă calea, care duce în viață, și puțini sunt cei ce o află pre ea.

15. ¶ Păziți-vă de proorocii cei mincinoși, cari vin la voi în halne de oi, iar înlăuntru sunt lupi răpitori.

16. Din roadele lor îi veți cunoaște pre ei. Aș doară culeg din spini struguri, sau din ciuline smochine?

17. Așa tot pomul bun roade bune face; iar pomul putred roade rele face.

18. Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul putred să facă roade bune.

19. Tot pomul care nu face roadă bună se taie, și în foc se aruncă.

20. Pentru aceea din roada lor îi veți cunoaște pre densii.

21. ¶ Nu tot acela ce 'mi dăce mie, Doamne, Doamne, va intra întru împărăția cerurilor; ci acela ce face voia Tatălui meu care este în ceruri.

22. Mulți vor dăce mie în diao aceea, Doamne, Doamne, aș nu cu numele tău am proorocit? și cu numele tău draclam sebs? și cu numele tău multe puteri am făcut?

23. Și atunci voiă mărturisi lor, Nici odată nu v'am știut pre voi: depărtați-vă de la mine, cei ce lucrați fără de legea.

24. ¶ Deci tot acela ce aude cuvintele mele acestea, și le face pre ele, asemăna 'l voiă pre el bărbatulul înțelept, care 'și a zidit casa sa pre piatră:

25. Și s'a pogorit ploaia, și aș

venit riurile, și aș suflat vânturile, și s'a pornit spre casa aceea; și n'a cădut: că era întemeiată pre piatră.

26. Și tot acela ce aude cuvintele mele acestea, și nu le face pre ele, asemăna-se-va bărbatulul nebun, care 'și a zidit casa sa pre nisip:

27. Și s'a pogorit ploaia și aș venit riurile, și aș suflat vânturile, și aș lovit în casa aceea; și a cădut: și era căderea ei mare.

28. Și a fost după ce a sfârșit Iisus cuvintele acestea, se miraă noroadele de învățatura lui:

29. Că 'l învăța pre ei ca acela ce are putere, iar nu ca cărturaril.

CAPITOLUL VIII

Și pogorindu-se el din munte, și aș mers după densul noroadă multe.

2. Și, iată, un lepros venind se inchina lui, dăcend, Doamne, de vei vrea, poți să mă curățești.

3. Și întindend Iisus mâlna, s'a atins de densul, dăcend, Voesc; curățește-te. Și îndată s'a curățit lepra lui.

4. Și a dis Iisus lui, Veđi ni-merul să nu spul; ci mergi de te arată preotului, și du darul care a poruncit Moisi întru mărturie lor.

5. ¶ Și intrând Iisus în Capernaum, s'a apropiat de densul un sutaș, rugându'l pre el,

6. Și dăcend, Doamne, sluga mea zace în casă slăbănog, cumplit chinuindu-se.

7. Și a ȕis Iisus lui, Eū venind il voiū tāmădui pre dēnsul.

8. Și răspundēd sutașul a ȕis, Doamne, nu sunt vrednic ca să intri subt acoperemēntul meū: ci numai ȕi cu cuvēntul, și se va tāmădui sluga mea.

9. Că și eū sunt om subt stăpânire, avēnd subt mine ostași: și ȕic acestuia, Mergi, și merge; și altuia, Vino, și vine; și slugel mele, Fă aceasta, și face.

10. Iar Iisus auȕind *aceasta*, s'a minunat, și a ȕis celor ce veneau după dēnsul, Amin grăesc voă, nioi întru Israil n'am aflat atâta credință.

11. Și grăesc voă, Că mulți de la răsărituri și de la apusuri vor veni, și se vor odihni cu Avraam, și cu Isaac, și cu Iacov, întru împărăția cerurilor.

12. Iar fiii împărăției vor fi aruncați întru întunerecul cel mai din afară: acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților.

13. Și a ȕis Iisus sutașului, Mergi; și cum ai crezut, fie ție. Și s'a tāmăduit sluga lui într'acel ceas.

14. ȕi Și venind Iisus în casa lui Petru, a vȕdut pre soacra lui zăcēnd și aprinșă de friguri.

15. Și s'a atins de mâlna ei, și o au lăsat pre dēnsa frigurile: și s'a sculat, și slujia lor.

16. ȕi Iar făcēndu-se sară, au adus lui pre mulți îndrăciți: și a scos duhurile cu cuvēntul, și pre toți bolnavii ȕi a tāmăduit:

17. Ca să se implinească ceea ce s'a ȕis prin proorocul Isaia, care grăeste, Acesta neputințele

noastre a luat, și boalele *noastre* a purtat.

18. ȕi Deci vȕdēnd Iisus, no-roade multe împrejurul sēu, a poruncit să meargă de ceea parte.

19. Și apropiindu-se un cărturar, ȕi a ȕis lui, Invățătorule, voiū să merg după tine ori unde vei merge.

20. Și a grăit Iisus lui, Vulpile au vizuină, și păsările cerului ouiburi; iar Fiul omului n'are unde să ȕi plece capul.

21. Iar altul din ucenicii lui ȕi a ȕis lui, Doamne, dă mi voie întēiū să merg să îngrop pre tatăl meū.

22. Iar Iisus ȕi a ȕis lui, Vino după mine; și lasă morții să ȕi îngroape pre morții lor.

23. ȕi Și intrând el în corabie, au mers după dēnsul ucenicii lui.

24. Și, iată, vifor mare s'a făcut în mare, cât se acoperea corabia de valuri: iar el dormea.

25. Și venind ucenicii lui ȕi au deșteptat pre el, ȕicēnd, Doamne, mântuește-ne: că perim.

26. Și le a grăit lor, Ce sunteți înfricoșați, Puțin credincioșilor? Atunci sculându-se a certat vânturile și marea; și s'a făcut liniște mare.

27. Iar oamenii se miraū, grăind, Cine este acesta, că și vânturile și marea ascultă pre el!

28. ȕi Și trecēnd el de ceea parte în laturea Ghergheseanilor, ȕi au întâmpinat pre dēnsul doi îndrăciți, eșind din morminturi, foarte cumpliti, cât nu putea nimenea să treacă pre calea aceea.

29. Și, iată, au strigat grăind,

„Ce este noă și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? ai venit aici mai înainte de vreme să ne muncești pre noi?”

30. Și era departe de densul o turmă de porci mulți pascend.

31. Iar dracii il rugau pre el, dicend, De ne scoți pre noi, dă-ne voie să ne ducem în turma cea de porci.

32. Și a dis lor, Mergeți. Iar ei esind, au mers în turma cea de porci: și, iată, s'a pornit toată turma cea de porci de pre țărmuri în mare, și a murit în ape.

33. Iar păstorii au fugit, și mergend în cetate, au spus de toate, și cele de cei îndrăciți.

34. Și, iată, toată cetatea a esit întru întempinarea lui Iisus: și vedendul pre densul 'l au rugat, ca să treacă din hotarele lor.

CAPITOLUL IX.

Și intrând în corabie, a trecut, și a venit în cetatea sa.

2. Și, iată, au adus lui pre un slăbănog, care zăcea în pat: și vedend Iisus credința lor, a dis slăbănogului, Indrăznește, fiule; eartă-ți-se ție păcatele tale.

3. Și, iată, oare-carii din cărturari au dis întru sine, Acesta hulește.

4. Și vedend Iisus gândurile lor, a dis, Pentru ce voi cugetați violene întru inimile voastre?

5. Că ce este mai lesne a dice, Eartă-ți-se ție păcatele tale; sau a dice, Scoală-te, și umblă?

6. Ci ca să știți că putere are

Fiul omului pre pământ a erta păcatele. (atunci a dis slăbănogului,) Scoală-te, redică-ți patul tău, și mergi la casa ta.

7. Și sculându-se, s'a dus la casa sa.

8. Iar noroadele vedend *aceasta* se miraū, și slăviau pre Dumnezeu, care a dat putere ca *aceasta* oamenilor.

9. ¶ Și trecend Iisus de acolo, a vedut pre un om sedend la vamă, ce se numia Mattei și 'l a dis lui, Vino după mine. Și sculându-se, a mers după densul.

10. ¶ Și a fost când ședea el în casă, iată, mulți vameși și păcătoși venind, ședeau cu Iisus și cu ucenicii lui.

11. Și vedend *aceasta* Fariseii, au dis ucenicilor lui. Pentru ce cu vameșii și cu păcătoșii mănâncă învățatorul vostru?

12. Iar Iisus auind *aceasta*, a dis lor, N'au trebuință cei sănătoși de doftor, ci cei bolnavi.

13. Deci mergend învățați-vă ce este *aceasta*, Mila voesc, iar nu jertva: că n'am venit să chiem pre cei drepti, ci pre cei păcătoși la pocăință.

14. ¶ Atunci au venit la densul ucenicii lui Iovan, dicend, Pentru ce noi și Fariseii postim mult, iar ucenicii tăi nu postesc?

15. Și le a dis lor Iisus, Au doară pot fiil nunței să se jălească, în câtă vreme este cu densul mirele? ci vor veni zile, când se va lua de la densul mirele, și atunci vor posti.

16. Nimeni nu pune petec de pânză nouă la haină veche, că

'și iea plinirea sa de la haină, și mai rea spărtură se face.

17. Nici pun vin nou în foi vechi: iar de nu. se sparg foii, și vinul se varsă, și foii per: ci pun vinul nou în foi noi, și amendoă se țin.

18. ¶ Acestea grăind el către densii, iată, un boier oare-care venind, s'a închinat lui, dîcînd, Fiica mea acum a murit: ci venind pune mîna ta preste dînsa. și va învia.

19. Și sculându-se Iisus, a mers după dînsul, și ucenicii lui.

20. ¶ Și iată, o muiere, întru curgerea sîngelui fiind de doi-spre-dece ani, venind din apoi, s'a atins de poala hainei lui:

21. Că dîcea întru sine, Numai de mă voi atinge de haina lui, mă voi mîntui.

22. Iar Iisus întorcîndu-se, și vîdîndu-o pre ea, I a dîs, Indrăznește sîcî: credința ta te a mîntuit. Și s'a tîmăduit muierea din oăsal acela.

23. Și venind Iisus în casa boierului, și vîdînd fluerătorii și mulțimea gâlcevind,

24. A dîs lor, Fugiți: că n'a murit fecioara, ci doarme. Și s'î rîdeau de dînsul.

25. Iar dacă s'a scos afară norodul, intrând, o a luat de mîlnă, și s'a sculat fecioara.

26. Și a eșit vestea aceasta preste tot pămîntul acela.

27. ¶ Și trecînd Iisus de acolo, a mers după dînsul doi orbi, strigînd, și grăind, Miluește-ne pre noi, Fiul lui David.

28. Iar după ce a mers în casă,

a venit la dînsul orbi; și le a grăit lor Iisus, Credeți că pot să fac eu aceasta? Grăit au lui, Așa, Doamne.

29. Atunci s'a atins de ochii lor, grăind, După credința voastră fie voă.

30. Și s'a deschis ochii lor; și cu asprime le a poruncit lor Iisus, grăind, Vedeți nimenea să nu știe.

31. Iar ei eșind, l'a vestit pre dînsul în tot pămîntul acela.

32. ¶ Iar eșind ei, iată, a adus la dînsul pre un om mut îndrăc t.

33. Și scoțîndu-se dracul, a grăit mutul: și s'a mirat noroadele, grăind, Nici odată nu s'a arătat așa întru Israil.

34. Iar Fariseii grăiau, Cu domnul dracilor scoate pre draci.

35. Și străbătea Iisus prin toate cetățile și orașele, învățînd în soboarele lor, și propoveduind evanghelia împărăției, și vindecînd toată boala și toată neputința întru norod.

36. ¶ Iar vîdînd el noroadele, i s'a făcut milă de densii, că erau supărați, și răsipiți, ca oile ce n'a păstor.

37. Atunci a dîs ucenicilor lui, Iată secerișul este mult, iar lucrătorii puțin;

38. Deci rugați pre Domnul secerișului, ca să scoată lucrătorii la secerișul său.

CAPITOLUL X.

Si chiamând pre cei doi-spre-dece ucenicii ai săi, le a dat putere *asupra* duhurilor celor ne-

curate, ca să le scoată pre ele, și să tămăduiască toată boala și toată neputința.

2. Iar ale celor doi-spre-dece apostoli numele sunt acestea; Cel d'înteu, Simon, ce se numește Petru, și Andrei fratele lui; Iacov al lui Zevedei, și Ioan fratele lui;

3. Filip și Vartolomei; Toma, și Mattei vameșul; Iacov al lui Alfeu, și Levvi, ce s'a numit Tadei.

4. Simon Cananitul, și Iuda Iscarioteanul, care l-a și vândut pre dânsul.

5. Pre acești doi-spre-dece l'a trimis Iisus, poruncindu-le lor, și grăind, în calea păgânilor să nu mergeți, și în cetatea Samarinenilor să nu intrați:

6. Ci mai virtos mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

7. Și umblând propovediți, dîcînd, S'a apropiat împărăția cerurilor.

8. Pre cei bolnavi vindecați, pre cei leproși curățiți, pre cei morți înviați, pre draci scoateți: în dar ați luat, în dar dați.

9. Nu câștigați aur, nici argint, nici aramă la briele voastre,

10. Nici traistă în cale, nici două haine, nici încălțăminte, nici togiag: că vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11. Și ori în care cetate sau oraș veți intra, cercetați cine este întru dânsul vrednic; și acolo să petreceți până când veți eși.

12. Și intrând în casă, urați bine ei.

13. Și de va fi casa aceea vred-

nică, va veni pacea voastră preste dânsa: iar de nu va fi vrednică, pacea voastră se va întoarce la voi.

14. Și ori-oine nu va primi pre voi, nici va asculta cuvintele voastre, eșind din casa sa și din cetatea aceea, scuturați praful de pre picioarele voastre.

15. Amin grăesc vouă, Mațușor va fi pământul Sodomului și Gomorului în ziua judecării, de cât cetății aceleia

16. «Iată, eu vă trimit pre voi ca oile în mijlocul lupilor: Fiți dar înțelepți ca șerpii, și proști ca porumbii.

17. Iar vă păziți de oameni: că vă vor da pre voi în soboară, și întru adunările lor vă vor bate pre voi;

18. Și înaintea domnilor și a împăraților veți fi duși pentru mine, spre mărturie lor și Neamurilor.

19. Iar când vă vor da pre voi, nu vă grijiți cum să ce veți grăi: că se va da vouă într'acel ceas ce veți grăi.

20. Că nu voi sînteți cei ce grăiți, ci Duhul Tatălui vostru care grăește întru voi.

21. Și va da frate pre frate spre moarte, și tată pre fecior: și se vor scula feciorii asupra părinților, și l'vor omori pre dânsii.

22. Și veți fi urii de toți pentru numele meu: iar acela ce va răbda până în sfârșit, acela se va mântui.

23. Iar când vă vor goni pre voi într'această cetate, fugiți în cea-l-altă: amin grăesc vouă. Nu

veți sfârși cetățile lui Israil, până când va veni Fiul omului.

24. Nu este ucenicul mai pre sus de dascalul său, nici sluga mai pre sus de domnul său.

25. Ajunge ucenicul să fie ca dascalul său, și sluga ca domnul său. Dacă pre stăpânul casei l'au numit Vcelzevul, cu cât mai virtos pre casnicul lui?

26. Decî nu vă temeți de dînșii: că nimic nu este acoperit, care să nu se descopere; și ascuns, care să nu se cunoască.

27. Ceca ce grăesc voă la întunerec, să spuneți la lumină; și ce audiți la urechie, să propovediți d'asupra caselor.

28. Si să nu vă temeți de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să l'ucidă: ci să vă temeți mai virtos de acela ce poate să piardă și sufletul și trupul la gheena.

29. Aă doară nu se vind doă pasări într'un filear? și nici una dintr'insele nu cade pre pământ fără de voia Tatălui vostru.

30. Iar ai voștri și perii capului vă sînt toți numărați.

31. Pentru aceea nu vă temeți, că voi sînteți mai aleși de cât multe pasări.

32. Decî tot acela ce va mărturisi pentru mine înaintea oamenilor, voi mărturisi și eu pentru dînșul înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

33. Iar acela ce se va lepăda de mine înaintea oamenilor, mă voi lepăda și eu de dînșul înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

34. Să nu socotiți că am venit

să pun pace pre pământ: n'am venit să pun pace, ei sabie.

35. Că am venit să despărțesc pre om de tatăl său, și pre fiică de muma sa, și pre noră de soacra sa.

36. Și vrăjmașii omului vor fi casnicii lui.

37. Căla ce iubește pre tatăl său pe mămă mai mult de cât pre mine, nu este mie vrednic: și acela ce iubește pre fiu sau pre fiică mai mult de cât pre mine, nu este mie vrednic.

38. Și acela ce nu iea crucea sa, și nu vine după mine, nu este mie vrednic.

39. Căla ce și a aflat sufletul său, il va pierde pre el: și acela ce și a pierdut sufletul său pentru mine, il va afla pre el.

40. Căla ce vă primește pre voi, pre mine mă primește, și acela ce mă primește pre mine, primește pre acela ce m'a trimis pre mine.

41. Căla ce primește prooroc în nume de prooroc plata proorocului va lua; și acela ce primește drept în nume de drept plata dreptului va lua.

42. Și acela ce va adăpa pre unul dintr'acești micî numai cu un pahar de apă rece în nume de ucenic, amin grăeso voă, nu și va pierde plata sa.

CAPITOLUL XI.

Și a fost, când a săvârșit Iisus poruncind celor doi-spre-zece ucenicii ai săi, s'a mutat de acolo

ca să învețe și să propoveduească în cetățile lor.

2. Iar Ioan auzind din închisoare de lucrurile lui Hristos, trimițând pre doi din ucenicii săi,

8. I aŭ dîs lui, Tu ești acela ce vine, sau pre altul să așteptăm?

4. Și răspundend Iisus a dîs lor, Mergend spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți :

6. Orbii ved, și schiopii umblă, leproșii se curățesc, și surzii aud, morții se scoală, și săracilor bine se vestește.

6. Și fericit este acela ce nu se va sminti întru mine.

7. ¶ Și ducendu-se el, a început Iisus a grăi noroadelor de Ioan, Ce ați eșit în pustie să vedeți? Aŭ trestie clătită de vînt?

8. Dar ce ați eșit să vedeți? Aŭ om îmbrăcat în haine moi? Iată, cel ce poartă cele moi în casele împăraților sînt.

9. Dar ce ați eșit să vedeți? Aŭ prooroc? Adevărat, grăesc voă, și mai pre sus de prooroc.

10. Că acesta este de care este scris, Iată, eŭ trimet pre ingerul meu înaintea feței tale, care va găti calea ta înaintea ta.

11. Amin grăesc voă, Nu s'a sculat întru cei născuți din mieri mai mare de cît Ioan Botezătorul; iar cel mai mic întru împărăția cerurilor, mai mare de cît el este.

12. Și din dîilele lui Ioan Botezătorul până acum împărăția cerurilor se silește, și silitorii o rădesc pre ea.

13. Că toți proorocii și legea până la Ioan aŭ proorocit.

14. Și de voiți să primiți, acesta este Ilie, acela ce va să vie.

15. Căla ce are urechi de auzit, auză.

16. ¶ Iar cui voiŭ asemenea neamul acesta? Asemenea este copiilor celor ce șed în tîrg, și strigă către soțiile lor,

17. Și grăesc, Fluierat-am voă, și n'ați jucat; plâns-am voă și nu v'ați lînguit.

18. Că a venit Ioan nicl mîncând nicl bînd, și dic, Draç are.

19. A venit Fiul omului mîncând și bînd, și dic, Iată om mîncător și bîutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor. Și s'a îndreptat înțelepciunea de la fiil săi.

20. Atunci a început Iisus a imputa orașelor întru care se făcuseră puterile sale cele mai multe, pentru că nu s'aŭ pocăit:

21. Vai ție, Horazine! vai ție, Vitsaido! că de s'ar fi făcut în Tir și în Sidon, puterile care s'aŭ făcut întru voi, de demult în sac și în cenușă s'ar fi pocăit.

22. Inșă dic voă, Tirului și Sidonului mai ușor va fi în dioa judecăței, de cît voă.

23. Și tu, Capernaume, care până la cer te ai înălțat, până la iad te vei pogori: că de s'ar fi făcut în Sodom, puterile care s'aŭ făcut întru tine, ar fi rămas până în dioa de astăzi.

24. Inșă grăesc voă, Că pământului Sodomului mai ușor îi va fi în dioa judecăței, de cît ție.

25. ¶ Într'acea vreme răspundend Iisus, a dîs, Mulțumesc ție, Părinte, Doamne al cerului și al

pământului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți, și le ai descoperit pre ele pruncilor.

26. Adevărat, Părinte: că așa a fost buna-voință înaintea ta.

27. Toate mi sunt date mie de la Tatăl meu: și nimineca nu cunoaște pre Fiul, fără numai Tatăl; nici pre Tatăl nu-l cunoaște nimineca, fără numai Fiul, și acela căruia va voi Fiul să-l descopere.

28. „Veniți cătră mine, toți cei osteniți și însărcinați; și eu vă voi odihni pre voi.

29. Luați jugul meu preste voi, și vă învățați de la mine; că sunt blând și smerit cu inima: și veți afla odihnă sufletelor voastre.

30. Că jugul meu este bun, și sarcina mea ușoară.

CAPITOLUL XII.

In vremea aceea mergea Iisus sâmbăta prin sămănături; iar ucenicii lui au flămândit, și au început a smulge spice, și a mânca.

2. Iar Fariseii vedând aceasta, au dis lui, lată, ucenicii tăi fac ce nu se cade a face sâmbăta.

3. Iar el le a dis lor, Au n'ați cetit ce a făcut David, când a flămândit el, și cei ce erau cu dânsul;

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, și pâinile punerei înainte a mâncat, care nu se cuvenea lui să le mănânce, nici celor ce erau cu dânsul, fără numai preoților?

5. S'au n'ați cetit în lege, că

sâmbăta preoții în biserică spurcă sâmbăta, și nevinovați sunt?

6. Iar grăese voă. Că malmare de cât biserică este aici.

7. Iar de ați ști ce este aceasta, Mila voesc iar nu jertva, n'ați fi osindit pre cel nevinovați.

8. Că Domn este și al sâmbătei Fiul omului.

9. Și trecend de acolo, a venit în sinagoga lor:

10. „Și iață, un om era acolo avend mâina uscată. Și'l au întrebat pre dânsul, dicend. Se cuvine sâmbăta a vindeca? ca să'l vinuească pre el.

11. Iar el le a dis lor, Ce om este dintru voi, care va avea o oae, și de va cădea aceasta sâmbăta în groapă, au nu o va apuca pre ea, și o va scoate?

12. Dar omul cu cât se deosebește de oae? Pentru aceea se cuvine sâmbăta a face bine.

13. Atunci a dis omului, Intinde mâina ta. Și o a întins; și s'a făcut sănătoasă, ca și cealaltă.

14. „Iar Fariseii esind afară, sfat au făcut asupra lui, ca să'l piardă pre el.

15. Iar Iisus cunoscend aceasta, s'a dus de acolo: și au mers după dânsul poroade multe, și'l a tămăduit pre dânsul pre toți;

16. Și le a poruncit lor ca să nu'l facă pre el arătat:

17. Ca să se implinească ceea ce s'a grăit prin Isaia proorocul, ce dăce,

18. Iață robul meu, pre care am ales; iubitul meu, întru care bine a voit sufletul meu: pune-

voiu duhul meu, preste densusl, și judecată Neamurilor va vesti.

19. Nu se va prici, nici va striga; nici va auzi cineva in ulițe glasul lui.

20. Trestie zdrobită nu va frin-ge, și in aprins nu va stinge, până ce nu va scoate judecată spre biruință.

21. Și in numele lui Neamu-riile vor nădăjdui.

22. Atunci au adus la densusl pre un îndrăcit, orb și mut: și l'a tămăduit pre el, cât orbul și mutul grăia și vedea.

23. Și se miraū toate noroa-dele, și diceaū, Nu cumva a-cesta este Fiul lui David?

24. Iar Fariseii auzind, diceaū, Acesta nu scoate dracii, fără nu-mai cu Veelzevul, domnul dra-cilor.

25. Iar Iisus știind gândurile lor, le a dis lor, Toată împărăția ce se împărechiază între sine, se pustiește; și toată cetatea saū casa ce se împărechiază între sine, nu va sta:

26. Și dacă Satana pre Satana scoate, între sine s'a împăre-chiat; deci cum va sta împă-rătia lui?

27. Și dacă eū cu Veelzevul scot dracii, feciorii voștri cu cine Țscot? pentru aceasta ei vor fi judecătorii voștri.

28. Iar dacă eū cu Duhul lui Dumnezeu scot dracii, iată a ajuns la voi împărăția lui Dum-nezeū.

29. Saū cum poate cineva să intre in casa celui tare, și va-sele lui să le jefuească, de nu va

lega întieū pre cel tare? și a-tunci va jefui casa lui.

30. Cea ce nu este cu mine, improtiva mea este; și cea ce nu adună cu mine, răsipește.

31. Pentru aceasta grăesc voă, Tot păcatul și hula se va erta oamenilor: iar hula care este improtiva Duhului nu se va erta oamenilor.

32. Și ori-cine va dice cuvânt improtiva Fiului omului, se va erta lui: iar ori-cine va dice im-protiva Duhului Sfint, nu se va erta lui, nici in veacul de acum, nici in cel ce va să fie.

33. Saū faceți pomul bun, și roada lui bună; saū faceți pom-ul putred, și roada lui putredă: că din roada se cunoaște pomul.

34. Pul de năpirci, cum puteți grăi cele bune, rei fiind? că din prisosința inimii grăește gura.

35. Omul cel bun din comoara cea bună a inimii scoate cele bune: iar omul cel rău din co-moara cea rea scoate cele rele.

36. Deci grăesc voă, Că pen-tru tot cuvântul deșert care vor grăi oamenii, vor să dea samă de densusl in ziua judecăței.

37. Că din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osiudi.

38. Atunci au răspuns care-carii din cărturari și din Farisei, dicend, Invățătorule, voim să ve-dem de la tino semn.

39. Iar el răspundend, a dis lor, Neamul văleș și preacur-var, semn caută; și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona prorocului.

40. Că precum a fost Iona în pântecul chitului trei zile și trei nopți; așa va fi Fiul omului în inima pământului trei zile și trei nopți.

41. Bărbații Nineviteanilor se vor scula la judecată cu neamul acesta, și îl vor osîndi pre el: căci el s'au pocăit la propoveduirea lui Iona; și iată, mai mult de cât Iona aici.

42. Impărăteasa de la austru se va scula la judecată cu neamul acesta, și îl va osîndi pre el: că a venit de la margenile pământului, să audă înțelepciunea lui Solomon; și iată, mai mult de cât Solomon aici.

43. Când duhul cel necurat a eșit din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă, și nu află.

44. Atunci ține, Mă voiți întoarce în casa mea de unde am eșit; și venind o află deșartă, măturată, și împodobită.

45. Atunci se duce, și ia cu sine alte șapte dhuri mai rele de cât sine, și intrând lăcuesc acolo: și se fac cele de pre urmă ale omului aceluia mai rele de cât cele d'înteu. Așa va fi și acestui neam viclean.

46. Și încă grăind el către noroade. iată, muma lui și frații lui stați afară, căutând să grăiască cu dînsul.

47. Și a țis lui oare care, Iată, muma ta și frații tăi stați afară, vrînd să grăiască cu tine.

48. Iar el răspundînd, a țis celor ce 'Ia țis lui, Cine este muma mea? și cari sînt frații mei?

49. Și tinzîndu'si mîna sa spre ucenicii săi, a țis, Iată muma mea și frații mei!

50. Că ori cine va face voia Tatălui meu celui din ceruri, acela este fratele meu, și soră, și muma mea.

CAPITOLUL XIII.

Și în ziua aceea eșind Iisus din casă, ședea lingă mare.

2. Și s'au adunat la dînsul noroade multe, cât 'Ia fost lui a intra în corabie să șadă; și tot norodul sta pre țermurile mării.

3. Și le a grăit lor multe în pilde, dîcînd, Iată, a eșit sămăntorul să samene;

4. Și sămăntînd el, unele au cădut lingă cale, și au venit pasările și le au mîncat pre ele.

5. Iar altele au cădut pre pietriși, unde n'aveau pămînt mult; și îndată au resărit, pentru căci n'aveau pămînt adînc:

6. Și resărînd soarele, s'au pălit; și pentru căci n'aveau rădăcină, s'au uscat.

7. Iar altele au cădut în spinii; și au crescut spinii, și le au înecat pre ele:

8. Iar altele au cădut pe pămînt bun, și au dat roadă, unele o sută, iar altele șesc-deci. Iar altele trei-deci.

9. Cela ce are urechi de audîț, audă.

10. Și apropiîndu-se ucenicilor, a țis lui, Pentru ce în pilde grăești lor?

11. Iar el răspundînd, a țis

lor, Că voă s'a dat a ști tăinele împărăției cerurilor, iar aceloră nu s'a dat.

12. Că cela ce are, i se va da lui, și 'l va prisosi: iar cela ce n'are, și ceea ce are se va lua de la dânsul.

13. Pentru aceasta în pilde grăesc lor: că vădând nu văd; și auzind nu aud, nici înțeleg.

14. Și se împlinește întru dânsii proorocia lui Isaia, ceea ce dice, Cu auzul veți auzi, și nu veți înțelege; și privind veți privi, și nu veți vedea:

15. Că s'a îngroșat inima norodului acestuia, și cu urechile grele au auzit, și ochii lor 'și au închis; ca nu cumva să vadă cu ochii, și cu urechile să audă, și cu inima să înțeleagă, și să se întoarcă, și să 'l vindec pre el.

16. Iar ochii voștri fericiți *sânt* că văd: și urechile voastre, că aud.

17. Că amin grăesc voă, Că mulți prooroci și drepti au dorit să vadă cele ce vedeți voi, și n'au vădut; și să audă cele ce auziți, și n'au auzit.

18. 'I Deci voi auziți pilda sămănătorului.

19. La tot cela ce aude cuvântul împărăției, și nu 'l înțelege, vine vicleanul, și răpește ceea ce este sămănată în inima lui. Aceasta este cea sămănată lângă cale.

20. Iar cea sămănată pre pietriș, acesta este care aude cuvântul, și îndată cu bucurie îl primește;

21. Inșă n'are rădăcină întru

sine, ci este până la o vreme: iar făcându-se necaz sau goană pentru cuvânt, îndatăși se smințește.

22. Iar cea sămănată în spinii, acesta este care aude cuvântul; iar grija veacului acestuia, și înșelăciunea bogăției, inneacă cuvântul și neroditor se face.

23. Iar cea sămănată în pământ bun, acesta este care aude cuvântul, și 'l înțelege; care aduce roadă, și face, unul o sută, iar altul șese-deci, iar altul trei-deci.

24. 'I Altă pildă le a pus lor înainte, dicând, Asemenatu-s'a împărăția cerurilor omului care a sămănat sămânța bună în țarina sa:

25. Iar dormind oamenii, a venit vrăjmașul lui și a sămănat zizaniile între grâu, și s'a dus.

26. Iar dacă a crescut iarba și a făcut roadă, atunci s'au arătat și zizaniile.

27. Și venind slugele stăpânului casei, 'l au dis lui, Doamne, au n'al sămănat sămânță bună în țarina ta? dar de unde are zizaniile?

28. Iar el le a dis lor, Un om vrăjmaș a făcut aceasta. Iar slugele au dis lui, Vrea-vei dar să mergem să le plivim?

29. Iar el a dis lor, Ba; ca nu cumva plivind zizaniile să smulgeți și grâul împreună cu dânsese.

30. Lăsați să crească amândouă împreună până la seceriș; și la vremea secerișului voiți dice secerătorilor, Pliviți întâiu zizaniile, și le legați snopi ca să le ardem pre dânsese: iar grâul îl adunați în jitnița mea.

31. ¶ Altă pildă le a pus lor înainte, dicând. Asemenea este împărăția cerurilor grăunțului de muștar, pre care luându'l omul, l'a sămănat în țarina sa :

32. Care este mai mic de cât toate semințele : iar dacă crește, este mai mare de cât toate buruenele, și se face copac, cât vin pasările cerului și se sălășluiesc în ramurile lui.

33. ¶ Altă pildă a grăit lor, Asemenea este împărăția cerurilor aluatului, pre care luându'l muierea, l'a ascuns în trei măsură de făină, până ce s'a dospit toată.

34. Acestea toate a grăit Iisus în pilde noroadelor ; și fără de pildă nu grăia lor :

35. Ca să se împlinească ceea ce s'a grăit prin prorocul, ce dice, Deschide-voi în pilde gura mea ; spune-voi cele ascunse din începutul lumii.

36. Atunci lăsând noroadele, a venit în casă Iisus : și s'au apropiat către densul ucenicilor lui, dicând. Spune noă pilda zizaniilor țarinei.

37. Iar el răspundând, a dis lor, Cea ce a sămănat sămânța cea bună este Fiul omului :

38. Iar țarina este lumea ; iar sămânța cea bună, aceștia sunt fiii împărăției ; iar zizaniile sunt fiii celui viclean ;

39. Iar vrăjmașul cel ce le a sămănat pre dânsule este diavolul ; iar secerișul este sfârșitul veacului ; iar secerătorii sunt ingerii.

40. Deocum se adună ziza-

niile și se ard cu foc ; așa va fi la sfârșitul veacului acestuia.

41. Va trimite Fiul omului pre ingerii săi, și vor aduna dintru împărăția lui pre toate smințelele, și pre cei ce fac fără de legea ;

42. Și l'i vor arunca pre ei în coptorul cel de foc : acolo va fi plânsul și scirșnirea dinților.

43. Atunci dreptii vor străluci ca soarele întru împărăția Tatălui lor. Cea ce are urchi de auzit, auză.

44. ¶ Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor cu comoară ascunsă în țarină ; pre care aflându-o omul, o a ascuns, și de bucuria ei merge și toate câte are le vinde, și cumpără țarina aceea.

45. ¶ Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor omului neguțător, ce caută mărgăritari buni :

46. Care, aflând un mărgăritar de mult preț, mergând a vindut toate câte avea, și l'a cumpărat pre el.

47. ¶ Iarăși, asemenea este împărăția cerurilor năvodului, care s'a aruncat în mare, și a adunat de tot fel de pește :

48. Pre care, după ce s'a umplut, scoțându'l la margine, și scdând, au ales pre cei buni în vase, iar pre cei răi l'au lepădat afară.

49. Așa va fi la sfârșitul veacului : vor eși ingerii, și vor despărți pre cei răi din mijlocul celor dreptii.

50. Și l'i vor arunca pre ei în coptorul cel de foc : acolo va fi plângerca și scirșnirea dinților.

51. Grăit-a lor Iisus, Înțeles-ați aceste toate? Dis aū lui, Așa, Doamne.

52. Iar el le a dis lor, Pentru aceasta tot cărturarul care se învață întru împărăția cerurilor, asemenea este omului stăpân al casei, care scoate din vistieria sa nouă și vechi.

53. ¶ Și a fost, după ce a sfârșit Iisus pildele acestea, a trecut de acolo.

54. Și venind în patria sa, îi învăța pe dânsii în sinagoga lor, cât se mirau ei și diceau, De unde îi esto lui înțelepciunea aceasta și puterile?

55. Aū nu este acesta feciorul teslarului? aū nu se numește muma lui Maria? și frații lui, Iacov, și Iosie, și Simon și Iuda?

56. Și surorile lui, aū nu sūnt toate la noi? De unde dar sūnt lui acestea toate?

57. Și se sminteau întru dânsul. Iar Iisus a dis lor, Nu este prooroc necinstit, fără numai în patria sa, și în casa sa.

58. Și n'a făcut acolo puteri multe, pentru necredința lor.

CAPITOLUL XIV.

Intr'acea vreme a auzit Irod, tetrahul, vestea lui Iisus,

1. Și a dis slugelor sale, Acesta este Ioan Botezătorul; el a înviat din morți; și pentru aceasta se fac puteri întru el.

2. ¶ Că Irod prințând pre Ioan, l'a legat pre el, și l'a pus în temniță pentru Irodiiada, mulțirea lui Filip fratelui său.

4. Că dicea Ioan lui, Nu ți se cuvine ție s'o albi pre ea.

5. Și vrînd să l' omoare pro dânsul, se temea de norod, pentru căci ca pre un prooroc îl avea pre el.

6. Iar prăznuindu-se ziua nașterei lui Irod, a jucat fata Irodiiadel înaintea lor, și a plăcut lui Irod.

7. Pentru aceea cu jurământ a făgăduit că l' va da ei ori-ce va cere.

8. Iar ea fiind mai înainte învățată de muma sa, a dis, Dă'mi aici în tîpsie capul lui Ioan Botezătorul.

9. Și s'a întristat împăratul: iar pentru jurământul, și pentru cel ce se dea împreună cu dânsul, a poruncit să i se dea.

10. Și trimițînd, a tăiat capul lui Ioan în temniță.

11. Și s'a adus capul lui în tîpsie, și s'a dat fetei; și l'a dus la muma sa.

12. Și venind ucepicii lui, aū luat trupul, și l'a îngropat pre el, și venind aū vestit lui Iisus.

13. ¶ Și auzînd Iisus, s'a dus de acolo cu corabia în loc pustiū de osebi: și auzînd noroadele, s'aū dus după dânsul pedestri din orașe.

14. Și eșînd Iisus, a vedut norod mult, și i s'a făcut milă de el, și a tămăduit pre bolnavii lor.

15. Iar făcîndu-se sară, aū venit la dânsul ucenicii lui, dîcînd, Locul este pustiū, și vremea iată a trecut; slobodește norodul, ca să se ducă prin sate, să își cumpere bucate loruși.

16. Iar Iisus le a ȕis lor, Nu trebuie sã meargã; dați-le lor voi sã mănânce.

17. Iar el aũ ȕis lui, N'avem aici, fãrã numai cinci pâini, și doi pești.

18. El a ȕis, Aduceți-le pre ele aici la mine.

19. Și a poruncit norodului sã mănã pre iarbã, și luãnd cele cinci pâini, și cei doi pești, și cãutãnd la cer, a blagoslovit, și fringẽnd a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii noroadelor.

20. Și aũ mãncat toți, și s'aũ sãturat; și aũ luat rãmãșițele de sfãrimituri doã-spre-dece coșuri pline.

21. Iar cei ce mãncaserã erãu bãrbați ca cinci mi, afarã de muieri și de copii.

22. Și indatã a silit Iisus pre ucenicii sãi sã intre în corabie, și sã meargã înaintea lui de cea parte, pãnã ce va sloboȕi noroadele.

23. Și sloboȕind noroadele, s'a suit în munte sã se roage de osebii; și fãcẽdu-se sarã, era acolo singur.

24. Iar corabia era în mijlocul mãrei, invãluindu-se de valuri; cã era vântul improtivã.

25. Iar intru a patra streajã a nopței a mers la dãnșii Iisus, umblãnd pre mare.

26. Și vëdẽdu'l pre el ucenicii umblãnd pre mare, s'aũ spãlmãntat, grãind, Nãlucã este; și de fricã aũ strigat.

27. Iar Iisus indatã a grãit lor, ȕicẽnd, Indrãzniți; eũ sũnt; nu vë temeți.

28. Iar Petru rãspundẽnd a ȕis, Doamne, de ești tu, poruncește-mi sã vin la tine pre apã.

29. Iar el a ȕis, Vino. Și pogorĩndu-se Petru din corabie, umbla pre apã, ca sã meargã la Iisus.

30. Iar bătẽnd vântul tare, s'a infricosãt; și incepẽnd a se afunda, a strigat, grãind, Doamne, mântuește-mẽ.

31. Și indatã Iisus tinȕẽnd mãina, 'l a apucat pre dãnșul, și 'l a ȕis lui, Puțin credinciosule, pentru ce te ai indoit?

32. Și intrãnd el în corabie, a stãtut vântul.

33. Iar cei ce erãu în corabie, venind s'aũ inchinat lui, ȕicẽnd, Cu adevãrat Fiul lui Dumneȕeũ ești.

34. Și trecẽnd, aũ venit în pãmẽntul Ghenisatului.

35. Și cunoscẽdu 'l pre el oamenii locului acelaia, aũ trimis în toatã laturea aceea, și aũ adus la dãnșul pre toți bolnavii;

36. Și 'l rugãu pre el ca numai sã se atingã de poalele veșmintelor lui; și cãți se atingeãu se mântuiaũ.

CAPITOLUL XV.

Atunci aũ venit la Iisus cãrturarii și Fariseii, cei din Ierusalim, ȕicẽnd,

2. Pentru ce ucenicii tãi calcã așezãmẽntul bãtrãnilor? cã nu 'și spalã mâinele lor cãnd mãnãncã pãine.

3. Iar el rãspundẽnd, le a ȕis lor, Pentru ce și voi calcați po-

runca lui Dumnezeu prin așezământul vostru ?

4. Că Dumnezeu a poruncit, dicând, Cinsteste pre tatăl tău și pre muma ta : și, Cea ce va grăi de rău pre tatăl său sau pre muma sa, cu moarte să moară.

— Dar voi diceți, Ori cine va dice tătâne-său sau mame-sa, Dară este aceea cu care te ai fi folosit de la mine ;

6. Și nu va cinsti pre tatăl său sau pre muma-sa, *acela va fi slobod*. Și așa ai stricat porunca lui Dumnezeu prin așezământul vostru.

7. Fățarnicilor, bine a proorocit pentru voi Isaia, dicând,

8. Se apropie de mine norodul acesta cu gura lor, și cu buzele mă cinstesc; iar inima lor departe este de la mine.

9. Și în zadar mă cinstesc, învățând învățături, ce sunt porunci omenestii.

10. Și chemând la sine pre noroade, le a dis lor, Auziți, și înțelegeți :

11. Nu ce intră în gură spurcă pre om; ci ce esc din gură, aceea spurcă pre om.

12. Atunci apropiindu-se ucenicii lui, 'I au dis lui, Cunoscut-ai că Fariseii auzind cuvântul, s'au smintit ?

13. Iar el răspundend, a dis, Tot sadul, pre care nu 'l a sădit Tatăl meu cel cereșc, se va desrădăcina.

14. Lăsați pre densii : povățuitorii orbi sunt ai orbilor. Și orb pre orb de va povățui, amândoi în groapă vor cădea.

15. Și răspundend Petru, a dis lui, Spune noă pilda aceasta.

16. Iar Iisus a dis, Incă și voi nepricepuți sūnteți ?

17. Dar nu înțelegeți, că tot ce intră în gură merge în pântece, și esc pe afedron ?

18. Iar cele ce esc din gură din inimă es; și acelea spurcă pre om.

19. Că din inimă es gândurii rele, uciderii, preacurvi, curvi, furtașaguri, mărturii mincinoase, hule :

20. Acestea sunt care spurcă pre om; iar ou mălai nespălate a mânca nu spurcă pre om.

21. Și esind Iisus de acolo, s'a dus în părțile Tirului și ale Sidonului.

22. Și, iată, o mulere Haniaică esind din hotarele acelea, striga către densul, dicend, Miluește-mă, Doamne. Frul lui David; fiica mea rău se îndrăcește.

23. Iar el nu 'l a răspuns ei cuvânt. Și apropiindu-se ucenicii lui, il rugău pre el, dicend, Slobodește-o pre ea; că strigă în urma noastră.

24. Iar el răspundend, a dis, Nu sunt trimis, fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

25. Iar ea venind s'a inchinat lui, dicend, Doamne, ajută-mi.

26. Iar el răspundend a dis, Nu este bine a lua pâinea fiilor, și a o arunca câinilor.

27. Iar ea a dis, Adevărat, Doamne: că și câinii mănăncă din sfărâmturele ce cad din masa domnilor lor.

28. Atunci răspundend Iisus, a dis ei, O mulere, mare este

credința ta: fie ție precum voești. Și s'a tămăduit fiica ei dintr'acel ceas.

29. Și trecând do acolo Iisus, a venit lângă marea Galileei; și suindu-se în munte, a ședut acolo.

30. Și au venit la dânsul noroade multe, având cu sine șchiopi, orbi, muți, ciungi, și alți mulți, și 'i au aruncat pre dânsii la picioarele lui Iisus; și 'i a tămăduit pre ei:

31. Cât se miraū noroadele, vedând pre muți grăind, pre ciungi sănătoși, pre șchiopi umblând, și pre orbi vedând: și slăviaū pre Dumneșeul lui Israil.

32. 'I Iar Iisus chiamând la sine pre ucenicii săi, a đis, Milă'mi este de norodul acesta, că iată trei đile sânt de când așteaptă lângă mine, și n'au ce mânca: și a'î slobodi pre dânsii flămânđi nu voesc, ca nu cumva să slăbească pre cale.

33. Și au grăit lui ucenicii lui, De unde să avem în pustie atâtea pâini în cât să se sature atâta norod?

34. Și a đis lor Iisus, Câte pâini aveți? Iar ei au đis, Șapte, și puținii peștișori.

35. Și a poruncit norodului să sađă pre pământ.

36. Și luând pre cele șapte pâini și pre pești, mulțumind, a frint, și a dat ucenicilor lui, iar ucenicii norodului.

37. Și au mâncat toți, și s'au săturat: și au luat rămășițele de sfărământuri șapte coșnițe pline.

38. Iar cei ce mâncaseră erau

patru mii de bărbați, afară de muierii și de copii.

39. Și slobodind noroadele, a intrat în corabie, și a trecut în hotarele Magdalinului.

CAPITOLUL XVI.

Și apropiindu-se Fariseii și Saducheii, ispitindu'l il rugau pre dânsul ca să le arăte lor semn din cer.

2. Iar el răspundând, a đis lor, Când se face sară, điceți, Senin va fi: că se roșește cerul.

3. Și dimineața, Astăzi va fi fortună: că se roșește cerul posomorit. Fățarnicilor, fața cerului știți să o socotiți; iar semnele vremilor nu puteți socoti?

4. Neamul viclean și preacurvar semn caută; și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona proorocului. Și lăsându'l pre dânsii, s'a dus.

5. Și venind ucenicii lui de ocea parte, uitaseră să iea pâine.

6. 'I Iar Iisus le a đis lor, Căutați și vă păziți de aluatul Fariseilor și al Saducheilor.

7. Iar ei cugetau întru sine, đicând, Că pâine n'am luat.

8. Iar Iisus cunoscând *aceasta*, le a đis lor, Ce cugetați întru voi, puțin-credincioșilor, că n'ați luat pâine?

9. Încă nu înțelegeți, nici vă aduceți aminte de cele cinci pâini ale celor cinci mii, și câte coșnițe ați luat?

10. Nicii de cele șapte pâini ale celor patru mii, și câte coșnițe ați luat?

11. Cum nu înțelegeți că nu pentru pâine am dis voă, să vă păziți de aluatul Fariseilor și al Sadduceilor?

12. Atunci au înțeles că nu de aluatul pâinei a dis lor să se păzească, ci de învățătura Fariseilor și a Sadduceilor.

13. ¶ Iar venind Iisus în părțile Chesariei lui Filip, a întrebat pre ucenicii săi, dicând, Cine'mi dic oamenii că sunt eu Fiul omului?

14. Iar ei au dis, Unii *dic, că ești Ioan Botezătorul; alții, Ilie; iar alții, Ieremia, sau unul din prooroci.*

15. Dis-a lor. Dar voi cine'mi diceți că sunt?

16. Și răspundând Simon Petru, a dis, Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

17. Și răspundând Iisus, a dis lui, Fericit ești, Simone Var-Iona: că trup și sânge nu ți-a descoperit ție, ci Tatăl meu cel din ceruri.

18. Și eu dic ție, Că tu ești Petru, și pre această piatră voi zidi biserica mea; și porțile iadului nu o vor birui pre dânsa.

19. Și ți voi da ție cheile împărăției cerurilor: și ori-ce vei lega pre pământ va fi legat în ceruri; și ori-ce vei deslega pre pământ va fi deslegat în ceruri.

20. Atunci a poruncit ucenicilor săi ca să nu spue nimăruî că el este Iisus, Hristosul.

21. ¶ De atunci a început Iisus a spue ucenicilor săi, că se cuvine lui a merge în Ierusalim,

și multe a pătimi de la bătrâni și de la archierei și de la cărturari, și a fi omorît, și a treia zi a învia.

22. Și luându'l pre el Petru, a început a'i sta lui împrotivă, dicând, Milostiv fi ție, Doamne: nu va fi ție aceasta.

23. Iar el întorcându-se, a dis lui Petru, Mergi după mine, Satano: sminteală'mi ești: că nu ougeți cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.

24. ¶ Atunci Iisus a dis ucenicilor săi, Ori-cine voește să vie după mine, să se lepede de sine, și să'si iee crucea sa, și să'mi urmeze mie.

25. Că cine va vrea să'si mântuească sufletul său pierde'l va pre el; iar cine și va pierde sufletul său pentru mine afla'l va pre el.

26. Că ce folos este omului, de ar dobândi lumea toată, iar sufletul său își va pierde? sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?

27. Că va să vie Fiul omului întru slava Tatălui său cu ingerii săi; și atunci va răsplăti fie-căruia după faptele lui.

28. Amin grăesc voă, Sunt unii din cei ce stați aici, cari nu vor gusta moarte, până ce vor vedea pre Fiul omului venind întru împărăția sa.

CAPITOLUL XVII.

Și după șese zile a luat Iisus pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan

fratele lui, și 'I a suit pre dênșil într'un munte înalt deosebi,

2. Și s'a schimbat la față înaintea lor: și a strălucit fața lui ca soarele, iar hainele lui s'au făcut albe ca lumina.

3. Și iată, s'au arătat lor Moisi și Ilie împreună cu dênșul vorbind.

4. Și răspundând Petru, a ținut cătră Iisus, Doamne, bine este noă a fi aici: de voești, să facem aici trei colibi; ție una, și lui Moisi una, și una lui Ilie.

5. Încă el grăind, iată, nor luminos 'I a umbrit pre el: și iată glas din nor, dîcînd, Acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit; pre acesta să ascultați.

6. Și auzînd ucenicii, au cădut pre fețele lor, și s'au spălmîntat foarte.

7. Și apropiîndu-se Iisus s'a atins de dênșil, și a ținut, Sculați-vă, și nu vă temeți.

8. Și rîdicându-și ochii lor, pre nimeni n'au vădut, fără numai pre Iisus singur.

9. Și pogorîndu-se el din munte, le a poruncit lor Iisus, dîcînd, Nimărul să nu spuneți vederea aceasta, până când Fiul omului se va scula din morți.

10. Și 'I a întreat pre el ucenicii lui, dîcînd, Dar ce dîc cărturarilor că Ilie trebuie să vie mai înainte?

11. Iar Iisus răspundînd, a ținut lor, Ilie adevărat va veni mai înainte, și va așeza toate:

12. Iar grăesc voă, Că Ilie iată a venit, și nu l'au cunoscut pre dênșul, ci au făcut lui câte au

voit. Așa și Fiul omului va să pătimească de la dênșii.

13. Atunci au înțeles ucenicii că pentru Ioan Botezătorul le a ținut lor.

14. Și venind el la norod, s'a apropiat cătră dênșul un om, înghenunchînd înaintea lui, și dîcînd,

15. Doamne, miluește pre fiul meu: că este lunatic, și rău pătimește: că de multe ori cade în foc, și de multe ori în apă.

16. Și 'I am adus pre dênșul la ucenicii tăi, și n'au putut să l'vindece pre el.

17. Iar Iisus răspundînd, a ținut, O neam necredincios și îndărătnic, până când voiți să credeți? până când voiți să suferiți pre voi? aduceți-l pre el aici la mine.

18. Și 'I a certat pre el Iisus, și a eșit dracul dintr'însul: și s'a tămăduit copilul din ceasul acela.

19. Atunci apropiîndu-se ucenicii cătră Iisus deosebi, au ținut, Pentru ce noi n'am putut să l'scoatem pre el?

20. Iar Iisus a ținut lor, Pentru necredința voastră: că amin grăesc voă, De veți avea credință ca un grăunț de muștar, veți dîce muntelui acestuia, Mută-te de aici acolo; și se va muta; și nimic nu va fi voă cu neputință.

21. Că acest fel nu este fără numai cu rugăciune și cu post:

22. Și petrecînd el în Galileea, le a ținut lor Iisus, Va să se deie Fiul omului în mâinile oamenilor:

23. Și 'I vor omori pre el, și

a treia și va învia. Și s'au în-
tristat ei foarte.

24. Și venind ei în Capernaum, au venit cel ce luau dajde la Petru, și au zis, Invățătorul vostru nu dă dajde?

25. Zis-a, Da. Și când a intrat în casă, a apucat Iisus mai înainte de el zicând, Ce ți se pare, Simone? împărății pământului de la carii ieaș dăjdi săi bir? de la filii lor, sau de la cei străini?

26. Grăit-a Petru lui, De la străini, Zis-a Iisus lui, Iată dar că sunt slobozi filii.

27. Ci ca să nu'ți smintim pre densii, mergând la mare, aruncă undița, și peștele care vei prinde întăiu, iea'!; și deschidând gura lui, vei afla un statir: acela luându'l, dă'l lor pentru mine și pentru tine.

CAPITOLUL XVIII.

In ceasul acela s'au apropiat ucenicii către Iisus, grăind, Oare cine este mai mare întru împărăția cerurilor?

2. Și chemând Iisus un prunc, l'a pus pre el în mijlocul lor,

3. Și a zis, Amin grăesc voă, De nu veți întoarce, și să vă faceți ca pruncii, nu veți intra întru împărăția cerurilor.

4. Că cine se va smeri pre sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare întru împărăția cerurilor.

5. Și ori-cine va primi pre un prunc ca acesta întru numele meu, pre mine mă primește.

6. Iar ori-cine va sminti pre

unul dintr'acești micș carii cred întru mine, mai de folos' l' ar fi lui ca să'și spânzure o piatră de moară la grumazul lui, și să se înnece întru adâncul mării.

7. Vai lumii de smintelele! că nevoe este să vie smintelele; dar vai omului aceluia prin care vine sminteala!

8. Iar de te smintește pre tine mâna ta sau piciorul tău, taie-le pre ele și le leapădă de la tine: mai bine' ți este ție să intri în viață șchiop sau ciung, de cât doă mâini sau doă picioare având să fii aruncat în focul cel veclnic.

9. Și ochiul tău de te smintește pre tine, scoate'l pre ei, și l' aruncă de la tine: mai bine este ție cu un ochi să intri în viață, de cât amândoi ochii având să fii aruncat în gheena focului.

10. Căutați să nu defăimați pre vre unul dintr'acești, mai micș; că zic voă, Că ingerii lor în ceruri pururea vedă fața Tatălui meu care este în ceruri.

11. Că a venit Fiul omului să mântuească pre cel pierdut.

12. Ce vi se pare voă? de va avea un om o sută de oi, și se va rătăci una dintr'losele, au nu lasă pre cele noă-deci și noă, și mergând în munți, caută pre cea rătăcită!

13. Și de i se va întempla s'o găsească pre ea, amin grăesc voă, că se bucură de densa mai virtos de cât de cele noă-deci și noă ce nu s'au rătăcit.

14. Așa nu este voia înaintea Tatălui vostru celui din ceruri, ca să piară unul dintr'acești micș.

15. Ți și de Ți va greși Ție fratele tĂu, mergi și Ți muștră pre dĂnsul între tine și între el singur: decĂ de te va asculta, ai dobĂndit pre fratele tĂu.

16. Iar de nu te va asculta, atunci mai ieia impreună cu tine încă pre unul sau doi, ca în gura a doi sau a trei marturi să stee tot graiul.

17. Iar de nu Ți va asculta pre ei, spune Ți bisericei: și de nu va asculta nici de biserică, să Ți fie Ție ca un păgĂn și vameș.

18. Amin grĂesc voă, Ori-cĂte veți lega pre pĂmĂnt vor fi legate în cer: și ori cĂte veți deslega pre pĂmĂnt vor fi deslegate în cer.

19. IarĂși amin grĂesc voă, CĂ dacĂ doi din voi se vor uni pre pĂmĂnt pentru tot lucrul ce vor cere, va fi lor de la Tatăl meu care este Ăl ceruri.

20. CĂ unde sĂnt doi sau trei adunați întru numele meu, acolo sĂnt în mijlocul lor.

21. Ți Atunci apropiindu-se cĂtrĂ dĂnsul Petru, a đis, Doamne, de cĂte ori va greși mie fratele meu și voiĂ erta lui? aĂ doarĂ pĂnĂ de șapte ori?

22. GrĂit-a Iisus lui, Nu Ți dic Ție, PĂnĂ de șapte ori: ci, PĂnĂ de șapte-deci de ori cĂte șapte.

23. Ți Pentru aceasta asemĂnatu-s'a împĂrĂția cerurilor omului împĂrat, care a vrut sĂ iee sama slugelor sale.

24. Și începĂnd el a lua sama, aĂ adus la dĂnsul pre un datornic cu dece mii de talanți.

25. Și neavĂnd el sĂ Ți plĂteascĂ, a poruncit domnul lui sĂ Ți vindĂ

pre el, și pre muierea lui, și pre copii, și toate cĂte avea, și sĂ plĂteascĂ.

26. DecĂ cĂdĂnd sluga aceea se închina lui dicĂnd, Doamne, mai îngĂdueste-mĂ pre mine, și Ți voiĂ plĂti Ție tot.

27. Și milostivindu-se domnul slavei aceleia, Ți a slobođit pre dĂnsul, și Ți a ertat lui și datorcea.

28. Iar eșind sluga aceea, a aflat pre unul din cei impreună cu sine slujitori, care era dator lui o sutĂ de dinari: și apucĂndu Ți pre el il sugruma, dicĂnd, PlĂtește mĂ ce mĂ ești dator.

29. DecĂ cĂdĂnd cel impreună cu el slugă la picioarele lui, il ruga pre dĂnsul, dicĂnd, Mai îngĂdueste-mĂ pre mine, și Ți voiĂ plĂti tot.

30. Iar el n'a vrut: ci mergĂnd Ți a bĂgat în temniță, pĂnĂ cĂd va plĂti datorcea.

31. Iar vĂdĂnd cei d'impreună cu el slugă cele ce s'aĂ fĂcut, s'aĂ intristat foarte, și venind aĂ spus domnului lor toate cele ce s'aĂ fĂcut.

32. Atunci chiamĂndu Ți pre el domnul lui, Ți a đis lui, Slugă vicieanĂ, toatĂ datorcea aceea Ți am ertat Ție, pentru cĂ m'ai rugat:

33. AĂ nu se cĂdea și Ție sĂ Ți fie milĂ de cel impreună cu tine slugă, precum și mie m'a fost milĂ de tine?

34. Și mĂniindu-se domnul lui Ți a dat pre el mĂncitorilor, pĂnĂ ce va plĂti toatĂ datorcea lui.

35. AĂ și Tatăl meu cel ceres va face voă, de nu veți erta fi-cĂre fratelui sĂu din inimĂ voastre greșalele lor.

CAPITOLUL XIX.

Si a fost, când a sfârșit Iisus cuvintele acestea, a trecut din Galileea, și a venit în hotarele Iudeei de cea parte de Iordan;

2. Și a mers după densul no-
roade multe; și 'I a vindecat pre el acolo.

3. Și a venit la densul Farisei, ispitindu' l pre el, și dicend lui, Oare se cade omului să 'și lăse muierea sa pentru fie-ce pricină?

4. Iar el răspundend a dis lor, Dar n' ați citit, că cela ce 'I a făcut d' înteu, bărbat și muiere 'I a făcut pre el,

5. Și a dis, Pentru aceasta va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sa, și se va lipi de muierea sa; și vor fi amendol un trup.

6. Pentru aceea nu mai sânt doi, ci un trup. Deo' ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despărță.

7. Dis-ău lui, Dar cum Moisi a poruncit să i se dee carte de despărțire, și s' o lăse pre ea?

8. Dis-a lor, Moisi duple învertoșarea inimii voastre a dat voie voă să vă lăsați muierele voastre; dar din început n' a fost așa.

9. Iar grăesc voă, Că ori-cine 'și va lăsa muierea sa, afară de cuvânt de curvie, și va lua alta, preacurvește; și cela ce va lua pre cea lăsată preacurvește.

10. Și Dis-ău lui **apocicil** lui, Dacă așa este pricina omului cu muierea, nu este de folos a se însura.

11. Iar el a dis lor, Nu toți

cuprind cuvântul acesta, ci celora ce s' a dat.

12. Că sânt fameni, caril din pântecel mamei lor s' a născut așa; și sânt fameni, caril s' a născut de oameni; și sânt fameni, caril singuril s' a născut pre sine pentru împărăția cerurilor. Cela ce poate cuprinde, să cuprindă.

13. Atunoi s' a născut la densul pruncil, ca să pue mâinele preste el, și să se roage: iar u-cenicil 'I a certat pre el.

14. Iar Iisus a dis lor, Lăsați pruncil, și nu' l opriți pre el a veni la mine: că a unora ca acestora este împărăția cerurilor.

15. Și pându'și preste el mâinele, s' a dus de acolo.

16. Și iată, unul venind la el, a dis lui, Invățătorule Bune, ce bine voiă face, să am viața de vecl?

17. Iar el a dis lui, De 'm' dicit bun? niminea nu este bun, fără numa' unul, Dumnezeu: iar de voești să intri în viață, păzește poruncele.

18. Dis-a lui, Care? Iar Iisus a dis, Să nu uociți, Să nu preacurvești, Să nu furl, Să nu mărturisești mărturie mincinoasă,

19. Cinstește pre tatăl tēu și pre muma ta; și, Să iubești pre aproapele tēu ca însuși pre tine.

20. Dis-a lui tēnerul, Toate acestea le am păzit din tinerețele mele: ce încă 'm' lipsește?

21. Dis-a Iisus lui, De voești să fi desăvârșit, mergi, vindeți averile tale, și le dă săracilor, și vei avea comoară în cer; și vino urmează mie.

22. Iar ténurul auzind cuvén-
tul, s'a dus intristat, că avea
nvuțil multe.

23. ¶ Iar Iisus a dis ucenicilor
noi, Amin grăesc voă, Că cu
anevoe va intra bogatul intru
impărăția cerurilor.

24. Și iarăși grăesc voă, Că
mai lesne este a trece cămila
prin urechia acului, de cât bo-
gatul a intra intru împărăția
lui Dumnezeu.

25. Iar ucenicii lui auzind a-
ceasta, s'aă mirat foarte, dicend.
Dar cine poate să se mântuiească?

26. Iar Iisus căutând, a dis lor,
La oameni aceasta este cu ne-
putință; iar la Dumnezeu, toate
sunt cu putință.

27. ¶ Atunci răspundend petru,
a dis lui, Iată, noi am lăsat toate,
și am urmat ție; oare ce va fi noă?

28. Iar Iisus a dis lor, Amin
grăesc voă, Că voi cei de ați
urmat mie, intru a doa năștere
când va șede Fiul omului pre
scaunul slavei sale, veți șede
și voi pre doă-spre-dece scaune,
judecând pre cele doă-spre-dece
semintil ale lui Israil.

29. Și tot cel ce a lăsat case,
sau frați, sau surori, sau iată,
sau mămă, sau muiere, sau fe-
ciori, sau holde, pentru numele
meu, insutit va lua, și viață veci-
nică va moșteni.

30. Și mulți d'inteu vor fi pre
urmă; și de pre urmă inteu.

CAPITOLUL XX.

Că asemenea este împărăția
cerului omului stăpân al casei,

care a eșit dis de dimineață să
tocmească lucrători la viea sa.

2. Și tocmindu-se cu lucrătorii
câte un dinar pe di, I a trimis
pre el in viea sa.

3. Și eșind la al treilea ceas,
a vedut pre alții stând in tîrg
fără de lucru,

4. Și a dis și acelora, Mergeți
și voi in vie, și ce va fi cu drep-
tul voiu da voă. Iar el aū mers.

5. Iarăși eșind intru al șeselea
și intru al noălea ceas, a făcut
asemenea.

6. Iar intru al un-spre-decelea
ceas eșind, aflat-a pre alții stând
fără de lucru, și a dis lor, Ce
stați aici toată ziua fără de lucru?

7. Dis-aū lui, Că nimenea pre
noi nu ne a tocmit. Dis-a lor,
Mergeți și voi in viea mea; și
ce va fi cu dreptul, veți lua.

8. Iar dacă s'a făcut sară, a
dis domnul viel cătră ispravnicul
său, Chieamă pre lucrători, și le
dă lor plata, începend de la cei
de pre urmă până la cei d'inteu.

9. Deci venind cei de la al
un-spre-decelea ceas, aū luat fie-
care câte un dinar.

10. Iar venind cei d'inteu, so-
coteau că vor lua mai mult; și
aū luat și ei fie-care câte un
dinar.

11. Iar după ce aū luat, căr-
teaū împotriva stăpânului casei;

12. Dicend, Acești de pre urmă
numai un ceas aū lucrat, și I
ai făcut pre deușii intocma cu
noi, caril am purtat greutatea
dilei și zăduful.

13. Iar el răspundend, a dis
unuia dintr'inșil, Prietene, nu'ți

fac ție strâmbătate: au nu câte un dinar te ai tocmit cu mine ?

14. Iați al tîu și mergeți: că voesc și acestuia de pre urmă să' l dau ca și ție.

15. Aă doară nu mi se cade să fac eu ce voiți vrea cu ale mele? Aă este ochiul tîu viclean, pentru că eu sînt bun ?

16. Așa vor fi cei de pre urmă întîi, și cei d'întîi pre urmă: că mulți sînt chiețați, dar puțin alegeți.

17. Și suindu-se Iisus în Ierusalim a luat pre cei doi spre-dece ucenici deosebi pre cale, și le a dîs lor,

18. Iată, ne suim în Ierusalim; și Fiul omului se va da arhierilor și cărturarilor, și ' l vor judeca pre el spre moarte,

19. Și ' l vor da pre el Neamurilor ca să' l batjocorească, și să' l bată, și să ' l răstignească: și a treia dî va învia.

20. Și Atunci s'a apropiat cătră dînsul muma fiilor lui Zevedei împreună cu fiilsăi, închinându-se, și cerînd oare ce de la dînsul.

21. Iar el a dîs ei, Ce voești? Dis-a lui, Dî ca să șadă acești doi fi ai mei, unul d'a dreapta ta, și altul d'a stînga ta, întru împărăția ta.

22. Iar Iisus răspundînd, a dîs, Nu știți ce cereți. Puteți să beți paharul care voiți să' l beați eu, și eu botezul cu care eu mă botez să vă botezați? Dis-a lui, Putem.

23. Și a grăit lor, Paharul meu cu adevărat veți bea, și cu botezul cu care eu mă botez, vă veți boteza: iar a ședea d'a dreapta

mea, și d'a stînga mea, nu este al meu a da, ci se va da celor pentru cari este gătit de la Tatăl meu

24. Și auzînd cei dece *aceasta*, s'a u mîniat pentru cei doi frați.

25. Iar Iisus chiețându' l pre dînsii, a dîs, Știți că domni pîgînilor îi domnesc pre ei, și cei mari îi stîpînesc pre dînsii.

26. Iar întru voi nu va fi așa: ci care întru voi va vrea să fie mai mare, să fie voă slugă;

27. Și care întru voi va vrea să fie întîi, să fie voă slugă:

28. Precum și Fiul omului n'a venit să' l slujească lui, ci să slujească, și să' l dea sufletul său răscumpărare pentru mulți.

29. Și eșînd ei din Jerihon, a mers după dînsul norod mult.

30. Și iată, doi orbi ședînd lingă cale, auzînd că Iisus trece, au stîgat, grăînd, Miluește-ne pre noi, Doamne, Fiul lui David.

31. Iar norodul ' l a certat pre dînsii ca să tacă: iar ei mai tare strigău, grăînd, Miluește-ne pre noi, Doamne, Fiul lui David.

32. Și stînd Iisus ' l a chiețat pre dînsii, și a dîs, Ce voiți să vă fac voă ?

33. Dis-a lui, Doamne, să se deschidă ochii noștri.

34. Și făcându-se milă lui Iisus, s'a atins de ochii lor: și îndată au vedut ochii lor, și au mers după dînsul.

CAPITOLUL XXI.

Și cînd s'a u apropiat de Ierusalim, și au venit în Vitslaghi,

la muntele Maslinilor, atunci Iisus a trimis doi ucenici,

2. Dându-le lor, Mergeți în satul care este înaintea voastră, și numai de cât veți găsi o asină legată, și mânz cu dânsa: deslegându-le, aduceți-le la mine.

3. Și de va dice voă cineva ceva, veți dice, Domnulul trebuiesc acestea; și numai de cât le va trimite.

4. Iar acestea toate s'au făcut, ca să se implinească ceea ce s'a dîs prin prorocul ce dice,

5. Duceți fetel Sionului, Iată, Împăratul tîu vine la tine, blînd, și sedînd pe asină, și pre mânz fiul celei de subt jug.

6. Și mergînd ucenicii au făcut precum le a poruncit Ior Iisus,

7. Aû adus asina și mânzul, și aû pus d'asupra lor veșmintele lor, și 'I aû pus d'asupra acestora

8. Și cei mai mulți din norod așterneau veșmintele lor pre cale; iar alții tăiau stîlpari din copaci, și le așterneau pre cale.

9. Iar noroadele cele ce mergeau înainte, și oele ce veniau pre urmă, strigau, dîcînd, Osanna Fiului lui David: Bine este cuvîntat cel ce vine intru numele Domnului; Osanna intru cel de sus.

10. Și intrînd el în Ierusalim, s'a cutremurat toată cetatea, dîcînd, Cine este acesta?

11. Iar noroadele diceau, Acesta este Iisus prorocul cel din Nazaretul Galileei.

12. ¶ Și a intrat Iisus în biserică luf Dumneșeu, și a scot pre toți cei ce vindeau și cumpărau

în biserică, și mesele schimbătorilor de bani le a răsturnat, și scaunele celor ce vindeau porumbi,

13. Și a dîs lor, Scris este, Casa mea casă de rugăciune se va chema; iar voi o ați făcut pre dânsa peșteră tâlharilor.

14. Și aû venit la dînsul orbi și șchiopi în biserică; și 'I a vindecat pre ei.

15. Iar vedînd arhierii și cărturaril minunile care a făcut, și pruncii strigînd în biserică, și dîcînd, Osanna Fiului lui David; s'au mâniat,

16. Și 'I aû dîs lui, Audi ce dic acesta? Iar Iisus a dîs lor, Adevărat; aû niel odată n'ați citit, Din gura pruncilor și a celor ce sug, ai săvêrsit laudă?

17. ¶ Și lăsându'l pre ei, a eșit afară din cetate la Vitania; și s'a sălășluit acolo.

18. Iar dimineață întorcîndu-se în cetate, a flămîndit.

19. Și vedînd un smochin lingă cale, a venit la dînsul și n'a aflat nimic într'insul, fără numai frunze, și a dîs lui, De acum să nu se mai facă din tine rod în veți. Și îndată s'a uscat smochinul.

20. Și vedînd *aceasta* ucenicii s'au minunat, dîcînd, Cum îndată s'a uscat smochinul!

21. Și răspundînd Iisus a dîs lor, Amin dic voă, De veți avea credință și nu veți îndoi, nu numai aceea a smochinului veți face, ci și mantelul acestuia de veți dice, Rădăc-te, și te aruncă în mare; va fi.

22. Și toate ori câte veți cere întru rugăciune, orędend, veți lua.

23. ¶ Și venind el în biserică, aș mers la densusl când învăța arhieriei și bătrânii norodului, dicend, Cu ce putere faci aceasta? și cine ți a dat ție puterea aceasta?

24. Și răspundend Iisus a đis lor, Intreba-voiș și eș pre voi un cuvęnt, pre care de mi'l veți spune mie, și eș voiș spune voăș cu ce putere fac acestea.

25. Botezul lui Ioan, de unde a fost? din cer, saș de la oameni? Iar el cugetaș întru sine, dicend, De vom dice din cer; va dice noăș, Dar pentru ce n'aș cređut lui?

26. Iar de vom dice, De la oameni; ne temem de norod; că toșei aș pre Ioan ca pre un prođroc.

27. Și răspundend lui Iisus, aș đis, Nu știm. Țis-a lor și el, Nicl eș nu voiș spune voăș cu ce putere fac acestea.

28. ¶ Dar ce vi se pare voăș? Un om avea doș feciori; și mergend la cel d'intęiș, Ți a đis, Fiule, mergi astășđi de lucrează în viea mea.

29. Iar el răspundend, a đis, Nu voiș; iar mai pre urmă căindu-se, a mers.

30. Și mergend la cel-l-alt, a đis așjđerea. Iar el răspundend, a đis, Eș Doamne voiș merge; și n'a mers.

31. Care dintr'acești doș a făcut voia tatășlui sęș? Țis-aș lui, Cel d'intęiș. Țis-a lor Iisus, Amin dic voăș, Că vameșii și cur-

vele merg mai înainte de voiș întru împărăția lui Đumneđeș.

32. Că a venit la voiș Ioan în calea dreptăței, și n'aș cređut lui; iar vameșii și curvele aș cređut lui; iar voi, vedend acestea, nu v'aș căit mai în urmă, ca să credești lui.

33. ¶ Ascultați altă pildă: Un om era stăpan al casei, care a sădit vie, și o a îngrădit împrejur cu gard, și a săpat într'insa teasc, și a zidit turn, și o a dat lucrătorilor, și s'a dus departe;

34. Iar când s'a apropiat vremea roadelor, a trimis pre slugele sale la lucrători, ca să ieș rodul ei.

35. Iar lucrătorii prindend pre slugele lui, pre unul Ți aș bătut, iar pre altul Ți aș omorit, iar pre altul cu pietre Ți aș ucis.

36. Iarăși a trimis pre alte slugi mai multe de cât cele d'intęiș; și aș făcut lor așjđerea.

37. Iar mai pre urmă a trimis la ei pre fiul sęș, dicend, Se vor rușina de fiul meș.

38. Iar lucrătorii vedend pre fiul, aș đis întru sine, Acesta este moștenitorul; veniși să Ți omorim pre el, și să stăpănim moștenirea lui.

39. Și prindendu Ți pre el, Ți aș scos afară din vie, și Ți aș omorit.

40. Decl când va veni domnul viei, ce va face lucrătorilor acelor?

41. Țis-aș lui, Pre cei răi, rău Ți va pierde, și viea o va da altor lucrători, cari vor da lui rodurile lor în vremea lor.

42. Țis-a lor Iisus, Aș nicl odată

n'ați cetit în scriptură; Piatra pre care nu o aŭ băgat în samă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului: de la Domnul s'a făcut aceasta, și este minunată întru ochii noștri?

43. Pentru aceasta dic voă, Că se va lua de la voi împărăția lui Dumnezeu, și se va da neamului care va face rodirile ei.

44. Și cel ce va cădea preste piatra aceasta se va sfărâma: iar preste care va cădea, îl va spulbera.

45. Și auzind arhierii și Fariseii pildele lui, aŭ cunoscut că pentru densii grăește.

46. Și căutând să 'l prindă pre el, s'aŭ temut de norod, de vreme ce ca pre un prooroc îl avea pre el.

CAPITOLUL XXII.

Și răspundend Iisus iarăși a grăit lor în pilde, dicend,

2. Asemănatu-s'a împărăția cerului omului împărat, care a făcut nuntă fiului său,

3. Și a trimis pre slugele sale să chieame pre cei chemați la nuntă: și nu vrea să vie.

4. Iarăși a mai trimis pre alte slugi, dicend, Diceți celor chemați, lată, că am gătit prânzul meu: juncii mei și cele hrănite *ale mele* s'aŭ junghiat, și toate sânt gata: veniți la nuntă.

5. Iar el nebăgând samă de *acosta*, s'aŭ dus unu la holda sa, altu la neguțătoria sa:

6. Iar cei-l-aiți prindend pre slugele lui 'l aŭ pedepsit, și 'l aŭ omorît pre el.

7. Și auzind împăratul *aceasta*, s'a mâniat: și trimițend oștile sale, a pierdut pre ucigașii aceia, și cetatea lor o a ars.

8. Atunci a dis slugelor sale, lată nunta este gata, iar cei chemați n'aŭ fost vrednicii.

9. Deci mergeți la răspintile câilor, și pre câți veți afla, îi chemați la nuntă.

10. Și eșind slugele acelea la răspintii, aŭ adunat pre toți câți aŭ aflat, și răi și buni: și s'a umplut nunta de cei ce ședeau.

11. Și intrând împăratul să vadă pre cei ce ședeau, vedut-a acolo pre un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă:

12. Și 'l a dis lui, Prietene, cum ai intrat aici neavend haină de nuntă? Iar el tăcea.

13. Atunci a dis împăratul slugelor, Legându'i lui mânele și picioarele, luați'l pre densul, și'l aruncați întru întunerecul cel mai din afară; acolo va fi plângerea și scirșnirea dinților.

14. Că mulți sânt chemați, dar puținii aleși.

15. Și atunci mergend Fariseii, sfat aŭ făcut ca să 'l vineze pre el în cuvânt.

16. Și aŭ trimis la el pre ucenicii lor împreună cu Irodianii, dicend, Învățătorule, știm că adevărat ești, și calea lui Dumnezeu întru adevăr învești, și nu 'ți este ție grijă de nimenea: că nu cauți în fața oamenilor.

17. Deci spune noă, Ce ți se pare ție? Se cade a da dajde Chesarului, sau nu?

18. Iar Iisus cunoscend vicle-

sugul lor, a ȃis, Ce m e ispitit i, f atarnicilor ?

19. Ar ta i-mi mie banul d j-
del. Iar el a  adus lui un dinar.

20. Si a ȃis lor. Al cui este
chipul acesta  i scriptura cea de
pre el ?

21. ȃis-a  lui, Ale Chesarulul.
Atunci a ȃis lor, Dați inapoi dar
pre cele ce sînt ale Chesarulul,
Chesarulul;  i pre cele ce sînt ale
lui Dumne e , lui Dumne e .

22. Si au ind *aceasta*, s'a  mi-
rat,  i l s ndu-l pre el, s'a 
dus.

23.   Intra-aceea ȃi a  venit la
d nsul Sadduceii, caril ȃic că
nu este inviere,  i-l a  intreb t
pre el,

24. ȃic nd, Inv t torule, Moisi
a ȃis, De va muri cineva ne-
v nd f cior , să iee fratele lui
pre muierea lui,  i să r dice să-
m nt  fratelul său.

25. Dec  era  la noi șapte
fra i:  i cel d'int i  inur ndu-
se, a murit,  i neav nd s m nt ,
a lăsat pre muierea sa fratelul
său:

26. Așijderea  i al doilea,  i al
treilea, p n  la al  eptelea.

27. Iar mai pre urmă de to i
a murit  i muierea.

28. Dec  la inviere a căruia
dintr'acei șapte va fi muierea ?
că to i o a  avut pre ea.

29. Iar Iisus r spun nd a ȃis
lor, Vă r t ci i, neștiind scriptu-
rele, nici puterea lui Dumne e .

30. Că la inviere nici se in-
soar , nici se mărită, ci ca in-
geril lui Dumne e  in cer s nt.

31. Iar pentru invierea morți-

lor, a  n'a i citit ceea ce s'a ȃis
vo  de la Dumne e , gr ind,

32. E  s nt Dumne ul lui
Avraam,  i Dumne ul lui Isaac,
 i Dumne ul lui Iacov ? Nu este
Dumne e , Dumne e  al mor-
t lor, ci al viilor.

33. Si au ind noroadele *aces-
tea*, se mira  de inv t tura lui.

34.   Iar Fariseil au ind că a
astupat gurele Sadduceilor, s'a 
adunat impreun .

35. Si 'la  intreb t pre el unul
din ei, inv t tor de lege, ispitin-
du-l pre el,  i ȃic nd,

36. Inv t torule, care porunc 
este mai mare in lege ?

37. Iar Iisus a ȃis lui, Să iu-
be ti pre Domnul Dumne ul
tău cu toată inima ta,  i cu tot
sufletul tău,  i cu tot ougetul t u.

38. Aceasta este int i   i mai
mare porunc .

39. Iar a doa asemenea ace-
tea *este*, Să iubești pre aproa-
pele t u ca inuși pre tine.

40. Intra-aceste do  porunci
toată legea  i proorocii at rn .

41.   Si fiind adunați Fariseil,
  a intreb t pre el Iisus,

42. ȃic nd, Ce vi se pare vo 
de Hristos? al cui fi  este? ȃis-a 
lui, Al lui David

43. ȃis-a lor, Dar cum David
cu duhul il nume te pre el Domn,
ȃic nd,

44. ȃis-a Domnul Domnului
me , Se i d'a dreapta mea, p n 
ce voi  pune pre vr jma il t i
așternut picioarelor tale?

45. Dec  dacă David il nu-
me te pre el Domn, cum fi  al
lui este ?

46. Si nimenea nu putea să răspundă lui cuvânt, nici a mai îndrăznit cineva dintr'acea qi să'l mai întrebe pre el.

CAPITOLUL XXIII.

A tunci Iisus a grăit noroadelor și ucenicilor săi,

2. Dicend, Pre scaunul lui Moisi au ședut cărturaril și Fariseil:

3. Dec'i toate câte vor dice voă să păziți, păziți și faceți; iar dupre lucrurile lor nu faceți: că ei dic, și nu fac.

4. Că leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat, și le pun pre umerile oamenilor; iar el nici cu degetul lor nu vor să le miște pre ele.

5. Și toate lucrurile lor le fac ca să se vadă de oameni: că și lătesc filactiriile lor, și și măresc ceparigile halnelor lor,

6. Și iubesc șederile oele mai înteiū la ospeturi, și scaunele cele mai de sus în sinagoguri,

7. Și închinăciunile prin turguri, și a se chioma de oameni, Ravvi, Ravvi.

8. Iar voi să nu vă numiți Ravvi: că unul este învățătorul vostru. Hristos; iar voi toți frați sunteți.

9. Și tată să nu chiemați pre nimeni pre pământ: că unul este Tatăl vostru cel din ceruri.

10. Nici să vă numiți învățători: că unul este învățătorul vostru, Hristos.

11. Iar cel ce este mai mare intru voi, să fie voă slugă.

12. Că cel ce se va înălța pre sine, se va smeri; și cel ce se va smeri pre sine, se va înălța.

13. Ți Ci vați voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că inchi-deți împărăția cerurilor inaintea oamenilor: că voi nu intrați, nici pre cei ce vor să intre nu'i lăsați.

14. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că mâncați casele văduvelor, și cu pricină îndelung rugându-vă: pentru aceea mai multă osindă veți lua.

15. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că încungiurați marea și uscatul ca să faceți un nemernic, și dacă se face, îl faceți pre el fiu gheenel mai îndoit de cât pre voi.

16. Vai voă, povățuitori orbi, cariți diceți, Că cel ce se va jura pre biserică, nimic nu este; iar cel ce se va jura pre aurul bisericeii, vinovat este!

17. Nebuni și orbi: că ce este mai mare, aurul, sau biserica oare sfințește pre aur?

18. Și, Cel ce se va jura pre oltar, nimic nu este; iar cel ce se va jura pre darul ce este d'asupra lui, vinovat este.

19. Nebuni și orbi: că ce este mai mare, darul, sau oltarul care sfințește pre dar?

20. Dec'i ceta ce se jură pre oltar, se jură pre el, și pre toate cele ce sunt d'asupra lui.

21. Și ceta ce se jură pre biserică, se jură pre ea, și pre ceta ce lăcuște intr'insa.

22. Și ceta ce se jură pre cer, se jură pre scaunul lui Dumnezeu, și pre ceta ce șede pre el.

23. ~~Val voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că decluiți izma și mărarul și chimenul, și ați lăsat cele mai grele ale legii, judecata, și mila, și credința : aceea se cădea să le faceți, și aceea să nu le lăsați.~~

24. Povățuitorî orbi, cari strecurăți țintarul, și înghițiți cămila.

25. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că curățiți partea cea din afară a paharului și a blidului, iar din lăuntru sunt pline de răpire și de nedreptate.

26. Farisee oarbe, curățește întâiu *partea* cea din lăuntru a paharului și a blidului, ca să fie și cea din afară curată:

27. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că vă asemănați morminturilor celor văruite, care din afară se arată frumoase, iar din lăuntru sunt pline de oasele morților, și de toată necurăția.

28. Așa și voi din afară vă arătați oamenilor drepti, iar din lăuntru sunteți plini de fățarnie și de fără de lege.

29. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor, fățarnici! că zidiți morminturile proorocilor, și împodobiți groapele dreptilor,

30. Și diceți, De am fi fost în zilele părinților noștri, n'am fi fost părtași lor întru sângele proorocilor.

31. Drept aceea, înși-vă mărturisiiți de voi, că sunteți filii ai celor ce au omorât pre prooroc.

32. Și voi împliniți măsura părinților voștri.

33. Șerpi, puile de năpîrci, cum

veți scăpa de judecata gheenei?

34. Pentru aceasta, iată, eu trimit la voi prooroci, și înțelepți, și cărturari : și dintru densii veți uicide și veți răstigni ; și dintru densii veți bate în soboarele voastre, și veți goni din oraș în oraș :

35. Ca să vie asupra voastră tot sângele drept care s'a vărsat pre pământ, de la sângele lui Avel celui drept până la sângele Zahariei fiului Varahiei, pre care l'au omorât între biserică și între oltar.

36. Amin grăesc voă, Vor veni acestea toate preste neamul acesta.

37. Ierusalime, Ierusalime, ce omori pre prooroci, și uciști cu pietre pre cei trimiși la tine, de câte ori am vrut să adun pre filii tăi, în ce chip adună găina puilor săi sub aripi, și n'au vrut!

38. Iată, se lasă voă casa voastră pustie.

39. Că dăc voă, De acum nu mă veți mai vedea, până când veți dice, Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

CAPITOLUL XXIV.

Si eșind Iisus, mergea din biserică : și s'au apropiat cătră *densul* ucenicilor lui ca să i arăte lui zidirile bisericei.

2. Iar Iisus a dăc lor, Vedeți acestea toate ? amin grăesc voă, Nu va rămânea aici piatră pre piatră, care să nu se răsipască.

3. Si ședând el pre muntele Maslinilor, s'au apropiat cătră

dénsul ucenicii lui deosebi, dicând, Spune noă, când vor fi acestea? și ce este semnul venirii tale, și al sfârșitului veacului?

4. Și răspundând Iisus a zis lor, Căutați să nu vă amăgească cineva pre voi.

5. Că mulți vor veni intru numele meu, dicând, Eu sunt Hristos; și pre mulți vor înșela.

6. Și veți să auziți războaie și vești de războaie: căutați să nu vă spăimântați: că se cuvine toate acestea să fie, ci încă nu va fi atunci sfârșitul.

7. Că se va scula neam preste neam, și împărăție preste împărăție: și vor fi foameți, și ciume, și cutremure pre alocurea.

8. Ci acestea toate sunt începutură a durerilor.

9. Atunci vă vor da pre voi în necazuri, și vă vor omori pre voi: și veți fi uriiți de toate neamurile pentru numele meu.

10. Și atunci se vor sminti mulți, și se vor vinde unul pre altul, și vor uri unul pre altul.

11. Și mulți, prooroci mincinoși se vor scula, și vor înșela pre mulți.

12. Și pentru înmulțirea fărăde-legei, va răci dragostea a multora.

13. Iar ceta ce va răbda până în sfârșit, acela se va mântui.

14. Și se va propovedui această evanghelia împărăției întru toată lumea, întru mărturie la toate neamurile; și atunci va veni sfârșitul.

15. Deci când veți vedea uri-

ciunea pustiei, care s'a zis prin Daniil proorocul, stând în locul cel sfânt, (ceta ce citește, să înțeleagă:)

16. Atunci cei ce sunt în Iudeea să fugă la munți:

17. Și cei ce va fi pre casă să nu se pogoare să iee ceva din casa sa:

18. Și cei ce va fi în câmp să nu se întoarcă înapoi să și iee hainele sale.

19. Iar val celor ce vor avea în pânțec, și celor ce vor apleca în zilele acelea!

20. Ci rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta:

21. Că va fi atunci necaz mare, care n'a fost de la începutul lumii până acum, nici va fi.

22. Și de nu s'ar fi scurtat zilele acelea, nu s'ar fi mântuit tot trupul: ci pentru cei aleși se vor scurta zilele acelea.

23. Atunci de va dice voă cineva, Iată, aici este Hristos, sau acolo; să nu credeți.

24. Că se vor scula Hristoși mincinoși, și prooroci mincinoși, și vor da semne mari și minuni; ca să amăgească, de va fi cu putință, și pre cei aleși.

25. Iată, mai înainte am spus voă.

26. Deci de vor dice voă, Iată, în pustie este; să nu eșiți: iată, în câmări; să nu credeți.

27. Că precum ese fulgerul de la răsărit, și se arată până la apus, așa va fi și venirea Fiului omului.

28. Că unde va fi trupul cel mort, acolo se vor aduna vulturii.

29. Ți însă îndată după necazul acelor Țile, soarele se va întuneca, și luna nu'și va da lumina sa, și stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor se vor clăti:

30. Și atunci se va arăta semnul Fiului omului în cer: și atunci vor plânge toate semințiile pământului, și vor vedea pre Fiul omului venind pre norii cerului cu putere și cu slavă multă.

31. Și va trimite pre ingerii săi cu glas mare de trîmbiță, și vor aduna pre cei aleși ai lui din cele patru vînturi, de la marginile cerurilor până la sfîrșiturile lor.

32. Iar de la smochin vî învățați pildă: Când mlădița lui este moale și înfrunzește, știți că aproape este vara:

33. Așa și voi, când veți vedea acestea toate, să știți că aproape este lingă uși.

34. Amin grăesc voă, Nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

35. Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

36. Ți Iar de Țioa aceea și ceasul nimeni nu știe, nici ingerii din ceruri, fără numai Tatăl meu singur.

37. Că precum a fost în Țilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiului omului.

38. Și precum era în Țilele cele mai înainte de potop: mîncău și beău, se însurau și se măritaă, până în Țioa întru care a intrat Noe în corabie,

39. Și n'au știut până când a

venit potopul și a luat pre toți; așa va fi și venirea Fiului omului.

40. Atunci doi vor fi în câmp; unul se va lua, și unul se va lăsa.

41. Doă măcinând la moară; una se va lua, și una se va lăsa.

42. Ți Decî priveghiați: că nu știți în care ceas Domnul vostru va veni.

43. Iar aceasta să știți, că de ar ști stăpînul casei în care ceas va veni furul, ar fi priveghiat, și n'ar fi lăsat să'î săpe casa lui.

44. Pentru aceasta și voi fiți gata: că în ceasul în care nu gîndiți, Fiul omului va veni.

45. Oare cine este sluga cea credincioasă și înțeleaptă, pre care 'l a pus domnul său preste slugele sale, ca să le deilor hrana la vreme?

46. Fericită este sluga aceea, pre care venind domnul său il va afla făcînd așa.

47. Amin grăesc voă, Că preste toate averile sale il va pune pre el.

48. Iar de va Țice acea slugă rea întru inima sa, Zăbovește domnul meu a veni;

49. Și va începe a bate pre soțiile sale, și a mîncă și a bea cu bețivil;

50. Veni-va Domnul slugei aceleia în Țioa întru care nu' așteaptă, și în ceasul întru care nu știe,

51. Și 'l va tăia pre el în doă, și partea lui cu fățarnicii o va pune: acolo va fi plîngerea și scîrșnirea dinților.

CAPITOLUL XXV.

A tunci se va asemăna împărăția cerurilor cu zece fecioare, care luându-și candelile lor, au eșit întru întâmpinarea mirelui.

2 Și cinci dintru ele erau înțelepte, iar cinci nebune.

3. Cele nebune luându-și candelile lor, n'au luat cu sine unt-de-lemn :

4. Iar cele înțelepte au luat unt-de-lemn în vasele lor cu candelile lor.

5. Și zăbovindu-se mirele, au dormitat toate, și au adormit.

6. Iar la miezul nopții s'a făcut strigare, iată, mirele vine; eșiți întru întâmpinarea lui.

7. Atunci s'au sculat toate fecioarele acelea, și și au împodobit candelile lor.

8. Iar cele nebune au dis celor înțelepte, Dați-ne noă din untul-de-lemn al vostru; că se sting candelile noastre.

9. Și au răspuns cele înțelepte, dicând, *Nu așa*; nu cumva nu ne va ajunge noă și voă: ci mai bine mergeți la cel ce vind și vă cumpărați voă.

10. Iar mergând ele să cumpere, venit-a mirele; și cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă: și s'a închis ușa.

11. Iar mai pre urmă au venit și cele-l-alte fecioare, dicând, Doamne, Doamne, deschide noă.

12. Iar el răspundând, a dis, Amintare, nu vă știți pre voi.

13. Drept aceea, priveghiați, că nu știți ziua nici ceasul întru care Fiul omului va veni.

14. ¶ Că *împărăția cerului este ca un om mergând de parte, care a chemat slugile sale, și le a dat lor avuția sa.*

15. Și unuia 'i a dat cinci talanți, iar altuia doi, iar altuia unul; fie-căruia după puterea lui; și s'a dus îndată.

16. Deci mergând cel ce luase cinci talanți, a lucrat cu dânsul, și a făcut alți cinci talanți.

17. Așijderea și cel ce luase doi, a dobândit și acesta alți doi.

18. Iar cel ce luase unul, ducându-se, a săpat în pământ, și a ascuns argintul domnului său.

19. Iar după multă vreme a venit domnul slugelor acelora, și a făcut socoteală cu dânsul.

20. Și venind cel ce a luat cinci talanți, a adus alți cinci talanți, dicând, Doamne, cinci talanți 'mi ai dat mie: iată, alți cinci talanți am dobândit cu ei.

21. Dis-a lui Domnul său, Bine, slugă bună și credincioasă; preste puține ai fost credincios, preste multe te voi pune: iatră întru bucuria domnului tău.

22. Și venind și cel ce a luat doi talanți, a dis, Doamne, doi talanți 'mi ai dat mie: iată, alți doi talanți am dobândit cu ei.

23. Dis-a lui Domnul său, Bine, slugă bună și credincioasă; preste puține ai fost credincios, preste multe te voi pune: intră întru bucuria domnului tău.

24. Și venind și cel ce a luat un talant, a dis, Doamne, te am știut că ești om aspru, seceri unde n'ai semănat, și aduni de unde n'ai răsipit:

25. Și temându-mă, m'am dus de am ascuns talantul tău în pământ: iată, ai al tău.

26. Și răspundând domnul său, 'I a spus lui, Slugă vicleană și leneșă, ai știut că secer uude n'am semănat, și adun de unde n'am răsipit:

27. Pentru aceasta dar se ou-vineă ție să fi dat argintul meu schimbătorilor, și venind eu, aș fi luat al meu cu dobândă.

28. Luați dar de la ei talantul, și'l dați celui ce are zece talanți.

29. Că tot celui ce are, i se va da, și'l va prisosi: iar de la cel ce n'are, și ceea ce i se pare că are i se va lua de la densul.

30. Și pe sluga cea netrebnică aruncați'l întru întunerecul cel mai din afară: acolo va fi plângerea și scârșnirea dinților.

31. Iar când va veni Fiul omului întru slava sa, și toți sfinții îngeri cu densul, atunci va șede-a pre scaunul slavei sale:

32. Și se vor aduna înaintea lui toate limbele: și'l va despărți pre densul unul de altul, precum desparte păstorul oile din ezil:

33. Și va pune oile d'a dreapta lui, iar ezil d'a stânga.

34. Atunci va dice împăratul celor d'a dreapta lui, Veniți, blagosloviți'l Părintelui meu, moștenii împărăția care este gătită voă de la întemeierea lumii:

35. Că am flămândit, și m'ai dat de am mâncat: am însetat, și m'ai dat de am băut: strein am fost, și m'ai primit;

36. Gol, și m'ai îmbrăcat: bolnav am fost, și m'ai cercetat:

în temniță am fost, și ați venit la mine.

37. Atunci vor răspunde lui dreptul, dicând, Doamne, când te am vedu', flămând, și te am hrănit? sau însetat, și 'ai am dat de al băut?

38. Sau când te am vedu't strein, și te am primit? sau gol, și te am îmbrăcat?

39. Sau când te am vedu't bolnav, sau în temniță, și am venit la tine?

40. Și răspundând împăratul, va dice lor, Amin dico voă. Întru cât ați făcut *acestea* unuia dintr'acești frați mai micl al mei, mie ați făcut.

41. Atunci va dice și celor d'a stânga lui, Duceți-vă de la mine, blăstemaților, în focul cel vecinic, care este gătit diavolului și ingerilor lui:

42. Că am flămândit, și nu m'ai dat să mănânc: am însetat, și nu m'ai dat să beau:

43. Strein am fost, și nu m'ai primit: gol, și nu m'ai îmbrăcat: bolnav și în temniță, și nu m'ai cercetat pre mine.

44. Atunci vor răspunde lui și ei, dicând, Doamne, când te am vedu't flămând, sau însetat, sau strein, sau gol, sau bolnav, sau în temniță, și n'am slujit ție?

45. Atunci va răspunde lor, dicând, Amin grăesc voă, Întru cât n'ai făcut *acestea* unuia dintr'acești mai micl, micl mie n'ai făcut.

46. Și vor merge aceștia în muncă vecinică: iar dreptul în viața vecinică.

CAPITOLUL XXVI.

Si a fost, când a săvârșit Iisus toate cuvintele acestea, a dăș ucenicilor săi,

2. Știți că după două zile paștele vor fi, și Fiul omului se va da să se răstignească.

3. Atunci s'au adunat arhierii, și cărturarii, și bătrânii norodului în curtea arhierului, ce se numia Caiafa,

4. Și sfat au făcut să prindă pre Iisus cu vicleșug, și să 'l omoare.

5. Și diceau, Nu în ziua praznicului, ca să nu se facă turburare întru norod.

6. Ți Iar fiind Iisus în Vitania, în casa lui Simon leprosul,

7. Venit-a la dănsul o muiere având un alabastru cu mir de mult preț, și 'l a turnat pre capul lui, ședând el.

8. Iar ucenicii lui vedând *aceasta*, s'au mâniat, dăcând, Pentru ce s'a făcut această pagubă?

9. Că se putea vinde acest mir drept mult, și să se dea săracilor.

10. Iar Iisus știind *aceasta*, a dăș lor, Pentru ce dați supărare muierei? că bun lucru a făcut cu mine.

11. Că pre săracii pururea îi aveți cu voi; iar pre mine nu mă aveți pururea.

12. Că vărsând ea mirul acesta pre trupul meu, spre îngroparea mea a făcut *aceasta*.

13. Amin grăesc voă, Ori unde se va propovedui evanghelia *aceasta* în toată lumea, dăce-se-va

și ce a făcut aceasta, întru pomeniarea ei.

14. Ți Atunci unul din cei doispre-zece, care se numea Iuda Iscarioteanul, mergând la arhierii,

15. A dăș lor, Ce'mi veți da mie, și eu îl voi da pre el voă? Iar el 'l a pus lui trei-zeci de arginți.

16. Și de atunci căuta vreme cu prilej ca să 'l dea pre el.

17. Ți Iar în *ziua* cea d'intăiu a azimilor a venit ucenicii la Iisus, dăcând lui, Unde voești să gătim ție să mănânci paștele?

18. Iar el a dăș lor, Mergeți în oraș la oare-cine, și dăceți lui, Invățătorul dăce, Vremea mea aproape este: la tine voi dă face paștele cu ucenicii mei.

19. Și a dăș ucenicii precum le a poruncit lor Iisus; și a dăș gătit paștele.

20. Iar făcându-se sară, a ședut cu cei doispre-zece ucenici ai săi.

21. Și mănâcând ei, a dăș, Amin grăesc voă, că unul din voi va să mă vin dă.

22. Iar el înuristându-se foarte, a dăș început a dăce lui fie-care dintr'înșii, Nu cumva eu sânt, Doamne?

23. Iar el răspundând a dăș, Cela ce a întins cu mine mâina în blid, acela va să mă vin dă.

24. Ci Fiul omului merge, precum este scris pentru el: dar vai omului aceluia prin care Fiul omului se vinde! mai bine ar fi fost lui de nu s'ar fi născut omul acela.

25. Și răspundând Iuda, cel ce 'la vindut pre el, a ȕis, Nu cumva sânt eũ, Invățãtorule? Ȑis-a lui, Tu ai ȕis.

26. ¶ Deci mãncãnd ei, luãnd Iisus pâinea, și blagoslovind, a frint, și a dat ucenicilor, și a ȕis, Luați, mãncați; acesta este trupul meũ.

27. Și luãnd paharul, și mulțumind, a dat lor, ȕicend, Beți dintru acesta toți;

28. Cã acesta este sângele meũ al legii celei noue, care pentru mulți se varsã spre ertarea păcatelor.

29. Cã ȕic voã, cã nu voiũ mai bea de acum dintr'aceastã roadã a viței, pãnã în ȕiosa aceea când o voiũ bea pro aceasta cu voi nouã intru împãrãția Tatãlui meũ.

30. Și dãnd laudã, aũ eșit în muntele Maslinilor.

31. Atunci a ȕis lor Iisus, Toți voi vë veți sminti intru mine în noaptea aceasta: cã scris este, Bate-voiũ pãstorul, și se vor rãsipi oile turmei.

32. Iar dupã ce voiũ invia, voiũ merge mai înainte de voi în Galileea.

33. Și răspundând Petru, a ȕis lui, De și toți se vor sminti intru tine, iar eũ nici odatã nu mẽ voiũ sminti.

34. Ȑis-a Iisus lui, Amin ȕicție, Cã intr'aceastã noapte, mai înainte de a cãnta cocoșul, de trei ori te vei lepãda de mine.

35. Ȑis-a Petru lui, De mi s'ar întempla și a muri împreunã cu tine, nu mẽ voiũ lepãda de tine.

Așijderea încã și toți ucenicii aũ ȕis.

36. ¶ Atunci a venit împreunã cu dẽșii Iisus în satul ce se numește Ghetsimani, și a ȕis ucenicilor, Sedeți aici, pãnã voiũ merge sã mẽ rog acolo.

37. Și luãnd pre Petru și pro cel doi fil ai lui Zevedei, a început a se întrista și a se mãhni.

38. Atunci a ȕis lor Iisus, Întristat este sufletul meũ pãnã la moarte: rãmãneți aici, și priveghiați împreunã cu mine.

39. Și mergend puțin mai înainte, a cãdut pro fața sa, rugãndu-se, și ȕicend, Pãrintele meũ, de este cu putințã, treacã de la mine paharul acesta: Inșã nu precum voese eũ, ci precum tu.

40. Și a venit cãtrã ucenicii, și 'i a aflat pre dẽșii dormind, și a ȕis lui Petru, Așa, n'ați putut un ceas a priveghia împreunã cu mine?

41. Priveghiați și vë rugați, ca sã nu intrați în ispitã: cã duhul este osirduitoar, iar trupul neputincios.

42. Iarãși a doa oarã mergend, s'a rugat, ȕicend, Pãrintele meũ, de nu poate trece acest pahar de la mine, ca sã nu'l beaũ pro el, fie voea ta.

43. Și venind 'i a aflat pre dẽșii iarãși dormind, cã erau ochii lor ingreuiãți.

44. Și lãsãndu'i pro ei, mergend iarãși, s'a rugat a treia oarã, același cuvẽnt ȕicend.

45. Atunci a venit la ucenicii sãi, și le a ȕis lor, Dormiți de

acum, și vă odihniți: iată, s'a apropiat ceasul, și Fiul omului se va da în mâinele păcătoșilor.

46. Sculați-vă, să mergem: iată, s'a apropiat cela ce m'a vîndut.

47. ¶ Și încă el grăind, iată, Iuda, unul din cei doi-spre-zece, a venit, și împreună cu el norod mult cu sabii și cu fuști, trimiși de arhierii și de bătrânii norodului.

48. Iar cela ce'l vînduse pre el, le a dat lor semn, dîcînd, Pre care voi să săruta, acela este: prindeți'l pre el.

49. Si îndatăși apropiindu-se de Iisus, a dîs, Bucură-te, Învățătorule; și 'l a sărutat pre el.

50. Iar Iisus a dîs lui, Prietene, pentru ce ai venit? Atunci apropiindu-se el, a pus mâinele pre Iisus, și 'l a prins pre el.

51. Si iată, unul din cei ce erau cu Iisus, întîndîndu'și mîina, 'și a scos sabia sa, și lovind pre sluga arhierelui, 'l a tăiat urechia lui.

52. Atunci a dîs Iisus lui, Intoarce sabia ta în locul ei: că toți cei ce scot sabie, de sabie vor muri.

53. Aă și se pare că nu pot a ruga acum pre Tatăl meu, și să'mi pue mie înainte mai mult de cât doi-spre-zece legheoane de ingeri?

54. Dar cum se vor umplea scripturele care dîc, că așa se cade să fie?

55. Intr'același ceas a dîs Iisus noroadelor, Ca la un tâlhar ați oșit cu sabii și cu fuști să mă prindeți pre mine? în toate di-

lele la voi ședeam învățînd în biserică, și nu m'ați prins pre mine.

56. Însă acestea toate s'a făcut, ca să se împlinescă scripturele proorocilor. Atunci uceinicii toți lăsându'l pre el, a fugit.

57. ¶ Iar ei prîndînd pre Iisus 'l a dus la Caiafa arhierul, unde cărturarilor și bătrânii erau adunați.

58. Iar Petru mergea după el de departe până la curtea arhierelui, și intrînd în lăuntru, ședea cu slugele, să vadă sfîrșitul.

59. Iar arhierii, și bătrânii, și tot sfatul, căutau mărturie mincinoasă asupra lui Iisus, ca să'l omoare pre el;

60. Și n'a aflat: și mulți marturi mincinoși venind de față, n'a aflat. Iar mai pre urmă venind doi marturi mincinoși,

61. Aă dîs, Acesta a dîs, Pot să stric biserică lui Dumnezeu, și în trei zile s'o zidesc pre dînsa.

62. Și sculîndu-se arhierul, a dîs lui, Nimica nu răspunzi? ce este aceea ce mărturisesc aceea asupra ta?

63. Iar Iisus tăcea. Și răspunzînd arhierul a dîs lui, Jură-te pre Dumnezeu cel viu, ca să spui noă, de ești tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.

64. Dîs-a Iisus lui, Tu ai dîs: însă dîc voă, De acum veți vedea pre Fiul omului ședînd d'a dreapta puterii, și venind pre norii cerului.

65. Atunci arhierul 'și a rupt hainele sale dîcînd, A hulit;

oș ne mai trebuiesc alți marturi? iată, acum ați audit hula lui.

66. Ce vi se pare voă? Iar ei răspundând, au zis, Vinovat este morțel.

67. Atunci au sculptat în obrazul lui, și cu pumnii l'au bătut; iar alții l'au palmuit.

68. Dîcînd, Proorocește noă, Hristoase, Cine este cel ce te a lovit?

69. "Iar Petru ședea afară în curte: și a venit la el o slujnică, dîcînd, Si tu erai cu Iisus Galileanul.

70. Iar el s'a lepădat înaintea tutului, dîcînd, Nu știu ce dîci.

71. Și eșînd el la poartă, l'a vîdît pre el alta, și a zis celor de acolo, Si acesta era cu Iisus Nazarineanul.

72. Si iarăși s'a lepădat cu jurămînt, Nu știu pre omul acesta.

73. Iar preste puțin apropiindu-se cei ce stău acolo, au zis lui Petru, Adevărat și tu dintr'înșii ești; că și graiul tîu arătat te face pre tine.

74. Atunci a început a se blăstema și a se jura, Nu știu pre omul acesta. Și îndatăși ocoșul a cîntat.

75. Și s'la adus aminte Petru de cuvîntul lui Iisus, ce l'zisesse lui, Mai înainte de a cînta ocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine. Și eșînd afară, a plîns cu amar.

CAPITOLUL XXVII.

Iar dacă s'a făcut dîoă, s'fat au făcut toți arhierii și bătrînii

norodului asupra lui Iisus ca să l'omoare pre el:

2. Și legându l'pre dînsul, l'au dus și l'au dat domnului Pilat din Pont.

3. "I Atunci vîdînd Iuda, cel ce l'a vîndut pre el, că s'a judecat spre moarte, cîindu-se, a întors cei trei-deci de arginți arhierilor și bătrînilor,

4. Dîcînd, Greșit-am de am vîndut sînge nevinovat. Iar ei au zis, Ce este noă? tu vei vedea.

5. Și aruncînd arginții în biserică, s'a dus de acolo, și mergînd s'a spînzurat.

6. Iar arhierii luînd arginții, au zis, Nu se ovine a pune pre aceștia în corvănă, de vreme ce preț de sînge este.

7. Și s'fat făcînd, au cumpărat cu ei țarina olarului, pentru îngroparea străinilor.

8. Pentru aceea s'a numit țarina aceea, Țarina sîngelui, până în dîoă de astăzi.

9. Atunci s'a împlinit ceea ce s'a zis prin proorocul Ieremia, ce dîce, Și au luat trei-deci de arginți, prețul celui prețuit, care, s'a prețuit de fiul lui Israel;

10. Și l'au dat pre el pre țarina olarului, precum m'la spus mie Domnul.

11. Iar Iisus sta înaintea dregătorului: și l'a întreat pre el dregătorul, dîcînd, Tu ești împăratul Iudeilor? Iar Iisus a zis lui, Tu dîci.

12. Și cînd grăiau asupra lui arhierii și bătrînii, nimio nu răspundea.

13. Atunci a zis Pilat lui, Au

nu auți câte mărturisesc asupra ta ?

14. Și nu'ia răspuns lui la nici un cuvânt; cât se mira dregătorul foarte.

15. Iar la *asemenea* praznic avea obiceiul dregătorul să slobodească norodului un vinovat, pre care vroia el.

16. Și avea atunci un vinovat vestit, ce se numia Varavva.

17. Deci adunându-se el, a țis lor Pilat, Pre care voiți să vă slobodească voă ? pre Varavva, sau pre Iisus ce se țice Hristos ?

18. Că știa că pentru pizmă 'l au dat pre el.

19. Ți ședând el pre scaun la judecată, a trimes la densus muierea lui, țicând, Nimio ție și dreptul acestuia : că multo am pățimit astăzi in vis pentru densus.

20. Iar arhierii și bătrânii au plecat pre noroade ca să ceară pre Varavva, iar pre Iisus să 'l piardă.

21. Și răspundând dregătorul, a țis lor, Pre care voiți dintr'amendol să vă slobodească voă ? Iar ei au țis, Pre Varavva.

22. Țis-a lor Pilat, Dar ce voiți face lui Iisus, ce se țice Hristos ? Țis-au lui toți, Să se răstignească.

23. Iar dregătorul a țis, Dar ce rău a făcut ? Iar ei mai virtos strigaă, țicând, Să se răstignească.

24. Ți vedând Pilat că nimic nu folosește, ci mai multă găleavă so face, luând apă, și a spălat mâinele inaintea noro-

dului, țicând, Nevinovat sânt de sângele dreptului acestuia : voi veți vedea.

25. Și răspundând tot norodul, a țis, Sângele lui țiasupra noastră, și asupra feciorilor noștri.

26. Ți atunci le a slobodit lor pre Varavva : iar pre Iisus bătându'l, 'l a dat să se răstignească.

27. Atunci ostașii dregătorului, ducând pre Iisus in divan, adunat-au la densus toată mulțimea ostașilor.

28. Și desbrăcându'l pre el, 'l au îmbrăcat cu hlamidă roșie.

29. Ți și împletind cunună de spinii, au pus in capul lui, și trestie in dreapta lui : și ingemunchind inaintea lui, își băteau joc de el, țicând, Bucurăte, Împăratul Iudeilor !

30. Și scuipând asupra lui, au luat trestiea, și 'l băteau pre el preste cap.

31. Și dacă 'l au batjocorit pre densus, au desbrăcat de pre el hlamida, și 'l au îmbrăcat in hainele sale, și 'l au dus pre densus să 'l răstignească.

32. Iar eșind afară, au aflat pre un om Chirinean, a nume Simon : pre acesta 'l au silit să ducă crucea lui.

33. Și venind la locul ce se numește Golgota, care se țice, locul căpăținei,

34. Ți I-au dat lui să bee oțet amestecat cu siere, și gustând, nu vrea să bee.

35. Iar după ce 'l au răstignit pre el, au împărțit bainele lui, aruncând sorți ; ca să se impli-

nească ceea ce s'a ȃis de proorocul, Impărtiit-aũ haĩnele mele loruși, și pentru cămașa mea aũ aruncat sorți.

36. Și ședend, il păziaũ pre el acolo.

37. Și aũ pus d'asupra capului lui vina lui scrisă, ACESTA ESTE IISUS IMPĂRATUL IUDEILOR.

38. Atunci aũ răstignit împreună cu densusul doi tálhari, unul d'a dreapta, și altul d'a stanga.

39. Iar cel ce treceaũ il huliau pre densusul, clătind cu capetele lor.

40. Și dicend, Tu cel ce strici biserica, și in trei ȃile o zidești, mântuește-te pre tine însuși. De ești Fiul lui Dumnezeu, pogoa-ră-te de pre cruce.

41. Așiderea încă și arhieriei batjoorindu'ĩ, împreună cu cărturaril și cu bătrânil, ȃiceaũ,

42. Pre alțiĩ a mântuit; iar pre sine nu poate să se mântuească. De este Impărat al lui Israil, pogoa-re-se acum de pre cruce, și voni crede intr'insul.

43. Nădęduia spre Dumnezeu; izbăvească'ĩ acum pre densusul, de'ĩ voește pre el: că a ȃis, Fiul lui Dumnezeu sũnt.

44. Asemenea și tálhariĩ, cei ce erau împreună cu el răstigniți, il ocăriaũ pre el.

45. Iar de la al șeptelea ceas intunec s'a făcut preste tot pământul până la al noălea ceas.

46. Și in ceasal al noălea a strigat Iisus cu glas mare, dicend, «ILI, ILI, LAMA SAVAHTANI» ? a-

decă, Dumnezeuĩ meu, Dumnezeuĩ meu, căci m'ai lăsat ?

47. Iar unil din cei ce staũ acolo, auȃind *aceasta*, ȃiceaũ, Pre Ilie strigă acesta.

48. Și indată alergand unul dintr'insũil, și luand un burete, 'ĩ a umplut de oȃet, și puindu'ĩ intr'o trestie, 'ĩ a adăpat pre el.

49. Iar cel-l-altiĩ ȃiceaũ, Lasă, să vedem aũ veni-va Ilie să'ĩ mântuească pre el.

50. Iar Iisus iarăși strigand cu glas mare, și a dat duhul.

51. Și iată, catapeteazma bisericeĩ s'a rupt in doă, de sus până jos; și pământul s'a cutremurat, și pietrele s'aũ despicat;

52. Și morminturile s'aũ deschis; și multe trupuri ale sfinților ce adormiseră s'aũ sculat,

53. Și eșind din morminturi după invierea lui, aũ venit in sfința cetate, și s'aũ arătat multora.

54. Iar sutașul și cei ce erau împreună cu el păzind pre Iisus, vedend cutremurul, și cele ce s'aũ făcut, s'aũ infricoșat foarte, dicend, Adevărat Fiul al lui Dumnezeu a fost acesta.

55. Și erau acolo și muieri multe de departe privind, care merseseră după Iisus din Galileea, slujind lui:

56. Intre care era Maria Magdalina, și Maria muma lui Iacov, și a lui Iosie, și muma fiilor lui Zevedel.

57. Iar făcendu-se sară, a venit un om bogat din Arimatea, numele lui Iosif, care și el fusese ucenic al lui Iisus.

58. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să se deie trupul.

59. Și luând Iosif trupul, l'a înfășurat în giulgiu curat,

60. Și l'a pus pre el într'un mormint nou al său, pre care îl săpase în piatră: și prăvălind o piatră mare pre ușa mormintului, s'a dus.

61. Și era acolo Maria Magdalena, și cea-l-altă Marie, ședend în preajma mormintului.

62. ¶ Iar a doa di, care este după vineri, s'aun adunat arhierii și Fariseii la Pilat,

63. Dicend, Doamne, adusune-am aminte că înșelătorul acela a diș, încă fiind viu, După trei zile mă voiu scula.

64. Deci poruncește să se întărească mormintul până a treia di, ca nu cumva venind ucenicii lui noaptea, să'l fure pre el, și să dică norodului, S'a sculat din morți: și va fi rătăcirea cea de apoi mai rea de cât cea d'intăi.

65. Diș-a lor Pilat, Aveți custodie: mergeți de întăriți cum știți.

66. Iar ei mergend aun întărit mormintul, pecetluind piatra, și puind custodie.

CAPITOLUL XXVIII.

Iar în sara Sămbătei, care lumina spre *diș* cea d'intăi a săptămânei, a venit Maria Magdalena și cea-l-altă Marie să vadă mormintul.

2. Și iată, cutremur mare s'a făcut: că ingerul Domnului po-

gorindu-se din cer, și venind, a prăvălit piatra de pre ușă, și ședea d'asupra ei.

3. Și era vederea lui ca fulgerul, și îmbrăcăminte de albă ca zăpada.

4. Și de frica lui s'aun cutremurat păzitorii, și s'aun făcut ca niște morți.

5. Iar ingerul răspundend, a diș muierilor, Nu vă temeți voi: că știu că pre Iisus cel răstignit căutați.

6. Nu este aici: că s'a sculat, precum a diș. Veniți de vedeți locul unde a zăcut Domnul.

7. Și degrab mergend, spuneți ucenicilor lui, că s'a sculat din morți: și iată, va merge mai înainte de voi în Galileea; acolo veți vedea pre dănsul: iată, am spus voă.

8. Și eșind degrab de la mormint cu frică și cu bucurie mare, aun alergat să vestească ucenicilor lui.

9. ¶ Și când mergeau ele să spue ucenicilor lui, iată, Iisus le a întâmpinat pre dănsese, dicend, Bucurați-vă. Iar ele apropiindu-se aun cuprins picioarele lui, și s'aun închinat lui.

10. Atunci a diș lor Iisus, Nu vă temeți; mergeți și vestiți fraților mei, ca să meargă în Galileea, și acolo mă vor vedea.

11. ¶ Iar mergend ele, iată, unii din custodie, venind în cetate, aun vestit arhierilor toate cele ce s'aun făcut.

12. Și adunându-se împreună cu bătrânii, și sfat făcend, arginți mulți aun dat ostașilor.

13. Dîcînd, Dîceți, Ucenicii lui noaptea venînd 'l aû furat pre el, dormînd noi.

14. Și de se va auzi aceasta la dregătorul, noi il vom potoli pre el, și pre voi fără de grijă vë vom face.

15. Iar ei luând argînții, aû făcut cum 'l aû învățat: și s'a vestit cuvîntul acesta întru ludei până astăzi.

16. * Iar cei un-sprc-dece ucenici aû mers in Galileea, in muntele unde lo a poruncit lor Iisus.

17. Și vîdîndu'l pre el, s'aû

inchinat lui: iar unii s'aû indoit.

18. Și apropiîndu-se Iisus le a grăit lor, dîcînd, Datu-mi-s'a toată puterea in cer și pre pămînt.

19. * Drept aceea mergînd învâțați toate neamurile, botezându'î pre ei in numele Tatălui, și al Fiului, și al Sfîntului Duh:

20. Învațându'î pre dînsii să păzească toată câte am poruncit voă: și iată, eu cu voi sînt in toate zilele, până la sfîrșitul veacului. Amin.

SFÎNTA EVANGHELIE

CEA DE LA MARCO.

CAPITOLUL I.

Incoperea evangheliei a lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu;

2. Precum s'a scris in prooroci, Iată, eu trimet pre ingerul meu inaintea feței tale, care va găti calea ta inaintea ta.

3. Glasul celui ce strigă in pustie, Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Era Ioan botezând in pustie, și propoveduînd botezul pocăinței întru ertarea păcatelor.

5. Și mergeau la dînsul toată laturea Iudeei, și Ierusalimleanii, și se botezau toți in riul Iordanului de la dînsul, mărturisindu'și păcatele lor.

6. Și era Ioan îmbrăcat cu perle de cămilă, și cu brîu de curea împrejurul mijlocului lui; și mânca acride și miere sălbatecă;

7. Și propoveduia, dîcînd, Vine după mine cel mai tare de cît mine, căruia nu sînt vrednic, plecîndu-mă, să'î desleg cureaoa încălțămintelor lui.

8. Eu adecă v'am botezat pre voi cu apă: iar acela vë va boteza pre voi cu Duhul Sfînt.

9. Și a fost in zilele acelea, a venit Iisus din Nazaretul Galileei, și s'a botezat de la Ioan in Iordan.

10. Și îndată eșînd din apă, a vîdît cerurile deschise, și Duhul

ca un porumb-pogorindu-so preste d'nsul.

11. Și glas a fost din ceruri, *dicând*, Tu ești Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit.

12. Și îndată 'l a scos pre d'nsul duhul în pustie.

13. Și era acolo în pustio patru-deci de zile, ispitindu-se de Satana; și era cu fiarele; și îngerii slujiau lui.

14. Iar după ce s'a prins Ioan, a venit Iisus în Galileea, propovăduind evanghelia împărăției lui Dumnezeu.

15. Și *dicând*, S'a împlinit vremea, și s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu: pocățiți-vă, și credeți în evanghelie.

16. Și umblând pre lângă marea Galileei, a vădut pre Simon și pre Andrei fratele lui aruncând mreaja în mare: că erau pescari.

17. Și le a *dis* lor Iisus, *Veniți după mine, și vă voi face pre voi a fi pescari de oameni*.

18. Și ei îndatăși lăsânduși mrejele, au mers după d'nsul.

19. Și de acolo mergând mai înainte puțin, a vădut pre Iacov al lui, Zevedei, și pre Ioan fratele lui dregânduși și ei mrejele în corabie.

20. Și îndatăși 'l a ohiemat pre d'nsul: și el lăsând pre tatăl lor Zevedei în corabie împreună cu năimiții, s'au dus după d'nsul.

21. Și au intrat în Capernaum; și îndată sâmbăta intrând în sinagogă, învăța.

22. Și se mirați toți de învățătura lui: că era învățându'i pre

ei ca cela ce are putere, iar nu ca cărturaril.

23. Și era în sinagoga lor un om cu duh necurat; și a strigat,

24. Grăind, Lasă; ce este noă și ție lisuse Nazarineanule? ai venit să ne pierzi pre noi? te știu pre tine ciue ești, Sfintul lui Dumnezeu.

25. Iar Iisus 'l a certat pre el, grăind, Taci, și ești dintr'nsul.

26. Și 'l a scuturat pre el duhul cel necurat, și strigând cu glas mare, a eșit dintr'nsul.

27. Și s'au spălmântat toți, cât se întrebați între sine, grăind, Ce este aceasta? și ce este această învățătură nouă? că cu stăpânire poruncește și duhurilor celor necurate, și 'l ascultă pre d'nsul.

28. Și a eșit îndată vestea lui în toată laturea Galileei.

29. Și îndată eșind din sinagogă, au venit în casa lui Simon și a lui Andrei, cu Iacov și cu Ioan.

30. Iar soacra lui Simon zăcea aprinsă de friguri, și îndată au spus lui pentru d'nsa.

31. Și venind o a rēdicat pre ea, apucându-o de mână; și o a lăsat pre d'nsa frigurile îndată, și slujia lor.

32. Iar făcându-se sară, când apunea soarele, aduceau la d'nsul pre toți bolnavii și îndrăciți.

33. Și toată cetatea era adunată la usă.

34. Și a vindecat pre mulți carii pătimați rău de multe feluri de boale, și mulți draei a gonit;

și nu lăsa să grăească dracii, că 'l știaū pre el.

35. Și a doa ȕi foarte de noapte sculându-se a eșit, și s'a dus în loc pustiu, și acolo se ruga.

36. Și aū mers după el Simon și cei ce erau cu el.

37. Și găsindu'l pre dēnsul, 'i aū ȕis lui, Toȕi te caută.

38. Și a grăit lor, Să mergem în orașele și în satele ce sūnt mai aproape, ca să propoveduesc și acolo: că spre aceasta am venit.

39. Și propoveduia în adunările lor în toată Galileea, și dracii scotea.

40. Și a venit la dēnsul un lepros, rugându'l pre el, și înge-nunchind înaintea lui, și ȕicēnd lui, De vei vrea, poȕi să mă curătești pre mine.

41. Iar lui Iisus făcēdu-i-se milă, a întins mâina, și s'a atins de el, și 'i a ȕis lui, Voesc; curătește-te.

42. Și ȕicēnd el, îndată s'a depărtat de la dēnsul lepra, și s'a curățit.

43. Și rēstindu-se cătră dēnsul, numai de cât 'l a sloboȕit pre el;

44. Și 'i a ȕis lui, Veȕi nimēru'l nimic să nu spu'i: ci mergi de te arată preotului, și du pentru curățenia ta cele ce a poruncit Moisi, întru mărturie lor.

45. Iar el eșind, a început a propovedui multe, și a vesti cuvēntul, cât nu mai putea Iisus afevea să intre în cetate, ci era afară în locuri pustii, și veniaū la el de pretutindenia.

Și a intrat iarăși în Capernaum, după câte-va ȕile; și s'a auȕit că este în casă.

2. Și îndată s'aū adunat mulȕi, cât nu mai puteaū încăpea nici pre lîngă ușă: și le grăia lor cuvēntul.

3. Și aū venit la el, aducēnd un slăbănog, care se purta de patru.

4. Și neputēnd e'ia se apropia de el pentru norod, aū descoperit casa unde era: și spărgēnd, aū pogorit patul în care zăcea slăbănogul.

5. Iar Iisus vȕdēnd credinȕa lor, a ȕis slăbănogului, Fiule, eartă-ȕi-se ȕie păcatele tale.

6. Și erau acolo unii din cărturarii șēdēnd, și cugetānd întru inimile lor,

7. Ce grăește acesta așa hule? cine poate erta păcatele fără numai unul Dumnezeu?

8. Și îndată cunoscēnd Iisus cu duhul sēu că așa cugetaū aceea întru sine, le a ȕis lor, Ce cugetaȕi acestea întru inimile voastre?

9. Ce este mai lesne a ȕice slăbănogului, Eartă-ȕi-se ȕie păcatele; sau a ȕice, Scoală, și 'ȕi rēdică patul tēu, și umblă?

10. Ci ca să șȕiȕi că putere are Fiul omului pre pământ a erta păcatele, (a ȕis slăbănogului.)

11. ȕie ȕic, Scoală, și iȕi rēdică patul tēu, și mergi la casa ta.

12. Și s'a sculat îndată, și rēdicādu'și patul, a eșit înaintea tuturor; cât se spăimāntaū toȕi,

și lauda-l pre Dumnezeu, dicând, Nici odată n'am văzut așa.

13. Și a eșit iarăși la mare; și toată mulțimea venia la el, și 'l învăța pre densil.

14. Și trecând, a văzut pre Levi al lui Alfeu ședând la vamă, și 'l a ăis lui, Vino după mine. Și sculându-se a mers după densul.

15. Și a fost când a ședut Iisus în casa lui, mulți vameși și păcătoși ședeau împreună cu Iisus și cu ucenicil lui: că erau mulți, și mergeau după el.

16. Iar cărturaril și Fariseil vădându'l pre el că mănâncă cu vameșil și cu păcătoșil, au ăis ucenicilor lui, Ce este că cu vameșil și cu păcătoșil mănâncă și bea?

17. Și auăind Iisus, a ăis lor, N'au trebuință cei sănătoși de doftor, ci cei bolnavi: că n'am venit să chiem pre cei drepti, ci pre cei păcătoși la pocăință.

18. Și erau ucenicil lui Ioan și ai Fariseilor postindu-se: și au venit și 'l au ăis lui, Pentru ce ucenicil lui Ioan și ai Fariseilor postesc, iar ucenicil tēi nu postesc?

19. Și a ăis lor Iisus, Au doară pot fiil nunței să postească, până când este mirele cu densil? câtă vreme au pre mirele cu el, nu pot să postească.

20. Iar vor veni ăile, când se va lua de la densil mirele, și atunci vor posti într'acele ăile.

21. Și nimenea nu coase petec de pânză nouă la haină veche: iar de nu își iea plinirea lui cel

noū de la cea veche, și mai rea spărtură se face.

22. Și nimenea nu pune vin nou în foī vechi: iar de nu sparge vinul cel nou foīl, și vinul se varsă, și foīl pier: ci vinul nou în foī noi se cuvine să se pue.

23. Și a fost când mergea el sâmbăta prin sâmnăturil, și au început ucenicil lui a face cale smulgând spicele.

24. Iar Fariseil au ăis lui, Veđi, ce fac sâmbăta ce nu se cuvine?

25. Iar el a ăis lor, Au nici odată n'ați cetit ce a făcut David, când a avut lipsă, și a flămânđit, el și cel ce erau cu dōnsul?

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu în vremea lui Avia-tar arhiereului, și pânila punerei înainte le a mănâncat, care nu i se cădea să le mănânce, fără numai preoților, și a dat și celor ce erau împreună cu el?

27. Și a ăis lor, Sâmbăta pentru om s'a făcut, iar nu omul pentru sâmbătă:

28. Drept aceea, Domn este Fiul omului și al sâmbătei.

CAPITOLUL III.

Și a intrat iarăși în sinagoga; și era acolo un om având mâina uscată.

2. Și îl pândiau pre densul, de 'l va vindeca pre el sâmbăta; ca să'l vinuească pre el.

3. Și a ăis omului celui ce avea mâina uscată, Rōdică-te în mijloc.

4. Și a ăis lor, Se cuvine

sâmbăta bine a face, sau rău a face? sullet a mântui, sau a pierde? Iar ei tăceau.

5. Și căutând spre ei cu mânie, intristându-se pentru împletirea inimii lor, a dis omului, întinde 'l măina ta. Și o a întins: și a venit măina lui la starea cea d'înteu sănătoasă ca și cealaltă.

6. Și eșind Fariseii, îndată au făcut sfat cu Irodianii împotriva lui, ca să 'l piardă pre densusul.

7. Iar Iisus s'a dus cu ucenicii săi către mare: și după densusul a mers mulțime multă din Galileea, și din Iudeea,

8. Și din Ierusalim, și din Iudumea, și din ceea parte de Iordan; și din prejurul Tirului și al Sidonului, mulțime multă, auzind câte făcea, au venit către densusul.

9. Și a dis ucenicilor săi, ca să stee corăbioara aproape de el, pentru norod, ca să nu 'l impresoare pre el.

10. Că pre mulți a vindecat; cât năvăliau spre el ca să se atingă de densusul, câți aveau bătăi.

11. Și duhurile cele necurate, când îl vedeau pre el, cădeau înaintea lui, și strigau, grăind, Tu ești Fiul lui Dumnezeu.

12. Și mult îi certa pre densusul ca să nu 'l facă arătat pre el.

13. Și s'a suit la munte, și a chemat pre carii a vrut el însuși: și au venit la densusul.

14. Și a făcut doi-spre-dece, ca să fie cu el, și să 'l trimită pre densusul să propoveduească,

15. Și să aibă putere a vindeca boalele, și a goni dracii.

16. Și a pus lui Simon numele Petru;

17. Și pre Iacov al lui Zevedei, și pre Ioan fratele lui Iacov; și le a pus lor numele Voanergheș, adecă, Fiii tunetului.

18. Și pre Andrei, și pre Filip, și pre Vartolomei, și pre Mattei, și pre Toma, și pre Iacov al lui Alfeii; și pre Tadel, și pre Simon Cananitul,

19. Și pre Iuda Iscarioteanul, care 'l a și vindut pre el: și au venit în casă.

20. Și iarăși s'a adunat norodul, cât nu puteau ei nici pâine să mănânce.

21. Și auzind cei ce erau despre densusul *aceasta*, au eșit să 'l prință pre el: că grăiau, Nu-și esto în fire.

22. ¶ Și cărturarii cei ce se pogoriseră din Ierusalim diceau, Veelzevul are, și cu domnul dracilor scoate dracii.

23. Și chemându 'l pre densusul, în pilde grăia lor, Cum poate Satana să scoată pre Satana?

24. Și dacă împărăția se va împărechia între sine, nu poate să stee împărăția aceea.

25. Și dacă casa se va împărechia între sine, nu poate să stee casa aceea.

26. Și dacă Satana s'a sculat însuși asupra sa, și s'a împărechiat, nu poate să stee, ci are sfârșit.

27. Nimeni nu poate să jăfuească vasele celui tare intrând în casa lui, de nu va lega înteu pre cel tare; și atunci va jăfui casa lui.

28. Amin grăesc voă, Toate păcatele se vor erta fiilor oamenilor, și hulele ori câte vor huli:

29. Iar cine va huli împotriva Sfântului Duh n'are ertare în veac, ci este vinovat judecăței de vecl:

30. Pentru că dicea, Duh necurat are.

31. Deci a venit frații și muma lui, și stând afară, aș trimis la el, chiasmându'l pre dēnsul.

32. Și ședea norodul împrejurul lui, și a dis lui, Iată, muma tu și frații tēi afară te caută pre tine.

33. Și a răspuns lor, grăind, Cuno este muma mea și frații mei?

34. Și căutând la cei ce ședea împrejurul lui, a dis, Iată muma mea, și frații mei!

35. Că ori-cine va face voia lui Dumnezeu, acela fratele meu, și sora mea, și muma mea este.

CAPITOLUL IV.

Și iarăși a început a învăța lingă mare: și s'a adunat la dēnsul norod mult, cât a intrat ci în corabie, și a ședut pre mare; și tot norodul sta pre uscat lingă mare.

2. Și 'l învăța pre dēnsul în pilde mult, și grăia lor intru învățătura sa,

3. Ascultați; Iată, a eșit sămănătorul să samăne:

4. Și a fost când sămăna, unele aș cădut lingă cale, și aș venit păsările cerului și le aș mncat pre dēnsele.

5. Iar altele aș cădut pre pietriș, unde n'aveaș pământ mult;

și indatăși aș resărit, pentru că n'aveaș pământ adinc;

6. Deci resărint soarele s'aș pilit; și pentru că n'aveaș rădăcină, s'aș uscat.

7. Iar altele aș cădut în spinii, și s'aș înălțat spinii, și le aș inecat, și n'aș dat rod.

8. Iar altele aș cădut în pământ bun, și aș dat roadă înălțându-se și crescend; și aș adus unele trei-deci, și altele șese-deci, iar altele o sută.

9. Și dicea lor, Cela ce are urechi de audit, audă.

10. Iar când a fost singur, 'l aș întrebat pre el de pildă cei ce eraș lingă el împreună cu cei doi-spre-dece.

11. Și le a dis lor, Voă s'a dat a ști taina împărăției lui Dumnezeu: iar celor de afară toate în pilde sânt lor:

12. Ca privind să privească, și să nu vadă; și audind să audă, și să nu înțeleagă; ca nu cumva să se întoarcă, și să se erte lor păcatele.

13. Și le a dis lor, Aș nu știți pilda aceasta? și cum veți înțelege toate pildele?

14. Sămănătorul samăna cuvântul.

15. Și aceștia sânt cei de lingă cale, unde se samăna cuvântul; și când 'l aud indată vine Satana, și iea cuvântul care este sămănat intru inimile lor.

16. Și aceștia sânt așijderea cei ce se samăna pre pietriș; cari când aud cuvântul, indată cu bucurie il primesc pre el:

17. Și n'aș rădăcină intru sine-

și, ci sînt pînă la o vreme: după aceea, făcîndu-se necaz sau goană pentru cuvînt, îndată se smintesc.

18. Și aceștia sînt cei ce se samănă în spin; cariî aud cuvîntul.

19. Dar grijele veacului acestuia, și înșelăciunea bogăției, și pofta celor-l-alte intrînd, înneacă cuvîntul, și se face neroditor.

20. Și aceștia sînt cei sămănați în pămînt bun; cariî aud cuvîntul, și 'l primesc, și aduc roadă, unul trei-deci, iar altul șese-deci, iar altul o sută.

21. ¶ Și dîcea lor, Aū doară făclia vine ca să se pue subt obroc, sau subt pat? aū nu ca să se pue în sfeșnic?

22. Că nu este ceva tălnuit, care să nu se vădească; nici a fost ascuns, ca să nu vie întru arătare.

23. De are cinava urechi de audît, audă.

24. Și dîcea lor, Vedeți ce auđiți: cu ce măsură măsurați, se va măsura voă; și se va adăoga voă celor ce auđiți.

25. Că cel ce are, i se va da lui: iar cel ce n'are, și ce are i se va lua de la dînsul.

26. ¶ Și dîcea, Așa este și împărăția lui Dumnezeu, în ce chip este dacă aruncă omul sămănta în pămînt;

27. Și doarme, și se scoală noaptea și ziua, și sămănta resare și crește cum nu știe el.

28. Că pămîntul din sine rodește; întîi iarbă, apoi spic, după aceea deplin griu în spic.

29. Iar cînd se coace rodul, îndată trimete secerea, că a sosit secerișul.

30. ¶ Și dîcea, Cui vom ase-măna împărăția lui Dumnezeu? sau cu ce pildă vom potrivi pre ea?

31. Este ca grăunțul de muștar, care cînd se samănă în pămînt, este mai mic de cît toate sămîntezele pămîntului:

32. Și după ce se samănă, crește, și se face mai mare de cît toate buruenele, și face ramuri mari; cît subt umbra lui pot să lăcuească pasărilor cerului.

33. Și cu pilde ca acestea multe grăia lor cuvîntul, precum puteaū a auđi.

34. Iar fără de pilde nu grăia lor: deosebi ucenicilor sîi, le deslega toate.

35. Și a dis lor, în ziua aceea, făcîndu-se sară, Să trecem de cea parte.

36. Și lăsînd norodul 'l aū luat pre dînsul așa precum era în corabie. Și erau și alte corăbii cu dînsul.

37. Și s'a făcut vifor mare de vînt, iar valurile intraū în corabie, cît mai se umplea ea.

38. Și el era la cărmă, dormind pre căpătîiū; și 'l aū deșteptat pre el, și 'l aū dis lui, Invățătorule, aū nu 'ți este grijă că perim?

39. Și sculîndu-se a certat vîntul, și a dis mării, Tacî, ințează. Și a stătut vîntul, și s'a făcut liniște mare.

40. Și a dis lor, Ce sînteți așa fricoși? cum n'aveți credință?

41. Și s'a'ă înfricoșat cu ărică mare, și grăia'ă unul cătră altul, Oare cine este acesta, că și vântul și marea îl ascultă pre el?

CAPITOLUL V.

Și a'ă venit de ceea parte de mare, în laturea Gadareanilor.

2. Și eșind el din corabie, îndată 'l a întâmpinat pre el un om din morminturi cu duh ne-curat,

3. Care avea locuința în morminturi; și nici cu lanțuri de fer nimeni nu putea să 'l lege pre el:

4. Pentru că de multe ori fiind legat cu obezi și cu lanțuri de fer, se rupeau de el lanțurile, și obezile se sfărâmau; și nimeni nu putea să 'l domolească pre d'nsul.

b. Și pururea, noaptea și ăioa, era prin munți și prin morminturi, strigând, și tăindu-se de pietre.

6. Iar ved'nd pre Iisus de departe, a alergat și s'a inchinat lui,

7. Și strigând cu glas mare, a ăis, Ce este mie și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui Preaînalt? juru-te pre tine cu Dumnezeu, să nu mă muncești pre mine.

8. Că grăia lui, Ești duh ne-curat din om.

9. Și 'l a întrebat pre el, Cum îți este numele? Și a răspuns, grăind, Legheon imi este numele: că mulți s'ntem.

10. Și îl ruga pre el mult ca

să nu 'l trimiță pre d'nsul afară din laturea aceea.

11. Și era acolo lingă munte, o turmă mare de porci pascăndu-se.

12. Și 'l a'ă rugat pre d'nsul toți dracii, ăic'nd, Trimite-ne pre noi în porci, să intrăm într'înșii.

13. Și 'l a slobođit pre el Iisus îndatăși. Și eșind duhurile cele ne-curate, a'ă intrat în porci: și s'a pornit turma de pre țermuri în mare, (și erau ca la două mii;) și s'a'ă innecat în mare.

14. Iar cel ce păsteau porcii a'ă fugit, și a'ă vestit în cetate, și în sate. Și a'ă eșit să vadă ce este ceea ce s'a făcut.

15. Și a'ă venit cătră Iisus, și a'ă ved'ut pre cel ce fusese îndrăcit, și avusese legheonul, șed'nd, și îmbrăcat, și întreg la minte, și s'a'ă spălmântat.

16. Și povestia'ă lor cel ce ved'useră ce s'a făcut celui îndrăcit, și cele pentru porci.

17. Și a'ă început a 'l ruga pre d'nsul ca să easă din hotarele lor.

18. Și intrând el în corabie, îl ruga pre el cela ce fusese îndrăcit ca să fie cu d'nsul.

19. Iar Iisus nu 'l a lăsat pre el, ci 'l a ăis lui, Mergi în casa ta cătră ai tăi, și vestește lor câte 'ți a făcut ție Domnul, și te a miluit.

20. Și s'a dus, și a început a propovedi în Decapoli câte a făcut Iisus lui; și toți se minuna'ă.

21. Și trec'nd Iisus în corabie iarăși de ceea parte, s'a adunat

norod mult la el: și era lângă mare.

22. Și iată, a venit unul din mai marii sinagogei, cu numele Iair; și vădându-l pre dânsul, a căzut la picioarele lui,

23. Și l'ruğa pre dânsul mult, dicend, Fiica mea spre sfârșit este: vino, de l'i pune mâinele pre dânsa, ca să se mântuească; și să trăească.

24. Și a mers Iisus cu dânsul; și după dânsul a mers norod mult, și l'impresura pre el.

25. Și o muiere oare-care, fiind intru curgerea sângelui de doi-spre-dece ani,

26. Și multe pătîmind de la mulți doctori, și cheltuindu-și toate cele ce avusese, și nimic folosindu-se, ci mai virtos spre mai rău venind,

27. Auđînd pentru Iisus, venind între norod din apoi, s'a atins de hațna lui.

28. Că dicea, Macar de hațnele lui de mă voiŭ atinge, mă voiŭ mântui.

29. Și îndată a sccat isvorul sângelui ei; și a simțit cu trupul că s'a vindecat de boală.

30. Și îndatăși Iisus cunoscend intru sine-și puterea ce a eșit dintru el, întorcend-se cătră norod, a đis, Cine s'a atins de hațnele mele?

31. Și aŭ đis lui ucenicii lui, Veđi norodul ĩmbulzindu-te, si đloi, Cine s'a atins de mine?

32. Și căuta ĩmprejur să vadă pre ceea ce a făout aceasta.

33. Iar muierea ĩnfrișându-

se și tremurând, știind ce s'a făcut ei, a venit și a căđut ĩnaintea lui, și l'a spus lui tot adevărul.

34. Iar el a đis ei, Fiică, credința ta te a mântuit; mergi ĩn pace, și fi sănătoasă de boala ta.

35. ĩncă grăind el, aŭ venit unii de la mai marele sinagogei, dicend, Fiica ta a murit: ce mai superi pre ĩnvățătorul?

36. Iar Iisus ĩndată ce a auđit cuvântul ce s'a grăit, a đis mai marelui sinagogei, Nu te teme, crede numai.

37. Și n'a lăsat pre nioi unul să meargă după dânsul, fără numai pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan fratele lui Iacov.

38. Și a venit ĩn casa mai marelui sinagogei, și a vedut turburare, plângend aceia și tânguindu-se mult.

39. Și intrând, a đis lor, Ce vă turburați și plângeți? fecioara n'a murit, ci doarme.

40. Și și ridcău de dânsul. Iar el scoțend afară pre toți, a luat pre tatăl fecioarei și pre muma ei, și pre cei ce erau cu el, și a intrat unde era fecioara zăcend.

41. Și apucând pre fecioară de mână, l'a đis ei, TALITA CUMI; ce se tilcuește, Fecioară, ție đic, scoală-te.

42. Și ĩndatăși s'a sculat fecioara, și umbla; că era de doi spre-dece ani. Și s'aŭ spălmântat cu spălmă mare.

43. Și le a poruncit lor mult ca nimeni să nu știe aceasta; și a đis să l' dea ei să mănânce.

CAPITOLUL VI.

Și a eșit de acolo, și a venit la patria sa; și după dânsul au mers ucenicii lui.

2. Și fiind sâmbătă, a început a învăța în sinagogă: și mulți audindu' l se mirau, zicând, De unde îi sunt acestuia acestea? și ce este înțelepciunea ce i s'a dat lui, că și puteri ca acestea prin mâinile lui se fac?

3. Aă nu este acesta teslarul, feciorul Mariei, și fratele lui Iacov, și al lui Iosie, și al lui Iuda, și al lui Simon? și au nu sunt surorile lui aici la noi? Și se smintiaă întru el.

4. Și zicea lor Iisus, Nu este prooroc necinstit, fără numai în patria sa, și între rudenii, și în casa sa.

5. Și nu putea acolo nici o putere să facă, fără numai preste puțin bolnavi puindu'și mâinile, și a vindecat pre el.

6. Și se mira pentru necredința lor. Și umbla în satele cele de prin prejur, învățând.

7. Și a chemat pre cei doi spre-dece, și a început a' l trimete pre dânsul câte doi câte doi; și le a dat lor putere asupra durerilor celor necurate;

8. Și le a poruncit lor să nu lea nimic pre cale, fără numai toiag; nici traistă, nici pâine, nici bani la briu:

9. Ci numai să fie încălțați cu sandali; și să nu se îmbrace cu două haine.

10. Și grația lor, Ori unde veți

intra în casă, acolo petreceți până ce veți eși de acolo.

11. Și ori câți nu vă vor primi pre voi, nici vor asculta pre voi, eșind de acolo, scuturați praful cel de sub picioarele voastre întru mărturie lor. Amin grăesc voă, Mai ușor va fi Sodomului și Gomorului în ziua judecâței, de cât cetăței aceleia.

12. Și eșind el propoveduiaă, ca să se pocăească.

13. Și draci mulți scoteau, și ungeau cu unt-de-lemn pre mulți bolnavi, și l tămăduiaă.

14. Și a audit despre dânsul împăratul Irod; (căci arătat se făcuse numele lui:); și zicea, Că Ioan Botezătorul s'a sculat din morți, și pentru aceasta lucrează puterile întru el.

15. Alții ziceau, Că Ilie este. Iar alții ziceau, Că prooroc este, sau că unul din prooroci.

16. Și audind Irod, a zis, Acesta este Ioan pre care eu l am tăiat; el s'a sculat din morți.

17. Că Irod acesta trimetând a prins pre Ioan, și l a legat pre el în temniță, pentru Irodiada, muierea lui Filip fratele său; căci o luase pre dânsa muiere.

18. Că zicea Ioan lui Irod, Nu și se cuvine să aibi muierea fratelui tău.

19. Iar Irodiada pizmuia lui, și vrea să l omoare; și nu putea:

20. Că Irod se temea de Ioan știindu' l pre dânsul om drept și sfint, și îl socotea pre el; și ascultându' l pre dânsul, multe fă-

cea, și cu dragoste îl asculta pre el.

21. Și întemplantându-se o Ți cu bun prilej, când Irod făcea ospetul nașterii sale boerilor sEi, și căpitanilor, și celor mai mari ai Galileei;

22. Și intrând fata Irodiadei, și jucând, și plăcând lui Irod și celor ce ședeau ou dEmsul, a Țis împăratul fetei, Cere de la mine ori ce vei vrea, și voiŭ da Ție.

23. Și s'a jurat ei, Ori ce vei cere de la mine voiŭ da Ție, până la jumătate de împărăȚiea mea.

24. Iar ea eșind, a Țis maicei sale, Ce voiŭ cere? Iar aceea a Țis, Capul lui Ioan Botezătorului.

25. Și intrând îndată cu sirguintă la împăratul, a cerut, ȚicEnd, Voiŭ ca să 'mi dai mie acum în tipsie capul lui Ioan Botezătorului.

26. Și împăratul foarte s'a intristat; dar pentru jurământul, și pentru cei ce ședeau împreună cu dEmsul, n'a vrut să 'l lepede cererea.

27. Și îndată trimetEnd împăratul speculator, a poruncit să aducă capul lui; iar el mergEnd 'l a tăiat capul lui în temniȚă,

28. Și 'l a adus în tipsie, și 'l a dat pre el fetei: și fata 'l a dat maicei sale.

29. Și auȚind ucenicii lui, au venit și au rEdicat trupul lui cel căduț, și 'l au pus în mormint.

30. Și s'au adunat apostolii la Iisus, și 'l au vestit lui toate câte au făcut și câte au învăȚat.

31. Și le a Țis lor, VeniȚi voi înși-vE deosebi în loc pustiu, și vE odihniȚi puȚin: că erau mulȚi carii veniau și se dEceau, și n'aveau vreme nici să mănânce.

32. Și s'au dus în loc pustiu singuri cu corăbia.

33. Și 'l au vEduț pre dEmsul noroadele mergEnd, și 'l au cunoscut pre el mulȚi, și pedestri din toate cetăȚile alergau acolo, și mai înainte de cât ei au venit, și s'au adunat la dEmsul.

34. Și eșind Iisus, a vEduț norod mult, și i s'a făcut milă de ei, pentru că erau ca oile ce n'au păstor: și a început a 'l învăȚa pre dEmsul multe.

35. Și iată vreme multă fiind, s'au apropiat la dEmsul ucenicii lui, și au Țis, Locul este pustiu, și iată vreme a trecut multă:

36. Slobodește'l pre dEmsul, ca mergEnd în orașele cele din prejur și în sate, să 'și cumpere loru-și pâini: că n'au ce să mănânce.

37. Iar el rEspundEnd a Țis lor, DaȚi-le voi lor să mănânce. Și au Țis ei lui, MergEnd poate să cumpărăm pâini de două sute de dinari, și să le dăm lor să mănânce?

38. Iar el a Țis ior, Câte pâini aveȚi? mergeȚi și vedeȚi. Și după ce au vEduț, au Țis, Cinci, și doi peșți.

39. Și a poruncit lor să 'l pue pre toȚi mese mese pre iarbă verde.

40. Și au șEduț cete, cete, câte o sută și câte cinci-deci.

41. Și luând cele cinci pâini și cei doi pești, căutând la cer, a blagoslovit, și a frânt pâinile, și le a dat ucenicilor săi ca să le pue înaintea lor; și pre cei doi pești 'i a împărțit la toți.

42. Și au mâncat toți, și s'au săturat.

43. Și au luat două-spre-dece coșuri pline de sfărâmături, și din poștii.

44. Și erau cei ce mâncaseră pâinile ca la cinci mil de bărbați.

45. Și îndată a silit pre ucenicii săi să intre în corabie, și să meargă mai înainte de ceea parte la Vitsaida, până ce va slobođi el norodul.

46. Și după ce 'i a slobođit pre ei, s'a dus în munte să se roage.

47. Și făcându-se sară, era corabia în mijlocul mării, și el singur pre uscat.

48. Și 'i a vădut pre dēnsii că se chinuesc vislind; că era vântul împotriva lor; iar întru a patra strajă a nopței a venit la dēnsii, umblând pre mare, și vrea să treacă pre lângă ei.

49. Iar ei vedēndu' pre dēnsul umblând pre mare, li s'a părut că este nălucă, și au strigat.

50. Că toți 'l au vădut pre el, și s'au turburat. Și el îndatăși a grăit cu dēnsii, și le a đis lor, ludrăzniți: eu sūnt; nu vē temeți.

51. Și s'a suit la dēnsii în corabie; și a încetat vântul: și ei foarte preste măsură se spălmântau întru sine, și se minunau.

52. Că n'au priceput ceea ce se făcuse cu pâinile, căci era inima lor impietrită.

53. Și trecând, au venit în pământul Ghenisaretului, și au stăturat la liman.

54. Și eșind ei din corabie, îndată 'l au cunoscut pre el.

55. Și încungiurând toată lăturea aceea, au început pre paturii a aduce bolnavii, unde audeau că este el acolo.

56. Și orii unde intra, în sate, sau în cetăți, sau în orașe, puneau la ulițe pre cei bolnavi, și 'l rugau pre el ca măcar de poalele veșmintelor lui să se atingă: și câți se atingeau de el se mântuia.

CAPITOLUL VII.

Și s'au adunat la dēnsul Fariseilor și unii din cărturarii, cari veniseră din Ierusalim.

2. Și vedēnd pre oare-cari din ucenicii lui cu mâinele necurate, adecă nespălate, mâncând pâine, 'l au prihănit.

3. Că Fariseii și toți Iudeii, de nuși vor spăla mâinele până în cot, nu mănăncă, ținind așezământul bătrânilor.

4. Și dacă vin din țirg, de nu se vor spăla, nu mănăncă. Și altele multe sūnt, care au luat a le ținea, precum spălarea paharelor, și a urcioarelor, și a căldărilor, și a paturilor.

5. După aceea 'l au întrebat pre el Fariseii și cărturarii, Pentru ce ucenicii tăi nu umblă dupe așezământul bătrânilor, ci

cu mâinele nespălate mănâncă pâine?

6. Iar el răspundând, 'a dis lor, Bine a proorocit Isaia pentru voi fătarnicilor, precum este scris. Norodul acesta cu buzele mă cinsteste, iar inima lor departe stă de la mine.

7. Și în zadar mă cinstesc, învățând învățătură care sunt poruncii omenestii.

8. Că lăsând porunca lui Dumnezeu, țineți așezământul oamenilor, spălarea urcioarelor, și a paharelor: și alte asemenea ca acestea multe faceți.

9. Și dicea lor, Bine lepădați porunca lui Dumnezeu, ca să păziți așezământul vostru.

10. Că Moisi a dis, Cinsteste pre tatăl tău și pre muma ta; și, Cea ce va grăi de rău pre tatăl său sau pre muma sa, cu moarte să moară.

11. Iar voi diceți, De va dice omul tătănesău său minesa, Corban, adică, dară este aceea cu care te ai fi folosit de la mine;

12. Și nu'l mai lăsați pre densusul să mai facă ceva tatănesău său minesa;

13. Călcând cuvântul lui Dumnezeu pentru așezământul vostru, care 'l așidat: și asemenea ca acestea multe faceți.

14. ¶ Și chiamând la sine pre tot norodul, a dis lor, Ascultați-mă pre mine toți, și înțelegeți:

15. Nimio nu este din afară de om, ce intră într'insul, care poate să'l spurce pre el: ci cele ce es dintr'insul, acelea sunt care spurcă pre om.

16. Do are cineva urechi de auzit, audă.

17. Și după ce a intrat în casă de la norod, 'l au întrebat pre el ucenicii lui pentru pildă.

18. Și le a dis lor, Aă și voi sunteți așa neînțelegători? Aă nu vă pricepeți, că tot ce intră în om din afară, nu poate să 'l spurce;

19. Că nu intră în inima lui, ci în pântece, și ese pe afedron, curățind toate bucatele?;

20. Și dicea, Ceea ce ese din om, aceea spurcă pre om.

21. Că din lăuntru din inima oamenilor, es gândurile cele rele, preacurviile, curviile, uciderele,

22. Furtisagurile, lăcomiile, vicleșugurile, înșălăciunile, faptele de rușine, ochiul viclean, hula, trufiea, nebuliea:

23. Toate relele acestea es din lăuntru, și spurcă pre om.

24. ¶ Și sculându-se de acolo, s'a dus în hotarele Tirului și ale Sidonului, și intrând în casă, vrea să nu stie nimeni de el; și n'a putut să se tălănuască.

25. Că auzind o muiere pentru densusul, a cărei fiică avea duh necurat, venind a cădută la picioarele lui:

26. Și era muierea Elină, de neam din Finichia Siriei; și'l ruga pre el ca să gonească dracul din fiica ei.

27. Iar Iisus a dis ei, Lasă să se sature întâiu fiil; că nu este bine a lua pâinea fiilor, și a arunca câinilor.

28. Iar ea răspundând, a dis lui, Adevărat, Doamne: că și câinii

subt masă mănâncă din sfărâ-
măturile fiilor.

29. Și a ȋis ei, Pentru acest
ouvent mergi; a eșit draoul din
flica ta.

30. Și mergend la casa sa,
a aflat pre draoul eșit, și pre fiică
zăcend in pat.

31. ¶ Și iarăși eșind din hota-
rele Tirului și ale Sidonului, a
venit la marea Galileei, in mij-
locul hotarelor Decapoliiei.

32. Și aũ adus la densus un
surd grăind anevoe; și 'l aũ ru-
gat pre densus ca să 'șipue mǎi-
na pre el.

33. Și luându'l pre el din mul-
țime deosebî, a pus degetele sale
in urechile lui, și scupând, s'a
atins de limba lui;

34. Și căutând la cer, a sus-
pinat, și a ȋis lui, EFFATTA, ce
este, Deschide-te.

35. Și îndatăși s'aũ deschis au-
durile lui, și s'a deslegat legă-
tura limbii lui, și grăia drept.

36. Și a poruncit lor ca să nu
spue nimêru: ci pre cât el le
porunceă lor, ei mai mult ves-
tiaũ;

37. Și preste măsură se miraũ,
ȋicend, Toate le a făcut bine:
și pre surdî 'l a făcut de aud,
și pre muțî de grăesc.

CAPITOLUL VIII.

In ȋilele acelea fiind norod mult
foarte, și neavend ce mânca,
chiamând Iisus pre ucenicîi sêi,
le a ȋis lor,

2. Milă 'mî este de norod, că
lată trei ȋile sũnt de când aș-

teaptă lingă mine, și n'aũ ce
mãnca:

3. Și de 'l voiũ slobodî pre
densus flământî la casele lor,
vor slăbi pre cale: că 'unî din-
tr'insîi aũ venit de departe.

4. Și aũ rêspons lui ucenicîi
lui, De unde pre acestia va pu-
tea cineva să 'i sature de pâine
aici in pustie?

5. Și 'l a întreat pre ei,
Câte pâini aveți? Iar ei aũ ȋis,
Șapte.

6. Și a poruncit norodului să
șadă pre pământ: și luând pre
cele șapte pâini, mulțumind, a
frint, și a dat ucenicilor sêi, ca
să le pue inaintea lor; și le aũ pus
inaintea norodului.

7. Și aveaũ și puținî peșțisorî:
și blagoslovind, a ȋis să 'i pue
și pre aceia inaintea lor.

8. Și aũ mâncat, și s'aũ să-
turat: și aũ luat rămășițe de
sfărâmăturî șapte coșnițe.

9. Și erau cei ce mâncaseră
ca patru mi: și 'l a slobodit
pre ei.

10. ¶ Și îndată intrând in co-
rabie cu ucenicîi sêi, a venit in
părțile Dalmanutei.

11. Și aũ eșit Farisei, și aũ
inceput a se întreba cu densus,
cerend de la densus semn din
cer, ispitindu'l pre el.

12. Și suspinând cu duhul sêu,
a ȋis, Pentru ce neamul acesta
semn cere? amin ȋic voă, Nu
se va da neamului acestuia
semn.

13. Și lăsându'l pre densus, a
intrat iarăși in corabie și a tre-
cut de ceea parte.

14. ¶ Și ucenicii ultaseră să ia pâine, și mai mult de cât o pâine n'aveau cu densii în corabie.

15. Și le a poruncit lor, dîcînd, Căutați de vă păziți de aluatul Fariseilor, și de aluatul lui Irod.

16. Și cugeta unul cătră altul, dîcînd, Că pâine n'avem.

17. Iar Iisus cunoscînd, a dîs lor, Drept ce cugetați că pâine n'aveți? încă nu înțelegeți, nici pricepeți? ați încă împietrită aveți inima voastră?

18. Ochi avînd, nu vedeți? și urechi avînd, n'audiți? și nu vă aduceți aminte?

19. Când am frînt pre cele cinci pâini la cele cinci mii, câte coșuri pline de sfărămături ați luat? Dîs-au ei lui, Doăspre-dece.

20. Și cînd pre cele șapte la cele patru mii, câte coșuri pline de sfărămături ați luat? Iar ei au dîs, Șapte.

21. Și le a dîs lor, Dar cum încă nu înțelegeți?

22. ¶ Și a venit în Vitsaida; și 'I au adus lui un orb, și 'I au rugat pre el ca să se atingă de densul.

23. Și apucînd pre orbul de mîină, 'I a scos pre el afară din sat, și scuipînd pre ochii lui, și puindu 'și mîinele pre el, 'I a întreat de vede ceva.

24. Și rîdicîndu 'și ochii, a dîs, Vîd oamenii ca copacii umblînd.

25. După aceea iarăși 'și a pus mîinele pre ochii lui, și 'I

a făcut de a vîd; și s'a îndreptat, și a vîd luminat pre toți.

26. Și 'I a trimes pre el la casa sa, dîcînd, Nici în sat să intri, nici să spui cuiva în sat.

27. ¶ Și a eșit Iisus, și ucenicii lui în satele Chesariei lui Filip; și pre cale a întreat pre ucenicii săi, dîcînd lor, Cine dîc oamenii că sînt eu?

28. Iar el a răspuns, Ioan Botezătorul; și alții, Ilie; iar alții, Unul din proroci.

29. Și el le a dîs lor, Dar voi cine dîceți că sînt eu? Și răspundînd Petru a dîs lui, Tu ești Hristosul.

30. Și 'I a oprit pre el ca să nu spue nimîrul pentru densul.

31. Și a început a 'I învăța pre el, că se cuvine Fiul omului multe a pătimi, și a se defăima de bătrîni, și de arhierii, și de cărturari, și a se omori, și după trei zile a învia.

32. Și de față cuvîntul acesta grăia. Și apucîndu 'l pre el Petru, a început a 'I sta lui împotriva.

33. Iar el întorcîndu-se și căutînd spre ucenicii săi, a cerat pre Petru, dîcînd, Mergi după mine, Satano: că nu cugeți cele ce sînt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sînt ale oamenilor.

34. ¶ Și chiemînd *la sine* pre norod împreună cu ucenicii săi, a dîs lor, Cea ce voește să vie după mine, să se lepede de sine, și să 'și lăse crucea sa, și să 'mî urmeze mie.

85. Că cine va vrea să 'și mântuească sufletul său, piere-l' va pre el; iar cine 'și va pierde sufletul său pentru mine și pentru evanghelie, acela îl va mântui pre el.

86. Că ce va folosi omului, de ar dobîndi lumea toată, și 'și va pierde sufletul său?

87. Sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?

88. Că cine se va rușina de mine și de cuvintele mele într'acest neam preacurvar și păcătos; și Fiul omului se va rușina de el când va veni întru slava Tatălui său cu sfinții îngeri.

CAPITOLUL IX.

Si le dicea lor, Amin grăesc voă, Că sînt unii din cei ce stați aici, cari nu vor gusta moarte pînă cînd vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere.

2. Și după șese zile a luat Iisus pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan, și 'i a suit pre dînsii în munte înalt deosebi singuri: și s'a schimbat la față înaintea lor.

3. Și hainele lui erau strelucind, albe foarte ca zăpada; în ce chip nălbitorul pre pămînt nu poate să nălbească.

4. Și s'a arătat lor Ilie împreună cu Moisi: și grăiau cu Iisus.

5. Și răspundînd Petru a zis lui Iisus, Învățătorule, bine este noă a fi aici: și să facem trei

colibi; ție una, și lui Moisi una, și lui Ilie una.

6. Că nu știa ce grăia; că erau înfricoșați.

7. Și s'a făcut nor umbrindu'î pre ei: și a venit glas din nor, grăind, Acesta este Fiul meu cel iubit: pre acesta ascultați.

8. Și de năprasnă căutînd el împrejur, pre nimeni n'au mai vădut, oi numai pre Iisus împreună cu dînsii.

9. Iar pogorîndu-se el din munte, le a poruncit lor ca nîmărul să nu spuie cele ce au vădut, fără numai cînd Fiul omului din morți va învia.

10. Și el aș ținut cuvîntul între sine, întrebîndu-se ce este aceea a învia din morți.

11. Și 'i aș întregat pre el, dîcînd, Pentru ce dîc cărturaril că Ilie se cuvine să vie mai înainte?

12. Iar el răspundînd, a zis lor, Ilie cu adevărat venind mai înainte, va așeza toate; și precum este scris de Fiul omului, ca să pătîmească multe, și să fie defăimat.

13. Ci dîc voă, Că și Ilie a venit, și aș făcut lui câte aș vrut, cum este scris de el.

14. Și venind la ucenicil, a vădut norod mult împrejurul lor, și cărturaril întrebîndu-se cu dînsii.

15. Și îndată tot norodul vădendu'î pre el s'a spălmîntat, și alergînd s'a închinat lui.

16. Și a întregat pre cărturaril, Ce vă întregati între voi?

17. Și răspundînd unul din

norod, a ȕis, Invățătorule, am adus pre fiul meu la tine, avënd duh mut;

18. Și ori unde il apucă pre el, il zdrobește : și face spume, și scirșnește cu dinții săi, și se usucă : și am ȕis ucenicilor teli să'l scoată; și n'au putut.

19. Iar el răspundënd, a ȕis lui. O neam necredincios, până când voiți fi cu voi? până când voiți suferi pre voi? aduceți'l pre el la mine.

20. Și 'l au adus pre el la densus: și vedëndu'l pre densus, îndată duhul 'l a scuturat pre el; și cădënd la pământ, se tăvălla spumând.

21. Și a întreat pre tatăl lui, Câtă vreme este de când i s'a făcut lui aceasta? Iar el a ȕis, Din copilărie.

22. Și de multe ori pre el și în foc 'l a aruncat, și în apă, ca să'l piardă: ci de poți oeva, ajută-ne noă, fiindu'ți milă de noi.

23. Iar Iisus 'l a ȕis lui, De poți crede, toate sânt cu putință credinciosului.

24. Și îndată strigând cu lacrimi tatăl copilului, a grăit, Cred, Doamne; ajută necredințele mele.

25. Iar vedënd Iisus că năvălește norodul, a poruncit duhului celui necurat, dicënd lui, Duh mut și surd, ești tie 'ți poruncesc, ești dintr'insul, și de acum să nu mai intri în el.

26. Și strigând, și mult scuturându'l pre el, a eșit: și s'a făcut ca un mort; cât mulți diceau, A murit.

27. Iar Iisus apucându'l pre el de mână, 'l a rēdicat; și s'a sculat.

28. Și intrând el în casă, ucenicii lui 'l au întreat pre densus deosebi, Pentru ce noi nu am putut să 'l scoatem pre el?

29. Iar el a ȕis lor, Acest neam cu nimic nu poate eși, fără numai cu rugăciune și cu post.

30. ¶ Și de acolo eșind, mergeau prin Galileea; și nu vrea ca să 'l știe cineva.

31. Că învăța pre ucenicii săi, și dicea lor, Fiul omului se va da în mâinele oamenilor, și 'l vor omori pre el; și după ce 'l vor omori, a treia zi va învia.

32. Iar ei nu înțelegeau cuvântul acela, și se temeau să 'l întrebe pre el.

33. ¶ Și a venit în Capernaum: și fiind în casă 'l a întreat pre densus, De ce vă prigoniți pre cale?

34. Iar ei au tăcut: că se priceise pro cale unul cu altul, cine ar fi mai mare.

35. Și ședënd, a chemat pre cei doi-spre-dece, și le a ȕis lor, Cei ce va să fie întei, acesta să fie mai pre urmă de toți, și tutulor slugă.

36. Și luând un prunc, 'l a pus pre el în mijlocul lor: și luându'l în brațe a ȕis lor,

37. Ori cine va primi pre unul dintr'acești prunci întru numele meu, pre mine primește: și ori cine primește pre mine, nu pri-

mește pre mine, ci pre cel ce m'a trimes pre mine.

38. Și a răspuns Ioan lui, zicând, Învățătorule, am văzut pre oare cine intru numele tău scoțând dracii, care nu vine după noi: și 'l am oprit pre el, pentru că nu vine după noi.

39. Iar Iisus a zis, Nu 'l opriți pre el: că nimeni nu este care va face putere intru numele meu, și să poată degrab a mă grăi de rău.

40. Că cel ce nu este împotriva noastră pentru noi este.

41. Că ori cine va adăpa pre voi cu un pahar de apă intru numele meu, pentru că sânteți al lui Hristos, amin grăesc voă, nu și va pierde plata sa.

42. Și ori-cine va sminti pre unul dintr'acești miei cari cred intru mine, mai bine ar fi lui de și ar lega o piatră de moară împrejurul grumazului său, și să se arunce în mare.

43. Și de te smintește pre tine mălna ta, ta-e-o pre ea: că mai bine îți este ție ciung să intri în viață, de cât două mălni având să intri în gheena, în focul nestins:

44. Unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

45. Și de te smintește pre tine piciorul tău, ta-e'l pre el: că mai bine îți este ție să intri în viață schiop, de cât două picioare având să fii aruncat în gheena, în focul nestins;

46. Unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

47. Și de te smintește pre

tine ochiul tău, scoate'l pre el: că mai bine îți este ție cu un ochi să intri intru împărăția lui Dumnezeu, de cât doi ochi având să fii aruncat în gheena focului:

48. Unde viermele lor nu moare, și focul nu se stinge.

49. Că fie-oare cu foc se va săra, și toată jertva cu sare se va săra.

50. Bună este sarea: iar de va fi sarea nesărată, cu ce o veți indulci pre aceasta? Aveți intru voi sare, și pace aveți între voi.

CAPITOLUL X.

Și de acolo sculându-se, a venit în hotarele Iudeei de ceea parte de Iordan: și iarăși s'au adunat noroadele la densus; și precum îi era obiceiul, iarăși îi învăța pre el.

2. Și apropiindu-se Fariseii, 'l au întrebat pre el, Oare se cade bărbatului să și lase muierea? ispitindu'l pre el.

3. Iar el răspundând a zis lor, Ce a poruncit voă Moisi?

4. Iar el a zis, Moisi a dat voie să 'scrie cartede despărțire, și s'o lase.

5. Și răspundând Iisus, a zis lor, Dupre învirtoșarea inimii voastre a scris voă porunca aceasta.

6. Iar din inceputul zidirei bărbat și muiere 'l a făcut pre ei Dumnezeu.

7. Pentru aceasta va lăsa omul

pre tatăl său și pre muma sa, și se va lipi de muierca sa;

8. Și vor fi amândoi un trup: pentru aceea nu mai sînt doi, ci un trup.

9. Deci ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

10. Și în casă iarăși 'l au întrebat pre el ucenicii lui de aceasta.

11. Și le a spus lor, Ori cine 'și va lăsa muierca sa, și va lua alta, preacurvește cu dînsa.

12. Și muierca de 'și va lăsa bărbatul, și se va mărita după altul, preacurvește.

13. ¶ Și aduceau la dînsul prunc, ca să se atingă de el: iar ucenicii certau pre cel ce 'l aduceau.

14. Iar vedînd Iisus aceasta, nu 'l a părut bine, și a spus lor, Lăsați pruncii să vie la mine, și nu 'l opriți pre ei: că a unora ca acestora este împărăția lui Dumnezeu.

15. Amin dico voă, Ori-cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca pruncul, nu va intra întru ea.

16. Și luându'i în brațe, 'și a pus mâinele preste ei, și 'l a blagoslovit pre dînsii.

17. ¶ Și eșind el în cale, alergînd oare-cine, și ingenunchind înaintea lui, îl întreba pre el, dîcînd, Învățătorule bune, ce voiți face ca să moștenesc viața veșnică?

18. Iar Iisus a spus lui, Ce'mi dîoi bun? nimeni nu este bun, fără numai unul, Dumnezeu.

19. Poruncele știi, Să nu preacurvești, Să nu uciși, Să nu fură,

Să nu mărturisești mărturie mincinoasă, Să nu răpești, Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta.

20. Iar el răspundînd, a spus lui, Învățătorule, toate acestea le am păzit din tinerețele mele.

21. Iar Iisus căutînd spre el 'l a iubit pre dînsul, și a spus lui, Încă una îți lipsește: mergi, vinde 'ți câte ai, și le dă săracilor, și vei avea comoară în cer: și luînd crucea, vino, urmează mie.

22. Iar el întristîndu-se de cuvîntul acesta, s'a dus mîhnit: pentru că avea avuții multe.

23. ¶ Și căutînd împrejur Iisus, a spus ucenicilor săi, Cît de anevoe vor intra întru împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții!

24. Iar ucenicii s'au spăimîntat de cuvintele lui. Iar Iisus iarăși răspundînd, le a spus lor, Fiilor, cît de anevoe este să intre întru împărăția lui Dumnezeu cei ce se nădăduesc întru avuții?

25. Mai lesne este a trece cămila prin urechicia acului, de cît bogatul a intra întru împărăția lui Dumnezeu.

26. Iar el mai mult se îngrozia, dîcînd unul către altul, Și cine poate să se mîntuească?

27. Și căutînd Iisus la dînsii, a spus, La oameni este cu neputință, dar nu la Dumnezeu: că la Dumnezeu toate sînt cu putință.

28. ¶ Și a început Petru a dice lui, Iată noi am lăsat toate, și am urmat ție.

29. Și răspundînd Iisus a spus, Amin grăesc voă, Nimeni nu este care 'și a lăsat casă, sau frați,

sau surori, sau tata, sau mama, sau muiere, sau feciori, sau holde, pentru mine si pentru evanghelie,

30. Si sa nu lee insutite acum in vremea aceasta, case, si frati, si surori, si tata, si mama, si feciori, si holde, cu goniri; si in veacul cel viitor viata vecinica.

31. Si multi d'intieiu vor fi pre urma; si de pre urma intieiu.

32. Si erau pre cale suindu-se in Ierusalim; si mergea Iisus inaintea lor: iar el se spaimanta; si mergend dupa densul, le era frica. Si luand iarasi pre cei doispre-dece, a inceput a le spune lor cele ce erau sa i se intemple lui.

33. *Dicend*, Iata, ne suim in Ierusalim; si Fiul omului se va da arhierilor si carturarilor; si 'l vor judeca pre el spre moarte, si 'l vor da pre el Neamurilor:

34. Si 'l vor batjocori pre el, si 'l vor bate pre el, si 'l vor scuipi, si 'l vor omori pre el: si a treia zi va invia.

35. Si au venit la el Iacov si Ioan, tiiul lui Zevedei, dicend, InvataTORULE, voim ca ceea ce vom cere sa ne faci noa.

36. Iar el a dis lor, Ce voiți să vă fac voă?

37. Iar el au dis lui, Dă-ne noa ca să ședem unul d'a dreapta ta, și altul d'a stânga ta, întru slava ta.

38. Iar Iisus le a dis lor, Nu știți ce cereți: puteți să beți paharul care eu beau? și cu botezul cu care eu mă botez să vă botezați?

39. Iar ei au dis lui, Putem. Iar Iisus a dis lor, Paharul pre care eu beau, cu adevărat îl veți bea; și cu botezul cu care eu mă botez, vă veți boteza:

40. Iar a ședea d'a dreapta mea și d'a stânga mea nu este al meu a da; ci se va da celor pentru cari s'a gătit.

41. Si auđind *aceasta* cei dece, au inceput a se mania pre Iacov și pre Ioan.

42. Iar Iisus chieMANDU'I pre densul la sine, le a dis lor, Știți că celor ce li se pare că împărătesc Neamurile, le stăpănesc pre ele; și cei mai mari ai lor le domnesc pre densele.

43. Iar întru voi nu va fi așa: ci care va vrea să fie mai mare între voi, să fie voă slugă.

44. Si care va vrea să fie între voi întieiu, să fie tutulor slugă.

45. Pentru că și Fiul omului n'a venit ca să 'l slujească lui, ci ca să slujească el, și să 'și dea sufletul său răscumpărare pentru multi.

46. Si au venit in Ierihon: și eșind el din Ierihon și ucenicul lui și norod mult, Vartimef orbul, fiul lui Timeiu, ședea lângă cale cerșind.

47. Si auđind că Iisus Nazari-neanul este, a inceput a striga, și a dice, Iisuse, Fiul lui David, miluește-mă.

48. Si 'l certa; pre densul multi ca să tacă: iar el cu mult mai virtos striga, Fiul lui David, miluește-mă.

49. Si stând Iisus, a dis să 'l chieame pre el. Si au chieamat pre

orbul, dicându' l lui, Indrăznește, scoală-te; că te chiamă.

50. Iar el, lepădându'și hațna sa, s'a sculat, și a venit la Iisus.

51. Și răspundend Iisus, 'I a dis lui, Ce voești să'ți fac ție? Iar orbul 'I a dis lui, Invățătore, oa să vęd.

52. Iar Iisus 'I a dis lui, Mergi; credința ta te a mântuit. Și îndată a vędut, și a mers după Iisus în cale.

CAPITOLUL XI.

Și când s'aũ apropiat de Ierusalim, în Vitfaghi și Vitania, cătră muntele Maslinilor, a trimes doi din ucenicii săi,

2. Și a dis lor, Mergeți în satul care este înaintea voastră: și îndată intrând într'insul, veți afla un mânz legat, pre care nimeni din oameni n'a ședut; deslegându' l pre el, să ' l aduceți.

3. Și de va dice voă cineva, Căci faceți aceasta? să diceți, că Domnului trebuiește; și numai de cât il va trimete pre el aici.

4. Și aũ mers, și aũ aflat mânzul legat lingă ușă afară la rēspintie; și ' l aũ deslegat pre el.

5. Iar unil din cei ce staũ acolo, aũ dis lor, Ce faceți de deslegați mânzul?

6. Iar ei aũ dis lor precum le poruncise Iisus: și 'I aũ lăsat pre el.

7. Și aũ adus mânzul la Iisus, și 'și aũ pus pre el hațnele lor; și a ședut pre dēnsul.

8. Și mulți așterneau vășmintele lor pre cale: iar alții tăiaũ

stălpări din copaci, și le așterneau pre cale.

9. Și cei ce mergeaũ înainte, și cei ce veniaũ pre urmă, strigaũ, dicend, Osauna; Bine este cuvēntat cel ce vine intru numele Domnului:

10. Bine este cuvēntată împărăția, care vine intru numele Domnului, a părintelui nostru David: Osanna intru cel de sus.

11. Și a intrat Iisus în Ierusalim, și în biserică: și după ce a vędut toate, fiind vremea în de sară, a eșit la Vitania cu cei doi-spre-dece.

12. ¶ Și a doa di, eșind ei din Vitania, a flământit;

13. Și vędend un smochin de departe avēnd frunțe, a venit, ca doară va afla ceva într'insul: și venind la el, nimic n'a aflat fără numai frunțe; că încă nu era vremea smochinelor.

14. Și răspundend Iisus, a dis lui, De acum înainte nimeni să nu mai mănānce rod din tine în veac. Și audiaũ ucenicii lui.

15. ¶ Și aũ venit în Ierusalim: și intrând Iisus în biserică, a inceput a scoate pre cei ce vindeaũ și cumpăraũ în biserică, și mesele schimbătorilor de bani, și scaunele celor ce vindeaũ porumbi le a rēsturnat;

16. Și nu lăsa să poarte cineva vas prin biserică.

17. Și învăța, dicend lor, Aũ nu este scris, Casa mea, casă de rugăciune se va chiama intru toate neamurile? iar voi o ați făcut peșteră tâlharilor.

18. Și aũ audit cărturaril și

arhieriei, și căutați în ce chip 'l ar fi pierdut pre el: că se temeău de densus, căci tot norodul se mira de învățatura lui.

19. Și dacă s'a făcut sară, a eșit afară din cetate.

20. ¶ Și a doa și trecend, aș vedut smochinul uscat din rădăcină.

21. Și aducendulși aminte Petru 'l a dis lui, învățatorule, vești, smochinul pe care 'l ai blăstămat s'a uscat.

22. Și răspundend Iisus, a dis lor, Aveți credință în Dumnezeu.

23. Că amin dic voă, Că cela ce ar dice muntelui acestuia, Rădică-te, și te aruncă în mare; și nu se va îndoi întru inima sa, ci va crede că ce va dice va fi; și va lu' orî-ce va dice.

24. Pentru aceasta dic voă, Toate câte cereți, rugându-vă, să credeți că veți lua, și va fi voă.

25. Și când stați de vă rugați, ertați orî-ce aveți asupra culva: ca și Tatăl vostru cel din ceruri să erte voă greșalele voastre.

26. Iar dacă voi nu veți erta, nici Tatăl vostru cel din ceruri nu va erta voă greșalele voastre.

27. ¶ Și aș venit iarăși în Ierusalim: și umblând el prin biserică, aș venit la densus arhieriei, și cărturarii, și bătrânii,

28. Și aș dis lui, Cu ce putere faci acestea? și cine 'ți a dat ție puterea aceasta ca să faci acestea?

29. Iar Iisus răspundend, a dis lor, Intreba-voiu și eu pre voi un cuvânt, și să'mi răspun-

deți mie, și voiu spune și eu voă cu ce putere fac acestea.

30. Botezul lui Ioan din cer a fost, saș de la oameni? răspundeți'mi mie.

31. Și el ougetaș întru sine, dicend, De vom dice, Din cer; va dice, Pentru ce dar n'ați creșut lui?

32. Iar de vom dice, De la oameni; se temeău de norod: că toți aveaș pre Ioan, că cu adevărat prooroc a fost.

33. Și răspundend, aș dis lui Iisus, Nu știm. Și Iisus răspundend a dis lor, Nici eu nu voiu spune voă cu ce putere fac acestea.

CAPITOLUL XII.

Si a început în pilde a grăi lor. Un om a sădit vie, și o a îngrădit împrejur cu gard, și a săpat *intr'insa* tease, și a zidit turn, și o a dat pre ea lucrătorilor, și s'a dus departe.

2. Și la vreme a trimes o slugă la lucrători, ca să iee de la lucrători din rodul viei.

3. Iar el apucându'l pre densus, 'l aș bătut, și 'l aș trimes desert.

4. Și iarăși a trimes cătră densus pre altă slugă; și pre acela bătendu'l cu pietre, 'l aș sfărâmat capul, și 'l aș trimes ocărit.

5. Și iarăși a trimes pre altul; și pre acela 'l aș omorit, și pre alții mulți; pre unii bătendu'l, pre alții omorindu'l.

6. Deci avend încă un fiu, iu-

bit al său, 'l a trimes  i pre acela mai pre urmă la el,  ic nd, Se vor rușina de fiul meu.

7. Iar lucr torii aceia a   is între sine. Acesta este mo tenitorul; veni i să 'l ucidem pre el,  i va fi mo ia a noastră.

8.  i apuc ndu'l pre el 'l a  omorit,  i 'l a  scos afară din vie. 9. Ce dar va face st p nul viei? veni-va  i va pierde pre lucr torii aceia,  i viea o va da altora.

10. A  Nicol scriptura aceasta n'a i cetit, Piatra care nu o a  b gat în samă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului:

11. De la Domnul s'a făcut aceasta,  i este minunată întru ochii noștri?

12.  i c uta  să 'l prindă pre el,  i se teme  de norod: c c i a  cunoscut că împotriva lor a  is pilda:  i l s ndu'l pre el, s'a  dus.

13.  i  i a  trimes c tr  d nsul pre unii din Fariseii  i din Irodiani. ca să 'l prindă pre el în cuv nt.

14. Iar el venind 'l a   is lui,  nv  torule,  tim că adevărat e ti,  i nu ' i este  ie grijă de nimeni: că nu cau i în fa a oamenilor, ci întru adevăr calea lui Dumne eu  nve i: Se cade a da dajdie Chesarului, sau nu?

15. Să dăm, sau să nu dăm? Iar el știind f t rnicia lor, a  is lor, Ce mă ispitiți? aduceți'mi un dinar să 'l văd,

16. Iar el 'l a  adus.  i a  is lor, Al cui este chipul acesta

 i scriptura cea de pre el?  i el 'l a   is lui, Ale Chesarului.

17.  i r spund nd Iisus, a  is lor, Dați înapoi pre cele ce sînt ale Chesarului, Chesarului;  i pre cele ce sînt ale lui Dumne eu, lui Dumne eu.  i s'a  mirat de d nsul.

18.  i  i a  venit la d nsul Sadduceii, cari  ic că nu este învie;  i 'l a  întrebat pre el,  ic nd,

19.  nv  torule, Moisi a scris no . De va muri fratele culva,  i 'l va r m nea muierea,  i feciorii nu va lăsa, să iee fratele lui pre muierea lui,  i să r dico s m n a fratelui său.

20. Dec'i șapte fra i a  fost:  i cel d' nci  a luat muiere,  i murind n'a lăsat s m n .

21.  i al doilea o a luat pre d nsa,  i a murit,  i Nicol acela n'a lăsat s m n :  i al treilea a jiderea.

22.  i o a  luat pre d nsa to i șapte,  i n'a  lăsat s m n : iar mai pre urmă de to i a murit  i muierea.

23. Dec'i la învie, c nd vor învia, al căruia dintr' n i va fi muierea? că to i șapte o a  avut pre ea mulere.

24.  i r spund nd Iisus, a  is lor, A  nu pentru aceasta vă r t ci , neștiind scripturele, Nicol puterea lui Dumne eu?

25. Că după ce vor învia din morți, Nicol se vor însura, Nicol se vor mărita; ci vor fi ca îngerii în ceruri.

26. Iar pentru morți, că se vor scula: a  n'a i cetit în car-

tea lui Moisi, la rug cum 'I a grăit Dumneđeul lui, dicide, Eū *domn* Dumneđeul lui Avraam, și Dumneđeul lui Isaac, și Dumneđeul lui Iacov?

27. Nu este Dumneđeū al morșilor, ci Dumneđeū al viilor: decī voi mult vē rătăciți.

28. ¶ Și apropiindu-se unul din cărturari, care aușise pre el prigoinindu-se cu dēnsul, și vēdēnd că bine le a rēspuns lor, 'I a întreat pre el, Care poruncă este mai întēiū de toate?

29. Iar Iisus 'I a rēspuns lui, Mai întēiū de toate poruncele este, Audi, Israile; Domnul Dumneđeul nostru, este un Domn.

30. Și să iubești pre Domnul Dumneđeul tēu din toată inima ta, și din tot sufletul tēu, și din tot cugetul tēu, și din toată puterea ta: aceasta este porunca cea d'întēiū.

31. Iar a doa, asemenea *aceleia este* aceasta, Să iubești pre aproapele tēu, ca însuși pre tine. Mai mare de cât acestea altă poruncă nu este.

32. Și a đis lui cărturarul, Bine, Invățatorule, adevărat ai đis: că unul este Dumneđcū; și nu este altul afară de dēnsul!

33. Și a 'I iubi pre el din toată inima, și din tot cugetul, și din tot sufletul, și din toată puterea, și a iubi pre aproapele ca însuși pre sine, mai mult este de cât toate prinoasele și jertvele.

34. Iar Iisus vēdēnd că cu înțelepciune a rēspuns, 'I a đis lui, Nu ești departe de împă-

răția lui Dumneđeū. Si nimeni mai mult nu îndrăznia să 'I întrebte pre el.

35. ¶ Și rēspundēnd Iisus a đis, învățānd în biserică, Cum đic cărturaril că Hristos este Fiul lui David?

36. Că însuși David a đis cu Duhul Sfint, Đis-a Domnul Domnului meū, Ședl d'a dreapta mea, până ce voi pune pre vrăjmașil tēi așternut picioarelor tale.

37. Decī însuși David il numește pre el Domn; și de unde *dară* este flū al lui? Și norodul cel mult asculta pre el cu dulceață.

38. ¶ Și grāia lor întru învățatura sa, Păziți-vē de cărturari, căroro le place a umbla în haïne lungi, și *iubesc* închinăciunile prin turguri,

39. Și scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și șederile cele mai întēiū la ospete:

40. Caril mănāncă casele văduvelor, și cu pricină îndelung se roagă: aceștia vor lua mai grea osindă.

41. ¶ Și ședēnd Iisus în preajma gazofilachiei, privia cum arunca norodul banl în gazofilachie; și mulți bogați aruncau multe.

42. Și venind o văduvă săracă, a aruncat doi filiarl, ce este un codrant.

43. Și ohimānd pre ucenicil sēl, le a đis lor, Amin đic voă, Că această văduvă săracă, a aruncat mai mult de cât toți cel ce au aruncat în gazofilachie.

44. Că toți *aceia* din priso-

sința lor aŭ aruncat; iar aceasta din lipsa sa, toate câte a avut a aruncat, toată avuțiea sa.

CAPITOLUL XIII.

Și eșind el din biserică a ăis lui unul din ucenicii lui. În-vățătorule, veți ce fel de pietre și ce fel de zidiri!

2. Și răspundend Iisus a ăis lui, Veți aceste zidiri mari? nu va rămânea aici piatră pre piatră, care să nu se răsipească.

3. Și ședend el pre muntele Maslinilor în preajma bisericei, l aŭ întreat pre densusl deosebi Petru și Iacov și Ioan și Andrei,

4. Spune noă, când vor fi acestea? și ce semn va fi când se vor săvârși acestea toate?

5. Iar Iisus răspundend lor, a început a ăice. Căutați ca să nu vă înșele pre voi cineva:

6. Că mulți vor veni întru numele meu, ăicend, Eŭ sânt *Hristos*; și pre mulți vor înșela.

7. Iar când veți aŭdi de rășboae și de vești de rășboae, să nu vă spăimântați: că se cuvine să fie *acestea*; ci încă nu va fi sfârșitul.

8. Că se va scula neam preste neam, și împărăție preste împărăție: și vor fi cutremuri pre alocurea, și vor fi foameți și turburări: începăturile ale durerilor sânt *acestea*.

9. ¶ Deoi păziți-vă pre voi înși-vă: că vă vor da pre voi în soboră; și în adunări veți fi bătuti: și înaintea domnilor și a

impăraților veți sta pentru mine, spre mărturie lor.

10. Și în toate neamurile se cuvine mai întâiu să se propoveduească evangheliea.

11. Iar când vă vor duce pre voi, dându-vă, să nu vă grijiți mai înainte ce veți grăi, nici să cugetați: ci ceea ce se va da voă într'acel ceas, aceea să grăiți: că nu voi sunteți cel ce grăiți, ci Duhul Sfint.

12. Și va da frate pre frate spre moarte, și tată pre fiu; și se vor scula fiul asupra părinților, și l vor omori pre el.

13. Și veți fi urțiți de toți pentru numele meu: iar cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui.

14. ¶ Iar când veți vedea uriciunea pustierei, care s'a ăis de Daniil proorocul, stând unde nu are cuvine, (cela ce cetește să înțeleagă,) atunci cel ce vor fi în Iudeea să fugă la munți.

15. Și cela ce va fi pre casă să nu se pogoare în casă, nici să între, să iee ceva din casa sa.

16. Si cela ce va fi în câmp să nu se întoarcă înapoi, să și iee halna sa.

17. Iar vaș oelor ce vor avea în pânțee, și celor ce vor a pleca în ăilele acelea!

18. Ci rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna.

19. Că va fi în ăilele acelea necaz ca acela, care n'a fost din începutul zidirei care a zidit Dumneđu, până acum, și nici va mai fi.

20. Si de nu ar fi scurtat Domnul ăilele acelea, nu s'ar fi mân-

tuit nici un trup; ci pentru cei aleși, pre caril' Ia ales, va sourta dillele acelea.

21. Și atunci de va dice voă cineva, iată, aici este Hristos; sau, iată, acolo; să nu credeți;

22. Că se vor scula Hristoși mincinoși și prooroci mincinoși, și vor da semne și minuni, ca să înșele, de va fi cu puțință, și pre cei aleși.

23. Iar voi vă păziți: că iată, mai înainte am spus voă toate.

24. ¶ Ci în dillele acelea, după necazul acela, soarele se va întuneca, și luna nu își va da lumina sa, *

25. Și stelele cerului vor cădea, și puterile cele din ceruri se vor clăti.

26. Și atunci vor vedea pre Fiul omului venind pre nori cu putere și cu slavă multă.

27. Și atunci va trimete pre ingerii săi, și va aduna pre cei aleși ai săi din cele patru vânturi, de la marginea pământului până la marginea cerului.

28. Iar de la smochin vă învățați pildă; Când mlădița lui este moale, și înfrunțește, știți că aproape este vara:

29. Așa și voi, când veți vedea acestea făcându-se, să știți că aproape este, lângă uși.

30. Amin grăesc voă, că nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

31. Cerul și pământul vor trece: iar cuvintele mele nu vor trece.

32. ¶ Iar de dîoa aceea și de ceasul acela, nimeni nu știe, nici

ingerii caril' sînt în cer, nici Fiul, fără numai Tatăl.

33. Păziți-vă, priveghiați și vă rugați: că nu știți când va veni vremea aceea,

34. Că *Fiul omului este* ca un om ce se duce departe, lăsându-și casa sa, și dând slugelor sale putere, și fie-căruiia lucrul lui, și portarului poruncește ca să privegheze.

35. Priveghiați dar: că nu știți când va veni Domnul casei, sara, sau la miezul nopței, sau la cântatul cocoșilor, sau dimineața:

36. Ca nu cumva venind fără de veste, să vă aștepte voi dormind.

37. Iar cele ce voă dic, tutulor dic, Priveghiați.

CAPITOLUL XIV.

Si erau paștele și azimele după două zile: și căutau arhierii și cărturarii cum pre el cu vicleșug prindându-l, să l' omoare.

1. Iar diceau, Nu la praznic, ca să nu fie turburare întru norod.

3. ¶ Și fiind el în Vitania în casa lui Simon leprosului, și ședînd el, a venit o muiere avînd un vas de alavastru cu mir de nard de credință, de mult preț; și sfărîmînd vasul, l' a turnat pre capul lui.

4. Și erau unii de le părea rău întru sine și diceau, Pentru ce se făcu această pagubă a mîrului?

5. Că se putea vinde acesta mai mult de cât trei sute de dinari, și să le dea săracilor. Și se răstiau asupra ei.

6. Iar Iisus a dis, Lăsați-o pre dēnsa; pentru ce îl faceți el su-părare? că bun lucru a făcut cu mine

7. Pentru că pre săraci puru-rea îl aveți cu voi, și când veți vrea puteți a le face lor bine: iar pre mine nu mă aveți pururea.

8. Aceasta ce a avut a făcut: mai înainte a apucat de a uns trupul meu spre îngropare.

9. Amin grăesc voă, Ori unde se va propovedui evanghelia a-aceasta în toată lumea, și ceea ce a făcut ea se va povesti spre po-menirea ei.

10. Și Iuda Iscarioteanul, u-nul din cei doi-spre-dece, a mer-
la arhierel, ca să 'l vinđă pre el lor.

11. Iar el auzind *aceasta* s-a bucurat, și 'l a făgăduit lui 'l dea bani. Și căuta cum în vreme cu prilej 'l ar da pre el lor.

12. Și în ziua cea d'intéiu a azimelor, când jertviau paștele, aú dis cătră dēnsul ucenicii lui, Unde voești să mergem să gă-tim ca să mănânc paștele?

13. Și a trimes doi din ucenicii săi, și le a dis lor, Mergeți în cetate, și va întimpina pre voi un om ducēnd un vas de lut cu apă: mergeți după dēnsul.

14. Și ori unde va intra, di-ceți stăpânului casei, Invățăto-rul dice, Unde este sălașul, in-tru care să mănânc paștele cu ucenicii mei?

15. Și el va arăta voă un foi-șor mare, așternut gata, acolo gătiți noă

16. Și aú eșit ucenicii lui, și aú venit în cetate, și aú aflat precum le disese lor: și aú gă-tit paștele.

17. Și făcēndu-se sară, a ve-nit cu cei doi-spre-dece.

18. Și ședēnd el și mănând, a dis Iisus, Amin dic voă, Unul din voi va să mă vinđă, cel ce mănâncă cu mine.

19. Iar el a început a se in-trista, și a dice lui unul câte unul, Nu cumva *sunt* eu? și altul, Nu cumva *sunt* eu?

20. Iar el răspundēnd a dis lor, Unul din doi-spre-dece *este*, care întinge cu mine în blid,

21. Că Fiul omului va merge, precum este scris pentru dēnsul: dar vai omului aceluia prin care Fiul omului se vinde! mai bine ar fi fost lui de nu s'ar fi năs-cut omul acela.

22. Și mănând el, a luat Iisus pâine, și blagoslovind o a frint, și a dat lor, și a dis, Luați, mâncați: *acesta* este tru-pul meu.

23. Și luând paharul, mulțu-mind, a dat lor: și aú bēut din-tr'ănsul toți.

24. Și a dis lor, Aceasta este sângele meu al legēi celei noue, care pentru mulți se varsă.

25. Amin dic voă, De acum nu voiú mai bea din roada vi-țel, până în ziua aceea, când o voiú bea pre ea nouă intru im-părăția lui Dumnezeu.

26. Și dând *laudă*, aú eșit în muntele Maslinilor.

27. Și a dis lor Iisus, Toți ve-veți sminti întru mine în noap-

tea aceasta: că scris este, Batevoiu păstorul, și se vor răsipi oile.

28. Dar după ce voiți învia, voiți merge mai înainte de voi în Galileea.

29. Iar Petru a zis lui, De și toți se vor sminti, iar eu nu.

30. Și a zis Iisus lui, Amin zice ție, Că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoșul de două ori, te vei lepăda de mine de trei ori.

31. Iar el cu mult mai virtos zicea, De mi s'ar întempla a muri cu ție, nu mă voi lepăda de tine. Asemenea încă și toți ziceau.

32. Și au venit în saul al cărui nume este Ghetsani, și a zis ucenicilor săi, Sedeți până mă voi ruga.

33. Și a luat pre Petru și pre Iacov și pre Ioaquim cu sine, și a început a se spălmâna și a se mâhni;

34. Și a zis lor, Intristat este sufletul meu până la moarte: rămâneți aici, și priveghiați.

35. Și mergând puțin mai înainte, a căzut pre pământ, și se ruga, ca, de este cu putință, să treacă de la densul acel ceas.

36. Și zicea, Avva, Părinte, toate sunt cu putință ție; treci de la mine paharul acesta; însă nu ceea ce voesc eu, ci ceea ce voești tu.

37. Și a zis, și 'l a găsit pre el dormind, și a zis lui Petru, Simone, dormi? nu puteai un ceas să priveghezi?

38. Priveghiați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. Că duhul este osirditor, iar trupul neputincios.

39. Și iarăși mergând, s'a rugat, același cuvânt zicând.

40. Și întorcându-se 'l a aflat pre densul iarăși dormind, (că erau ochii lor îngreuiati,) și nu știa ce să răspundă lui.

41. Și a venit a treia oară, și a zis lor, Dormiți de acum și vă odihniți; destul este, a venit ceasul; iată, se dă Fiul omului în mânele păcătoșilor.

42. Sculați-vă, să mergem; iată cel ce m'a vindut s'a apropiat.

43. Și numai de cât, încă zicând el, a venit Iuda, unul din cei doi-spre-dece, și cu el norod mult cu săbii și cu fuști, de la arhierii și cărturarilor și bătrânilor.

44. Și dedese cel ce îl vinduse pre el semn lor, zicând, Pre care voiți săruta, acela este; prindeți-l pre el, și 'l duceți cu pază.

45. Și venind, îndată s'a apropiat de el, și 'l a zis lui, Învățătorule, învățătorule; și 'l a sărutat pre el.

46. Și iar el 'și au pus mânele pre el, și 'l au prins.

47. Iar unul din cei ce stau lângă el, scoțând sabiea, a lovit pre sluga arhierelui, și 'l a tăiat urechia lui.

48. Și răspundând Iisus, a zis lor, Ca la un tâlhar ați eșit cu săbii și cu fuști, să mă prindeți?

49. În toate zilele am fost la voi în biserică învățând, și nu m'ați prins: ci ca se împlinescă scripturile.

50. Și lăsându-l pre el toți, a fugit.

51. Iar un ténor oare-care mergea după el, îmbrăcat ou giulgiu pre trupul gol; și 'l a dus pre el tinerii:

52. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit de la ei.

53. Și a dus pre Iisus la arhiereul: și s'a adunat la densul toți arhierei și bătrânii și cărturarii.

54. Iar Petru de departe mergea după el, până în lăuntru în curtea arhiereului: și se ședea împreună cu slugele, și se încăldea la foc.

55. Iar arhierei și tot sfatul căuta împotriva lui Iisus mărturie ca să 'l omoare; și nu aflău.

56. Că mulți mărturisiau minciuni asupra lui, și nu erau asemenea mărturiile lor.

57. Și unii sculându-se a mărturisit minciună asupra lui, grăind,

58. Noi 'l am auzit pre el, dîcînd, Eă voi ștrica această biserică făcută de mâini, și în trei zile alta nefăcută de mâini voi zidi.

59. Și nici așa nu era asemenea mărturia lor.

60. Și sculându-se arhiereul în mijloc, a întrebat pre Iisus, dîcînd, Nimic nu răspunzi? ce mărturisesc aceștia asupra ta?

61. Iar el tăcea, și nimic nu răspundea. Iar așî 'l a întrebat

pre el arhiereul, și 'l a dîs lui, Aă tu ești Iristosul, Fiul celui Bine-Cuvîntat?

62. Iar Iisus a dîs, Eă sînt: și veți vedea pre Fiul omului ședînd d'a dreapta puterei, și venind cu norii cerului.

63. Iar arhiereul rumpîndu-și hainele sale, a dîs, Ce ne mai trebuiesc noă alte mărturii?

64. Ați auzit hula: ce vi se pare voă? Iar ei toți 'l a judecat pre el că este vinovat morței.

65. Și a început unii a 'l scuipa pre el, și a 'l acoperi fața lui, și a 'l bate cu pumnul, și a dîce lui, Proorocește: și slugele îl băteau pre el cu palme preste obraz.

66. Și fiind Petru jos în curte, a venit una din slujnicele arhiereului:

67. Și vîdînd pre Petru încăldîndu-se, căutînd la el, a dîs, Și tu eai cu Iisus Nazarineanul.

68. Iar el s'a lepădat, dîcînd, Nu știu, nici pricep ce grăești tu. Și a eșit afară înainte curței; și a cîntat cocoșul.

69. Și slujnica vîdîndu-l pre el iarăși, a început a dîce celor ce stău acolo, Acesta dintr'inșii este.

70. Iar el iarăși s'a lepădat. Și preste puțin, iarăși cei ce stău acolo a dîs lui Petru, Adevărat dintr'inșii ești: că Galilean ești, și graiul tîu samăna.

71. Iar el a început a se blăstăma și a se jura, dîcînd, Nu știu pre omul acesta care dîceți.

72. Și a doa oară a cântat cocoșul. Și 'și a adus aminte Petru de cuvântul care 'l a ținut lui, Mai înainte de ce va cânta cocoșul de două ori, te vei lepăda de mine de trei ori. Și a început a plânge.

CAPITOLUL XV.

Și îndată dimineața s'at făcând arhieriei cu bătrânii și cu cărturarilor și toată adunarea, și legând pre Iisus, 'l au dus, și 'l au dat lui Pilat.

2. Și 'l a întrebat pre el Pilat, Tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspundând, a ținut lui, Tu ții.

3. Și multe grăiau asupra arhieriei.

4. Iar Pilat iarăși 'l a întrebat pre el, ținând, Nimic nu răspunzi? vezi câte mărturisesc asupra ta.

5. Iar Iisus mai mult nimic n'a răspuns; cât se mira Pilat.

6. Iar la praznicul acela le slobozia lor câte un vinovat, pre care cereau el.

7. Și era unul ce 'l numia Varavva, cu soțiile lui prins, care în zarvă ucideri făcuse.

8. Și strigând norodul a început a cere precum pururea le făcea lor.

9. Iar Pilat le a răspuns lor, ținând, Voiți să slobodesc voă pre împăratul Iudeilor?

10. Că știa că pentru pizmă 'l au dat pre el arhieriei.

11. Iar arhieriei au îndemnat

pre norod, ca mai virtos pre Varavva să le slobodească lor.

12. Iar Pilat răspundând, iarăși le a ținut lor, Dar ce voiți să fac *acestuia* pre care îl ținți împăratul Iudeilor?

13. Iar el iarăși au strigat, Răstignește' l pre el.

14. Iar Pilat le a ținut lor, Dar ce rău a făcut? Iar el mai virtos strigau, Răstignește' l pre el.

15. Iar Pilat vrind să facă pre voia norodului, le a slobozit lor pre Varavva, și pre Iisus bătându' l, 'l a dat să se răstignească.

16. Iar ostașii 'l au adus pre el în lăuntrul curței, ce este Divan; și au adunat toată *oastea*.

17. Și 'l au îmbrăcat pre el în porfiră, și impletind cunună de spini, 'l au pus lui.

18. Și au început a se închina lui, ținând, Bucură-te, împăratul Iudeilor!

19. Și 'l băteau peste cap cu trestie, și 'l sculau pre el, puindu-se în genușe și închinau lui.

20. Și după ce 'l batjocorit pre el, au desbrăcat de pre el porfira, și 'l au îmbrăcat în hainele sale, și 'l au dus pre el să 'l răstignească.

21. Și au silit pre oare-care, Simon, Chirican, ce trecea, venind din țarină, tatăl lui Alecsandru și al lui Rufu, ca să ducă crucea lui.

22. Și 'l au adus pre el la locul Golgota, care se talmăcește, Locul căpăținei.

23. Și Ți aŭ dat lui să bée vin amestecat cu smirnă: iar el n'a luat.

24. Și răstignindu' l pre el, aŭ împărțit hainele lui, aruncând sorți pre dănselo, cine ce va lua.

25. Și era ceasul al treilea și Ți aŭ răstignit pre el.

26. Și era scrisoarea pricinii lui scrisă, IMPĂRATUL IUDEILOR.

27. Și împreună cu dănsul aŭ răstignit doi tâlhari; unul d'a dreapta, și altul d'a stânga lui.

28. Și s'a implinit scriitura care dice, Și cu cel fără de lege s'a socotit.

29. Și cei ce treceau il huliau pre el, clătind cu capetele lor, și dicend, Că Ți cel se strică biserica, și în trei zile o zidești.

30. Mântuește-te pre tine în sută, și te pogorâ de pre cruce.

31. Alinaștea înoă și arhierii hătându' l joc, diceau unul către altul împreună cu cărturarii, Pre altul a mântuit; iar pre sine nu poate să se mântuească.

32. Hristos Impăratul lui Israil pogoare-se acum de pre cruce, ca să vedem și să credem într'insul. Și cei ce erau împreună cu el răstigniți il ocăriaŭ pre el.

33. Iar când a fost ceasul al șeselea, întuneric s'a făcut peste tot pământul până la al noălea ceas.

34. Iar în ceasul al noălea a strigat Iisus cu glas mare dicend, ELOI, ELOI, LAMA SAVAH-TAN? ce este tilcuindu-se, Dumneșul meu, Dumneșul meu, pentru ce m' ai lăsat?

35. Iar unul din cei ce staŭ acolo auzind, diceaŭ, Iată pre Ilie strigă.

36. Și alergând unul și umplend un burete de oțet, și puindu' l într'o trestie, il adăpa pre el, dicend, Lăsați; să vedem aŭ veni-va Ilie să Ți pogoare pre el.

37. Iar Iisus sloboșind glas mare, și a dat duhul.

38. Și catapeteazma bisericii s'a rupt în două, de sus până jos.

39. Și vedend sutășul, cel ce sta în preajma lui, oă așa strigând și a dat duhul, a dis, Cu adevărat omul acesta Fiul al lui Dumneșu a fost.

40. Și erau și muleri de departe privind: între care era Maria Magdalina, și Maria muma lui Iacov celui mic și a lui Iosie, și Salomi;

41. (Care și, când era în Galileea, mergeaŭ după el, și slujiaŭ lui;) și altele multe care se suisoră cu el în Ierusalim.

42. Și iată sară făcându-se, de vreme ce era vineri; care este mai înainte de sâmbătă.

43. A venit Iosif din Arimatea, sfetnic cu bun chip, care și acela era așteptând împărăția lui Dumneșu, și îndrăzbind a întrat la Pilat, și a cerut trupul lui Iisus.

44. Iar Pilat s'a mirat de a murit așa curend: și chiemând pre sutășul, Ți a întrebat pre dănsul de a murit de mult.

45. Și înțelegend de la sutășul, a dăruit lui Iosif trupul.

46. Și cumpărând giulgiu, și

pogorindu'l pre el, 'l a înfăşurat cu giulgiul, şi 'l a pus în mormint, care era săpat în piatră, şi a prăvălit o piatră pre uşa mormintului.

47. Iar Maria Magdalina şi Maria a lui Iosie priviau unde 'l pun.

CAPITOLUL XVI.

Şi dacă a trecut sâmbăta, Maria Magdalina, şi Maria a lui Iacov, şi Salomi, au cumpărat mirezme ca să meargă să 'l ungă pre el.

2. Şi foarte de dimineaţa în ziua cea d'intîi a săptămănei, au venit la mormint, resărind soarele.

3. Şi diceau una cătră alta, Cine va prăvăli noă piatra de pre uşa mormintului?

4. Şi căutând, au vădut piatra prăvălită: că era mare foarte.

5. Şi intrând în mormint, au vădut pre un tînăr şedend d'a dreapta, îmbrăcat în veşmint alb; şi s'au spălmăntat.

6. Iar el a dis lor, Nu vă spălmăntaţi: Pre Iisus Nazarineanul cel răstignit, căutaţi; s'a sculat; nu este aici: iată locul unde 'l au pus pre el.

7. Ci mergeţi de spuneţi ucnicilor lui şi lui Petru, că va merge mai înainte de voi în Galileea: acolo il veţi vedea pre el, precum a dis voă.

8. Şi eşind, au fugit de la mormint; că erau cuprinse de outremur şi de spăimă: şi ni-

măruf nimic n'au spus; că se temeau.

9. Iar după ce a înviat Iisus dimineaţa în ziua cea d'intîi a săptămănei, s'a arătat intîi Mariei Magdalinei, dintru care scosese şapte draçi.

10. Aceea mergend, a vestit celor ce fuseseră cu el, caril plîngeau şi se tînguiau.

11. Şi ei audind că este viu, şi a fost vădut de dînsa, n'au crezut.

12. Iar după aceea la doi dintr'înşii mergend el, s'a arătat într'alt chip, caril mergeau la o țarină.

13. Şi aceia mergend, au spus celor-l-alţi; şi nici pre aceia nu 'l au crezut.

14. Iar după aceea, şedend cel un-spre-dece, li s'a arătat, şi a imputat necredinţei lor şi impietării inimel, căci oelor ce 'l au vădut pre el că a înviat, n'au crezut.

15. Şi a dis lor, Mergeţi în toată lumea, şi propovedulţi evanghelia la toată zidirea.

16. Cea ce va crede şi se va boteza se va mântui; iar cea ce nu va crede, se va osindi.

17. Şi semne celor ce vor crede, acestea vor urma; întru numele meu draçi vor scoate; în limbă nouă vor grăi;

18. Şerpi vor lua; şi de vor bea cova de moarte, nu 'l va vătăma pre ei; pre bolnavi mâinele îşi vor pune, şi bine le va fi.

19. Deçi Domnul după ce a grăit cu dînsii, s'a înălţat la cer,

și a ședut d'a dreapta lui Dumne-deu.

20. Iar el eșind, aș propove-duit pretutindenea, Domnul im-

preună lucrând, și cuvântul a-deverindu'l prin semnele ce ur-maș. Amin.

SFÎNTA EVANGHELIE

CEA DE LA LUCA.

CAPITOLUL I.

De vreme ce mulți s'aș apu-
cat a alcătui povestire pentru
lucrurile cele ce aș fost adevē-
rite intru noi,

2. Precum aș dat noș, cei ce
dintru început aș fost singuri
vēdători și slujitori cuvântului ;

3. Părutu-mi-s'a și mie, ur-
mând toate d'Intēiū cu de amă-
runtul, pre rind a scrie ție,
puternice Teofile,

4. Ca să cunoșți întărirea cu-
viutelor, intru care te aș în-
vățat.

5. ¶ Fost-a în țilele lui Irod,
impăratul Iudeei, un preot oare-
care a nume Zaharia, din rin-
duiala preoției lui Avia: și mu-
ierea lui din fetele lui Aaron,
și numele ei era Elisavet.

6. Și eraū drepti amēndoi ina-
intea lui Dumne-deu, umblând
intru toate poruncele și îndrep-
tările Domnului fără prihană.

7. Și n'aveaū ei feciori, pentru
că Elisavet era stearpă, și amēn-
doi eraū trecuți în țilele lor.

8. Și a fost când a slujit el

în rindul săptămânei sale ina-
intea lui Dumne-deu,

9. Dupre obiceiul preoției, i
s'a întâmplat a tāmăia intrând
în biserica Domnului.

10. Și toată mulțimea noro-
dului era rugându-se afară, în
vremea tāmăierii.

11. Și i s'a ațat lui ingerul
Domnului stând d'a dreapta ol-
tarului tāmăierii.

12. Și s'a spălmântat Zaharia
vēdendu'l, și frica a cădut pre-
te dēnsul.

13. Iar ingerul a țis cătră
dēnsul, Nu te teme Zahario: că
s'a auțit rugăciunea ta ; și mu-
ierea ta Elisavet va naște ție
fiū, și vei chema numele lui
Ioan.

14. Și va fie ție bucurie și
veselie ; și mulți de nașterea
lui se vor bucura.

15. Că va fi mare inaintea
Domnului, și vin și sichea nu
va bea ; și se va umplea de Duhul
Sfiut, încă din pântecelē mai-
cei sale.

16. Și pre mulți din fiii lui

Israel va întoarce la Domnul Dumnezeu lor.

17. Și el va merge înaintea lui cu duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimele părinților spre fiu și pre cei neascultători întru înțelepciunea dreptilor; să gătească Domnului norod mai înainte gătit.

18. Și a zis Zaharia către inger, Din ce voiți curățește aceasta? că eu sunt bătrân, și muierea mea trecută în zilele sale.

19. Și răspundând ingerul, a zis lui, Eu sunt Gavriil acela ce stău înaintea lui Dumnezeu; și sunt trimis a grăi către tine, și a bine vesti ție acestea.

20. Și iată, vei fi tăcând, și neputând a grăi, până în ziua aceea ce vor fi acestea, pentru că n'ai crezut cuvintelor mele, care se vor împlini la vremea lor.

21. Și aștepta norodul pre Zaharia, și se mira că zăbovia el în biserică.

22. Și eșind, nu putea să grăească lor: și au cunoscut ei că vedere a vedut în biserică: și le făcea semn cu mâlna, și a rămas mut.

23. Și a fost dacă s'au umplut zilele slujbei lui, s'a dus la casa sa.

24. Iar după zilele acelea, a îngrecat Elisavet muierea lui, și s'a tălnuit pre sine în ciucul lui, dicând,

25. Așa a făcut, mie Domnul în zilele în care a socotit să iec ocară mea dintre oameni.

26. Iar în luna a șesea, trimes a fost ingerul Gavriil de la Dumnezeu în cetatea Galileei, căreia numele era Nazaret,

27. La fecioară logodită cu bărbat cărui numele era Iosif, din oasa lui David; și numele fecioarei era Mariam.

28. Și intrând ingerul la dânsa, a zis, Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine: blagoslovită ești tu între mueri.

29. Iar ea vedându 'i s'a spăimântat de cuvântul lui, și cugeta în ce chip va fi închinarea aceasta.

30. Și a zis ei ingerul, Nu te teme Mariam: că ai aflat har la Dumnezeu.

31. Și iată, vei zămisli în pântece, și vei naște fiu și vei chie-ma numele lui IISUS.

32. Acesta va fi mare, și Fiul celui Prea-Înalt se va chie-ma: și 'i va da lui Domnul Dumnezeu scaunul lui David tatăl lui:

33. Și va împărăți preste casa lui Iacov în veci; și împărăției lui nu va fi sfârșit.

34. Și a zis Mariam către inger, Cum va fi aceasta, de vreme ce bărbat nu știu?

35. Și răspundând ingerul, a zis ei, Duhul Sfînt se va pogori preste tine, și puterea celui Prea-Înalt te va umbri: pentru aceasta și Sfîntul ce se va naște din tine, se va chie-ma Fiul lui Dumnezeu.

36. Și iată, Elisavet rudeniea ta, și ea a zămislit fiu la bătrânețele ei: și a șesea lună este

ei aceasta, celui ce se cheama stearpă.

37. Că la Dumnezeu nici un cuvânt nu este cu neputință.

38. Și a dăd Mariam, iată roaba Domnului; fie mie după cuvântul tău. Și s'a dus de la dânsa ingerul.

39. Și sculându-se Mariam în zilele acelea, mers-a la munte cu degrabă, în cetatea Iudei;

40. Și a intrat în casa Zahariei, și s'a închinat Elisavetei.

41. Și a fost când a auzit Elisavet închinăciunea Mariei, săltat-a pruncul în pântecele ei; și s'a umplut de Duhul Sfânt Elisavet:

42. Și a strigat cu glas mare. Și a dăd, Blagoslovită ești tu între mulți, și blagoslovit este rodul pântecelei tale.

43. Și de unde fise aceasta, ca să vie mamea Domnului meu în mine?

44. Că iată, cum fu glasul închinării tale într-o ureche a mea, săltat-a pruncul cu bucurie în pântecele meu.

45. Și fericită este ceea ce a creșut: că va fi săvârșire celor duse ei de la Domnul.

46. Și a dăd Mariam, Mărește sufletul meu pre Domnul,

47. Și s'a bucurat duhul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu.

48. Că a căutat spre smerenia roabei sale: că iată, de acum mă vor fericii toate neamurile.

49. Că mi a făcut mie mă-

rire oel puternic; și sfânt este numele lui.

50. Și mila lui este din neam în neam spre cei ce se tem de el.

51. Făcut-a tărie cu brațul său; răsipit-a pre cei mândri cu cutegul inimei lor.

52. Pogorit-a pre cei puternici de pre scaune, și a înălțat pre cei smeriți.

53. Pre cei flămânți 'l a umplut de bunătați; și pre cei bogăți 'l a scos afară deșert.

54. Luat-a pre Israel sluga sa, ca să pomenească mila;

55. Precum a grăit către părinții noștri, lui Avraam, și seminției lui până în veac.

56. Și a rămas Mariam împreună cu dânsa ca la trei luni, și s'a întors la casa sa.

57. Iar Elisavetei i sa împlinit vremea să nască; și a născut fiu.

58. Și au auzit cei ce lăcuiau împrejur și rudeniile ei că a mărit Domnul mila sa cu dânsa; și se bucurău împreună cu dânsa.

59. Și a fost în ziua a opta au venit să taie împrejur pruncul; și 'l cheama pre numele tatălui lui, Zaharia.

60. Și răspundând muma lui, a dăd, Nu așa; ci se va cheama Ioan.

61. Și au dăd către dânsa. Nimeni nu este într-o rudenie a ta, care să se cheame cu numele acesta.

62. Și au făcut semn tatălui lui, cum ar vrea să 'l cheame pre dânsul.

63. Și cerând el panachidă, a scris, dîcînd, Ioan va fi numele lui. Și s'a u mirat toți.

64. Și i s'a deschis gura lui îndată, și i s'a deslegat limba lui, și grăia, lăudănd pre Dumnezeu.

65. Și s'a făcut frică preste toți cel ce lăcuia în împrejurul lor: și întru toată latura de prin munții Iudeei s'a u vestit toate cuvintele acestea.

66. Și a u pus toți cel ce au dia u în inima lor, dîcînd, Oare ce va să fie pruncul acesta! Și mîna Domnului era cu dînsul.

67. Și Zaharia tatăl lui s'a umplut de Duhul Sfînt, și a proorocit, dîcînd,

68. Bine este cuvîntat Domnul Dumnezeu lui Israil; că a berecat și a făcut rîscumpărare norodului sîu,

69. Și a rîdicat corn de mîntuire noă în casa lui David slugel sale;

70. Precum a grăit prin gura sfinților celor din veac prooroci al lui.

71. Mîntuire de vrăjmașii noștri, și din mîna tutuilor celor ce ne urisc pre noi;

72. Să facă milă cu părinții noștri, și să și aducă aminte de legătura lui cea sfîntă;

73. De jurămîntul care s'a jurat cătră Avraam părintele nostru,

74. Să ne dee noă, ca fără de frică, din mîncle vrăjmașilor noștri izbăvindu-ne, să i slujim lui,

75. Întru sfințenie și întru

dreptate înaintea lui, în toate zilele vieții noastre.

76. Și tu, pruncule, proorocul celui Prea-Înalt te vei chiuma: că vei merge înaintea feței Domnului să gătești căile lui;

77. Ca să dai cunoștința mîntuirii norodului lui întru erta-rea păcatelor lor.

78. Pentru milostivirea milei Dumnezeului nostru; în care ne a cercetat pre noi resăritul din înălțime,

79. Ca să lumineze celor ce ședeau întru întunerec și în umbră morții, să îndrepteze picioarele noastre în calea păceii.

80. Iar pruncul creștea, și se întăria cu duhul, și a fost în pustie până în ziua arătării lui cătră Israil.

CAPITOLUL II.

Și a fost în zilele acelea, eșit-a sporuncă de la Chesarul August, să se scrie toată lumea.

2. (Această scrisoare întîi s'a făcut domnind în Siria Chirineu.)

3. Și mergeau toți să se scrie, fie-care în cetatea sa.

4. Și s'a suit și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, la Iudeea, în cetatea lui David, care se chiumă Vitleem; (pentru că era el din casa și din seminția lui David.)

5. Să se scrie cu Mariam cea logodită lui muiere, fiind grea.

6. Și a fost când erau ei acolo, s'a u umplut zilele ca să nască ea.

7. Și a născut pre fiul sîu cel

intâiu născut, și 'l a înfășat pre dânsul, și 'l a culcat în esle; pentru că nu aveaș el loc la gazdă.

8. Și păstorii erau într'aceeași lature petrecând, și păzind străji, noaptea împrejurul turmei lor.

9. Și iată, îngerul Domnului a stătut înaintea lor, și slava Domnului a strălucit împrejurul lor: și s'au înfricoșat cu frică mare.

10. Și le a dîs lor îngerul, Nu vă temeți: că iată vestesc voă bucurie mare, care va fi la tot norodul.

11. Că s'a născut voă astăzi Mân'uitoar, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David.

12. Și acesta va fi voă semn; Afla-veți un prunc înfășat, culcat în esle.

13. Și îndatăși s'a făcut împreună cu îngerul mulțime de oaste cerească lăudând pre Dumnezeu, și dîcînd.

14. Slavă lui Dumnezeu întru cel de sus, și pre pământ pace, întru oameni bună voire.

15. Și a fost, dacă s'au dus de la dînsii îngerii la cer, și păstorii au dîs unii către alții, Să mergem dară până la Vitelem, și să vedem cuvîntul acesta ce s'a făcut, care Domnul a arătat noă.

16. Și au venit de grabă și au aflat pre Mariam și pre Iosif, și pruncul culcat în esle.

17. Și vedîndu' l au spus pentru cuvîntul ce se grăise lor de pruncul acesta.

18. Și toți cei ce au audît s'au mirat de cele ce s'au dîs de păstorii către dînsii.

19. Iar Mariam păzia toate ou-

vintele acelea, puindu-le întru inima sa.

20. Și s'au întors păstorii, slăvind și lăudând pre Dumnezeu de toate cele ce au audît și au vedut, precum s'a dîs către dînsii.

21. Și când s'au umplut opt zile, ca să taie pruncul împrejur, s'a chemat numele lui IISUS, care s'a numit de înger mai înainte de a se zămisi el în pîntece.

22. Și când s'au umplut zilele curățirei ei după legea lui Moisi, 'l au suit pre el în Ierusalim, ca să 'l pue înaintea Domnului;

23. Precum este scris în legea Domnului, Toată partea bărbătească ce deschide pîntecele, sfiînt Domnului se va chema;)

24. Și să dea jertvă după ceea ce s'a dîs în legea Domnului, O pereche de turtarele, sau doi pui de porumb.

25. Și iată, era un om în Ierusalim, a nume Simeon; și omul acela era drept și temător de Dumnezeu, așteptând mîngâierca lui Israel: și Duhul Sfînt era preste dînsul.

26. Și era lui făgăduit de la Duhul Sfînt, să nu vadă moartea, până ce va vedea pre Hristosul Domnului.

27. Și a venit cu Duhul în biserică: și când au adus în lăuntru părinții pre Iisus pruncul, ca să facă el după obiceiul legii pentru el,

28. Și acela 'l a luat pre dînsul în brațele sale, și bine a cuvîntat pre Dumnezeu, și a dîs,

29. Acum slobodește pre ro-

bul t u, St p ne, dupre cuv ntul tău, cu pace:

30. Că v dur  ochii mei m ntuirea ta,

31. Care ai gătit inaintea feței tutulor noroadelor;

32. Lumină spre descoperirea Neamurilor,  i slava norodului t u Israil.

33.  i era Iosif  i muma lui mir ndu-se de cele ce se gr ia  pentru d nsul.

34.  i 'I a blagoslovit pre d n  il Simeon,  i a  is c tr  Mariam muma lui, iată, acesta este pus spre căderea  i scularea a multora intru Israil;  i spre semnul, căruia se va dice impotrivă;

35. ( i prin inu  i sufletul tău va trece sabie,) ca să descopere de la multe inimi cugetele.

36.  i era Anna prooro ita, fata lui Fanuil, din neamul lui Asir: aceasta imb tr nise in  ile multe, care trăise cu bărbatul său șapte ani din fecioria sa;

37.  i aceasta a fost văduvă ca la opt- eci  i patru de ani, care nu se depărta de la biserică, ci cu postură  i cu rugăciuni slujind lui Dumne e  dioa  i noaptea.

38.  i aceea intr'acel ceas venind, se mărturisia Domnului,  i grăia pentru d nsul tutulor celor ce a tept u m ntuire in Ierusalim.

39.  i după ce a  s v r it ei toate dupre legea Domnului, s'a  intors in Galileea, in cetatea lor Nazaret.

40. Iar pruncul cre tea  i se int ria cu duhul, umpl ndu-se de

int lepciune:  i harul lui Dumne e  era preste d nsul.

41.  i se duceau părinții lui in fie-care an in Ierusalim la praznicul pa telor.

42.  i c nd a fost de doi-spre-dece ani suindu-se ei in Ierusalim dupre obiceiul praznicului.

43.  i sf r ind  ilele, c nd s'a  intors ei, a rămas Iisus pruncul in Ierusalim;  i n'a  știut Iosif  i muma lui.

44.  i socotind că este el cu alte so ii, a  venit cale de o  i;  i 'I a  căutat pre el prin rudenii  i prin cunoscu i.

45.  i nea t ndu'l, s'a  intors in Ierusalim, c ut ndu'l pre el.

46.  i a fost, după trei  ile 'I a  aflat in biserică se ed nd in mijlocul dascălilor, ascult ndu'l,  i intreb ndu'l pre el.

47.  i se minuna  to i cei ce 'I au ia  pre d nsul de priciperea  i de răspunsurile lui.

48.  i v d ndu'l pre el, s'a  mirat:  i a  is c tr  el muma lui, Fiule, căci ai făcut no  a a? iată, tatăl tău  i e  dorindu-te, te căutam.

49.  i a  is c tr  d n il, Ce este că mă c uta i? a  n'a i știut că intru cele ce sînt ale Tatălui me  se cade mie să fi ?

50.  i ei n'a u int eles graful care a grăit lor.

51.  i s'a pogorit impreun  cu d n il,  i a venit in Nazaret,  i era supuindu-se lor: iar muma lui păzia toate graiurile acestea in inima sa.

52.  i Iisus sporia cu int lep-

ciunea și cu vrista, și cu harul la Dumnezeu și la oameni.

CAPITOLUL III.

Iar în anul al cincisprezecelea al împărăției lui Tiberie Chesarului, domnind Pilat din Pont în Iudeea, și Irod stăpânind a patra parte din Galileea, iar Filip, fratele lui, stăpânind a patra parte din Ituria și din latură Trahoniel și Lisania a patra parte stăpânind din Avilinia,

2. În zilele arhierilor Anna și Caiafa, fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan fiul Zaharșei în pustie.

3. Și a venit în toată latură Iordanului, propoveduind botezul pocăinței întru ertarea păcatelor;

4. Precum este scris în cartea cuvintelor, Isaiei prorocului, care dice, Glasul celui ce strigă în pustie, Căuțiți calea Domnului, drept faceți cărările lui.

5. Toată valea se va umplea, și tot muntele și măgura se va smeri; și vor fi cele strimbe drepte, și cele colțuroase căi netede;

6. Și va vedea tot trupul mântuirea lui Dumnezeu.

7. Atunci dicea noroadelor celor ce mergeau să se boteze de la el, Pui de năpirci, cine v'a arătat voă ca să fugiți de mâniea ceea ce va să fie?

8. Faceți dar roduri vrednice de pocăință, și nu începeți a dice întru voi, Tată avem pre Avraam: că dice voă, Că poate

Dumnezeu și din pietrale cea să redice fiu lui Avraam.

9. Că iată și securea la rădăcina pomilor zace: deci tot pomul care nu face roadă bună se taie, și în foc se aruncă.

10. Și 'l întrebau pre el noroadele, dicând, Dar ce vom face?

11. Și răspundând, dicea lor, Cel ce are două haine, să dea celui ce n'are; și cel ce are bucate, asemenea să facă.

12. Și au venit și vameșii să se boteze de la dânsul, și au dis către el, Iuvățătorule, ce vom face?

13. Iar el a dis către dânsii, Nimic mai mult de cât este rinduit voă, să nu faceți.

14. Și 'l întrebau și ostașii, dicând, Și noi ce vom face? Și a dis către dânsii, Pre nimeni să nu asupriți, nici să clevețiți; și să vă îndestulați cu lefele voastre.

15. Iar așteptând norodul, și cugătând toți întru inimile lor de Ioan, ca nu cum-va el să fie Iristos;

16. Răspuns-a Ioan tuturilor, dicând, Eu cu apă vă botez pre voi; iar vine cel mai tare de cât mine, căruia nu sunt vrednic a 'l deslega cureaoincălțămintelor lui: acesta va boteza pre voi cu Duhul Sfint și cu foc:

17. A cărui lopată este în mâlna lui, și va curăți aria sa, și va aduna griul în jitnița sa; iar plevele le va arde cu focul nestins.

18. Și multe încă și altele

bine-vestia norodului mângăindu-l.

19. Iar Irod tetrarhul, mutat fiind de el pentru Irodiiada muierea frăţine-său Filip, şi pentru toate relele care a făcut Irod,

20. A adaos şi aceasta preste toate, şi a închis pre Ioan în temniţă.

21. Şi a fost dacă s'a botezat tot norodul, şi Iisus botezându-se, şi rugându-se, s'a deschis cerul,

22. Şi s'a pogorit Duhul Sfint cu chip trupesc ca un porumb preste densusul, şi glas din cer s'a făcut, dîcînd, Tu eşti Fiul meu cel iubit; intru tine bine am voit.

23. Şi Iisus începuse a fi de trei-şecî de ani, fiind (precum se socotia) fiul lui Iosif al lui Ili,

24. Al lui Mattat, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Ionna, al lui Iosif,

25. Al lui Mattatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Ešli, al lui Naghe,

26. Al lui Maat, al lui Mattatia, al lui Semei, al lui Iosif, al lui Iuda,

27. Al lui Ioanna, al lui Risa, al lui Zorovavel, al lui Salatiil, al lui Niri.

28. Al lui Melhi, al lui Addi, al lui Cosam, al lui Elmodam, al lui Ir.

29. Al lui Iosi, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Mattat, al lui Levi,

30. Al lui Simeon, al lui Iuda,

al lui Iosif, al lui Ionan, al lui Eliachim,

31. Al lui Melea, al lui Mainan, al lui Mattata, al lui Natan, al lui David,

32. Al lui Iesse, al lui Ovid, al lui Vooz, al lui Salmon, al lui Naason.

33. Al lui Aminadav, al lui Aram, al lui Esrom, al lui Fares, al lui Iuda,

34. Al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraam, al lui Tara, al lui Nahor,

35. Al lui Saruh, al lui Ragav, al lui Faleo, al lui Ever, al lui Sala,

36. Al lui Cainan, al lui Arfacsad, al lui Sim, al lui Noe, al lui Lameh,

37. Al lui Matusala, al lui Enoh, al lui Jared, al lui Maleleil, al lui Cainan,

38. Al lui Enos, al lui Sit, al lui Adam, al lui Dumneđeş.

CAPITOLUL IV.

Iar Iisus plin de Duhul Sfint s'a întors de la Iordan, şi s'a dus de Duhul în pustie,

2. Patru-şecî pe zile ispitindu-se de diavolul. Şi n'a mîncat nimic în zilele acelea: şi sfîrşindu-se ele, mai pre urmă a flămîndit.

3. Şi a şis lui diavolul, De eşti Fiul lui Dumneđeş, şi pietrei acesteia să se facă pâine.

4. Şi a răspuns Iisus cătră el, dîcînd, Scris este, Că nu numai cu pâine va trăi omul, ci ou tot graul lui Dumneđeş.

5. Și suindu'l pre el diavolul într'un munte înalt, 'l a arătat lui toate împărățiile lumii într'o clipeală de vreme.

6. Și 'l a ăis lui diavolul, Ție voiă da săpânirea aceasta toată, și slava lor: că mie este dată; și orî-căruia voesc o daă pre ea.

7. Deăi tu de te vei închina înaintea mea, vor fi toate ale tale.

8. Și răspundend Iisus, a ăis lui, Mergî luapoia mea, Satano: că scris este, Domnulă Dumneădeului tăă să te închini, și lui unuia să 'l slujești.

9. Și 'l a dus pre el în Ierusalim, și 'l a pus pre dănsul pre aripa biseriei, și 'l a ăis lui, De ești Fiul lui Dumneădeu, aruncă-te de aici jos:

10. Că scris este, Ingerilor săi va porunci pentru tine, să te păzească:

11. Și pre mâini te vor redica, ca să nu 'l împiedeci de piatră piciorul tăă.

12. Și răspundend Iisus, a ăis lui, S'a ăis, Să nu ispitești pre Domnul Dumneădeul tăă.

13. Și sfărșind diavolul toată ispita, a fugit de la dănsul până la o vreme.

14. ¶ Și s'a întors Iisus intru puterea Duhului în Galileea: și vestea a eșit de el în toată latură ceaa.

15. Și el învăța în sinagogurile lor, slăvindu-se de toți.

16. ¶ Și a venit în Nazaret, unde era crescut: și a intrat duple obiceiul său în ăioa sâmb-

bătei în sinagogă, și s'a sculat să cetească.

17. Și i s'a dat lui cartea Isaiei proorocului. Și deschidend cartea, a aflat locul unde era scris,

18. Duhul Domnului este preste mine, pentru că m'a uns bine a vesti săracilor; m'a trimes a tânădui pre cel zdrobiți la inimă, a propovedui robilor sloboăire, și orbilor vedere, a sloboăi pre cel sfărâmați intru ușurare.

19. A propovedui anul Domnului primit.

20. Și închidend cartea, o a dat slugei, și a ședut. Și ochii tuturor din sinagogă erau privind spre el.

21. Și a început a dice cătră dănsul, Astăđi s'a implinit scriptura aceasta intru urechile voastre.

22. Și toți il mărturisiaă pre el, și se miraă de cuvintele harului care eșiaă din gura lui. Și diceaă. Aă nu este acesta feciorul lui Iosif?

23. Și a ăis cătră el, Cu adeăvăr veți dice mie pilda aceasta, Doftorule, vindecă-te pre tine însuși: câte am auăit că s'aă făcut în Capernaum, fă și aici în patria ta.

24. Și a ăis, Amin grăesc voă, Nici un prooroc nu este primit în patria sa.

25. Și într'adeăvăr grăesc voă, multe văduve eraă în ăilele lui Ilie intru Israil, când s'a incuiat cerul trei ani și șese luni, cât s'a făcut foamete mare preste tot pământul.

26. Și cătră nici una dintr'acelea n'a fost trimis Ilie, fără numai la Sarepta Sidonului, la o mulere văduvă.

27 Și mulți leproși erau în zilele lui Elisei proorocului întru Israil; și nici unul dintr'înșii nu s'a curățit, fără numai Neeman Sirianul.

28. Și s'a umplut toți de mânie în sinagogă, auzind acestea.

29. Și sculându-se, 'l a scos pre el afară din cetate, și 'l a dus pre el pâuă în sprinceana muntelui, pre care era zidită cetatea lor, ca să 'l arunce jos.

30. Iar el trecând prin mijlocul lor s'a dus,

31. Și s'a pogorit în Capernaum în cetatea Galileei, și era învățându'l pre ei sâmbăta.

32. Și se mira de învățatura lui: că cu stăpânire era cuvântul lui.

33. ¶ Și în sinagogă era un om, care avea duh de drac necurat, și a strigat cu glas mare,

34. Grăind, Lasă; ce este noă și ție Iisuse, Nazarineanule? ai venit să ne pierzi pre noi? te știu pre tine cine ești; Sfântul lui Dumne-de-ă.

35. Și 'l a certat pre el Iisus, grăind, Tacă, și ești dintr'însul. Și aruncându'l pre el dracul în mijloc, a eșit dintr'însul, nimic vătămându'l pre el.

36. Și s'a făcut spaimă preste toți, și se întrebau între sine, dicând, Ce este cuvântul acesta? că cu stăpânire și cu putere poruncește duhurilor celor necurate, și es.

37. Și se ducea vestea de el în tot locul de prin prejur.

38. ¶ Și sculându-se din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon era cuprinsă de friguri mari; și 'l a rugat pre el pentru dânsa.

39. Și stând lângă ea, a certat frigurile; și o a lăsat pre dânsa: și îndată sculându-se, slujia lor.

40. ¶ Și apuind soarele, toți câți aveau bolnavi cu multe feluri de boale 'l a adus pre el cătră dânsul; iar el pre fiecare din ei puindu'și mâinile, 'l a tămăduit pre ei.

41. Și eșiau și draci din mulți, strigând, și grăind, Tu ești Hristos, Fiul lui Dumne-de-ă. Și certându'l, nu 'l lăsa pre dânsii să grăească; căci îl știa că el este Hristos.

42. Iar făcându-se dîoă, eșind s'a dus în loc pustiu: și noroadele căutau pre dânsul, și a venit până la dânsul, și 'l țineau pre el, ca să nu se ducă de la dânsii.

43. Iar el a dis cătră ei, Se cade mie să vestesc și altor cetăți împărăția lui Dumne-de-ă: că spre aceasta sunt trimis.

44. Și era propoveduind în sinagogurile Galileei.

CAP. TOLUL V.

Si a fost când îl imbulzia pre el norodul, ca să auză cuvântul lui Dumne-de-ă, și el sta lângă iazerul Ghemisaretului,

2. Și a vădit două corăbii stând

lingă, iazer; iar pescarii eșind dintr'insele, spălau mrejele.

3. Și intrând într'o corabie, care era a lui Simon, 'l a rugat pre el s'o depărteze puțin de la pământ. Și ședând, învăța pre noroade din corabie.

4. Iar dacă a încetat a grăi, a dis către Simon, Depărtează-o la adinc, și aruncăți mrejele voastre spre pescuit.

5. Și răspundând Simon, a dis lui, învățătorule, toată noaptea ostenindu-ne, nimic n'am prins: dar duple cuvântul tău voiți arunca mreaja.

6. Și aceasta făcând, a prins multime multă de pești: și se rupea mreaja lor.

7. Și a făcut semn soțiilor lor, care erau într'altă corabie, ca să vie și să le ajute lor. Și a venit, și a implut amândouă corăbiile, cât se afundau ele.

8. Iar Simon Petru vedând aceasta, a căzut la genunchelul lui Iisus, grăind, Ești de la mine; că om păcătos sunt, Doamne.

9. Că 'l cuprinsese pre el spălmă, și pre toți cei ce erau eu densusul, pentru vînarcă peștilor care prinseseră:

10. Așijderea și pre Iacov, și pre Ioan, feciorii lui Zevedei, cari erau soții lui Simon. Și a dis Iisus către Simon, Nu te teme; de acum vei vîna oameni.

11. Și scotînd corăbiile la pământ, lăsând toate, aș mers după densusul.

12. ¶ Și a fost când era el intr'una din cetăți, iată, un om era plin de lepră, și vedînd pre Iisus

a cădut cu fața în jos, și s'a rugat lui, grăind, Doamne, de vei vrea, poți să mă curățești.

13. Și tîndînd mîna, s'a atins de densusul, dîcînd, Voesc: curățește. Și îndată lepra s'a dîs de la densusul.

14. Și el a poruncit lui nimîru-l să nu spuie: ci mergi de te arată pre sineși preotului, și du pentru curățeniea ta, precum a poruncit Moisi, într' mîrturie lor.

15. Iar cuvîntul mai mult străbătea pentru densusul: și se aduna noroade multe ca să audă, și să se tămăduiască de la densusul de boalele lor.

16. ¶ Iar el se ducea în pustie, și se ruga.

17. Și a fost într'una din zile, și el era învățînd, și ședea Farișeii și învățătorii legii, cari veniseră din toate satele Galileei, și ale Iudeei, și ale Ierusalimului: și puterea Domnului era spre a 'l tămădui pre el.

18. ¶ Și iată, niște bărbați purtînd în pat pre un om care era slăbănog, și căutaș să 'l ducă pre el în lăuntru, și să 'l pue înaintea lui.

19. Și neașînd pre unde să 'l ducă pentru norod, suindu-se d'asupra acoperemîntului, printre cărămiși 'l aș sloboșit pre densusul cu patul în mijloc înaintea lui Iisus.

20. Și vedînd credința lor, a dis lui, Omule, eartă-ți-se șic păcatele tale.

21. Și aș început a cugeta cărturarii și Farișeii, grăind, Cine

este acesta ce grăește hule? Cine poate să erte păcatele, fără numai unul Dumnezeu!

22. Iar cunoscând Iisus gândurile lor, răspundând a dîs către dînșil, Ce gîndiți întru inimile voastre?

23. Ce este mai lesne, a dîce, Eartă-ți-se ție păcatele tale; sau a dîce, Scoală și umblă?

24. Ci ea să știți că putere are Fiul omului pe pămînt a erta păcatele, (a dîs slăbănogului,) Ție grăesc, Scoală, și luând patul tîu, mergi la casa ta.

25. Și îndatăși sculându-se înaintea lor, a luat patul pre care zăcea, și s'a dus la casa sa, slăvind pre Dumnezeu.

26. Și spaimă a cuprins pre toți, și slăviau pre Dumnezeu, și s'a umplut de frică, grăind, Am vîdut lucruri minunate astăzi.

27. Și după acestea a eșit, și a vîdut pre un vameș, a nume Levi, ședînd la vamă: și 'i a dîs lui, Vino după mine.

28. Și lăsînd toate, s'a sculat, și a mers după dînsul.

29. Și i-a făcut Levi lui ospet mare în casa sa: și era norod mult de vameși și de alții cari ședeau cu el.

30. Și cărtiau cărturarii lor și Fariseii către ucenicii lui, grăind; Pentru ce ou vameșii și cu păcătoșii mîncăți și beți?

31. Și răspundînd Iisus a dîs către ei, N'au trebuință de doctor cei sănătoși; ci cei bolnavi.

32. Nu am venit să chiem pre

cel drepti, ci pre cel păcătoși la pocăință.

33. Și Iar el a dîs către el, Pentru ce ucenicii lui Ioan postesc adese ori, și rugăciuni fac, așijderea și ai Fariseilor; iar ai tîi mîncă și bea?

34. Iar el a dîs către dînșil, A dî doară puteți pre fiii nunței să 'i faceți să postească, pîna cînd este mirele ou dînșil?

35. Iar vor veni zile, cînd se va lua mirele de la dînșil, și atunci vor posti într'acele zile.

36. Și grăia și pildă către dînșil; Nimeșul nu pune petec de haină nouă la haină veche; iar de nu, și pre cea nouă o rupe, și la cea veche nu se potrivește petecul cel ce este de la cea nouă.

37. Și nimeni nu pune vin nou în foi vechi; iar de nu, va sparge vinul cel nou pre foi, și el se va vîrsa, și foile vor peri.

38. Ci vinul nou se cade să 'i pue în foi noi; și amîndoa se vor ținea.

39. Și nimenea care bea de cel vechiu îndată veste de cel nou: că dîce, Cel vechiu mai bun este.

CAPITOLUL VI

Și a fost într'o sîmbătă a doia după cea d'întîiu, trecea el prin sîmănături; și smulgeau ucenicii lui spice, și mîncău, frecându-le ou mâinele.

2. Iar oare-cari din Farisei

le aŭ ȡis lor, Ce faceŭi care nu se cade a face sâmbâta ?

3. Ői răspondend lisus, a ȡis câtră dênşil, Nicl acestea n'aŭ cetit ce a făcut David, când a flâmândit el însuşi, şi cel ce erau cu dênşul ;

4. Cum a intrat in casa lui Dumneŭ, şi a luat pânila punerel-înainte, şi a mâncat, şi a dat şi celor ce erau cu el ; care nu se cădea să le mănânce, fără numai preoŭi.

5. Ői ȡicea lor, Că Domn este Fiul omului şi al sâmbătel.

6. Ői a fost şi în altă sâmbătă, a intrat el în sinagogă şi învâta : şi era acolo un om a cărul mâlna cea dreaptă era uscată.

7. Ői li pândiaŭ pre el cărturaril şi Fariseil de 'l va vindeca sâmbăta ; ca să aŭle vină asupra lui.

8. Iar el ştia gândurile lor, şi a ȡis omului care avea mâlna uscată, Scoală-te, şi stă în mijloc. Iar el sculându-se a stătu.

9. Decl a ȡis Iisus câtră dênşil, Intreba-voiŭ pre voi ; Ce se cade sâmbăta, bine a face, sau rău a face ? suflet a mânui, sau a pierde ?

10. Ői căutând spre toŭi aceştia, a ȡis omului, Intindeŭi mâlna ta. Iar el a făcut aşă ; şi a venit mâlna lui la starea cea d'înteu sănătoasă, ca şi ceea-l-altă.

11. Iar el s'aŭ implut de nebulie ; şi vorbeiaŭ unul cu altul ce ar li făcut lui Iisus.

12. Ői a fost în ȡilele acestea, a eşi la munte să se roage, şi

toată noaptea a petrecut întru rugăciunea lui Dumneŭ.

13. Ői când s'a făcut ȡioă, a chemat pre ucenicil sêl : şi alegend întru dênşil doi-spredece, pre caril şi apostoll 'l a numit ;

14. Pre Simon, (pre care 'l a şi numit Petru,) şi pre Andrei fratele lui, pre Iacov şi pre Ioan, pre Filip şi pre Vartolomei,

15. Pre Mattei şi pre Toma, pre Iacov al lui Alfei, şi pre Simon ce se obiceamă Zilotis,

16. Pre Iuda al lui Iacov, şi pre Iuda Iscarioteanul, care s'a făcut şi vinzător.

17. Ői pogorindu-se cu dênşil, a stătu în loc şes, şi mulŭimea ucenicilor lui, şi mulŭime multă de norod din toată Iudeea şi din Ierusalim, şi de pre lângă marea Tirului şi a Sidonului, caril veniseră să 'l asculte pre el, şi să se tămăduască de neputinŭele lor ;

18. Ői cel ce se chinuia de duhuri necurate : şi se vindecaŭ.

19. Ői tot norodul căuta să se atingă de el : că putere eşi din el, şi vindeca pre toŭi.

20. Ői el rēdicându'şl ochil sêl spre ucenicil lui, ȡicea. Fericiŭi sântei sâracilor : că a voastră este împărăŭia lui Dumneŭ.

21. Fericiŭi sântei caril flâmândiŭi acum : că veŭi sătura. Fericiŭi sântei caril plângeŭi acum : că veŭi ride.

22. Fericiŭi veŭi fi, când veŭ vor urŭ pre voi oamenii, şi când

vă vor despărți pre voi, și vă vor ocări, și vor scoate numele vostru ca un rău pentru Fiul omului.

23. Bucurați-vă într'acea zi, și săltați: că iată, plata voastră multă este în ceruri: că într'acest chip făceau proorocilor părinții lor.

24. Însă voi voă bogăților! că vă luați mângâierea voastră.

25. Vai voă celor ce sunteți sătuli acum! că veți flămândi. Vai voă celor ce rideți acum! că veți plânge și vă veți tingui.

26. Vai voă, când vă vor dice bine toți oamenii! că într'acest chip făceau părinții lor proorocilor celor mincinoși.

27. Ci voă grăesc celor ce auziți, Iubiți pre vrăjmașii voștri, bine faceți celor ce vă urisc pre voi,

28. Bine cuvântați pre cei ce vă blastămă pre voi, și vă rugați pentru cei ce vă fac voă necaz.

29. Celui ce te bate pre tine preste o față, a obrazului, întoarce-l lui și ceaa-l-altă; și celui se îți iea haina, nu l'opri lui și cămașa.

30. Și tot celuia ce cere de la tine, dă-l; și de la acela ce îți iea ale tale nu cere înapoi.

31. Și precum voiți ca să vă facă voă oamenii, și voi faceți lor așașderea.

32. Și de iubiți pre cei ce vă iubesc pre voi, ce har este voă? că și păcătoșii iubesc pre cei ce îi iubesc pre dâșșii.

33. Și de faceți bine celor ce

vă fac voă bine, ce har este voă? că și păcătoșii aceeași fac.

34. Și de dați împrumut celor de la carit nădăduiți a lua, ce har este voă? că și păcătoșii păcătoșilor daș împrumut, ca să iea întoama.

35. Ci iubiți pre vrăjmașii voștri, și faceți bine, și dați împrumut, nimic nădăduind; și va fi plata voastră multă, și veți fi filii celui Prea-Înalt: că el este bun spre cei nemulțumitori și spre cei răi.

36. Deoi fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv.

37. Nu judecați, și nu vă veți judeca: nu osîndiți, și nu vă veți osînda: ertați, și vi se va erta.

38. Dați, și vi se va da voă; măsură bună, îndesată, și clătită, și pro d'asupra vârsându-se, vor da în sinul vostru. Că cu aceeași măsură cu care veți măsura, se va măsura voă.

39. Și le a dis lor și pildă, Aș doară poate orb pre orb să povățuească? aș nu amăduși vor cădea în groapă?

40. Nu este ucenic mai pre sus de dascălul său: iar tot cel desăvârșit va fi ca dascălul său.

41. Și ce veți ștercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar birna care este în ochiul tău, n'o simți?

42. Sau cum poți dice fratelui tău, Frate, lasă să scot ștercul care este în ochiul tău, însuși nevedând birna care este în ochiul tău? Fățarnice, scoate întâi birna din ochiul tău, și

atunci vei vedea să scoți ștercul care este în ochiul frate lui tău.

42. Că nu este pom bun care face roadă rea; nici pom rău care face roadă bună.

44. Că tot pomul din roada sa se cunoaște. Că nu adună smochine din mărarin, nici din rug culeg struguri.

45. Omul cel bun din visteria cea bună a inimii sale scoate cele bune; și omul cel rău din visteria cea rea a inimii sale scoate cele rele: că din prisosința inimii, grăește gura lui.

46. Și ce mă chiețați, Doamne, Doamne, și nu faceți cele ce vă dă?

47. Tot cela ce vine către mine, și aude cuvintele mele, și le face pre ele, voiți arăta voă cui este asemenea:

48. Asemenea este omului ce și zidește casă, care a săpat a-fund, și a pus temelica pre piatră, și vărsare de ape făcându-se, a lovit riul în casa aceea, și nu o a putut clăti pre ea; căci era întemeiată pre piatră.

49. Iar cela ce a auzit, și n'a făcut, asemenea este omului care și a zidit casa sa pre pământ fără de temelie; în care a lovit riul, și îndată a cădăt; și s'a făcut sfărâmarea casei aceleia mare.

CAPITOLUL VII.

Și după ce a sfârșit toate cuvintele sale întru auzul norodului, a intrat în Capernaum.

2. Iar sluga unui sutaș fiind

bolnavă, vrea să moară, care era la dânsul de cinste.

3. Și auzind de Iisus, a trimes la dânsul bătrânii Iudeilor, rugându-l pre el ca să vie să mântuească sluga lui.

4. Iar el venind către Iisus, îl rugău pre el cu deadinsul, dîcând, Că este vrednic acela căruia vei da aceasta:

5. Căci iubește neamul nostru, și sinagoga el o a zidit noastră.

6. Iar Iisus mergea cu dânsul. Și nefiind el departe de casă, a trimes la dânsul sutașul prieten, grăind lui, Doamne, nu te osteni: că nu sînt vrednic ca să intri supt acoperământul meu:

7. Pentru aceea nici pre mine nu m'am socotit a fi vrednic a veni către tine, ci dî cu cuvântul, și se va tămădui sluga mea.

8. Că și eu sînt om rînduit subț dregătorje, avînd subț mine slujitorii, și dîc acestuia, Mergi, și mergi; și altuia, Vino, și vine; și slugii mele, Fă aceasta, și face.

9. Iar Iisus auzind acestea s'a minunat de el, și întorcîndu-se, a dîs norodului care mergea după dânsul, Grăesc voă, că nici întru Israel n'am aflat atîta credință.

10. Și întorcîndu-se trimesii a casă, au aflat pre sluga cea bolnavă sănătoasă.

11. Și a fost după aceea mergea într'o cetate ce se chieța Nain; și împreună cu dânsul mergeau ucenicii: lui mulți și norod mult.

12. Iar dacă s'a apropiat că-

tră poarta cetății, lată, scoteau pre un mort, fiu unul-născut al maicei sale, și aceea era văduvă ; și norod mult din cetate era cu dânsa.

13. Și vedându-o pre dânsa Domnul, i s'a făcut milă de ea, și a ținut ei. Nu plânge.

14. Și apropiindu-se s'a atins de pat : iar cei ce îl duceau, au stătut. Și a ținut, Ténărul, ție grăesc, Scoală-te.

15. Și a ședut drept mortul, și a început a grăi. Și l'a dat pre el maicei lui.

16. Și a luat frică pre toți : și slăviau pre Dumneșeu, grăind, Că prooroc mare s'a sculat intru noi : și, Că a cercetat Dumneșeu pre norodul său.

17. Și a eșit cuvântul acesta de el intru toată Iudeea, și intru toată latinea.

18. Și au vestit lui Ioan ucenicii lui de toate acestea.

19. Și chemând Ioan pre doi din ucenicii săi, și a trimis către Iisus, dîcînd, Tu ești acela ce vine ? sau pre altul să așteptăm ?

20. Și venind către el bărbatul acela, au ținut, Ioan Botezătorul ne a trimis pre noi către tine, dîcînd, Tu ești acela ce vine ? sau pre altul să așteptăm ?

21. Și intr'acel ceas a tîmăruit pre mulți de boale și de răne, și de duhuri rele ; și a dat vedere multor orbi.

22. Și răspundînd Iisus, a ținut lor, Mergeți, și spuneți lui Ioan cele ce ați vădut și ați audît ; că orbi văd, șchiopii umblă, le-

proși se curățeso, surdii aud, morții se scoală, sărașilor bine se vestește.

23. Și fericit este cel ce nu se va sminti intru mine.

24. ¶ Iar dacă s'au dus vestitorii lui Ioan, a început a grăi către noroade de Ioan, Ce ați eșit în pustie să vedeți ? Au trestie olătită de vînt ?

25. Dar ce ați eșit să vedeți ? Au om îmbrăcat în haine moi ? Iată, cei ce sînt în haine scumpe, și petrec intru desfătare, în casele împărăteșii sînt.

26. Dar ce ați eșit să vedeți ? Au prooroc ? Adevăr grăesc voă, și mai mult de prooroc.

27. Acesta este de care este scris, Iată, eu trimet îngerul meu înaintea feței tale, care va găti calca ta înaintea ta.

28. Că țin voă, Mai mare prooroc între cei născuți din mușeri de cât Ioan Botezătorul nimeni nu este : iar cel mai mic intru împărăția lui Dumneșeu, mai mare de cât el este.

29. Și tot norodul și vameșii audîndu'î, drept au făcut pre Dumneșeu, botezându-se cu botezul lui Ioan.

30. Iar Fariseii și legiuitorii au lepădat de la sine sfatul lui Dumneșeu, nebotezându-se dela dînsul.

31. ¶ Iar Domnul a ținut, Decî cu cine voi asemăna pre oamenii neamului acestuia ? și cu cine sînt asemenea ?

32. Asemenea sînt cu copii ce șed în terg, și strigă unii către alții, și dîc, Fluerau-am voă,

și n'ați jucat; tinguitu-ne am voă, și n'ați plâns.

33. Că a venit Ioan Botezătorul nici pâine mâncând, nici vin bând; și diceți drac are.

34. A venit Fiul omului mâncând și bând; și diceți, iată om mâncător, și hăutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor!

35. Și s'a îndreptat înțelepciunea de la toți își săi.

36. Și l ruga pre el unul din Farisei, ca să mănânce cu el. Și intrând în casa Fariseului, a ședut.

37. Și iată, o muliere din cetate, care era păcătoasă, înțelegând că șede în casa Fariseului, aducând un vas de alabastru cu mir,

38. Și stând lângă picioarele lui dinapoi plângând, a început a uda picioarele lui cu lacrimi, și cu perul capului său le ștergea, și sărută picioarele lui, și le ungea cu mir.

39. Iar vedând Fariseul care chiebase pre el, a ăis întru sine, grăind, Acesta de ar fi prooroc, ar ști oine și ce fel de muliere este ceea ce se atinge de el: că este păcătoasă.

40. Și răspundând Iisus, a ăis cătră el, Simone, am oare ce să ți dic. Iar el a ăis, Invățătore, di.

41. Două datornici erau oare căruia cămătarnic: unul era dator cu cinci sute de dinari, iar celălalt cu cinci deci:

42. Și neavând ei cu ce plăti, amândurora le a dăruit. Deci

care dintr'insii, spune'mi mai mult va iubi pre el?

43. Iar Simon răspundând a ăis, Socotesc că acela căruia l a dăruit mai mult. Iar el a ăis lui, Drept ai judecat.

44. Și întorcându-se cătră muliere, a ăis lui Simon, Veți pre această muliere? Am intrat în casa ta, apă pre picioarele mele n'ai dat: iar aceasta cu lacrimi m'a udat picioarele mele, și le a șters cu perul capului său.

45. Sărutare mie nu m'ai dat: iar aceasta de când am intrat, n'a încetat sărutându'mi picioarele mele.

46. Cu unt-de-lemn capul meu nu l ai uns: iar aceasta cu mir mi-a uns picioarele mele.

47. Pentru aceea grăesc ție, Eartă-se păcatele ei cele multe, că a iubit mult: iar cui se eartă puțin, iubește mai puțin.

48. Și a ăis ei, Eartă-ți-se ție păcatele tale.

49. Și a început cei ce ședeau cu densusul a grăi întru sine, Cine este acesta care eartă și păcatele?

50. Și a ăis cătră muliere, Credința ta te a mântuit; mergi în pace.

CAPITOLUL VIII.

Și a fost după aceasta, și el umbla prin cetăți și prin sate, propoveduind și bine vestind împărăția lui Dumnezeu: și cei doi spre-dece erau cu densusul.

2. Și niște mulieri care erau

tămăduite de duhuri rele și de boale, Maria ce se cheama Magdalina, dintru care eșiseră șapte draci,

3. Și Ioana muierea lui Huza, ispravnicul lui Irod, și Sosanna, și altele multe, care slujiau lui din avuțiile lor.

4. Și adunându-se norod mult, și cel de prin cetăți venind către dânsul, a ăis prin pildă :

• 5. Eșit-a sămănătorul să samente sămânța sa : și sămănând el, unele au cădut lingă cale; și s'au călcat, și păsările cerului le au mncat.

6. Și altele au cădut pre piatră; și dacă au resărit, s'au uscat, pentru că n'aveau umezeală.

7. Și altele au cădut în mijlocul spinilor; și crescând spinii, le au înecat pre ele.

8. Și altele au cădut pre pământ bun, și resărind au făcut rod insutit. Acestea grăind, striga, Cea ce are urechi de auzit, auză.

9. Și 'l au întrebat pre el ucenicii lui, ăicând, Ce este pilda aceasta ?

10. Iar el a ăis, Voă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu : iar celor-l-aiți în pilde; ca vedând să nu vadă, și auzind să nu înțeleagă.

11. Iar pilda este aceasta: Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu.

12. Iar cele de lingă cale sânt cei ce aud; apoi vine diavolul, și iea cuvântul din inima lor, ca

nu cumva creșdend să se mântuească.

13. Iar cele de pre piatră, sânt cei cari, când aud, cu bucurie primesc cuvântul; și aceștia rădăcină n'au, cari până la o vreme cred, și în vreme de ispită se leapădă.

14. Iar cea ce a cădut în spinii, aceștia sânt cari au auzit, și de grijă și de bogății și de dulcetăurile vieții *aceștia* umbland; se inneacă, și nu săvșesc roadă.

15. Iar cea de pre pământ bun aceștia sânt, cari cu inimă bună și curată auzind cuvântul, îl țin, și fac roadă intru răbdare.

16. • Nimeni aprindend lumina, o acopere pre dânsa cu vas, sau o pune subt pat; ci o pune în sfeșnic, ca să vadă cei ce intră lumina.

17. Că nu este lucru de taină, care să nu se arăte; nici lucru ascuns care să nu se cunoască și intru arătare să vie.

18. Decî vedeți cum auziți: că cea ce are, se va da lui, și cea ce n'are, și ce i se pare oă are, se va lua de la dânsul.

19. • Și au venit către dânsul muma lui și frații lui, și nu puteau să se întâlnească cu dânsul pentru norod.

20. Și 'l a spus lui *cineva* ăicând, Muma ta și frații tîi stauf afară, vrind să te vadă pre tine.

21. Iar el răspundend, a ăis către dânsii, Muma mea și frații mei sânt aceștia cari aud

cuvântul lui Dumnezeu, și îl fac pre dânsul.

22. Și a fost într'una din zile, și el a intrat în corabie și ucenicii lui: și a dis către ei, Să trecem de ceea parte de iazer. Și s'au slobođit.

23. Iar mergend ei cu corabia, a adormit el: și s'a pogorit vifor de vânt în iazer; și se umpleau de apă, și se primejduiau.

24. Și apropiindu-se îl audeceptat pre dânsul. grăind, Invățătorule, învățătorule, perim. Iar el soulându-se, a certat vântul și valul apeli: și a încetat, și s'a făcut liniște.

25. Și a dis către ei, Unde este credința voastră? Iar el spălmântându-se s'au mirat, grăind unul către altul, Cine este acesta! că și vânturilor și apeli poruncește, și îl ascultă pre dânsul.

26. Și a venit cu corabia în latimea Gadareanilor, care este de ceea parte de Galileea.

27. Și eșind el la uscat, îl a întâmpinat pre el un om oarecare din cetate, care avea dracul de multă vreme, și în haină nu se îmbrăca, și în casă nu petrecea, ci în morminturi.

28. Iar vedend pre Iisus, și strigand, a cădut înaintea lui, și cu glas mare a dis, Ce este mie și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui Prea-Înalt? Rogu-te, nu mă munci pre mine.

29. (Că poruncia duliului celului necurat să easă din omul acela. Că de multe ori îl răpise

pre dânsul: și îl legaă pre el, cu lanțuri de fer și cu obezi păzind pre el; și sfărâmând legăturile, se gonia de dracul prin pustic.)

30. Și îl a întrebat pre el Iisus, grăind, Cum îți este numele? Iar el a dis, Legheon: că dracul mulți intraseră într'însul.

31. Și îl rugaă pre el, ca să nu poruncească lor să meargă intru adinc.

32. Și era acolo o turmă de porci mulți ce se pășteau în munte: și îl rugaă pre el să le dee voie lor să intre într'însul. Și le a dat lor voie.

33. Și eșind dracii din om, a intrat în porci: și s'a pornit turma de pre țermuri în iazer și s'a înecat.

34. Iar păstorii vedend ceea ce se făcuse, aș fugit, și mergend aș spus în cetate și prin sate.

35. Și aș eșit să vadă ce s'a făcut; și aș venit la Iisus, și aș aflat pre omul dintru care eșiseră dracii, îmbrăcat, și întreg la minte, ședend lângă picioarele lui Iisus: și s'aș temut.

36. Și le aș spus lor și cei ce veduseră, eum s'a mântuit cel îndrăcit.

37. Și îl a rugat pre dânsul tot norodul ținutului Gadareanilor, să se ducă de la dânsul; că erau cuprinși de mare frică: iar el intrand în corabie, s'a întors.

38. Iar bărbatul dintru care eșiseră dracii, ruga pre el, ca

să fie cu densusl : iar Iisus 'l a slobođit pre el, grăind,

39. Intoarce-te în casa ta, și povestește câte 'l a făcut ție Dumneđeū. Și s'a dus, propoveduind prin toată cetatea câte 'l a făcut Iisus lui.

40. Și a fost când s'a întors Iisus, 'l a primit pre el norodul: că toți îl așteptau pre el.

41. 'l Și iată, a venit un om căruia îl era numele, Iair, și acesta era mai mare sinagogei. și cădend la picioarele lui Iisus, îl ruga pre el ca să intre în casa lui:

42. Că avea o fiică una-născută, ca de doi-spre-dece ani, și aceea muria. Iar când mergea el, îl impresurau noroadele.

43. 'l Și o muieră fiind în curgerea sângelui de doi-spre-dece ani, care cheltuise la doctori toată avuția sa, și nici de la unul n'a putut să se vindece,

44. Apropiindu-se dinapoi, s'a atins de poala hainei lui: și îndatăși a stătut curgerea sângelui ei.

45. Și a đis Iisus, Cine este cel ce s'a atins de mine? Iar lepădându-se toți, a đis Petru și cel ce eraū cu el, Invățătorule, noroadele te imbulzesc și te strimtoează, și điof, Cine este cel ce s'a atins de mine?

46. Iar Iisus a đis, S'a atins de mine oare-cine: că eu au cunoscut puterea care a ăit din mine.

47. Iar vedend muieră că nu s'a ascuns, a venit tremurând, și cădend înaintea lui, 'l a spus

lui înaintea a tot norodul pentru care pricină s'a atins de el, și cum s'a tămăduit îndată.

48. Iar el 'l a đis el, Indrăznește fiică: credința ta te a mântuit: mergi în pace.

49. 'l Încă grăind el, vine oarecare de la mai marele sinagogei, grăind lui, A murit fiica ta; nu supăra pre Invățătorul.

50. Iar Iisus auđind, a răspuns lui, grăind, Nu te teme: crede numai, și se va mântui,

51. Iar intrând în casă, n'a lăsat nici pre unul să intre, lără numai pre Petru, și pre Iacov, și pre Ioan, și pre tatăl fecioarei și pre muma ei.

52. Și plângeau toți, și se tânguiaū de densus: iar el a đis, Nu plângeți; n'a murit, ci doarme.

53. Și 'și rideau de densus, știind că a murit.

54. Iar el scoțend pre toți afară, și apucându-o de mână, a strigat, grăind, Fecioarei, scoală-te:

55. Și s'a întors duhul ei, și s'a sculat îndată: și a poruncit să 'l dea ei să mănânce.

56. Și s'au spălmântat părinții ei: iar el a poruncit lor să nu spue nimicului ceea ce se făcuse.

CAPITOLUL IX.

Si chiamând pre cel doi-spre-dece ucenicul ai söl, le a dat lor putere și stăpânire preste toți dracii, și a vindeca boalele.

2. Și 'l a trimes pre densusil să propoveduească împărăția lui

Dumnezeu, și să tămăduască pre cei holnavi.

3. Și a dīs cătră dēnșil, Nimic să nu luați pre cale, nici toiag, nici traistă, nici pâine, nici argint; nici câte două haine să aveți.

4. Și orî in care casă veți intra, acolo să petreceți, și de acolo să eșiți.

5. Și orî căți nu v_e vor primi pre voi, eșind din cetatea aceea, și praful de pre picioarele voastre scuturați întru mărturie asupra lor.

6. Și eșind, umblați prin sate, bine vestind, și tămăduind pre-tutindenea.

7. Ți și a audit Irod tetrarhul, toate cele ce se făceau de el; și nu se pricepea, pentru că unil dīceau, că Ioan s'a sculat din morți.

8. Iar alți, că Ilie s'a arătat; iar alți, că un prooroc din cei de demult a înviat.

9. Și a dīs Irod, Pre Ioan ești am tăiat: dar acesta cine este, de care ești aud unele ca acestea? Și căuta să 'l vadă pre el.

10. Ți și întorcēndu-se apostolil, au spus lui toate câte au făcut. Și luāndu'î pre dēnșil, s'a dus deosebi in loc pustiu al cetăței ce se cheamă Vitsaida.

11. Iar noroadele înțelegēnd aceasta au mers după dēnsul: și primindu'î pre dēnșil, le grăia lor de împărăția lui Dumnezeu, și pre cei ce aveau trebuință de tămăduire, îi vindeca.

12. Iar dīoa a început a se pleca, și venind cei doi-spre-

dece, au dīs lui, Slobodește noroadele, ca mergēnd in satele și in orașele cele de prin prejur, să găzduască și să 'și afle hrană: că aici sūntem in loc pustiu.

13. Iar el a dīs cătră dēnșil, Dați-le lor voi să mănānce. Iar ei au dīs, Nu este la noi mai mult de cāt cinci pâini și doi pești: fără de cāt să ne ducem noi și să cumpărăm la tot norodul aceasta bucate.

14. Că erau ca cinci miș de bărbați și a dīs cătră ucenicil săi, Puneți 'î pre dēnșil cete câte cinci-șeci.

15. Și au făcut așa, și 'l au așezat pre toți.

16. Deci luānd cele cinci pâini și cei doi pești, căutānd la cer, le a blagoslovit, și le a frint, și le a dat ucenicilor să le pue înaintea norodului.

17. Și au māncat, și s'au săturat toți: și au luat din sfărămăturile care rămāseseră lor, două-spre-dece coșuri.

18. Ți și a fost cānd se ruga el deosebi, erau cu dēnsul ucenicil lui; și 'l a întrebat pre dēnșil, dīcēnd, Cine 'mî dīc noroadele că sūnt?

19. Iar el rēspundēnd, au dīs, Ioan Botezătorul; iar alți, Ilie; iar alți, că prooroc oare-care din cei de demult a înviat.

20. Și le a dīs lor, Dar voi cine 'mî dīceți că sūnt? Iar Petru rēspundēnd a dīs, Hristosul lui Dumnezeu.

21. Iar el dojenind pre dēnșil,

Je a poruncit nimêrul să nu spue
aoneasta;

22. Dîcînd, Se cade Fiulul
omului multe a pătîmi, și a se
defăima de bătrîni și de arhie-
rei și de cărturari, și a se omori,
și a treia și a învia.

23. Și grăia cătră toți, Ori
cine va voi să vie după mine,
să se lepede de sine, și să și
iee crucea sa în toate zilele, și
să și merze mic.

24. Că cine va voi să și măn-
tuească sufletul său, pierde-l va
pre el: iar cine și va pierde
sufletul său pentru mine, acesta
il va mîntui pre dînsul.

25. Că ce folos este omului, de
va dobîndi lumea toată, iar pre
sine se va pierde, sau se va pă-
gubi?

26. Că ori cine se va rușina
de mine și de cuvintele mele, de
acesta Fiul omului se va rușina,
când va veni întru slava sa, și
a Tatălui, și a sfinților îngeri.

27. Și vă grăesc voă cu ade-
vărat, sînt unii din cei ce sta
aici, cari nu vor gusta moarte,
până când vor vedea împărăția
lui Dumnezeu.

28. Și a fost după cuvintele
acestea ca la opt zile, și luând
pre Petru și pre Ioan și pre Iacov,
s'a suit în munte să se roage.

29. Și s'a făcut, când se ruga
el, chipul feței lui altul, și îm-
brăcămîntea lui albă, strălucind.

30. Și iată, doi bărbați vorbi-
au cu dînsul, cari erau Moisi
și Ilie:

31. Cari arătându-se în slavă,

grăiau de eșirea lui care vrea
să o împlinească în Ierusalim.

32. Iar Petru și cei ce erau cu
dînsul erau îngreuiți de somn:
și deșteptându-se, au vădut slava
lui, și pre cei doi bărbați stînd
împreună cu dînsul.

33. Și a fost când s'au despăr-
țit ei de la dînsul, a dîs Petru
cătră Iisus, Învățătorule, bine
este noă a fi aici: și să facem
trei colibi; una ție, și una lui
Moisi, și una lui Ilie: neștiind
ce grăia.

34. Și acestea grăind el, s'a
făcut nor, și i a umbrît pre
dînsul; și s'au spălmîntat când
au intrat el în nor.

35. Și glas a fost din nor,
dîcînd. Acesta este Fiul meu
cel iubit: pre acesta să ascu-
tați.

36. Și după ce a fost glasul,
s'a aflat Iisus singur. Și el au
tăcut și nimêrul n'au spus în
zilele acelea nimic din cele ce
văduseră.

37. Și a fost, a doa și, po-
gorindu-se el din munte, i a în-
tîmpinat pre el norod mult.

38. Și iată, un bărbat din no-
rod a strigat, grăind, Învățăto-
rule, rogu-te caută spre fiul meu:
că unui născut îmi este mie.

39. Și iată, duh il apucă pre
el, și de năprasună strigă; și i
zdrobește pre el cu spumă, și
abia se duce de la el, sfărâmân-
du-l pre el.

40. Și m'am rugat de ucenicul
tăi să l scoată; și n'au putut.

41. Iar Iisus răspundînd, a dîs,
O neam necredincios și îndărăt-

nic, până cînd, voiû fi cu voi, și voiû suferi pre voi? Adu'mî pre fiul tîu aici.

42. Și încă apropiindu-se el, 'l a trîntit pre el dracul, și 'l a scuturat. Iar Iisus a certat pre duhul cel necurat, și a tîmăduit copilul, și 'l a dat tatălui sîu.

43. ¶ Și se spîlmîntau toți de mîrimea lui Dumneđu. Și mîrîndu-se toți de toate care a fîcut Iisus, a đis cîtră ucenicii sîi,

44. Puneți voi în urechile voastre cuvintele acestea: cî Fiul omului se va da în mîinele oamenilor.

45. Iar ei nu înțelegeau cuvîntul acesta, și era acoperit de cîtră dînsul, ca s'î nu 'l priceapă: și se temeau s'î întrebe pre el de cuvîntul acesta.

46. ¶ Și a intrat gînd intru dînsul, cine ar fi diintu el mai mare.

47. Iar Iisus, știind gîndul inimii lor, luînd un prunc, 'l a pus pre el lingă sine.

48. Și a đis lor, Orî cine va primi pruncul acesta intru numele meu, pre mine mî primește: și orî cine mî va primi pre mine, primește pre celă ce m'a trimes pre mine: cî celă ce este mai mic intru voi toți, a-oesta va fi mare.

49. ¶ Iar Ioan rîspundînd, a đis, Invîtătorule, am vîduț pre unul in numele tîu scoțînd dracul; și 'l am oprit pre el, cî nu umbă pre urma ta cu noi.

50. Și a đis cîtră el Iisus, Nu

'l oprit: cî cel ce nu este împotriva noastră, pentru noi este.

51. ¶ Și a fost cînd s'au umplut diile înălțarei lui, și el 'și a întărit fața sa s'î meargă in Ierusalim.

52. Și a trimes vestitori inaintea feței sale: și mergînd au intrat intr'un oraș al Samarineanilor, ca s'î 'l gătească lui.

53. Și nu 'l au primit pre dînsul, cî fața lui era mergînd in Ierusalim.

54. Și vîdund ucenicii lui, Iacov și Ioan, au đis, Doamne, voești s'î đicem s'î se pogoare foc din cer, și s'î 'l mistuească pre el, precum și Iie a făcut?

55. Iar Iisus întorcîndu-se, 'i a certat pre dînsul, și a đis, Nu știți al cărui duh sînteți voi.

56. Cî Fiul omului n'a venit s'î pierdă sufletele oamenilor, oi s'î le mîntuească. Și au mers intr'alt sat.

57. ¶ Și a fost cînd mergeau ei pre cale, a đis oare-cine cîtră el, Doamne voiû s'î merg după tine, orî unde vei merge.

58. Și a đis Iisus lui, Vulpile au vizuni, și pasările cerului cuiburi; iar Fiul omului n'are unde s'î 'și plece capul.

59. Și a đis cîtră altul, Vino după mine. Iar el a đis, Doamne, dă 'mî voie întîi s'î merg s'î ingrop pre tatăl meu.

60. Iar Iisus a đis lui, Lasă morții s'î 'și ingroape pre morții lor: iar tu mergi de vestește împărătîia lui Dumneđu.

61. Și a đis și altul, Voiû s'î merg după tine, Doamne; dar

intâiu dă 'mi voie să tocnesc cele ce sînt în casa mea.

62. Iar Iisus a ȃis cãtrã el, Nimeni puindu'și mãlna lui pre plug, și cãutãnd înapoi, este îndreptat intru împãrãția lui Dumnezeu.

CAPITOLUL X.

Dupã acestea a arãtat Domnul și pre alți șapte-deci, și a trimis pre dênșii cãte doi înaintea feței sale, intru tot orașul și locul, unde vrea el sã meargã.

2. Și ȃicea cãtrã dênșii, Iatã secerișul este mult, iar lucrãtorii sînt puțini: deci rugați pre Domnul secerișului, ca sã scoatã lucrãtorii la secerișul sãu.

3. Mergeți: iatã, eũ vë trimet pre voi ca mieii în mijlocul lupilor.

4. Sã nu purtați pungã, nici traistã, nici încãlțãminte: și pre nimeni sã nu întrebați de sãnãtate în cale.

5. Și ori în care casã veți intra, întâiu ȃiceți, Pace casel acesteia.

6. Și de va fi acolo fiul pãcei, se va odihni preste dênșul pãcea voastrã: iar de nu, la voi se va întoarce.

7. Și într'aceeași casã petreceți, mãncãnd și bînd cele ce sînt la dênșii: cã vrednic este lucrãtorul de plata sa. Sã nu vë mutați din casã în casã.

8. Și ori în care cetate veți intra, și vë vor primi pe voi, mãncați cele ce se vor pune înaintea voastrã.

9. Și tãmãduiți bolnavii cari sînt într'insa, și grãiți lor, S'a apropiat spre voi împãrãția lui Dumnezeu.

10. Iar ori în care cetate veți intra, și nu vë vor primi pre voi, eșind la ulițele ei, ȃiceți,

11. Și praful ce s'a lipit de noi din cetatea voastrã, îl scuturãm voã: însã aceasta sã știți, cã s'a apropiat spre voi împãrãția lui Dumnezeu.

12. Iar grãesc voã, cã mai ușor va fi Sodomului în ȃioa aceea, de cãt cetãții aceleia.

13. Vai ție, Horazine! vai ție, Vitsaido! cã de s'ar fi fãcut în Tir și în Sidon puterile care s'aũ fãcut întru voi, de mult în sac și în cenușã ședînd, s'ar fi pocãit.

14. Însã Tirului și Sidonului mai ușor va fi la judecatã, de cãt voã.

15. Și tu, Capernaume, care pãnã la cer te ai înãlțat, pãnã la iad te vei pogori.

16. Cella ce vë ascultã pre voi, pre mine mũ ascultã; și cella ce se leapãdã de voi, de mine se leapãdã; iar cella ce se leapãdã de mine, se leapãdã de cella ce m'a trimis pre mine.

17. ¶ Și s'aũ întors cei șapte-deci cu bucurie, ȃicînd, Doamne, și dracii se pleacã noã intru numele tãu.

18. Și a ȃis lor. Vãduț-am pre Satana ca un fulger din cer cãdînd.

19. Iatã, dau voã stãpãnire sã cãlcați preste șerpi și preste scorpui, și preste toatã puterea.

vărămaşului, și nimic pre voi nu vă va vătăma.

20. Inșă pentru aceasta nu vă bucurați, căci duhurile se pleacă voă ; ci vă bucurați mai virtos, că numele voastre s'au scris în ceruri.

21. ¶ Intr'acest ceas s'a bucurat cu duhul Iisus, și a ȳis, Mulțumesc ție, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți, și le ai descoperit pre ele pruncilor : adevărat Părinte ; că așa a fost buna voință înaintea ta.

22. Toate 'mi sunt date mie de la Tatăl meu : și nimeni nu știe cine este Fiul, fără numai Tatăl, și cine este Tatăl, fără numai Fiul, și căruia va voi Fiul să 'l descopere.

23. ¶ Și întorcându-se către ucenicii deosebi a ȳis, Fericiți oștii caril văd cele ce vedeți voi.

24. Că grăesc voă, că mulți prooroci și împărați au voit să vadă cele ce vedeți voi, și n'au vădut ; și să audă cele ce auziți, și n'au auzit.

25. ¶ Și iată, un legiuitor s'a sculat, ispitindu'l pre el, și ȳicând, Invătătorule, ce voiți face să moștenesc viața cea vecinică ?

26. Iar el a ȳis lui. În legea ce este scris ? cum cetești ?

27. Iar el răspundend, a ȳis, Să iubesti pre Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, și din tot sufletul tău, și din toată virtutea ta, și din tot cugetul tău ; și pre aproapele tău ca însuși pre tine.

28. Și 'l a ȳis lui, Drept ai răspuns : aceasta fă, și vei fi viu.

29. Iar el vrind să se îndrepteze pre sine, a ȳis către Iisus, Și cine este aproapele meu ?

30. Iar Iisus răspundend, a ȳis, Un om oare care se pogoria din Ierusalim în Ierihon, și a cađut în tâlharți, caril desbrăcându'l pre el, și rânindu'l, s'au dus, lăsându'l abia viu.

31. Și din întemplantare un preot se pogoria pre calea aceea : și vădendu'l pre densus, a trecut pre alătura.

32. Așijderea și un Levit, fiind la acel loc, venind și vădendu'l pre el, a trecut pre alătura.

33. Iar un Samarinean mergend pre cale, a venit la el : și vădendu'l i s'a făcut milă de el,

34. Și apropiindu-se, a legat ranele lui, turnând unt-de-lemn și vin, și puindu'l pre dobitocul lui, 'l a dus la o casă de oaspeți, și a purtat grijă de el.

35. Și a doa ȳi când a purces scoțend doi dinari, a dat gazdei, și 'l a ȳis lui, P'oartă grijă de densus ; și ori-ce vei mai cheltui, eu când mă voi întoarce, voi da ție.

36. Dec'i care dintr'acei trei, ȳi se pare a fi aproapele celui ce căduse în tâlharți ?

37. Iar el a ȳis, Cea ce a făcut milă cu densus. Iar Iisus a ȳis lui, Mergi, de fă și tu asemenea.

38. ¶ Și a fost când se duceau el, și el a intrat într'un sat : iar o mufere numele ei

Marta l' a primit pre el în casă sa.

39. Și aceea avea o soră ce se chiema Maria, care și ședând lângă picioarele lui Iisus, asculta cuvintele lui.

40. Iar Marta se silia spre multă slujbă, și stând a ȳi, Doamne, aũ nu socotești că soru-mea singurã m'a lãsat sã slujesc? ci ȳi ei ca sã 'mi ajute.

41. Și rãspundend Iisus, a ȳi ei, Mario, Marto, te grijești, și spre multe te silești:

42. Ci un lucru trebuiește: iar Maria partea cea bunã și a ales, care nu se va lua de la dënșã.

CAPITOLUL XI.

Si a fost când era el la un loc rugându-se, după ce a început, a ȳi unul din ucenicii lui cãtrã dënșul, Doamne, învațã-ne pre noi sã ne rugãm, precum și Ioan a învățat pre ucenicii sãi.

2. Și le a ȳi lor, Când vë rugați, ȳiceți, Tatã nostru care ești în ceruri, Sfînteascã-se numele tãu. Vie împãrãția ta. Fie voia ta, precum în cer, așa și pre pãmânt.

3. Pãinea noastrã cea de toate ȳilele dã-ni-o noã astãȳi.

4. Și ne eartã noã pãcatele noastre, precum și noi ertãm tutulor celor ce ne sũnt datorii noã. Și nu ne duce pre noi în ispitã; ci ne izbãvește de cel rãu.

5. Și a ȳi cãtrã ei, Cine dintru voi are prieten, și va merge cãtrã dënșul la miezul nopței, și va ȳice lui, Prietene, dã'mi împrumut trei pãini;

6. Cã a venit din cale un prieten la mine, și n'am ce pune înaintea lui?

7. Și acela rãspundend din lãuntru, va ȳice, Nu'mi face ostenealã: acum ușa s'a încuiat, și copiii mei sũnt în așternut cu mine; nu pot sã mã scol sã 'ți dãu ție.

8. Grãeso voã, Măcar de nu i ar da lui sculându-se pentru cã este lui prieten, dar pentru obrãznicia lui sculându-se, va da lui câte îi trebuie.

9. Și eũ ȳic voã, Cereți, și se va da voã; cãutați, și veți afla: bateți, și se va deschide voã.

10. Cã tot cela ce cere, va lua; și cela ce cautã, va afla; și celui ce bate, i se va deschide.

11. Și la care tatã dintru voi, de va cere fiul pãine, aũ doarã piatrã îl va da lui? sau de va cere pește, aũ doarã în loc de pește șerpe îi va da lui?

12. Sau de va cere ou, aũ îl va da lui scorpie?

13. Dec'i dacã voi fiind rãi, știți sã dați daruri bune fiilor voștri: cu cât mai virtos Tatã nostru cel din cer va da Duh Sfint celor ce cer de la dënșul?

14. ¶ Și era scotend un drac, și acela era mut. Și a fost după ce a eșit dracul, a grãit mului; și s'aũ mirat noroadele.

15. Iar unul dintr'înșii ȳiceãu,

Cu Veelzevul domnul draicilor scoate dracii.

16. Iar alții, ispitindu'1, cereaŭ de la densus semu din cer.

17. Iar el știind gândurile lor, a ȃis lor. Toată împărăția ce s'a împărechiat între sine se pustiește : și casă ce s'a împărechiat preste casă, cade.

18. Deci și Satana dacă s'a împărechiat între sine, cum va sta împărăția lui? că ȃiceți, că cu Veelzevul scot eŭ dracii.

19. Iar dacă eŭ cu Veelzevul scot draoii, feciorii voștri cu cine-ŭ scot? pentru aceasta ei vor fi voă judecători.

20. Iar dacă eŭ cu degetul lui Dumnezeu scot dracii, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

21. Când cel tare intrarmat fiind păzește curtea sa, în pace sŭnt averile lui :

22. Iar când va veni cel mai tare de cât densus, și 'l va birui pre el, iea toate armele lui întru care se nădăjduia, și împărtește prădele lui.

23. Cea ce nu este cu mine, împotriva mea este : și cea ce nu adună cu mine răsipește.

24. Când duhul cel necurat ese din om, umblă prin locuri fără de apă, căutându'și odihnă ; și neaflând, ȃice, Mă voiŭ întoarce în casa mea de unde am eșit.

25. Și venind o află măturată și împodobită.

26. Atunoi merge și iea alte șapte duhuri mai rele de cât sine; și intrând, lăcuesc acolo :

și se fac cele de pre urmă ale omului aceluia mai rele de cât cele d'înteu.

27. ¶ Și a fost când ȃicea el acestea, rēdicând o mulere glas din norod, a ȃis lui, Fericit este pântecole care te a purtat, și țitele care ai supt.

28. Iar el a ȃis. Adevărat, fericiți sŭnt cei ce ascultă cuvēntul lui Dumnezeu, și 'l păzesc pre el.

29. ¶ Iar adunându-se noroadele, a început a ȃice, Neamul acesta viclean este: semn cere; și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona prorocului.

30. Că precum a fost Iona semn Nineviteanilor, așa va fi și Fiul omului la neamul acesta.

31. Impărăteasa de la austru se va scula la judecată cu bărbații neamului acestuia, și 'l va osindi pre ei : că a venit de la marginele pământului să audă înțelepciunea lui Solomon; și iată, mai mult de cât Solomon aici.

32. Bărbații de la Ninevia se vor scula la judecată cu neamul acesta, și 'l vor osindi pre el : că ei s'aŭ pocăit pentru propoveduirea lui Iona; și iată, mai mult de cât Iona aici.

33. Nimeni aprindēnd lumina o pune întru ascuns, nici sub obroc, ci în sfeșnic, ca cel ce intră să vadă lumina.

34. Lumina trupului este ochiul: deci de va fi ochiul tēu curat, tot trupul tēu va fi luminat; iar când va fi rēu, și trupul tēu întunecat va fi.

35. Drept aceea, socotește ca lumina care este întru tine să nu fie întunecată.

36. Deci dacă trupul tău va fi tot luminat, neavând vre o parte întunecată, va fi luminat tot, ca și când lumina cu strălucirea te luminează.

37. Iar când grația, îl ruga pre dânsul un Fariseu ca să prânzească la el: și intrând, a ședut.

38. Iar Fariseul vădând, s'a mirat că nu s'a spălat întotdeauna înainte de prânz.

39. Iar Domnul a dâs către dânsul, Acum voi Fariseii partea cea din afară a paharului și a blidului curățiți; iar cea din lăuntru vostru este plină de răpire și de vicleșug.

40. Nebunilor, au nu cela ce a făcut cea din afară, a făcut și cea din lăuntru?

41. Însă din cele ce aveți voi, dați milostenie; și iată, toate vor fi voă curate.

42. Dar vai voă, Fariseilor! că decluiți izma și ruta și toate verdețurile, și treceți judecata și dragostea lui Dumnezeu: acestea se cădea a le face, și acelea a nu le lăsa.

43. Vai voă, Fariseilor! că iubii scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și închinăciunile prin tîrguri.

44. Vai voă, cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că sînteți ca morminturile cele ce nu se văd, și oamenii ce umblă d'asupra lor nu le știu.

45. Și răspundând unul din

legiuitorii, a dâs lui, Învățătorule, acestea dîcînd și pre noi ne ocărăști.

46. Iar el a dâs, Și voă, legiuitorilor, vai! că însărcinați pre oameni cu sarcini care nu se pot lesne purta, iar voi nici cu un deget al vostru nu vă atingeți de sarcini.

47. Vai voă! că zidiți morminturile proorocilor, și părinții voștri! au ucis pre ei.

48. Deci mărturisiți și împreună voiți lucrurile părinților voștri: că aceia! au ucis pre ei, iar voi zidiți morminturile lor.

49. Pentru aceasta și înțelepciunea lui Dumnezeu a dâs, Trimete-voiți către ei prooroci și apostoli, și pre unii dintr'înșii vor uicide și vor goni:

50. Ca să se ceară sângele tuturor proorocilor, ce s'a vărsat din începutul lumii de la neamul acesta.

51. De la sângele lui Avel până la sângele Zahariei, care a perit între oltar și între biserică: adevărat dîc voă, Se va cere de la neamul acesta.

52. Vai voă, legiuitorilor! că ați luat checa cunoștinței: voi n'ați intrat, și pre cei ce vreați să intre! ați oprit.

53. Și dîcînd el acestea către ei, au început cărturarii și Fariseii tare a se mânia spre dânsul, și a sta lui împotrivă de multe:

54. Pîndindu'l pre el, și căutînd ca să vineze ceva din gura lui, că să! vinuească pre el.

CAPITOLUL XII.

Și adunându-se mulțime de no-
roade, cât se călcau unii pre
alții, a început a dice ucenicilor
săi mai întieiu, Păziți-vă de alu-
atul Fariseilor, care este fățăriea.

2. Că nimic nu este acoperit,
care nu se va descoperi; și as-
cuns, care nu se va cunoaște.

3. Pentru aceea câte ați quis
la întunec, la lumină se vor
audi; și ce ați grăit la urechie
în cămări, se va propovedui d'a-
supra caselor.

4. Decî grăesc voă prietenilor
mei, Nu vă temeți de cei ce u-
cid trupul, și după aceea nu pot
nimic mai mult să facă.

5. Ci voiă arăta voă de cine
să vă temeți; Să vă temeți de
cela ce are putere după ce a
uois, să arunce în gheena; ade-
văr, grăesc voă, De acela să vă
temeți.

6. Aă nu se vind cincî pa-
sări cu doi filiarî, și mei una
dintr'îusele nu este uitată înai-
ntea lui Dumnezeu?

7. Ci și perii capului vostru
toți sînt numerați. Decî nu vă
temeți: că voi sînteți mai aleși
de cât multe păsări.

8. Și dic voă, Tot cela ce mă
va mărturisi pre mine înaintea
oamenilor, și Fiul omului va
mărturisi pentru dînsul înain-
tea îngerilor lui Dumnezeu;

9. Iar cela cî se va lepăda de
mine înaintea oamenilor, lepă-
dat va fi înaintea îngerilor lui
Dumnezeu.

10. Și tot cela ce va dice cu-

vent împotriva Fiului omului,
se va erta lui: Iar celui ce va
huli împotriva Duhului Sfînt, nu
se va erta.

11. Iar cînd vă vor duce pre
voi la soboară, și la dregători,
și la stăpani, nu vă grijiți cum,
și ce veți răspunde, sau ce veți
dice:

12. Că Duhul Sfînt vă va în-
văța pre voi într'acel ceas cele
ce se cade a dice.

13. Și a quis lui unul din
horod, învățătorule, și fratelui
meu să împartă cu mine mo-
stenirea.

14. Iar el a quis lui, Omule,
cine m'a pus pre mine judecător
sau împărțitor preste voi?

15. Și a quis cătră el, Vedeți
și vă feriți de lâcomie: că nu
este viața cuiva din prisosința
avuției sale.

16. Și a quis pildă cătră dînsul,
grăind, Unui om bogat 'i a ro-
dit țarina :

17. Și ougeta intru sine, di-
cînd, Ce voiă face, că n'am
unde aduna rodurile mele ?

18. Și a quis, Aceasta voiă face:
Strica-voiă jitnițele mele, și măi
marî le voiă zidi ; și voiă stringe
acolo toate rodurile mele și bu-
nătățile mele.

19. Și voiă dice sufletului
meu, Sufflete, ai multe bunătăți
strinse spre mulți ani; odih-
nește-te, mănăucă, bea, și ve-
selește-te.

20. Iar Dumnezeu 'i a quis
lui, Nebune, într'această noapte
sufletul tău va fi cerut de la

line: dar cele ce ai gătit, cui vor fi ?

21. Așa este cela ce stringe luiși comoară, iar în Dumnezeu nu se îmbogățește.

22. ¶ Și a dis cătră ucenicii săi, Pentru aceasta dic voă, Nu vă grijiți cu sufletul vostru, ce veți mânca ; nici cu trupul, în ce vă veți îmbrăca.

23. Sufletul mai mult este de cât hrana, și trupul de cât haina.

24. Căutați la corbi: că nu samână nici seceră ; care n'au cămări nici jitițe ; și Dumnezeu îi hrănește pre ei: cu cât mai mult voi sunteți mai buni de cât pasările ?

25. Și cine din voi grijindu-se poate să adauge statului său un cot ?

26. Deci dacă nu puteți nici ce este mai mic a face, ce vă mai grijiți de cele-l-alte ?

27. Socoliți crinii cum cresc : nu se ostenesc, nici torc ; și grăesc voă, că nici Solomon întru toată slava sa nu s'a îmbrăcat ca unul dintr'aceștia.

28. Și de vreme ce iarba, care este astăzi în câmp, și mîine în coptor se aruncă, Dumnezeu așa o îmbracă ; cu cât mai virtos pre voi, puțin credincioșilor ?

29. Și voi să nu căutați ce veți mânca, sau ce veți bea, și să nu vă înălțați.

30. Că toate acestea păgânii lumel acesteia le caută: iar Părintele vostru știe că vă trebuiesc acestea.

31. ¶ Inșă căutați împărăția lui Dumnezeu ; și acestea toate se vor adăoga voă.

32. Nu te teme, turmă mică ; că bine a'voit Tatăl vostru să vă dea voă împărăția.

33. Vindeți avuțiile voastre, și dați milostenie ; faceți-vă voă pungă care nu se învechesc, comoară ne imputată în ceruri, unde furul nu se apropie, nici molia nu o strică.

34. Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

35. Să fie mijloacele voastre incinse, și făcliile aprinse ;

36. Și voi asemenea cu oamenii cari așteaptă pre domnul lor când se va întoarce de la nuntă ; ca venind și bătând, îndată să'i deschidă lui.

37. Feriците săni slugele acelea, pre cari venind domnul, îi va afla priveghind: amin dic voă, că se va incinge, și îi va pune pre dâșii să șadă, și venind va sluji lor.

38. Și de va veni la a doa streajă, și la a treia streajă de va veni, și 'l va afla așa, fericiți sunt slugele acelea.

39. Iar aceasta să știți, că de ar ști stăpânul casei în care ceas va veni furul, ar priveghia, și n'ar lăsa să'i sape casa lui.

40. Deci și voi fiți gata: că în ceasul care nu gândiți, Fiul omului va veni.

41. ¶ Iar Petru a dis cătră el, Doamne, cătră noi dici pilda aceasta, sau cătră toți ?

42. Și a dis Domnul, Oare

bine este iconomul cel credincios și înțelept, pre care îl va pune domnul preste slugele sale, ca să le dea la vreme măsura de grâu?

43. Fericită este sluga aceea, pre care venind domnul lui îl va afla făcând așa.

44. Cu adevărat grăesc voă, că 'l va pune pre dânsul preste toate averile sale.

45. Iar de va dice sluga aceea întru inima sa, Zăbovește domnul meu a veni; și va începe a bate pre slugi și pre slujnice, și a mânca și a bea, și a se îmbăta;

46. Veni-va domnul slavei aceea la dîoa întru care nu gândește, și în ceasul întru care nu știe, și 'l va ția pre el în două, și partea lui cu necredincioșii o va pune.

47. Iar sluga cea ce a știut voia domnului său, și n'a gătit, nici a făcut dupre voia lui, se va bate mult.

48. Iar cea ce n'a știut, și a făcut cele vrednice de bătăi, se va bate puțin. Și tot căruia s'a dat mult, mult se va cere de la el; și căruia i s'a încredințat mult, mai mult vor cere de la el.

49. ¶ Foc am venit să arunc pre pământ; și ce voesc, dacă acum s'a aprins?

50. Și cu botez am să mă botez; și cum mă strimtoresc până ce se va săvârși!

51. Ați vi se pare că am venit să dau pace pre pământ? Nu, dîo voă; ci împărțire:

52. Că vor fi de acum înainte cinci într'o casă împărțiți, trei împotriva a doi, și doi împotriva a trei.

53. Se va împărți tatăl împotriva feciorului, și feciorul împotriva tatălui; muma împotriva fetei, și fata împotriva mamei; soacra împotriva noră-sa, și nora împotriva soacră-sa.

54. ¶ Și dicea și noroadelor, Când vedeți norul ridicându-se de la apus, numai de cât diceți, Vine ploaie mare; și este așa.

55. Și când vedeți austrul suflând, diceți, Zăduf va să fie; și este.

56. Fățarnicilor, fața cerului și a pământului știți a cerca; dar vremea aceasta cum n'o cereați?

57. Căci nu judecați, și întru voi ce este drept?

58. ¶ Când mergi cu pirișul tău la domn, pre cale, dă-i lucrare să te izbăvești de el; ca nu cumva să te tragă la judecător, și judecătorul te va da temnicerului, și temnicerul te va arunca în temniță.

59. Dic ție, nu vei eși de acolo, până nu vei plăti și filiarul cel mai de apol.

CAPITOLUL XIII.

Intr'acea vreme erau de față unii carii i-au spus despre Galileeanii, al căror sânge Pilat 'l a amestecat cu jertvele lor.

2. Și răspundând Iisus, a dis lor, Ați vi se pare că Galileeanii aceștia mai păcătoși de cât toți

Galileeanii au fost, pentru că au pălmit acesteia?

3. Nu, dă voă: ci de nu veți voi pocăi, toți așa veți peri.

4. Sau acei opt-spre-zece, presete carii a cădut turnul în Siloam, și 'l a omorit, vi se pare că aceștia mai păcătoși au fost decât toți oamenii carii lăcuiau în Ierusalim?

5. Nu, dă voă: ci de nu veți voi pocăi, toți așa veți peri.

6. Și dăcea pilda aceasta; Oare-cine avea un smochin în vica lui sădit; și a venit călând roadă întru el, și n'a aflat.

7. Și a dă cătră vierul, Iată, trei ani sunt de când viu căutând roadă în smochinul acesta, și nu află: ta'e'l pre el; pentru ce și pământul impresoară în zadar?

8. Iar el răspundând a dă lui, Doamne, lasă'l pre el și într'acest an, până 'l voi săpa împrejur și voi pune gunoi.

9. Și de va face roadă, bine: iar de nu, îl vei tăia în anul a oel viitor.

10. Și era învățând într'una din sinagoguri sămbăta.

11. Și iată, o mulere era care avea duhul neputinței de opt-spre-zece ani, și era girbovă, și nu putea să se redice în sus nici de cum.

12. Iar Iisus vedându-o pre dănsa, o a chemat, și a dă ei, Mulere, te ai slobođit de boala ta.

13. Și 'și a pus pre dănsa mâinele: și îndată s'a îndreptat, și slăvia pre Dumnezeu.

14. Iar mai marele sinago-

găi mânăindu-se căof o vindecase Iisus sămbăta, răspundând, dăcea norodului, Șese zile sunt întru care se cade a lucra: decât intr'acestea venind veți vindecați, iar nu în ziua sămbetei.

15. Iar Domnul răspundând a dă lui, Fățarnice, fie-care din voi sămbăta au nu 'și desleagă boul său sau asinul de la esle, și 'l duce de 'l adapă?

16. Dar aceasta, fică a lui Avraam fiind, pre care o a legat Satana, iată, de opt-spre-zece ani, au nu se cădea a se deslega din legătura aceasta în ziua sămbătei?

17. Și acesteia dăcându-le, se rușinau toți cei ce stău împotriva lui: și tot norodul se bucura de toate cele slăvite ce se făceau de dănsul.

18. Și dăcea, Cu'i este asemenea împărăția lui Dumnezeu? și cu ce o voi asemăna pre dănsa?

19. Asemenea este grăunțului de muștar, pre care luându'l omul, 'l a aruncat în grădina sa; și a crescut, și s'a făcut copac mare; și păsările cerului s'au sălășluit în ramurile lui.

20. Și iarăși a dă, Cu ce voi asemăna împărăția lui Dumnezeu?

21. Asemenea este aluatului, pre care luându'l mulerea 'l a ascuns, în trei măsură de făină, până s'a dospit toată.

22. Și umbla prin orașe și prin sate învățând, și cale făcând în Ierusalim,

23. Și 'l a dă oare cine lui,

Doamne, aŭ puținî sînt cei ce se mîntuiesc ? Iar el a ȝis lor,

24. ¶ Nevoți-vă a intra prin poarta cea strîmtă: că mulți, ȝic voă, vor căuta să intre, și nu vor putea.

25. Decî după ce se va scula stăpînul casei, și va încuia ușa, și veți începe a sta afară, și a bate în ușa, ȝicînd, Doamne, Doamne, deschide noă; și rîspunȝînd va ȝice voă, Nu vă știu pre voi de unde sînteți:

26. Atunci veți începe a ȝice, Am mîncat înaintea ta și am bîut, și în ulițele noastre ai învîtat.

27. Și va ȝice, ȝic voă, nu vă știu pre voi de unde sînteți; depărtați-vă de la mine toți lucrătorîi nedreptăței.

28. Acolo va fi plîngerea și scrierînea dinților, cînd veți vedea pre Avraam, și pre Isaac, și pre Iacov, și pre toți proorocii întru împărăția lui Dumnezeu, iar pre voi înși-vă scoși afară.

29. Și vor veni de la resărit, și de la apus, și de la amiază-noapte, și de la amiază-ȝi, și vor ședea întru împărăția lui Dumnezeu.

30. Și iată, sînt pre urmă carîi vor fi întîi, și sînt întîi carîi vor fi pre urmă.

31. ¶ În ȝioa aceea s'aŭ apropiat unîi din Farisei, ȝicînd lui Eși, și te du de aici: că Irod va să te omoare.

32. Și a ȝis lor, Mergînd, spuneți vulpei aceleia, Iată, scoot dracî, și fac vindecări astăȝi și

mîine, și a treia ȝi mă voiŭ sfîrși.

33. Inșă mi se cade astăȝi, și mîine, și în ceea-l-altă ȝi a merge: că nu este cu puțință să piară prooroc afară din Ierusalim.

34. Ierusalime, Ierusalime, cel ce omorî proorocii, și uciȝi cu pietre pre cei trimiși la tine; de cîte ori am vrut să adun pre fiîi tîi, precum *adună* găina puîi sîi sub aripî, și n'ați vrut!

35. Iată, so lasă voă casa voastră pustie: și amiu grăesc voă, Nu mă veți vedea de acum pîună va veni vremea cînd veți ȝice, Bine este cuvîntat cel ce vine întru numele Domnului.

CAPITOLUL XIV.

Și a fost cînd a intrat el în casa oare-căruia din boerîi Fariseilor sîmbăta, ca să mînînce pîne, și aceia îl pîndiau pre el.

2. Și iată, un om bolnav de idropică era înaintea lui.

3. Și rîspunȝînd Iisus, a ȝis cătră legiuitorî și cătră Farisei, grăind, Oare este slobod sîmbăta a vindeca ?

4. Iar ei aŭ tăcut. Și apucându' l' a vindecat pre el, și l' a slobodit ;

5. Și rîspunȝînd cătră ei, a ȝis, Al căruia dintru voi asinul saŭ boul de va cădea în puț, aŭ nu îndată îl va scoate pre el în ȝioa sîmbetei ?

6. Și n'aŭ putut rîspunde lui la acestea.

7. ¶ Și dicea către cei chemați pildă, luând aminte cum își alegeașă șederile mai sus ; dîcînd către dînsul,

8. Cînd te vei chema de cînova la nuntă, nu ședea în locul cel mai de sus ; ca nu cumva să fie chemat de dînsul altul mai cinstit de cît tine ;

9. Și venind cela ce și pre tine și pre acela a chemat, va dice ție, Dă locul acestuia ; și atunci vei începe cu rușine locul cel mai de jos a 'l ținea.

10. Ci cînd te vei chema, mergînd ședî la locul cel mai de jos ; ca cînd va veni cel ce te a chemat, să 'ți dică ție, Prietene, sue-te mai sus : atunci îți va fi ție cîinste înaintea celor ce vor ședea împreună cu tine.

11. Că tot cel ce se înalță, se va smeri ; și cel ce se smerește, se va înălța.

12. ¶ Și dicea și celui ce îl chemase pre el, Cînd faci prînz sau cîină, nu chema prietenii tîi, nici frații tîi, nici rudele tale, nici vecinii bogăți ; ca nu cînd-va să te cheme și el pre tine, și să ți se facă rîsplătire.

13. Ci cînd faci ospet, chieamă săracii, neputincioșii, schiopii și orbii :

14. Și fericit vei fi ; că ei nu pot să 'ți întoarcă : că ție se va rîsplăti la învierca dreptilor.

15. ¶ Și auzînd acestea unul din cei ce ședeașă cu el, a dîs, Fericit este cel ce va prîzni întru împărăția lui Dumnezeu.

16. Iar el a dîs lui, Un om

oare-care a făcut cîină mare, și a chemat pre mulți ;

17. Și a trimes pre sluga sa în ocașul cîinei să dică celor chemați, Veniți ; că iată, gata sînt toate.

18. Și au început toți d'împreună a se lepăda. Cel d'întîiu a dîs lui, Țarină am cumpărat, și am nevoie să es și să o ved : rogu-te să mă erți.

19. Și altul a dîs, Părechii de boi am cumpărat cîinei, și merg să 'i ispitesc : rogu-te să mă erți.

20. Și altul a dîs, Mulere 'mă am luat, și pentru aceasta nu pot veni.

21. Și întorcîndu-se sluga aceea a spus domnului seșă acestea. Atunci mîniîndu-se stăpînul casei a dîs slugel sale, Eși curînd la rîspîntiile și ulițele cetăței, și săracii, și betegii și schiopii, și orbii adu' aici.

22. Și a dîs sluga, Doamne, s'a făcut cum ai poruncit, și încă mai este loc.

23. Și a dîs domnul către slugă, Eși la drumuri și la garduri, și 'i siloște să între, ca să se umple casa mea.

24. Că dic voă, Că nici unul din bărbații aceia ce erau chemați nu va gusta cîina mea.

25. ¶ Și mergeașă cu dînsul noroade multe : și întorcîndu-se, le a dîs lor,

26. Ori-cine vine către mine, și nu urește pre tatăl seșă, și pre mumă, și pre mulere, și pre feciori, și pre frați, și pre surori, încă, și pre sufletul seșă, nu poate fi ucenic al meșă.

27. Și cel ce nu 'și poartă crucea

sa, și nu vine după mine, nu poate fi ucenic al meu.

28. Că cine dintru voi vrind să zidească turn, aș nu înteuș ședend, își socotește cheltuiala, de are cele spre săvârșire?

29. Ca nu când-va puind el temeliea, și neputend săvârși, toți cei ce 'l vor vedea să începă a' l batjocori.

30. Dicend, Acest om a început a zidi, și n'a putut săvârși.

31. Saș care împărat, mergend să se lovească cu alt împărat la resboiș, aș nu ședend înteuș, se sfătuește de va putea cu deuce mil să se întimpine cu vela ce vine asupra lui cu doă-deci de mil?

32. Iar de nu, încă fiind el de parte, trimețend solie, se roagă de pace.

33. Decș așa fie-care dintre voi, care nu se leapădă de toate avușile sale, nu poate fi ucenic al meu.

34. Ț Bună este sarea : iar dacă sarea se va impuși, cu ce se va îndulci?

35. Nicș în pământ, nicș în gunoiș nu este de treabă ; ci afară o leapădă pre ea. Cela ce are urechș de audș, audă.

CAPITOLUL XV.

Și erau apropiindu-se de densul toșl vameșș și păcătoșș ca să' l asculte pre el.

2. Și cartiaș Fariseiș și carturariș, dicend, Acesta pre păcătoșș primește, și mănăncă cu densș.

3. Ț Și a đis cătră ei pilda aceasta, grăind,

4. Care om dintre voi, avend o sută de oi, și pierdend una dintru ele, aș nu lasă pre cele noă-deci și noă în pustie, și merge după cea pierdută, până când o află pre ea?

5. Și aflându-o, o pune pre umerile sale bucurându-se.

6. Și venind la casa sa, cheamă prieteniș și veciniș, dicend lor, Bucurați-vē cu mine ; că am găsit oaca mea cea pierdută.

7. Dic voă, că așa va fi bucurie în cer de un păcătoș ce se pocăește, de cât de noă-deci și noă de dreptș, cărora nu le trebuieș pocăință.

8. Ț Saș care mulere avend deuce drahme, de pierde o drahmă, aș nu aprinde făcliea, și mătură casa, și caută cu deadinsul până o află?

9. Și aflându-o cheamă prietenele și vecinele, dicend, Bucurați-vē cu mine ; că am găsit drahma care o am pierdut.

10. Așa, dic voă, bucurie se face înaintea ingerișlor lui Dumnezeuș pentru un păcătoș ce se pocăește.

11. Ț Și a đis, Un om avea doi feciori :

12. Și a đis cel mai tēnșr din ei tatăluș sēș, Tată, că'mș partea ce mi se cade de avușie. Și le a împărtșit lor avușiea.

13. Și nu după multe đile adunând toate feciorul cel mai tēnșr, s'a dus într'o țarăș de parte, și acolo a răsipit toată avușiea sa, vietuind întru desmierdăriș.

14. Și cheltuind el toate, s'a făcut foamete mare într'acea țară; și el a început a se lipsi.

15. Și mergând s'a lipit de unul din lăcuitoarii țării aceleia, și'l a trimis pre el la țarinele sale să pască porcii.

16. Și doria să'si sature pânteculo seû de roșcovele ce mâncau porcii; și nimeni nu'l da lui.

17. Iar venindu'si întru sine, a zis, Căși argași ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine, iar eu pier de foame!

18. Scula-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu, și voi dice lui, Tată, greșit-am la cer și înaintea ta,

19. Și nu mai sunt vrednic a mă chieama fiul tîu: lă mă ca pre unul din argașii tîi.

20. Și sculându-se, a venit la tatăl seû. Iar el încă departe fiind, 'l a vădut pre dînsul tatăl lui, și i s'a făcut milă, și alergând, a cădut pre grumazii lui, și'l a sărutat pre el.

21. Și a zis lui feciorul, Tată greșit-am la cer și înaintea ta, și nu mai sunt vrednic a mă chieama fiul tîu.

22. Și a zis tatăl cătră slugele sale, Aduceți haina cea d'intîiu, și'l îmbrăcați pre el; și dați inel în mîna lui, și încălțăminte în picioarele lui:

23. Și aducînd vițelul cel hrănit, îl junghiați; și mîncînd să ne veselim:

24. Că fiul meu acesta mort era, și a înviat; și pierdut era, și s'a aflat. Și au început a se veseli.

25. Iar feciorul lui cel mai mare era la țarină: și dacă a venit și s'a apropiat de casă, a audit cîntece și jocuri.

26. Și chieamînd pre unul din slugi, 'l a întrebat ce sînt acestea.

27. Iar el a zis lui, Fratele tîu a venit; și a junghiat tatăl tîu vițelul cel hrănit, pentru că sănătos pre el 'l a primit.

28. Și s'a mîniat, și nu vrea să intre: iar tatăl lui eșind, îl ruga pre el.

29. Iar el rîspundînd, a zis tatălui seû, Iată, atîția ani slujesc ție, și nici odată porunca ta n'am călcat: și mie nici odată nu 'mi al dat măcar un ed, ca să mă veselesc cu prietenii mei:

30. Iar cînd veni fiul tîu acesta, care a mîncat avuția ta cu curvele, junghiași lui vițelul cel hrănit.

31. Iar el a zis lui, Fiule, tu în toată vremea ești cu mine, și toate ale mele, ale tale sînt.

32. Ci se cădea a ne veseli, și a ne bucura: căci fratele tîu acesta mort era, și a înviat; și pierdut era, și s'a aflat.

CAPITOLUL XVI.

Și dicea și cătră ucenicii seî, Era un om bogat, care avea un iconom; și acesta a fost pîrit la el că răsipește avuțiile lui.

2. Și chieamînd pre el, 'l a zis lui, Ce aud aceasta de tînc? dă sama de iconomia ta; că nu vei putea mai mult a fi iconom.

3. Iar iconomul a ȃis intru sine, Ce voiŭ face? cȃ domnul meŭ iasa iconomică de la mine: a sȃpa nu pot; a cere imi este rușine.

4. Știŭ ce voiŭ face, ca dacȃ mȃ voiŭ schimbă diu iconomie, sȃ mȃ primească in casele lor.

5. Și chie-mȃnd cȃte unul pre fie-care din datornicii domnului seŭ, a ȃis celui d'inteŭ, Cu cȃt ești dator domnului meŭ?

6. Iar el a ȃis, Cu o sutȃ de mȃsurŭ de unt-de-lemn. Și a ȃis lui, Iați zapisul teŭ, și ședți curȃnd de scrie cincŭ deei.

7. Iar dupȃ aceea a ȃis altuia, Dar tu cu cȃt ești dator? Iar el a ȃis, Cu o sutȃ de mȃsurŭ de grȃu. Și a ȃis lui, Iați zapisul teŭ, și scrie opt-deei.

8. Și a lȃudat domnul pre iconomul nedreptȃței, cȃ ințelep-tește a fȃcut: cȃ filii veacului a-cestuia mai ințelepți sȃnt de cȃt filii luminei intru neamul lor.

9. Și eŭ ȃio voȃ, Fȃceți-vȃ voȃ-prietenŭ din mamona nedreptȃței; ca dacȃ veți fi lipsiți, sȃ vȃ primească pre voi in corturile cele vecuice.

10. Cel ce este credincios intru puțin, și intru mult credincios este: și cel ce este nedrept intru puțin, și intru mult nedrept este.

11. Deei dacȃ intru cel nedrept mamona n'ați fost credincioși, pre cele adevȃrate cine le va in credința voȃ?

12. Și dacȃ intru cel strein n'ați fost credincioși, pre cel ce este al vostru cine il va da voȃ?

13. ȃ. Nicŭ o slugȃ nu poate

la doi domni sȃ slujească: pen-tru cȃ saŭ pre unul va uri, și pre altul va iubi; saŭ de unul se va ținea, și de altul nu va griji. Nu puteți sluji lui Dumne-deŭ și lui mamona.

14. Și auȃdȃu aceste toate și Fariseii, carii erȃu iubitori de arginț: și 'l batjocoriaŭ pre el.

15. Și le a ȃis lor, Voi sȃn-teți cel ce vȃ faceți pre voi drepti inaintea oamenilor; iar Dumne-deŭ știe inimile voastre: cȃ ce e-te intru oameni inȃlțat, uricioane este inaintea lui Dumne-deŭ.

16. Legea și proorocii erȃu pȃnȃ la Ioan: de atuncŭ impȃrȃ-țea lui Dumne-deŭ bine se ves-tește, și fie-care spre aceea se silește.

17. Iar mai lesne este cerul și pȃmȃntul sȃ treacȃ, de cȃt din lege o cirtȃ sȃ cadȃ.

18. Tot cela ce și lasȃ mule-rea sa, și iea alta, preacurvește: și tot cela ce iea pre cea lȃsatȃ de bȃrbat, preacurvește.

19. ȃ. Era un om oare care bogat, ce se imbrȃca in porfirȃ și in vison, veselindu-se in toate țilele lumnat.

20. Și era un sȃrac oare-care a nume Lazar, care zȃcea inain-tea ușei lui plin de bube,

21. Și poftia sȃ se sature din sfȃrȃmȃturele care cȃdeau din masa bogatului: ci și cȃinii venind lingeau bubele lui.

22. Și a fost cȃ a murit sȃ-racul, și s'a dus de ingerŭ in sinul lui Avraam: și a murit și bogatul, și s'a ingropat;

23. Și în iad rēdicāndu'și ochii săi, fiind în muncă, vede pre Avraam de departe, și pre Lazar în sinul lui.

24. Și el strigând, a ȕis, Părinte Avraame, miluește-mē, și trimete pre Lazar, să'și întingă vârful degetului lui în apă, și să'mi rēcorească limba mea; că mē chinuesc în vāpaea aceasta.

25. Iar Avraam a ȕis, Fiule, adu'ți aminte că ai luat cele bunc ale tale în viața ta, și Lazar așjderea cele rele: iar acum aceasta se mângăie, iar tu te chinuești.

26. Și preste toate acestea, între noi și între voi prāpastie mare s'a întărit; ca cei ce vor vrea să treacă de aici cătră voi, să nu poată; nici cel de acolo la noi să treacă.

27. Și a ȕis, Rogu-te dar, părinte, ca să 'l trimeți pre dēnsul în casa tatălui meū:

28. Că am cinci frați; să le mărturisească lor, ca să nu vie și ei la acest loc de muncă.

29. Și 'l a ȕis Avraam lui, Aū pre Moisi și pre prooroc; să 'l asculte pre dēnsul

30. Iar el a ȕis, Nu, părinte Avraame: ci de va merge cineva din morți la dēnsul, se vor pocăi.

31. Și 'l a ȕis lui, Dacă nu ascultă pre Moisi și pre prooroc, măcar de ar și învia cineva din morți, nu vor crede.

CAPITOLUL XVII.

A tunci a ȕis cătră ucenicii săi, Cu neputință este să nu vie

smintelele: dar vași *aceluia* prin care vin!

2. Mai de folos 'l ar fi lui, de s'ar lega o piatră de moară de grumazii lui, și să se arunce în mare, de cât să smintească pre unul dintr'acești mai mic.

3. * Luați aminte de sine-vē: De va greși ție fratele tēu, ocartă'l pre el; și de se va pocăi, eartă'l lui.

4. Și măcar de șapte ori în ȕi de va greși ție, și de șapte ori se va întoarce la tine, ȕicēnd, Căescu-mē; eartă'l lui.

5. Și aū ȕis apostolii Domnului, Adaoge-ne noă credință.

6. Iar Domnul a ȕis, De ați avea credință ca un grăunț de muștar, ați ȕice dudului acestuia, Desrădăcinează-te, și te sădește în mare; și v'ar asculta pre voi.

7. Și cine dintru voi avēnd slugă arēnd său păstorind, care venind acela din câmp, va ȕice îndatăși, Trece de șed?

8. Ci aū nu 'l va ȕico lui, Gătește'mi ce voiū cina, și încingēdu-te, slujește'mi, până voiū mânca și voiū bea; și după aceea vei mânca și vei bea și tu?

9. Aū doară va avea har slugel aceleia căol a făcut cele ce i s'a poruncit lui? Nu mi se pare.

10. Așa și voi, când veți face toate cele ce vi s'a poruncit voă, ȕiceți, Slugi netrebnice sūntem: că ce am fost dator! a face, am făcut.

11. * Și a fost când mergea el în Ierusalim, și el trecea prin mijlocul Samariei și a Galileei.

12. Și intrând el într'un sat,

Unde Doamne? Iar el a ȕis lor, Unde *va fi* trupul, acolo se vor aduna și vulturii.

CAPITOLUL XVIII.

Si ȕicea și pildă lor *cu acest scop*. că se cade în toată vremea a se ruga, și a nu se lenevi;

2. ȕicând, Un judecător era într'o cetate, care de Dumnezeu nu se temea, și de om nu se rușina:

3. Era și o văduvă în cetatea aceea; și venia la dēnsul ȕicând, Izbăvește-mă de pirișul meū.

4. Și nu vrea în multă vreme: iar după aceea a ȕis intru sine, De și de Dumnezeu nu mă tem, și de om nu mă rușinez;

5. Dar pentru căci îmi face supărare văduva aceasta, o voi ȕ izbăvi pre ea, ca nu până în sfērșit venind să mă supere.

6. Și a ȕis Domnul, Auȕiți ce grăește judecătorul nedreptăȕei.

7. Dar Dumnezeu aū nu va face izbăvire aleșilor sēi, cari strigă cătră dēnsul ȕioa și noaptea, de și îndelung îi rabdă pre dēnsii?

8. ȕic voă, că va face izbăvirea lor curēnd. Inșă când va veni Fiul omului, oare va afla credinȕa pre pământ?

9. Și a ȕis și cătră unii ce se incredeaū intru sine cum că sūnt dreȕți, și defăimaū pre cei-l-alti, pildă aceasta:

10. Doi oameni s'aū suit în biserică să se roage; unul Fariseū, și altul vameș.

11. Fariseul stānd așa se ruga

intru sine, Dumnezeuule, mulȕumescu'ȕi, că nu sūnt ca cei-l-alti oameni, răpitori, nedreȕți, preacurvari, sau ca și acest vameș.

12. Postesc de doă ori în săptămână, dau ȕeciueală din toate câte câștig.

13. Iar vameșul de departe stānd, nu vrea nici ochii sēi la cer să 'i rēdice, ci își bătea pieptul sēu, ȕicând, Dumnezeuule, milostiv fi mie păcātosului.

14. ȕic voă, s'a pogorit acesta *mai* îndreptat la casa sa, de cât acela: că tot cel ce se înalȕă pre sine, se va smeri; iar cel ce se smerește pre sine, se va înalȕa.

15. Și aduceaū la el și prunci, ca să se atingă de ei: iar ucenicii vēdēnd, 'i aū certat pre dēnsii.

16. Iar Iisus chemāndu'ȕi *la sine* pre ei, a ȕis, Lăsați prunci să vie la mine, și nu 'i opriți pre ei: că a unora ca acestora este împărăȕia lui Dumnezeu.

17. Amin ȕic voă, Ori cine nu va primi împărăȕia lui Dumnezeu ca pruncul, nu va intra într'iusa.

18. Și 'l a întrebat pre el un boier, ȕicând, Invățătorule bune, ce voiȕ face să moștenesc viaȕa vecnică?

19. Iar Iisus 'i a ȕis lui, Căci îmi ȕici bun? nimeni nu *este* bun, fără numai unul Dumnezeu.

20. Poruncele știi, Să nu curvești, Să nu uciȕi, Să nu furi, Să nu mărturisești mărturie mincinoasă, Cinstește pre tatăl tēu și pre muma ta.

21. Iar el a ȕis, Acestea toate le am păzit diu tinereȕele mele.

22. Iar Iisus auȕind acestea, 'I a ȕis lui, Incã una îți lipseȕte : toate cãte ai vinde le și le împãrȕi sãracilor, și vei avea comoarã în cer : și viuo, urmeazã mie.

23. Iar el auȕind acestea, s'a întristat, cã era bogat foarte.

24. Și vedẽdu' Iisus cã s'a întristat, a ȕis, Cãt de anevoe vor intra întru împãrãȕia lui Dumneȕeũ cel ce au' avuȕi !

25. Cã mai lesne este cãmilei prin urechile acului a trece, de cãt bogatului întru împãrãȕia lui Dumneȕeũ a intra.

26. Iar cei ce au' auȕit *acestea*, au' ȕis, Darã cine poate sã se mântueascã ?

27. Iar el a ȕis, Cele ce nu sũnt cu putinȕã la oameni, sũnt ou putinȕã la Dumneȕeũ.

28. Și a ȕis Petru, Iatã, noi am lãsat toate, și am urmat ȕie.

29. Iar el a ȕis lor, Amin grãeso voã, Nimeni nu este care 'și a lãsat casã, sau pãriuȕi, sau fraȕi, sau muȕere, sau feciori pentru împãrãȕia lui Dumneȕeũ,

30. Care sã nu iee cu mult mai mult în vreinea aceasta, și în veacul cel viitor viaȕa vecnicã.

31. Și luãnd *cu sine* pre cel doi-spre-ȕece, a ȕis cãtrã el, Iatã, ne suim în Ierusalim, și se vor implini toate cele scrise prin prooroci pentru Fiul omului.

32. Cã se va da Ncamurilor, și se va batjocori, și se va ocãri, și se va scupia :

33. Și bãtõndu' I, il vor omori pre el : și a treia ȕi va invia.

34. Iar el nimio dintr'acestea n'au' înȕeles : și era cuvõntul acesta ascuns de la el, și nu cunoȕteau cele ce se grãiau.

35. Și a fost cãnd s'a apropiat el de Ierihon, un orb ședea lingã cale cerșind :

36. Și auȕind norodul trecẽnd, a întreat ce este aceasta.

37. Și 'I au' ȕis lui, cã Iisus Nazarineanul trece.

38. Și a strigat, ȕicẽnd, Iisuse, Fiul lui David, miluește-mẽ,

39. Iar cei ce mergeau înainte certaũ pre el sã tacã : iar el cu mult mai virtos striga, Fiul lui David, miluește-mẽ.

40. Și stãnd Iisus, a poruncit sã'l aducã pre el la sine : iar apropiindu-se el de dẽnsul, 'I a întreat,

41. ȕicẽnd, Ce voești sã'ȕi fac? Iar el a ȕis, Doamne, sã vød.

42. Și Iisus 'I a ȕis lui, Veȕi : credinȕa ta te a mântuit.

43. Și îndatã a vødut, și a mers dupã el, slãvind pre Dumneȕeũ : și tot norodul vedẽnd, a dat laudã lui Dumneȕeũ.

CAPITOLUL XIX.

Și intrãnd, trecea *Iisus* prin Ierihon.

2. Și iatã, un om a nume Zacheu, și acesta era mai mare vameshilor, și era bogat.

3. Și cãuta sã vadã pre Iisus cine este : și nu putea de norod, cã era mi : de stat.

4. Și alergând înainte, s'a suit într'un dud ca să'l vadă pre el: că pre acolo vrea să treacă.

5. Și dacă a venit la locul acela, căutând Iisus, 'l a vădut pre dânsul, și a ȗis cătră dânsul, Zachee, grăbește de te pogoară; că astăđi in casa ta mi se cade să fiu.

6. Și grăbindu-se, s'a pogorit, și 'l a primit pre dânsul bucurându-se.

7. Și vădend *aceasta* toți tinjiaŭ, ȗicend, Că la un om păcătoș a intrat să găzduască.

8. Iar Zacheu stând, a ȗis cătră Domnul; Iată, jumătate de avuȗia mea, Doamne, o dau să-racilor; și de am năpăstuit pre cineva cu ceva, întore împătrit.

9. Și a ȗis cătră el Iisus, Astăđi s'a făcut mântuire casei acesteia, pentru că și acesta fiu al lui Avraam este.

10. Că a venit Fiul omului să caute și să mântuească pre cel pierdut.

11. Și ascultând ei acestea, adăogând a ȗis o pildă, pentru că era el aproape de Ierusalim, și li se părea lor cum că îndată va să se arăte împărăȗia lui Dumnezeu.

12. Dec'i a ȗis, Un om oarecare de bun neam s'a dus într'o țară departe să 'și iee lui împărăȗie, și să se întoarcă.

13. Și chieământ ȗece slugi ale sale, le a dat lor ȗece mnas, și a ȗis cătră ei, Neguțătorii până voiŭ veni.

14. Iar cetățenii lui il uriaŭ pre el, și aŭ trimes solie după

el, ȗicend, Nu voim pre acesta să împărăȗească preste noi.

15. Și a fost când s'a întors el luând împărăȗia, a ȗis să se chieime la dânsul slugele acelea, cărora dedese argintul, ca să știe cine ce a neguțătorit.

16. Și a venit cel d'înteu, ȗicend, Doamne, mnaoa ta a agonisit ȗeco mnas.

17. Și a ȗis lui, Bine, slugă bună; pentru că întru puțin ai fost credincios, să ai bi putere preste ȗece cetăți.

18. Și a venit cel al doilea, ȗicend, Doamne, mnaoa ta a făcut cinci mnas.

19. Și a ȗis și acestuia, Și tu fi preste cinci cetăți.

20. Și altul a venit, ȗicend, Doamne, *iată* mnaoa ta, care o am ținut legată in măhramă:

21. Că m'am temut de tine, pentru că om aspru ești: ieai ce n'ai pus, și scerți ce n'ai sămănat.

22. Și 'l a ȗis, Din gura ta te voiŭ judeca, slugă vicleană. Ai știut că eu om aspru sunt, luând ce n'am pus, și scerând ce n'am sămănat.

23. Dar pentru ce n'ai dat argintul meu schimbătorilor, și venind eu 'l ași fi cerut cu dobîndă?

24. Și celor ce staŭ înainte le a ȗis, Luați do la el mnaoa, și o dați celui ce are ȗece mnas.

25. (Și aŭ ȗis lui, Doamne, acela are ȗece mnas.)

26. Că ȗic voă, Că tot celui ce are i se va da; iar de la acela ce n'are, și ce are se va lua de la el.

27. Însă pre vrăjmașii mei aceia, cari n'au voit să împărătească preste dânsii, aduceți-i încoace, și 'i tăiați înaintea mea.

28. Și dicend aceste, mergea înainte, suindu-se în Ierusalim:

29. Și a fost când s'a apropiat de Mitslaghi și Vitania, către muntele ce se cheamă al Maslinilor, a trimis doi din ucenicii săi,

30. Dicend, Mergeți în satul care este înaintea voastră; întru care intrând veți găsi un mânz legat, pre care nimeni din oameni nici odată n'a ședut: deslegați-l pre el, și 'i aduceți.

31. Și de va întreba cineva pre voi, Pentru ce 'l deslegați? așa să diceți lui, Că Domnulul trebuiește.

32. Și mergend trimesii, au aflat cum șisese lor.

33. Și deslegând el mânzul, au șis stăpânii lui către el, Ce deslegați mânzul?

34. Iar el au șis, Domnulul trebuiește.

35. Și 'l au adus pre el la Iisus: și aruncându-și veșmintele lor pre mânz, au pus pre Iisus d'asupra.

36. Și mergend el, așterneau veșmintele lor pre cale.

37. Și apropiindu-se el la pogorișul muntelui Maslinilor, a început toată mulțimea ucenicilor bucurându-se a lăuda pre Dumnezeu cu glas mare pentru toate puterile care voderă;

38. Dicend, Bine este cuvântat împăratul cel ce vine întru numele Domnului: pace în cer, și slavă întru cel de sus.

39. Și oare-cari Farisei din norod au șis către el, Invățătorule, ceartă-ți ucenicii tăi.

40. Și răspundend, a șis lor, Dic voă, că de vor tăcea acestia, pietrele vor striga.

41. Și dacă s'a apropiat, voderend cetatea, a plâns de dânsa.

42. Dicend, De ai fi cunoscut, și tu, măcar în ziua aceasta a ta, cele ce sunt către pacea ta! iar acum s'au ascuns de către ochii tăi.

43. Că vor veni zile asupra ta, și vor pune vrăjmașii tăi șanț împrejurul tău, și te vor încungiura, și te vor imbulzi de toate părțile,

44. Și te vor face întocma cu pământul, pre tine și pre feciorii tăi întru tine; și nu vor lăsa întru tine piatră pre piatră; pentru că n'ai cunoscut vremea cercetării tale.

45. Și intrând în biserică, a început a scoate pre cei ce vindea întru-înșă și cumpărau;

46. Dicend lor, Scris este, Casa mea casă de rugăciune este: iar voi o ați făcut peșteră tâlharilor.

47. Și era învățand în toate zilele în biserică. Iar arhierii și cărturarii și bătrânii norodului căutaș pre el să 'l piardă,

48. Și nu aflău ce 'i vor face: că tot norodul se ținea de el, ascultându-l pre dânsul.

CAPITOLUL XX.

Și a fost într'una din zilele acestea, învățand el norodul în biserică, și bine vestind, au

venit preoții și cărturarilor cu bătrânii.

2. Și aș grăit către el, dîcînd, Spune noă, cu ce putere faci acestea? sau cine este care 'ți a dat ție puterea aceasta?

3. Iar el rîspundînd, a dîs către ei, Intreba-voiș și eu pre voi un cuvînt, și să 'mî spuneți:

4. Botezul lui Ioan din cer a fost, sau de la oameni?

5. Iar el eugetaș întru sine dîcînd, De vom dîce, Din cer; va dîce, Pentru ce dar n'ați credut lui?

6. Iar de vom dîce, De la oameni; tot norodul cu pietre ne va ucide: căci este incredințat că Ioan prooroc a fost.

7. Și aș rîspuns, că nu știu de unde.

8. Și Iisus le a dîs lor, Nicî eu nu vî spun voă cu ce putere fac acestea.

9. Și a început a dîce către norod pilda aceasta; Un om a sădit vie, și o a dat lucrătorilor, și s'a dus departe multă vreme.

10. Și la vreme a trimes către lucrătorii o slugă, ca să 'l dea lui din rodul viei; iar lucrătorii, bătîndu' l pre el, ' l aș trimes deșert.

11. Și a adaos a trimete și altă slugă; iar ei și pre acela bătîndu' l și batjocorindu' l, ' l aș trimes deșert.

12. Și a adaos a trimete și al treilea; iar el și pre acela rînîndu' l, ' l aș scos afară.

13. Și a dîs domnul viei, Ce

voiș face? trimete-voiș pre fiul meu cel iubit; doară vîdîndu' l pre dînsul se vor rușina.

14. Iar lucrătorii vîdîndu' l pre el, eugetaș întru sine, dîcînd, Acesta este moștenitorul; veniți să 'l ucidem pre el, ca să fie a noastră moștenirea.

15. Și scoțîndu' l afară din vie, ' l aș omorit. Ce va face dar lor domnul viei?

16. Veni-va și va pierde pre lucrătorii aceștia, și viea o va da altora. Iar el aușind *aceasta*, aș dîs, Să nu fie.

17. Iar el căutînd spre ei, a dîs, Ce este dar aceasta ce este scris, Piatra pre care nu o aș băgat în samă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului?

18. Tot cela ce va cădea pre acea piatră, se va sfărîma; iar preste care va cădea, il va spulbera.

19. Și căutaș arhieriei și cărturarilor ca să 'și pue mâinele pre el într'acel ceas; și s'aș temut de norod: căci înțeleseseră că către dînsul a dîs pilda aceasta.

20. Și pîndindu' l aș trimes iscoade, cari se prefăceaș pre sine a fi drepti, să 'l prinșă pre el în cuvînt, ca să 'l dea pre el stăpînirii și puterei dregătorului.

21. Și ' l aș întrebat pre el, dîcînd, Învățătorule, știm că drept grăești, și înveți, și nu alegi față, ci într'adevăr calea lui Dumnezeu înveți:

22. Cade-se noă a da dajdie Chesarului, sau nu?

23. Iar el pricepînd vicieșugul lor, a dîs către ei, Ce mă ispitiți?

24. Arătați-mi un dinar. Al cui chip și scriptură pre el are? Iar el răspundând, aū đis, Ale Chesarulū.

25. Iar el le a đis lor, Dați inapoī dar cele ce sūnt ale Chesarulū, Chesarulū, și cele ce sūnt ale lui Dumneđeū, lui Dumneđeū.

26. Și nu 'l aū putut prinde pre dēnsul in cuvēnt inaintea norodului: și minunāndu-se de rēspunsul lui, aū tăcut.

27. Iar apropiindu-se unii din Sadduchel, cariī đic că nu este inviere, 'l aū întrebat pre el.

28. Dīcēnd, Invățătorule, Moisi a scris noā, De va muri fratele ouiva, avēnd mulere, și acesta va muri fără feciori, ca să iee fratele lui pre mulerea aceea, și să rēdice sāmāntă fratelui sēū.

29. Deci șapte frați aū fost: și cel d'întēiū luānd mulere, a murit fără de feciori.

30. Și a luat al doilea pre mulerea aceea, și acela a murit fără de feciori.

31. Și al treilea o a luat pro ca; și așjderea câte șapte: și n'aū lāsāt feciori, și aū murit.

32. Iar mai apoī de toți, a murit și mulerea.

33. Deci la inviere, al căruia dintr-inșiī va fi mulere? căci câte șapte o aū avut pre ca mulere.

34. Și rēspundēnd Iisus, a đis lor, Fiil veacului acestuia se însoară și se mărită:

35. Iar cel ce se invrednicesc a dobīndi acel veac, și invierea din morți, nici se însoară, nici se mărită:

36. Că nici să moară nu mai

pot, ci asemenea cu ingerii sūnt: și fiil lui Dumneđeū sūnt, fiind fil ai invierel.

37. Iar acum că se vor scula morții, și Moisi a arătat la rug, precum đice, Domnul Dumneđeul lui Avraam, și Dumneđeul lui Isaac, și Dumneđeul lui Iacov.

38. Că Dumneđeū nu este al morților, ci al viilor: că toți lui viiază.

39. Și rēspundēnd unii din cărturari, aū đis, Invățătorule, bine ai đis.

40. Și mai mult nu îndrăzniaū să 'l întrebe pre el nimic.

41. Și a đis cătră dēnsii, Cum đic că Hristos este fiul lui David?

42. Și inuși David đice in cartea Psalmilor, Đis-a Domnul Domnului meu, Șeđi d'a dreapta mea,

43. Până ce voiū pune pre vrājmașiī tēi așternut picioarelor tale.

44. Deci David Domn il cheamă pre el, și cum fiū al lui este?

45. Și ascultānd tot norodul a đis ucenicilor sēi,

46. Păziți-vē de cărturari, că-rorora le place a umbla in haine lungi, și iubesc inchinăciunile prin țirguri, și scaunele cele mai de sus in sinagoguri, și șederile cele mai întēiū la ospete;

47. Cariī mânăncă casele văduvelor, și cu pricină îndelung se roagă: aceștia vor lua mai multă osindă.

CAPITOLUL XXI.

Și căutānd, a vēđut pre cei boși gați aruncānd darurile lor in gazofilachie.

2. Și a vădută și pre o văduvă săracă aruncând acolo doi filiarî.

3. Și a ȕis, Adevărat ȕic voă, că această văduvă săracă, mal mult de cât toȕi a aruncat:

4. Că toȕi aceștia din prisosinȕa lor aũ aruncat la darurile lui Dumneȕeũ: iar aceasta din lipsa sa, toată avuȕia sa care a avut, o a aruncat.

5. ȕi unũ grăind pentru bise-rică, că este împodobită cu pietre frumoase, și cu podoabe, a ȕis,

6. *Cât pentru* acestea care vedeȕi, vor veni ȕile întru care nu va rămânea piatră pre piatră, care să nu se răsipească.

7. Și 'l aũ întreat pre el, ȕicend, Invăȕătorule, dar când vor fi acestea ? și ce semn *este* când vor să fie acestea ?

8. Iar el a ȕis, Căutaȕi să nu vă amăȕiȕi: că mulȕi vor veni întru numele meũ, ȕicend, Eũ sũnt *Hristos*; și vremea s'a apropiat; ci să nu mergeȕi după ei.

9. Și când veȕi auȕi rȕzboae și răsmiriȕe, să nu vă spăimăntaȕi: că se cade să fie acestea întâiũ; ci nu va fi îndată sfērșitul.

10. Atunci ȕicca lor, Se va scula neam preste neam, și împărăȕie preste împărăȕie:

11. Și vor fi outremuri mari pre alocurea, și foameȕi, și ciumi, și spăime, și semne mari din cer vor fi.

12. Iar mai înainte de acestea toate, vor pune preste voi mâniale lor, și vă vor goni, dându-vă la adunări și în temniȕe, du-

cenduvă la împărăȕi și la domni pentru numele meũ.

13. Și se va întempla voă întru mărturisire.

14. Puneȕi dar întru inimele voastre, să nu gāndiȕi mai înainte ce veȕi rȕspunde.

15. Că eũ vă voiũ da voă gură și înȕelepȕiune, căreia nu 'l vor putea grāi nici sta împotrivă, toȕi caril se vor pune împotrivă voă.

16. Și vă veȕi da și de părinȕi, și de fraȕi, și de rudenil, și de prietenil; și vor omorî *pre unil* din vol.

17. Și veȕi fi urȕi de toȕi pentru numele meũ.

18. Și pȕr din capul vostru nu va peri.

19. Întru răbdarea voastră veȕi dobindi sufletele voastre.

20. Iar când veȕi vedea Ierusalimul încungiuându-se de ostașil, atunci să șȕiȕi că s'a apropiat pustiirea lui.

21. Atunci eel ce vor fi în Iudeea să fugă la munȕi; și cel ce vor fi în mijlocul lui să se dea în laturil; și cel ce vor fi prin sate, să nu între într'insul.

22. Că ȕilele izbāndirei sũnt acestea, ca să se împlinescă toate cele scrise.

23. Iar vai celor ce vor avea în pāntece, și celor ce vor apleca într'acele ȕile! că va fi nevoe mare pre pământ, și mânia asupra norodului acestuia.

24. Și vor cădea întru ascuȕitul săbiei, și se vor duce robi în toate neamurile: și Ierusalimul va fi călcat de Neamuri, până

se vor implini vremile Neamurilor.

25. ¶ Și vor fi semne în soare, și în lună, și în stele; și pre pământ măhnire limbilor, cu nedumerire; sunet făcând marea și valurile;

26. Mai murind oamenii de frică, și de așteptarea celor ce vor să vie în lume: că puterile cerurilor se vor clăti.

27. Și atunci vor vedea pre Fiul omului venind pre nori cu putere și cu slavă multă.

28. Deci începând acestea a se face, căutați în sus, și rădicați capetele voastre; că se apropie rescumpărarea voastră.

29. Și le așis lor pildă; Vedeați smochinul, și toți copacii;

30. Când infrunDESC, vedând din voi înși-vă, știți că de acum aproape este vara.

31. Așa și voi, când veți vedea acestea făcându-se, să știți că aproape este împărăția lui Dumnezeu.

32. Amin dic voă, Nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.

33. Cerul și pământul vor trece: iar cuvintele mele nu vor trece.

34. Ci luați aminte de sine-vă, ca să nu se îngreueze inimile voastre cu sațiul mănărei și cu beția, și cu grijele lumii, și fără de veste să vie asupra voastră ziua aceea.

35. Căci ca o cursă va veni preste toți cei ce șed pre fața a tot pământul.

36. Priveghiați dar, în toată

vremea rugându-vă, ca să vă învredniciți a scăpa de toate cele ce vor să fie, și a sta înaintea Fiului omului.

37. Și era ziua învățând în biserică; iar noaptea esind, petrecea în muntele ce se cheamă al Maslinilor.

38. Și tot norodul măneca la dânsul în biserică, ca să 'l asculte pre el.

CAPITOLUL XXII.

Și se apropia praznicul azimelor, care se cheamă Paștele.

2. Și căutați arhieriei și cărturarilor cum 'l ar omori pre el; că se temeai de norod.

3. ¶ Iar Satana a intrat în Iuda ce se cheama Iscarioteanul, care era din numărul celor doșpredece.

4. Și mergând, a grăit cu arhierii și cu voivozilor, cum 'l ar vinde pre el lor.

5. Și ei s'aū bucurat, și s'aū tocmit cu dânsul să 'l dea bani.

6. Și el s'a fâgăduit lor, și că-uta vreme cu prilej ca să 'l vinđă pre el lor fără de norod.

7. ¶ Și a venit ziua azimelor, întru care se cădea să se jertvească paștele.

8. Și a trimes pre Petru și pre Ioan, dicând, Mergeți de gătiți noă paștele, ca să mâncăm.

9. Iar ei aū dâs lui, Unde voești să gătim?

10. Iar el a dâs lor, Iată, intrând voi în cetate, va întimpina pre voi un om ducând un vas

de lut cu apă ; mergeți după dânsul în casa unde va intra.

11. Și veți dice stăpânului casei, învățătorul dice ție, Unde este sălașul de oaspeți, întru oare să mănânc paștele cu ucenicii mei ?

12. Și el vă va arăta voă un foisor mare așternut : acolo gătiți.

13. Și mergând ei, au aflat precum le dăsesse lor : și au gătit paștele.

14. Și când a venit ceasul, a ședut, și cei doi-spre-zece apostoli cu el.

15. Și a dis lor, Cu poftă am poftit aceste paști să le mănânc cu voi mai înainte de patima mea.

16. Că dic ~~voă~~, De acum nu voiū mai mânca dintr'acestea, până când se vor implini întru împărăția lui Dumnezeu.

17. Și luând paharul, mulțumind, a dis, Luați acesta, și 'l împărțiți voă :

18. Că dic voă, Nu, voiū mai bea din rodul viței, până când va veni împărăția lui Dumnezeu.

19. Și luând pâinea mulțumind a frint, și a dat lor, dicând, Acesta este trupul meu care se dă pentru voi : aceasta să faceți întru pomenirea mea.

20. Așijderea și paharul după ce au cinat, dicând, Acest pahar este legea cea nouă întru sângele meu, care pentru voi se varsă.

21. Inșă iată, mâina vindetorului meu cu mine este la masă.

22. Și Fiul omului merge, după cum este rinduit : dar voi o-

mului aceluia prin care se vinde !

23. Și el au început a se întreba între sine, care ar fi dintre ei cela ce va să facă aceasta.

24. Și s'a făcut și prigonire între dânsii, care dintru ei s'ar părea a fi mai mare.

25. Iar el le a dis lor, Impărății păgânilor îi domnesc pre ei ; și cei ce stăpânesc pre ei, făcătorii de bine se cheamă.

26. Iar voi să nu fiți așa : ci cel ce este mai mare între voi, să fie ca cel mai mic ; și cel ce este începător, ca cel ce slujește.

27. Că oine este mai mare, cel ce șede, sau cel ce slujește ? au nu este cel ce șede ? iar eu sînt în mijlocul vostru ca cel ce slujește.

28. Iar voi sunteți cari ați petrecut cu mine întru ispitele mele.

29. Și eu vă rinduesc voă împărăție, precum 'mi a rinduit mie Tatăl meu ;

30. Ca să mâncați și să beți la masa mea întru împărăția mea, și să ședeți pre scaune judecând cele două-spre-zece semintii ale lui Israil.

31. Și a dis Domnul, Simone, Simone, iată, Satana v'a cerut pre voi, ca să vă cearnă ca griul.

32. Iar eu m'am rugat pentru tine, ca să nu piară credința ta : și tu oare când întorcându-te, întărește pre frații tăi.

33. Iar el 'l a dis lui, Doamne, cu tine gata sînt și în temniță și la moarte a merge.

34. Iar el 'l a dis, Dic ție, Petre, nu va cănta astăzi cocoșul, mai înainte până ce de trei ori

te vei lepăda că nu mă știi pre mine.

35. Și a ȋis lor, Când v'am trimes pre voi fără de pungă, și fără de traistă, și fără de încălțăminte, aũ avut-ați lipsă de ceva? Iar ei aũ ȋis, De nimic.

36. Ȋis-a drept aceea lor, Acum dar cel ce are pungă, să o iese, așijderea și traistă: iar cel ce n'are sabie, să 'și vindă halna sa și să 'și cumpere *sabie*.

37. Că ȋic voă, că încă aceasta ce este scrisă se cade să se implinească intru mine, *care ȋice*, Și cu cei fără de lege s'a socotit: pentru că cele pentru mine, sfêrsit aũ.

38. Iar ei aũ ȋis, Doamne, iată aici doă sãbii. Și el a ȋis lor, Destul este.

39. ¶ Și eșind, a mers dupre obiceiũ în muntele Maslinilor; și s'aũ dus după el și ucenicii lui.

40. Și sosind la loc, a ȋis lor, Rugați-vẽ oa să nu intrați în ispită.

41. Și el s'a depãrtat de la dênșii ca de o aruncãturã de piatrã, și ingenunchind se ruga,

42. Ȋicẽnd, Pãrinte, de voești, să treacã paharul acesta de la mine: însã nu voia mea, ci a ta să fie.

43. Și i s'a arãtat lui inger din cer, intãrindu'l pre el.

44. Și fiind intru nevoințã mai cu deadinsul se ruga: și se făcuse sudoarea lui ca picãturele de sânge ce picã pre pãmẽnt.

45. Și sculãndu-se de la rugãciune, venind cãtrã ucenicii 'i a aflat pre ei dormind de intristare,

46. Și le a ȋis lor, Ce dormiți? sculați-vẽ și vẽ rugați, ca să nu intrați în ispitã.

47. ¶ Iar încã grãind el, iatã venia mulțime, și cel ce se chie-ma Iuda, unul din cei doi spre-dece, mergea inaintea lor, și s'a apropiat de Iisus ca să 'l sãrute pre el.

48. Iar Iisus a ȋis lui, Iudo, cu sãrutare pre Fiul omului vinđi?

49. Și vẽdẽnd cei ce erãu pre lingã el ceea ce vrea să fie, 'i aũ ȋis lui, Doamne, lovi-vom cu sabia?

50. ¶ Și unul dintr'insii a lovit pre sluga arhierelui, și 'i a tãiat lui urechia cea dreaptã.

51. Iar Iisus rãspundẽnd, a ȋis, Lãsați pãnã aici. Și atingẽdu-se de urechia lui, 'la vindecat pre el.

52. Și a ȋis Iisus celor ce veniserã la dênșul arhierelor și voivozilor bisericei, și bãtrãnilor, Ca la un tãlhar ați eșit, cu sãbii și cu fuști?

53. În toate ȋilele fiind cũ cu voi în bisericã, n'ați intins mãinele asupra mea: ci acesta este ceasul vostru și stãpãnirea intunerecului.

54. ¶ Și prindẽndu'l pre el 'i aũ dus, și 'l aũ bãgat în casa arhierelui. Iar Petru mergea de parte după dênșul.

55. Și făcẽnd ei foc în mijlocul curței, și ședẽnd impreunã, a ședut și Petru în mijlocul lor.

56. Și vẽdẽndu'l pre el o slujnicã ședẽnd la foc, și cãutãnd spre el, a ȋis, Acesta a fost cu el.

57. Iar el s'a lepãdat de dênșul, ȋicẽnd, Mulere, nu'l știu pre el.

58. Și după puțin altul vedându-l pre el, a ȃis, Și tu dintru ei ești. Iar Petru a ȃis, Omule, nu sânt.

59. Și trecând ca un ceas, altul se întăria, ȃicând, Adevărat, și acesta cu el a fost: că Galilean este.

60. Iar Petru a ȃis, Omule, nu știu ce ȃicî. Și îndatăși, încă grăind el, a cântat cocoșul.

61. Și înforcându-se Domnul, a căutat spre Petru. Și și a adus aminte Petru de cuvântul Domnului, cum îi ȃisese lui, Mai înainte de ce va cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine.

62. Și eșind afară Petru, a plâns, cu amar.

63. Iar bărbații cei ce țineau pre Iisus, batjocoriau pre el, bătându-l.

64. Și acoperindu-l pre el, îl loviau preste obraz. și îl întrebau pre el, ȃicând, Proorocește, cine este cel ce te a lovit?

65. Și alte multe hulind, împotriva lui ȃiceau.

66. Și după ce s'a făcut ȃioă, s'a adunat bătrânii norodului și arhierii și cărturarii, și îl a dus pre el la soborul lor, ȃicând,

67. De ești tu Hristosul? spune noă. Și le a ȃis lor, De voiți spune voă, nu veți crede:

68. Și de ră voiți întreba, nu mi veți răspunde, nici mă veți sloboȃi.

69. De acum va fi Fiul omului ședând d'a dreapta puterei lui Dumneȃu.

70. Și aȃ ȃis toți, Dar tu ești

Fiul lui Dumneȃu? Iar el a ȃis cătră ei, Voi ȃiceți, oă eȃ sânt.

71. Iar el aȃ ȃis, Ce ne mai trebuie încă mărturie? că noi singuri am aȃdit din gura lui.

CAPITOLUL XXIII.

Și sculându-se toată mulțimea lor, îl aȃ dus pre el la Pilat.

2. Și aȃ început a îl piri pre el, ȃicând, Pre acesta îl am aflat răzvrătind neamul, și oprind a a da dajdie Chesarului, ȃicând că este el Hristos Impărat.

3. Iar Pilat îl a întrebat pre el, ȃicând, Tu ești Impăratul Iudeilor? Iar el răspundând, a ȃis lui, Tu ȃicî.

4. Iar Pilat a ȃis cătră arhierii și cătră norod, Nici o vină nu aflu in omul acesta.

5. Iar ei mai virtos se întăriaȃ, ȃicând, El întărită norodul, învățând preste toată Iudeca, începând din Galileea până aici.

6. Iar Pilat aȃdind de Galileea a întrebat, aȃ Galilean este omul?

7. Și înțelegând că din ținutul lui Irod este, îl a trimes pre el la Irod, fiind și el in Ierusalim într'acele ȃile.

8. Iar Irod vedând pre Iisus, s'a bucurat foarte: că doria de multă vreme să îl vadă pre el, pentru că aȃdia multe de el: și nădăjduia să vadă vre un semn făcându-se de el.

9. Și îl a întrebat pre el cu cuvinte multe; iar el nimic nu îl a răspuns lui.

10. Și stați arhierii și cărturarii cu deadinsul pîrîndu' l pre el.

11. Iar Irod împreună cu ostașii săi batjocorindu' l și rișându'și de el ' l a îmbrăcat într'un veșmînt luminat, și ' l a trimis iarăși la Pilat.

12. ¶ Și s'au făcut prietenii Pilat și Irod într'aceeași di unul cu altul; că mai înainte erau învrăbiți între dînsii.

13. ¶ Iar Pilat chîemînd pre arhierii și pre boierii și pre norod,

14. A dîs cătră el, Mî ați adus pre omul acesta, ca pre cela ce răzvrătește norodul: și, iată, eîu înainte voastră întrebându' l, nici o vină n'am aflat în omul acesta de care pîriți pre el:

15. Ci nici Irod: că v'am trimis pre voi la el; și iată, nici un lucru vrednic de moarte este făcut de dînsul.

16. Deci certându' l, // voiî slobozi.

17. (Și nevoe avea să le slobodească lor la praznic un *vinovat*.)

18. Și a strigat toată mulțimea, dicînd, Ieal pre acesta și ne slobodește noă pre Varavva;

19. (Care era pentru o zărvă oare-care și ucidere ce se făcuse în cetate, aruncat în temniță.)

20. Și iarăși Pilat a grăit cătră el, vrînd să slobodească pre Iisus.

21. Iar ei strigau, dicînd, Răstignește' l, Răstignește' l pre el.

22. Iar el a treia oară a dîs cătră el, Dar ce rău a făcut acesta? nici o vină de moarte n'am

aflat întru el; deci certându' l pre el, // voiî slobozi.

23. Iar ei strigau cu glasuri mari, cerînd să ' l răstignească pre el. Și se întăriau glasurile lor și ale arhierilor.

24. Deci Pilat a judecat să se facă cererea lor.

25. Și a slobozit lor pre cel aruncat în temniță pentru zarva și uciderea, pre care il *cereau* ei; iar pre Iisus ' l a dat duple voia lor.

26. Și cînd il duceau pre el, prîndînd pre un Simon, Chirinean, ce venia din țarină, au pus pre el crucea, ca să o ducă după Iisus.

27. ¶ Și mergea după el mulțime multă de norod, și de muieri, care plîngeau și se tinguiau pentru dînsul.

28. Și întorcîndu-se cătră ole Iisus, a dîs, Fiicele Ierusalimului, nu mă plîngeți pre mine, ci pre voi vă plîngeți, și pre fiii voștri.

29. Că, iată, vin zile, în care vor dice, Fericite *sînt* cele sterpe, și pîntecele care n'au născut, și țitele care n'au aplecat.

30. Atunci vor începe a dice munților, Cădeți preste noi; și dealurilor, Acoperiți-ne pre noi.

31. Că de fac acestea în lemnul cel verde, dar în cel uscat ce va fi?

32. Și duceau împreună cu el, și alți doi făcători de rele, să ' l piardă.

33. Și dacă au venit la locul ce se chieamă al Căpăținei, acolo ' l au răstignit pre el, și pre fă-

cătorii de rele, unul d'a dreapta, și altul d'a stânga.

34. Iar Iisus dicea, Părinte, gartă-le lor: că nu știu ce fac. Și împărțind hainele lui, au aruncat sortii.

35. Și sta norodul de privia. Și își băteau joc de dânsul și boierii împreună cu dânsii, dicând, Pre alții a mântuit; mântuiescă-se și pre sine însuși, de este acesta, Hristosul, alesul lui Dumnezeu.

36. Și își făceau ris de dânsul și ostășii, apropiindu-se, și oțet aducându'i lui.

37. Și dicând, De ești tu împăratul Iudeilor, mântuește-te pre tine însu-ți.

38. Și era și scrisoare scrisă d'asupra lui cu slove Ellinești, și Rimlinești, și Evrecești, ACESTA ESTE IMPARATUL IUDEILOR.

39. Iar unul din tâlharii cei răstigniți îl hulea pre dânsul, dicând, De ești tu Hristosul, mântuește-te pre tine și pre noi.

40. Iar răspundând cela-l-alt 'l a certat pre el, dicând, Nu te temi tu de Dumnezeu, că într'aceeași osîndă ești?

41. Și noi dupre dreptate; că cele vrednice dupre faptele noastre luăm: iar acesta niol un rău n'a făcut.

42. Și dicea lui Iisus, Pomeneste-mă, Doamne, când vei veni întru împărăția ta.

43. Și a zis Iisus lui, Amin dic ție, Astăzi împreună cu mine vei fi în raiu.

44. Și era ca la al șeselea ceas, și întunec s'a făcut preste

tot pământul până la al noilea ceas.

45. Și s'a întunecat soarele, și s'a rupt catapetcazma bicericeii prin mijloc.

46. Și strigând cu glas mare Iisus, a zis, Părinte, în mâncle tale încredințez duhul meu; și acestea dicând, și a dat duhul.

47. Iar vedând sutașul ceea ce se făcuse, a slăvit pre Dumnezeu, dicând, Cu adevărat omul acesta drept a fost.

48. Și tot norodul ce venise împreună la privială aceea, vedând cele ce se făcuseră, bătându'și piepturile lor, se întorceau.

49. Și stău toți cunoscuții lui de departe, și muierile care veniseră după el din Galileea, privind acestea.

50. Și, iată, un bărbat a nume Iosif, sfetnic fiind; bărbat bun și drept;

51. (Acesta nu se însotise la sfatul și fapta lor;) din Arimatea, oraș al Iudeilor; care și el aștepta împărăția lui Dumnezeu.

52. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus.

53. Și pogorindu'l pre el, 'l a înfășurat în giulgiu, și 'l a pus în mormint ce era săpat în piatră, întru care nu fusese pus niol odată nimeni.

54. Și ziua era vineri, și se lumina spre sâmbătă.

55. Și mergend după el și muierile care veniseră cu dânsul din Galileea, au vedut mormintul, și cum s'a pus trupul lui.

56. Și întorcându-se, au gătit mirezme și miruri; și sâmbătă s'a u odihnit după poruncă.

CAPITOLUL XXIV.

Iar în *dioa* cea d'înteu a s'ep-tămănel, la mănecare adîncă, au venit la mormînt, aducînd mirezmele cele ce gătiseră, și altele împreună cu ele.

2. Și au aflat piatra răsturnată de pre mormînt.

3. Și intrând, n'au aflat trupul Domnului Iisus.

4. Și a fost, cînd se mira u ele de aceasta, și iată, doi bărbați au stătut înaintea lor în veșminte strălucitoare:

5. Și înfricoșându-se ele, și plecându-și fețele la pămînt, au dis cătră dînsule, Ce căutați pre cel viu eu cel morți?

6. Nu este aiol, ci s'a sculat: aduceți-vă aminte cum a dis voă încă fiind în Galileea,

7. Dicînd, Trebuie să se dee Fiul omului în mînele oamenilor păcătoși, și să se răstignească, și a treia di să învieze.

8. Și și au adus aminte de cuvintele lui.

9. Și întorcându-se de la mormînt, au spus acestea toate celor un-spre-dece, și tutulor celor-l-alți.

10. Și era Maria Magdalena și Ioanna, și Maria lui Iacov, și cele-l-alte împreună cu dînsule, care diceau cătră apostoli acestea.

11. Și s'au părut înaintea lor

ca o minciună cuvintele lor, și nu le credea u pre dînsule.

12. Iar Petru sculându-se, a alergat la mormînt; și plecându-se, a v'qut giulgiurile singure zăcînd, și s'a dus de acolo, mirându-se întru sine de cele ce se făcuseră.

13. Și, iată, doi dintru ei mergeau într'aceeași di la un sat, care era departe de Ierusalim ca de șese-deci de stadii, al căruî nume Emmaus.

14. Și ei vorbia u între sine de toate cele ce se înt'emplaseră.

15. Și a fost cînd vorbia u el și se înt'reba u, și însuși Iisus apropiindu-se, mergea împreună cu dînsii.

16. Iar ochii lor se ținea u, ca să nu 'l cunoască pre el.

17. Și a dis cătră ei, Ce sînt cuvintele acestea de care v' înt'rebați între voi mergînd, și sînteți triști?

18. Și răspundînd unul, al căruî nume era Cleopa, a dis cătră el, Tu singur ești nemernic în Ierusalim, și nu știți cele ce s'au făcut întru el în zilele acestea?

19. Și el a dis lor, Care? Iar ei au dis lui, Cele pentru Iisus Nazarineanul, care era bărbat prooroc, puternic în lucru și în cuvînt înaintea lui Dumnezeu și a tot norodul:

20. Cum 'l au dat pre el arhieriei și boerii noștri spre judecată de moarte, și 'l au răstignit pre dînsul.

21. Iar noi năd'jduiam că acela este cel ce va să izbăvească

pre Israil, ci cu toate acestea, a treia zi este astăzi de când s'a făcut acestea.

22. Ci, și niște muleri dintr'ale noastre ne au spăimântat pro noi, care au fost la mănecare la mormint;

23. Și neaflând trupul lui, au venit, dicend, că și vedere de ingeri să fi vedut, cari dăo că este el viu.

24. Și s'au dus unii dintru noi la mormint, și au aflat așa precum și mulerile au dăis: iar pre el nu l'au vedut.

25. Și el a dăis cătră ei, O nepricepuților, și zăbavnicul cu inima a crede toate câte au grăit proorocii:

26. Au nu trebuia a pătimi acestea Hristos, și a intra intru slava sa?

27. Și începând de la Moisi și de la toți proorocii, tilcuia lor din toate scripturele cele ce erau pentru el.

28. Și s'au apropiat de satul la care mergeau: și el se făcea a merge mai departe.

29. Și l'au îndemnat pre el dicend, Rămăi cu noi: căci cătră sară este, și s'a plecat dăoia. Și a intrat să rămăle cu dănsii.

30. Și a fost când a ședut el cu ei, luând pâine, a blăgoslovit, și fringend, a dat lor.

31. Și li s'au deschis lor ochii, și l'au cunoscut pre dănsul; și el s'a făcut nevădut de dănsii.

32. Și au dăis unul cătră altul, Au nu era inima noastră ardend intru noi, când grăia noastră pre

cale, și când ne tilcuia scripturele?

33. Și seulându-se intr'acel ceas, sau întors în Ierusalim, și au aflat adunați pre cei un-spredece și pre cei ce erau cu dănsii,

34. Cari diceau, S'a sculat Domnul cu adevărat, și s'a arătat lui Simon.

35. Și ei povestiau cele ce se făcuseră pre cale, și cum s'a cunoscut de dănsii intru fringerea pânel.

36. Și acestea grăind ei, și însuși Iisus a stătat în mijlocul lor, și a dăis lor, Pace voă.

37. Iar ei spăimântându-se și înfricoșându-se, li se părea că ved duh.

38. Și a dăis lor, Ce sunteți turburați? și pentru ce se suo gânduri în inimile voăstre?

39. Vedeti mânele și picioarele mele, că insumi eu sunt: pipăiți-mă, și vedeti; că duhul carne și oase n'are, precum mă vedeti pre mine avend.

40. Și acestea dicend, le a arătat lor mânele și picioarele.

41. Și încă necredend ei de bucurie, și mirându-se, le a dăis lor, Aveți ceva de mănecare aici?

42. Iar ei au dat lui o parte de pește fript, și dintr'un lagur de miere.

43. Și luându-le înaintea lor a mănecat.

44. Și a dăis lor, Acestea sunt cuvintele care am grăit cătră voi, încă fiind cu voi, că trebuie a se implini toate cele scrise în

legea lui Moisi, și în prooroci, și în psalmi pentru mine.

45. Atunci le a deschis mințile lor, ca să înțeleagă scripturile,

46. Și a dis lor, Așa este scris, și așa trebuia să pătimească Hristos, și a treia zi să învieze din morți:

47. Și să se propoveduească întru numele lui pocăința și eretarea păcatelor în toate neamurile, începând de la Ierusalim.

48. Iar voi sunteți marturii acestora.

49. Și, iată, eu trimet făgăduința Tatălui meu întru voi;

iar voi ședeți în cetatea Ierusalimului, până ce veți îmbrăca cu putere de sus.

50. Și i a scos pre ei afară până în Vitania, și rădicându'și mâinile sale, i a blagoslovit pre dânsii.

51. Și a fost, când i a blagoslovit pre ei, s'a depărtat de la dânsii, și se înălța la cer.

52. Iar ei închinându-se lui, s'au întors în Ierusalim cu bucurie mare:

53. Și erau în toată vremea în biserică, laudând și bine-cuvântând pre Dumnezeu. Amin.

SFÎNTA EVANGHELIE

CEA DE LA IOAN.

CAPITOLUL I.

La început era Cuvântul, și Cuvântul era la Dumnezeu, și Dumnezeu era Cuvântul.

2. Acesta era întru început la Dumnezeu.

3. Toate printr'insul s'au făcut; și fără de dânsul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut.

4. Întru dânsul viață era; și viața era lumina oamenilor.

5. Și lumina întru întuneric luminează; și întunericul pre dânsa nu o a cuprins.

6. Fost-a om trimes de la Dumnezeu, numele lui Ioan.

7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească de Lumină, ca toți să creadă prin el.

8. Nu era el Lumina, ci fost-a el trimes ca să mărturisească de Lumină.

9. Era Lumina cea adevărată, care luminează pre tot omul ce vine în lume.

10. În lume era, și lumea printr'insul s'a făcut, și lumea pre dânsul nu l a cunoscut.

11. Întru ale sale a venit, și al s'ei pre dânsul nu l au primit.

12. Iar câți l au primit pre dânsul, le a dat lor stăpânire ca să se facă fii ai lui Dum-

neșed, *adecă* celor ce cred intru numele lui.

13. Caril nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s'a născut.

14. Și Cuvântul trup s'a făcut, și s'a sălășluit intru noi, (și am vădut slava lui, slavă ca a unui-născut din Tatăl,) plin de har și de adevăr.

15. ¶ Ioan mărturisia pentru dēnsul, și striga, grăind, Acesta era pentru care am ȃis, Cel ce după mine vine, mai înainte de mine s'a făcut: că mai întēiū de mine a fost;

16. Și din plinirea lui noi toți am luat, și har pentru har.

17. Că legea prin Moisi s'a dat, iar harul și adevărul prin Iisus Hristos s'a făcut.

18. Pre Dumnezeu nimeni nu 'l a vădut nici odinioară; cel unul născut Fiul care este în sinul Tatălui, acela a spus.

19. * Și aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimes Iudeii din Ierusalim proști și Leviți ca să 'l întrebe pre dēnsul, Tu cine ești?

20. Și a mărturisit, și n'a tăgăduit; și a mărturisit, Nu sunt eu Hristosul.

21. Și 'l au întrebat pre dēnsul, Ce dar? Ilie ești tu? Și a ȃis, Nu sunt. Proorocul ești tu? Și a răspuns, Nu.

22. Decī au ȃis lui, Cine ești? ca să dăm răspuns celor ce ne au trimes pre noi. Ce ȃieci de tino însuși?

23. El a ȃis, Eū *sunt* glasul

celui ce strigă in pustie, îndreptați calea Domnului, precum a ȃis Isaia proorocul.

24. Și trimesii erau din Farisei.

25. Și 'l au întrebat pre dēnsul, și 'l au ȃis lui, Pentru ce dar botezi, dacă nu ești tu Hristosul, nici Ilie, nici proorocul?

26. Răspuns-a lor Ioan, grăind, Eū botez cu apă: iar in mijlocul vostru stă, pre care voi nu 'l știți;

27. Acela este cel ce vine după mine, care mai înainte de mine s'a făcut, căruia nu sunt vrednic să 'l desleg cureaoa încălțămintei lui.

28. Acesta s'a făcut in Vitavara de cea parte de Iordan, unde era Ioan botezând.

29. ¶ A doa ȃi vede Ioan pre Iisus venind cătră dēnsul, și ȃice, Iată Mielul lui Dumnezeu, care redică păcatul lumii.

30. Acesta este pentru care eu am ȃis. După mine vine bărbat care înainte de mine s'a făcut: că mai întēiū de mine a fost.

31. Și eu nu 'l am știut pre el: ci ca să se arăte lui Israil, pentru aceasta am venit eu cu apă botezând.

32. Și a mărturisit Ioan, ȃicēnd, Am vădut Duhul ca un porumb pogorindu-se din cer, și a rămas preste dēnsul.

33. Și eu nu 'l am știut pre el: ci cela ce m'a trimes pre mine să botez cu apă, acela, m' a ȃis mie, Preste care veți vedea Duhul pogorindu-se, și rămāind

preste densusul, acela este care bo-
tează ou Duh Sfiot.

34. Și eu am vădūt, și am
mărturisit că acesta este Fiul
lui Dumneđeu.

35. ¶ A doa ȓi iarăși sta Ioan,
și din ucenicii lui doi;

36. Și căutând la Iisus care
umbla, ȓice, Iată Mielul lui Dum-
neđeu!

37. Și 'l au auđit pre el cel
doi ucenici grăind, și au mers
după Iisus.

38. Iar întorcându-se Iisus, și
vędându'î pre ei mergend după
el, a ȓis lor, Ce căutați? Iar ei
au ȓis lui, Ravvi, (ce se ȓice til-
cuindu-se, Invățătorule,) unde
lăcuesți?

39. A ȓis lor, Veniți și vedeți.
Au venit și au vędūt unde lă-
cuesțe, și la el au rămas în ȓioa
aceea: și era ca la al ȓecelca
ceas.

40. Și era Andrei, fratele lui
Simon Petru. unul din cei doi
carii auđiseră de la Ioan, și
merseseră după densusul.

41. A aflat acesta înteiū pre
Simon fratele seū, și 'l a ȓis lui,
Am aflat pre Mesia, ce se til-
cuesțe, Hristos.

42. Și 'l a adus pre densusul
cătră Iisus. Și căutând la el Ii-
sus, a ȓis, Tu ești Simon fecio-
rul lui Iona: tu te vei chiema
Chifa, ce se tilcuesțe, Petru.

43. ¶ A doa ȓi a vrut Iisus
să meargă în Galileea, și a aflat
pre Filip, și 'l a ȓis lui, Vino
după mine.

44. Și era Filip din Vitsaida, din
orașul lui Andrei și al lui Petru.

45. A aflat Filip pre Natanail,
și ȓice lui, Pentru care a scris
Moisi în lege și proorocii, am a-
flat pre Iisus fiul lui Iosif, care
este din Nazaret.

46. Și a ȓis Natanail lui, Din
Nazaret poate fi ceva bun? ȓice
Filip lui, Vino și veđi.

47. A vędūt Iisus pre Natanail
venind cătră densusul, și a ȓis
pretru densusul, Iată cu adevărat
Israiltean, întru care vicleșug nu
este!

48. ȓis-a Natanail lui, De unde
mă cunoști? Răspuns-a Iisus și
'l a ȓis lui, Mai înainte până a
nu chiema pre tine Filip, fiind
tu subt smochin, te am vędūt.

49. Răspuns-a Natanail și 'l a
ȓis lui, Ravvi, tu ești Fiul lui
Dumneđeu; tu ești Impăratul lui
Israil.

50. Răspuns-a Iisus și 'l a ȓis
lui, Pentru că am ȓis ȓie, că te
am vędūt subt smochin, cređi?
mai mari de cât acestea vei
vedea.

51. Și 'l a ȓis lui, Amin, amin,
grăescouă, De acum veți vedea
cerul deschidându-se, și pre in-
gerii lui Dumneđeu suindu-se și
pogorindu-se preste Fiul omului.

CAPITOLUL II.

Și a treia ȓi nuntă s'a făcut
în Cana-Galileei; și era muma
lui Iisus acolo.

2. Și a fost chemat și Iisus, și
ucenicii lui, la nuntă.

3. Și sfărșindu-se vinul, ȓice
muma lui Iisus cătră densusul,
Vin nu au.

4. Duce ei Iisus, Ce este mie și ție, miere? încă n'a venit ceasul meu.

5. Duce muma lui slugelor, Ori ce va dice voă, faceți.

6. Și erau acolo șese vase de piatră, puse după curățenia ludeilor, care luaă câte două sau trei vedre.

7. Duce lor Iisus, Umpleți vasele de apă. Și le au umplut până sus.

8. Și dice lor, Scoateți acum, și aduceți nunului. Și i au adus.

9. Și după ce a gustat nunul apa ce se făcuse vin, și nu știa de unde este: (iar slugele cari scosuseră apa știaă;) strigă pre mirele nunul,

10. Și dice lui, Tot omul înțelii vinul cel bun pune; și dacă se îmbată, atunci cel mai prost: iar tu ai ținut vinul cel bun până acum.

11. Aceasta a făcut începătura minunilor Iisus în Cana-Galileei, și și a arătat slava sa; și au creșut întru el ucenicii lui.

12. ¶ După aceasta s'a pogorit în Capernaum, el, și muma lui, și frații lui, și ucenicii lui; și acolo au ședut nu multe zile.

13. ¶ Și erau aproape paștele Iudeilor, și s'a suit Iisus în Ierusalim,

14. Și a aflat în biserică pre cei ce vindeau boi și oi și porumbi, și pre schimbătorii de bani ședend:

15. Și făcend biciu de ștreanguri, pre toți i'a scos din biserică, oile și boii; și schimbăto-

rilor a vărsat banii, și mesele a răsturnat;

16. Și celor ce vindeau porumbi le a dis, Luați acestea de aici; și nu faceți casa Tatălui meu casă de neguțătorie.

17. Și și au adus aminte ucenicii lui că este scris, Rivna casei tale n'a mâncat pre mine.

18. ¶ Răspuns-au Iudeii și i-au dis lui, Ce semn arăți noă, că faci acestea?

19. Răspuns-a Iisus și a dis lor, Stricați biserică aceasta, și în trei zile o voi rădica.

20. Și au dis Iudeii, În patruzeci și șese de ani s'a zidit biserică aceasta, și tu în trei zile o vei rădica?

21. Iar el dicea pentru biserică trupului său.

22. Pentru aceasta când s'a sculat din morți, și au adus aminte ucenicii lui că aceasta dicea lor; și au creșut scripturii, și cuvântului care șisese Iisus.

23. ¶ Și când era în Ierusalim la praznicul paștelor, mulți au creșut întru numele lui, vedend semnele lui cele ce făcea.

24. Iar însuși Iisus nu se încredința pre sine lor, pentru că el știa pre toți,

25. Și n'avea trebuință ca cineva să mărturisească pentru om; că el știa ce era în om.

CAPITOLUL III.

Și era un om din Farisei, Nicodim numele lui, boier al Iudeilor.

2. Acesta a venit către Iisus noaptea, și 'I a ȃis lui, Ravvi, știm că de la Dumnezeu ai venit învățator, că nimeni nu poate aceste semne să facă, care tu faci, de nu va fi Dumnezeu cu ȃensul.

3. Răspuns-a Iisus și 'I a ȃis lui, Amin, amin, grăesc ție, De nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu.

4. Dice către el Nicodim, Cum poate omul să se nască fiind bătrân? au doară poate a doaoară să intre în pânteccele mamei sale, și să se nască?

5. Răspuns-a Iisus, Amin, amin, grăesc ție, De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre întru împărăția lui Dumnezeu.

6. Ce este născut din trup, trup este; și ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te mira căci am ȃis ție, Se cade voă a vă naște de sus.

8. Vântul unde voește suflă, și glasul lui auzi, dar nu știi de unde vine, și unde merge: așa este tot care este născut din Duhul.

9. Răspuns-a Nicodim și 'I a ȃis lui, Cum pot să fie acestea?

10. Răspuns-a Iisus și 'I a ȃis lui, Tu ești învățator lui Israil, și acestea nu le știi?

11. Amin, amin, grăesc ție, Noi ce știm grăim, și ce am văzut mărturisim, și mărturia noastră nu o primiți.

12. Dacă cele pămentești am

spus voă, și nu credeți, cum de voiți spune voă cele cerești, veți crede?

13. Și nimeni nu s'a suit în cer, fără numai cel ce s'a pogorît din cer, *adecă* Fiul omului care este în cer.

14. Și precum Moisi a înălțat șerpele în pustie, așa se cade a se înălța Fiul omului:

15. Ca tot cel ce crede întru el să nu piară, ci să aibă viață veclnică.

16. Că așa a iubit Dumnezeu lumea, cât și pre Fiul său cel unul născut 'I a dat, ca tot cel ce crede întru el să nu piară, ci să aibă viață veclnică.

17. Că n'a trimes Dumnezeu pre Fiul său în lume ca să judece lumea; ci ca să se mântuească lumea prin el.

18. Că acela ce crede întru el nu se judecă; iar acela ce nu crede, iată este judecat, că n'a crezut întru numele celui unuia-născut Fiului lui Dumnezeu.

19. Iar aceasta este judecata, că lumina a venit în lume, și au iubit oamenii mai mult întunecul de cât lumina, că erau faptele lor rele.

20. Că tot acela ce face rele, urește lumina, și nu vine la lumină, ca să nu se vadească lucrurile lui.

21. Iar acela ce face adevărul vine la lumină, ca să se arăte lucrurile lui, că întru Dumnezeu sunt lucrate.

22. După acestea a venit Iisus și ucenicii lui în pământul

Iudeei; și acolo petrecea cu ei și boteza.

23. Și era și Ioan botezând în Enon aproape de Salim, că era acolo ape multe: și veniau, și se boteza.

24. Că încă nu era Ioan închis în temniță.

25. Și a fost întrebare de ucenicul lui Ioan cu Iudeii pentru curățenie.

26. Și au venit către Ioan, și l' au ținut, Ravvi, cel ce era cu tine de cea parte de Iordan, pentru care tu ai mărturisit, iată, el botează, și toți merg către dânsul.

27. Răspuns-a Ioan și a ținut, Nu poate omul lua nimic, de nu va fi dat lui din cer.

28. Voi înși-vă mărturisiți pentru mine, că am ținut, Nu sunt eu Iristosul, ci cum că sunt trimis înaintea aceluia.

29. Cea ce are mireasă mire este: iar prictenul mirelui care stă și l' ascultă pre el, cu bucurie se bucură de glasul mirelui: deci această bucurie a mea s'a umplut.

30. Aceluia se cade a crește, iar mie a mă micșora.

31. Cel ce vine de sus d'asupra tuturilor este; cel ce este de pre pământ pământesc este, și de pre pământ grăește: cel ce vine din cer d'asupra tuturilor este.

32. Și ce a vădut și a audit, aceea mărturisește; și mărturia lui nimeni nu o primește.

33. Cea ce primește mărturia

lui, a pecețluit, că Dumnezeu adevărat este.

34. Că pre care a trimis Dumnezeu, cuvintele lui Dumnezeu grăește; că nu cu măsură dă Dumnezeu Duhul.

35. Tatăl iubeste pre Fiul, și toate le a dat în mâna lui.

36. Cea ce crede întru Fiul are viață vecnică: iar cea ce nu ascultă pre Fiul, nu va vedea viață; ci mâniea lui Dumnezeu va rămânea preste el.

CAPITOLUL IV.

Deci dacă a înțeles Domnul că au audit Fariseii că Iisus mai mulți ucenici face și botează de cât Ioan,

2. (Măcar că însuși Iisus nu boteza, ci ucenicul lui.)

3. A lăsat Iudeea, și s'a dus iarăși în Galileea.

4. Și trebuia să treacă el prin Samaria.

5. Deci a venit în cetatea Samariei, ce se cheamă Sihar, aproape de locul care a dat Iacov lui Iosif fiului său.

6. Și era acolo puțul lui Iacov. Iar Iisus, ostenit fiind de călătorie, ședea așa la puț: și era ca la al șeselen ceas.

7. A venit o muiere din Samaria să iee apă: Țis-a ei Iisus, Dă-mi să beau.

8. (Că ucenicii lui se duseseră în cetate să cumperă hrană.)

9. Deci a ținut lui muierea Samarineancă, Cum tu, Iudeu fiind, ceri de la mine să bei, muiere Samarineancă fiind eu? că nu

se amestecă Iudeii cu Samari-
nenii.

10. Răspuns-a Iisus și 'I a ȕis
ei, De ai fi știut darul lui Dum-
neȕeu, și cine este cel ce ȕice-
ȕie, Dă'mi să bea; tu ai fi ce-
rut de la dȕnsul, și 'ȕi ar fi dat
ȕie apă vie.

11. ȕis-a lui mușerea, Doamne,
nici ai cu ce scoate apă, și pu-
ȕul este adinc: de unde dar ai
apa cea vie?

12. Aă doară. tu mai mare
ești do cât Iacov părintele nos-
tru, care ne a dat noă puȕul a-
ceasta, și el însuși dintr'insul a
bȕt, și fiil lui, și dobitoacele
lui?

13. Răspuns-a Iisus și 'I a ȕis
ei, Tot cel ce va bea din apa a-
ceasta va înseta iarăși:

14. Iar cel ce va bea din apa
care eă voiă da lui, nu va înseta
în veac; ci apa, care eă voiă da
lui, se va face întru dȕnsul iz-
vor de apă săltătoare întru viaă
veclnică.

15. ȕis-a cătră dȕnsul mușerea,
Doamne, dă'mi această apă, ca
să nu mai însetez, nici să mai
viă aici să scot.

16. ȕis-a ei Iisus, Mergă, și
chieamă pre bărbatul tȕu, și vino
aici.

17. Răspuns-a mușerea și 'I a
ȕis lui, N'am bărbat. ȕis-a ei
Iisus, Bine ai ȕis că n'ai bărbat:

18. Că cinci băbăți ai avut;
și acum pre care ai nu 'ȕi este
ȕie bărbat: aceasta adevărat ai
grăit.

19. ȕis-a lui mușerea, Doamne,
vȕd că prooroc ești tu.

20. Părintil noștri în muntele
acesta s'au închinat; și voi ȕiceți,
că în Ierusalim este locul unde
se cade a se închina.

21. ȕis-a ei Iisus, Mușere, cre-
de mie, va veni vreme, când nici
în muntele acesta, nici în Ieru-
sahim, vȕ veți închina Tatălui.

22. Voi vȕ închinați căruia nu
șȕiți: noi ne închinăm căruia șȕim:
că mântuirea din Iudei este.

23. Ci va veni vremea, și acum
este, când închinătoril cei ade-
vărați se vor închina Tatălui cu
duhul și cu adevărul: că Tatăl
acest fel caută să fie cei ce se
închină lui.

24. Duh este Dumneȕu: și
cel ce se închină lui cu duhul
și cu adevărul se cade să se în-
chine.

25. ȕis-a lui mușerea, Șȕim că
va veni Mesia, care se chieamă
ȕristos: când va veni accla, va
spune noă toate.

26. ȕis-a ei Iisus, Eă sânt,
cela ce grăește cu tine.

27. ¶ Și atunci ai venit uce-
nicil lui, și se așeză cu mu-
șerea grăiar'inea nimeni ai 'ȕ a
a ȕis, Ce cauți său, Ce grăești
cu dȕnsa?

28. Iar mușerea a lăsat ciutura
sa, și a mers în cetate, și a ȕis
oamenilor,

29. Veniți de vedeți om, care
'mi a spus mie toate câte am
făcut: nu cumva acesta este
ȕristosul?

30. Decă ai eșit din cetate, și
venisă cătră dȕnsul.

31. ¶ Iar între acestea il rugău

pre dânsul ucenicii, grăind, Rav-
vi, mănâncă.

32. Iar el a ȕis lor, Eû mân-
care am a mânca, care voi nu
ştiţi.

33. Iar ucenicii grăiaû între
dânşii, Nu cumva 'i a adus lui
cineva să mănânce?

34. Ȑis-a lor Iisus, Mâncarea
mea este să fac voia celui ce
m'a trimes pre mine, şi să săvêr-
şesc lucrul lui.

35. Aû nu voi ȕiceţi, Că încã
patru luni sânt, şi secerişul va
veni? iată, ȕic voă, Rêdicaţi o-
chii voştri, şi vedeţi holdele; că
sânt albe spre seceră acum.

36. Şi ceta ce seceră plată ie-
şi adună roadă în viaţă vecinică;
ca să se bucure d'impreună şi cel
ce samănă şi cel ce seceră.

37. Că într-u aceasta este cu-
vântul adevărat, Altul este cel
ce samănă, şi altul cel ce seceră.

38. Eû v'am trimes pre voi să
secerăţi, unde voi nu v'aţi ostenit:
alţi s'aû ostenit, şi voi aţi in-
trat într-u osteneala lor.

39. ¶ Iar din cetatea aceea
mulţi din Samarinenii aû creĕut
într'insul pentru cuvântul mule-
rei, care mărturisia, El mi-a
spus mie toate câte am făcut.

40. Decî după ce aû venit la
dânsul Samarinenii, îl rugaû pre
el ca să rămâo la dânsii: şi a
râmas acolo doă ȕile.

41. Şi mult mai mulţi aû cre-
ĕut pentru cuvântul lui;

42. Şi mulerei ȕiceaû, De a-
cum nu pentru vorba ta credem:
că inşi-ne am aĕdit, şi ştim că a-

cesta este cu adevărat Hristosul,
Mântuitorul lumii.

43. ¶ Iar după cele doă ȕile a
eşit de acolo, şi a mers în Ga-
lileea.

44. Că însuşi Iisus a mărturisit,
că prooroc în patria sa cinste
nu are.

45. Şi când a venit în Galileea,
'l aû primit pre dânsul Galileeanii,
fiind că aû fost vêĕut toate câte
a făcut în Ierusalim la praznic:
că şi el aû fost venit la praznic.

46. Şi a venit Iisus iarăşi în
Cana-Galileei, unde a făcut apa
vin. Şi era un om împărătesc,
al cărui fiu era bolnav în Capernaum.

47. Acesta auĕind că Iisus a
venit din Iudeea în Galileea, a
mers la el, şi 'l ruga pre dânsul
ca să se pogoare şi să tămă-
duească pre fiul lui: că vrea să
moară.

48. Iar Iisus a ȕis cătră el, De
nu veţi vedea semne şi minuni,
nu veţi crede.

49. Ȑis-a cătră el omul cel îm-
părătesc, Doamne, pogoară-te
mai înainte până a nu muri fiul
meû.

50. Ȑis-a Iisus lui, Mergi; fiul
têu viu este. Şi a creĕut omul
cuvântului care a ȕis Iisus lui, şi
s'a dus.

51. Şi iată pogorindu-se el,
slugele lui 'l aû întimpinat pre
el, şi 'l aû spus, ȕicând, Fiul têu
este viu.

52. Decî îl întreba pre el de
ceasul întru care 'i a fost mai
bine. Şi 'l aû ȕis lui, Erî în cea-

sul al șeptelea 'l au lăsat frigurile.

53. Deci a cunoscut tatăl că în ceasul acela *a fost*, în care a ăis Iisus lui, Fiul tĂu viĂ este : și a cređut el, și casa lui toată.

54. Acesta *este* iarășl al doilea, semn ce a făcut Iisus, venind din Iudeea în Galilcea.

CAPITOLUL V.

După acestea era praznicul Iudeilor ; și s'a suit Iisus în Ierusalim.

2. Și este în Ierusalim scĂldătoarea oilor, care se cheamĂ Evrește Vitezda, cinci pridvoare avĂnd.

3. Într'acelea zăcea multime multă de bolnavi, orbi, șchiopi, uscați, așteptĂnd mișcarea apei.

4. CĂ Inger la vreme se pogoria în scĂldătoare, și turbura apa : și care intra întĂiĂ după turburarea apei se făcea sĂnĂtos ori de ce boalĂ era ținut.

5. Și era acolo un om, trei-deci și opt de ani avĂnd în boalĂ.

6. Pre acesta vĂdĂndu'l Iisus zĂcĂnd, și cunoscĂnd cĂ iatĂ multĂ vreme avea în boala sa, 'I a ăis lui, Voestl sĂ fi sĂnĂtos?

7. RĂspuns-a lui bolnavul, Doamne, om n'am, ca dacĂ se va turbura apa, sĂ mĂ bage în scĂldătoare : deci pĂnĂ cĂnd merg eu, altul înaintea mea se pogorĂ.

8. Dis-a Iisus lui, ScoalĂ-te, iea 'tl patul tĂu, și umblĂ.

9. Și îndatĂ s'a făcut sĂnĂtos

omul, și 'și a luat patul sĂu, și umbla : și era într'acea đl sĂmbĂtĂ.

10. 'I Deci diceau Iudeil celui vindecat, SĂmbĂtĂ este : nu se cade ție a 'tl lua patul.

11. RĂspuns-a lor, Cea ce m'a făcut sĂnĂtos, acela 'm'i a ăis, iea 'tl patul tĂu, și umblĂ.

12. Deci 'l au întrebat pre el, Cine este omul acela ce 'tl a ăis, iea 'tl patul tĂu, și umblĂ ?

13. Iar cel vindecat nu știa cine este : cĂ Iisus se dedese în laturl, norod fiind într'ace/ loc.

14. După aceea 'l a aflat pre el Iisus în bisericĂ, și 'I a ăis lui, IatĂ cĂ te ai făcut sĂnĂtos : Acum sĂ nu mai pĂcĂtuestl, ca cĂ nu 'tl fie ție ceva mai rĂu.

15. A mers omul acela, și a vestit Iudeilor, cĂ Iisus este cel ce 'l a făcut pre dĂnsul sĂnĂtos.

16. Și pentru aceea goniau Iudeil pre Iisus, și 'l cĂutaĂ pre el sĂ 'l omoare, cĂ acestea făcea sĂmbĂta.

17. 'I Iar Iisus a rĂspuns lor, Tatăl meĂ pĂnĂ acum lucreazĂ, și eu lucrez.

18. Deci pentru aceasta mai virtos cĂutaĂ Iudeil pre el sĂ 'l omoare, cĂ nu numai deslega sĂmbĂta ci și pre Dumnezeu đicea cĂ 'l este TatĂ, întocma pre sine fĂcĂndu-se cu Dumnezeu.

19. Deci a rĂspuns Iisus și a ăis lor, Amin, amin, grĂesc voĂ, NĂ poate Fiul sĂ facĂ de la sine nimic, de nu va vedea pre Tatăl fĂcĂnd : cĂ cele ce face el, aceea și Fiul asemenea face.

20. CĂ Tatăl iubește pre Fiul,

și toate arată lui care le face el; și mai mari lucruri de cât acestea va arăta lui, ca voi să vă mirați.

21. Că precum Tatăl scoală pre morți, și îi înviază; așa și Fiul pre cariî voește îi înviază.

22. Că Tatăl nu judecă pre nimeni, ci toată judecata o a dat Fiului:

23. Ca toți să cinstească pre Fiul, precum cinstesc pre Tatăl. Cel ce nu cinstește pre Fiul nu cinstește pre Tatăl care 'l a trimes.

24. Amin, amin, grăesc; voă, Cea ce ascultă cuvintele mele, și crede celui ce m'a trimes pre mine, are viață vecnică, și la judecată nu va veni; ci s'a mutat din moarte în viață.

25. Amin, amin, grăesc; voă, Vine ceasul, și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu: și cariî vor auzi vor învia.

26. Că precum Tatăl are viață întru sine; așa a dat și Fiului viață să aibă întru sine;

27. Și stăpânire 'l a dat lui, și judecată să facă, căci Fiul al omului este.

28. Nu vă mirați de aceasta: că vine ceasul, întru care toți cei din morminturi vor auzi glasul lui.

29. Și vor eși; cei ce au făcut cele bune, întru învierea vieții; iar cei ce au făcut cele rele, întru învierea osîndirei.

30. Nu pot să fac eu de la mine nimica: precum aud, judec: și judecata mea dreaptă

este; pentru că nu caut voia mea, ci voia Tatălui celui ce m'a trimes.

31. De mărturisesc eu pentru mine, mărturia mea nu este adevărată.

32. Altul este cel ce mărturisește pentru mine; și știu că adevărată este mărturia care mărturisește pentru mine.

33. Voi ați trimes cătră Ioan, și a mărturisit adevărul.

34. Iar eu nu de la om ieau mărturie: ci acestea grăesc, ca voi să vă mântuiți.

35. Acela era făclie care ardea și lumina: iar voi ați voit să vă veseliți la un ceas întru lumina lui.

36. Iar eu am mărturie mai mare de cât a lui Ioan: că lucrurile care m'a dat mie Tatăl ca să le săvêșesc pre ele, aceste lucruri care cu fac, mărturisesc pentru mine, că Tatăl m'a trimes.

37. Și Tatăl care m'a trimes, acela a mărturisit pentru mine. Nicol glasul lui ați auzit vre odată, Nicol chipul lui ați văduț.

38. Și cuvântul lui nu l aveți rămâind întru voi: că pre care a trimes el, acestuia voi nu credeți.

39. Cercați scripturele; că voă vi se pare întru dîusele a avea viață vecnică: și acelea sînt cele ce mărturisesc pentru mine.

40. Și nu voiți să veniți cătră mine, ca viață să aveți.

41. Slavă de la oameni nu ieau.

42. Ci v'am cunoscut pre voi, că dragostea lui Dumnezeu n'aveți întru voi.

43. Eu am venit întru numele Tatălui meu, și nu mă primiți pre mine: de va veni altul întru numele său, pre acela veți primi.

44. Cum puteți voi să credeți, slavă unul de la altul luând, și pre slava cea de la singur Dumnezeu nu o căutați?

45. Să nu vi se pară că eu voiui piri pre voi la Tatăl: este acela ce vă preste pre voi, Moisi, spre care voi ați nădăjduit.

46. Că de ați fi crezut lui Moisi, ați fi crezut și mie: că pentru mine acela a scris.

47. Iar dacă scripturilor aceluia nu credeți, cum cuvintelor mele veți crede?

CAPITOLUL VI.

După acestea s'a dus Iisus de cea parte de marea Galileei, care este a Tiveriadel.

2. Și a mers după dânsul norod mult, căci vedeau semnele lui care făcea la cei bolnavi.

3. Și s'a suit în munte Iisus, și acolo a ședut cu ucenicii săi.

4. Și erau aproape paștele, praznicul Iudeilor.

5. ¶ Deci rēdicându'si Iisus ochii, și vedēnd că mult norod vine la dânsul, dice către Filip, De unde vom cumpăra pâini, ca să mănânce aceștia?

6. Iar aceasta dicea ispitind pre el: că însuși știa ce vrea să facă.

7. Rēspuns-a Filip lui, De două

sute de dinari pâini nu le va ajunge lor, ca fie-care dintr'insii câte puțin să iee.

8. Grăit-a lui unul din ucenicii lui, Andrei, fratele lui Simon Petru,

9. Este un copil aici, care are cinci pâini de orz, și doi pești: oi acestea ce sunt la atâția?

10. Și a dis Iisus, Faceți pre oameni să șadă. Și era iarbă multă într'acel loc. Deci au ședut bărbații, cu numărul ca la cinci mii.

11. Și a luat pâinile Iisus, și mulțumind, a împărțit ucenicilor, iar ucenicii celor ce ședeau; așijderea și din pești cât au vrut ei.

12. Iar dacă s'au săturat, a dă ucenicilor săi, Adunați sfărâmaturile ce au prisosit, ca să nu se piardă ceva.

13. Deci au adunat, și au umplut două-spre-dece coșuri de sfărâmaturi din cinci pâini de orz, care au prisosit celor ce au mâncat.

14. Iar oamenii aceia vedēnd semnul care a făcut Iisus, diceau, Acesta este cu adevărat proorocul cel ce va să vie în lume.

15. ¶ Deci Iisus ounoscēnd că vor să vie și să 'l apuce pre el ca să 'l facă împărat, s'a dus iarăși în munte el singur.

16. Și dacă s'a făcut sară, s'au pogorit ucenicii lui la mare.

17. Și intrând în corabie, mergeau de cea parte de mare la Capernaum. Și iată întuneric

s'a făcut, și nu venise cătră el Iisus.

18. Și marea s'a redicat, vânt mare suflând.

19. Deci venind el ca la douăzeci și cinci său trei-deci de stadii, vîd pre Iisus umblînd pre mare, și apropiîndu-se de corabie: și s'a înfricoșat.

20. Iar el a ȳis lor, Eū sînt; nu vî temeșl.

21. Deci voiaū să 'l iea pre el in corabie: și îndatăși corabia a sosit la pămîntul la care el mergeaū.

22. ¶ A doa ȳi, norodul care sta de ceea parte de mare vîdînd cā altă corabie nu era acolo, fără numai una intru care intraseră ucenicii lui, și cum cā Iisus n'a intrat in corabie împreună cu ucenicii săi, ci numai singurii ucenicii lui s'aū dus;

23. (Iar alte corăbii aū venit de la Tiveriada aproape de locul unde aū mîncat pîinea, mulțumind Domnul:)

24. Deci dacā a vîdūt norodul cā Iisus nu este acolo, nici ucenicii lui, aū intrat și el in corăbii, și aū mers in Capernaum, cîntînd pre Iisus.

25. Și aflîndu'l pre el de ceea parte de mare, 'l aū ȳis lui, Ravvi, cînd ai venit aici?

26. Rîspuns-a Iisus lor și a ȳis, Amin, amin, grîesc voă, Mî cîutați pre mine, nu pentru cā ați vîdūt semne, ci pentru cā ați mîncat din pîinea, și v'ați sîturat.

27. Lucrați nu pentru mînea-

rea cea peritoare, ci pentru mîncarea aceea care rîmîne spre viață veclnică, care Fiul omului va da voă: cā pre acesta 'l a pecetluit Dumneȳeu, Tatăl.

28. Deci aū ȳis cātră dînsul, Ce vom face, ca să lucrăm lucrurile lui Dumneȳeu?

29. Rîspuns-a Iisus și a ȳis lor, Acesta este lucrul lui Dumneȳeu, ca să credeți intru acela pre care 'l a trimes el.

30. ȳis-aū drept aceea lui, Dar ce semn faci tu, ca să vedem, și să credem ție? ce lucrezi?

31. Pîrinții noștri mană aū mîncat in pustie; precum este scris, Pîinea din cer le a dat lor de aū mîncat.

32. Deci le a ȳis lor Iisus, Amin, amin, ȳic voă, Nu Moisi a dat voă pîinea din cer; ci Tatăl meū dă voă din cer pîinea cea adevărată.

33. Pentru cā pîinea lui Dumneȳeu este cela ce se pogoaă din cer, și viață dă lumii.

34. Deci aū ȳis cātră dînsul, Doamne, pururea dă-ne noă pîinea aceasta.

35. Și a ȳis lor Iisus, Eū sînt pîinea vieței: cela ce vine cātră mine nu va flîmîndi; și cela ce crede intru mine nu va inseta nici odată.

36. Ci am ȳis voă, Cā m'ați și vîdūt pre mine, și nu credeți.

37. Tot ce imi dă mie Tatăl cātră mine va veni; și pre cela ce vine cātră mine, nu 'l voiȳ scoate afară.

38. Cā m'am pogorit din cer,

61. Iar Iisus știind intru sine că cârtesc pentru aceasta ucenicii lui, a dis lor, Aceasta vă smintește pre voi ?

62. Dar de veți vedea pre Fiul omului suindu-se unde era mai înainte ?

63. Duhul este care face viu ; trupul nu folosește nimic: graiurile care că grăesc voă, duh sânt, și viață sânt.

64. Ci sânt unii din voi carii nu cred. Că știa dintru început Iisus carii sânt cei ce nu cred, și care este cela ce vrea să l vîndă pre el.

65. Și dicea, Pentru aceasta am dis voă, că nimeni nu poate să vie la mine de nu va fi dat lui de la Tatăl meu.

66. „ Dintr'această vreme mulți din ucenicii lui s'au întors înapoi, și numai umblău cu dînsul.

67. Decî a dis Iisus celor doi-spre-dece, Ați doară și voi voîți să vă duceți ?

68. Răspuns-a Simon Petru lui, Doamne, la cine ne vom duce ? cuvinte ale vieții vecinice al.

69. Și noi am creșut și am cunoscut că tu ești Iristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

70. Răspuns-a lor Iisus, Ați nu eți pre voi cei doi-spre-dece v'am ales, și unul din voi diavol este ?

71. Și dicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul : că acela vrea s'ă l vîndă pre el, unul fiind din cei doi-spre-dece.

Și umbla Iisus după acestea în Galileea : că nu voia în Iudeea să umble, că l căutați pre el Iudeii să l omoare.

2. Și era aproape praznicul Iudeilor, infigerea corturilor.

3. Decî a dis cătră dînsul frații lui, Treceți do aici, și mergeți în Iudeea, ca și ucenicii tăi să vadă lucrurile care faci.

4. Că nimeni intru ascuns face ceva, și caută să fie el la arătare. Dacă faci acestea, arată-te pre tine lumel.

5. Pentru că nici frații lui nu credeau într'însul.

6. Decî a dis lor Iisus, Vremea mea încă n'a sosit : iar vremea voastră tot-dea-una este gata.

7. Nu poate lumca să vă urească pre voi ; iar pre mine mă urește, pentru că eți mărturisesc de dînsa, că lucrurile ei sânt rele.

8. Voi suiți-vă la praznicul acesta : eți încă nu mă suiți la praznicul acesta ; căci vremea mea încă nu s'a implinit.

9. Și acestea dicend lor, a rămas în Galileea.

10. „ Și dacă s'au suit frații lui, atunci și el s'a suit la praznic, nu de față, ci cam pre ascuns.

11. Iar Iudeii îl căutați pre el la praznic, și diceau, Unde este acela ?

12. Și cărtire multă era pentru dînsul între noroade : că unii diceau, Bun este : iar alții diceau, Nu ; ci amăgește norodul.

13. Însă nimeni de față nu

grăia de dânsul pentru frica Iudeilor.

14. Ți iar înjumătățindu-se praznicul s'a suit Iisus în biserică, și învăța.

15. Și se mirău Iudeii, dîcînd, Cum știe acesta carte, nefiind învățat ?

16. Decî a răspuns lor Iisus, și a dîs, A mea învățătură nu este a mea, ci a celui ce m'a trimes pre mine.

17. De va voi cineva să facă voia lui, va cunoaște din învățătură de este de la Dumnezeu, sau oare e de la mine grăesc.

18. Cea ce grăește de la sine, slava sa caută: iar cea ce caută slava celui ce 'l a trimes pre el, acesta adevărat este, și nedreptate nu este întru dânsul.

19. Ați nu Moisi v'a dat voă legea, și nimeni din voi nu face legea. Ce mă căutați să mă omorîți ?

20. Răspuns-a norodul și a dîs, Drac ai: cine te caută să te omoare ?

21. Răspuns-a Iisus și a dîs lor, Un lucru am făcut, și toți vă mirați.

22 Pentru aceasta v'a dat voă Moisi tăerea împrejur; (nu că de la Moisi este, ci de la părinți;) și sâmbăta făcîți împrejur pre om.

23. Dacă primește omul tăerea împrejur sâmbăta, ca să nu se strice legea lui Moisi; pre mine vă mâniați căci om întreg sănătos am făcut sâmbăta. ?

24. Nu judecați duple față, ci dreaptă judecată judecați.

25. Decî dîceaū unii din Ierusalimneni, Aū nu este acesta, pre care il cauta să 'l omoare ?

26. Și, iată, de față grăește, și nimic lui nu 'l dîc. Nu cumva aū cunoscut cu adevărat boierii că adevărat acesta este Hristos ?

27. Ci pre acesta il știm de unde este: iar pre Hristos când va veni, nimeni nu știe de unde este.

28. Decî striga Iisus în biserică învățînd, și dîcînd, Și pre mine mă știți, și știți de unde sînt: și de la mine n'am venit, ci este adevărat cea ce m'a trimes, pre care voi nu 'l știți.

29. Iar eū il știū pre el: că de la dânsul sînt, și acela m'a trimes.

30. Decî il căutaū pre el să 'l prindă: și nimeni nu 'și a pus pre dânsul mîna, că încă nu venise ceasul lui.

31. Și mulți din norod aū crezut într'insul, și dîceaū, Hristos când va veni, aū doară mai multe semne va face de cât acestea, care a făcut acesta ?

32. Ți Aū auđit Fariseii pre norod cărtînd pentru dânsul aceste, și aū trimes slugi Fariseii și arhieriei ca să 'l prindă pre dânsul.

33. Decî a dîs lor Iisus, Incă puțină vreme cu voi sînt, și apoi merg la cea ce m'a trimes pre mine.

34. Căuta-mă-veți, și nu mă veți afla: și unde sînt eū, voi nu puteți să veniți.

35. Deci au ȕis Iudeii între sine, Unde va să meargă acesta, că noi nu 'l vom afla pre el? nu cumva întru risipirea Ellinilor va să meargă, și să învețe pre Ellini?

36. Ce este cuvântul acesta care a ȕis, Căuta-mă-veți și nu mă veți afla: și unde sunt eu, voi nu puteți să veniți?

37. Iar în ȕioa cea de pre urmă, cea mare a praznicului, a stătut Iisus, și a strigat, ȕicând, De însetează cineva, să vie la mine, și să bea.

38. Cea ce crede întru mine, precum a ȕis scriptura, riuri de apă vie vor curge din pântecul lui.

39. (Iar aceasta a ȕis pentru Duhul, pre care erau să 'l primească cei ce cred întru dânsul: că încă nu era Duh Sfint; că Iisus încă nu se proslăvise.)

40. Deci mulți din norod au ȕind cuvântul, ȕiceau, Acesta este cu adevărat Proorocul.

41. Alții ȕiceau, Acesta este Hristosul. Iar alții ȕiceau, Au doară din Galileea va să vie Hristos?

42. Au n'a ȕis scriptura, Că din sămânța lui David, și din orașul Vitleem, unde a fost David, va să vie Hristos?

43. Și împerechere între norod s'a făcut pentru dânsul.

44. Iar unii dintr'înșii voiau să 'l prindă pre el; dar nimeni nu 'și a pus pre dânsul mâinele.

45. Deci au venit slugelile către arhierii și către Farisei; și

au ȕis lor aceia, Pentru ce nu 'l ați adus pre el?

46. Răspuns-au slugelile, Nici odată nu a grăit om, ca acest om.

47. Și au răspuns lor Fariseii, Au doară și voi v'ați amăgit?

48. Au doară cineva din boierii a creȕut într'însul, sau din Fariseii?

49. Ci norodul acesta care nu știe legea blăstămat este.

50. ȕis-a Nicodim către ei (care venise noaptea la dânsul, unul fiind dintru ei.)

51. Au doară legea noastră judecă pre om, de nu va auȕi de la el mai înainte, și va cunoaște ce face?

52. Răspuns-au și 'l au ȕis lui, Au doară și tu din Galileea ești? Cearcă, și veȕi: că prooroc din Galileea nu s'a sculat.

53. Și a mers fie-care la casa sa.

CAPITOLUL VIII.

Iar Iisus s'a dus în muntele Maslinelor.

2. Iar la mâncare iarăși a venit în biserică, și tot norodul a venit la dânsul; și ședând învăța pre ei.

3. Și au adus la dânsul cărturarii și Fariseii pre o muiere prinsă în preacurvie; și puindu-o pre dânsa în mijloc,

4: Au ȕis lui, Învățătorule, pre această muiere o am prins așa de față preacurvind.

5. Iar în lege Moisi ne a poruncit noă, unele ca acestea să se ucidă cu pietre: dar tu ce ȕici?

6. Și aceasta dicea, ispitindu-l pe el, ca să albească cleveții împotriva lui. Iar Iisus jos plecându-se, scria cu degetul pe pământ.

7. Și neînțelegându-l întreba pe el, s'a ridicat, și a zis lor, Căci ce este fără de păcat între voi, acela întocmi să arunce piatra asupra ei.

8. Și iarăși plecându-se jos, a scris pe pământ.

9. Iar ei auzind, și de știință muștrându-se, eșiau unul după altul, începând de la cel mai bătrân, până la cel mai de jos: și a rămas Iisus singur, și mulțimea în mijloc stând.

10. Și ridicându-se Iisus și nevăzându-l pe nimeni, fără numai pe mulțime, I a zis ei, Mulțime, unde îți sunt prișii tăi? au nimeni pre tine nu te a judecat a fi vinovată?

11. Iar ea a zis, Nimeni, Doamne. Și a zis ei Iisus, Nicăci eu nu te judec: du-te, și de acum să nu mai păcătuești.

12. Decă iarăși a grăit lor Iisus, zicând, Eu sunt lumina lumii: căci ce urmează mie nu va umbla întru întunecare, ci va avea lumina vieții.

13. Decă au zis lui Fariseii, Tu însuși mărturisești pentru tine; mărturia ta nu este adevărată.

14. Răspuns-a Iisus și a zis lor, De și eu însumi mărturisesc pentru mine, adevărată este mărturia mea: că știu de unde am venit, și unde merg; iar voi

nu știți de unde vin, și unde merg.

15. Voi după trup judecați; eu nu judec pe nimeni.

16. Și de așa și judeca eu, judecata mea adevărată este: căci singur nu sunt, ci eu și Tatăl căci cel ce m'a trimis pre mine.

17. Și în legea voastră scris este, că mărturia a doi oameni adevărată este.

18. Eu sunt cel ce mărturisesc pentru mine însumi, și mărturisește pentru mine Tatăl cel ce m'a trimis.

19. Decă dicea el, Unde este Tatăl tău? răspuns-a Iisus, Nicăci pre mine mă știți, nicăci pre Tatăl meu: de m'ați ști pre mine, și pre Tatăl meu ați ști.

20. Aceste graiuri le a grăit Iisus în gazofilachie, învățând în biserică: și nimeni nu l'a prins pre el; că încă nu venise ceasul lui.

21. Și iarăși a zis lor Iisus, Eu merg, și mă veți căuta pre mine, și în păcatul vostru veți muri: unde merg eu, voi nu puteți să veniți.

22. Decă dicea el Judeii, Au doară va să se omoare însuși pre sine? că zice, Unde merg eu, voi nu puteți să veniți.

23. Și a zis lor, Voi din cele de jos sunteți; eu din cele de sus sunt; voi din lumea aceasta sunteți; eu nu sunt din lumea aceasta.

24. Decă am zis voă, că veți muri în păcatele voastre: că de nu veți crede, că eu sunt, veți muri în păcatele voastre.

25. Decă dicea el lui, Tu cine

ești? și a Țis lor Iisus, Inceputul, care și grăesc ou voi.

26. Multe am pentru voi a grăi și a judeca: ci oela ce m'a trimes pre mine adevărat este; și eū cele ce am auđit de la dēnsul, acestea grăesc în lume.

27. Și n'aū cunoscut că de Tatăl grăia lor.

28. Decī a Țis lor Iisus, Când veți înălța pre Fiul omului, atunci veți cunoaște că eū sūnt, și că de la mine insumi nu fac nimic; ci precum m'a învățat pre mine Tatăl meū, acestea grăesc.

29. Și oela ce m'a trimes pre mine cu mine esto: nu m'a lăsat pre mine singur Tatăl; că eū cele plăcute lui fac pururea.

30. Acestea grăind el, mulți aū cređut întru dēnsul.

31. Decī Țicea Iisus cătră ludeii cei ce cređuseră lui, De veți petrece voi întru cuvēntul meū, *atuncea* cu adevărat ucenici ai mei sūnteți;

32. Și veți cunoaște adevărul, și adevărul vē va slobođi pre voi.

33. Ț Rēspuns-aū el lui, Sămānță a lui Avraam sūntem, și nimērul n'am fost robi nicī odată: dar tu cum Țieci, Slobođi veți fi?

34. Rēspuns-a Iisus lor, Amin, amin, grăesc voă, Tot oela ce face păcatul, rob este păcatului.

35. Iar robul nu rămāne în casă în veac: *Iar* Fiul rămāne în veac.

36. Decī dacā vē va slobođi pre voi Fiul, cu adevărat slobođi veți fi.

37. Știu că sămānță a lui Avraam sūnteți; dar mē căutați să

mē omoriți, că cuvēntul meū nu încape întru voi.

38. Eū ceea ce am vēđut la Tatăl meū grăesc: și voi ceea ce ați vēđut la tatăl vostru faceți.

39. Rēspuns-aū și aū Țis lui, Tatăl nostru Avraam este. Țis-a lor Iisus, De ați fi fost fi ai lui Avraam, lucrurile lui Avraam ați fi făcut.

40. Iar acum mē căutați să mē omoriți pre mine, om care adevărul am grăit voă, care am auđit de la Dumneđeu: aceasta Avraam n'a făcut.

41. Voi faceți lucrurile tatălui vostru. Decī ei aū Țis lui, Noi din curvie nu sūntem născuți; un Tată avem, pre Dumneđeu.

42. Țis-a lor Iisus, De ar fi fost Dumneđeu Tatăl vostru, m'ați fi iubit pre mine: că eū de la Dumneđeu am eșit și am venit; că n'am venit de la mine insumi, ci acela m'a trimes.

43. Pentru ce graiul meū nu 'l cunoașteți? căci nu puteți să auđiți cuvēntul meū.

44. Voi din tatăl *vostru* diavolul sūnteți, și poștele tatălui vostru voiți să faceți. Acela uciđător de oameni a fost din inceput, și întru adevăr n'a stătut, că nu este adevăr întru dēnsul. Când grăeste minciună, dintru ale sale grăește: că mincinos este, și tatăl ei.

45. Iar eū pentru că adevărul grăesc, nu oređeți mie.

46. Cine dintru voi mē vādește pre mine pentru păcat? Iar dacā adevărul grăesc, pentru ce voi nu credeți mie?

47. Cela ce este de la Dumnezeu graiurile lui Dumnezeu ascultă: pentru aceasta voi nu ascultați, că nu de la Dumnezeu sînteți.

48. Răspuns-a Iudei, și 'l aș dis lui, Oare nu dicem noi bine că Samarinean ești tu, și drac ai?

49. Răspuns-a Iisus, Ești drac n'am; ci cinstesc pre Tatăl meu, și voi mă necinstiți pre mine.

50. Iar eu nu caut slava mea: este cela ce caută și judecă.

51. Amin, amin, grăesc voă, De va păzi cineva cuvîntul meu, nu va vedea moartea în veac.

52. Deci aș dis lui Iudei, Acum am cunoscut că ai drac. Avraam a murit, și proorocii; și tu zici, De va păzi cineva cuvîntul meu, nu va gusta moartea în veac.

53. Aș doară tu mai mare ești de cît părintele nostru Avraam, care a murit? și proorocii aș murit: cine te faci tu pre tine?

54. Răspuns-a Iisus, De mă slăvesc eu pre mine singur, slava mea nimic nu este: este Tatăl meu care mă slăvește pre mine; pre care voi diceți că Dumnezeul vostru este:

55. Și nu 'l aș cunoscut pre el; iar eu îl știu pre el: și de voiți dice că nu 'l știu pre el, voiți fi asemenea voă mincinos: oi fi știu pre el, și cuvîntul lui păzesc.

56. Avraam părintele vostru

a fost bucuroș ca să vadă ziua mea: și a vădut, și s'a bucurat.

57. Deci aș dis Iudei cătră dînsul, Cîci-deci de ani încă nu ai, și pre Avraam 'l ai vădut.

58. Și a dis lor Iisus, Amin, amin, dic voă, Mai înainte de a se face Avraam, eu sînt.

59. Deci aș luat pietre ca să arunce într'insul: iar Iisus s'a ascuns, și a eșit din biserică, mergînd prin mijlocul lor, și a trecut așa.

CAPITOLUL IX.

Si trecînd Iisus, a vădut pre un om orb din naștere.

2. Și 'l aș întreat pre el ucenicii lui, dicînd, Ravvi, cine a păcătuit, acesta, sau părinții lui, de s'a născut orb?

3. Răspuns-a Iisus, Nici acesta n'a păcătuit, nici părinții lui: ci ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu întru el.

4. Mie mi se cade să lucrez lucrurile celui ce m'a trimes pre mine, până este ziua: vine noaptea cînd nimeni nu poate să lucreze.

5. Până cînd sînt în lume, lumină sînt lumii.

6. Acestea dicînd, a scuipat jos, și a făcut tină din scuipat. și a uns cu tina preste ochii orbului.

7. Și 'l a dis lui, Mergi de te spală în scaldătoarea Siloamului, (ce se tiloaște, Trimes.) Deci s'a dus, și s'a spălat, și a venit vădînd.

8. „Iar vecinii, și cei ce îl văduseră pre el mai înainte că era orb, diceau, Aă nu este aceasta cel ce ședea și oerea?”

9. Unii diceau, Acesta este; iar alții diceau, Samănă cu el: iar el dicea, Eă sunt.

10. Decă îi diceau lui, Cum ți s'aă deschis ochii?

11. Răspuns-a el și aă dis, Un om ce se numește Iisus, tină aă făcut, și aă uns ochii mei, și 'mi aă dis mie, Mergi la scaldătoarea Siloamului, și te spală: și mergând și spalându-mă, am vădă.

12. Și 'i aă dis lui, Unde este acela? Dis-a, Nu știă.

13. Adus-aă la Farisei pre cela ce oare-când aă fost orb.

14. Și era sâmbătă când aă făcut Iisus tina, și 'i aă deschis ochii lui.

15. Decă iarăși 'i aă întreat pre el și Fariseii cum aă vădă. Iar el aă dis lor, Tină aă pus pre ochii mei, și m'am spală, și văd.

16. Decă diceau unii din Farisei, Acest om nu este de la Dumneđeă, că nu păzește sâmbăta. Alții diceau, Cum poate om păcătos să facă semne ca acestea? Și împerechere era între el.

17. Dis-aă orbului iarăși, Tu, ce dici pentru dănsul, că aă deschis ochii tăi? Iar el aă dis, Prooroc este.

18. Decă n'aă cređut Iudeii pentru dănsul că orb aă fost, și aă vădă, până ce aă chemat pre părinții acăstui ce aă vădă.

19. Și 'i aă întreat pre el, di-

când, Acesta este fiul vostru, care voi ați dis că s'aă născut orb? cum dar acum vede?

20. Răspuns-aă lor părinții lui și aă dis, Știm că acesta este fiul nostru, și cum că orb s'aă născut:

21. Iar cum acum vede, nu știm, săă cine 'i aă deschiș lui ochii, noi nu știm: însuși vrăstă are; pre dănsul îl întrebați: el singur pentru sineși va spune.

22. Aceăta aă dis părinții lui, că se temeauă de Iudei: pentru că acum se sfătuiseră Iudeii, că de il va mărturisi pre el cineva aă fi Hristos, săă se lepede din sinagogă.

23. Pentru aceăta părinții lui aă dis, Vrăstă are; pre dănsul îl întrebați.

24. Decă aă chemat aă doă oară pre omul care fusese orb, și aă dis lui, Dă slavă lui Dumneđeă: noi știm că omul acăsta păcătos este.

25. Iar acela aă răspuns și aă dis, De este păcătos, nu știă; una știă, că orb fiind, eă acum văd.

26. Și 'i aă dis lui iarăși, Ce aă făcut ție? cum 'i aă deschis ție ochii.

27. Răspuns-a lor, Am dis voă acum, și n'ați audă: ce iarăși voiți să audăți? aă doară și voi voiți să vă faceți ucenici ai lui?

28. Decă 'i aă ocărit pre el, și aă dis lui, Tu ești ucenic al acăluia; iar noi ai lui Moisi sântem ucenici.

29. Noi știm că cu Moisi a

grăit Dumnezeu: iar pre acesta nu 'l știm de unde este.

30. Răspuns-a omul și a diș lor, Intru aceasta este minune, că voi nu știți de unde este, și a deschis ochii mei.

31. Și știm că pre păcătoși Dumnezeu nu 'l ascultă: ci de este cineva cinstitor de Dumnezeu, și face voia lui, pre aceasta il ascultă.

32. Din veac nu s'a audit oum că să fi deschis cineva ochii ai vre-unul orb din naștere.

33. De n'ar fi acesta de la Dumnezeu, n'ar putea face nimic.

34. Răspuns-au și au diș lui, Intru păcate tu te ai născut tot, și tu ne înveți pre noi? Și 'l au gonit pre el afară.

35. Audīt-a Iisus că 'l au gonit pre el afară; și aflându'l pre dēnsul, 'l a diș lui, Tu crești în Fiul lui Dumnezeu?

36. Răspuns-a el, și a diș, Cine este, Doamne, ca să cred intr'insul?

37. Și 'l a diș Iisus lui, Și 'l ai vădūt pre el, și cel ce grăește cu tine, acela este.

38. Iar el a diș, Cred, Doamne. Și s'a închinat lui.

39. Și a diș Iisus, Spre judecată am venit eu în lumea aceasta, ca cei ce nu vād, să vadă; și cei ce vād, să fie orbi.

40. Și au audīt acestea unii din Farisei, cari erau cu dēnsul, și au diș lui, Aū doară și noi sūntem orbi?

41. Diș-a lor Iisus, De ați fi orbi, n'ați avea păcat: iar acum

diceți, Vedem; pentru aceasta păcatul vostru rămâne.

CAPITOLUL X.

Amin, amin, grăesc voă, Că ce nu intră prin ușă în staulul oilor, ci sare pe aiurea, acela fur este și tâlhar.

2. Iar că ce intră prin ușă păstor este oilor.

3. Aceluia portarul îl deschide; și oile ascultă glasul lui: și oile sale le cheamă pre nume, și le scoate pre ele.

4. Și când scoate oile sale, merge înainte lor, și oile merg după dēnsul: căci cunosc glasul lui.

5. Iar după cel străin nu merg, ci fug de la dēnsul: că nu cunosc glasul străinilor.

6. Această pildă a diș lor Iisus: iar ei n'au înțeles ce erau acelea ce grăia lor.

7. Deci iarăși le a diș lor Iisus, Amin, amin, grăesc voă, Eu sūnt ușa oilor.

8. Toți căți au venit mai înainte de mine fur sūnt și tâlhari: ci nu 'l au ascultat pre ei oile.

9. Eu sūnt ușa: prin mine de va intra cineva, se va mântui, și va intra și va eși, și pășune va afla.

10. Furul nu vine, fără numai să fure, și să junghie, și să piardă: ou am venit ca viață să aibă, și mai mult să aibă.

11. Eu sūnt păstorul cel bun: păstorul cel bun sufletul său își pune pentru oi.

12. Iar nămitul și care nu

este păstor, căruia nu sînt oile ale lui, vede lupul venind, și lasă oile, și fuge: și lupul le răpește pre ele, și răsipește oile.

13. Năimitul fuge, că năimit este, și nu îi este lui grijă pentru oi.

14. Eu sînt păstorul cel bun, și cunosc pre ale mele, și mă cunosc de ale mele.

15. Precum mă cunoaște pre mine Tatăl, și eu cunosc pre Tatăl: și sufletul meu îmi pun pentru oi.

16. Și alte oi am, care nu sînt din staulul acesta: și pre acelea mi se cade a le aduce, și glasul meu vor auzi; și va fi o turmă și un păstor.

17. Pentru aceasta Tatăl mă iubește pre mine, că eu îmi pun sufletul meu, ca iarăși să 'l ieaș pre el.

18. Nimeni nu 'l iea pre el de la mine, ci eu îl pun pre el de la mine insumi, Stăpînire am să 'l pun, și stăpînire am iarăși să 'l ieaș pre el. Această poruncă am luat de la Tatăl meu.

19. Deci iarăși s'a făcut priecire între Iudei pentru cuvintele acestea.

20. Și diceau mulți dintr'înșii, Drac are, și este nebun; pentru ce îl ascultați pre el?

21. Alții diceau, Aceste cuvinte nu sînt de îndrăcit. Aș doară poate drac să deschidă ochii aș orbilor?

22. Și se făcea atunci învoire în Ierusalim, și era iarnă.

23. Și umbla Iisus în biserică în pridvorul lui Solomon.

24. Deci 'l aș impresurat pre el Iudeii, și 'l aș grăit lui, Până când ții sufețele noastre îndoite? Do ești tu Hristos, spune noă fără de sfială.

25. Răspuns-a lor Iisus, Am ȳis voă, și nu credeți: lucrurile care eu fac întru numele Tatălui meu, acelea mărturisesc pentru mine.

26. Ci voi nu credeți, că nu sînteți din oile mele, precum am ȳis voă.

27. Oile mele glasul meu ascultă, și eu le cunosc pre densesle, și vin după mine;

28. Și eu le dau lor viață vecinică; și nu vor peri în veac, și nimeni nu le va răpi pre ele din mîna mea.

29. Tatăl meu, care Je a dat mie, mai mare de cît toți este; și nimeni nu poate să le răpească pre ele din mîna Tatălui meu.

30. Eu și Tatăl una sîntem.

31. Deci Iudeii iarăși aș luat pietre ca să arunce asupra lui.

32. Răspuns-a lor Iisus, Multe lucruri bune am arătat voă de la Tatăl meu; pentru care dintr'aceste lucruri cu pietre aruncați asupra mea?

33. Răspuns-au lui Iudeii, ȳicînd, Pentru lucru bun noi nu aruncăm ou pietre asupra ta; ci pentru hulă; că tu om fiind, te faci pre tine Dumnezeu.

34. Răspuns-a lor Iisus, Aș nu este scris în legea voastră, Eu am ȳis, Dumnezeu sînteți?

35. Dacă pre aceia 'l a numit Dumnezeu, cătră cari a fost cu-

vântul lui Dumnezeu, și nu poate să se strice scriptura:

36. Pre care Tatăl l'a sfințit, și l'a trimis în lume, voi diceți, Iulă grăești; pentru căci am đis, Fiul lui Dumnezeu sânt?

37. De nu fao lucrurile Tatălui meu, să nu m'i credeți mie.

38. Iar de fac, de și nu m'i credeți mie, credeți lucrurilor: ca să cunoașteți, și să credeți, că Tatăl este întru mine, și eu întru el.

39. Deci căutați iarăși să l'prindă pre el: și a eșit din mălna lor.

40. Și a mers iarăși de ceea parte de Iordan în locul unde a fost Ioan înteu botezând; și a rămas acolo.

41. Și mulți veniau la densus, și diceau, Ioan nici un semn n'a făcut: iar toate câte a đis Ioan pentru acesta adevărate erau.

42. Și mulți au cređut acolo într'insul.

CAPITOLUL XI.

Și era bolnav oare-care Lazar din Vitania, din satul Mariei și al Martei surorii ei.

2. (Și era Maria ceea ce a uns pre Domnul cu mir, și a șters picioarele lui cu părul capului ei, al cărei frate Lazar era bolnav.)

3. Deci au trimes surorile oătră el, dicens, Doamne, iată, acela pre care iubesti este bolnav.

4. Iar Iisus auđind, a đis, A ceastă boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca să se slăvească Fiul lui Dumnezeu printr'insa.

5. Și iubia Iisus pre Marta, și pre sora ei, și pre Lazar.

6. Deci după ce a auđit că este bolnav, atunci s'a zăbăvit în locul în care era, două zile.

7. Apoi după aceea a đis ucenicilor, Să mergem iarăși în Iudeea.

8. Đis-au lui ucenicii, Invățătorule, acum te căutați pre tine ludeii să te uoidă cu pietre; și iarăși mergi acolo?

9. Răspuns-a Iisus, Aă nu doăspre-đece ceasuri sânt în đii? De va umbla cineva đioa, nu se va împiedica, că vede lumina lumii acesteia.

10. Iar de va umbla cineva noaptea, se va împiedica, că lumina nu este întru el.

11. Acestea a đis: și după aceea a grăit lor, Lazar prietenul nostru a adormit; ci merg ca să l' deștept pre el.

12. Deci i au đis ucenicii lui, Doamne, de a adormit, se va mântui.

13. Aceasta dicea Iisus pentru moartea lui: iar lor le părea că pentru adormirea somnului dice.

14. Deci atunci a đis Iisus lor arătat, Lazar a murit.

15. Și mă bucur pentru voi că n'am fost acolo, ca să credeți; ci să mergeți la el.

16. Deci a đis Toma, care se numește Geamăn, celor-l-alți împreună ucenicii, Să mergem și noi, ca să murim cu el.

17. Deci venind Iisus, l'a aflat pre el patru zile având acum în mormint.

18. Și era Vitania aproape de

Ierusalim, ca la cinci-spre-dece stadii:

19. Și mulți din Iudei veniseră la Marta și Maria, ca să le mângâie pre ele pentru fratele lor.

20. Deci Marta, după ce a auzit că vine Iisus, a eșit întru întâmpinarea lui: iar Maria ședea în casă.

21. Deci a diș Marta, către Iisus, Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit.

22. Ci și acum știu, că ori câte vei cere de la Dumnezeu, îți va da ție Dumnezeu.

23. Diș-a el Iisus, învia-va fratele tău.

24. Diș-a lui Marta. Știu că va învia la înviere în ziua cea de apoi.

25. Diș-a el Iisus, Eu sunt învierea și viața: cel ce crede întru mine, de va și muri, viu va fi:

26. Și tot cel ce este viu și crede întru mine nu va muri în veac. Crezi aceasta?

27. Diș-a lui, Așa este, Doamne: eu am crezut că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, cel ce ai venit în lume.

28. Și acestea dicend, s'a dus, și a chemat pre Maria sora sa în taină, dicend, învățătorul a venit, și te cheamă.

29. Accea, dacă a auzit, s'a sculat degrab, și a mers la densus.

30. Și încă nu venise Iisus în sat, ci era în locul unde l'a întâmpinat pre el Marta.

31. Iar Iudeii cari erau cu densus în casă, și o mângâiau pre ea, vedend pre Maria, că degrab

s'a sculat și a eșit, aș mers după densus, dicend, Merge la mormint ca să plângă acolo.

32. Deci Maria venind unde era Iisus, și vedendul pre el, a cădut la picioarele lui, dicend lui, Doamne, de ai fi fost aici, n'ar fi murit fratele meu.

33. Iar Iisus dacă o a vedut pre densus plângend, și pre Iudeii cari veniseră împreună cu densus plângend, s'a răstit cu duhul, și s'a turburat întru sine;

34. Și a diș. Unde l'aș pus pre el? Diș-au lui, Doamne, vino și vești.

35. Și a lăcrămat Iisus.

36. Deci diceau Iudeii, Iată cum îl iubia pre el!

37. Iar unii dintr-iașii au diș, Aș nu putea acesta care a deschis ochii orbului, să facă ca și acesta să nu moară?

38. Deci Iisus iarăși răstindu-se întru sine a mers la mormint. Și era peșteră, și piatră era preste densus.

39. Diș-a Iisus, Rădicăți piatra. Diș-a lui, sora mortului, Marta, Doamne, pute: că este ~~zapră~~ de patru zile.

40. Diș-a el Iisus, Aș nu am spus ție, că de vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?

41. Și aș rădicat piatra de unde era mortul ~~zapră~~ dicend. Iar Iisus și a rădicat ochii în sus, și a diș, Părinte mulțumescu-ți ție că m'ai ascultat.

42. Și eș știam că pururea mō ascult: oi pentru norodul care stă împrejur am diș, ca să creadă că tu m'ai trimes.

43. Și acestea zicând, a strigat cu glas mare, Lazare, vino afară.

44. Și a eșit cel mort, legate fiindu-i mâinele și picioarele cu fașe: și fața lui cu măhramă era legată. Dis-a lor Iisus, Deslegați-l pre el și 'l lăsați să meargă.

45. Decî mulți din Iudeii carii veniseră la Maria, și au vădut cele ce a făcut Iisus, au cređut într'insul.

46. Iar unii din ei au mers la Farisei, și le au spus cele ce a făcut Iisus.

47. Și Decî au adunat arhierii și Fariseii sobor, și grăiau, Ce vom face? că omul acesta multe semne face.

48. De il vom lăsa pre el așa, toți vor crede într'insul: și vor veni Rimlenii și vor lua și locul și neamul nostru.

49. Iar unul dintr'insii a nume, Caiafa, arhierii fiind al anului aceluia, a zis lor, Voi nu știți nimic,

50. Nicî gâdiți că de folos este noă să moară un om pentru norod, și nu tot neamul să piară.

51. Iar aceasta nu de la sine o ia zis: ci arhierii fiind al anului aceluia, a proorocit că vrea Iisus să moară pentru norod;

52. Și nu numai pentru norod, ci și ca pre fiul lui Dumnezeu cei risipiți să 'l adune într'una

53. Decî dintr'acea și s'au sfătuit ca să 'l omoare pre el.

54. Decî Iisus nu mai umbla de față între Iudei; ci s'a dus de acolo într'o latură aproape de pustie, într'o cetate ce se chieamă Efrem și acolo petrecea cu ucenicii săi.

55. Și erau aproape paștele Iudeilor: și s'au suit mulți în Ierusalim din latură aceea mai înainte de paști, ca să se curățească.

56. Decî căutaă pre Iisus, și grăiau între ei în biserică stând, Ce vi se pare voă, că nu va veni la praznic?

57. Și dedeseră arhierii și Fariseii poruncă, ca de va ști cineva unde este, să vestească, ca să 'l prindă pre el.

CAPITOLUL XII.

Decî Iisus, mai înainte de paști cu șese zile, a venit în Vitană, unde era Lazar cel ce fusese mort, pre care 'l a înviat din morți.

2. Și 'l au făcut lui acolo cină; și Marta slujia: iar Lazar era unul din cei ce ședeau împreună cu densus.

3. Decî Maria luând o litră cu mir de nard de credință, de mult preț, a uns picioarele lui Iisus, și a șters cu părul său picioarele lui: iar casa s'a umplut de mirosul mirului.

4. Decî a zis unul din ucenicii lui, Iuda al lui Simon Iscarioteanul, care vrea să 'l vindă pre el,

5. Pentru ce acest mir nu s'a vindut trei sute de dinari, și să se fie dat săracilor?

6. Iar aceasta o a zis, nu că pentru săracii 'l era lui grijă; ci căci fur era, și pungă avea, și ce se punea într'insa purta.

7. Și a zis Iisus, Lasă o pre

densa : spre dăoa îngropărei mele 'l a păzit pre acesta.

8. Că pre săraci pururea îi aveți cu voi; iar pre mine nu mă aveți pururea.

9. Și a înțeles norod mult din Iudei că acolo este : și au venit nu pentru Iisus numai; ci ca să vadă și pro Lazar, pre care 'l a înviat din morți.

10. "Și s'au sfătuit arhierii ca și pre Lazar să 'l omoare;

11. Căci pentru el mulți din Iudei mergeau, și credea în Iisus.

12. "Iar a doa și norod mult care venise la praznic, auzind că vine Iisus în Ierusalim.

13. Au luat stâlparei de finioi, și au eșit întru întâmpinarea lui, și striga, Osanna: Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului, împăratul lui Israil.

14. Și aflând Iisus un mânz de asină, a ședut pre el; precum este scris :

15. Nu te teme fiica Sionului: iată, împăratul tău vine la tine, ședând pre mânzul asinilor.

16. Iar pre acestea nu le au cunoscut ucenicii lui mai înainte; ci după ce s'a proslăvit Iisus, atunci 'și au adus aminte că acestea erau pentru el scrise, și că acestea 'l au făcut lui.

17. Deci mărturisia norodul, care era cu el, când pre Lazar 'l a strigat din mormint, și 'l a sculat pre el din morți.

18. Pentru aceea 'l a și întâmpinat pre el norodul, căci au auzit că el a făcut această minune.

19. Deci au dis Fariseii între

densii, Vedeți că nimic nu folosiți? iată, lumea merge după densul.

20. "Și erau oare-carii Ellini din cel ce se suiseră să se închine la praznic :

21. Deci aceștia s'au apropiat la Filip, care era din Vitsaida Galileei, și 'l au rugat pre densul, grăind, Doamne, voim să vedem pre Iisus.

22. Venit-a Filip și a spus lui Andrei: și iarăși Andrei și Filip au spus lui Iisus.

23. "Iar Iisus a răspuns lor, dicend, A venit ceasul, ca să se proslăvească Fiul omului.

24. Amin, amin, grăesc voă, Grăunțul de grâu cădend pre pământ de nu va muri, el singur rămâne: iar de va muri, multă roadă aduce.

25. Cea ce își iubește sufletul său, pierde'l va pre el; și cea ce își urește sufletul său în lumea aceasta, în viața cea vecnică îl va păzi pre el.

26. De slujește cineva mie, mie să 'mî urmeze; și unde voiți fi eu, acolo și sluga mea va fi: și de va sluji cineva mie, îl va cinsti pre Tatăl meu.

27. Acum sufletul meu s'a turburat; și ce voiți dice? Părinte, mântuște-mă pre mine de ceasul acesta: ci pentru aceasta am venit la ceasul acesta.

28. Părinte, proslăvește numele tău. Deci a venit glas din cer, dicend, Și 'l am proslăvit, și iarăși 'l voiți proslăvi.

29. Iar norodul, care sta, și

audia, dicea, Tunet se făcu: alții diceau, Inger grăi lui.

30. Răspuns-a lor Iisus și a dis, Nu pentru mine s'a făcut glasul acesta, ci pentru voi.

31. Acum este judecata lumef acesteia: acum stăpânitorul lumef acesteia se va goni afară.

32. Și eū, de mă voiū înălța de pre pământ, pre' toți voiū trage la mine.

33. Iar accasta dicea, insemnând cu ce moarte vrea să moară.

34. Răspuns-a lui norodul, Noi am audīt din lege că Iristos petrece în veac și cum tu dicit, Se cade să se înalțe Fiul omului? cine este acesta Fiul omului?

35. Decī a dis lor Iisus, Incă puțină vreme lumina cu voi este. Umblați până când aveți lumina, ca să nu vē coprinđă pre voi întunerecul: că cel ce umblă intru întunerec nu știe unde merge.

36. Până când aveți lumina, credeți în lumină, ca fiī al luminei să fiți. Acestea a grăit Iisus, și mergând s'a ascuns de densi.

37. Și atâtea semne făcend el înaintea lor, tot nu credeau intr'insul:

38. Ca să se împlinească cuvântul lui Isaia prooroecul, pre care 'l a dis, Doamne, cine a cređut auđului nostru? și brațul Domnului cui s'a descoperit?

39. Pentru aceasta nu puteau să creadă, că iarăși a dis Isaia,

40. A orbit ochii lor, și a împietrit inima lor; ca să nu vadă cu ochii, nici să înțeleagă cu

inima, și să se întoarcă, și să 'l vindec pre ei.

41. Acestea a dis Isaia, când a vedūt slava lui, și a grăit pentru densul.

42. ¶ Inșă și din boieri mulți au cređut intr'insul; dar pentru Farisei nu 'l mărturisiau, ca să nu fie goniți din sinagogă:

43. Că au iubit slava oamenilor mai mult de cât slava lui Dumneđeu.

44. ¶ Iar Iisus a strigat și a dis Ceta ce crede intru mine, nu crede intru mine, ci intru acela ce m'a trimes pre mine.

45. Și ceta ce mă vede pre mine, vede pre ceta ce m'a trimes pre mine.

46. Eū lumină în lume am venit, ca tot ceta ce crede intru mine intru întunerec să nu rămăe.

47. Și de va auđi cineva graiurile mele, și nu va crede, eū nu 'l judec pre ei; că n'am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuesc lumea.

48. Ceta ce se leapădă de mine, și nu primește graiurile mele, are pre ceta ce il judecă pre ei: cuvântul care am grăit, acela il va judecă pre el în ziua cea de apof.

49. Că eū de la mine nu am grăit; ci Tatăl ceta ce m'a trimes pre mine, acela poruncă 'mī a dat, ce voiū dice, și ce voiū grăi.

50. Și știū că porunca lui viață večnică este: decī cele ce grăesc eū, precum 'mī a dis mie 'tatăl, așa grăesc.

CAPITOLUL XIII.

Iar mai înainte de praznicul paștelor, știind Iisus că 'I a venit lui ceasul ca să se mute din lumea aceasta către Tatăl, iubind pre ai săi, carii erau în lume, până în sfârșit 'I a iubit pre el.

2. Și cină făcându-se, când diavolul acum pusese în inima lui al lui Simon Iscarioteanul, ca să 'l vîndă pre el ;

3. Știind Iisus că toate 'I a dat lui Tatăl în mîini, și cum că de la Dumnezeu a eșit, și la Dumnezeu merge ;

4. S'a sculat de la cină, și 'și a pus veșmintele ; și luând fotă, s'a încins.

5. După aceea a turnat apă în spălătoare, și a început a spăla picioarele ucenicilor, și a le șterge cu fota cu care era încins.

6. Decî a venit la Simon Petru : și Petru 'I a ȳis lui, Doamne, aũ tu vei să 'mî speli picioarele ?

7. Răspuns-a Iisus și 'I a ȳis lui, Ceea ce fac eũ, tu nu știi acum ; iar vei cunoaște după acestea.

8. ȳis-a Petru lui, Nu vei spăla picioarele mele în veac. Răspuns-a Iisus lui, De nu te voiũ spăla pre tine, n'ai parte cu mine.

9. ȳis-a Simon Petru lui, Doamne, nu numai picioarele mele, ci și mîinile și capul.

10. ȳis-a Iisus lui, Cel spălat n'are trebuință fără numai pi-

cioarele a le spăla, ci este curat tot : și voi curați sũnteți, dar nu toți.

11. Că știa pre cela ce vrea să 'l vîndă pre el ; pentru aceea a ȳis, Nu toți sũnteți curați.

12. Decî după ce a spălat picioarele lor, și 'și a luat veșmintele sale, sedînd iarăși, a ȳis lor, Cunoașteți ce am făcut voă ?

13. Voi pre mine mẽ obiectați Invățătorul și Domnul : și bine ȳiceți ; că sũnt.

14. Decî dacã eũ, am spălat picioarele voastre, Domnul și Invățătorul, și voi datorî sũnteți unul altuia a spăla picioarele.

15. Că pildă am dat voã, ca precum eũ am făcut voã și voi să faceți.

16. Amin, amin, ȳic voã, Nu este sluga mai mare de cãt domnul sãu ; nici solul mai mare de cãt cel ce 'l a trimis pre el.

17. De știți acestea, fericiți sũnteți de le veți face.

18. ¶ Nu pentru toți voi grăesc : eũ știũ pre carii 'I am ales : ci ca să se implineascã scriptura, Cela ce mănãncã împreună cu mine pãine a rãdicat asupra mea cãlcãiul sãu.

19. De acum ȳic voã mai înainte de a se face, ca cãnd se va face, să credeți cã eũ sũnt.

20. Amin, amin, grăesc voã, Cela ce primește pre care voiũ trimete, pre mine mẽ primește ; iar cela ce mẽ primește pre mine, primește pre cela ce m'a trimis pre mine.

21. Acestea zicând Iisus, s'a turburat cu duhul, și a mărturisit, și a zis, Amin, amin, grăesc voă, că unul din voi mă va vinde.

22. Decî căutați unul la altul ucenicii, nepricepându-se pentru cine grăește,

23. Și era unul din ucenicii lui culcat pre sinul lui Iisus, pre care îl iubia Iisus. ●

24. Decî a făcut seran aceia-tuia Simon Petru, să întrebe cine ar fi de care grăește.

25. Iar cel ce se culcase pre pieptul lui Iisus a zis lui, Doamne, cine este ?

26. Răspuns-a Iisus, Acela este, căruia eu întingend imbucătura, o voi da. Și întingend imbucătura o a dat lui Iuda al lui Simon Isearioteanul.

27. Și după imbucătură a intrat într'insul Satana. Decî a zis Iisus lui, Ce vei să faci, fă mai îngrab.

28. Și aceasta nimeni din cei ce ședeau la masă n'a cunoscut pentru ce I a zis lui.

29. Că unii sooteau, de vreme ce pungă avea Iuda, că îl zice Iisus lui, Cumpără cele ce ne trebuiesc la praznic; sau, săracilor să dea ceva.

30. Decî după ce a luat el imbucătura, îndată a eșit : și era noapte.

31. ¶ După ce a eșit el, a zis Iisus, Acum s'a proslăvit Fiul omului, și Dumnezeu s'a proslăvit întru el.

32. Dacă s'a proslăvit Dumnezeu întru el, și Dumnezeu va

proslăvi pre el întru sine, și îndatăși îl va proslăvi pre el.

33. Fiilor, încă puțin cu voi sunt. Căuta-mă-veți: și precum am zis Iudeilor, Unde eu merg, voi nu puteți veni ; și voă zic acum.

34. Poruncă nouă dau voă, Ca să vă iubiți unul pre altul; precum eu v'am iubit pre voi, ca și voi să vă iubiți unul pre altul.

35. Întru aceasta vor cunoaște toți că al mei ucenicii sunteți, de veți avea dragoste între voi.

36. ¶ Zis-a Simon Petru lui, Doamne, unde mergi? Răspuns-a Iisus lui, Unde merg eu, nu poți veni acum după mine; iar mai pre urmă vei veni după mine.

37. Zis-a Petru lui, Doamne, pentru ce nu pot veni după tine acum? Sufletul meu pentru tine voi pune.

38. Răspuns-a Iisus lui, Sufletul tău pentru mine îl vei pune? Amin, amin, grăesc ție, Nu va cânta cocoșul, până ce te vei lepăda de mine de trei ori.

CAPITOLUL XIV.

Să nu se turbure inima voastră: credeți întru Dumnezeu, și întru mine credeți.

2. În casa Tatălui meu multe lăcașuri sunt; iar de nu, așa fi zis voă: Voiți să merg să găsesc voă loc.

3. Și de voiți merge să găsesc voă loc, iarăși voiți veni, și veți voiți lui, pre voi la mine; ca unde sunt eu, și voi să fiți.

4. Și unde ești merg știți, și calea știți.

5. Dis-a Toma lui, Doamne, nu știm unde mergi; și cum putem să știm calea?

6. Dis-a Iisus lui, Ești sunt calea, adevărul, și viața: nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin mine.

7. De m'ați fi cunoscut pre mine, și pre Tatăl meu ați fi cunoscut: și de acum îl cunoașteți pre el, și îl ați vădut.

8. Dis-a Filip lui, Doamne, arată noastră pre Tatăl, și ne va ajunge noastră.

9. Dis-a Iisus lui, Atâta vreme cu voi sunt, și nu m'ai cunoscut pre mine Filipe? Cel ce m'a vădut pre mine a vădut pre Tatăl; și cum tu dici, Arată noastră pre Tatăl?

10. Ați nu credeți că ești întru Tatăl, și Tatăl întru mine este? graiurile care ești grăesc voă, de la mine nu le grăesc: iar Tatăl acela ce petrece întru mine, acela face lucrurile.

11. Credeți mie că ești întru Tatăl, și Tatăl întru mine este: iar de nu pentru lucrurile acestea credeți mie.

12. Amin, amin, grăesc voă, Cella ce crede întru mine, lucrurile care ești fac și acela va face; și mai mari de cât acestea va face; că ești la Tatăl meu merg.

13. Și orî-ce veți cere întru numele meu, aceea voi face, ca să se proslăvească Tatăl întru Fiul.

14. Orî-ce veți cere întru numele meu, ești voi face.

15. De mă iubiți pre mine, poruncele mele păziți.

16. Și ești voi ruga pre Tatăl, și alt Mângăitor va da voă, ca să rămăe cu voi în veac;

17. Duhul adevărului, pre care lumea nu 'l poate primi, că nu 'l vede pre el, nici îl cunoaște pre el: iar voi îl cunoașteți pre el; că cu voi petrece, și întru voi va fi.

18. Nu vă voi lăsa pre voi, și rimați: voi veni la voi.

19. Încă puțin, și lumea pre mine nu mă va mai vedea; iar voi mă veți vedea pre mine: că ești viu sunt, și voi veți fi vii.

20. Întru aceea și veți cunoaște voi, că ești sunt întru Tatăl meu, și voi întru mine, și ești întru voi.

21. Cella ce are poruncele mele, și le păzește pre ele, acela este care mă iubește pre mine: și cella ce mă iubește pre mine, iubi-se-va de Tatăl meu, și ești îl voi iubi pre el, și mă voi a-răta lui.

22. Dis-a lui Iuda, nu Iscarioteanul, Doamne, ce poate fi că noastră veți să te arăți, și nu lumii?

23. Răspuns-a Iisus și a dis lui, De mă iubește cineva pre mine, cuvântul meu va păzi: și Tatăl meu îl va iubi pre el, și la el vom veni, și lăcaș la dănsul vom face.

24. Cel ce nu mă iubește pre mine, cuvintele mele nu le păzește: și cuvântul care auziți nu este al meu, ci al Tatăl celui ce m'a trimis pre mine.

25. Acesta am dis voă, la voi petrecând.

26. Iar Mângâitorul, Duhul cel Sfînt, pre care l va trimete Tatăl intru numele meu, acela pre voi vë va învăța toate, și va aduce aminte voă toate cele ce am grăit voă.

27. Pacea las voă, pacea mea dau voă : nu precum lumea dă, eă dau voă. Să nu se turbure inima voastră, niof să se spăl-mănteze.

28. Auđit-ați că eă am đis voă, Merg, și *iarăși* voiđ veni la voi. De m'ați fubi pre mine, v'ați fi bucurat, căci am đis, Merg la Tatăl: că Tatăl meă mai mare de cât mine este.

29. Și acum am đis voă mai înainte până a nu fi, ca când va fi, să credeți.

30. Nu voiđ mai grăi multe cu voi: că vine stăpănitorul lumef acesteia și intru mine n'are nimic.

31. Ci ca să cunoască lumea că iubesc pre Tatăl; și precum m'i a poruncit mie Tatăl, așa fac. Sculați-vë, să mergem de aici.

CAPITOLUL XV.

Eă sînt vița cea adevărată, și Tatăl meă lucrătorul este.

2. Toată mlădița care nu aduce roadă intru mine o scoate pre eă: și toată care aduce roadă, o curățește pre ca, ca mai multă roadă să aducă.

3. Acum voi curați sînteți pentru cuvëntul care am grăit voă.

4. Rămâneți intru mine, și eă in-

tru voi. Precum mlădița nu poate să aducă roadă din sine singură, de nu va rămănea în viță: așa niof voi, de nu veți rămănea intru mine.

5. Eă sînt vița, voi mlădițele: Cea ce rămănea intru mine, și eă intru el, acela aduce roadă multă: că fără de mine nu puteți face nimic.

6. De nu rămănea cineva intru mine se scoate afară ca mlădița, și se usucă: și o adună pre ea, și în foc o aruncă, și arde.

7. De veți rămănea in mine, și cuvintele mele de vor rămănea intru voi, ori ce veți vrea veți cere, și se va face voă.

8. Intru aceasta s'a proslăvit Tatăl meă, ca roadă multă să aduceți; și să vë faceți ai mei ucenici.

9. Precum m'a iubit pre mine Tatăl, și eă v'am iubit pre voi: rămâneți intru dragostea mea.

10. De veți păzi poruncele mele, veți rămănea intru dragostea mea; precum eă poruncele Tatălului meă am păzit, și rămân intru dragostea lui.

11. Acestea am grăit voă, ca bucuria mea intru voi să rămăe, și bucuria voastră să se implinească.

12. Aceasta este porunca mea, Ca să vë iubiți unul pre altul, precum eă v'am iubit pre voi.

13. Mai mare dragoste de cât aceasta nimeni nu are, ca cineva sufletul seă să 'și pue pentru prietenii seă.

14. Voi prietenii mei sînteți, de veți face câte eu poruncesc voă.

15. De acum nu vë mai dic voă slugă; că sluga nu știe ce face domnul său: ci pre voi v'am dis prietenii; că toate câte am auzit de la Tatăl meu am arătat voă.

16. Nu voi m'ași ales pre mine, ci eu v'am ales pre voi, și v'am pus, ca voi să mergeți și roadă să aduceți, și roadă voastră să rămăe: ca ori-că veți cere de la Tatăl intru numele meu, să dea voă.

17. Acestea poruncesc voă, ca să vë iubiți unul pre altul.

18. De vë urește pre voi lumea, știți că pre mine mai înainte de cât pre voi m'a urit.

19. De ași fi din lume, lumea ar iubi pre al său: iar căci din lume nu sînteți, ci eu v'am ales pre voi din lume, pentru aceasta urește pre voi lumea.

20. Aduceți-vă aminte de cuvîntul care am grăit voă, Nu este sluga mai mare de cât domnul său. De m'aș gonit pre mine, și pre voi vë vor goni; de aș păzit cuvîntul meu, și al vostru vor păzi.

21. Ci acestea toate vor face voă pentru numele meu, căci nu știu pre cela ce m'a trimes pre mine.

22. De n'ași fi venit și ași fi grăit lor, păcat n'ar avea: iar acum răspuns n'aș pentru păcatul lor.

23. Cela ce mă urește pre mine și pre Tatăl meu urește.

24. De n'ași fi făcut lucruri intru ei, care nimeni altul n'a făcut, păcat n'ar avea: iar acum aș și vedut și aș urit și pre mine și pre Tatăl meu.

25. Ci ca să se implinească cuvîntul cel scris in legea lor, M'aș urit in zadar.

26. Iar când va veni Mîngăitorul, pre care eu voi trimete voă de la Tatăl, Duhul adevărului, care de la Tatăl purcede, acela va mărturisi pentru mine:

27. Încă și voi mărturisiți, că din început cu mine sînteți.

CAPITOLUL XVI.

Acestea am grăit voă, ca să nu vë smintiți.

2. Scoate-vă vor pre voi din sinagoguri: și va veni vremea, ca tot cel ce va ucide pre voi, să i se pară că aduce slujbă lui Dumnezeu.

3. Și acestea vor face voă, că n'aș cunoscut pre Tatăl, nici pre mine.

4. Ci acestea am grăit voă, ca dacă va veni vremea, să vë aduceți aminte de ele, că eu am spus voă. Și acestea voă din început n'am spus, căci cu voi eram.

5. Iar acum merg la cela ce m'a trimes pre mine; și nimeni din voi nu mă întrebă, Unde mergi?

6. Ci căci acestea am grăit voă, intristarea a umplut inima voastră.

7. Ci eu adevărul dic voă; De folos esto voă ca să mă duc eu; că de nu mă voi duce eu, Mân-

găitorul nu va veni la voi; iar de mă voiți duce, îl voiți trimete pre el la voi.

8. Și venind acela, va vădi lumea de păcat, și de dreptate, și de judecată:

9. De păcat, căci nu cred intru mine;

10. De dreptate, căci la Tatăl meu merg, și nu mă veți mai vedea pre mine;

11. De judecată, căci stăpânitorul lumii acesteia s'a judecat.

12. Încă multe am a dice voă, ci nu puteți a le purta acum.

13. Iar când va veni acela, Duhul adevărului, va povățui pre voi la adevărul: că nu va grăi de la sine; ci câte va auzi, va grăi: și cele viitoare va vesti voă.

14. Acela pre mine mă va slăvi: că dintr'al meu va lua, și va vesti voă.

15. Toate câte are Tatăl ale mele sunt: pentru aceasta am dis, că dintr'al meu va lua, și va vesti voă.

16. Puțin, și nu mă veți vedea: și iarăși puțin, și mă veți vedea, că eū merg la Tatăl.

17. Dec'i aū dis *unil*, din ucnici'l lui între sine, Ce este aceasta ce dice noă, Puțin, și nu mă veți vedea: și iarăși puțin, și mă veți vedea: și. Cum că eū merg la Tatăl?

18. Dec'i diceaū, Ce este aceasta ce dice, Puțin? nu știm ce grăește.

19. Deol a cunoscut Iisus că vreaū să 'l întrebe pre el, și a dis lor, De aceasta vă întrebați între

voi căci am dis, Puțin, și nu mă veți vedea: și iarăși puțin, și mă veți vedea?

20. Amin, amin, grăesc voă, Că voi veți plânge și vă veți tingu, iar lumea se va bucura: și voi vă veți intrista, ci intristarea voastră intru bucurie se va întoarce.

21. Muierea când naște intristare are, căci a sosit ceasul ei: iar dacă naște copilul, nu 'și mai are ce aminte de scribă, pentru bucuria, căci a născut om in lume.

22. Deol și voi intristare acum aveți: ci iarăși vă voi vedea pre voi, și se va bucura inima voastră, și bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi.

23. Și intr'acea di pre mine nu mă veți întreba nimic. Amin, amin, grăesc voă, Ori-ce veți cere de la Tatăl intru numele meu, va da voă.

24. Până acum n'ați cerut nimic intru numele meu: cereți, și veți lua, ca bucuria voastră să fie deplin.

25. Acestea in pilde am grăit voă: ci va veni ceasul, când nu voiți mai grăi in pilde voă, ci arătat pentru Tatăl voiți vesti voă.

26. Intr'acea di in numele meu veți cere: și nu dice voă, că eū voiți ruga pre Tatăl pentru voi:

27. Că însuși Tatăl vă iubește pre voi, căci voi pre mine m'ați iubit, și ați crezut că eū de la Dumnezeu am eșit.

28. Eșit-am de la Tatăl, și am

venit în lume: iarăși las lumea, și merg la Tatăl.

29. Dis-ați lui ucenicilor, Iată, acum arătat grăești, și nici o pildă nu dăci.

30. Acum știm că știi toate, și nu îți trebuie ca să te întrebe cineva: prin aceasta credem că de la Dumnezeu ai eșit.

31. Răspuns-a lor Iisus, Acum credeți?

32. Iată, vine ceasul, și acum a sosit, ca să vă risipiți fle-care la ale sale; și pre mine singur mă veți lăsa: dar nu sunt singur, că Tatăl cu mine este.

33. Acestea am grăit voă, ca întru mine păcă să aveți. În lume necaz veți avea: ci înfrăzniți; eu am biruit lumea.

CAPITOLUL XVII.

Acestea a grăit Iisus, și și a rădicat ochii săi la cer, și a dis. Părinte, a venit ceasul: proslăvește pre Fiul tău, ca și Fiul tău să te proslăvească pre tine:

2. Precum ai dat lui stăpânire a tot trupul, ca tot ce ai dat lui să le dea lor viață vecinică.

3. Și aceasta este viața cea vecinică, ca să te cunoască pre tine unul adevăratul Dumnezeu, și pre cel ai trimis, pre Iisus Hristos.

4. Eu te am proslăvit pre tine pre păment: lucrul am săvârșit, care ai dat mie ca să 'l fac.

5. Și acum mă proslăvește, tu Părinte, la tine însuși, cu slava

care am avut la tine mai înainte până a nu fi lumea.

6. Arătat-am numele tău oamenilor pre cari ai dat mie din lume: ai tăi erau, și mie 'i ai dat pre ei; și cuvântul tău au păzit.

7. Acum au cunoscut că toate câte ai dat mie de la tine sunt.

8. Pentru că cuvintele care ai dat mie, le am dat lor; și ei le au primit, și au cunoscut cu adevărat că de la tine am eșit, și au crezut că tu m'ai trimis.

9. Eu pentru aceștia mă rog: nu pentru lume mă rog, ci pentru aceștia cari ai dat mie; că ai tăi sunt.

10. Și ale mele toate ale tale sunt, și ale tale ale mele; și m'am proslăvit întru dănsii.

11. Și de acum nu mai sunt în lume, iar aceștia în lume sunt, și eu la tine vin. Părinte sfinte, păzește 'i pre dănsii întru numele tău pre cari ai dat mie, ca să fie una, precum și noi.

12. Când eram eu ei în lume, eu îi păziam pre ei întru numele tău: pre cari 'i ai dat mie 'i am păzit, și nimeni dintru dănsii n'a perit, fără numai fiul pierderei; ca să se implinească scriptura.

13. Iar acum la tine vin; și acestea grăesc în lume, ca să aibă bucuria mea deplin întru ei.

14. Eu am dat lor cuvântul tău; și lumea 'i a urit pre ei, căci nu sunt ei din lume, precum eu nu sunt din lume.

15. Nu mă rog ca să 'i iocai pre ei din lume, ci ca să 'i păzești pre ei de cel viclean.

16. Ei din Iamă nu sînt, precum și eă din lume nu sînt?

17. Sfințește-l pre ei intru adevărul tău: cuvântul tău adevăr este.

18. Precum pre mine m'ai trimes în lume, și eă 'i am trimes pre ei în lume.

19. Și pentru dênșii eă m'ă sfințesc pre mine însumi, ca și ei să fie sfințiți intru adevăr.

20. Și nu numai pentru aceștia m'ă rog, ci și pentru cei ce vor crede prin cuvântul lor intru mine;

21. Ca toți una să fie; precum tu, Părinte, intru mine, și eă intru tine, ca și aceștia intru noi una să fie: ca să oreadă lumea că tu m'ai trimes.

22. Și eă slava care m'ai dat mie o am dat lor; ca să fie una, precum noi una sîntem :

23. Eă intru ei, și tu intru mine, ca să fie ei desăvârșit intru una; și ca să cunoască lumea că tu m'ai trimes, și 'i a' iubit pre ei, precum pre mine m'ai iubit.

24. Părinte, pre carii 'i a' dat mie, voesc ca unde sînt eă, și aceia să fie împreună cu mine; ca să vadă slava mea, care a' dat mie: pentru că m'ai iubit pre mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte drepte, și lumea pre tine nu te a' cunoscut: iar eă te am cunoscut, și aceștia a' cunoscut, că tu m'ai trimes pre mine.

26. Și am arătat lor numele tău, și 'i voi arăta: ca dragostea

cu care m'ai iubit pre mine intru dênșii să fie, și eă intru ei.

CAPITOLUL XVIII.

Acestea grăind Iisus, a eșit împreună cu ucenicii săi de ceea parte de pîriul Chiedrului unde era ogrădina, intru care a intrat el și ucenicii lui.

2. Și știa și Iuda, cel ce 'l a vindut pre el, locul: căci de multe ori se aduna Iisus acolo cu ucenicii săi.

3. Deci Iuda, luând oaste, și de la arhierii și de la Fariseii slugi, a venit acolo cu felinare și cu făclii și cu arme.

4. Iar Iisus, știind toate cele ce erau să vie asupra lui, eșind a dis lor, Pre cine căutați?

5. Răspuns-au lui. Pre Iisus Nazarineanul. Dis-a lor Iisus, Eă sînt. Și sta și Iuda, cel ce il vinduse pre el împreună cu dênșii.

6. Deci după ce a dis lor, Eă sînt, s'au întors ei înapoi, și a' cădut jos.

7. Și iarăși 'i a' întrebat pre ei, Pre cine căutați? Iar ei a' dis, Pre Iisus Nazarineanul.

8. Răspuns-a Iisus, Am spus voă că eă sînt: deci de m'ă căutați pre mine, lăsați pre aceștia să se ducă:

9. Ca să se implinească cuvântul, care a dis, Pre carii 'i a' dat mie n'am perdut dintru dênșii nici pre unul.

10. Iar Simon Petru avînd sabie, o a scos pre ea, și a lovit pre sluga arhierului, și 'i a tăiat u-

rechia lui cea dreaptă. Și era numele slugei Malh.

11. Decî a dîs Iisus lui Petru, Bagă sabia ta în teacă: paharul caro 'mî a dat mie Tatăl, aŭ nu'l voiŭ bea pre el?

12. Decî oastea, și căpitenia, și slugele Iudeilor aŭ prins pre Iisus, și 'l aŭ legat pre el,

13. Și 'l aŭ dus pre el la Anna înteu; că era socru lui Caiafa, care era arhiereu al anului aceluia.

14. Și era Caiafa cel ce a sfă-tuit pre Iudei, că de folos este să moară un om pentru norod.

15. Și mergea după Iisus Simon Petru, și cel-l-alt ucenic: iar ucenicul acela era cunoscut arhiercului, și a intrat împreună cu Iisus în curtea arhiercului.

16. Iar Petru a stă-tut la ușă afară. Decî a eșit cel-l-alt ucenic care era cunoscut arhiercului, și a dîs portăriței, și a băgat în lăuntru pre Petru.

17. Și a dîs lui Petru slujnica portărița, Aŭ nu cumva și tu ești din ucenicii omului acestuia? Dîs-a el, Nu sînt.

18. Și staŭ slugele și slujitorii, cari făcuseră foc; că era frig, și se încălziă: și era ou el Petru stănd, și încălziindu-se.

19. Decî arhiercul a întrebat pre Iisus de ucenicii lui, și de învățatura lui

20. Răspuns-a Iisus lui, Eu de față am grăit lumii; eŭ tot-dea-una am învățat în sinagogă, și în biserică, unde toți Iudeii se adună, și întru ascuns n'am grăit nimic.

21. Ce mă întrebi? întrebă

pre cel ce aŭ aŭdit, ce am grăit lor: iată, aceștia știu cele ce am grăit eŭ.

22. Și acestea dîcînd el, unul din slugele ce staŭ înainte, a dat palmă lui Iisus, dîcînd, Așa răspunși arhiercul?

23. Răspuns-a Iisus lui, De am grăit rău, mărturisește de rău: iar de am grăit bine, ce mă bătu?

24. Decî 'l a trimes pre el Anna legat la Caiafa arhiercul.

25. Și era Simon Petru stănd și încălziindu-se. Decî dîseră lui, Aŭ doară și tu din ucenicii lui ești? Iar el s'a lepădat, și a dîs, Nu sînt.

26. Dîs-a lui unul din slugele arhiercului, rudenie fiind al celui ce 'l a tăiat Petru urechica, Aŭ nu te am vîdut eŭ în grădină cu dînsul?

27. Și iarăși s'a lepădat Petru: și îndatăși a cîntat cocoșul.

28. Și aŭ adus pre Iisus de la Caiafa în divan: și era dimineață; și el n'aŭ intrat în divan, ca să nu se spurce: ci ca să mănânce pastele.

29. Și a eșit Pilat la el, și a dîs, Ce piră aduceți, omul aceluia?

30. Răspuns-aŭ și i aŭ dîs, De n'ar fi fost acesta făcător de rele, nu 'l am fi dat pre ol ție.

31. Decî a dîs lor Pilat, Luați'l pre el voi, și duple legea voastră judecați'l pre el. Și aŭ dîs lui Iudeii, Noă nu este cu putință să omorim pre nimon.

32. Ca cuvîntul lui Iisus să se împlinească, care a dîs, însem-

nând cu ce moarte vrea să moară.

33. Și a intrat iarăși în divan Pilat, și a chemat pre Iisus, și 'l a ȃis lui, Tu ești Impăratul Iudeilor?

34. Răspuns-a Iisus lui, De la tine tu ȃioci aceasta, sau alții au grăit ție pentru mine?

35. Răspuns-a Pilat, Aū domn eū Iudeū sunt? Neamul tēu și arhierēi te aū dat pre tine mie: ce ai făcut?

36. Răspuns-a Iisus, Impărăția mea nu este din lumea aceasta: de ar fi fost din lumea aceasta împărăția mea, slugele mele s'ar fi nevoit, ca să nu fiū dat Iudeilor: iar acum împărăția mea nu este de aici.

37. Decī a-ȃis Pilat lui, Aū împărat ești tu? Răspuns-a Iisus, Tu ȃioci cā împărat sunt eū. Eū spre aceasta m'am născut, și spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă glasul meū.

38. ȃis-a Pilat lui, Ce este adevărul? Și aceasta ȃicēnd, iarăși a eșit la Iudei, și a ȃis lor, Eū nici o vină nu aflu intru el.

39. Ci este voă obiceiū, ca să vē slobodeșc pro unul la paști: decī voiți să vē slobodeșc voă pre Impăratul Iudeilor?

40. Strigat-aū drept aceea iarăși toți, ȃicēnd, Nu pre acesta, ci pre Varavva. Iar Varavva era tâlhar.

Decī atunci a luat Pilat pre Iisus, și 'l a bătut.

2. Și ostașii împletind cunună de spinī, aū pus'o în capul lui, și cu haină mohorită 'l aū îmbrăcat pre el,

3. Și ȃiceaū, Bucură-te, Impăratul Iudeilor! Și il daū lui palme.

4. Decī a eșit iarăși afară Pilat, și a ȃis lor, Iată, aduc voă pre el afară, ca să cunoașteți cā intru dēnsul nici o vină nu aflu.

5. Decī a eșit Iisus afară, purtând cununa cea de spinī, și haina cea mohorită. Și Pilat le a ȃis lor, Iată omul!

6. Iar dacā 'l aū vēduți pre el arhierēi și slugele, aū strigat, ȃicēnd, Răstignește'l, răstignește'l pre el. ȃis-a lor Pilat, Luați'l pre el voi, și 'l răstigniți; căci eū nu aflu intru el vină.

7. Răspuns-aū lui Iudeii, Noi lege avem, și dupre legea noastră dator este să moară, căci pre sine Fiū al lui Dumnezeu s'a făcut.

8. Iar dacā a auȃit Pilat acest cuvēt, mai mult s'a temut;

9. Și a intrat în divan iarăși, și a ȃis lui Iisus, De unde ești tu? Iar Iisus răspuns nu 'l a dat lui.

10. Decī a ȃis Pilat lui, Mie nu 'mī grăești? aū nu știi cā putere am să te răstignesc, și putere am să te slobodeșc?

11. Răspuns-a Iisus, N'ai avea nici o putere asupra mea, de n'ar fi fost dat ție de sus: pentru

aceasta cel ce m'a dat ție mai mare păcat are.

12. Dintr'aceasta căuta Pilat să'l slobodească pre el: iar Iudeii strigău, zicând, De vei slobodi pre acesta, nu ești prieten Chesarului: tot cel ce se face pre sine împărat, stă împotriva Chesarului.

13. ¶ Deci Pilat auzind cuvântul acesta, a scos afară pre Iisus, și a ședut pre scaun la judecată în locul ce se cheamă Pardosit cu pietre, iar Evreește, Gavvata.

14. Și era vinerea paștelor, și ceasul ca la al șeselea: și a zis Iudeilor, Iată împăratul vostru!

15. Iar el a strigat, Iea'z, Iea'z, răstignește'l pre el. Zis-a lor Pilat, Pre împăratul vostru să'l răstignesc? Răspuns-au arhierii, N'avem împărat fără numai pre Chesarul.

16. Deci atunci 'l a dat pre el lor ca să se răstignească. Și a luat pre Iisus, și 'l a dus.

17. Și ducându'și crucea sa, a eșit la locul ce se cheamă al căpăținei, care se zice Evrește Golgota:

18. Unde 'l a răstignit pre el, și împreună cu el alți doi, de o parte și de alta, și în mijloc pre Iisus.

19. ¶ Și a scris și titlu Pilat, și 'l a pus pre cruce. Și era scris, **IISUS NAZARINEANUL ÎMPĂRĂTULUI IUDEILOR.**

20. Și pre acest titlu mulți din Iudei 'l a oțit: căci aproape era de cetate locul unde s'a răstignit Iisus: și era scris Evrește, **Ellinește și Rimlinește.**

21. Deci a zis lui Pilat arhierii Iudeilor, Nu scrie, împăratul Iudeilor; ci cum că el a zis, împărat sunt al Iudeilor.

22. Răspuns-a Pilat, Ceea ce am scris, am scris.

23. Iar ostașii, dacă a răstignit pre Iisus, a luat hainele lui, și le a făcut patru părți, fiecărui ostaș o parte; și cămașa a luat: și era cămașa necusută, de sus țesută preste tot.

24. Și a zis întru dânsii, Să nu o sfășiem, oi să aruncăm sorți pentru dânsa, a căruia va fi: ca să se implinească scriptura ce zice, Împărțit-au hainele mele lor-și, și pentru cămașa mea a aruncat sorți. Deci ostașii acestea a făcut.

25. Și sta lângă crucea lui Iisus muma lui, și sora mamei lui, Maria a lui Cleopa, și Maria Magdalina.

26. Deci Iisus vădând pre maică sa, și pre uenicul stând, pre care iubia, a zis maicei sale, Mulere, Iată fiul tău!

27. După aceea a zis uenicului, Iată muma ta! Și dintr'acel ceas o a luat pre dânsa uenicul întru ale sale.

28. ¶ După aceea știind Iisus că toate s'au săvârșit, ca să se implinească scriptura, a zis, Mă e sete.

29. Și era acolo un vas plin de oțet: iar el umplând un burete de oțet, și în isop puindu'l, 'l a dus la gura lui.

30. Deci dacă a luat oțetul Iisus, a zis, Săvârșitu-s'a: și plecându'și capul, și a dat duhul.

31. Iar Iudeii, ca să nu rămăe pre cruce trupurile sâmbăta, de vreme ce vineri era, (că era mare ziua sâmbetei aceea,) au rugat pre Pilat ca să le zdrobească lor fluierile, și să 'l rădice.

32. Deci au venit ostașii, și celui d'înteu 'l au zdrobit fluierile, și celui-l-alt ce s'a răstignit împreună cu el.

33. Iar la Iisus venind, dacă 'l au vedut pre el că atunci murise, nu 'l au zdrobit lui fluierile:

34. Ci unul din ostași cu sulita coasta lui a împuns, și îndată a eșit sânge și apă.

35. Și cel ce a vedut a mărturisit, și adevărată este mărturisirea lui: și acela știe că adevărate dice, ca și voi să credeți.

36. Că s'au făcut acestea, ca să se împlinească scriptura, Os nu se va zdrobi dintr'însul.

37. Și iarăși altă scriptură dice, **Vede-a-vor pre care 'l au împuns.**

38. Iar după acestea a rugat pre Pilat Iosif cel din Arimatea, fiind și el ucenic al lui Iisus, dar într'ascuns pentru frica Iudeilor, ca să iee trupul lui Iisus: și a dat voie Pilat. Deci a venit, și a luat trupul lui Iisus.

39. Și a venit și Nicodim, cel ce venise la Iisus ncaptea mai înainte, aducând amestecătură de smirnă și de aloi, ca la o sută de litre.

40. Și au luat trupul lui Iisus, și 'l-au înfășurat pre el în giulgiuri cu mirezme, precum este obiceiul Iudeilor a îngropa.

41. Și era grădină în locul

unde s'a răstignit; și în grădină mormint nou, lutru care nimeni nici odată nu se pusese.

42. Deci acolo pentru vinerea Iudeilor, căci aproape era mormintul, au pus pre Iisus.

CAPITOLUL XX.

Iar în ziua d'înteu a săptămăneli a venit Maria Magdalena de dimineață, încă întunecec fiind, la mormint, și a vedut piatra luată de pre mormint.

2. Deci a alergat aceea, și a venit la Simon Petru, și la cela-l-alt ucenic, pre care iubia Iisus, și a dis lor, Au luat, pre Domnul din mormint, și nu știm unde 'l au pus pre el.

3. Deci a eșit Petru, și cela-l-alt ucenic, și veniau la mormint.

4. Și alergau amândoi împreună: și cela-l-alt ucenic a alergat înainte mai curând de cât Petru, și a venit mai întâiu la mormint.

5. Și plecându-se, a vedut giugiurile zăcând, dar n'a intrat.

6. Deci a venit și Simon Petru urmându 'l lui, și a intrat în mormint, și a vedut giulgiurile zăcând,

7. Și mătrea care a fost pre capul lui, nu cu giugiurile zăcând, ci deosebi învâluită într'un loc.

8. Deci atunci a intrat și cela-l-alt ucenic, care venise întâiu la mormint, și a vedut, și a credut.

9. Că încă nu știa scriptura,

că trebuia să invieze el din morți.

10. Și s'au dus ucenicii iarăși la al săi.

11. Ți-lar Maria sta la mormint plângend afară: și plângend, s'a plecat, și a căutat în mormint,

12. Și a vedut doi ingeri în veșminte albe ședend, unul de cătră cap, și altul de cătră picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus.

13. Și au dis ei aceea, Mulere, ce plângi? Dis-a lor, Că au luat pre Domnul meu, și nu știu unde l'au pus pre densusul.

14. Și acestea dicend, s'a întors înapoi, și a vedut pre Iisus stând, și nu știa că Iisus este.

15. Dis-a ei Iisus, Mulere, ce plângi? pre cine cauți? Iar ei părându-i-se că este grădinarul, a dis lui, Doamne, de l'ai luat tu pre el, spune-mi mie unde l'ai pus pre densusul, și eu voi lua pre el.

16. Dis-a ei Iisus, Mario! In-torcându-se aceea, a dis lui, Ravvuni; ce se dice, învățăto-rule.

17. Dis-a ei Iisus, Nu te atinge de mine; că încă nu m'am suit la Tatăl meu: ci mergi la frații mei, și le spune lor, Mă suiți la Tatăl meu, și Tatăl vostru; și la Dumnezeuul meu, și Dumnezeuul vostru.

18. A venit Maria Magdalina vând ucenicilor că a vedut pre Domnul, și că acestea a dis ei.

19. Ți-Deci într'acea sară fiind ziua cea d'înteu a săptămănei,

și usele fiind incuiete unde erau ucenicii adunați pentru frica Iudeilor, venit-a Iisus și a stătat în mijloc, și a dis lor, Pace voă.

20. Și aceasta dicend, a arătat lor mâinele și coasta sa. Și s'au bucurat ucenicii, vedend pre Domnul.

21. Deci a dis lor Iisus iarăși, Pace voă: precum m'a trimes pre mine Tatăl, și eu trimet pre voi.

22. Și aceasta dicend, a suflat, și a dis lor, Luați Duh Sfant:

23. Cărora veți erta păcatele, se vor erta lor; și cărora le veți ținea, vor fi ținute.

24. Ți-lar Toma, unul din cei dol-spre-dece, care se cheamă Geamăn, nu era cu densusul când a venit Iisus.

25. Deci au dis lui cei-l-alti ucenicii, Am vedut pre Domnul. Iar el le a dis lor, De nu voi vedea în mâinele lui semnul cuielor, și de nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, și de nu voi pune mâina mea în coasta lui, nu voi crede.

26. Ți-Si după opt zile iarăși erau în lăuntru ucenicii lui, și Toma cu densusul: venit-a Iisus, fiind usele incuiete, și a stătat în mijloc, și a dis, Pace voă.

27. Apoi a dis lui Toma, Adu-ți degetul tău încoace, și vedă mâinele mele; și ado mâina ta, și o pune în coasta mea: și nu fi necredincios, ci credincios.

28. Și a răspuns Toma și a dis lui, Domnul meu și Dumnezeuul meu.

29. Dis-a Iisus lui, Căci m'ai vedut pre mine, Tomo, ai ore-

dat: fericiți cei ce n'au vădut, și ai creșt.

30. *| Multe încă și alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, care nu sînt scrise în cartea aceasta:

31. Iar acestea s'au scris, ca să credeți că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu; și creștând viață să aveți întru numele lui.

CAPITOLUL XXI.

După acestea iarăși s'a arătat pre sine Iisus ucenicilor săi, la marea Tiveriadei; și s'a arătat așa.

2. Erau împreună Simon Petru, și Toma care se dicea Geamăn, și Natanail, cel din Cana Galileei, și alți doi din ucenicii lui.

3. Dis-a lor Simon Petru, Mă duce să pescuiesc. Dis-au ei lui, Mergem și noi împreună cu tine. Și au opt; și s'au suit în corabie îndată; și într'acea noapte n'au prins nimic.

4. Iar dacă s'a făcut dimineața, a stăruit Iisus la țermuri: dar nu știa ucenicii că Iisus este.

5. Deci a dis lor Iisus, Fiilor, nu cumva aveți ceva de mănăcare? Răspuns-au lui, Nu.

6. Iar el a dis lor, Aruncați mreaja d'a dreapta parte a corăbiei, și veți afla. Și au aruncat, și nu mai puteau să o tragă pre ea de mulțimea peștilor.

7. Deci a dis ucenicul acela pre care l iubia Iisus, lui Petru, Domnul este. Iar Simon Petru aușind că Domnul este, cu open-

ditul s'a încins (că era gol,) și s'a aruncat în mare.

8. Iar cei-l'alți ucenicii cu corăbioara au venit; (căci nu erau departe de pământ, ci ca la două sute de coți) trăgând mreaja cu peștii.

9. Deci dacă au eșit la pământ, au vădut jăratec stănd, și pește pus d'asupra, și pâine.

10. Dis-a lor Iisus, Aduceți din peștii cariți ați prins acum.

11. S'a suit Simon Petru, și a tras mreaja la uscat plină de pești mari, o sulă cincideci și trei: și atâția fiind, nu s'a rupt mreaja.

12. Dis-a lor Iisus, Veniți de prânziți. Și nimeni nu cuteza din ucenicii să l întrebe pre el, Tu cine ești? știind că Domnul este.

13. Și a venit Iisus, și a luat pâinea, și le a dat lor, și peștele asijderea.

14. Cu aceasta acum a treia oară s'a arătat Iisus ucenicilor săi, după ce s'a sculat din morți.

15. *| Deci dacă au prânzit, a dis Iisus lui Simon Petru, Simone al lui Iona, iubești-mă mai mult de cât aceștia? Dis-a lui, Așa, Doamne; tu știi că te iubesc. Dis-a lui, Paște mielușii mei.

16. Dis-a lui iarăși a doua oară, Simone, al lui Iona, iubești-mă? Răspuns-a lui, Așa, Doamne; tu știi că te iubesc. Dis-a lui, Paște oile mele.

17. Dis-a lui a treia oară, Simone, al lui Iona, iubești-mă? S'a mâhnit Petru căci a dis lui a treia oară, Iubești-mă? Și a

dis lui, Doamne, tu toate știi; tu știi că te iubesc. Dis-a Iisus lui, Paște oile mele.

18. Amin, amin, dic ție. Când eral mai ténér, te încingeai pre tine însuși, și umblai unde vreai: iar după ce vei îmbătrâni, vei întinde mâinele tale, și altul te va încinge, și te va duce unde tu nu voești.

19. Și aceasta a dis, însemnând cu ce moarte va slăvi pre Dumnezeu. Și aceasta grăind, a dis lui, Urmează mie.

20. Iar întorcându-se Petru, a vădut pre ucenicul pre care iubia Iisus mergând după el; care se și culcase la cină pre plectul lui, și disese, Doamne, cine este oela ce va să te vindă?

21. Pre acela vedându'l Petru

a dis lui Iisus, Doamne, dar a oesta ce va face?

22. Dis a Iisus lui, De voiți vrea să rămăe acesta până voiți veni, ce 'ți este ție? tu urmează mie.

23. Dec'i a eșit cuvântul acesta între frați, că ucenicul acesta nu va muri; și n'a dis Iisus lui, Nu va muri; ci, De voiți vrea să rămăe acesta până voiți veni, ce 'ți esto ție?

24. Acesta este ucenicul care mărturisește pentru acestea, și a scris acestea; și știm că adevărată este mărturisirea lui.

25. Sânt încă și altele multe câte a făcut Iisus, care s'ar fi scris câte una, nici în lumea aceasta mi se pare că n'ar încăpea cărțile care s'ar fi scris. Amin.

F A P T E L E

SFINTILOR APOSTOLILOR.

CAPITOLUL I.

Cuvântul cel d'întéiú am făcut, O Teofle, pentru toate cele ce a început Iisus a face și învătă,

2. Până în ziua întru care s'a înălțat, poruncind prin Duhul Sfint apostolilor, pre caril i-a ales:

3. Căror s'a și pus înainte pre

sine viú după patima sa în multe semne adevărate, în patru-deci de zile arătându-se lor, și grăind cele pentru împărăția lui Dumnezeu:

4. Și cu dênșil petrecând, le a poruncit lor de la Ierusalim să nu se despartă, ci să aștepte făgăduința Tatălui, care, *disc el*, ați audít de la mine.

5. Căci Ioana botezat cu apă;

iar voi vă veți boteza cu Duhul Sfânt nu după multe zilele acestea.

6. Iar ei adunându-se, 'l au întrebat pre dânsul, dîcînd, Doamne, aũ în vremea aceasta vei să aședî împărăția lui Israil ?

7. Iar el a dîs cătră dînsii, Nu este al vostru a ști anii său vremile, care Tatăl le a pus intru a sa stăpînire.

8. Ci veți lua putere, venind Duhul Sfînt preste voi: și veți fi mie marturi în Ierusalim, și în toată Iudeea, și în Samaria, și pînă la marginea pămîntului.

9. Și acestea dîcînd, privind el, s'a înălțat; și nor 'l a luat pre el de la ochii lor.

10. Și căutînd el la cer când îmERGEA el, iată, doi bărbați au stătut înaintea lor în veșminte albe;

11. Carei au și dîs, Bărbați Galileeni, ce stați căutînd spre cer? acest Iisus, care s'a înălțat de la voi la cer, așa va veni precum 'l ați vădut pre el mergînd la cer.

12. Atunci s'au întors apostolii în Ierusalim de la muntele ce se cheamă Eleon, care este aproape de Ierusalim, calea sâmbetei avînd.

13. Și dacă au intrat, s'au suit în casa de sus, unde lăcuiau Petru, și Iacov, și Ioan, și Andrei, Filip și Toma, Vartolomei, și Mattei, Iacov al lui Alfei, și Simon Zilotis, și Iuda fratele lui Iacov.

14. Aceștia toți erau așteptînd

cu un cuget în rugăciune și în cerere, cu mulerile, și cu Maria muma lui Iisus, și cu frații lui.

15. Și în zilele acelea sculîndu-se Petru în mijlocul ucnicilor, a dîs, (și era mulțime de nume împreună ca la o sută și douăzeci,)

16. Bărbați, frați, se cădea a se împlini scriptura aceasta, care a dîs mai înainte Duhul Sfînt prin gura lui David pentru Iuda, care s'a făcut pîvăuitor celor ce s'au prins pre Iisus.

17. Căci numărînd era împreună cu noi, și luase soartea slujbei acesteia.

18. Deci acesta a căștigat țarina din plata nedreptăței; și cădînd la pămînt, a plesnit preste mijloc, și s'au vărsat toate măruntaiele lui.

19. Și s'a făcut aceasta cunoscută la toți cei ce lăcuiau în Ierusalim; așa că s'a chemat țarina aceea în limbilor, Acheldama, adică, Țarina sîngelui.

20. Pentru că scris este în cartea Psalmilor, Făcă-se curtea lui pustie, și să nu fie cine să lăcuească întru ea: și episcopia lui să o iec altul.

21. Deci, se cuvîne, dintr'acești bărbați cari se adunau cu noi în toată vremea întru care intra și eșia între noi Domnul Iisus,

22. Incepînd de la botezul lui Ioan, pînă în ziua întru care s'a înălțat de la noi, să fie cu noi martur învierii lui, unul dintr'aceștia.

23. Și au pus pre doi, pre

Iosif ce se cheamă Varsava, care s'a numit Iust, și pre Mattia.

24. Și rugându-se aș dîs, Tu, Doamne, care știi inimile tuturor, arată dintr'acești doi pre unul care ai ales.

25. Ca să iee soartea slujbei și apostoliei acesteia, dintru care a cădut Iuda, ca să meargă în locul lui.

26. Și aș dat sorții lor; și a cădut soartea pre Mattia; și s'a numărat cu cel un-spre-dece apostoli.

CAPITOLUL II.

Si dacă s'a implinit ziua Praznicului a cinci-deci de zile, erau toți împreună adunați la un loc.

2. Și s'a făcut fără de veste din cer sunet ca de suflare de vifor ce vine repede, și a umplut toată casa unde ședeau.

3. Și li s'aș arătat lor limbi împărțite ca de foc, și a seșut pre fie-care din ei.

4. Și s'aș umplut toți de Duhul Șfint, și aș început a grăi într'alte limbi, precum le da lor Duhul a grăi.

5. Și erau în Ierusalim lăcuitorii Iudei, bărbați cucernici, dintru tot neamul ce este sub cer.

6. Și făcendu-se glasul acela, s'a adunat mulțimea, și s'a turburat, căci aușia fie-care pre ei grăind în limba sa.

7. Și se spăimântău toți și se miraș, dîcend unul cătră altul, Aș nu sînt aceștia ce grăesc toți Galileeani?

8. Și cum noi aușim fie-care limba noastră, intru care ne am născut?

9. Parteniș, și Mideniș, și Elamiteniș, și cei ce lăcuesc în Mesopotamia, și în Iudeea, și în Cappadochia, în Pont, și în Asia.

10. În Frighia, și în Pamfilia; în Eghipet, și în părțile Liviei cele de lingă Chirini, și nemerniciș Romanș, Iudeiș și veneticș,

11. Criteriș și Arapiș, aușim pre ei grăind în limbele noastre măririș lui Dumneșeu.

12. Și se spăimântău toți, și se miraș, dîcend unul cătră altul, Ce va să fie aceasta?

13. Iar alții batjocorind dîceau, Acești oameni de must sînt plini.

14. ¶ Iar stând Petru cu cel un-spre-dece și a redîcat glasul seșu, și a dîs lor, Bărbați Iudei, și toți cei ce lăcuși în Ierusalim, aceasta voș să vă fie știută, și ascultați cuvintele mele.

15. Pentru că nu precum se pare voș, aceștia sînt beți, că este numai al treilea oas din zi.

16. Ci aceasta este ceea ce s'a dîs prin proorocul Ioș :

17. Și va fi în zilele cele de apoi, dîce Dumneșeu, turna-voiș din Duhul meș preste tot trupul: și vor prooroci fecioriș voștri, și fetele voastre, și tineriș voștri vedeniș vor vedea, și bătrâniș voștri visuriș vor visa.

18. Incă și preste slugele mele și preste slujnicele mele în zilele

acelea voiŭ turna din Duhul meŭ; ŝi vor prooroci.

19. Ŝi voiŭ da minunŭ în cer sus, ŝi semne pre pământ jos; sânge, ŝi foc, ŝi fumegare de fum:

20. Soarele se va întoarce întru întunec, ŝi luna în sânge, mai înainte până ce va veni dioa Domnului cea mare ŝi luminată.

21. Ŝi va fi, că tot cela ce va chema numele Domnului se va mântui.

22. Bărbaŭl Israiltenŭ, ascultaŭl cuvintele acestea; pre Iisus Nazarineanul, bărbat de la Dumneŭŭ arătat la voi, cu puteri ŝi cu minunŭ ŝi cu semne care a făcut printr'insul Dumneŭŭ în mijlocul vostru, precum ŝi voi știŭl:

23. Pre acesta, duple sfatul cel rindut ŝi duple mai înainte știința lui Dumneŭŭ, fiind dat, luându 'l, ŝi prin mâinele celor fără de lege răstignindu 'l, 'l aŭ omorit.

24. Pre care Dumneŭŭ 'l a înviat, stricănd durerile morŭei: pentru că nu era cu puțință a fi el de dânsa ținut.

25. Că David grăcește pentru dânsul. Văduŭ-am pre Domnul înaintea mea pururea, că d'a dreapta mea este, ca să nu mă clătesc:

26. Pentru aceasta s'a veselit inima mea; ŝi s'a bucurat limba mea; încă ŝi trupul meŭ se va odihni spre nădejde:

27. Că nu veŭ lăsa sufletul

meŭ în iad, nici veŭ da pre Sfintul tîu să vadă stricăciune.

28. Cunoscute aŭ făcut mie căile vieŭei; umplea-mă-veŭ de veslie cu fața ta.

29. Bărbaŭl, fraŭl, să fie slobod cu îndrăznire a grăi cătră voi pentru patriarhul David, că a ŝi murit ŝi s'a îngropat, ŝi înormintul lui este între noi până în dioa aceasta.

30. Deci prooroc fiind, ŝi știind că cu jurământ s'a jurat Dumneŭŭ lui, că din rodul coapselor lui, duple trup, va rēdica pre Hristos, să șadă pre scaunul lui;

31. Mai înainte vădēd aceasta, a grăit de înviera lui Hristos, că nu s'a lăsat sufletul lui în iad, nici trupul lui a văduŭ stricăciune.

32. Pre acest Iisus 'l a înviat Dumneŭŭ, căruia noi toŭi sântem marturi.

33. Drept aceea cu dreapta lui Dumneŭŭ înălțându-se ŝi făgăduința Duhului Sfint luând de la Tatăl, a turnat aceasta care acum voi vedeŭi ŝi audeŭi.

34. Pentru că nu David s'a suit în ceruri: ci dice însuŝi, Dis-a Domnul Domnului meŭ, Ședŭl d'a dreapta mea.

35. Până ce voiŭ pune pre vrăjmaŝii tēi așternut picioarelor tale.

36. Deci cu adeverire să știe toată casa lui Israil, că Domn ŝi Hristos a făcut Dumneŭŭ pre Iisus acesta, pre care voi 'l aŭ răstignit.

37. Iar ei audeŭd aceasta s'aŭ umilit cu inima, ŝi aŭ dis

cătră Petru și cătră cei-l-alti apostoli, Ce vom face bărbați, frați?

38. Iar Petru a ȳis cătră ei, Pocăiți-vă, și să se boteze fiecare dintru voi întru numele lui Iisus Hristos spre ertarea păcatelor, și veți lua darul Sfintului Duh.

39. Pentru că voă este făgăduința, și feciorilor voștri, și tutulor celor de departe, ori pre căți va chiema Domnul Dumneȳul nostru.

40. Și cu alte cuvinte mai multe mărturisia și îndemna pre dênșil dîcînd, Mântuiți-vă de acest neam îndărătnic.

41. Deci cei ce bucurosi aũ primit cuvîntul lui, s'aũ botezat; și s'aũ adăogăt în ȳioa aceea suflete ca la trei mii.

42. Și erau așteptând întru învățătura apostolilor, și întru împărtășirea și întru frîngerea pâinei, și întru rugăciuni.

43. Și s'a făcut preste tot sufletul frică: și multe minuni și semne prin apostoli se făceau.

44. Și toți cei ce aũ creȳut erau la aceeași, și aveau toate de obște.

45. Și moșiele și averile le vindeau, și le împărtășeau pre ole tutulor, dupre cum fiecare avea lipsă.

46. Și în toate ȳilele așteptând cu un cuget în biserică, și frîngînd prin case pâine, primiau hrană cu bucurie și cu prostimea inimii,

47. Lăudând pre Dumneȳul,

și avînd har la tot norodul. Iar Domnul adăoga pre cei ce se mîntuiau în toate ȳilele la biserică.

CAPITOLUL III.

Și împreună Petru și Ioan s'aũ suit în biserică în ceasul rugăciunii al noălea.

2. Și un bărbat oare-care șchiop din pîntecele maicei sale *find*, se purta, pre care îl puneau în toate ȳilele înaintea ușei bisericei ce se chiema Frumoasă, ca să ceară milostenie de la cei ce intrau în biserică.

3. Care vîdînd pre Petru și pre Ioan, vînd să intre în biserică, cerea milostenie.

4. Iar Petru, cu Ioan căutînd la dênșul, a ȳis, Caută la noi.

5. Iar el cu osirdie căuta la dênșil, așteptînd să iee ceva de la ei.

6. Iar Petru a ȳis, Argint și aur nu este la mine; iar ce am aceea îți dau: întru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul scoală și umblă.

7. Și apucându'l pre dênșul de mîna cea dreaptă, l'a rîdicat: și îndată i s'aũ întărit lui talpele și fluierile.

8. Și sîrînd a stătut, și umbla, și a intrat cu dênșil în biserică, umblînd, și sîrînd, și lăudînd pre Dumneȳul.

9. Și l'a vîdut pre el tot norodul umblînd și lăudînd pre Dumneȳul:

10. Și îl cunoșteaũ pre el că acesta era acela ce ședea pentru

milostenie la ușa cea Frumoasă a bisericeii: și s'au umplut de spaîmă și de mirare pentru ceea ce i s'a întemplat lui.

11. Și ținându-se șchiopul cel vindecat de Petru și de Ioan, a alergat la densusi tot norodul în pridvorul ce se cheamă al lui Solomon, înspălmântați.

12. ¶ Iar Petru vădend *aceasta*, a răspuns cătră norod, Bărbați Israiliteni, ce vă minunați de *aceasta*? sau ce căutați la noi, ca cum cu a noastră putere sau cucernicie am fi făcut pre *acesta* să umble?

13. Dumneșul lui Avraam, și al lui Isaac, și al lui Iacov, Dumneșul părinților noștri, a proslăvit pre Fiul său Iisus; pre care voi l'ați dat, și v'ați lepădat de densusul înaintea feței lui Pilat, judecând el să l' slobodească.

14. Iar voi de Cel Sfînt și Drept v'ați lepădat, și ați cerut bărbat ucigaș să vi se dăruască voă;

15. Iar pre Incepătorul vieții l'ați omorit, pre care Dumneșul l'a înviat din morți; căruia noi marturi sîntem.

16. Și întru credința numelui lui, pre *acesta* pre care il vedeți și l' știți, l'a întărit numele lui: și credința cea printr'insul l'a dat lui toată întregimea *aceasta* înaintea voastră tuturilor.

17. Și acum, fraților, știu că prin neștiință ați făcut *aceasta*, ca și boierii voștri.

18. Ci Dumneșul cele ce mai înainte a vestit prin gura tuturilor proorocilor lui, că va pătimi Hristos, a împlinit așa.

19. ¶ Deși pocăiți-vă, și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre, când vor veni vremile răcoreii de la fața Domnului:

20. Și va trimete pro cel mai înainte propoveduit voă pre Iisus Hristos:

21. Pre care trebuie cerul să l' primească până la anii aședărelui tuturilor, care a grăit Dumneșul prin gura tuturilor sfinților săi prooroci din veac.

22. Pentru că Moisi cătră părinți a dis, Prooroc va rēdica voă Domnul Dumneșul vostru dintre frații voștri, ca pre mine; pre el să l' ascultați întru toate ori câte va grăi cătră voi.

23. Și va fi, că tot sufletul care nu va asculta pre proorocul acela, se va pierde dintre norod.

24. Și toți proorocii de la Samuil, și cei-l-alți, câți au grăit mai înainte, au vestit țilele *acestea*.

25. Voi sînteți filii proorocilor, și ai legăturii, care a pus Dumneșul cătră părinții noștri, grăind cătră Avraam, Și întru sămânța ta se vor blagoslovi toate neamurile pământului.

26. Voă întieiu Dumneșul, înviind pre Fiul său Iisus, l'a trimes pre el blagoslovindu-vă pre voi, când vă întoarceți fie-care de la vicleșugurile voastre.

CAPITOLUL IV.

Si grăind ei către norod, venit-au asupra lor preoții, și vodul bisericeii, și Sadducheii,

2. Părându-le rău pentru că învățau ei pre norod, și vestiau intru Iisus învierea cea din morți.

3. Și 'și au pus pre dâșii mâinele, și 'i au pus pre ei la pază până a doa di: că era sară.

4. Iar mulți din cei ce au dîseră cuvântul au cređut; și s'a făcut numărul bărbaților ca la cincî miș.

5. Și a fost a doa di de s'au adunat boierii, și bătrânii, și cărturarii în Ierusalim.

6. Și Anna arhieraul, și Caiafa, și Ioan, și Alecsandru, și câți erau din neamul arhieresc.

7. Și puindu'i pre ei în mijloc, 'i au întreat, Cu ce putere, sau cu ce nume, ați făcut voi aceasta?

8. Atunci Petru, umplându-se de Duhul Sfint, a dîs către dâșii, Boierii norodului, și bătrânii lui Israil,

9. De vreme ce noi astăzi sîntem întrebați pentru facerea de bine a unui om bolnav, intru cine acesta s'a mântuit:

10. Cunoscut să fie voă tuturilor, și la tot norodul lui Israil, că intru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pre care voi 'i ați răstignit, pre care Dumneđu 'i a înviat din morți, intru acela acesta stă înaintea voastră să-nătos.

11. Aceasta este piatra care nu s'a băgat în samă de către voi ziditorii, care s'a făcut în capul unghiului.

12. Și intru nimeni altul nu este mântuire: pentru că nici nume este altul sub cer dat intru oameni, intru care trebuie să ne mântuim noi.

13. Și vedënd îndrăznirea lui Petru și a lui Ioan, și știind că oamenii necărturarii sînt și proști, se miraū; și 'i cunoșteau pre dâșii că cu Iisus fuseseră.

14. Iar vedënd pre omul cel tămăduit cu ei stând, nimic, n'aveau a dîce împotrivă.

15. Ci poruncindu-le lor să easă afară din sobor, vorbiau intru sine,

16. Dîcënd, Ce vom face oamenilor acestora? de vreme ce vedut semn s'a făcut prin ei știut tuturilor celor ce lîcuesc în Ierusalim; și nu putem tîgădui.

17. Ci ca nu mai mult să se lățească în norod, cu infricoșare să 'i infricoșem pre ei, ca mai mult să nu grăească de numele acesta nici unui om.

18. Și chiamându'i pre ei, le au poruncit lor ca nici de cum să nu mai grăească nici să învețe în numele lui Iisus.

19. Iar Petru și Ioan răspundënd au dîs către dâșii, De este drept înaintea lui Dumneđu a asculta pre voi mai virtos de cât pre Dumneđu, judecați.

20. Pentru că nu putem noi cele ce am vedut și am audit să nu le grăim.

21. Iar ei înfricoșându-l pre dênșii, 'I aũ slobodit, nimic aflând cum 'I ar pedepsi pre ei, pentru norod : că toți proslăviau pre Dumneđeũ pentru ceea ce s'a facut.

22. Pentru că mai mult de cât de patru-deci de ani era omul acela, intru care se făcuse semnul acela al tãmãduirei.

23. 'I Iar dupã ce s'aũ slobodit, aũ venit la ai sãi, și le aũ spus câte aũ dis cãtrã dênșii arhierii și bãtrãni.

24. Iar ei aũdind, toți d'impreunã aũ rãdicat glas cãtrã Dumneđeũ, și aũ dis, Stãpãne, tu Dumneđeule, cel ce ai făcut cerul, și pãmântul, și marea, și toate cele ce sũnt într'insele :

25. Care ai dis prin gura lui David, robului tãu, Pentru ce s'aũ întãritat neamurile, și noroadele aũ cugetat cele deserte ?

26. Stãtut-aũ de fațã împãrații pãmântului, și boierii s'aũ adunat împreunã asupra Domnului, și asupra Hristosului lui.

27. Cã s'aũ adunat cu adevãrat, in cetatea aceasta asupra sfintului pruncului tãu Iisus, pre care 'I ai uns, Irod și Pilat din Pont, cu neamurile și cu noroadele lui Israil,

28. Sã facã câte mãina ta și sfatul tãu mai înainte a rãnduit sã fie.

29. Și acum, Doamne, cautã împotriva îngrozirilor lor : și dã robilor tãi cu toatã îndrãzneala sã grãeascã cuvântul tãu,

30. Când vei întinde mãina ta spre tãmãduire ; și semne și

minuni sã se facã prin numele sfintului pruncului tãu Iisus.

31. 'I Și rugându-se el, s'a clãtit locul unde erau adunați ; și s'aũ umplut toți de Duhul Sfint, și grãiaũ cuvântul lui Dumneđeũ cu îndrãznire.

32. Iar inima și sufletul mulțimei celor ce aũ crezut era unul, și nici unul ceva dintru averile lui dicca cã este al sãu ; ei erau lor toate de obște.

33. Și cu mare putere mãrturisiaũ apostolii de inviderea Domnului Iisus : și mare har era preste ei toți.

34. Și nimeni nu era lipsit între ei : cã toți carii aveau țarinii sãu case vindându-le, aduceau prețurile celor vindute,

35. Și le puneau la picioarele apostolilor, și se da de fie-care dupre cum cineva avea trebuințã.

36. Iar Iosi, cel ce s'a numit Varnava de apostoli, (care se tãlcueste, Fiul mângãicrei,) Levit, și Critean de neam,

37. Avend el țarinã, vindend a adus prețul, și 'I a pus la picioarele apostolilor.

CAPITOLUL V.

Iar un om oare-care, a nume I Anania. împreunã cu Sapphira mulerea sa, și a vindut țarina,

2. Și a ascuns din preț, știind și muierea lui, și aducend o parte oare-care, o a pus la picioarele apostolilor.

3. Iar Petru a dis, Anania, pentru ce a umplut Satana

inima ta, să minți tu Duhului Sfânt, și să ascunzi din prețul țarinei?

4. Aă nu rămâind, ție rămăneea? și vindându-se, intru a ta stăpânire era? căci ai pus intru inima ta lucrul acesta? n'ai mințit oamenilor, ci lui Dumnezeu.

5. Iar Anania aușind cuvintele acestea, cădând, a murit: și s'a făcut frică mare preste toți cei ce aușiau acestea.

6. Și sculându-se cei mai tineri, 'l au luat pre el, și scoțându'l 'l au îngropat.

7. Și a fost după ce au trecut ca trei ceasuri, și mulerea lui neștiind ceea ce se făcuse, a intrat.

8. Iar Petru a șis ei, Spune-mi mie de ați vindut intru atâta țarina? Iar ea a șis, Cu adevărat, intru atâta.

9. Iar Petru a șis cătră dânsa, Căci v'ați vorbit între voi a ispiti Duhul Domnului? Iată, picioarele celor ce au îngropat pre bărbatul tău lângă ușă *sânt*, și te vor scoate și pre tine.

10. Și a cădut îndatăși la picioarele lui, și a murit: și intrând tinerii, o au aflat moartă, și scoțându-o, o au îngropat lângă bărbatul ei.

11. Și s'a făcut frică mare preste toată biserica, și preste toți cei ce aușiau acestea.

12. ¶ Iar prin mâinele apostolilor se făceau semne și minuni multe intru norod; (și erau toți

cu un gând în pridvorul lui Solomon.

13. Iar din cei-l-alți nimeni nu cuteza să se lipească de ei: ci îi măria pre ei norodul.

14. Și mai virtos se adăogiau cei ce credeau în Domnul, mulțime de bărbați și de femei.)

15. Cât și pre ulițe scoteau pre cei bolnavi, și îi puneau pre paturi și pre nășalii, venind Petru măcar umbra lui să umbreze pre vre unul dintru ei.

16. Și se aduna și mulțimea din cetățile cele de prin prejur în Ierusalim, aducând pre cei bolnavi, și pre cei chinuți de duhurile cele necurate: carii se tămăduiau toți.

17. ¶ Și sculându-se arhierul și toți cei ce erau cu dânsul, (care este eresul Sadducheilor,) s'au umplut de pismă,

18. Și și au pus mâinele lor preste apostoli, și 'l au pus pre ei în paze de obște.

19. Iar ingerul Domnului noaptea a deschis ușele temniței, și scoțându'l pre dânsii afară, a șis,

20. Mergeți, și stând grațiți în biserică norodului toate cuvintele vieții acesteia.

21. Și aușind *aceasta*, au intrat de dimineață în biserică, și învățau. Iar venind arhierul, și cei ce erau cu el, au adunat soborul, și pre toți bătrânii fiilor lui Israil, și au trimes la temniță să 'l aducă pre dânsii.

22. Iar slugele mergând, nu

'I au aflat pre el in temnița, și întorcându-se, au spus,

23. Dîcînd, Temnița o am găsît incuieată cu toată întărirea, și pre strejări stînd înaintea ușelor ; iar deschidînd, in lă-untru pre nimeni n'am aflat.

24. Și dacã audirã cuviutele acestea preotul și voivodul bisericei și arhieriei, se miraû de dînșil ce va să fie aceasta.

25. Iar venind oare-care le a spus lor, dîcînd, Iată bărbații pre cari 'I ați pus in temnița sînt in biserică stînd, și învățînd pre norod.

26. Atunci mergînd voivodul ou slugele, 'I a adus pre el nu ou silă : că se temeau de norod, să nu 'I ucidă cu pietre.

27. Și aducîndu'î pre el, 'I au pus in sobor : și 'I a întreat arhierul,

28. Dîcînd, Aû nu cu poruncă v'am poruncit voă să nu învățați in numele acesta ? și iată, ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră, și veți să aduceți asupra noastră sângele omului acestuia.

29. 'I Iar răspundînd Petru și ceilalți apostoli, au dis, Trebuie a asculta pre Dumnezeu mai mult de cât pre oameni.

30. Dumnezeuul părinților noștri a sculat pre Iisus, pre care voi 'I ați omorît, spînzurându'î pre lemn.

31. Pre acestia; Dumnezeu, Incepător și Mîntuitor, 'I a înălțat ou dreapta sa, ca să deoacăintă lui Ișrail, și ertare păcatelor.

32. Și noi sîntem lui marturi cuvintelor acestora ; precum și Duhul Sfint, pre care 'I a dat Dumnezeu celor ce 'I ascultă pre el.

33. 'I Iar ei audînd *aceasta* foarte se mâniau, și se sfătuiau să 'I omoare pre dînșil.

34. Și sculându-se oare-care Fariseu in sobor, a nume Gamaliil, învățător de lege, cinstit la tot norodul, a poruncit ca să fie apostolii puțin ceva afară.

35. Și a dis cătră dînșil, Bărbați Ișrailiteni, luați-vă aminte voă de oamenii aceștia ce veți să faceți.

36. Pentru că mai înainte de zilele acestea s'a sculat Teida, dîcînd cum că el este oare-care mare ; lingă care s'a lipit un număr de bărbați, ca la patru sute : care s'a omorît ; și toți câți ascultau pre el s'au risipit, și s'au făcut intru nimic.

37. După acesta s'a sculat Iuda Galileanul in zilele scrisorei, și a despărțit norod mult după dînsul : și acela a perit ; și toți câți ascultau pre el s'au risipit.

38. Și acum dîc voă, Feriți-vă de oamenii aceștia, și îi lăsați pre el : căci de va fi de la oameni sfatul acesta sau lucrul acesta, se va risipi :

39. Iar de este de la Dumnezeu, nu veți putea să 'I risipiți ; ca nu cumva și luptători de Dumnezeu să vă faceți.

40. Și au ascultat pre el : și chiamând pre apostoli, bătîndu'î le au poruncit să nu grăească

în numele lui Iisus, și 'l au sloboșit pre el.

41. Deci ei se duceau, bucurându-se, de la fața soborului, căci pentru numele lui s'au învrednicit a se necinști.

42. Și toată ziua în biserică, și prin case, nu încetau a învăța și a bine-vesti pre Iisus Hristos.

CAPITOLUL VI.

Și în zilele acelea, immulțindu-se ucenicii, au făcut cãrtire Ellinilor împotriva Evreilor, căci văducele lor se treceau cu vederea întru slujba cea de toate zilele.

2. Și chiamând cei doi-spre-dece pre mulțimea ucenicilor, au dis, Nu este cu plăcere noastră lăsând cuvântul lui Dumnezeu, să slujim meselor.

3. Socotiți, drept aceea, fraților, dintre voi șapte bărbați mărturisitori, plini de Duhul Sfânt și de înțelepciune, pre cari să 'l rinduim la treaba aceasta.

4. Iar noi întru rugăciune și întru slujba cuvântului ne vom zăbăvi.

5. Și a plăcut cuvântul acesta înaintea a toată mulțimea: și au ales pre Stefan, bărbat plin de credință și de Duhul Sfânt, și pre Filip, și pre Prohor, și pre Nicanor, și pre Timon, și pre Parmena, și pre Nicolae nemernicul Antiohiei:

6. Pre cari 'l au pus înaintea apostolilor: și rugându-se, 'și au pus preste dônșii mănele.

7. Și cuvântul lui Dumnezeu

creștea; și se immulția numărul ucenicilor în Ierusalim foarte; și multă mulțime de preoți se supunea la credință.

8. Și Stefan fiind plin de credință și de putere, făcea minuni și semne mari întru norod.

9. Și s'au sculat unii din sinagoga, ce se dicea a Libertinilor, și a Chirinenilor, și a Alecsandrenilor, și a celor dela Cilichia, și de la Asia, de se priciau cu Stefan.

10. Și nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și duhului cu care grăia.

11. Atunci au scos pre niște bărbați ce diceau, 'l am aușit pre el grăind cuvinte de hulă împotriva lui Moisi, și a lui Dumnezeu.

12. Și au întăritat pre norod, și pre bătrâni, și pre cărturari, și năvălind 'l au răpit pre densusul, și 'l au dus la sobor.

13. Și au pus marturi mincinoși, cari diceau, Omul acesta nu încetează a grăi cuvinte de hulă împotriva acestui loc sfânt, și a legii:

14. Pentru că 'l am aușit pre el dicând, că Iisus Nazarineanul acesta va strica locul acesta, și va schimaba obiceiurile care ne a dat noastră Moisi.

15. Și căutând spre el toți cei ce ședeau în sobor, au văduț fața lui ca o față de inger.

CAPITOLUL VII.

Și a dis arhiereul, Oare acestea așa sunt?

2. Iar el a dis, Bărbați, frați. și părinți, ascultați; Dumnezeuul slavei s'a arătat părintelui nostru Avraam, când era în Mesopotamia, mai înainte până a lăcui el în Harran,

3. Și a dis către dânsul, Eși din pământul tău, și din rudeniea ta, și vino în pământul care voiți arăta ție.

4. Atunci eșind din pământul Haldeilor, a lăcuit în Harran: și de acolo, după ce a murit tatăl lui, l'a mutat pre el în pământul acesta, întru care voi acum lăcuiți.

5. Și nu l'a dat lui moștenire într'insul, nici un pas de picior: și a făgăduit că l' va da lui spre stăpânire pre el, și seminției lui după dânsul, nefiind la el fiu.

6. Și a grăit așa Dumnezeu, Că va fi stăpânirea lui nemernică în pământ străin; și o vor robi pre ea, și o vor chinui ani patru sute.

7. Și neamul la care vor sluji îl voiți judeca eu, a dis Dumnezeu: și după acestea vor eși, și vor sluji mie în locul acesta.

8. Și l'a dat lui aședământul tăerel împrejur; și așa a născut pre Isaac, și l'a tăiat împrejur pre el în ziua a opta; și Isaac a născut pre Iacov; și Iacov pre cei doi spre-dece patriarhi.

9. Și patriarhi, pismuind lui Iosif, l' au vîndut la Eghipt: și era Dumnezeu cu dânsul,

10. Și l'a scos pre el din toate necazurile lui, și l'a dat lui har și înțelepciune înaintea

lui Faraon împăratul Eghiptului: și l'a pus pre el povățuitor preste Eghipt și preste toată casa lui.

11. Și a venit foamete preste tot pământul Eghiptului și al lui Hanaan, și necaz mare: și nu aflău de mâncat părinții noștri.

12. Și auzind Iacov că sînt bucate în Eghipt. a trimes pre părinții noștri întru el.

13. Și într'al doilea rînd s'a arătat Iosif fraților lui; și s'a făcut lui Faraon arătat neamul lui Iosif.

14. Și trimetînd Iosif, a chie-mat pre tatăl său Iacov, și toată rudeniea lui, cu suflete șeptedece și cinci.

15. Și s'a pogorit Iacov în Eghipt, și a murit, el, și părinții noștri,

16. Și s'au mutat în Sihem, și s'au pus în mormintul care a cumpărat Avraam cu preț de argint de la fiul lui Emor al lui Sihem.

17. Iar cum se apropia vremea făgăduinței, care s'a jurat Dumnezeu lui Avraam, a crescut norodul și s'a înmulțit în Eghipt,

18. Până ce s'a sculat alt împărat, care nu știa pre Iosif.

19. Acesta meșteșuguind neamul nostru, a chinuit pre părinții noștri, ca să lopedu prune I lor, să nu vițeze.

20. Întru care vreme s'a născut Moisi, și era plăcut lui Dumnezeu, care s'a hrănit luni tref în casa tătăne-său:

21. Și lepădându-se el, l'a

lunt fatu lui Faraon, și 'l a crescut pre el ei și fecior.

22. Și s'a învățat Moisi în țelopolunca Eghiptenilor, și era puternic în cuvinte și în fapte.

23. Iar când se impliniau lui patru-șeci de ani, s'a suiu în inima lui ca să ceroceteze pre frații săi fiu lui Israil.

24. Și vedënd pre oare-care pătîmind strâmbătate, 'l a apărut, și l'a făcut izbîndă celui auzuprit, ucidënd pre Eghiptean.

25. Și gândia cum că pricep frații lui că Dumneșeu prin mâina lui dă lor mântuire: iar el n'a înțeles.

26. Și a doa-și s'a arătat lor, sfădîndu-se el, și 'l a îndemnat spre pace, dîcënd, Bărbați, frații sînteți voi; pentru ce faceți strâmbătate unul altuia?

27. Iar cel ce făcea strâmbătate aproapelui, 'l a împins pre el, dîcënd, Cine te a pus pre tine domn și judecător preste noi?

28. Aă voești tu să mă omori, precum ai omorit eri pre Eghipteanul?

29. Și a fugit Moisi pentru cuvëntul acesta, și s'a făcut nernic în pământul lui Madiam, unde a născut doi fii.

30. Și după ce s'a înplinit patru-șeci de ani, s'a arătat lui în pustia muntele Sina ingerul Domnului în para focului rugului.

31. Iar Moisi vedënd, s'a minunat de vedenie: și apropiindu-se el să iee aminte, s'a făcut glasul Domnului cătră el,

32. *Dîcënd*, Eă sînt Dumneșeu părinților tîi, Dumneșeu lui Avraam, și Dumneșeu lui Isaac, și Dumneșeu lui Iacov. Și cutremurându-se Moisi, nu cuteza să caute.

33. Și a dîs lui Domnul, Desleagă încălțămîntea picioarelor tale: pentru că locul intru care stai pământ sfînt este.

34. Vedënd, am vedüt chinuirea norodului meu celui din Eghipte, și suspînul lor am audît, și m'am pogorit să 'l scot pre ei. Și acum vino, te trimet în Eghipte.

35. Pre acest Moisi de care s'a lepădat, dîcënd, Cine te a pus pre tine domn și judecător? pre acesta, Dumneșeu, domn și izbăvitor 'l a trimes prin mâina ingerului celui ce s'a arătat lui în rug.

36. Acesta 'l a scos pre ei, făcënd minuni și semne în pământul Eghiptelui, și la Marea Roșie, și în pustie ani patru-șeci.

37. Și Acesta este Moisi cel ce a dîs fiilor lui Israil, Prooroc va rēdica voă Domnul Dumneșeu vostru dintre frații voștri, ca mine; pre el să ascultați.

38. Acesta este acela ce a fost intru adunare în pustie cu ingerul care grăla lui în muntele Sina, și cu părinții noștri: care a primit cuvinte vii să ne dee noă:

39. La care n'a vrut să se facă ascultători părinții noștri, ci 'l a lepădat, și s'a întors cu inimile lor în Eghipte,

40. Dîcînd lui Aaron, Fă noă dumneđei cariî vor merge inaintea noastră: pentru că Moisi acesta, care ne a scos pre noi din pămîntul Eghiptului, nu știm ce i s'a întîmplat lui.

41. Și aũ făcut vițel în ȃdilele acelea, și aũ adus jertvă idolului, și se veseliaũ întru lucrurile mîînelor lor.

42. Și s'a întors Dumneđcũ, și 'i a dat pre ei să slujească oștirei cerului; precum este scris în cartea proorocilor, Aũ jungheri și jertve ați adus mie anî patru-deci în pustie, casa lui Israil?

43. Și ați luat cortul lui Moloh, și steaoa dumneđeului vostru Remfan, chipurile care le ați făout să vœ inchinați lor: și voiũ muta pre voi dincolo de Vavilon.

44. Cortul mărturiei era întru pîrintîi noștri în pustie, precum a rînduit cel ce grăia lui Moisi, să 'l faciă pre el dupre asemănarea care a vœđut.

45. Pre care 'l aũ și adus primindu'l pîrintîi noștri cu Iisus întru stăpînirea Neamurilor, pre care le a gonit Dumneđeũ de la fața pîrintilor noștri, pîna în ȃdilele lui David;

46. Care a aflat har inaintea lui Dumneđeũ, și a cerut să afele lăcaș Dumneđeului lui Iacov.

47. Iar Solomon 'i a zidit lui casă.

48. Iar cel Prea-Înalt nu în lăcașuri făcute de mîini lăcuște; precum proorocul dice,

49. Cerul este mie scaun, și pămîntul razim picioarelor mele: ce casă îmi veți zidi mie? dice

Domnul: saũ care este locul odihnei mele?

50. Aũ nu mîlna mea a făcut acestea toate?

51. ¶ Voi cel tari în cerbice și netăeți împrejur la inimă și la urechi, pururea împotriva Duhului Sfînt stați: precum pîrintîi voștri, așa și voi.

52. Pre care din prooroci n'aũ gonit pîrintîi voștri? și aũ omorit pre cei ce mai inainte vestiaũ de venirea Celui Drept; căruia acum voi vindetori și ucidețori v'ați făcut:

53. Cariî ați luat legea întru rînduiele ale îngerilor, și nu o ați păzit.

54. ¶ Și ei auđind acestea, crăpaũ în inimele lor, și scrișniaũ cu dinții împotriva lui.

55. Iar el fiînd plin de Duhul Sfînt, căutând la cer, a vœđut slava lui Dumneđeũ, și pre Iisus stînd d'a dreapta lui Dumneđeũ.

56. Și a ȃis, lată, vœđ cerurile deschise, și pre Fiul omului stînd d'a dreapta lui Dumneđeũ.

57. Iar ei strigînd cu glas mare, 'și aũ astupat urechile lor, și aũ năvălit toți cu un cuget asupra lui,

58. Și scoțendu'l afară din cetate, 'l ucideaũ cu pietre: și marturii 'și aũ pus haînele lor lingă picioarele unui tîner, ce se chema Savlu.

59. Și ucideaũ cu pietre pre Stefan, care se ruga și ȃioea, Doamne, Iisuse, primește duhul meu.

60. Și îngenunchind, a strigat

pe glas mare, Doamne, nu le
scuti lor păcatul acesta. Și a-
scuții dîcînd, a adormit.

CAPITOLUL VIII.

1. Saulu era bine-voind spre
vînderea lui. Și s'a făcut în
glon aceea goană mare asupra
bisericii celei din Ierusalim; și
toți s'au risipit prin ținuturile
Iudeei și ale Samariei, afară de
apostoli.

2. Și au îngropat pre Stefan
bărbați cucernici, și au făcut
plîngeru mare preste dînsul.

3. Și Saulu strica biserica,
mergînd prin case, și trăgînd
bărbați și muieri i da la tem-
niță.

4. Deci ei răsipindu-se, tre-
cură, *din loc în loc*, bine-vestind
cuvîntul.

5. Iar Filip pogorîndu-se în
cetatea Samariei, propoveduia
lor pre Hristos.

6. Iar norodul lua aminte cu
un cuget la cele ce se grăiau de
Filip, auzînd și vîdînd semnele
care le făcea.

7. Pentru că din mulți, cari
aveau duhuri necurate, strigînd
cu glas mare, eșiau: și mulți slă-
bănogi și schiopi s'au vindecat.

8. Și s'a făcut bucurie mare
în cetatea aceea.

9. Iar un bărbat oare-care a
nume Simon, care era mai ina-
inte în cetate vrîjind și amăgind
neamul Samariei, dîcînd cum că
ar fi el oare-care mare:

10. La care luau aminte toți,
de la mic până la mare dîcînd,

Acesta este puterea lui Dumne-
deu cea mare.

11. Și luau aminte la el, pen-
tru că de multă vreme cu vră-
jele i a fost amăgit pre el.

12. Iar dacă au crezut lui
Filip care propoveduia de împă-
răția lui Dumnezeu, și de nu-
mele lui Iisus Hristos, s'au bo-
tezat, bărbați și muieri.

13. Atunci și Simon acela a
crezut: și botezându-se petrecea
cu Filip, și vîdînd puterile cele
marî și semnele ce se făceau, se
mira.

14. Iar auzînd apostolii cel
din Ierusalim, cum că a primit
Samaria cuvîntul lui Dumnezeu,
au trimis cătră dînsii pre Petru
și pre Ioan:

15. Carî pogorîndu-se, s'au
rugat pentru el, ca să ie a Du-
hul Sfînt:

16. (Pentru că încă nici preste
unul dintru ei nu se pogorîsc:
ci numai botezați erau întru nu-
mele Domnului Iisus.)

17. Atunci puneau mâinele
preste ei, și luau Duhul Sfînt.

18. Și vîdînd Simon că prin
punerea mânelor apostolilor se
dă Duhul Sfînt, a adus lor bani,

19. Dîcînd, Dați și mie această
putere, ca ori pre care voi pune
mâinele, să ie a Duhul Sfînt.

20. Iar Petru a dîs cătră el,
Argintul tău să fie cu tine întru
pierdare, căci ai socotit că darul
lui Dumnezeu cu bani se ago-
nisește.

21. Nu este ție parte nici soarte
întru cuvîntul acesta: pentru că

inima ta nu este dreaptă inaintea lui Dumnezeu.

22. Pocăște-te, drept aceea, de răutate ta aceasta, și te roagă lui Dumnezeu, ca doară s'ar erta ție cuvântul inimei tale.

23. Pentru că întru amărăciune a fierii și întru legătură a nedreptății te ved că ești.

24. Și răspundând Simon, a dis, Rugați-vă voi pentru mine către Domnul, ca nimic dintr'acestea care ați dis să nu vie asupra mea.

25. Deci ei mărturisind și grăind cuvântul Domnului, s'au întors în Ierusalim, și în multe sate de ale Samarinenilor au bine vestit.

26. Și îngerul Domnului a grăit către Filip, dîcînd, Scoală-te, și mergi spre amiază și la calea ce se pogoară din Ierusalim în Gaza, aceasta este pustie.

27. Și sculându-se a mers: și iată, un bărbat Arap, famen, puternic al Candachiei, împărătesei Arapilor, care era preste toate vistiriile ei, care a fost venit să se inchine în Ierusalim,

28. Și era întorcându-se, și ședînd în căruța sa, cetia pre proorocul Isaia.

29. Iar Duhul a dis lui Filip, Apropie-te și te lipește de căruța aceasta.

30. Și alergând Filip, 'la audit cetînd el pre proorocul Isaia, și a dis, Oare înțelegi cele ce cetîți?

31. Iar el a dis, Cum voiți putea, de nu mă va povățui ci-

neva? Și a rugat pre Filip de s'a suit și a ședut cu el.

32. Iar locul scripturei care o cetia era acesta, Ca o oae spre junghiere s'a adus; și ca un miel inaintea celui ce'l tunde pre el fără de glas, așa nu 'și deschidea gura sa:

33. Intru smerenia lui judecata lui s'a rîdicat: și neamul lui cine îl va spune? că se rîdică de la pămînt viața lui.

34. Și răspundînd famenul lui Filip, a dis, Rogu-te, pentru cine dîce proorocul acestea? pentru sine, sau pentru alt cineva?

35. Și deschidînd Filip gura sa, și începînd din scriptura aceasta, a bine-vestit lui pre Iisus.

36. Și mergînd ei pre cale, au venit la oare care apă: și a dis famenul, Iată, aici este apă; ce mă oprește a mă boteza?

37. Iar Filip a dis lui, De crești din toată inima ta, cu puțință este. Și el răspundînd a dis, Cred că Fiul lui Dumnezeu este Iisus Hristos.

38. Și a poruncit să stea căruța: și s'au pogorit amîndoi în apă, și Filip și famenul; și 'l a botezat pre el.

39. Iar dacă au eșit din apă, Duhul Domnului a răpit pre Filip, și nu 'l a mai vedut pre el famenul: și mergea în calea sa bucurându-se.

40. Iar Filip s'a aflat în Azot: și trecînd, binc-vestia în toate cetățile, până a venit el la Cesariea.

CAPITOLUL IX.

Iar Savlu, încă suflând cu în-
groziri și cu ucideri împotriva
credincioșilor Domnului, a mers la
Ahlareo.

3. Și a cerut de la el cărți în
Damasc la sinagoguri, ca de ar
afliu pe vre unul caril să fie
din calea aceasta, și bărbați și
mulori, legați să îi aducă în
Ierusalim.

4. Și mergând, a fost când s'a
apropiat el de Damasc: fără de
vede a strălucit preste el lu-
mină din cer :

4. Și cădând pe pământ, a au-
dit glas dicând lui, Savle, Savle,
ce mă gonești?

5. Și el a zis, Cine ești, Doamne?
Iar Domnul a zis lui, Eū sunt
Iisus pre care tu gonești: cu
greū îți este ție a lovi cu picu-
rorul împotriva boldurilor.

6. Și tremurând și spăimântat
fiind, a zis, Doamne, ce voești
să fac? Și Domnul a zis cătră
el, Scoală-te, și intră în cetate,
și se va spune ție ce trebuie tu
să faci.

7. Iar bărbații, caril mergeau
pe cale cu el, stăteau încreme-
niți, auzind glasul, și pre ni-
menii vedând.

8. Și s'a sculat Savlu de la
pământ; și deschidându'și ochii
săi, pre nimeni nu vedea: și du-
cându'l de mâini, 'l au băgat în
Damasc.

9. Și a fost trei zile nevădând,
și nici a mâncat nici a bătut.

10. Și era un ucenic în Da-
masc, a nume Anania; și a zis

cătră el Domnul în vedenie,
Anania. Iar el a zis, Iată eū
aiol' sânt, Doamne.

11. Iar Domnul a zis cătră el,
Sculându-te, mergi pre ulița ce
se cheamă Dreaptă, și caută în
casa lui Iuda pre Savlu a nume,
Tarsenean; că iată, se roagă,

12. Și a vădut în vedenie pre
un bărbat a nume Anania in-
trând, și puindu'și pre el mâina,
ca iarăși să vadă.

13. Și a răspuns Anania, Doam-
ne, auđit-am de la mulți pentru
bărbatul acesta, câte rele a făcut
sfinților tēi în Ierusalim:

14. Încă și aiol' are putere de
la arhierul să lege pre toți caril
ohieamă numele tēu.

15. Și a zis cătră el Domnul,
Mergi: că vas ales imi este mie
acesta, ca să poarte numele meū
înaintea Neamurilor, și a împă-
raților, și a fiilor lui Israel:

16. Că eū voiū arăta lui câte
i se cade să pătimească el pen-
tru numele meū.

17. Și a mers Anania, și a in-
trat în casă; și puindu'și pre el
măinele a zis, Savle frate, Dom-
nul Iisus, care s'a arătat ție pre
calea care veniai, m'a trimes ca
să veđi, și să te umpli de Du-
hul Sfint.

18. Și îndată a cădut de pre
ochii lui ca niște solzi: și a vē-
dut îndată, și sculându-se, s'a
botezat.

19. Și luând mâncare, s'a in-
tărit. Și a fost Savlu cu ucenicii
caril erau în Damasc câte-va
zile.

20. Și îndată în sinagoguri a

propovedit pre Hristos, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21. Și se mirați toți cei ce 'l au-
diau, și diceau, Aă, nu este acesta
cel ce a prădat în Ierusalim pre
cei ce chemau numele acesta, și
aici pentru aceea a venit, ca le-
gați pre ei să 'l ducă la ar-
hierii?

22. Iar Savlu mai virtos se
intăria, și turbura pre Iudeii cei
ce lăcuiau în Damasc, dovedind
că acesta este Hristos.

23. Și dacă s'au împlinit zile
multe, s'au sfătuit Iudeii să 'l
omoare pre dânsul:

24. Și s'a făcut lui Savlu cu-
noscut vicleșugul lor. Și păziau
porțile ziua și noaptea ca să 'l
omoare pre el.

25. Și luându'l pre dânsul uce-
nicii noaptea, 'l au slobozit pre-
ste zid lăsându 'l într'o coșniță.

26. Și mergând Savlu în Ieru-
salim, se ispitia să se lipească
de ucenicii: și toți se temeau de
el, necredând că esto ucenic.

27. Iar Varnava luându'l pre
el, 'l a dus la apostoli, și le a
spus lor în ce chip pre cale a
vedut pre Domnul, și cum că 'l
a grăit lui, și în ce chip în Da-
masc cu îndrăzneală a grăit în-
tru numele lui Iisus.

28. Și era cu ei intrând și
eșind în Ierusalim;

29. Și cu îndrăzneală vorbind
întru numele Domnului Iisus;
și grăia și se întreba cu Ellinii;
iar ei căutau să 'l omoare pre el.

30. Și dacă au înțeles *aceasta*
frații, 'l au dus pre el în Che-
saria, și 'l au trimis în Tars.

31. Iar bisericile prin toată
Iudeea și Galileea și Samaria, a-
veau pace, zidindu-se și umblând
întru frica Domnului, și întru
mângaierea Duhului Sfânt se im-
mulțiau.

32. Și a fost, Petru trecând
pre la toți, a venit și la sfinții
ce lăcuiau în Lidda.

33. Și a aflat acolo pre un om
oare-care a nume Enea, de opt
ani zăcând în pat, care era slă-
bănog.

34. Și a dis Petru lui, Enea,
vindecă-te Iisus Hristos: scoală-
te, și 'ți așterne ție. Și îndată
s'a sculat.

35. Și 'l au vedut pre el toți
cei ce lăcuiau în Lidda și în Sa-
rona, cari s'au și întors la Dom-
nul.

36. Și iar în Ioppi era o uce-
niță a nume Tavita, care tilcu-
indu-se se dice Căprioară: acca-
sta era plină de fapte bune și
de milostenii ce făcea.

37. Și a fost în zilele acelea
bolnăvindu-se ea, a murit: și
scăldându-o o au pus în foisor.

38. Și aproape fiind Lidda de
Ioppi, ucenicii auzind că Petru
este într'însa, au trimes pre doi
bărbați la dânsul, rugându'l să
nu pregete a veni până la ei.

39. Și sculându-se Petru a
mers cu dânsii. Pre care dacă
a venit 'l au dus în foisor: și au
stătut înaintea lui toate vădu-
vele plângând, și arătând hai-
nele și îmbrăcămintele câte fă-
cea. fiind cu dânsel Căprioara.

40. Și scoțând Petru pre toți
afară, îngenunchind, s'a rugat;

și întorcându-se către trup a ȃis, Tavitu, scoală. Iar ea 'și a des-ghia ochii săi: și vedënd pre Petru, a seġut.

41. Și dându'ei mâina, o a răscoală pre ea, și chemând pre aliuți și pre văduve, o a dat pre ou vie.

42. Și s'a auġit aceasta prin toată Ioppi; și mulți au creġut în Domnul.

43. Și a fost de a rămas el ġile destule în Ioppi la un Simon oare-care curelar.

CAPITOLUL X.

Iar un bărbat oare-care era în Chesariea, a nume Cornilie, sutaș din ceata ce se cheama Italienească,

2. Cucernic și temġtor de Dumneġeu cu toată casa lui, și făcënd milostenii multe norodului, și rugân du-se lui Dumneġeu d'a pururea.

3. A vġġut întru vedenie aceea ca la al noălea ceas din ġi pre ingerul lui Dumneġeu intrând către el, și ġicënd lui, Cornilie.

4. Iar el căutând spre dġnsul, și infricosându-se, a ȡis. Ce este, Doamne? Și 'i a ȡis lui, Rugăciunile tale și milosteniile tale s'aū suit întru pomenire înaintea lui Dumneġeu.

5. Și acum trimete în Ioppi bărbatī, și cheamă pre oare-care Simon, ce se numește Petru.

6. Acesta găzdueste la oare-care Simon curelar, căruia este

casa lângă mare: acesta va spune ȡie ce trebuie tu să faci.

7. Și dacă s'a dus ingerul care grăia cu Cornilie, chemând pre doi din slugele sale, și pre un ostaș cucernic din cei ce îi slujiau lui;

8. Și povestindu-le lor toate, 'i a trimes în Ioppi.

9. 'i Iar a doa ġi, mergënd ei pre calc, și de cetate apropiindu-se, s'a suit Petru în oasa de sus să se roage în ceasul al șeselea:

10. Și foarte flămëndind, vrea să guste: și gătind aceea, căġut-a preste dġnsul ulmire,

11. Și a vġġut cerul deschis, și pogorindu-se preste el un vas oare-care, ca o față de masă mare de pânză de patru colțuri legată, și sloboġindu-se pre pământ:

12. Întru care erau toate cele căte cu patru picioare ale pământului, și fiarele, și cele ce se tirġsc, și pasġrile cerului.

13. Și s'a făcut glas către el, Sculându-te, Petre; junghie și mânâncă.

14. Iar Petru a ȡis, Nici de cum, Doamne; că nici odată n'am mâncat tot ce este spurcat sau neourat.

15. Și glasul iarăși a doa oară grăia către el, Cele ce Dumneġeu a curățit, tu să nu le ġici spurcate.

16. Și aceasta s'a făcut de trei ori: și iarăși s'a rġdicat vasul la cer.

17. Și dacă a venit întru sino se mira Petru, ce ar putea să fie vedenia care a vġġut, și iată,

bărbatîl ceî trimeşî de la Cornilie întrebând de casa lui Simon, au stătut înaintea porţei,

18. Şi strigând, întrebau de găzdueste aici Simon, cel ce se numeşte Petru.

19. ¶ Iar Petru gândind pentru vedenie, 'i a ăis lui Duhul, iată, trei bărbaţi te caută pre tine.

20. Ci sculându-te, te pogoară, şi mergi împreună cu el, nimie îndoindu-te : pentru că eă 'i am trimes pre el.

21. Şi pogorindu-se Petru cătră bărbatîl ceî trimeşî de la Cornilie cătră el, a ăis, iată, eă sînt pre care căutaţi : ce este pricina pentru care aţi venit ?

22. Iar el au ăis, Cornilie suşaşul, bărbat drept, şi temător de Dumneăeă, şi mărturisit de tot neamul Iudeilor, răspuns a luat de la Inger sfînt să te chieame pre tine la casa lui, şi să auă graiuri de la tine.

23. Decî el chieamînd în lăuntru pre el, 'i a ospătat. Iar a doa ăi Petru a eşit cu el, şi unî din fraţîi ceî din Ioppi au mers cu dănsul.

24. Şi în ceea-l-altă ăi au intrat în Chesariae. Iar Cornilie era aşteptăndu'î pre el, chieamîndu'şî împreună rudeniile sale şi prietenî ceî iubişî.

25. Şi a fost cînd era să între Petru, 'i a întimpinat Cornilie, şi cădënd la picioarele lui, s'a închinat lui.

26. Iar Petru 'i a rēdicat pre el, ăicēnd, Scoală ; şi eă însuşi om sînt.

27. Şi vorbind cu el, a intrat,

şi a aflat pre mulţi carî se adunaseră.

28. Şi a ăis cătră el, Voi ştiţi că nu se cuvine bărbatului Iudeu să se lipească, sau să se apropie cătră oel de alt neam ; şi mie Dumneăeă 'mî a arătat ca pre nicî un om să nu ăic spurcat sau necurat.

29. Drept aceea, şi fără îndoire am venit cătră voi, fiind chieamat : decî vē întreb pentru ce pricină m'aţi chieamat ?

30. Şi Cornilie a ăis, Din ăioa a patra până în ceasul acesta eram postindu-mē ; şi intru al noălea ceas rugāndu-mē în casa mea, şi iată, un bărbat a stătut înaintea mea în haină luminată,

31. Şi a ăis, Cornilie, auăitu-ţi-s'a rugăciunea ta, şi milosteniile tale s'au pomenit înaintea lui Dumneăeă.

32. Trimete dar în Ioppi, şi chieamă pre Simon, ce se numeşte Petru ; acesta găzdueste în casa lui Simon curălarul lingă mare : care, dacă va veni, va spune ţio.

33. Decî numai de cāt am trimes la tine ; şi tu bine ai făcut căcî ai venit. Acum dar noi toţi înaintea lui Dumneăeă stăm, să ascultăm toate câte sînt poruncite ţie de la Dumneăeă.

34. ¶ Şi deschiănd Petru gura, a ăis, Cu adevărat cunosc că Dumneăeă nu este făţarnic :

35. Ci în tot neamul, cela ce se teme de el şi face dreptate, primit este la dănsul.

36. Cuvēntul care 'i a trimes

Dumnezeu fiilor lui Israel, bine-văditul pace prin Iisus Hristos : (numele este al tutului Domn :

37. Voi știți cuvântul ce s'a făcut prin toată Iudeea, începând din Galileea, după botezul care 'l a propovedit Ioan ;

38. Pre Iisus cel din Nazaret cum 'l a uns pre el Dumnezeu cu Duhul Sfânt și cu putere : care a umblat bine făcând, și vindecând pre toți cei impresurați de diavolul ; că Dumnezeu era cu densusl.

39. Și noi suntem marturi tutului care le a făcut și în ținutul Iudeilor, și în Ierusalim ; pre care 'l au omorât spânzurându'l pre lemn :

40. Pre acesta Dumnezeu 'l a înviat a treia zi, și 'l a dat să se facă arătat ;

41. Nu la tot norodul, ci noă marturilor celor mai înainte rinduiți de la Dumnezeu, cari am mâncat : și am bătut împreună cu el după ce a înviat din morți.

42. Și a poruncit noă să propoveduim norodului, și să mărturisim că el este cel rinduit de la Dumnezeu a fi Judecătorul viilor și al morților.

43. De acesta toți prorocii mărturisesc, că certare păcatelor va lua prin numele lui tot cel ce va crede întru densusl.

44. Ți încă grăind Petru cuvintele acostea, a cădut Duhul Sfânt preste toți cei ce aușiau cuvântul.

45. Și s'a ușpăimântat credincioșii cei din tăerea împrejur,

căți veniseră cu Petru, căci și preste Neamuri darul Duhului Sfânt s'a vărsat.

46. Pentru că îi aușiau pre el grăind în limbă, și mărind pre Dumnezeu. Atunci a răspuns Petru,

47. A uș doară poate cineva a opri apa, ca să nu se boteze acostea, cari auș luat Duhul Sfânt, ca și noi ?

48. Și lo a poruncit lor să se boteze întru numele Domnului. Atunci 'l au rugat pre el să petreacă la densusl câte-va zile.

CAPITOLUL XI.

Și auș audit apostoli și frați cari erau în Iudeea că și Neamurile auș primit cuvântul lui Dumnezeu.

2. Și când s'a suit Petru în Ierusalim, se pricea cu el cei din tăerea împrejur.

3. Dicând, Căci cătră bărbați netăeți împrejur ai intrat, și ai mâncat cu ei.

4. Și începând Petru lea spus lor *toate ce se întemplantaseră* pre rind, dicând,

5. Eu eram în cetatea Ioppi rugându-mă : și am vedut întru ulmirea minței, vedenie, Pogorindu-se un vas oare-care, ca o față de masă mare de pânză, de patru colțuri slobodindu-se din cer ; și a venit până la mine :

6. În oare căutând, luam samă, și am vedut cele câte cu patru picioare ale pământului, și fiarele, și cele ce se tîrșesc, și paserile cerului.

7. Și am auzit glas zicând mie, Sculându-te Petre, junghie și mănâncă.

8. Și am zis, Nici de cum, Doamne: că tot ce este spurcat saū necurat nici odată n'a intrat in gura mea.

9. Și 'mi a răspuns mie glasul al doilea rind din cer, zicând, Cele ce Dumneđeū a curățit, tu să nu. *Te daci spurcate.*

10. Și aceasta s'a făcut de trei ori: și iarăși s'a redicat toate la cer.

11. Și iată, îndată trei oameni veniră la casa in care eram. trimise de la Chesaria la mine.

12. Și 'mi a zis mie Duhul să merg împreună cu ei, nimic in-doindu-mă. Și au venit împreună cu mine și acești șese frați, și am intrat in casa bărbatului:

13. Și a vestit noă cum a vădut pre inger in casa lui stând și zicând lui, Trimete la Ioppi bărbat, și cheamă pre Simon, cel ce se numește Petru;

14. Care va grăi cătră tine grațuri, intru care te vei mântui, tu și toată casa ta.

15. Și când am început eu a grăi, a cădut Duhul Sfint preste ei, ca și preste noi intru început.

16. Și 'mi am adus aminte de cuvântul Domnului, cum a zis, Ioan a botezat cu apă; iar voi vă veți boteza cu Duhul Sfint.

17. Deci dacă a dat lor Dumneđeū intocma darul ca și noă, crezând intru Domnul Iisus Hristos; eu cline eram, ca să pot opri pre Dumneđeū.

18. Și auzind acestea, au in-

cetate, și slăviau pre Dumneđeū, zicând, Și Neamurilor dar a dat Dumneđeū pocăință spre viață.

19. ¶ Deci cei ce s'au risipit pentru turburarea ce s'a făcut pentru Ștefan, au trecut până la Finichia, și la Chipru, și la Antiohia, nimului grăind cuvântul fără numai Iudeilor.

20. Și erau unii dintru ei bărbați Chiprian și Chirineni, cari intrând in Antiohia, grăiau cătră Ellini, bine-vestind pre Domnul Iisus.

21. Și era măina Domnului cu ei: și mult număr crezând, s'au intrat la Domnul.

22. ¶ Și auzit cuvântul pentru ei, urechile bisericii celei din Ierusalim: și au trimes pre Varnava, să meargă până la Antiohia.

23. Care mergând și vădând harul lui Dumneđeū, s'a bucurat, și îndemna pre toți ca intru voința inimii să petreacă intru Domnul.

24. Căci era bărbat bun, și plin de Duhul Sfint și de credință: și s'a adaos norod mult la Domnul.

25. Și a mers Varnava in Tars să caute pre Savlu:

26. Și aflându'l, l'a dus in Antiohia. Și a fost un an deplin de s'au adunat ei in biserică, și au învățat norod mult. Și s'au numit înteu in Antiohia ucenicii Creștini.

27. ¶ Iar in zilele acelea s'au pogorit din Ierusalim. prooroci in Antiohia.

28. Și sculându-se unul dintru

10. Căci năume Agav, însemna prin duhul oă foamete mare va să fie în toată lumea: care a și fost în dîilele lui Claudie Chesarul.

11. Iar ucenicul, după cum oltne avca, aū aședat fie-care din el nă trimete spre slujbă frăților celor ce lăcuiaū în Iudeoa:

12. Care aū și făcut. trimetend la col bătrâni prin mătina lui Var-nava și a lui Savlu.

CAPITOLUL XII.

1. Și în vremea aceea pus-a Irod Să împăratul măinele ca să facă reū unora din cei din Biseria.

2. Și a ucis pre lașiv fratele lui Ioan, cu sabia.

3. Și vedend că plăcut este Iudeilor, a adaos a prinde și pre Petru. (Și erau dîilele azimelor.)

4. Pre care și prindendul, lă băgat în temniță, dāndul la patru pătrari de ostași ca să lă păzească pre el; vrind după Paști să lă scoată la norod.

5. Deci Petru se păzia în tem-niță: iar rugăciunea se făcea neincetat de la biserică cătră Dumneđeū pentru dēnsul.

6. Și cānd vrea să lă scoată pre el Irod, în noaptea aceea era Petru dormind între doi ostași, legat cu doă lanțuri: și păzitorii înaintea ușoi păziaū temnița.

7. Și, iată, ingerul Domnului a venit, și lumină a strălucit în casă: și lovind a coaste pre Petru, lă așteptat pre el, di-cend, Scoală-te curend. Și aū cădut lanțurile din măinele lui.

8. Și a dīs ingerul cătră el,

Incinge-te, și te incaltă cu incăltămintele tale. Și a făcut așa. Și a dīs lui. Imbracă-te în halna ta, și vino după mine.

9. Și eșind mergea după el; și nu știa că este adevărat aceea ce se făcea prin inger; ci i se părea că videnie vede.

10. Și trecend streaja cea d'întēiū și cea a doă, aū venit la poarta cea de fer ce duce în cetate; care singură s'a deschis lor: și eșind, aū trecut o uliță; și îndată s'a dus ingerul de la el.

11. Și Petru venindu'și intru sine, a dīs; Acum știū cu adevărat, că a trimes Domnul pre ingerul său, și m'a scos din mătina lui Irod, și din toată așteptarea norodului Iudeilor.

12. Și luānd aminte, a venit la casa Mariei maicei lui Ioan, ce se chiea Marco; unde erau mulți adunați și făcend rugăciune.

13. Și bătend Petru în ușa porței, a mers o slujnică să asculte, a nume Rodi,

14. Și cunoscend glasul lui Petru, de bucurie n'a deschis ușa, ci alergand în lăuntru a spus că Petru stă înaintea porței.

15. Iar el aū dīs. cătră dēnsa, Aū ai nebunit? Iar ea se întăria că este așa. Iar el diceaū, Ingerul lui este.

16. Iar Petru nu inceta bătend: și deschidendul, lă aū vedut pre el, și s'aū spāimāntat.

17. Și făcendule cu mătina să tacă, le a povestit lor în ce ohip Domnul lă a scos pe el din tem-

niță. Și a ȃis. Spuneți lui Iacov și fraților aceștea. Și eșind, s'a dus intr'alt loc.

18. Și făcându-se ȃioa, nu puțină turburare era între ostași, oare ce să se fi făcut Petru.

19. Iar Irod cerându'l pre el, și neașându'l, cercetând pre străjări, a poruncit să 'l omoare. Și pogorindu-se de la Iudeea la Chesariea, petrecea acolo.

20. ¶ Și era Irod mânios pre cei din Tir și pre Sidoneni: și toți d'impreună veniseră la el, și plecând pre Vlast care era preste cămara împăratului, cereau pace; pentru că se hrănia țara lor din pământul împărătesc.

21. Iar intr'o ȃi rinduită Irod îmbrăcându-se in haină împărătească, și ședend la divan, grăia către densi.

22. Iar norodul striga, Glas dumnezeesc, și nu omenesc este.

23. Și îndată 'l a lovit pre el fingerul Domnului, pentru căci n'a dat lui Dumnezeu slava: și făcându-se mâncat de viermi, a murit.

24. ¶ Iar cuvântul lui Dumnezeu creștea și se înmulția.

25. Iar Varnava și Savlu s'aũ întors din Ierusalim după ce aũ implinit slujba, luând împreună cu sine și pre Ioan, cel ce se chieama Marco.

CAPITOLUL XIII.

Și erau oare-caril la biserica cea din Antiohia, prooroci și învățători; Varnava, și Simon ce

se chieama Nigher, și Luchie Chirineanul, și Manain, care era crescut împreună cu tetrarhul Irod, și Savlu.

2. Și slujind ei Domnului, și postindu-se, a ȃis Duhul Sfint, Osebiți mie pre Varnava și pre Savlu la lucrul la care 'i am chieamat pre el.

3. Atunci postind și rugându-se, și puindu 'și pre el mălnele, 'l aũ slobođit.

4. ¶ Deci aceștia, trimeși fiind de Duhul Sfint, s'aũ pogorit in Selevchia; și de acolo aũ mers cu corabia la Chipru.

5. Și venind in Salamin, vestiaũ cuvântul lui Dumnezeu in sinagogurile Iudeilor: și aveau și pre Ioan slugă.

6. Și străbătend ostrovul până la Paf, aũ aflat pre oare-care vrăjitor, prooroc mincinos, Iudeu, căruia era numele Var-iisus:

7. Care era împreună cu dregătorul Serghie Pavel, bărbat înțelept; acesta chieamând pre Varnava și pre Savlu, postia să aũdă cuvântul lui Dumnezeu.

8. Iar Elima vrăjitorul (că așa se tilcuește numele lui) sta impotrivă căutând să întoarcă pro dregătorul de la credință.

9. Iar Savlu (cel ce se ȃice și Pavel,) umplându-se de Duhul Sfint, și căutând la el,

10. A ȃis, O plinule de toată viclenia și de toată răutatea, fiul diavolului, vrăjmaș a toată dreptatea, nu veș înceta răsvrătind căile Domnului cele drepte?

11. Și acum iată, măina Domnului este preste tine, și veș fi orb,

nevădând soarele până la o vreme. Și îndată a căzut preste el ceață și întuneric; și umblând împrejur căuta povățuitori.

12. Atunci vădând dregătorul că ce s'a făcut, a creșut, mișcându-se de învățătura Domnului.

13. Și purcedând de la Paflos și cei ce erau cu dânsul, au venit în Perghia Pamfiliei; iar Ioan despărțindu-se de dânsii s'a întors în Ierusalim.

14. Iar ei trecând din Perghia, au venit în Antiochia Pisidiilor, și intrând în sinagoga în ziua sâmbetei, au ședut.

15. Și după cetirea legii și a prorocilor au trimes mai marii sinagogii la ei, dîcându-le, Bărbați, frați, de este întru voi cuvânt de mângălere către norod, grații.

16. Și sculându-se Pavel, și făcându-le cu mâina, a dîs, Bărbați Israeliteni, și cari vă temeți de Dumneșeu, ascultați.

17. Dumneșeuul norodului acestuia al lui Israel a ales pre părintii noștri, și pre norod 'l a înălțat când era nemernic în pământul Eghiptului, și cu braț înalt 'l a scos pre ei dintr'insul.

18. Și ca la o vreme de patru-șeci de ani a răbdât năravurile lor în pustie.

19. Și pierdând neamuri șapte în pământul lui Hanaan, le a împărțit lor cu soarte pământul lor.

20. Și după acestea, ca la patru-sute și cinoi-șeci de ani

le a dat lor judecătoria, până la Samuil prorocul.

21. Și după aceea au cerut împărat; și le a dat Dumneșeu lor pre Saul feciorul lui Chis, bărbat din seminția lui Veniamin, ani patru-șeci.

22. Și schimbându'l pre el, le a redicat lor pre David să le fie împărat; pentru care a și dîs, mărturisindu'l, Aflat-am pre David al lui Iesse, bărbat duple inima mea, care va face toate voile mele.

23. Din sămânța acestuia Dumneșeu duple făgăduință a redicat lui Israel Mântuitor, pre Iisus:

24. Mai înainte propoveduind Ioan înaintea feței venirii lui botezul pocăinței la tot norodul lui Israel.

25. Iar dacă și a împlinit Ioan călătoria, dîcea, Cine mă socotiți a fi? Nu sînt eu. Ci iată, vine după mine, căruia nu sînt eu vrednic încălțămintele picioarelor a deslega.

26. Bărbați, frați, fiii neamului lui Avraam, și cei ce întru voi se tem de Dumneșeu, vă cuvântul mântuirii acesteia s'a trimes.

27. Pentru că cei ce lăcușc în Ierusalim, și boterii lor, pre acesta necunoscându'l, și glasurile prorocilor cele ce în toate sâmbetele se cetesc, judecându'l, le au împlinit.

28. Și nici o vină de moarte aflând într'insul, au cerut de la Pilat să 'l omoare pre el.

29. Și dacă au săvârșit toate

cele ce erau pentru el scrise, pogorindu' de pre lemn, 'l au pus in mormint.

30. Iar Dumneđeũ 'l a sculat pre el din morți :

31. Care s'a arătat in dila multe celor ce s'au suit imprecună cu dēnsul din Galileea in Ierusalim, caril sūnt lui marturi cātră norod.

32. Și noi bine-vestim voă făgăduința cea făcută cātră părinți,

33. Că pre aceea Dumneđeũ o a implinit noă fiilor acelora, inviind pre Iisus ; precum și in psalmul al doilea scris este, Fiul meu ești tu, eũ astăđi te am născut pre tine.

34. Iar cum că 'l a inviat pre el din morți, ca mai mult să nu se intoarcă spre stricăciune, așa a đis, Voiũ da voă cele cuvioase ale lui David, cele credincioase.

35. Drept aceea și intr'alt loc dice, Nu vei da pre Cel Cuvios al tēũ să vadă stricăciune.

36. Pentru că David in neamul sēũ slujind sfatului lui Dumneđeũ, a adormit, și s'a adaos lingă părinți sēi, și a vedut stricăciune :

37. Iar pre care Dumneđeũ 'l a inviat, n'a vedut stricăciune.

38. ¶ Deci cunoscut să fie voă, bărbați, frați, că prin aceasta, ertarea păcatelor voă se vestește :

39. Și despre toate cele ce n'ați putut in legea lui Moisi să vă îndreptați, intru acesta tot cela ce crede se îndreptează.

40. Socotiți dar, ca să nu vie

asupra voastră ce s'a đis prin prooroci ;

41. Vedeti, cei nebăgători de samă, și vă mirați, și periți : că lucru lucrez eũ in dila voastre, lucru căruia nu veți crede, de va povesti cineva voă.

42. Și eșind Iudeii din sinagogă, s'au rugat Neamurile ca in sâmbăta cea viitoare să li se grăească lor graiurile acestea.

43. Și risipindu-se sinagoga, mulți din Iudei și din veneticii cei cucernici au mers după Pavel și după Varnava : caril grăind lor, îi indemnaũ pre ei să rămăe intru harul lui Dumneđeũ.

44. ¶ Iar in ceea-l-altă sâmbăta mai toată cetatea s'a adunat să audă cuvântul lui Dumneđeũ.

45. Și vedend Iudeii noroadele, s'au umplut de pismă, și grălau împotriva celor đise de Pavel, împotrivindu-se și hulind.

46. Iar Pavel și Varnava îndrăznind, au đis, Voă se cădea mai întâi a se grăi cuvântul lui Dumneđeũ ; iar de vreme ce il lepădați pre el, și nevrednici pre voi vă judecați de viața cea vecinică, iată, ne intoarcem la Neamuri.

47. Că așa ne a poruncit noă Domnul *dicend*, Pusu-te-am pre tine spre lumină Neamurilor, ca să fil tu spre mântuire până la marginea pământului.

48. Și auđind Neamurile se bucurau, și slăviaũ cuvântul Domnului : și au cređut căți

erau rinduiți spre viața veclnică.

49. Și se purta cuvântul Domnului prin toată țara.

50. Iar Iudeii au întăritat pre mulerile cele cucernice și de cinste, și pre cei de frunte al cetăței, și au rēdicat goană asupra lui Pavel și a lui Varnava, și 'i au scos pre ei din hotarele lor.

51. Iar ei scuturând praful picioarelor lor asupra lor, au venit în Iconia.

52. Iar ȳcenicii se umpleau de bucurie, și de Duhul Sfint.

CAPITOLUL XIV.

Și a fost în Iconia, de au intrat ei d'împreună în sinagoga Iudeilor, și așa au grăit, cât au creșut din Iudeii și din Ellinii mulțime multă.

2. Iar Iudeii cei ce nu credeaū au rēdicat și au rēsvrătit sufletele Neamurilor asupra fraților.

3. Deci multă vreme au zăbăvit cu îndrăzneală grăind intru Domnul, cela ce mărturisia cuvântul harului său, dând semne și minuni a se face prin mâinile lor.

4. Și s'a împărțit mulțimea cetăței? și unii erau cu Iudeii, iar unii cu apostolii.

5. Și dacă s'a făcut pornirea Neamurilor și a Iudeilor împotriva cu boierii lor, ca să 'i ocoliască și să 'i ucidă cu pietre pre ei,

6. Înțelegend ei au fugit la

cetățile Licaoniei, la Listra și la Dervi, și în ținutul de prinjur :

7. Și acolo erau bine-vestind.

8. Și un bărbat oare-care în Listra, neputincios la picioare, ședea, șchiop din pântecelul mamei sale fiind, care nici odată n'a fost umblat :

9. Acesta asculta pre Pavel când grăia: care căutând la el, și vedend că are credință a se mântui,

10. A ȳis cu mare glas, Scoală pre picioarele tale drept. Și a sărit și umbla.

11. Iar noroadele vedend ceea ce a făcut Pavel, au rēdicat glasul lor, Licaonește dicend, Dumneșeil, asemănându-se oamenilor, s'au pogorit cătră noi.

12. Și numiau pre Varnava. Dia; iar pre Pavel, Ermi, de vreme ce el era povățuitorul cuvântului.

13. Iar preotul lui Dia, celuice era înaintea cetăței lor, tauri și cununii înaintea porților aducend, împreună cu noroadele vrea să le facă jertvă.

14. Și auȳind ~~aceasta~~ apostolii, Varnava și Pavel, rumpēndu'și hainele lor, au sărit în norod, strigand,

15. Și dicend, Bărbați, căci faceți acestea? Și noi oameni suntem asemenea pățimași ca voi, carii bine-vestim voă, ca să ve întoarceți de la aceste deșerte spre Dumneșeu cel viu, care a făcut cerul, și pământul, și marea, și toate cele ce sunt într'insele:

16. Care intru vremile cele trecute a lăsat toate limbele să umble în căile lor.

17. Inșă nu s'a lăsat pre sine nemărturisit, oă bine făcend, din cer a dat noă ploă, și timpuri roditoare, umplend de hrană și de veselie inimele noastre.

18. Și acestea dicend, abia au potolit pre noroade, ca să nu le jertvească lor.

19. ¶ Și au venit de la Antiohia și Iconia Iudei, și îndemnând pre noroade, și cu piete lovind pre Pavel, 'l au tras afară din cetate gândind că a murit.

20. Iar incungiurându' pre el ucenicii, sculându-se a intrat în cetate: și a doa și a eșit împreună cu Varnava în Dervi.

21. Și bine-vestind cetăței aceleia, și învățând pre mulți, s'au întors în Listra, și în Iconia, și în Antiohia.

22. Întărind sufletele ucenicilor, și rugându' să rămăe în credință, și cum că prin multe ne-cazuri se cade noă a intra intru împărăția lui Dumnezeu.

23. Și hirotonindu-le lor preoți pre la biserică, rugându-se cu posturi, 'l au incredințat pre ei Domnului, intru care au creșut.

24. Și trecend prin Pisidia, au venit în Pamfilia.

25. Și grăind în Perghia cu-ventul, s'au pogorit în Attalia:

26. Și de acolo au mers cu corabia în Antiohia, de unde erau dați harului lui Dumnezeu, spre lucrul care 'l au implinit.

27. Și venind, și adunând biserică, au vestit câte a făcut

Dumnezeu cu ei, și cum că a deschis Neamurilor ușa credinței.

28. Și au petrecut acolo vreme nu puțină împreună cu ucenicii.

CAPITOLUL XV.

Și oare-cării pogorindu-se din Iudeea învățau pre frați, dicend, De nu veți tăia împrejur dupre obiceiul lui Moisi, nu veți putea să vă mântuiți.

2. Decă făcându-se pricire și întrebare nu puțină de cătră Pavel și Varnava împotriva acelora, au rinduit să se sue Pavel și Varnava, și alții oare-cării dintru ei, la apostoli și la bătrâni în Ierusalim pentru întrebarea aceasta.

3. Decă ei trimeși fiind de biserică, au trecut prin Finichia și Samaria, povestind de întoarcerea Neamurilor: și făceau bucurie mare tutulor fraților.

4. Și dacă au venit în Ierusalim, au fost primiți de biserică, și de apostoli și de bătrâni, și au vestit câte a făcut Dumnezeu cu dênșil.

5. Iar s'au sculat oare-cării din cei din eresul Fariseilor cari creșuseră, dicend, Că trebuie a 'l tăia împrejur pre ei, și a le porunci să păzească legea lui Moisi.

6. ¶ Și s'au adunat apostolii și bătrânii să vadă de cuvântul acesta.

7. Și multă întrebare făcându-se, sculându-se Petru, a dis cătră ei, Bărbați, frați, voi știți că din zilele cele mai d'inainte Dumnezeu intru noi a ales, ca

prin gura mea să audă Neamurile cuvântul evangheliei și să crească.

8. Și cunoscătorul de inimă, Dumnezeu le a mărturisit lor, dând lor Duhul Sfânt, ca și noi;

9. Și nimic n'a oșebit între noi și între ei, cu credința curățind inimile lor.

10. Acum dar ce ispitiți pre Dumnezeu, a pune jug preste oarbicea neamurilor, care nici părinții noștri, nici noi n'am putut să 'l purtăm;

11. Ci prin harul Domnului nostru Iisus Hristos credem că ne vom mântui, ca și aceia.

12. Și a tăcut toată mulțimea, și asculta pre Varnava și pre Pavel, cari povestiau câte a făcut Dumnezeu semne și minuni întru Neamuri printr'inșii.

13. Și iar dacă au tăcut ei, a răspuns Iacov, zicând, Bărbați, frați, ascultați-mă pre mine:

14. Simon a spus cum întăiu Dumnezeu a socotit să iee din Neamuri norod întru numele lui.

15. Și cu aceasta se întocmesc cuvintele proorocilor: duple cum este scris,

16. După acestea mă voi întoarce, și voi zidi cortul lui David cel cădută; și cele surpate ale lui iarăși le voi zidi, și voi răsări pre el:

17. Ca să caute cei-l-alți din oameni pre Domnul, și toate Neamurile preste care s'a chie-mat numele meu preste ei, dice Domnul, cca ce face acestea toate.

18. Cunoscută din veac sânt la Dumnezeu toate lucrurile lui.

19. Pentru aceea eu judec, a nu supăra pre cei ce din Neamuri se întorc la Dumnezeu:

20. Ci a le scrie lor, ca să se ferească de pângăricianțele idoli-lor, și de curvie și de dobitoace sugrumate, și de sânge.

21. Pentru că Moisi din vremile cele de mult, are în toate cetățile pre cei ce il propoveduesc pre el, cetindu-se în sinagoguri în toată săptămâna:

22. Atunci s'a părut apostolilor și bătrânilor împreună cu toată adunarea, ca, alegând bărbați dintru ei, să 'l trimeată la Antiochia împreună cu Pavel și cu Varnava; pre Iuda cel ce se chieamă Varsava, și pre Sila, bărbați povățuitori întru frați:

23. Scriind prin mâinile lor acestea; Apostolii și bătrânii și frații, celor de la Antiochia și Siria și Chilichia frați, celor ce sânt din Neamuri, să se bu-cure:

24. De vreme ce am auzit că oare-cari dintru noi eșind v'au turburat pre voi cu cuvinte, slăbind sufletele voastre, zicând, Să vă tăeți împrejur, și să păziți legea, cărora noi n'am poruncit:

25. Părutu-s'a noi cari ne am adunat cu un suflet, ca, alegând bărbați, să 'l trimetem către voi împreună cu cei iubiți ai noștri Varnava și Pavel,

26. Oamenii, cari și au dat sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.

27. Drept aceea am trimes pre Iuda și pre Sila, cari și ei cu cuvântul vor vesti voă acesteasi.

28. Pentru că s'a părut Sfintului Duh, și noă, ca mai mult nici o greutate să se pue preste voi, afară de nevoie acestea;

29. *Adecă*: A vă feri de cele jertvite idolilor, și de sânge, și de *dobitoace* sugrumate, și de curvie: de care de vă veți păzi pre voi, bine veți face. Fiți sănătoși.

30. Deci aceștia slobođindu-se, au venit la Antiohia: și adunând mulțimea, au dat cartea:

31. Și cetindu-o, s'au bucurat pentru mângălere.

32. Și Iuda și Sila, și ei prooroci fiind, prin cuvânt mult au mângăleat pre frați și 'i au întărit.

33. Și făcând *acolo* câte-va vreme, s'au slobođit cu pace de la frați către apostoli.

34. Iar lui Sila i s'a părut să rămăe acolo.

35. Iar Pavel și Varnava se zăbăviau în Antiohia, învățând și bine-vestind împreună și cu alții mulți cuvântul Domnului.

36. Iar după câte-va zile a dis Pavel către Varnava, întorcându-ne, să cercetăm pre frații noștri prin toate cetățile, întru care am vestit cuvântul Domnului, să vedem cum petrec.

37. Și Varnava voia să iee împreună pre Ioan, ce se cheama Marco.

38. Iar Pavel dicea că pre cela ce s'a despărțit de ei din Pamfilia, și n'a mers cu dênșii la lucru, să nu 'i iee împreună.

39. Drept aceea s'a făcut împerechiere între dênșii cât s'au despărțit ei unul de altul: și Varnava, luând pre Marco, a mers cu corabia în Chipru;

40. Iar Pavel alegând pre Sila s'a dus, dându-se harului lui Dumneđu de către frați.

41. Și trecea prin Siria și Chilichia, întărind bisericile.

CAPITOLUL VII

Și a sosit în Dervin în Listra; și iată, un ucenic oare-care era, acolo, a nume Timotei, și unel muferi Iudee oredincioase; iar tatăl lui era Ellin:

2. Care se mărturisia de frații ce erau în Listra și Iconia.

3. Pre acesta a voit Pavel să meargă împreună cu el; și luându'l i a tăiat împrejur pre el pentru Iudeii ce ce erau în locurile acelea: pentru că știau toți pre tatăl lui că era Ellin.

4. Și cum treceau prin cetăți, le dă învățătură să păzească dogmele ce le rînduite de apostoli și de bătrânii ce din Ierusalim.

5. Deci bisericile se întăriau cu credința, și prisosia cu numărul în toate zilele.

6. Și trecând prin Frighia și prin ținutul Galatiei, fiind oprit de Sfintul Duh a grăi cuvântul în Asia.

7. Venind spre Misia, se ispitău a merge spre Vitinia: și nu 'i a lăsat pre ei Duhul.

8. Și trecând Misia, s'au porosit în Troada.

9. Și videnie noaptea s'a arătat lui Pavel: Un bărbat Machedonean era stând, rugându'l pe el, și dicând, Trecând în Machedonia, ajută-ne noă.

10. Iar dacă a vădut videnia, îndată am cercat să eșim în Machedonia, socotind că ne cheamă pe noi Domnul să le bine-vestim lor.

11. Drept aceea pornind de la Troada, am mers drept la Samotrachia, și a doua zi la Neapoli;

12. Și de acolo la Filipi, care este cetatea cea d'intemă a părții aceasteia a Machedoniilor, și colonie: și eram într'această cetate petrecând câte-va zile.

13. Și în ziua sâmbătei, am eșit afară din cetate lângă râu, unde se obișnuia a fi rugăciune; și ședând, grăiam mușierilor celor ce se adunaseră.

14. Și o mușiere a nume Lidia, care vindea pânze mohorite, din cetatea Tiatiurilor, cinstind pe Dumnezeu, asculta: cărăia Domnul a deschis inima ca să iee aminte la cele ce se grăiaș de Pavel.

15. Și dacă s'a botezat ea, și casa ei, s'a rugat dicând, De n'ați judecat pe mine a fi credincioasă Domnului, intrând în casa mea, rămâneți. Și ne a silit pe noi.

16. Și a fost când mergeam noi la rugăciune, oare-care slujnică având duh pitonicesc, ne a întimpinat pe noi, care dobândă multă da stăpânilor ei, vrăjind:

17. Aceasta urmând lui Pavel și noă, striga, dicând, Acești oa-

meni robiți lui Dumnezeu celui de sus sânt, caril vestesc noă calea mântuirii.

18. Și aceasta făcea în multe zile. Iar supărându-se Pavel și întorcându-se a dis duhului, Poruncescu'ți ție intru numele lui Iisus Hristos, să eși dintr'insa. Și a eșit într'acel ceas.

19. Și vădend stăpânil ei, că s'a dus nădejdea câștigului lor, prindend pe Pavel și pre Sila, și au dus în tirg la cei mai mari,

20. Și ducendui pre ei la voivodă, au dis, Acești oameni turbură cetatea noastră, Iudei fiind,

21. Și vestesc obiceiuri care nu este slobod noă a le primi, nici a le face, Romani fiind noi.

22. Și s'a rēdicat norodul asupra lor: și voivodă rumpendule lor hainele, au poruncit să 'i bată.

23. Și multe lovituri dāndule lor, și au bāgat în temniță, poruncind temnițarului prea bine să 'i păzească pre ei:

24. Care, poruncă ca aceea luānd, 'i a pus pre ei în temnița cea din lăuntru, și picioarele lor le a bāgat în gros.

25. Iar în miezul nopții Pavel și Sila rugāndu-se, lāudaū pre Dumnezeu: și li audiaū pre densiul cel legat.

26. Și fără de veste s'a făcut cutremur mare, cāt s'au clătīt temelile temniței: și numai de cāt s'au deschis toate ușele, și legăturile tuturilor s'au deslegat.

27. Și deșteptāndu-se temnițarul, și vădend deschise ușele temniței, scoțend sabiea, vrea să

se omoare, socotind că aŭ scă-
pat cei legați.

28. Iar Pavel a strigat cu glas
marc, dicend, Nimic rău să nu
îți faci ție: că toți suntem aici.

29. Și cerend lumânare, a să-
rit în lăuntru, și tremurând a
cădut înaintea lui Pavel și a lui
Sila,

30. Și scoțendu'i pre el afară,
a ȝis, Domnilor, ce mi se cade
să fac ca să mă mântuesc?

31. Iar ei aŭ ȝis, Crede în-
tru Domnul Iisus Hristos, și te
vei mântui, tu și casa ta.

32. Și 'i aŭ grăit lui cuvântul
Domnului, și tutulor celor din
casa lui.

33. Și luându'i pre el într'a-
cel ceas al nopței, 'i a spălat de
rane; și s'a botezat el și ai lui
toți îndatăși.

34. Și ducendu'i pre el în casa
sa, le a pus lor masă, și s'a bu-
curat cu toată casa sa creȝend în-
tru Dumnezeu.

35. Și făcendu-se ȝioă, aŭ trim-
es voivoȝii pre purtătorii de
toege, ȝicend, Slobodți pre oa-
menii aceia.

36. Și a spus temnițarul cu-
vintele acestea cătră Pavel, Aŭ
trimes voivoȝii ca să vă slobod-
ȝii: acum dar eșiți, și merȝeți
cu pace.

37. Iar Pavel a ȝis cătră ei,
Ne aŭ bătut înaintea tutulor fără
de judecată, pre noi oameni ro-
manii fiind, și ne aŭ pus în tem-
niță; și acum pre ascuns ne
scot pre noi? că nu este așa;
ci să vie ei să ne scoată.

38. Și aŭ vestit voivoȝilor

purătorii de toege graiurile a-
cestea: și s'aŭ temut aȝind că
Romanii sânt.

39. Și venind s'aŭ rugat lor.
și scoțendu'i în poștiaă să casă
din cetate.

40. Și eșind din temniță, aŭ
intrat în casa Lidiei: și vă-
ȝend pre frați, 'i aŭ mângâiat
pre ei, și aŭ eșit.

CAPITOLUL XVII.

Și trecend prin Amfipoli și Apol-
lonia, aŭ venit în Tessalonic,
unde era sinagoga Iudeilor:

2. Și dupre obiceiul său Pavel
a intrat la ei, și în trei sâmb-
ete s'a întrebat cu ei din scrip-
turi,

3. Dovedind și arătând, că se
cădea lui Hristos să pătimească,
și să înviezo din morți; și cum
că acesta este Hristos Iisus, pre
care eu vestesc voă.

4. Și unii dintr'înșii aŭ cre-
ȝut, și s'aŭ însoțit cu Pavel și
cu Sila; și mulțime multă din
Ellinii cei cucernici, și din mu-
ierile cele de frunte nu puține.

5. ¶ Iar Iudeii cei necredin-
cioși, umplendu-se de pismă, și
luând lingă ei pre niște oameni
răi din cel proșii, și făcend gloa-
tă, aŭ întărit cetatea, și năvă-
lind asupra casei lui Iason, cău-
taŭ să 'i scoată pre ei la norod.

6. Și neaflându'i pre ei, tră-
geaŭ pre Iason și pre unii din
frați la mai marii cetăței, stri-
gând, Cel ce aŭ turburat toată
lumea, aceștia și aici aŭ venit;

7. Pre cari 'i a primit Iason:

și aceștia toți împotriva rindu-
cilelor Chesarului fac, zicând că
este alt împărat, Iisus.

8. Și au turburat pre norod
și pre mai marii celătef, cari
auziau acestea.

9. Și luând destulă facere de
la Iason și de la cei-l-alți, i au
slobodit pre ei.

10. ¶ Și frații îndată noaptea
au trimes pre Pavel și pre Sila
la Veria: cari mergând, au in-
trat in sinagoga Iudeilor.

11. Și aceștia erau mai de bun
neam de cât cei din Tessalonic,
cari au primit cuvântul cu toată
osirdia, în toate zilele cercând
scripturile de sunt acestea așa.

12. Mulți dar dintru densii au
crezut; și din mulerile Ellinilor
cele de cinste, și din bărbați, nu
puțin.

13. Iar dacă au înțeles Iudeii
cei din Tessalonic că și in Veria
s'a vestit de Pavel cuvântul lui
Dumnezeu, au venit și acolo,
turburând noroadele.

14. Și îndată atunci frații au
trimes pre Pavel să meargă spre
mare: și au rămas Sila și Ti-
motei acolo.

15. Iar cei ce îngrijiau să
scape pre Pavel i au dus pre
el până la Atina: și luând po-
runcă către Sila și Timotei, ca
cum mai curând să vie la el,
s'au dus.

16. ¶ Iar in Atina așteptându-i
pre ei Pavel, se întârita intru
densul duhul lui, vedând ceta-
tea slujitoare idolilor.

17. Drept aceea se întreba in
sinagogă cu Iudeii, și cu cei

credincioși, și in tirg in toate
zilele cu cei ce se întâmplău.

18. Iar unii din Epicuri și din
Stoici filosofi se priciau cu el.
Și unii diceau, Oare ce voește
acest spermolog să grăească?
iar alții, Se pare că de streini
dumnezei este vestitor: căci pre
Iisus și invierea lui bine-vestia
lor.

19. Și prinzându-i pre densul,
i au dus la Ariopag, zicând,
Oare putem a înțelege ce este
această învățătură nouă care de
tine se grăește?

20. Pentru că streine oare-
care bați in auzirile noastre:
drept aceea voim să știm ce vor
să fie acestea.

21. (Că Atinenii toți și cei
streini cari mergeau acolo, la
nimic alt nu se zăbăviau, fără
numai a dice sau a auzi ceva
nou.)

22. ¶ Și stând Pavel in mi-
jlocul Ariopagului, a dis, Băr-
bați Atineni, intru toate vă ved
pre voi ca cum ați fi mai cu-
cernioi.

23. Pentru că, trecând și pri-
vind închinăciunile voastre, am
afiat și un jertvelnic intru care
era scris, NECUNOSCUTULUI
DUMNEZEU. Pre care dar ne-
cunoscându-i voi il cinștiți, pre
acesta eu il vestesc voă.

24. Dumnezeu care a făcut
lumea și toate cele ce sunt in-
tr'insa, acesta fiind Domnul ce-
rului și al pământului, nu in bi-
serici făcute de mâini lăcueste;

25. Nici de mâini omenești se
slujește, ca cum având trebu-

înă de ceva, de vreme ce el dă tutulor viață, și suflare, și toate ;

26. Și a făcut dintr'un sânge tot neamul omenesc, să lăcuscască preste toată fața pământului, aședând vremile cele mai înainte rinduite, și hotarele lăcuiței lor ;

27. Ca să caute pre Domnul, ca doară 'l ar simți pre el, și 'l ar afla, macar că nu este de parte de fie-care din noi :

28. Căci intru dânsul viem, și ne mișcăm, și sântem ; precum și oare-caril din poetecii voștri au dis, Că al lui și neam sântem.

29. Decî de vreme ce neamul lui Dumneșeu sântem, nu sântem datorî a socoti cum că Dumneșeu este asemenea aurului, sau argintului, sau pietrei care este cioplitură a meșteșugului și a gândului omului.

30. Decî anul neștiinței acestela trecându'cu vederea Dumneșeu ; acum poruncește tutulor oamenilor pretutindenea să se pocăească :

31. Pentru că a pus dîoă, intru care va să judeco lumea intru dreptate prin bărbatul pre care mai înainte 'l a rinduit ; dând credință tutulor *despre aceasta* ; inviindu'l pre dânsul din morți.

32. ¶ Iar audînd de învierea morților, unil își băteau joc : iar alții au dis, Te vom auzi iarăși pre tine pentru aceasta.

33. Și așa Pavel a eșit din mijlocul lor.

34. Iar oare-carî bărbați lipindu-se de el, au credut : între caril *era* și Dionisie Areopaghitul, și o mulere a nume Damaris, și alții împreună cu dânsil.

CAPITOLUL XVIII.

Iar după acestca eșind Pavel din Atina, a venit la Corint ;

2. Și aflînd pre oare-care Iudeu a nume Aohila, de neam din Pont, care de curînd venise de la Italia, și pre Prischila mulerea lui ; (pentru că a fost poruncit Claudie să easă toți Iudeii din Roma :) a venit la el.

3. Și pentru că era de un fel de meșteșug cu el, a rămas lingă dânsil, și luora : pentru că erau făcătorî de corturi cu meșteșugul.

4. Și se pricia în sinagogă în toate sâmbetele, și credința și pre Iudei și pre Ellini.

5. Iar dacă s'au pogorit de la Machedonia Sila și Timotei, se cuprinsese de duhul Pavel, mărturisind Iudeilor că Iisus *este* Iristos.

6. Și stînd ei împotrivă și hulind, scuturându'și haînele, a dis cătră dânsil, Sângele vostru fie asupra capului vostru ; curat *sînt* eu : de acum la Neamuri mă voi duce.

7. ¶ Și mutându-se de acolo a venit la casa oare-căruia, a nume Iust, care cinstia pre Dumneșeu, a cărui casă era alătura cu sinagoga.

8. Iar Crisp, mai marele sina-

gogei, a crezut în Domnul împreună cu toată casa lui; și mulți din Corinteni auzind credea, și se botează.

9. Și a dăis Domnul în videnie noaptea lui Pavel. Nu te teme, ci grăește, și nu tăcea:

10. Că eu sunt cu tine, și nimeni nu se va ispiți asupra ta ca să 'ți facă rău: pentru că norod mult este mie în cetatea aceasta.

11. Și a seșut acolo un an și șese luni, învățând intru ei cuvântul lui Dumnezeu.

12. Și Gallion fiind dregător în Ahaia, s'a rădicat toți Iudeii cu un suflet asupra lui Pavel, și 'l au dus pre el la divan,

13. Dicând, Acesta afară de lege îndeamnă pre oameni să cinstească pre Dumnezeu.

14. Și vrind Pavel să deschidă gura, a dăis Gallion cătră Iudei, De ar fi vre o nedreptate sau vre o faptă rea, O Iudeilor, duple cuviință v'ași fi suferit pre voi:

15. Iar de vreme ce este întrebare pentru cuvânt și pentru nume, și pentru legea voastră, veți căuta voi; pentru că judecător acestora eu nu voi să fiu.

16. Și 'l a gonit pre ei de la divan.

17. Și apucând toți Ellinii pre Sosten mai marele sinagogei, // bătea înaintea divanului. Și lui Gallion nici o grijă nu era de acestea.

18. Și Iar Pavel, încă mai învățând zile multe după acestea, gânduși dăia bună de la frați,

a mers pre apă la Siria, și împreună cu el Prischila și Achila; care și a tuns capul în Cheghrees: pentru că avea săgăduință.

19. Și a sosit în Efes, și pre aceia 'l a lăsat acolo: iar el intrând în sinagogă, se întreba cu Iudeii.

20. Și rugându' ei ca să rămăie la dănsii mai multă vreme, n'a voit;

21. Ci s'a despărțit de la ei, dicând, Mi se cade cu adevărat ca praznicul cel ce vine să 'l fac în Ierusalim: și iarăși mă voi întoarce la voi, de va voi Dumnezeu. Și a puceos de la Efes.

22. Și pogorându-se în Chesariea, suindu-se și închinându-se adunării, s'a pogorit la Antiohia.

23. Și făcând acolo câte-va vreme, s'a dus, trecând de rind prin ținutul Galatiei și prin Frighia, întărind pre toți ucenicii.

24. Și Iar un Iudeu oare-care a nume Apolos, Alecsăndrean de neam, bărbat meșter la cuvânt, a venit în Efes, puternic fiind intru scripturi.

25. Acesta era învățat în calea Domnului; și ferbând cu dușul, grăia și învăța cu deadinsul, că ce sunt pentru Domnul, și numai botezul lui Ioan.

26. Acesta a început a grăi cu îndrăzneală în sinagogă: și auzindu' pre el Achila și Prischila, 'l au luat la sine și mai cu amăruntul, // au spus lui calea lui Dumnezeu.

27. Și vrind el să treacă în Ahaia, frații au scris, îndemnând

pre ucenicii să 'l primească pe el: care mergând acolo, mult a ajutat celor ce creșuseră prin har:

28. Pentru că taro înfrunta pre Iudeii înaintea norodului arătându-le din scripturi că Iisus este Hristos.

CAPITOLUL XIX.

Si a fost când era Apolos în Corint, Pavel trecând prin țările, cele de sus a venit în Efes: și aflând pre oare-carul ucenicii,

2. A ȝis cătră el, Luat-a'ți Duh Sfint după ce a'ți creșut? Iar el a' ȝis cătră densus, Încă nici de este Duh Sfint am auzit.

3. Și a ȝis cătră el, Dar în ce v'a'ți botezat? Iar el a' ȝis, În botezul lui Ioan.

4. Iar Pavel a ȝis, Ioan a botezat cu botezul pocăinței, norodului ȝicând, să creadă întru acela ce vine după densus, adecă, întru Hristos Iisus.

5. Și auzind *aceasta*, s'a' ȝi botezat întru numele Domnului Iisus.

6. Și puindu'și Pavel mâinele peste el, a venit Duhul Sfint peste densus; și grăiau în limbă, și proorociau.

7. Și erau toți bărbații ca la doi-spre-ȝece.

8. Și el intrând în sinagogă, cu îndrăzneală grăia în trei luni, întrebându-se și adevărind cele de împărăția lui Dumnezeu.

9. Iar de vreme ce unii se împietriau și nu ascultau, grăind

de rău calea înaintea norodului, Pavel depărtându-se de la ei, a oșebit pre ucenicii, în toate ȝilolele pricindu-se în școala unui Tiran.

10. Și aceasta s'a făcut în doi ani; cât toți cei ce lăcuiau în Asia a' ȝi auzit cuvântul Domnului Iisus, și Iudeii și Ellinii.

11. Și puterii nu mică făcea Dumnezeu prin mâinele lui Pavel:

12. Cât și preste cei ce erau bolnavi se aduceau de pre trupul lui măhrămi sau ștergătoare, și se depărtau de la ei boalele, și duhurile cele rele eșiau dintr'înșii.

13. Și s'a' ȝi ispitit oare-carii din Iudeii cei ce încungiurau jurătorii, a chiema preste cei ce aveau duhurile cele rele numele Domnului Iisus, ȝicând, Jură-mu-vă pre voi cu Iisus pre care Pavel propoveduește,

14. Și erau șapte feciori ai lui Scheva, Iudeului, arhiereului, carii făceau aceasta.

15. Și răspundând duhul cel rău a ȝis, Pre Iisus cunosc, și pre Pavel știu; dar voi cine s'unteți?

16. Și sârind asupra lor omul întru care era duhul cel rău, și biruindu'și pre el, s'a întărit asupra lor, cât golii și răniți a' ȝi fugit din casa aceea.

17. Și aceasta s'a făcut știută la toți Iudeii și Ellinii cei ce lăcuiau în Efes; și a cădut frica preste toți acela, și se măria numele Domnului Iisus.

18. Și mulți din cei ce creș-

seră veniaū de se mărturisiaū, și vestiaū faptele.

19. Și mulți din cei ce făuseră vrăjele aducend cărțile, le ardeaū înaintea tuturilor: și aū socotit prețurilo lor, și aū aflat cincideci de mii de arginți.

20. Așa cu tărie cuvântul Domnului creștea și se întăria.

21. Și dacă s'aū săvêrsit aceste, a pus Pavel cu duhul, ca trecend prin Machedonia și Ahaia, să meargă în Ierusalim, dicend, După ce voiū fi acolo, trebuie și Roma să o vîd.

22. Și trimetend la Machedonia doi din cei ce slujiaū lui, pre Timotei și pre Erast; el a rămas câte-va vreme în Asia.

23. Și s'a făcut în vremea aceea turburare nu puțină pentru calea Domnului.

24. Pentru că un argintar oarecare a nume Dimitrie, făcend biserică de argint Artemidei, da meșterilor lucru nu puțin:

25. Pre cari adunându'l, și pre cei ce erau lucrători de unele ca acestea, a dis, Bărbaților, știți că dintr'acest lucru este câștigul nostru.

26. Și vedeți și audiți, că nu numai în Efes, ci mai în toată Asia, Pavel acesta, mult norod învățand a mutat, dicend, că nu sînt dumnezei cei ce de mâini ne fac:

27. Și nu numai această parte a noastră se primejduște a veni pre defălmare; ci și biserica dumnezeoaei celei mari, Artemidei, întru nimio a se socoti, încă să se surpe și mărimea

ei, pre care toată Asia și lumea o cinstește.

28. Și aūnd *aceasta*, și umplendu-se de mânie, strigaū, dicend, Mare este Artemida Efesenilor!

29. Și s'a umplut toată cetatea de turburare: și s'aū pornit toți într'un suslet la privesite, răpind împreună și pre Gaie și pre Aristarh, Machedonenii, soțiile lui Pavel.

30. Iar Pavel vrînd să între în norod, nu 'l aū lăsat pre el u-cenicii.

31. Încă și unii din mai marii Asiei, fiind lui prietenii, trimetend la dînsul, îl rugaū să nu se deo pre sine în privesite.

32. Decî unii strigaū, una, iar alții alta: pentru că era adunarea turburată; și cei mai mulți nu știaū pentru ce s'aū adunat.

33. Iar din norod aū scos înainte pre Alecsandru, puindu'l pre el înainte Iudeii. Iar Alecsandru făcend cu mâna, vrea să răspundă norodului.

34. Iar cunoscend că este Iudeu, un glas s'a făcut de către toți, care ca vre-o dată au striga, Mare este Artemida Efesenilor.

35. Iar logofetul potolind norodul, a dis, Bărbați Efesenii, cine este omul acela care nu știe cetatea Efesenilor că este purtătoare de grija bisericii Artemidei, dumnezeoaei celei mari, și a lui Diopet?

36. Decî fără de îndoială fiind acestea, se cuvine voi să vă astem-

părați, și nimic cu obrăznicie să nu faceți.

37. Că ați adus pre bărbații aceștia, nici furi de cele sfinte fiind, nici hulind pre dumnezeoasa voastră.

38. Iar de are Dimitrie, și ceilalți împreună cu el meșteri cătră cineva cuvânt, judecători sunt, și dregători: pîrească-se unul pre altul.

39. Iar dacă pentru alt ceva cercați, în adunarea cea legiuită se va isprăvi.

40. Pentru că ne primejdum să ne vinuim de zarvă pentru dîoa de astăzi, fiind că nici o pricină nu este pentru care am putea să dăm samă pentru turburarea aceasta.

41. Și aceasta dîcînd, a slobođit adunarea.

CAPITOLUL XX.

Iar după ce a încetat gilceava, chemînd Pavel la sine pre ucenicii, și închinîndu-se lor, a eșit să meargă în Machedonia.

2. Și trecînd prin părțile acelea, și mîngăindu-i pre ei cu cuvinte multe, a venit în Ellada.

3. Și făcînd trei luni acolo, fiind că s'a făcut vicleșug asupra lui despre Iudei, vrînd el să meargă cu corabia în Siria, s'a făcut socoteală să se întoarcă prin Machedonia.

4. Și mergea împreună cu el până la Asia Sosipatru Verianul; și din Tessalonicheni, Aristarh și Secund; și Gaie Deravianul, și Timotei; iar din Asia, Tihic și Trofim.

5. Aceștia mergînd înainte ne au așteptat pre noi în Troada.

6. Iar noi, după dîile de azimelor, am mers cu corabia de la Filippi, și în eincl dîile am venit la ei în Troada; unde am zăbăvit șapte dîile.

7. Iar la întîia dîi a sêptămănel, adunați fiind ucenicii să frîngă pîne, Pavel vorbia cu dînșil, vrînd să porceadă a doa dîi; și 'și a lungit cuvîntul până la miezul nopței.

8. Și erau făclii multe în foisor sus, unde erau adunați.

9. Și ședînd un tinerel a nume Eftih într'o sereastră, cuprins fiind de somn greū: vorbind Pavel de multe, plecându-se de somn, a căđut jos din casa de sus cea din rîndul al treilea și 'l a luat mort.

10. Iar Pavel pogorîndu-se, a căđut preste el, și îmbrățișîndu-l a dîs, Nu vî turburați; că sufletul lui într'însul este.

11. Și suîndu-se, și frîngînd pîne, și mîncînd, și mult vorbind cu ei până la dîoă, așa a eșit.

12. Iar pre tîner 'l a adus viu, și s'a mîngăiat nu puțin.

13. Iar noi venînd la corabie, am mers la Assos, de acolo vrînd ca să luăm pre Pavel: pentru că așa era rînduit, vrînd el să meargă pre uscat pedestru.

14. Și dacă s'a întîlnit cu noi la Assos, luându-l pre el, am venit la Mitilini.

15. Și de acolo înotînd cu corabia a doa dîi am sosit la preajma Hiului; și în ceea-

și am ajuns în Samos, și rămânând în Troghilion, a doua zi am venit la Milit.

16. Pentru că a socotit Pavel să treacă Efesul, ca să nu i se facă lui să zăbăvească în Asia: că se grăbia de ar putea în ziua praznicului a cinci-zece de zile să fie în Ierusalim.

17. Și din Milit trimetând în Efes, a chemat pre presviterii bisericei.

18. Și dacă au venit la el, a dis lor, Voi știți din ziua cea dintâi întru care am intrat în Asia, cum am fost cu voi în toată vremea,

19. Slujind Domnulul cu toată smerenia, și cu multe lacrimi, și ispite care mi s'au întemplat mie întru vicșugurile Iudeilor:

20. Și cum nimic n'am tăcut din cele de folos, să nu vă vestesc voă, și să vă învăț pre voi înaintea norodului, și prin case,

21. Mărturisind Iudeilor și Elinilor pocăința cea către Dumnezeu, și credința cea întru Domnul nostru Iisus Hristos.

22. Și acum iată, eu legat fiind cu duhul, merg în Ierusalim, neștiind cele ce mi se vor întâmpla mie întru el :

23. Fără numai că Duhul cel Sfânt prin cetăți mărturisoste, dicând că legături și necazuri pre mine mă așteaptă.

24. Ci nici de una nu bag samă, nici am sufletul meu cinstit mie, fără numai ca să săvârșesc alocuțarea mea cu bucurie, și slujba care am luat de la Dom-

nul Iisus, a mărturisi evanghelia harului lui Dumnezeu.

25. Și acum, iată, eu știu că nu veți mai vedea fața mea voi toți, pre la cari am trecut propoveduind împărăția lui Dumnezeu.

26. Pentru aceea mărturisesc voă în ziua de astăzi, că curat sânt eu de sângele tutulor.

27. Pentru că nu m'am ferit ca să nu vă vestesc voă tot sfatul lui Dumnezeu.

28. Drept aceea, luați aminte de voi, și de toată turma, întru care Duhul Sfânt v'a pus pre voi episcopi, ca să păstoriți biserica lui Dumnezeu, care o a câștigat cu sângele său.

29. Că eu știu aceasta, că după ducerea mea vor intra lupi grei întru voi, cari nu vor cruța turma.

30. Și dintru voi înși-vă se vor scula bărbați, grăind îndărătnicii, ca să tragă pre uehici după dânsii.

31. Pentru aceea priveghiați, aducându-vă aminte, că trei ani noaptea și ziua n'am încetat cu lacrimi învățând pre unul fiecare dintru voi.

32. Și cum vă incredințez pre voi, fraților, lui Dumnezeu, și cuvântului harului lui, care poate să vă zidească, și să vă dea voă moșteuire între toți cei sfințiți.

33. Argintul, sau aurul sau hațna, nici a unuia n'am poștit.

34. Singuri voi știți, că trebuintelor mele și celor ce sânt cu mine, au slujit mâțele acestea.

35. Toate s'om arătat voă, că așa ostenindu-vă se cade să ajutați celor scabi, aducându-vă aminte de cuvântul Domnului Iisus, că el a zis, Mai fericit este a da de cât a lua.

36. Și acestea zicând, plecându-și genunchele sale, împreună cu toți cu ei s'a rugat.

37. Și multă plângere a fost tutulor, și căzând pre grumazii lui. Pavel îl sărutați pre el,

38. Cuprindându-I jale mai virtos pentru cuvântul care a fost zis, că nu vor mai vedea fața lui. Și îl petreceați pre el la corabie.

CAPITOLUL XXI.

Și a fost după ce am purces noi despărțindu-ne de la ei, mergând drept am venit la Cos, și a doa *qi* la Rodos, și de acolo la Patara;

2. Și aflând corabie trecând la Finichia, suindu-ne într'insa, am purces.

3. Și ivindu-ne la Chipru, și lăsându-l pre el în stînga, mergeam cu corabia la Siria, și ne am pogorit în Tir: pentru că acolo era corabia a descărca povara.

4. Și aflând ucenicul, am rămas acolo șapte zile: cariți dăceai lui Pavel prin Duhul, să nu se sue la Ierusalim.

5. Și când a fost noă de am implinit zilele, eșind mergeam; petrecându-ne pre noi toți împreună cu muleri și cu copil,

până afară din cetate: și plecând genunchele pre țermure, am făcut rugăciune.

6. Și închinându-ne unil altora, am intrat în corabie; iar acela s'aũ întors la ale sale.

7. Iar noi calea pre apă săvârșind de la Tir, am venit la Ptolemaida, și închinându-ne fraților, am rămas o *qi* la ei.

8. Iar a doa *qi* eșind noi, cei ce eram cu Pavel, am venit în Chesaricia: și intrând în casa lui Filip evanghelistul, care era din cei șapte, am rămas la el.

9. Și acesta avea patru fete, fecioare, proorocițe.

10. Și zăbăvindu-ne noi acolo multe zile, s'a pogorit din Iudeea oare-care prooroc, a nume Agav.

11. Și venind cătră noi, și luând briul lui Pavel, și legându-și mânele și picioarele, a zis, Acestea dice Duhul Sfint, Pre bărbatul al căruia este briul acesta, așa îl vor lega în Ierusalim Iudei, și *fi* vor da în mânele Neamurilor.

12. Și dacă am audit acestea, îl rugam noi și cei din locul acela, ca să nu se sue el în Ierusalim.

13. Și a răspuns Pavel, Ce faceți de plângeți și imi întristați inima? că eũ nu numai a fi legat, ci și a muri în Ierusalim gata sunt pentru numele Domnului Iisus.

14. Și neputând noi pleca pro el, am incetat, zicând, Voia Domnului să fie.

15. Iar după zilele acestea,

gătindu-ne, ne suiam în Ierusalim.

16. Și aũ venit împreună cu noi, și din ucenicii de la Chesariea, aducend cu sine la care sã ne sãlãșluim, pre oare-care Mnason, Chiprian, vechiũ ucenic.

17. Și sosind noi în Ierusalim, cu bucurie ne aũ primit pre noi frații.

18. Iar a doa *di* a intrat Pavel împreună cu noi cãtrã Iacov; și toți bătrânii s'aũ adunat *acolo*.

19. Și închinându-se lor, spunea câte una pre rind cele ce a făcut Dumnezeu întru Neamuri prin slujba lui.

20. Și ei aũdind, slãviaũ pre Domnul, și aũ dis lui, Vedți, frate, câte miĩ de Iudei sũnt cariĩ aũ crezut; și toți sũnt rivnitoriĩ legei:

21. Și aũ înțeles pentru tine, cã ințevi pre toți Iudeii cei dintre Neamuri, sã se despãrțescã de la Moisi, dicend sã nu 'și tac împrejur pre fiul *Ior*, niciĩ dupre obiceiul sã umble.

22. Ce dar este? cu adevãrat trebuie mulțimea sã se adune: cã vor aũdi cã ai venit.

23. Decĩ aceasta fã, care îți dicem ție: Sũnt la noi patru bărbați cariĩ aũ fãgãduințã întru sine;

24. Pre aceștia luãndu'i, curãtește-te împreună cu ei, și cheltuiește pentru ei, ca sã 'și rađã capul: și vor cunoaște toți, cã din cele ce aũ înțeles pentru tine, nimic nu este: oi umblĩ și tu pãziud legca.

25. Iar pentru Neamurile care

aũ crezut, noi am scris, judecãnd nimic de acest fel sã pãzeascã ei, fãrã numai sã se fe-reascã ei de ce este jertvit idoliilor, și de sãnge, și de sugrumat, și de curvie.

26. Atunci Pavel luãnd pre bărbații aceia, a doa *di* curãtindu-se ou ei, a intrat în bisericã, vestind împlinirea ȃilelor curãțeniei, pãnã ce s'a adus pentru unul fie-care din ei jertvã.

27. Și cãnd era sã se împlineascã șapte ȃile, Iudeii cei din Asia, vedend pre el în bisericã, aũ întãritat tot norodul, și 'și aũ pus mânele pre el,

28. Strigãnd, Bãrbați Israiliteni, ajutați: Acesta este omul care împotriva norodului, și a legei, și a locului acestuia, pre toți pretulindenea învațã: încã și Ellinii a bũgat în bisericã, și a spurcat acest sfint loc.

29. (Cã veduserã pre Trofim Efeseanul în cetate împreună cu el, pre care socotiaũ cã 'l a bãgat Pavel în bisericã:

30. Și s'a pornit toatã cetatea, și a alergat norodul: și prindend pre Pavel, il trãgeãu afarã din bisericã: și îndatã s'aũ închis ușele.

31. Și cãutãnd ei sã 'l omoare pre el, a venit veste la cãpitanul oastei, cum cã s'a turburat tot Ierusalimul.

32. Care îndatã luãnd ostași și sutași, a alergat asupra lor: iar ei vedend pre cãpitanul și pre ostași, aũ incetat a bate pre Pavel.

33. Și apropiindu-se cãpitanul,

'l a apucat pre el, și a poruncit să 'l lege cu două lanțuri; și întreba cine este, și ce a făcut.

34. Și unui strigau una, altii alta întru norod; și neputând să înțeleagă adevărul pentru gileceava, a poruncit să 'l ducă pre el la tabără.

35. Și când a ajuns la trepte, s'a întemplat de se purta el de ostași, pentru sila norodului.

36. Pentru că mergea după el mulțimea norodului, strigând, lea 'l pre el.

37. Și vrind să 'l bage în tabără, Pavel a dis căpitanului, De este slobod mie a dice ceva cătră tine? Iar el a dis, Ellinește știi?

38. Oare nu ești tu Eghipteanul, cela ce mai înainte de zilele acestea te ai rēdicat asupra, și ai scos în pustie pre cele patru mii de bărbați sicarii?

39. Și a dis Pavel, Eū sūnt om Iudeū Tarsean, din Chilichia, cetățean al unei cetăți care nu este neînsemnată; și te rog pre tine, dă'mi voie să grăesc cătră norod.

40. Și dându'i voie el, Pavel stând pre trepte, a făcut cu mâina norodului. Și multă tăcere făcându-se, a grăit în limba Evreească, dicend,

CAPITOLUL XXII.

Bărbați, frați, și părinți, au-diți acum răspunsul meu cel cătră voi.

2. (Și auzind ei că în limba

Evreească grăește lor, mai multă tăcere au dat: și a dis.)

3. Eū sūnt bărbat Iudeū, născut în Tarsul Chilichiel, și crescut în cetatea aceasta lângă picioarele lui Gamaliil, învățat pre amăruntul legea părințească, rinvitor fiind lui Dumneșeu, precum toți voi sunteți astăzi.

4. Care această cale o am gonit până la moarte, legând și dând la temnițe bărbați și muleri.

5. Precum și arhiereul măturisește de mine, și toată bătrâtimea: de la cari și cărți luând cătră frați, la Damasco mergeam, ca și pre cei ce erau acolo să 'l aduc legați în Ierusalim, ca să se pedepsească.

6. Și a fost când mergeam eū și mă apropiam de Damasc, întru amiață di, fără de veste din cer a strălucit împrejurul meu lumină multă.

7. Și am cădut la pământ, și am audit glas dicend'u mi, Savle, ce mă gonești?

8. Iar eū am răspuns, Cine ești Doamne? Și a dis cătră mine, Eū sūnt Iisus Nazarinca-nul, pre care tu gonești.

9. Iar cei ce erau împreună cu mine lumina o au vădut, și s'au înfricoșat; iar glasul celui ce grăia mie nu 'l au audit.

10. Și am dis, Ce voiți face, Doamne? Iar Domnul a dis cătră mine, Sculându-te, mergi în Damasc; și acolo se va grăi tie pentru toate cele ce s'au rinduit tie să le faci.

11. Și fiind că nu vedeam de slava luminei aceleia, ducend-

mă de mână de cei ce erau împreună cu mine, am venit în Damasc.

12. Iar oare-care Anania, bărbat bine-credincios după lege, mărturisit de toți Iudeii cari lăcuiau în *Damasc*,

13. Venind la mine, și stând înainte a țis mie, Savle frate, vești iarăși. Și eu în ceasul acela am căutat la el.

14. Iar el a țis, Dumnezeuul părinților noștri te a ales pentru tine, ca să cunoști voia lui, și să vești pro Cel Drept, și să auzi glas din gură lui.

15. Căci vei fi lui martur către toți oamenii de cele ce ai vădit și ai auzit.

16. Și acum ce zăbăvești? sculându-te, botează-te, și îți spală păcatele tale, chemând numele Domnului.

17. Și a fost mie, când m'am întors în Ierusalim și mă rugam în biserică, m'am făcut întru ulmire;

18. Și 'l am vădit pre el dîcînd mie, Grăbește, și ești curînd din Ierusalim: că nu vor primi mărturia ta cea pentru mine.

19. Și am țis, Doamne, ei știu că eu eram pîind în temnițe și bătînd la sinagoguri pre cei ce credeau întru tine:

20. Și când se vărsa sângele lui Stefan mucenicului tău, și eu eram de față, și împreună voiam la moartea lui, păzind haînele celor ce îl omoriau pre el.

21. Și a țis către mine, Mergi: că eu la Neamuri departe te voi trimete.

22. Și 'l auzi ascultat pre el până la cuvîntul acesta, și *atunci* auzi rîdicat glasul lor, dîcînd; Iea' do pre pămînt pre unul ca acesta: că nu se cade el să trăească.

23. Și strigînd ei, și aruncînd haînele, și praful aruncînd în văduh,

24. A poruncit căpitanul să 'l ducă pre el în tabără, dîcînd cu bătae să se certe el; ca să cunoască pentru care pricină strigau așa asupra lui.

25. Și strîngîndu' l pre el cu curelele, a țis Pavel către sutașul cel ce sta de față, Oare este slobod voia a bate om Roman, și ne judecat?

26. Și auzînd sutașul, mergînd a spus căpitanului, dîcînd, Caută ce vei să faci: că omul acesta este Roman.

27. Și venind căpitanul a țis lui, Spune mie, de ești tu Roman? Iar el a țis, Așa.

28. Și a răspuns căpitanul, Eu cu multă cheltueală am cîștigat cetățenia aceasta. Iar Pavel a țis, Iar eu sunt și născut *întru aceasta*.

29. Deci îndată s'a depărtat de la el cel ce voia să 'l bată; și căpitanul s'a înfricoșat după ce a înțeles că este Roman, și căci îl legase pre el.

30. Și a doa țî vrînd să cunoască adevărul pentru ce se pîrește de Iudei, 'l a slobodit pre el din legături, și a poruncit să vie arhierii, și toată adunarea lor, și aducînd pre Pavel, 'l a pus în mijlocul lor.

CAPITOLUL XXIII.

Și căutând Pavel spre adunare, s'a ȃis. Bărbați, frați, eă cu toată știința bună am viețuit înaintea lui Dumneđeu până în ȃia accasta.

2. Iar arhierul Anania a poruncit celor ce ȃstau lui înainte să ȃ bată preste gură.

3. Atunci Pavel a ȃis cătră el, Bate-te-va Dumneđeu, părete văruiț: și tu seđi judecându-mă duple lege, și împotriva legel poruncești să mă bată?

4. Iar cei ce stăteau înainte au ȃis, Dar pre arhierul lui Dumneđeu blastămi?

5. Iar Pavel a ȃis, N'am știut, fraților, că este arhieru: că scris este, Pre mai marele norodului tău, să nu ȃ grăești de rėu.

6. Decă cunoscėnd Pavel că o parte este Sadduchel, iar alta Farisel, a strigat întru adunare, Bărbați, frați, eă sunt Fariseu, fecior de Fariseu: pentru nădejdea și învierea morților eă mă judec.

7. Și aceasta el grăind, s'a făcut neunire între Farisel și între Sadduchel: și s'a împerechiat mulțimea.

8. Pentru că Sadduchel ȃic că nu este înviere, nici inger, nici duh: iar Farisei le mărturisesc amėndoa.

9. Și s'a făcut strigare mare: și scouându-se cărturari din partea Fariseilor, se priclau, ȃicėnd, Nici un rėu nu aflăm în omul acesta: iar de a grăit lui

duh sau inger, să nu ne împotrivim lui Dumneđeu.

10. Și multă gilceavă făcėndu-se, temėndu-se căpitanul ca să nu rumpă el pro Pavel, a poruncit ostașilor să se pogoare și să ȃ răpească pre el din mijlocul lor, și să ȃ ducă în tabără.

11. Iar în noaptea ce venise stăndu ȃ Domnul înainte, a ȃis, Indrăznește, Pavel: că precum ai mărturisit de mine în Ierusalim, așa ție se cade și în Roma să mărturisești.

12. Iar după ce s'a făcut ȃioă, adunându-se oare-cari Iudei, s'au anatematizat pre el, ȃicėnd că nici vor mânca nici vor bea până nu vor omori pre Pavel.

13. Și erau mai mulți de patruȃeci cei ce făcuseră jurământul acesta.

14. Cari mergėnd la arhierul și la bătrani, au ȃis, Cu anatema ne am anatematizat pre noi înși-ne, ca nimic să nu gustăm până nu vom omori pre Pavel.

15. Acum dar voi arătați căpitanului împreună cu adunarea ca mine să ȃ pogoare pre el la voi, ca cum ați vrea să cercați mai pre amăruntul cele ce sunt pentru el: iar noi, mai înainte de ce se va apropia el, gata sūtem să ȃ omorim pre el.

16. Și auȃnd feciorul suorei lui Pavel de acest vicleșug, mergėnd și intrănd în tabără, a spus lui Pavel.

17. Și chiamănd Pavel pre unul din sutași, a ȃis, Pre tinerele

til, cari au aratat domnului a-
supra lui Pavel.

2. Si chemându-se el, a in-
ceput a 'l piri pre el Tertii, di-
când, Multă pace dobîndînd prin
tine, si isprăvi care se fac la
neamul acesta prin a ta purtare
de grijă.

3. In toată vremea si in tot
locul mărturisim, puternice Fi-
lice, cu toată mulțumita.

4. Iar ca nu mai mult să te
ostenesc; te rog să ne auți pre
noi in scurt cu a ta blîndețe.

5. Că am aflat pre omul acesta
pierdător, si pornind zarvă la
toți Iudeii *ce sînt* in toată lu-
mea, si mai mare eresului Na-
zarinienilor:

6. Care si biserica s'a ispitit
să o spurce; pre care 'l am si
prins, si dupre legea noastră am
vrut să 'l judecăm.

7. Dar venind Lisia căpitanul,
cu multă silă din mâinele noastre
'l a luat,

8. Poruncind pirișilor lui să
vie la tine; de la caro vei putea
singur cercetând, de toate a-
cestea să cunoști, de care noi
pirim pre el.

9. Si împreună adeveriau si
Iudeii, dicend cum că acestea așa
sînt.

10. Iar Pavel a răspuns, fă-
cându'î lui semn domnul să gră-
ească, Știindu-te pre tine că de
mulți ani ești judecător neamu-
lui acestuia, mai cu bună voie
cele pentru mine răspund:

11. Că poți tu cunoaște, că
nu sînt mai mult de cât doă-

spre-dece zile de când m'am
suis să mă inchin in Ierusalim.

12. Si nici in biserica m'au
aflat pre mine cu cineva pri-
cindu-mă, sau turburare făcend
norodului, nici in sinagoguri,
nici in cetate:

13. Nici pot adeveri pentru
care acum mă piresc.

14. Si mărturisesc aceasta tie,
că dupre calea pre care ei o
dic eres, așa slujesc Dumne-
deului părintesc, credend toate
cele scrise in lege si in proo-
roci:

15. Nădejde avend intru Dum-
nedeu, care si însuși aceștia a-
șteaptă, cum că va să fie in-
vierea morților, si a dreptilor si
a nedreptilor.

16. Si intru aceasta si eu mă
nevoesc, ca fără de poticnire
știință să am cătră Dumnedeu
si cătră oameni purerea.

17. Si după mulți ani am ve-
nit ca să fac milostenii la nea-
mul meu, si prinoase.

18. Intru care m'au aflat cu-
rățit in biserica, nu cu gloată,
nici cu gilceavă, niște Iudei din
Asia.

19. Cari trebuia inaintea ta
să vie de față, si să piraască de
au ceva asupra mea.

20. Sau aceștia singuri să
spue, stând eu inaintea soboru-
lui, de au aflat ceva intru mine
strămbătate,

21. Fără numai pentru un
glas acesta care am strigat,
stând intre ei, Pentru invierea
morților eu mă judec astăzi de
vol.

22. Și auzind acestea Filics, 'l a lăsat pre el, fiind că mai cu amăruntul știa cele pentru calea *aceasta*, și a cele. Când Lisia căpitanul se va pogori, voiți înțelege cele pentru voi.

23. Și a poruncit sutașului să păzească Pavel, și să aibă odihnă, și pre nimeni să nu oprească dintr'ăi lui de a 'l sluji sau a veni la el.

24. Iar după câte-va zile venind Filics cu Drusilla murea lui, care era Iudeică, a chemat pre Pavel, și 'l a auzit pre el pentru credința cea întru Hristos.

25. Și grăind el pentru dreptate, și pentru înfrinare, și pentru judecata ce va să fie, înfricoșându-se Filics, a răspuns, Acum mergi; și aflând vreme, te voiu mai chiema.

26. Încă și nădăduind că bani se vor da lui de la Pavel, ca să 'l slobodească: pentru aceea și mai adese ori chemându'l, vorbia cu el.

27. Iar după ce s'au împlinit doi ani s'a pus în locul lui Filics, Porchie Fist: și vrind Filics să facă după plăcerea Iudeilor, a lăsat pre Pavel legat.

CAPITOLUL XXV.

Decî Fist intrând în dregătorie, după trei zile s'a suit în Ierusalim de la Chesariea.

2. Și au arătat lui arhiereul și cel mai de frunte ai Iudeilor asupra lui Pavel, și il rugau pre el,

3. Cerând har asupra lui, ca

să 'l trimeată pre el la Ierusalim, făcând vicleșug ca să 'l ucidă pre el pre drum.

4. Decî Fist a răspuns, că Pavel să se păzească în Chesariea, și el va degrab să meargă acolo.

5. Decî cei tari întru voi, dice el, pogorindu-se împreună, de este ceva rău întru bărbatul acesta, pitească 'l pre el.

6. Și zăbăvind la ei nu mai mult de cât de ce zile, s'a pogorit în Chesariea; și a doa și ședând la divan a poruncit să se aducă Pavel.

7. Și venind el, au stătat împrejurul lui Iudeii cari veniseră din Ierusalim, multe și grele vinuri aducând asupra lui Pavel, pre care nu le puteau să le dovedească.

8. Răspundând el, Nici împotriva legii Iudeilor, nici împotriva bisericei, nici împotriva Chesarului am greșit ceva.

9. Iar Fist vrind să facă plăcere Iudeilor, răspundând a dis lui Pavel, Vocești să te sui în Ierusalim, și acolo pentru acestea să te judeci înaintea mea?

10. Iar Pavel a dis, La divanul Chesarului sunt stând, unde trebuie să mă judec: Iudeilor nici o nedreptate n'am făcut, precum și tu mai bine știi.

11. Pentru că de am făcut nedreptate, și ceva vrednic de de moarte am lucrat, nu mă ferese de moarte: iar dacă nimic nu este din cele ce aceștia mă privesc, nimeni nu poate pre mine să mă dăruească. Pre Chesarul chem.

12. Atunci Fist, grăind împreună cu sfatul, a răspuns, Pre Chesarul ai chemat ? la Chesarul vei merge.

13. Și dacă au trecut câte-va zile Agrippa împăratul și Vernichi s'au pogorit în Chesariea ca să se închine lui Fist.

14. Și zăbăvindu-se zile multe acolo, Fist a spus împăratului pentru Pavel, dîcînd, Un bărbat oare-care este lăsat de Filices legat :

15. Pentru care, fiind eu în Ierusalim, au arătat înaintea mea arhieriei și bătrânii Iudeilor, cerînd împotriva lui judecată.

16. Cătră cari am răspuns, Nu este obiceiul la Romani să dee pre vre un om la pierdere, mai înainte până ce n'are de față oel pirit pre pirișii lui, și loc de răspuns să și iee pentru vina sa.

17. Și adunându-se ei aici, nici o zăbavă făcînd a doa și ședînd la judecată, am poruncit să se aducă bărbatul.

18. Pentru care stînd pirișii lui împrejur, nici o vină aduceau dintr'acelea care prepuneam eu :

19. Ci numai niște întrebări pentru a lor credință aveau asupra lui, și pentru un Iisus, oare-care mort, pre care dicea Pavel că este viu.

20. Și nedumerindu-mă eu de întrebarea aceasta, am dis de voește să mergă în Ierusalim, și acolo să se judece pentru acestea.

21. Iar Pavel chemînd să se păzească el la judecata lui Sevastu,

am poruncit să se păzească până îl voi trimete pre el la Chesarul.

22. Iar Agrippa cătră Fist a dis, Ași fi voit și eu să aud pre acel om. Iar el a dis, mîine vei auzi pre dînsul.

23. Decî a doa și venind Agrippa și Vernichi cu multă fală, și intrînd în divanul palatului, împreună cu căpitanii și cu bărbații cei mai de frunte ai cetății, și poruncind Fist s'a adus Pavel.

24. Și a dis Fist, Agrippa Impărate, și toți bărbații cei ce sînteți împreună cu noi, vedeți pre acesta, pentru care toată mulțimea Iudeilor mi s'a rugat și în Ierusalim și aici, strigînd că nu trebuie să mai trăească el.

25. Iar eu cunoscînd că nimic vrednic de moarte el n'a făcut, și el singur chemînd pre Chesarul, am socotit să îl trimet pre el.

26. Pentru care a scrie ceva adevărat domnului n'am. Pentru aceea îl am adus pre el la voi, și mai virtos înaintea ta, Impărate Agrippa, ca cercetare făcîndu-se să am ce să scriu.

27. Pentru că fără cuviință mi se pare a fi, să îl trimet legat, și pricinele cele asupra lui să nu le însemnez.

CAPITOLUL XXVI.

Iar Agrippa cătră Pavel a dis, Se lasă ție a grăi pentru tine însuși. Atunci Pavel întînd mîina, a răspuns:

2. Pentru toate care mă pîrîesc Iudeii, O împărate Agrippa, mă

vorotesc pre mine fericit a fi, pentru că inaintea ta pot să răspund pentru mine astăzi.

3. Mai virtos, știutor fiind tu de toate cele ale Iudeilor obiceiuri și întrebări: pentru aceea mă rog ca cu îngăduință să mă ascuți pre mine.

4. Pre viața mea cea din tinerețe, care din început s'a făcut in neamul meu în Ierusalim, o știu toți Iudeii;

5. Știindu-mă pre mine mai d'inainte, de vor vrea să mărturisească, că dupre eresul cel prea cu cercare al legii noastre am trăit Fariseu.

6. Și acum pentru nădejdea sfăgăduinței celei ce s'a făcut către părinții noștri de la Dumnezeu, stați judecându-mă:

7. La care sfăgăduință cele douăspre-dece seminții ale noastre, neîncetat ziua și noaptea slujind lui Dumnezeu, nădăjduesc să ajungă. Pentru care nădejde sunt pirît, împărate Agrippe, de Iudei.

8. Ce? lucru necredincios so judecă la voi, dacă Dumnezeu pre morți înviază?

9. Deci mie mi s'a părut, că asupra numelui lui Iisus Nazarineanul trebuia multe împotriva să fac.

10. Care am și făcut in Ierusalim: și pre mulți din sfinți eu in temniță i am închis, luând putere de la arhieriei; și când m'o omoria eu, dam hotărîre.

11. Și la toate sinagourile de multe ori muncindu'i pre ei, îi chiam să hulească; și mult tur-

bându-mă asupra lor, îi goniam până și la cetățile cele din afară.

12. Intru care mergend și la Damasc cu putere și cu poruncă de la arhieriei,

13. Intru amiață-ți am vedut pre cale, împărate, din cer mai mult de cât strălucirea soarelui. lumină strălucind împrejurul meu și a celor ce mergeau cu mine.

14. Și toți noi cădend la pământ, am audit eu glas dicend către mine, și grăind in limba Evreească, Savle, Savle, ce mă gonești? Cu greu își este ție a lovi cu piciorul împotriva bolurilor.

15. Iar eu am dis. Cine ești, Doamne? Iar el a dis, Eu sunt Iisus pre care tu gonești.

16. Ci te scoală, și stai pre picioarele tale: că spre aceasta m'am arătat ție, ca să te aleg pre tine slugă și martur, și a celor ce ai vedut. și a celor intru care mă voi arăta ție;

17. Scoțendu-te pre tine de la norod, și de la Neamurile, la care acum te trimet.

18. Să deschizi ochii lor, ca să se întoarcă de la întunec la lumină, și de la puterea Satanei la Dumnezeu, ca să iese ei ertare păcatelor, și soarte între sfinți prin credința cea intru mine.

19. Pentru aceea, împărate Agrippe, nu m'am făcut neascultător vedeniei cerești.

20. Ci celor din Damasc întei, și din Ierusalim, și din toată țara Iudeei, și Neamurilor, am mărturisit să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu.

făcând lucruri vrednice de po-
căință.

21. Pentru acestea Iudeii
prindându-mă în biserică, se
ispitiau să mă omoare.

22. Iar dobîndind ajutorul cel
de la Dumneșeu, până în ziua
aceasta stau, mărturisind la mic
și la mare, nimic grăind afară
de cele ce și proorocii au proo-
rociat că vor să fie și Moisi.

23. Că va pătimi Hristos și că
el înteu din învierca morților,
lumină va vesti norodului și
Neamurilor.

24. Și acestea el răspundînd,
Fist cu mare glas a șis, Te încu-
bunești, Pavel; cartea cea multă
spre nebulie te întoarce.

25. Iar el a șis, Nu mă încu-
bunesc, puternice Fiste; ci ale
adevărului și ale înțelepciunei
cuvinte grăesc.

26. Că știe pentru acestea, împă-
răatul, cătră care și îndrăz-
nind, grăesc: că nu socotesc a
ceva dintr'acestea neștiut lui;
că nu s'a făcut în unghiă a-
ceasta.

27. Crești, împărate Agrippa,
pre prooroci? Știu că crești.

28. Iar Agrippa cătră Pavel a
șis, Cu puțin de nu mă faci să
fiu Creștin.

29. Iar Pavel a șis, Ași pofti
de la Dumneșeu, și cu puțin
și cu mult, nu numai tu, ci și
toți cel ce mă aud pre mine
astăzi, să se facă într'acest fel
precum și eu sînt, afară de le-
găturile acestea.

30. Și acestea șicînd el, s'a
sculat împăratul, și domnul, și

Vernichi, și cei ce ședeau îm-
preună cu ei;

31. Și depărtîndu-se, grăiau
unul cătră altul, șicînd, Nimic
vrednic de moarte saă de legă-
turii face omul acesta.

32. Iar Agrippa a șis lui Fiste,
Se putea slobodi omul acesta,
de n'ar fi chemat pre Chesarul.

CAPITOLUL XXVII.

Iar după ce s'a judecat ca să
mergem noi în Italia, dat-au
pre Pavel și pre alții oare-carii
legați unii sutaș a nume Iulie,
din ceata Sevastienească.

2. Și intrînd într'o corabie de
la Adramit, vrînd să mergem
pre lingă locurile Asiei, am
purces; fiind cu noi Aristarh,
Machedoneanul din Tessalonic.

3. Și a doa zi am venit în
Sidon. Și cu iubire omenească
arătîndu-se Iulie cătră Pavel, i
a dat voie să meargă pre la
prietenii să dobindească purtare
de grijă.

4. Și de acolo purcedînd, am
venit subț Chipru, pentru că
vînturile erau împotriva.

5. Și trecînd marea Chili-
chiei și a Pamfiliei, am venit la
Mira o cetate a Lichiei.

6. Și acolo aflînd sutașul o
corabie din Alecsandria mer-
gînd în Italia, ne a băgat pre
noi într'însa.

7. Și în multe zile vîslînd cu
zăbavă, și abia sosînd lingă
Chuid, nelăsîndu-ne pre noi
vîntul, am trecut pro subț Crit,
alătura cu Salmoua;

8. Și de abia trecând, am venit la un loc ce se cheama Limanuri bune; de care era aproape cetatea Lasia.

9. Și multă vreme trecând, și fiind mergerea corabiei cu primădie, pentru că și postul trecut, îl sfătuia pre el Pavel.

10. Dîcîndu-le lor, Bărbaților, ved că cu necaz și cu multă pagubă, nu numai a povărei și a corabiei, ci și a sufletelor noastre, va să fie mergerea corabiei.

11. Iar sutașul pre cărmaciū și pre chivernisitoriul corabiei asculta mai mult, de cât cele ce grăia Pavel.

12. Și nefiind limanul bun de ernat, cei mai mulți făceau sfat să se ducă de acolo, ca de ar putea să ajungă la Finichia, să erneze; care este limanul Critului, care caută spre Liva și spre Iior.

13. Și suflând austrul, părăndu-le lor că vor dobîndi voia lor, rîdicînd păzele, au văslit pre marginile Critului.

14. Iar nu după multă vreme s'a întăritat asupra lui un vînt viforitor, ce se cheamă Evroclidon.

15. Și rîpindu-se corabia, și neputînd merge împotriva vîntului, slobođindu-ne după valurii ne purtam.

16. Și trecînd un ostrov oarecare ce se cheama Clavdi, abia am putut prinde luntrea.

17. Care trăgîndu-o în corabie ajutorințe întrebuintău încingînd corabia; și temîndu-se să nu

cađă în sirt, slobođind vetrele așa se purtaū.

18. Și fiind noi foarte impresurați de viscol, a doa *đi* au făcut lepădare din corabie;

19. Și a treia *đi* noi cu mînele noastre am lepădat uneltele corabiei.

20. Și nici soarele nici stelele arătîndu-se în multe ăile, și vifor nu puțin fiindu-ne asupra, se luase drept aceea, toată nădejdea de a ne mîntui noi.

21. Și multă flămîndire fiind, atunci stînd Pavel în mijlocul lor, a đis. Se cădea, O bărbaților, ascultîndu-mă pre mine, să nu fi purces din Crit, și să fi cîștigat necazul acesta și paguba.

22. Și acum vă indemn pre voi să aveți voie bună: că perire nici unui suflet nu va fi dintru voi, fără numai corabiei.

23. Că 'mi a stătut înainte într'această noapte ingerul lui Dumneđu, al căruia sînt eu, și căruia slujesc,

24. Dîcînd, Nu te teme, Pavle; inaintea Chesarului și se cade să stai; și iată, 'ți a dăruit ție Dumneđu pre toți cei ce sînt în corabie cu tine.

25. Drept aceea, fiți cu bună nădejde, bărbaților: că cred lui Dumneđu, că așa va fi precum mi s'a đis mie.

26. Și într'un ostrov oarecare este să cădem noi.

27. Și dacā s'a implinit a patra-spre-dece noapte, purtîndu-ne noi cu corabia în marea Adriei, pre la mieđu noptei le pā-

rea corăbierilor că se apropie la vre o margine;

28. Și slobodind măsura, au aflat stânjinii două-zeci: și puțin de acoloa trecând, și iarăși măsurând, au aflat stânjinii cincispre-zece.

29. Și temându-se ca nu cumva în locuri prundoase să cadă, aruncând patru anghire despre cărma corabiei, poftiau să se facă dioă.

30. Iar corăbierii căutând să fugă din corabie, și slobodind luntrea în mare, cu prilej ca acela, ca cum ar vrea despre pisc să slobodească anghirele.

31. Dis-a Pavel sutașului și ostașilor, De nu vor rămânea aceeaștia în corabie, voi nu vă veți putea mântui.

32. Atunci au tăiat ostașii funiele luntrei, și o au lăsat să cadă.

33. Iar până când vrea să se facă dioă, Pavel ruga pe toți să mănânce bucate, dicând, Patruspre-zece zile sunt astăzi de când n'ați mâncat, așteptând și nimic gustând.

34. Pentru aceea vă rog pe voi să mâncați: că aceasta este spre mântuirea voastră: că nici unuia din voi un păr din cap nu va cădea.

35. Și dicând acestea, și luând pâine, a mulțumit lui Dumnezeu înaintea tuturor: și frângând, a început a mânca.

36. Și voie bună toți făcând, au luat și ei de au mâncat.

37. Și eram în corabie toți,

suflete două sute și șapte-zeci și șese.

38. Și săturându-se de bucate, au ușurat corabia, aruncând griul în mare.

39. Și dacă s'a făcut dioă, pământul nu 'l cunoștea: iar velleau de departe un sin ce avea țermuri, la care se sfātuiau, de ar fi cu puțință, să scoată corabia.

40. Și trăgând afară anghirele, s'au slobodit pre mare, și împreună slăbind funiele cărmelor, și redicând vetrila cea mică după vântisorul care sufla, trăgeau spre țermuri.

41. Și cădând într'un loc dintre două mări, s'a înfipt corabia; și piscul d'inainte s'a implintat și sta neclătit, iar partea din apoi se rumpea de sila valurilor.

42. Iar ostașii au făcut sfat să inoate pre cel legați, ca să nu inoate cineva și să scape.

43. Iar sutașul, vrind să fe-rească pre Pavel, a oprit sfatul lor; și a poruncit ca cei ce vor putea să inoate, sărind mai înteu, să easă la pământ:

44. Iar cei-l-alți, unii pre scânduri, alții pre alt ceva din corabie. Și așa s'a făcut de au scăpat toți la uscat.

CAPITOLUL XXVIII.

Si dacă au scăpat, atunci au cunoscut că se cheamă ostrovul Melit.

2. Iar varvarii au făcut nu puțină milă cu noi; că făcând foc,

ne au primit pre noi pre toti, pentru ploaca si frigul ce era.

3. Si stringend Pavel gateje multe, si puindu-le in foc, esind o vipera din caldura, s'a apucat de maina lui.

4. Si daca au vedut varvarii spanzurand vipera de maina lui, diceau unu catre altul. Cu adevarat ucigas este omul acesta, care mantuindu-se din mare, judecata lui Dumnezeu nu l'a lasat sa traiesca.

5. Deci el scuturand vipera in foc, nici un reu n'a patimit.

6. Iar ei asteptau sa se umfle el, sau sa cada de pripa mort: si asteptand ei mult, si vedend ca nu se facuse nici un reu intru el, intorcandu-se, ii diceau ca este dumnezeu.

7. Si imprejurul locului aceuia erau satele mai marelui ostrovului, a nume Poplie; care primindu-ne pre noi, trei zile cu omenie ne a ospatat.

8. Si s'a intemplat de zacea tatăl lui Poplie, fiind cuprins de friguri si de urdinare cu sange; catre care intrand Pavel, si rugandu-se, puindu-si mainele pre el, l'a vindecat.

9. Si aceasta facandu-se, si altii carii aveau boale in ostrovul acela veniau si se vindecau:

10. Carii si cu multa cinste ne au cinstit pre noi; si cand am purces noi, ne au pus cele ce erau de trebuinta.

11. Si dupa trei luni ne am pornit cu o corabie Alecsandrieneasca ce ernase in ostrov, care era cu semnul Dioscurilor.

12. Si sosind in Siracusa, ne am zabavit acolo trei zile.

13. Si de acolo incungurand, am venit in Righia: si preste o zi sufland austrul, a doa zi am venit in Potioli:

14. Unde afland fraii, ne au rugat de ne am zabavit la ei septe zile: si asa am venit in Roma.

15. Si de acolo fraii audind cele pentru noi, au esit intru intimpinarea noastra pana la forul lui Appie, si pana la Trei ciroiume: pre carii vedendu-l Pavel, si multumind lui Dumnezeu, a luat indrazneala.

16. Iar daca am venit in Roma, sutasul a dat pre cei legati voivodului oastei: iar lui Pavel i s'a dat voie sa petreaca deosebi cu ostasul cel ce il pazia pre el.

17. Si a fost, dupa trei zile a chemat Pavel pre cei mai mari ai Iudeilor, si adunandu-se ei, a dis catre densii, Barbați, fraii, eu nimic impotriva norodului facend, sau obiceiurilor parintesti, legat fiind in Ierusalim m'am dat in mainele Romanilor.

18. Carii, judecandu-mă voiau sa mă slobodeasca, pentru ca nici o vina de moarte era intru mine.

19. Iar graindu-mi Iudeii impotriva, am fost silit a chieama pre Chesarul; nu ca as avea intru oeva a piri pre neamul meu.

20. Deci pentru aceasta pricina v'am chemat pre voi, sa vă ved, si sa vorbeso cu voi: ca

pentru nădejdea lui Israil cu acest lanț sunt legat

21. Iar el către dânsul aŭ zis, Noi nici cărți pentru tine am luat din Iudeea, nici venind cineva din frați ne a spus, saŭ a grăit ceva rău pentru tine.

22. Ci ne rugăm să auzim de la tine socotelele ce ai: că de eresul acesta, știm noi că prețutindenea împotriva i se dice.

23. Și rînduindu'i lui di, aŭ venit la dânsul la gazdă mai mulți; cărora mărturisind le spunea de împărăția lui Dumnezeu, dovedindu-le lor cele pentru Iisus, din legea lui Moisi și din proroc, de dimineața până sara.

24. Și unii credeau cele ce se diceau, iar alții nu credeau.

25. Și neunindu-se el unul cu altul, s'aŭ dus, dîcînd Pavel un cuvînt, Bine a grăit Duhul Sfînt prin prorocul Isaia către pășinți noștri,

26. Dîcînd, Mergi la norodul

acesta, și di, Cu auzul veți auzi, și nu veți înțelege; și privind veți privi, și nu veți vedea:

27. Că s'a îngroșat inima norodului acestuia, și cu urechile greŭ aŭ audit, și ochii lor s'a închis; ca nu cumva să vadă cu ochii, și cu urechile să audă, și cu inima să înțeleagă, și să se întoarcă, și să 'I vindec pre el.

28. Drept aceea, cunoscut să vă fie voă, că Neamurilor s'a trimis mîntuirea lui Dumnezeu, și el vor auzi.

29. Și acestea el dîcînd, aŭ eșit Iudeii, multă prigonire avînd între dînșii.

30. Și a petrecut Pavel doi ani, deplin cu a sa chirie, și primia pre toți cari veniau către el,

31. Propoveduind împărăția lui Dumnezeu, și învățînd cele ce sînt pentru Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăzneala, fără opreală.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ ROMÂNÎ.

CAPITOLUL I.

Pavel, sluga lui Iisus Hristos, chemat apostol, ales spre evanghelia lui Dumnezeu,

2. (Care mai înainte a făgădui'o prin prorocii sîi întru sfînte scripturi.)

3. Pentru Fiul sîu Iisus Hristos, Domnul nostru, cel ce s'a

născut din sămânța lui David după trup;

4. Care s'a hotărît Fiul lui Dumnezeu întru putere, după duhul sfințeniei, prin învierea din morți;

5. Prin care am luat harul și apostoliea, spre ascultarea credinței întru toate neamurile, pentru numele lui;

6. Intre cari sunteți și voi chemați ai lui Iisus Hristos;

7. Tutulor celor din Roma, iubiților lui Dumnezeu, celor chemați sfinți: Iar voă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

8. Întâi dar, mulțumesc Dumnezeului meu prin Iisus Hristos pentru voi toți, căci credința voastră se vestește în toată lumea.

9. Că marturimă este mie Dumnezeu, căruia slujesc cu duhul meu întru evanghelia Fiului lui, că neîncetat fac pomenire de voi;

10. Tot de-a-una întru rugăciunile mele rugându-mă, ca doară când-va bine mi s'ar întâmpla cu voia lui Dumnezeu ca să vin la voi.

11. Că doresc să vă ved pre voi ca să vă dau voă vre un dar duhovnicesc spre întărirea voastră:

12. Și aceasta este, ca să mă mângaiă împreună cu voi prin credința cea d'impreună a voastră și a mea.

13. Și nu voi să nu știți voi, fraților, că de multe ori am gândit ca să vin la voi, (și am fost oprit până acum,) ca să am

ceva roadă și întru voi, precum și întru celelalte Neamuri.

14. Că Eliniilor și Varvarilor, înțelepților și neînțelepților dator sunt.

15. Așijderea, cât este după a mea nevointă, sunt gata și voă celor din Roma să vă bine vestesc.

16. Că nu mă rușinez de evanghelia lui Hristos: că puterea lui Dumnezeu este spre mântuire tot celui ce crede; Iudeului mai întâi, și Eliniului.

17. Că dreptatea lui Dumnezeu întru dânsa se descopere din credință în credință: precum este scris, Dreptul din credință va fi viu.

18. Pentru că se descopere mânia lui Dumnezeu din cer preste toată păgânătatea și nedreptatea oamenilor, cari țin adevărul întru nedreptate.

19. Pentru că ce este cunoscut a lui Dumnezeu arătat este întru densi; că Dumnezeu le a arătat lor.

20. Pentru că cele nevădute ale lui de la zidirea lumii, din faptele socotindu-se, se ved; și veșnică puterea lui și Dumnezeirea; ca să fie ei fără de răspuns.

21. De vreme ce cunoscând pre Dumnezeu, nu ca pre Dumnezeu / / au slăvit, nici / / au mulțumit; ci s'au făcut izădarnici întru cugetele lor, și s'a întunecat cea ne înțelegătoare inima lor.

22. Dicându-se pre sine a fi înțelepți, au nebunit.

23. Și au mutat slava lui Dumnezeu celui nesticăcios întru asemănarea chipului omului celului stricăcios, și al paserilor, și al celor cu patru picioare, și al celor ce se tirăsc.

24. Pentru aceea 'I a și dat Dumnezeu pre ei întru poftele inimelor lor în necurăție, ca să se spurce trupurile lor întru ei singuri.

25. Cari au mutat adevărul lui Dumnezeu întru minciună. și au cinstit și au slujit făpturei mai virtos de cât Făcătorului, care este bine-cuvântat în vecl. Amin.

26. Pentru aceea 'I a dat pre ei Dumnezeu întru patimi de ocară: că și muierile lor 'și au schimbat rânduiala cea firească întru ceea ce este împotriva firei:

27. Așijderea și bărbații, lăsând cea duple fire rânduială a părții femeșii, s'au aprins întru pofta lor unul spre altul; bărbați cu bărbați rușinea lucrându-o, și răsplătirea ce li se cădea a rătăcirii lor, întru sineși, luându-o.

28. Și precum n'au cercat ei a avea pre Dumnezeu întru cunoștință, așa 'I a dat pre ei Dumnezeu întru minte neiscușită, a face cele ce nu se cade;

29. Plini fiind de toată nedreptatea, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de răutate; plini de pismă, deucidere, de sfadă, de înșelăciune, de năravuri rele; șoptitori,

30. Grăitori de rău, uritori de

Dumnezeu, ocăritori, semeți trufași, aflători de rele, neascultători de părinți,

31. Noințelegători, nestatornici întru aședămenturi, fără dragoste, neimpăcăciosi, nemilostivi:

32. Cari dreptatea lui Dumnezeu știind, cum că cei ce fac unele ca acestea vrednici de moarte sânt, nu numai fac acestea, ci încă și bine-voesc cu cei ce le fac.

CAPITOLUL II.

Pentru aceea fără de răspuns ești, O omule, tot cel ce judeci: căci întru ce judeci pre altul, pre tine însuși te ostindesti; că aceleași faci, cel ce judeci.

2. Iar știm că judecata lui Dumnezeu este duple adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea.

3. Și oare socotești aceasta, o omule, cel ce judeci pre cei ce fac unele ca acestea, și tu însuși aceleași faci, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4. Sau au nu bagi samă de bogățiile bunătății lui, și de îndăgăduința, și de îndelungă răbdarea lui; necunoscând că bunătatea lui Dumnezeu te aduce la pocăință?

5. Ci duple impietrirea ta și nepocăita inimă îți aduni ție mânia în ziua mâniei și a descoperirii dreptei judecării a lui Dumnezeu;

6. Care va răsplăti fie-căruia duple faptele lui:

7. Celor ce prin răbdarea lui legi cele de folos, fiind învăţat crului bun caută slavă şi cinste din lege;

8. Iar celor prigonitori, carişi nesticăciune, viaţa vecinică. vâţuitor orbilor, lumină celor se pun impotriva adevărului, şi dintru întunec, şi se supun nedreptăţei, mânie şi urgie,

9. Necaz şi strămtorare preste tot sufletul omului celui făcător de rău, al Iudeului mai înteiu, şi al Ellinului;

10. Iar slavă, şi cinste, şi pace, tot celui ce face binele, Iudeului mai înteiu; şi Ellinului;

11. Că nu este făţărnicie la Dumnedeş.

12. Căci căi fără de lege au greşit, fără de lege vor şi peri: şi căi în lege au greşit prin lege se vor judeca;

13. (Că nu auditorii legii sânt drepti la Dumnedeş, oi făcătorii legii se vor indrepta.

14. Căci când Neamurile, cele ce n'au lege, din fire fac ale legii, aceia lege neavând, ei singuri işi sânt lege:

15. Cari arată fapta legii scrisă întru inimile lor, împreună mărturisindu-le lor cunoştinţa lor, şi cugetele lor întru sine pîrîndu-se sau şi dându'şi răspuns de indreptare;)

16. În ziua când va judeca Dumnedeş cele ascunse ale oamenilor dupre evanghelia mea prin Iisus Hristos.

17. Iată, tu te numeşti Iudeu, şi te odihneşti în lege, şi te laudă întru Dumnedeş,

18. Şi cunoşti voia lui, şi a-

legi cele de folos, fiind învăţat din lege;

19. Şi te nădăjduieşti a fi povăţuitor orbilor, lumină celor dintru întunec,

20. Indreptător celor fără de minte, învăţător pruncilor, având inchipuirea ştiinţei şi a adevărului în lege.

21. Drept aceea, tu cel ce înveţi pre altul, pre tine căci nu te înveţi? cea ce propovedueşti să nu fure, fur?

22. Cea ce dici să nu preacurvească, preacurveşti? cea ce uręşti idolii, fură cele sfinte?

23. Cea ce te laudă în lege, prin călcarea legii necinsteşti pre Dumnedeş?

24. Că numele lui Dumnedeş pentru voi se huleşte întru Neamuri, precum este scris.

25. Că tăerea împrejur toloseşte, dacă faci legea: iar dacă eşti călcător de lege, tăerea ta împrejur. netăero împrejur s'a făcut.

26. Drept aceea de va păzi netăerea împrejur indreptările legii, au nu se va socoti netăerea lui împrejur în loc de tăere împrejur?

27. Şi au nu te va judeca netăerea împrejur cea de fire, implinind legea, pre tine care prin slovă şi prin tăerea împrejur, eşti călcător de lege?

28. Că nu cel din afară arătat, este Iudeu; nici cea din afară arătată în trup esto tăere împrejur:

29. Ci cel dintru ascuns, acela este Iudeu; şi tăerea împrejur

este cea a inimii, întru duhul, iar nu prin slovă; a căruia laudă nu *este* de la oameni, ci de la Dumnezeu.

CAPITOLUL III.

Ce este dar mai mult Iudeului? sau care este folosul tăeroi împrejur?

2. Mult în tot chipul: întăiu, că lor s'aū incredințat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Că ce este dacă n'aū crezut unii? aū doară necredința lor va face netrebnică pre credința lui Dumnezeu?

4. Să nu fie: ci fie Dumnezeu adevărat, și tot omul mincinos; precum este scris, Ca să te îndreptezi întru cuvintele tale, și să biruești când vei judeca tu.

5. Și de vreme ce nedreptatea noastră adevărează pre dreptatea lui Dumnezeu, ce vom dice? Aū doară nedrept este Dumnezeu care aduce mânia? (Ca un om grăesc.)

6. Să nu fie: că atunci în ce chip va judeca Dumnezeu lumea?

7. Că de vreme ce adevărul lui Dumnezeu întru a mea minciună a prisosit spre slava lui; drept ce încă și eu ca un păcătos mă judec?

8. Și nu, (precum suntem hulii, și precum dic unii că grăim noi,) Să facem cele rele, ca să vie cele bune? a căror osindă dreaptă este.

9. Ce dar? aū doară întrecem

pre ei? Nicî de cum: pentru că mai înainte am vinuit și pre Iudei și pre Ellini, că toți subț păcat sūnt;

10. Precum este scris, Nu este drept nici unul:

11. Nu este cine să înțeleagă, și nu este cine să caute pre Dumnezeu.

12. Toți s'aū abătut, împreună netrebnic s'aū făcut; nu este cel ce face bine, nu este până la unul.

13. Mormint deschis *este* gitlejul lor; cu limbele lor aū violenit; venin de aspidă *este* subț buzele lor:

14. A căror gură de blăstăm și de amărăciune este plină.

15. Grabnice sūnt picioarele lor a vărsa sânge;

16. Sfărîmare și nevoe sūnt întru căile lor.

17. Și calea păcei n'aū cunoscut.

18. Nu este frica lui Dumnezeu înaintea ochilor lor.

19. Iar știm să câte dice legea, celor ce sūnt în lege dice: ca toată gura să se astupe, și vinovată să fie toată lumea înaintea lui Dumnezeu.

20. Pentru că din faptele legel nu se va îndrepta nici un trup înaintea lui: că prin lege *este* cunoștința păcatului.

21. Iar acum afară de lege dreptatea lui Dumnezeu s'a arătat, fiind mărturisită de lege și de prooroci;

22. Adecă dreptatea lui Dumnezeu *care vine* prin credința lui Iisus Hristos la toți și pre-

ste toți cei ce cred : că nu este osebire.

23. Pentru că toți au păcătuit, și se lipsesc de slava lui Dumnezeu;

24. Carii se îndreptează în dar cu harul lui prin răscumpărarea cea întru Hristos Iisus :

25. Pre care 'l a rânduit Dumnezeu a fi curățire prin credință întru sângele lui, spre arătarea dreptăței lui pentru eretarea păcatelor celor mai înainte făcute, întru multă răbdarea lui Dumnezeu ;

26. Spre arătarea dreptăței lui în vremea de acum: ca să fie el drept, și îndreptând pre cel ce este din credința lui Iisus.

27. Deci unde este lauda? S'a inchuiat. Prin care lege? a faptelor? Nu: ci prin legea credinței.

28. Socotim dar că cu credința se va îndrepta omul fără faptele legei.

29. Au doară Dumnezeu este al ludeilor numai? iar nu și al Neamurilor? Adevărat, și al Neamurilor:

30. Căci unul este Dumnezeu, care va îndrepta tăerea împrejur din credință, și netăerea împrejur prin credință.

31. Deci au doară stricăm legea prin credință? Să nu fie: ci întărim legea.

CAPITOLUL IV.

Deci ce vom dice că Avraam părintele nostru să fi aflat după trup?

2. Că de s'a îndreptat Avraam

din fapte, are laudă; ci nu la Dumnezeu.

3. Că ce dice scriptura? Și a crezut Avraam lui Dumnezeu și s'a socotit lui întru dreptate.

4. Iar celui ce lucrează, plata nu i se socotește după har, ci după datorie.

5. Iar celui ce nu lucrează, ci crede întru cela ce îndreptează pre cel păcătos, i se socotește credința lui întru dreptate.

6. Precum și David vorbește despre fericirea omului, căruia Dumnezeu îl socotește dreptatea fără de fapte,

7. *Țicând*, Fericii acei cărora s'au ertat fără de legile, și cărora s'au acoperit păcatele.

8. Fericit bărbatul căruia nu 'l va socoti Domnul păcatul.

9. Deci fericirea aceasta întru tăcerea împrejur *este numai*, sau și întru netăerea împrejur? că dicem că s'a socotit lui Avraam credința întru dreptate.

10. Dar cum s'a socotit lui? întru tăcerea împrejur fiind, sau întru netăerea împrejur? Nu întru tăcerea împrejur, ci întru netăerea împrejur.

11. Și semnul tăerei împrejur a luat, pecete a dreptăței credinței care avea întru netăerea împrejur: ca să fie el tată tuturor celor ce cred prin netăcerea împrejur; ca să se socotească și lor dreptate:

12. Și tată tăerei împrejur nu numai celor ce sunt din tăcerea împrejur, ci și celor ce umblă în urnele credinței celei dintru ne-

tăerea împrejur a părintelui nostru Avraam.

13. Că nu prin lege este lui Avraam făgăduința. sau seminției lui, ca să fie el moștenitor lumii, ci prin dreptatea credinței.

14. Că de *sunt* cei din lege moștenitori, în zadarnică s'a făcut credința, și s'a stricat făgăduința:

15. Că legea mânie lucrează: că unde nu este lege, *acolo* nici călcarea de lege nu este.

16. Pentru aceasta din credință este, ca să fie după har; ca să fie stătătoare făgăduința la toată seminția; nu numai la ceea ce este din lege, ci și la ceea ce este din credința lui Avraam; care este tată noastră tuturor,

17. (Precum este scris, Că tată al multor neamuri te am pus,) înaintea lui Dumnezeu căruia a crezut, celui ce înviază morții, și cheamă cele ce nu sunt ca cum ar fi.

18. Care mai pre sus de nădejde într-o nădejde a crezut, că va fi el tată al multor neamuri; după cum i s'a dat, Așa va fi sămânța ta.

19. Și neslăbind în credință, nu s'a uitat la trupul său cel omorât, fiind mai de o sută de ani, nici la omoriciunea pântecelui Sarei:

20. Și într-o făgăduința lui Dumnezeu nu s'a îndoit cu necredința: ci s'a întărit cu credința, dând slavă lui Dumnezeu:

21. Și deplin știind că ce 'l a făgăduit, puternic este și a face.

22. Pentru aceea i s'a și socotit lui spre dreptate.

23. Și nu s'a scris pentru el numai, că i s'a socotit;

24. Ci și pentru noi, cărora va să ni se socotească, celor ce credem într-o ceta ce a sculat pe Iisus Hristos Domnul nostru din morți;

25. Care s'a vîndut pentru greșalele noastre, și s'a sculat pentru îndreptarea noastră.

CAPITOLUL V.

Drept aceea, îndreptați fiind din credință, pace avem către Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos:

2. Prin care și apropiere am aflat prin credință la harul acesta într-o care stăm, și ne lăudăm într-o nădejdea slavei lui Dumnezeu.

3. Și nu numai, ci ne și lăudăm într-o necazuri: știind că necăzul răbdare lucrează;

4. Iar răbdarea, curățire; iar curățirea, nădejde:

5. Iar nădejdea nu se rușinează; că dragostea lui Dumnezeu s'a vărsat într-o inimile noastre prin Duhul Sfânt cel ce s'a dat noastră.

6. Pentru că Hristos, încă fiind noi neputincioși, în vremea cea cuviincioasă pentru cei necredincioși a murit.

7. Că abia va muri cineva pentru cel drept: că pentru cel bun poate și îndrăznește cineva a muri.

8. Și întărește Dumnezeu dra-

gostea sa spre noi, că încă păcătoși fiind noi, Hristos pentru noi a murit.

9. Cu mult mai virtos dar acum, îndreptați fiind cu sângele lui, ne vom mântui printr'insul de mânie.

10. Că de vreme ce fiind noi vrăjmași, ne am împăcat cu Dumnezeu prin moartea Fiului lui, cu mult mai virtos fiind împăcați, ne vom mântui întru viața lui.

11. Și nu numai, ci ne și lăudăm întru Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care acum împăcarea am luat.

12. Pentru aceea, precum printr'un om a intrat păcatul în lume, și prin păcat moartea; și așa la toți oamenii moartea a trecut, pentru că toți au păcătuit:

13. (Că până la lege păcatul era în lume: dar păcat nu se socotește, nefiind lege.

14. Ci a împărățit moartea de la Adam până la Moisi, și preste cei ce n'au păcătuit după asemănarea greșelii lui Adam, care era chip al celui viitor.

15. Ci nu precum greșala, așa și darul. Că de au murit prin greșala unuia oei mulți, cu mult mai virtos harul lui Dumnezeu și darul prin harul unui om, Iisus Hristos, întru mulți s'a împuțit.

16. Și nu precum prin unul ce a păcătuit, este darul: că judecata dintr'unul este spre osîndire, iar darul din multe greșale spre îndreptare.

17. Că de vreme ce pentru

greșala unuia moartea a împărățit prin unul; cu mult mai virtos cei ce au luat prisosința harului și a darului dreptăței vor împărăți întru viață prin cel unul, Iisus Hristos.)

18. Pentru aceea dar precum prin greșala unuia întru toți oamenii a intrat osîndirea; așa și prin îndreptarea unuia întru toți oamenii a intrat îndreptarea vieței.

19. Că precum pentru neascultarea unui om, păcătoși s'au făcut cei mulți, așa și prin ascultarea unuia, dreptți se vor face oei mulți.

20. Inșă legea a intrat, ca să se împuțască greșala. Și unde s'a împuțat păcatul, acolo a prisosit harul:

21. Ca precum a împărățit păcatul spre moarte, așa și harul să împărătească prin dreptate spre viață vecinică, prin Iisus Hristos Domnul nostru.

CAPITOLUL VI.

Ce vom dice dar? Rămânea vom în păcat, ca să se împuțască harul?

2. Să nu fie. Căci cari am murit păcatului, în ce chip încă vom mai fi vii întru densus?

3. Aă nu știți, că ori câți întru Iisus Hristos ne am botezat, întru moartea lui ne am botezat?

4. Că împreună cu el ne am îngropat prin botez întru moarte: ca în ce chip s'a sculat Hristos din morți prin slava Tatălui,

asa și noi intru innoirea vieții să umblăm.

5. Că de vreme ce împreună odrăslii ne am făcut cu asemănarea morții lui, deci și învierii lui vom fi părtași.

6. Aceasta știind, că omul nostru cel vechi *cu dânsul* împreună s'a răstignit, ca să se strice trupul păcatului, ca să nu mai slujim noi păcatului.

7. Pentru că cel ce a murit s'a îndreptat de păcat.

8. Că de am murit împreună cu Hristos, credem că vom și via împreună cu dânsul:

9. Știind că Hristos cel ce a înviat din morți nu mai moare; că moartea pre dânsul nu 'l mai stăpânește.

10. Că de a murit, păcatului odată a murit: iar de viază, viază lui Dumnezeu.

11. Așa și voi socotiți-vă pre voi morți a fi păcatului, și vii lui Dumnezeu întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

12. Să nu împărătească dar păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să 'l ascultați pre el întru poftele lui.

13. Nici să vă faceți mădulările voastre arme de nedreptate păcatului: ci să vă puneți pre voi înaintea lui Dumnezeu, că din morți vii, și mădulările voastre arme de dreptate înaintea lui Dumnezeu.

14. Că păcatul pre voi nu vă va stăpâni: că nu sunteți sub lege, ci sub har.

15. Ce dar? păcatului-vom, căci

nu suntem sub lege, ci sub har? Să nu fie.

16. Aș nu știți, că celui ce vă dați pre voi robi spre ascultare, robi sunteți aceluia pre care ascultați; sau păcatului spre moarte, sau ascultării spre dreptate?

17. Ci mulțumim lui Dumnezeu, căci ați fost robi păcatului, dar ați ascultat din inimă după chipul învățătorei la care v'ați dat.

18. Și slobozindu-vă de păcat, v'ați făcut robi dreptății.

19. Omenește grăesc pentru slăbăciunea trupului vostru: că precum v'ați făcut mădulările voastre roabe necurăției și fără de lege spre fără de lege; așa acum să vă faceți mădulările voastre roabe dreptății spre sfințenie.

20. Căci când erați robi păcatului, erați slobozi de dreptate.

21. Caro roadă dar ați avut atunci întru acelea de care acum vă rușinați? că sfârșitul acelora *este* moartea.

22. Iar acum slobozindu-vă din păcat, și făcându-vă robi lui Dumnezeu, aveți roada voastră spre sfințenie, iar sfârșitul viața večnică.

23. Pentru că plata păcatului *este* moartea; iar darul lui Dumnezeu *este* viața večnică întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

CAPITOLUL VII.

Aș nu știți, fraților, (că celor ce știu legea grăesc,) că le-

mea stăpânește pre om în câtă vreme trăește?

2. Că mulțerea cu bărbat, leșută este de lege bărbatului până când trăește el; iar de 'l a murit bărbatul ei, s'a deslegat de legea bărbatului.

3. Drept aceea, trăindu'î bărbatul ei, prea-curvă se chieamă, de va fi cu alt bărbat: iar de 'l va muri bărbatul ei, slobodă este de lege, a nu fi ea prea-curvă, fiind cu alt bărbat.

4. Pentru aceea, frați! mei, și voi v'ați omorit legei prin trupul lui Hristos; ca să fiți voi al altuia, al celui ce a înviat din morți, ca să aducem roadă lui Dumnezeu.

5. Căci când eram în trup, patimele păcatelor, cele prin lege lucrau întru mădulările noastre ca să aducă roada morței.

6. Iar acum ne am slobodit de lege, murind noi aceleia întru care eram ținuți; ca să slujim întru înnoirea duhului, iar nu întru vechitura slovei.

7. Ce dar vom dice? Aă doară legea păcat este? Să nu fie. Ci păcatul nu 'l am cunoscut, fără numai prin lege: că și pre poftă nu o ași fi știut, de n'ar fi dis legea, Să nu poștești.

8. Ci pricină luând păcatul prin poruncă, a lucrat întru mine toată pofta. Că fără de lege păcatul era mort.

9. Și eu trăiam fără de lege onre-când: iar venind porunca, păcatul a înviat, iar eu am murit.

10. Și mi s'a aflat mie porunca, care era spre viață, aceea a fi spre moarte.

11. Că păcatul, luând pricină prin poruncă, m'a amăgit, și prin aceea m'a omorit.

12. Drept aceea, legea sfintă este, și porunca sfintă, și dreaptă, și bună.

13. Deci oare ce era bun, mie mi s'a făcut moarte? Să nu fie. Ci păcatul, ca să se arate păcat, prin ce era bun lucrându'mi mie moarte; ca să se facă preste măsură păcătos păcatul prin poruncă.

14. Căci știm că legea duhovnicească este: iar eu sunt trupesc, vindut subt păcat.

15. Că ceea ce lucrez, nu știu: că nu care voesc eu, aceea fac; ci care urăsc, aceea lucrez.

16. Iar de fac aceasta care nu voesc, laud legea că este bună.

17. Iar acum nu eu fac aceea, ci păcatul care lăcuește întru mine.

18. Pentru că știu că nu lăcuește întru mine, (adecă, în trupul meu,) ce este bun: că a voi se află la mine; iar a face binele, nu aflu.

19. Că nu fac binele care voesc: ci răul care nu 'l voesc, acela fac.

20. Iar de fac aceasta care nu voesc eu, iată nu fac eu aceasta, ci păcatul care lăcuește întru mine.

21. Aflu, drept aceea, legea mie celui ce voesc să fac binele, că ce este rău la mine se află.

22. Că împreună mă veselesc cu legea lui Dumnezeu după omul cel din lăuntru.

23. Dar văd altă lege întru mădulările mele, oștindu-se împotriva legii minții mele, și dându-mă pre mine rob legii păcatului care este întru mădulările mele.

24. Ticălos om sunt eu! cine mă va izbăvi de trupul morții acesteia?

25. Mulțumesc lui Dumnezeu prin Iisus Hristos Domnul nostru. Deci dar eu însumi cu mintea mea slujesc legii lui Dumnezeu; iar cu trupul legii păcatului.

CAPITOLUL VIII.

Drept aceea, nu este acum nici o pedeapsă celor ce sunt întru Hristos Iisus, cari nu umblă după trup, ci după Duh.

1. Că legea Duhului vieții întru Hristos Iisus m'a izbăvit de legea păcatului și a morții.

2. Pentru că ceea ce era cu neputință legii, pentru că era slabă prin trup, Dumnezeu pre Fiul său trimetând întru asemănarea trupului păcatului, a săvârșit, și pentru păcat, a osîndit păcatul în trup:

3. Ca îndreptarea legii să se împlinească întru noi, cari nu umblăm după trup, ci după Duh.

4. Că cei ce sunt după trup, cele ale trupului cugetă; iar cei ce sunt după Duh, cele ale Duhului.

5. Pentru că cugetul trupului

este moarte; iar cugetul Duhului viață și pace.

6. Pentru că cugetul trupului vrăjmaș este la Dumnezeu: că legea lui Dumnezeu nu se supune, că nici poate.

7. Și cei ce sunt în trup lui Dumnezeu a plăcea nu pot.

8. Iar voi nu sunteți în trup, ci în Duh, că Duhul lui Dumnezeu lăcuște întru voi. Iar de n'are cineva Duhul lui Hristos, acela nu este al lui.

9. Iar de este Hristos întru voi, trupul dar este mort pentru păcat; iar Duhul viață pentru dreptate.

10. Iar de lăcuște întru voi Duhul celui ce a sculat pre Iisus din morți, cel ce a sculat pre Hristos din morți, învia-va și trupurile voastre cele muritoare, pentru Duhul lui cel ce lăcuște întru voi.

11. Drept aceea, fraților, datorii suntem nu trupului, ca să viețuim după trup.

12. Că de viețuiți după trup, veți să muriți; iar de veți omori cu Duhul faptele trupului, veți fi vii.

13. Că ori căți cu Duhul lui Dumnezeu se poartă, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu.

14. Pentru că n'ați luat iarăși duhul robiei spre temere; ci ați luat Duhul punerii de fii, întru care strigăm, Avva, Părinte.

15. Insuși Duhul acesta mărturiseste d'impreună cu duhul nostru, că suntem fii ai lui Dumnezeu.

16. Iar de suntem fii, suntem

dar și moștenitorii; moștenitorii *adecă* ai lui Dumnezeu, și împreună moștenitorii ai lui Hristos; de vreme ce pătimim împreună *tu dănsul*, ca să ne și proslăvim împreună *cu dănsul*.

18. Că socotesc că nu *sunt* vrednice pătimirele vremii de acum *de a se asemăna* cu slava cea viitoare care va să se descopere întru noi.

19. Întru că nădejdea zidirei, descoperirea fiilor lui Dumnezeu așteaptă.

20. Că deșertăciunii s'a supus zidirea, nu de voie, ci pentru cel ce o a supus spre nădejde,

21. Că și singur zidirea aceea se va sloboși din robia stricăciunii întru slobođenia slavei fiilor lui Dumnezeu.

22. Căci știm că toată zidirea împreună suspină și împreună are durere până acum.

23. Și nu numai *accia*, ci și noi cari avem pîrga Duhului, și noi singuri întru noi suspinăm, așteptând punerea de fiu, *adecă* pre izbăvirea trupului nostru.

24. Că prin nădejde ne am mântuit: însă nădejdea care se vede nu este nădejde: că ceea ce vede cineva, pentru ce o și nădăjdueste?

25. Iar dacă ceea ce nu vedem nădăjduim, prin răbdare așteptăm.

26. Așijderea și Duhul împreună ajutorează noastră întru slăbi-ciunile noastre; pentru că de ce ne vom ruga, precum se cade nu știm: ci singur Duhul

se roagă pentru noi cu suspinuri negrăite.

27. Iar cela ce cearcă inimele știe ce *este* ougetul Duhului, că după *voia lui Dumnezeu* se roagă pentru sfinți.

28. Și știm că celor ce iubesc pre Dumnezeu toate li se lucrează spre bine, acelora *adecă* cari după voință sunt chie-mați.

29. Că pre cari mai înainte 'i a cunoscut, mai înainte 'i a și hotărît *să fie* asemenea chipului Fiului său, ca să fie el întelî născut între mulți frați.

30. Iar pre cari mai înainte 'i a hotărît, pre aceștia 'i a și chemat: și pre cari 'i a chemat, pre aceștia 'i a și îndreptat: iar pre cari 'i a îndreptat, pre aceștia 'i a și proslăvit.

31. Ce vom dice dar cătră acestea? De *este* Dumnezeu pentru noi, cine *este* împotriva noastră?

32. Că cel ce nu a cruțat pre Fiul său, ci pentru noi toți 'i a dat pre dănsul, cum nu împreună cu el și toate ne va *dărui* noastră?

33. Cine va pîrî împotriva aleșilor lui Dumnezeu? Dumnezeu *este* cel ce îndreptează.

34. Cine *este* cel ce judecă spre pierdere? Hristos *este* cel ce a murit, și mai ales care a și înviat, care și *este* d'a dreapta lui Dumnezeu, care și se roagă pentru noi.

35. Cine ne va despărți pre noi de dragostea lui Hristos? necazul, sau strămtorarea, sau

goana, sau foametea, sau golăta-
tea, sau nevoia, sau sabia?

36. Precum este scris, Că
pentru tine suntem omoriți toată
dinoa : socotitu-ne-am ca niște oi
de junghiere.

37. Ci întru acestea toate prea
biruim pentru cela ce ne a iu-
bit pre noi.

38. Pentru că incredințat sunt,
că nici moartea, nici viața, nici
ingerii, nici căpeteniile, nici pu-
terile, nici cele de acum, nici
cele viitoare,

39. Nici înălțimea, nici adin-
cul, nici altă făptură oare-care,
nu poate pre noi să ne despăr-
țească de dragostea lui Dum-
neșu, care este întru Hristos
Iisus Domnul nostru.

CAPITOLUL IX.

Adevărul dăo întru Hristos, nu
mint, împreună mărturisin-
du'mi mie cunoștința mea întru
Duhul Sfint,

2. Că întristare mare imi este
mie, și neincetată durere inimei
mele.

3. Că aș fi poftit eu insumi a
fi anatima de la Hristos pentru
frații mei, rudele mele dupre trup:

4. Carii sunt Israeliteni ; a că-
rora este punerea de fil, și slava,
și așezământurile, și punerea de
lege, și slujba lui Dumneșu, și
făgăduințele ;

5. Al cărora sunt părinții, și
dintru carii este Hristos dupre
trup, care este preste toate,
Dumneșu bine-cuvântat in veci.
Amin.

6. Că nu poate fi ca să cadă
cuvântul lui Dumneșu. Că nu
toți carii sunt din Israil, aceștia
sunt Israil :

7. Nici, căci sunt sămânța lui
Avraam, toți sunt fili: ci, întru
Isaac so va numi ție sămânță.

8. Adecă, Nu carii sunt fili ai
trupului, aceștia sunt fili ai lui
Dumneșu: ci carii sunt fili ai
făgăduinței se socotesc întru să-
mânță.

9. Că al făgăduinței este cu-
vântul acesta, Întru această vre-
me voi veni, și va fi Sarei fiu.

10. Și nu numai aceasta: ci și
Rebecca dintru unul având așter-
nut, de la Isaac părintele nostru;

11. (Că încă nici fiind fil năs-
cuți, nici făcând ceva bine sau
rău, ca cea dupre alegere rindu-
ială a lui Dumneșu să rămăie, nu
din fapte, ci de la cel ce chicămă)

12. I s'a dīs ei, Cel mai mare
va sluji celui mai mic.

12. Precum este scris, Pre La-
cov am iubit, iar pre Isav am
urit.

14. Ce dar vom dīce, Aū doară
este nedreptate la Dumneșu ?
Să nu fie.

15. Că lui Moisi dīce, Voiū mi-
lui pre care milueșc, și mă voiū
indura de care mă îndur.

16. Decī dar nu este nici a
celui ce voește, nici a celui ce
aleargă, ci a lui Dumneșu ce-
lui ce miluește.

17. Că dīce scriptura lui Fa-
raon, Că spre însăși aceasta te
am rēdicat pre tine, ca să arăt
întru tine puterea mea, și ca să

se vestească numele meu în tot pământul.

18. Deci dar pre care voește mîinește, și pre care voește împotrivă?

19. Îmi vei dice dar mie, Ce mai pîrihănește? că voiei lui cine poate sta împotrivă?

20. Ci, O omule, tu cine ești care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Aū doară va dice sîp-tura celui ce o a făcut pre ea, Căci m'aî făcut așa?

21. Aū n'are putere olarul pîs-te lut, ca dintr'noceasă frămîntătura să facă un vas de cînste, iar altul de necînste? *

22. Iar dacă vîind Dumnezeu să 'și arăte mînică, și să 'și descoperă puterea sa, a suferit întru multă răbdare vase ale mîniel, gătite spre perire:

23. Și ca să 'și arăte bogăția slavăi sale spre vas ale mîiel, care a gătit mai înainte spre slavă,

24. Adecă pre noi, pre cariî ne a și chîemat, nu numai din udei, ci și din Neamuri.

25. Precum și la Osie dice, Chiema-voiū pre cel ce nu esto norodul meu, norodul meu; și pre cea ne iubită, iubită.

26. Și va fi, în locul unde s'a dis lor; Nu norodul meu sîntefi voi; acolo se vor chiema fi al lui Dumnezeu celui viū.

27. Și Isaia strigă pentru Israil, De va fi numărul fiilor lui Israil ca năsipul mării rămășița se va mîntui;

28. Pentru că lucrul va săvârși, și 'l va scurta întru dreptate, că

lucru scurt va face Domnul pre pământ.

29. Și precum a dis mai înainte Isaia, De nu ne ar fi lăsat noă Domnul Savaot sîmîntă, ca Sodoma ne am fi făcut, și cu Gomoră ne am fi asemănat.

30. Ce dar vom dice? Că Neapurile care nu umblău după dreptate, aū ajuns la dreptate, însă dreptatea care este din credință.

31. Iar Israil umblând după legea dreptăței, la legea dreptăței n'a ajuns.

32. Pentru ce? Pentru că nu din credință o aū căutat, ci ca din faptele legel. Că s'aū poticnit de piatra potionir:†

33. Precum este scris, Iată, pun în Sion piatră de potionire și piatră de sminteală: și tot cel ce va crede întru el nu se va rușina.

CAPITOLUL X.

† Fraților, bună-voința inimel mele și rugăciunca cea către Dumnezeu pentru Israil este spre mîntuire.

2. Că mărturisesc lor că rîvna lui Dumnezeu aū, ci nu duple cunoștință.

3. Că neștiind dreptatea lui Dumnezeu, și căutând să 'și pue dreptatea lor, dreptăței lui Dumnezeu nu s'aū supus.

4. Că sfîrșitul legel este Hristos spre îndreptare tot celui ce crede.

5. Că Moisi scrie de dreptatea care este din lege, Că omul care face acelea, viū va fi într'insele.

6. Iar dreptatea care este din credință așa dăce, Să nu dăci întru inima ta, Cine se va sui în cer? (adecă, să pogoare pre Iritos:)

7. Saū, Cine se va pogori întru adinc? (adecă, să rēdice pre Hristos din morți)

8. Dar ce dăce *scriptura*? A proape este de tine cuvēntul, în gura ta, și întru inima ta: adecă, cuvēntul credinței care propovedim

9. Că de vei mărturisi cu gura ta pre Domnul Iisus, și vei crede întru inima ta că Dumneđeu 'l a rēdioat pre el din morți, te vei mântui.

10. Că cu inima se crede spre dreptate; iar cu gura se mărturisește spre mântuire.

11. Că dăce *scriptura*, Tot cel ce crede întru el nu se va rușina.

12. Că nu este osehire Iudeului și Ellinului: pentru că același este Domnul tutulor care îmbogățește pre toți cei ce 'l chieamă pre el.

13. Că tot orî-care va chieama numele Domnului se va mântui.

14. Cum dar vor chieama întru care n'au cređut? și cum vor crede acelaia de care n'au audīt? și cum vor audī fără de propoveditor?

15. Și cum vor propovedui, de nu se vor trimete? precum este scris, Cât sūnt de frumoase picioarele celor ce propoveduesc evanghelia păcei, ale celor ce bine-vestesc cele bune!

16. Ci nu toți au ascultat e-

vanghelia. Că Isaia dăce, Doamne, cine a cređut auđului nostru?

17. Drept aceea, credința este din auđ, iar auđul prin cuvēntul lui Dumneđeu.

18. Ci dăce, Aū doară n'au audīt? Că în tot pământul a eșit vestirea lor, și la marginile lumēi cuvintele lor.

19. Ci dăce, Aū n'a cunoscut Israil? Intēiū Moisi dăce, Eū voiū întărita pre voi întru cel ce nu este neam, întru neamul cel neînțelegător voiū mânia pre voi.

20. Iar Isaia îndrăznește, și dăce, Aflatu-m'am celor ce nu mă caută pre mine; arătatu-m'am celor ce nu întrebă de mine.

21. Iar cătră Israil dăce, Toată dăoa am întins mânele mele cătră norodul cel neascultător și împotrivă grăitor.

CAPITOLUL XI.

Dăce drept aceea, Aū doară, a lepădat Dumneđeu pre norodul său? Să nu fie. Că și eū Israiltean sūnt, din sāmânța lui Avraam, din neamul lui Veniamin.

2. Nu a lepădat Dumneđeu pre norodul său, pre care mai înainte a cunoscut. Aū nu știți de llic ce dăce *scriptura*? cum se roagă lui Dumneđeu împotriva lui Israil, dăcēnd,

3. Doamne, pre proorocī tēi aū omorīt, și oltarele tale aū surpat; și eū am rămas singur, și caută sufletul meū.

4. Dar ce îi dăce lui Dumne-

deescul răspuns? Lăsatu-mi am mie șapte miil de bărbați, carii nu 'și au plecat genunchiul înaintea lui Vaal.

5. Așa dar și în vremea aceasta, rămășiță duple alegera harului s'a făcut.

6. Și de *este* duple har, iată că nu *este* duple fapte : că apoi harul n'ar fi har. Iar de *este* din fapte, mai mult nu este har : că apoi fapta nu ar fi mai mult faptă.

7. Ce dar? Ce căuta Israil, aceea n'a nemerit; iar alegerea a nemerit, iar cei-l-alți s'au impietrit.

8. (Precum este scris, Datule-a lor Dumneșu duh de adormire, ochi ca să nu vadă, și urechi ca să nu audă;) până în ziua de astăzi.

9. Și David dice, Facă-se masa lor spre cursă, și spre laț, și spre sminteală, și spre răsplătire lor;

10. Intunece-se ochii lor ca să nu vadă, și spinarea lor de tot o girbovește.

11. Dico drept aceea, Aș doară s'au poticnit ca să cadă? Să nu fie : ci prin poticnirea lor mântuire s'a făcut Neamurilor, ca să rivnească pre ele.

12. Și de vreme ce poticnirea lor *este* bogăție lumii, și impuținarea lor bogăție Neamurilor; cu cât mai mult împlinirea lor?

13. Că voă dico Neamurilor, intru cât sunt eu Neamurilor apostol, slujba mea o slăvesc :

14. Ca doară aș face trupul

meu să rivnească, și să mântuesc pre vre-unii dintr'înșii.

15. Că de *este* lepădarea lor împăcare lumii, ce alt este luarea lor, fără numai viață din morți?

16. Că de *este* pirga sfintă, *este* și frământătura : și de *este* rădăcina sfintă, *sunt* și ramurile.

17. Și de s'au frint unele din ramuri, iar tu, maslin sălbatec fiind, te ai altuit intru ele, și părtaş rădăcinii și grăsimii maslinului te ai făcut;

18. Nu te lăuda asupra ramurilor. Iar de te laudă, nu porți tu pre rădăcină, ci rădăcina pre tine.

19. Dar vei dice, Frintu-s'au ramurile, ca să mă altuesc eu.

20. Bine; pentru necredință s'au frint, iar tu pentru credință stai. Nu te înălța cu mintea, ci te teme :

21. Că de n'a părținit Dumneșu ramurilor celor firești, nu cumva și ție să nu 'ți părținească.

22. Veți dar bunătatea și asprimea lui Dumneșu : spre cei ce au cădut, asprime; iar spre tine, bunătate, de vei rămânea în bunătate; iar de nu, și tu te vei tăia.

23. Ci și aceea, de nu vor rămânea în necredință, se vor altui : că puternic este Dumneșu iarăși să 'i altuească pre ei.

24. Că dacă tu din maslinul cel din fire sălbatec de ai tăiat, și afară de fire te ai altuit în maslin bun : cu cât mai virtos

aceştia cari sînt dupre fire, se vor altui intru al lor maslin?

25. Pentru cã nu voesc ca sã nu ştiţi voi, fraţilor, taina aceasta, ca sã nu fiţi intru voi singurî înţelepţi: cã orbire din parte lul Israil s'a făcut, pãnã ce va intra împlinirea Neamurilor.

26. Şi aşa tot Israilul se va mântui: precum este scris, Veni-va din Sion Izbăvitorul, şi va întoarce necurăţile de la Iacov:

27. Şi aceasta este lor cea de la mine legătură, când voiŭ lua păcatele lor.

28. Dupre evanghelie cu ade-vărat vrăjmaşi sînt pentru voi: iar dupre alegere, iubiţi pentru părinţi.

29. Cã fără cãinţă sînt darurile şi ohiemarea lul Dumne-deu.

30. Cã precum şi voi oarecãnd n'aţi cređut lul Dumne-deu, iar acum v'aţi miluit prin necredinţa acestora:

31. Aşa şi aceştia acum n'aŭ cređut, ca prin mila voastră şi ei sã se miluească.

32. Cã a incuieat Dumne-deu pre toţi intru necredinţă, ca pre toţi sã 'l miluească.

33. O adinecul bogăţiei şi al înţelepciunei şi al ştiinţei lul Dumne-deu! cât sînt de necesare judecăţele lul, şi neurmatale cãile lul!

34. Cã cine a cunoscut gândul Domnului? sau cine s'a făcut lul stetic?

35. Sau cine 'l a dat mal înainte lul, şi i se va răsplăti lul?

36. Cã dintr'insul, şi printr'insul, şi intru densus, sînt

toate: aceleia slava in veci. Amin.

CAPITOLUL XII.

Rogu-vẽ dar pre voi, fraţilor, pentru îndurãrile lul Dumne-deu, sã vẽ puneţi înainte trupurile voastre jertvã vie, sfinţã, bine plãcutã lul Dumne-deu, care este slujba voastrã cea cuvẽntãtoare.

2. Şi sã nu vẽ asemãnaţi chipulul veacului acestuia: ci sã vẽ prefaceti intru innoirea minţei voastre, ca sã adeveriţi voi care este voia lul Dumne-deu cea bunã, şi plãcutã, şi deplin.

3. Cã đic, prin harul ce mi s'a dat mie, tutulor celor ce sînt intru voi, a nu cugeta înalt afarã de cât li se cade a cugeta; ci a cugeta spre a fi cu mintea întrecãgã, precum fie-cãruia a împãrşit Dumne-deu mãsura credinţei.

4. Cã precum într'un trup multe mädulãri avem, şi mädulãrile n'aŭ toate o lucrare:

5. Intr'acestaşi chip noi, fiind mulţi, un trup sîntem intru Hristos, şi fie-care unul altuia mädulãre.

6. Iar avẽnd daruri de multe feluri dupre harul care este dat noã, ori proorocie, dupre mãsura credinţei;

7. Ori slujbã, intru slujbã: ori cela ce invatã, intru învăţaturã;

8. Ori cel ce îndeamnã, intru indemnare; cel ce dãrueste, intru neviclesug; cel ce este is-

pravnic, intru osirdie; cel ce mi-luește, intru buna-voință.

9. Dragostea nefățarnică *fiind*. Urind rău; și lipindu-vă de lucru bun.

10. Cu dragoste frățescă unul pre altul iubind; cu cinstea unul pre altul mai mare făcând;

11. Intru nevoință nelenevoși; cu dubul ardând, Domnul slujind.

12. Intru nădejde bucurându-vă; intru necaz răbdând; intru rugăciune petrecând;

13. In trebuințele sfinților părtași fiind; iubirea de streini urmând.

14. Bine-cuvântați pre cei ce vă gonesc pre voi; bine-cuvântați, și nu blăstămați.

15. Bucurați-vă cu cei ce se bucură, și plângeți cu cei ce plâng.

16. Aceeași unul cătră altul cugetând. Nu cele inalte cugetând, ci cu cei smeriți împreună purtându-vă. Nu fiți înțelepți intru voi-inși-vă.

17. Nimului rău pentru rău răsplătind. Făcând purtare de grijă de cele bune înaintea tuturor oamenilor.

18. De este cu putință, în cât este intru voi, cu toți oamenii având pace.

19. Nu vă izbindiți singuri voi, iubitorilor, ci dați loc mâniei: că scris este, *A mea este izbinda*; eu voi răsplăti, dice Domnul.

20. Drept aceea, de flămânțețe vrăjmașul tău, dă-i lui de mâncat; de insetează, adapă-l pre el: că aceasta făcând cărbun de foc grămădești pre capul lui.

21. Nu te birui de rău, ci biruește cu binele pre rău.

CAPITOLUL XIII.

Tot sufletul să se supue stăpânirilor celor mai înalte. Că nu este stăpânire fără numai de la Dumnezeu; și stăpânirile care sunt, de la Dumnezeu sunt rânduite.

2. Pentru aceea cea ce se împotrivesc stăpânirei, rinduelei lui Dumnezeu se împotrivesc: și caril se împotrivesc, judecată își vor lua loru-și.

3. Că dregătorii nu sunt frică faptelor celor bune, ci celor rele. Iar de voești să nu îți fie frică de stăpânire? fă bine, și vei avea laudă de la dânsa:

4. Că slujitor al lui Dumnezeu este fie spre bine. Iar de faci rău, teme-te; că nu în zadar poartă sabia: că slujitor al lui Dumnezeu este, izbinditor spre mânie ocului ce face răul.

5. Pentru aceea trebuie să vă supuneți, nu numai pentru mânia, ci și pentru știința.

6. Că pentru aceasta și dăjdi dați: că slujitorii al lui Dumnezeu sunt, spre înasfi aceasta in-deletnicindu-se.

7. Dați dar tuturor cele ce sunt cu datorie: celui cu dajdia, dajdie; celui cu vama, vamă; celui cu frica, frică; celui cu cinstea, cinste.

8. Nimului cu nimic nu fiți datorii, fără numai cu a iubi unul pre altul: că cel ce iubește pre altul legea a implinit.

9. Pentru că aceea, Să nu prea-curvești, Să nu uciđi, Să nu furî, Să nu mărturisești mărturie mincinoasă, Să nu poștești; și oricare altă poruncă, într'acest cuvânt se cuprinde adecă, Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine.

10. Dragostea nu lucrează rău aproapelui: drept aceea împlinirea legii este dragostea.

11. Și aceasta, știind vremea, că acum vreme este noi din somn să ne sculăm: că mai aproape este noastră mântuirea acum decât când am creșut.

12. Că noaptea a trecut, iar ziua s'a apropiat: să lepădăm dar lucrurile întunerecului, și să ne îmbrăcăm în arma luminei.

13. Ca ziua, cu bun chip să umblăm; nu în ospețe și în beții; nu întru curvie și întru lăpțe de rușine, nu întru priorie și pismă.

14. Ci vă îmbrăcați întru Domnul nostru Iisus Hristos, și purtarea de grijă a trupului să nu o faceți, spre poște.

CAPITOLUL XIV.

Si pre cel slab întru credință, primiți'l, nu întru îndoirea gândurilor.

2. Că unul crede că va mânca toate: iar cel slab legumii mănâncă.

3. Cel ce mănâncă pre cel ce nu mănâncă să nu 'l defăimeze; și cel ce nu mănâncă pre cel ce mănâncă să nu 'l judece: că Dumnezeu 'l a primit pre densusul.

4. Tu cine ești care judeci pre sluga streină? Domnului său stă sau cade. Și va sta: că puternic este Dumnezeu a 'l pune pre densusul să stee.

5. Unul oscebește o di de alta; iar altul judecă toate zilele *asemenea*. Fie-care întru a sa minte deplin să fie adoverit.

6. Cel ce socotește ziua, Domnului o socotește; și cel ce nu socotește ziua, Domnului nu o socotește. Și cel ce mănâncă, Domnului mănâncă, că mulțumește lui Dumnezeu; și cel ce nu mănâncă, Domnului nu mănâncă, și mulțumește lui Dumnezeu.

7. Că nimeni din noi lui-și viază, și nimeni lui-și moare.

8. Că de viem, Domnului viem; și de murim, Domnului murim: decî sau de viem, sau de murim, al Domnului suntem.

9. Că spre aceasta Hristos a și murit, și a înviat, și a viețuit, ca să stăpânească și pre cei morți și pre cei vii.

10. Dar tu, ce judeci pre fratele tău? sau și tu, ce defăimezi pre fratele tău? fiind că toți vom sta înaintea judecății lui Hristos.

11. Pentru că scris este, Viu sînt eu, dice Domnul, că mie se va pleca tot genunchiul, și toată limba se va mărturisi lui Dumnezeu.

12. Decî dar fie-care din noi de sine își va da sama înaintea lui Dumnezeu.

13. Decî mai mult să nu judecăm unul pre altul: ci aceasta mai virtos să judecați, ca să nu

puneți împiedecare fratelui său
smintcală.

14. Știți, și bine adevărat sunt
în Domnul Iisus, că nimic nu
este spurcat prin sine: fără nu-
mai celui ce i se pare a fi ceva
spurcat, acela *este* spurcat.

15. Iar de se măhnește fratele
tău pentru bucate, iată nu umbli
dupre dragoste. Nu perde cu bu-
catele tale pro acela, pentru care
Hristos a murit.

16. Să nu se hulească dar bi-
nele vostru:

17. Că nu este împărăția lui
Dumnezeu mâncare și băutură;
ci dreptate, și pace, și bucurie
întru Duhul Sfânt.

18. Că cel ce întru acestea slu-
jește lui Hristos, bine plăcut *este*
lui Dumnezeu, și ales la oameni.

19. Deci cele ce sunt ale păceii
să le urmăm, și cele ce sunt
spre zidirea unuia cătră altul.

20. Pentru mâncare nu strica
lucrul lui Dumnezeu. Că toate
sunt curate; ci rău *este* omului
celui ce prin smintea mănâncă.

21. Bine *este* a nu mânca car-
ne, nici a bea vin, nici de care
fratele tău se poticnește, sau se
smintește, sau se slăbește.

22. Tu credință ai? Întru tine
insuși să o aibi înaintea lui Dum-
nezeu. Fericit *este* cel ce nu se
judecă pro sine întru ceea ce a-
lege.

23. Iar cel ce se îndoește cu
gândul, dacă mănâncă se osin-
dește, pentru că nu este din cre-
dință: că tot ce nu *este* din cre-
dință păcat este.

Iar datori sântem noi cei tari
să purtăm slăbiciunile celor
neputincioși, și nu noă să plăcem.

2. Ci fie-care din noi să facă
spre plăcere aproapelui întru
bine, spre zidire.

3. Că și Hristos nu lui-și sin-
gur a făcut spre plăcere; ci pre-
cum *este* scris, Ocările celor ce
te ocăresc pro tine au căzut
preste mine.

4. Căci câte s'au scris mai în-
ainte, spre învățătura noastră s'au
scris, ca prin răbdare și mân-
gălerea scripturelor nădejde să
avem.

5. Iar Dumnezeu răbdarei și
al mângălerii să dea voă aceeași
să gândiți între voi după Hris-
tos Iisus:

6. Ca toți într'un suflet cu o
gură să slăviți pre Dumnezeu,
și Tatăl Domnului nostru Iisus
Hristos.

7. Deci dar primiți unii pre
alții, precum și Hristos a primit
pre voi întru slava lui Dum-
nezeu.

8. Și dic eu, că Iisus Hristos
a fost slujitor tăerei împrejur
pentru adevărul lui Dumnezeu,
ca să întărească făgăduințele
date părinților:

9. Și ca și Neamurile pentru
milă să proslăvească pre Dum-
nezeu; precum *este* scris, Pen-
tru aceasta mă voi mărturisi fie
întru Neamuri, și numelui tău
voi cânta.

10. Și iarăși dice, Veseliți-vă,
Neamuri, cu norodul lui.

11. Și iarăși, Lăudați pre Domnul, toate Neamurile ; lăudați'l pre el, toate noroadele.

12. Și iarăși Isaia dice, Fi-va rădăcina lui Iesse, și cel ce se va scula să stăpânească pre Neamuri, întru acela Neamurile vor nădăjdui.

13. Iar Dumneșul nădejdei să vă umple pre voi de toată bucuria și pacea creștând, spre a prisosi voi întru nădejde, cu puterea Duhului Sfint.

14. Și adevărit sunt eu în-su-mi, frații mei, pentru voi, că și voi plini sunteți de bunătate, plini de toată știința, putend și unii pre alții a vă învăța.

15. Și mai cu îndrăzneală am scris voă, fraților, din parte, ca cum v'ași mai aduce aminte voă, pentru harul ce mi s'a dat mie de la Dumneșul,

16. Ca să fiti eu slujitor lui Iesus Hristos întru Neamuri, slujind cu sfințenie evanghelia lui Dumneșul, ca să fie jertva Neamurilor bine primită, sfințită întru Duhul Sfint.

17. Drept aceea, am laudă întru Iesus Hristos întru cele ce sunt cătră Dumneșul.

18. Că nu voiă cuteza a dice ceva din cele ce n'a lucrat Hristos prin mine, spre ascultarea Neamurilor, cu cuvântul și fapta,

19. Întru puterea semnelor și a minunelor, cu puterea Duhului lui Dumneșul ; așa cât din Ierusalim și împrejur până la Illiric, am împlinit evanghelia lui Hristos.

20. Și așa m'am nevoit a pro-

povedui evanghelia, nu unde s'a numit Hristos, ca să nu zidesc pre temelie streină :

21. Ci precum este scris, Că rora nu s'a vestit pentru dânsul, îl vor vedea : și cari n'au audit vor înțelege.

22. Pentru aceea m'am și împiedecat de multe ori a veni la voi.

23. Iar acum ne mai avend loc într'aceste laturi, și dorință avend a veni cătră voi de mulți ani ;

24. Când voiă merge în Ispania, voiă veni la voi : că am nădejde trecend pre acolo să vă ved pre voi, și de voi să mă petrec acolo, după ce mai înteu despre o parte mă voiă sătura de voi.

25. Iar acum merg în Ierusalim slujind sfinților.

26. Că bine au voit Macedonia și Ahaia a face o împărțășire oare-care la săracii sfinților cari sunt în Ierusalim.

27. Că bine au voit ; și datorii le sunt lor. Că de vreme ce întru cele duhovnicesti ale lor s'au împărțășit Neamurile, datorii sunt și întru cele trupesti a le sluji lor.

28. Aceasta dar săvêșind, și pecetluind lor roada aceasta, voiă merge pre la voi în Ispania.

29. Și știu că venind cătră voi, întru împlinirea blagosloveniei evangheliiei lui Hristos voiă veni.

30. Iar vă rog pre voi, fraților, pentru Domnul nostru Iesus

Hristos, și pentru dragostea Duhului, ca împreună cu mine să vă nevoiți întru rugăciuni pentru mine către Dumnezeu;

31. Ca să mă izbăvesc de cei necredincioși în Iudeea; și ca să fie slujba mea în Ierusalim bine primită sfinților;

32. Ca cu bucurie să vin la voi prin voia lui Dumnezeu, și să mă odihnesc împreună cu voi.

33. Iar Dumnezeu al păcii cu voi cu toți. Amin.

CAPITOLUL XVI.

Si incredințez voă pre Fivi sora noastră, care este slujitoare bisericeii din Cheghrees:

2. Ca să o primiți pre ea întru Domnul după vrednicia sfinților, și să 'i fiți ajutători ei întru tot lucrul ori-ce ar pofti de la voi: că și aceasta ajutoare a fost multora, și mie însu-mi.

3. Spuneți închinăciune Prischilei și lui Achila celor împreună cu mine lucrători întru Hristos Iisus:

4. Cari pentru sufletul meu grumazii lor și au supus: că-ora nu numai eu singur mulțumesc, ci și toate bisericile Neamurilor.

5. Și bisericeii celei din casa lor. Spuneți închinăciune lui Epenet iubitului meu, care este pîrga Abaiei întru Hristos.

6. Spuneți închinăciune Mariei, care mult s'a ostenit pentru noi.

7. Spuneți închinăciune lui Andronic și lui Iunie, rudelor mele, și soțiilor mele în robie, cari sunt vestiți între apostoli, cari și mai înainte de mine au fost întru Hristos.

8. Spuneți închinăciune lui Amplie, iubitului meu în Domnul.

9. Spuneți închinăciune lui Urban, celui împreună cu noi lucrător întru Hristos, și lui Stahie iubitului meu.

10. Spuneți închinăciune lui Apelli celui ales întru Hristos. Spuneți închinăciune celor ce sînt din ai lui Aristovul.

11. Spuneți închinăciune lui Irodion rudei mele. Spuneți închinăciune celor ce sînt din ai lui Narchis, cari sînt întru Domnul.

12. Spuneți închinăciune Trifenei și Trifosei, care s'au ostenit întru Domnul. Spuneți închinăciune Persidei iubitei, care mult s'a ostenit întru Domnul.

13. Spuneți închinăciune lui Ruf celui ales întru Domnul, și mumei lui și alei mele.

14. Spuneți închinăciune lui Asincrit, lui Flegont, lui Erman, lui Patrova, lui Ermin, și fraților celor ce sînt împreună cu ei.

15. Spuneți închinăciune lui Filolog, și Iuliei, lui Nireu și surorii lui, și lui Olimpan, și tuturor sfinților celor împreună cu ei.

16. Închinați-vă unul altuia cu sărutare sfîntă. Închină-se voă bisericile lui Hristos.

17. Iar vă rog pre voi, frați-

lor, să vă păziți de cei ce fac împărechieri și smintele impotriva învățaturii care voi v-ați învățat; și vă feriți de ei.

18. Că unii ca aceia Domnului nostru Iisus Hristos nu slujesc, ci pântecelui lor; și prin cuvinte bune și prin cuvântare de bine înșală inimele celor fără de răutate.

19. Că ascultarea voastră la toți a ajuns. Și mă bucur drept aceea de voi: și voesc să fiți înțelepți spre bine, și proști spre rău.

20. Iar Dumnezeuul păcii va zdrobi pre Satana sub picioarele voastre curând. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi. Amin.

21. Inchină-se voă Timotei cel împreună cu mine lucrător, și Luchie, și Iason, și Sosipatru, rudele mele.

22. Inchinu-mă voă și eu Terție, cel ce am scris cartea, întru Domnul.

23. Inchină-so voă Gaie, gazda mea și a toată adunarea. Inchină-se voă Erast dregătorul cetății, și Quart fratele.

24. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi, cu toți. Amin.

25. Iar celui ce poate să vă întărească pre voi după evanghelia mea, și propoveduirca lui Iisus Hristos, după descoperirea tainei care din anii vecilor era tăcută,

26. Iar acum s'a arătat, și prin scripturile prorocilor, după porunca vecnicului Dumnezeu, spre ascultarea credinței întru toate neamurile s'a cunoscut:

27. Unuia prea înțeleptului Dumnezeu prin Iisus Hristos slava în veci. Amin.

Cătră Romani s'a scris de la Corint, și s'a trimis prin Fivi diaconu Bisericii din Chegrées.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA ÎNTEIĂ CĂTRĂ CORINTENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, chemat apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, și Sosten fratele.

2. Bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, celor sfințiți întru Hristos Iisus, celor chemați sfinți, împreună cu toți cei ce cheamă numele Domnului no-

tru Iisus Hristos în tot locul, și al lor și al nostru :

3. Har voă, și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

4. Mulțumesc Dumnezeului meu pururea pentru voi, pentru harul lui Dumnezeu ce s'a dat voă întru Iisus Hristos ;

5. Că întru toate v'ați îmbogățit întru densul, în tot cuvântul și în toată știința ;

6. Precum mărturisirea lui Hristos s'a adeverit întru voi :

7. Cât a nu fi lipsiți voi nici într'un dar ; așteptând descoperirea Domnului nostru Iisus Hristos :

8. Care va și întări pre voi până la sfârșit, *ca să fiți* novinați în ziua Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Credincios este Dumnezeu, prin care v'ați chemat spre împărțirea Fiului său Iisus Hristos Domnului nostru.

10. Iar vă rog pre voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, că toți să grațiți aceeași, și să nu fie între voi împărțiri ; ci să fiți întemeați într'un gând și într'o înțelegere.

11. Pentru că mi s'a arătat mie pentru voi, frații mei, de la cei ce sunt ai Hloiei, că priciri sunt între voi.

12. Și ți-eu aceasta, că fiecare din voi ți-eu, Eu sunt al lui Pavel ; iar eu al lui Apolos ; iar eu al lui Chifa ; iar eu al lui Hristos.

13. Aă doară s'a împărțit

Hristos ? aă Pavel s'a răstignit pentru voi ? sau întru numele lui Pavel v'ați botezat ?

14. Mulțumesc lui Dumnezeu că nici pre unul din voi n'am botezat, fără numai pre Crisp și pre Gaie ;

15. Ca să nu ți-eu cineva că întru numele meu am botezat.

16. Botezat-am și casa lui Stefana : iar mai mult nu știu să mai fiu botezat pre alt cineva.

17. Că nu m'a trimis pre mine Hristos să botez, ci să vestesc evanghelia : nu întru înțelepciunea cuvântului, ca să nu se facă în zadarnică crucea lui Hristos.

18. Pentru că cuvântul crucei celor peritori nebunie este ; iar noă celor ce ne mântuim puterea lui Dumnezeu este.

19. Că scris este, Perde-voi înțelepciunea înțelepților, și știința celor știutori o voi lepăda.

20. Unde este înțeleptul ? unde este cărturarul ? unde este întrebătorul veacului acestuia ? aă n'a făcut nebună Dumnezeu înțelepciunea lumii acesteia ?

21. Că de vreme ce întru înțelepciunea lui Dumnezeu, n'a cunoscut lumea prin înțelepciune pro Dumnezeu, bine a voit Dumnezeu prin nebunia propovăduirii a mântui pre cei ce cred.

22. Pentru că și Iudeii semn cer, și Elini înțelepciune caută :

23. Iar noi propovăduim pre Hristos cel răstignit, Iudeilor sminteală, iar Eliniilor nebunie ;

24. Iar celor chemați, Iudeilor

I. CORINTENI, II.

și Ellinilor, pre Hristos puterea lui Dumnezeu, și înțelepciunea lui Dumnezeu.

25. Că ce este nebun a lui Dumnezeu mai înțelept de cât oamenii este; și ce este slab a lui Dumnezeu mai tare de cât oamenii este.

26. Că vedeți chemarea noastră, fraților, că nu sunt mulți înțelepți după trup, nu sunt mulți puternici, nu sunt mulți de bun neam :

27. Ci cele bune ale lumii a ales Dumnezeu ca pre cei înțelepți să i rușineze; și cele slabe ale lumii a ales Dumnezeu ca să rușineze pre cele tari;

28. Și cele de neam prost, și nebagate în samă ale lumii a ales Dumnezeu, și cele ce nu sunt, ca pre cele ce sunt să strice :

29. Ca să nu se laude nici un trup înaintea lui.

30. Și dintru densul voi sunteți întru Hristos Iisus, care s'a făcut noastră înțelepciune de la Dumnezeu, și dreptate, și sfințire, și izbăvire :

31. Ca precum este scris, Cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

CAPITOLUL II.

Și eu, venind la voi, fraților, venit-am, nu întru înălțarea cuvântului său a înțelepciunii, vestind voă mărturisirea lui Dumnezeu.

2. Că n'am judecat a ști ceva întru voi, fără numai pre Iisus Hristos, și pre acesta răstignit.

3. Și eu întru slăbiciune, și întru frică, și întru cutremur mare am fost la voi.

4. Și cuvântul meu și propoveduirea mea nu era întru cuvinte îndemnătoare ale înțelepciunii omenești, ci întru arătarea Duhului și a puterii :

5. Ca credința noastră să nu fie întru înțelepciunea oamenilor, ci întru puterea lui Dumnezeu.

6. Iar înțelepciunea o grăim întru cel desăvârșit; însă înțelepciunea nu a veacului acestuia, nici a domnilor veacului acestuia, cari sunt peritori :

7. Ci grăim înțelepciunea lui Dumnezeu întru taină, cea ascunsă, care o a rinduit Dumnezeu mai înainte de veci spre slava noastră :

8. Care nimeni din domni veacului acestuia nu o a cunoscut: că de o ar fi cunoscut, n'ar fi răstignit pre Domnul slavei.

9. Ci precum este scris, Cele ce ochiul n'a văzut, nici urechilea n'a auzit, nici la inima omului nu s'a suit, acestea a gătit Dumnezeu celor ce il iubesc pre densul.

10. Iar noi ne a descoperit acesteia Dumnezeu prin Duhul său: că Duhul toate le cercă, și adîncurile lui Dumnezeu.

11. Că cine știe din oameni ale omului, fără numai duhul omului care este într'însul? așa și ale lui Dumnezeu nimeni nu le știe, fără numai Duhul lui Dumnezeu.

12. Iar noi n'am luat duhul

lumei, ci duhul cel din Dumne-deu; ca să știm cele ce sînt de la Dumne-deu dăruite noă.

13. Care și grăim, nu intru cuvinte învățate ale înțelepciunii omenești, ci intru cele învățate ale Duhului Sfînt; cele duhovnicești cu cele duhovnicești asemănându-le.

14. Iar omul cel trupesesc nu primește cele ce sînt ale Duhului lui Dumne-deu: că nebunie sînt lui; și nu le poate înțelege, căci duhovnicește se judecă.

15. Iar cel duhovnicesc le judecă toate, iar el de nimeni nu se judecă.

16. Că cine a cunoscut gândul Domnului, ca să 'l învețe pre el? Iar noi avem mintea lui Hristos.

CAPITOLUL III.

Si eu, fraților, n'am putut grăi voă ca celor duhovnicești, ci ca celor trupești, ca pre niște prunci intru Hristos.

2. Cu lapte pre voi v'am hrănit, iar nu cu bucate: că încă nu puteți; ci încă nici acum nu puteți.

3. Că încă trupești sînteți: căci când este intru voi rivnă, și prigonire, și împărechier, ați nu sînteți trupești, și ați nu dupe om umblați?

4. Căci când dice cineva, Eu sînt al lui Pavel; și altul, Eu sînt al lui Apolos; ați nu sînteți trupești?

5. Cine dar este Pavel, și cine este Apolos, fără numai slujii

tori prin cari ați crezut, fie-căruia precum Domnul 'l a dat?

6. Eu am sădit, Apolos a' udat; iar Dumne-deu a făcut creșterea.

7. Pentru aceea nici cel ce sădește este ceva, nici cel ce udă; ci Dumne-deu cel ce dă creșterea.

8. Iar cel ce sădește și cel ce udă una sînt: și fie-care va lua plata sa duple osteneala sa.

9. Pentru că ai lui Dumne-deu împreună lucrători sîntem: a lui Dumne-deu arătură, a lui Dumne-deu zidire sînteți.

10. Dupre harul lui Dumne-deu care este dat mie, ca un înțelept meșter, mai mare temelie am pus, iar altul zidește. Inșă fie-care să socotească cum zidește.

11. Că altă temelie nimeni nu poate să pue afară de ceea ce este pusă, care este Iisus Hristos.

12. Iar de zidește cineva pre această temelie aur, argint, pietre scumpe, lemne, fîn, trestie;

13. Al fie-cărui lucru arătat va fi: că dîoa il va arăta, pentru că cu foc se va descoperi; și al fie-cărui lucru în ce chip va fi, focul il va lămuri.

14. Și al cărui lucru va rămănea care a zidit, plată va lua.

15. Iar al cărui lucru va arde, se va păgubi; iar el însuși se va mântui; inșă așa ca prin foc.

16. Ați nu știți că sînteți biserică lui Dumne-deu, și Duhul lui Dumne-deu lăcuește intru voi?

I. CORINTENI, IV.

17. De va strica cineva biserica lui Dumnezeu, strica'l va pre acela Dumnezeu; căci biserica lui Dumnezeu sfântă este, care suneții voi.

18. Nimeni pre sine să nu se înșale. De i se pare cuiva între voi că este înțelept în veacul acesta, nebun să se facă, ca să fie înțelept.

19. Pentru că înțelepciunea lumii acesteia nebunie este la Dumnezeu. Că scris este, El prinde pre cei înțelepți întru pricepera lor.

20. Și iarăși, Domnul cunoaște gândurile înțelepților, că sunt deșerte.

21. Drept aceea nimeni să nu se laude între oameni. Că toate ale voastre sunt;

22. Ori Pavel, ori Apolos, ori Chifa, ori lumea, ori viața, ori moartea, ori acestea de acum, ori cele viitoare; toate ale voastre sunt;

23. Iar voi sunteți ai lui Hristos; iar Hristos al lui Dumnezeu.

CAPITOLUL IV.

Așa să ne socotească pre noi omul, ca pre niște slugi ale lui Hristos, și ispravnicii aintailor lui Dumnezeu.

2. Iar ce este mai mult se caută aceasta întru ispravniciei, ca credincios cineva să se afle.

3. Iar mie prea puțin imi este ca să mă judec de cătră voi, sau de dloa omenească; ci nici însu-mi pre mine nu mă judec.

4. Pentru că nimic pre mine nu mă știu vinovat; ci nu întru aceasta m'am îndreptat: iar cela ce mă judecă pre mine Domnul este.

5. Drept aceea mai înainte de vreme nimic să nu judecați, până ce va veni Domnul, care va și lumina cele ascunse ale întunecului și va arăta sfaturile inimelor: și atunci lauda va fi fiecărui de la Dumnezeu.

6. Și acestea, fraților, le am închipuit întru mine și întru Apolos pentru voi; ca întru noi să vă învățați ca nu mai mult de cât ce este scris să gândiți, ca să nu vă mândriți unul pentru altul împotriva celui-l-alt.

7. Că cine te alege pre tine? și ce ai care n'ai luat; iar dacă și ai luat, ce te laudi, ca cum n'ai fi luat?

8. Iată sătul sunteți, iată v'ati îmbogățit, fără de noi ati împărățit: și o de ati împărăți, ca și noi împreună cu voi să împărățim.

9. Că mi se pare că Dumnezeu pre noi apostolii cei mai de apoi ne a arătat, ca pre niște rinduiți spre moarte: pentru că priveală ne am făcut lumii, și ingerilor, și oamenilor.

10. Noi nebuni suntem pentru Hristos, iar voi înțelepți întru Hristos; noi slabi, iar voi tari; voi slăviți, iar noi necinstiți.

11. Până în ceasul de acum și flămândim, și însetoșăm, și suntem golși, și pătimim; și nu suntem așezați;

12. Și ostenim, lucrând cu

mănele noastre: ocăriți fiind, grăim de bine; izgoniți fiind, răbdăm:

13. Huliți fiind, măgălem: ca niște gunoiu ne am făcut lumel, tutulor lepădătură *sântem* până acum.

14. Nu infruntându-vă pre voi scriu aceste, ci ca pre niște fiil ai mei iubiți învățându-vă.

15. Că de ați avea de ce mii de dascăli intru Hristos, dar nu *aveți* mulți părinți: că intru Hristos Iisus prin evanghelie eă v'am născut pre voi.

16. Rogu-vă dar pre voi, să fiți mie următoril.

17. Pentru aceasta am trimes la voi pre Timotei, care este fiu al meu iubit, și credincios intru Domnul, care va aduce voă aminte căile mele cele ce sânt intru Hristos, precum pretutindenea intru toată biserica învăț.

18. Iar ca cum nu ași veni eă la voi, s'aă semețit unil.

19. Ci voiă veni curând la voi. de va vrea Domnul, și voiă cunoaște, nu cuvântul celor ce s'aă semețit, ci puterea.

20. Că nu *este* in cuvânt împărăția lui Dumnezeu, ci intru putere.

21. Ce voiți? cu toiag să vin la voi, sau cu dragoste, și cu duhul blândeței?

CAPITOLUL V.

Cu adevărat se aude între voi curvie, și curvie ca aceea care nicl între păgânii nu se

numește, ca să aibă cineva pre mulerea lătâne-său.

2. Și voi v'ați semețit, și nu mai bine ați plâns, ca să se rădice din mijlocul vostru cel ce a făcut fapta aceasta.

3. Eă dar nefiind la voi cu trupul, iar cu duhul fiind de față acolo, iată am judecat ca cum ași fi de față, pre cel ce a făcut aceasta așa.

4. Intru numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă voi și duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos,

5. Să dați pre unul ca acela Satanei spre perirea trupului, ca duhul să se mântuească in dăia Domnului Iisus.

6. Nu *este* bună lauda voastră. Aă nu știți că puțin aluat toată frământătura dospește?

7. Curățiți dar aluatul cel vechiă, ca să fiți frământătura nouă, precum sânteți fără de aluat. Că paștele noastre Hristos pentru noi s'a jertvit:

8. Pentru aceea să prăznuim, nu intru aluatul cel vechiă, nicl intru aluatul rătăcel și al viclesugului; ci intru azimele curăției și ale adevărului.

9. Scris-am voă in epistolie să nu vă amestecați cu curvarii;

10. Și cu adevărat nu cu curvariil lumel aăsteia, sau cu lacomiil, sau cu răpitorii, sau cu slujitorii idolilor; că altmintrele ar fi trebuit să eșiți din lumea aceasta.

11. Iar acum am scris voă să nu vă amestecați, dacă vre

unul numindu-se frate va fi curvar, sau lacom, sau slujitor idolilor, sau ocărilor, sau bețiv, sau răpitor; cu unul ca acesta nici să mâncați.

12. Că ce imi este mie a judeca pre cel din afară? aș nu pre cel din lăuntru voi îl judecați?

13. Iar pre cel din afară Dumnezeu îl va judeca. Deci scoateți afară pre cel rău dintre voi înși-vă.

CAPITOLUL VI.

Aș doară îndrăznește cineva din voi, având vre-o piră împotriva altuia a se judeca la cel nedrept, și nu la cel sfințit?

2. Aș nu știți că sfinții vor să judece lumea? și de se va judeca lumea prin voi, nevrednici sunteți de judecați mai mic!

3. Aș nu știți că pre ingeri vom să judecăm? cu cât mai virtos cele lumești?

4. Deci de aveți judecați lumești, pre cel nebăgați în samă întru adunare să i puneți să judece.

5. Și aceasta ca să vă rușinați dic voă. Așa dar, nu este între voi înțelept nici unul, care să poată judeca între frații săi?

6. Ci frate cu frate se judecă, și aceasta la necredincioși?

7. Deci dar cu adevărat păcat este voă, căci judecați aveți între voi, Pentru ce mai bipe nu suferiți strâmbătatea? pentru ce mai bine nu răbdați paguba?

8. Ci voi înși-vă faceți strâm-

bătate, și aduceți pagubă, și aceasta fraților.

9. Aș nu știți că nedreptii împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni? Nu vă înșelați: nici curvari, nici slujitorii idolilor, nici prea-curvari, nici malachii, nici sodomneni,

10. Nici furii, nici lacomi, nici bețivii, nici ocăritorii, nici răpitorii, împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni.

11. Și acestea unii ați fost; ci v'ați spălat, ci v'ați sfințit, ci v'ați îndreptat întru numele Domnului Iisus, și întru Duhul Dumnezeului nostru.

12. Toate imi sunt slobode, dar nu toate imi sunt de folos: toate imi sunt slobode. ci eu nu voiș să fiu biruit de ceva.

13. Bucatele pântecelui, și pântecetele bucatelor: iar Dumnezeu și pre acela și pre acelea va stirca. Iar trupul nu curviei, ci Domnului; și Domnul trupului.

14. Iar Dumnezeu și pre Domnul l a sculat, și pre noi ne va scula cu puterea sa.

15. Dar nu știți că trupurile voastre sunt mădulările lui Hristos? deci dar pre mădulările lui Hristos le voiș face mădulări ale curviei? Să nu fie.

16. Aș nu știți că cel ce se lipește de curvă un trup este? că vor fi, dice, amândoi, un trup.

17. Iar cel ce se lipește de Domnul un duh este.

18. Fugiți de curvie. Că tot păcatul care va face omul afară

I. CORINTENI, VII.

de trup este; iar cel ce curvește într'al său trup păcătuiește.

19. Ați nu știți că trupul vostru este biserica Duhului Sfânt *ce lăcuiește* întru voi, pre care aveți de la Dumnezeu, și nu sînteți ai voștri?

20. Că sînteți cumpărați cu preț; proslăviți dar pre Dumnezeu în trupul vostru, și întru duhul vostru, care sînt ale lui Dumnezeu.

CAPITOLUL VII.

Iar pentru care mi ați scris: Bine *este* omului de mulere să nu se atingă.

2. Iar pentru curvie, fie-care să își aibă mulerea sa, și fie-care mulere să își aibă bărbatul său.

3. Mulere! bărbatul datornică dragoste să ți dea: așijderea și mulerea bărbatului.

4. Mulerea trupul său nu își stăpânește, ci bărbatul: așijderea și bărbatul trupul său nu își stăpânește, ci mulerea.

5. Să nu opriți datorica unul altuia, fără numai din buna voință, până la o vreme, ca să vă indeletniciți în post și în rugăciune; și iarăși să vă împreunați, ca să nu vă ispitească pre voi Satana pentru neînfrinarea voastră.

6. Și accasta o ție dupre sfat, iar nu dupre poruncă.

7. Că voesc ca toți oamenii să fie precum și eu. Ci fie-care are darul său de la Dumnezeu, unul așa, iar altul într'alt chip.

8. Iar ție celor necăsătoriți și văduvelor, Bine este lor de vor rămănea precum și eu.

9. Iar de nu se continesc, să se căsătorească: că mai bine este să se căsătorească de cât să ardă.

10. Iar celor căsătoriți poruncesc, nu eu, ci Domnul. Mulere! de bărbat să nu se despărță.

11. Iar de se va despărți, să nu se mărite, sau să se împace cu bărbatul său: și bărbatul pre mulere să nu o lase.

12. Iar celor-l-alți eu ție, nu Domnul: De are vre un frate mulere necredincioasă, și ea va voi să viețuească cu el, să nu o lase pre ea.

13. Și mulere! de are bărbat necredincios, și acela va voi să viețuească cu dînsa, să nu ți lase pre el.

14. Pentru că se sfințește bărbatul necredincios prin mulerea *credincioasă*, și se sfințește mulere necredincioasă prin bărbatul *credincios*: că într'alt chip feciorii voștri necurați ar fi; iar acum sfinți sînt.

15. Iar de se desparte cel necredincios, despărță-se. Că nu este supus robiei fratele sau sora într'unele ca acestea: că spre pace ne a chemat pre noi Dumnezeu.

16. Că ce știți, mulere, de ți veți mântui bărbatul? sau ce știți, bărbate, de ți veți mântui mulere!

17. Inșă fie-căruia precum i-a împărțit Dumnezeu, și fie-care

I. CORINTHENI, VII.

precum l'a chemat Domnul, așa să umble. Și așa intru toate bisericile rînduesc.

18. De este cineva chemat fiind tăiat împrejur, să nu poțtească netăere-imprejur. Intru netăere împrejur cineva s'a chemat? să nu se tae împrejur.

19. Tăerea împrejur nimio este, și netăerea-imprejur nimic este, ci paza poruncelor lui Dumnezeu.

20. Fie-care intru chemarea care s'a chemat intru aceea să rămăc.

21. Rob ești chemat? nu te griji: ci de și poți să fii slobod, mai mult te supune.

22. Că cel ce este chemat intru Domnul, rob, slobod Domnului este: așijderea și cel ce este chemat, slobod, rob este lui Hristos.

23. Cu preț sînteți cumpărați; nu vă faceți robi oamenilor.

24. Fie-care intru ce este chemat, fraților, intru aceea să rămăc înaintea lui Dumnezeu.

25. Iar pentru fecioare porunca Domnului nu am: iar slat dați, ca un miluit de la Domnul, a fi credincios.

26. Socotesc dar, că acest lucru este bun pentru această de acum nevoe, oă bine este omului așa a fi.

27. Legatu-te-ai cu muier? nu căuta deslegare. Deslegatu-te-al de muier? nu căuta muier.

28. Iar de te ai și insurat, n'ai păcătuit, și de s'a măritat fecioara, n'a păcătuit. Dar ne-

caz in trup vor avea unii ca aceștia: iar eū vė cruț pre voi.

29. Iar aceasta dic, fraților, că vremea de acum scurtă este: ca și cei ce aū muierī să fie ca cum n'ar avea;

30. Și cei ce plâng, ca cum n'ar plînge; și cei ce se bucură, ca cum nu s'ar bucura; și cei ce cumpără, ca cum n'ar stăpăni;

31. Și cei ce se folosesc cu lumea aceasta, ca cum nu s'ar folosi: că trece chipul lumēi acesteia.

32. Și voesc ca voi fără de grijă să fiți. Cel neinsurat grijește de ale Domnului, cum va plăcea Domnului:

33. Iar cel ce s'a insurat grijește de ale lumēi, cum va plăcea muierēi.

34. Se deosebește muierea și fecioara. Cea nemăritată se grijește de ale Domnului, ca să fie sfintă și cu trupul și cu sufletul: iar cea măritată se grijește de ale lumēi, cum va plăcea bărbatului.

35. Și aceasta spre al vostru folos dic; nu ca să vė pun voă cursă, ci spre bună cuviință, și apropiere de Domnul fără smin-teală.

36. Iar de i se pare cuiva că i se face vre-o necinste pentru fecioara sa, dați il trec tinerețele, și așa trebuie a se face, ce voește face, nu păcătuește: mărite-se.

37. Iar care stă intențiat în inimă, neavēnd nevoe, ci are putere preste voia sa, și aceasta

I. CORINTENI, VIII.

a judecat întru inima sa, a păzi pre fecioara sa, bine face.

38. Deci dar, și cel ce își mărită pre fecioara sa, bine face; iar cel ce nu o mărită mai bine face.

39. Mușerea legată este de lege în câtă vreme trăește bărbatul ei; iar dacă va adormi bărbatul ei, slobodă este după care va vrea să se mărite; numai întru Domnul.

40. Iar mai fericită este de va rămânea așa, după sfatul meu: și mi se pare, că și eu am Duhul lui Dumnezeu.

CAPITOLUL VIII.

Iar pentru cele ce se jertvesc idolilor, știm că toți avem cunoștință. Inșă cunoștința face semeț, iar dragostea zidește.

2. Iar de i se pare cuiva că știe ceva, încă nimic n'a cunoscut precum se cade a cunoaște.

3. Iar de iubește cineva pre Dumnezeu, acela cunoscut este de deusul.

4. Iar pentru măncarea jertvelor idolești, știm că idolul nimic nu este în lume, și cum că nu este alt Dumnezeu fără numai unul.

5. Pentru că de și sunt cari se dic dumnezei, ori în cer ori pre pământ, (precum sunt dumnezei mulți, și domni mulți.)

6. Ci noă un Dumnezeu este, Tătăl, dintru care *sânt* toate, și noi întru deusul; și un Domn Iisus Hristos, prin care *sânt* toate și noi printr'insul.

7. Ci nu este întru toți cunoștința: căci unil cu știința idolului, până acum o mănăncă ca o jertvă idolească; și știința lor fiind slabă se spurcă.

8. Iar măncarea nu ne va pune pre noi înaintea lui Dumnezeu: că nici de vom mânca, nu ne prisosește; nici de nu vom mânca ne lipsește.

9. Ci vedeți ca nu cumva slobodenia voastră aceasta să fie sminteală celor neputincioși.

10. Că de te va vadea cineva pre tine cel ce ai cunoștință scedând în capiștea idolilor. ai nu știința lui, slab fiind, se va întări ca să mănănce jertvele idolești.

11. Și va peri fratele tău cel neputincios pentru cunoștința ta, pentru care Hristos a murit?

12. Și așa păcătuind împotriva fraților, și bătând știința lor cea neputincioasă, împotriva lui Hristos păcătuiești.

13. Pentru aceea, dacă face măncarea sminteală fratelui meu, nu voi mânca carne în veac, ca să nu fac sminteală fratelui meu.

CAPITOLUL IX.

Au nu sunt apostol? au nu sunt slobod? au nu pre Iisus Hristos Domnul nostru l'am vădut? au nu lucrul meu voi sântel întru Domnul?

2. De nu sunt apostol altora, dar voă eu adevărat sunt: că

pecetea apostoliei mele voi sunteți întru Domnul.

3. Răspunsul meu la cei ce mă cercetează pre mine acesta este,

4. Aă n'avem putere a mânca și a bea?

5. Aă n'avem putere pre o soră, mulere, a purta ca și ceilalți apostoli, și frații Domnului, și Chifa?

6. Saă numai eă singur și Varnava n'avem putere a nu lucra?

7. Cine slujeste în oaste vre odată cu leafa sa? saă cine sădește vie, și din roada ei nu mănăncă? saă cine paște turmă, și din laptele turmei nu mănăncă?

8. Aă doară dupre om acesteă grăesc? aă nu și legea acesteă dice?

9. Că în legea lui Moisi scris este, Să nu legi gura bouului ce trieră. Aă doară de boi se îngrijește Dumneđe?

10. Aă doară pentru noi cu adevărat dice acesteă? Că pentru noi s'a scris: că întru nădejde, cel ce ară, dator este să are; și cel ce trieră cu nădejde, de nădejdea sa trebue să aibă parte.

11. Dacă am sămănat noi voă cele duhovnicești, aă mare lucru este de vom secera noi ale voastre cele trupești?

12. Dacă aă parte alții de puterea voastră, aă nu mai virtos noi? Ci nu am făcut dupre puterea acesteă; ci toate le răb-

dăm, ca să nu dăm vre-o zăticnire evangheliei lui Hristos.

13. Aă nu știți că cei ce lucrează cele sfinte din biserică mănăncă? și carii slujesc oltarului cu oltarul se împărtășeso?

14. Așa și Domnul a rinduit, ca cei ce propoveduesc evanghelia, din evanghelie să trăească.

15. Iar eă nici una de acesteă n'am făcut: și n'am scris acesteă, ca să se facă așa cătră mine: că mai bine imi este a muri, de cât lauda mea s'o facă cineva în zadarnică.

16. Că de bine-vestesc nu imi este mie laudă: că nevoe imi zace asupra; iar amar mie este de nu voiă bine-vesti!

17. Că de fac acesteă de voie, plată am: iar dacă de silă, dragătorie imi este mie încredințată.

18. Carc dar este plata mea? Ca bine-vestind evanghelia, fără de plată să puu evanghelia lui Hristos, ca să nu fac eă dupre puterea mea cum nu se cade întru buna-vestire.

19. Că slobod fiind de toți, tutulor m'am făcut rob, ca pre mai mulți să dobindesc.

20. Și m'am făcut ludeilor ca un ludeu, ca pre Iudei să dobindesc; celor de subt lege, ca pre cel de subt lege să dobindesc;

21. Celor fără de legc, ca un fără de lege, (nefiind fără de lege lui Dumneđe, ci întru lege lui Hristos,) ca să dobindesc pre cei fără de legc.

22. M'am făcut celor nepun-
cioși ca un neputincios; ca
re cei neputincioși să dobân-
desc : tutulor toate m'am făcut,
a ori cum pre vre unii să mân-
iesc.

23. Și aceasta fac pentru evan-
helie, ca împreună părtaş ei să
ră fac.

24. Aă nu știți că cei ce a-
argă în locul de priveală, toți
decă aleargă, dar unul iea da-
ul? Așa să alergați, ca să a-
ucați.

25. Iar tot cel ce se nevoește,
e toate se înirinează. Și aceia
decă ca să iea cunună strică-
ioasă *fac aceasta*; iar noi
estricăcioasă.

26. Eă drept aceea așa alerg,
u ca cum n'ași ști; așa dau
esboiă, nu ca cum ași fi bătând
ăzduhul :

27. Ci imi chinuesc trupul
neă, și îl supuu robiei : ca nu
umva altora propoveduind, in-
u-mi să mă fac netrebnic.

CAPITOLUL X.

Și nu voesc ca să nu știți voi,
fraților, că părinții noștri toți
ubi nor aă fost, și toți prin
nare aă trecut;

2. Și toți prin Moisi s'aă bo-
ezat în nor și în mare;

3. Și toți aceeași mâncare du-
iovnicească aă mâncat;

4. Și toți aceeași băutură du-
iovnicească aă băut : că beaă
lîn Piatra cea duhovnicească
are urma : iar Piatra era Hris-
os.

5. Ci intru cei mai mulți din-
tru ei nu a bine-voit Dumnezeu :
că aă cădut în pustie.

6. Și acestea pilde s'aă făcut
noă, ca să nu fim noi poftitori
de rele, precum și aceia aă
poftit.

7. Nică slujitori idolilor să vă
faceți, precum unii dintru dășii;
precum este scris, Ședut-a no-
rodul de a mâncat și a băut, și
s'a sculat de a jucat.

8. Nică să curvim, precum unii
dintru dășii aă curvit, și aă că-
dut într'o di doă-deci și trei de
mii.

9. Nică să ispitim pre Hristos,
precum și unii dintru dășii aă
ispitit, și de șerpi aă perit.

10. Nică să cirtăți, precum și
unii dintru dășii aă cirtit, și
s'aă pierdut de pierdătorul.

11. Și aceste toate, pilde s'aă
intămplat lor : iar s'aă scris spre
a noastră învățătură, la carii
sfășiturile veacurilor aă ajuns.

12. Pentru aceea celui ce i se
pare că stă, să iee aminte ca să
nu cadă.

13. Ispită pre voi nu v'a ajuns,
fără numai omenească; iar cre-
dincios este Dumnezeu, care nu
va lăsa pre voi să vă ispițiți mai
mult de cât puteți; oi împreună
cu ispita va face și sfășitul, ca
s'o puteți suferi.

14. Pentru aceea, iubiții mei,
fugiți de slujirea idolilor.

15. Ca celor înțelepți grăesc;
judecați voi ceea ce cu grăesc.

16. Paharul blagosloveniei care
blagoslovim, aă nu este împăr-
tășirea sângelui lui Hristos ? Păi-

I. CORINTENI, XI.

nea care fringem, aŭ nu este împărtășirea trupului lui Hristos?

17. Căci o pâine, un trup, cei mulți sîntem : că toți dintr'o pâine ne împărtășim.

18. Vedeți pre Israil dupre trup : aŭ nu oș ce mănăncă jertvele pârtași oltarului sînt ?

19. Decî ce ȃic eŭ ? că doară idolul este ceva, saŭ ce se jertvește idolului este ceva ?

20. Ci oŭ ȃic că cele ce jertvesc Neamurile, dracilor jertvesc, și nu lui Dumneșeu : nu voesc dar ca să vȃ faceți voi pârtași dracilor.

21. Nu puteți bea paharul Domnului, și paharul dracilor : nu puteți fi mesei Domnului pârtași, și mesei dracilor.

22. Aŭ întărita-vom pre Domnul spre mânie ? au mai tarî de căt ei sîntem ?

23. Toate imi sînt slobode, ci nu toate imi folosesc : toate imi sînt slobode, ci nu toate zidesc.

24. Nimeni al sȃu să nu caute, ci fie-care al altuia.

25. Tot ce se vinde in măcelărie, să măncați, nimic cercetănd pentru știință :

26. Că al Domnului este pământul, și plinirea lui.

27. Și de vȃ cheamă pre voi la masă cineva din cei necredincioși, și voiți să mergeți ; tot ce se pune inaintea voastră să măncați, nimic cercetănd pentru știință.

28. Iar de va ȃice voă cineva, Aceasta este jertvită idolilor, să nu măncați pentru acela ce

v'a spus, și pentru știință : că al Domnului este pământul, și plinirea lui :

29. Iar știința, ȃic, nu a ta, ci a celui-l-alt : că pentru ce slobodenicia mea se judecă de altă știință :

30. Iar dacă mă împărtășesc cŭ prin har, ce mă hulesc, pentru care eŭ mulțumesc ?

31. Decî ori de măncați, ori de beți, ori alt-ceva de faceți, toate spre slava lui Dumneșeu să le faceți.

32. Fără sminteală fiți, și Iudeilor, și Ellinilor, și bisericei lui Dumneșeu :

33. Precum și eŭ intru toatututur plac, necăutănd folosul meu, ci al celor mulți, ca să se mântuească.

CAPITOLUL XI.

Următori fiți mie, precum și eŭ lui Hristos.

2. Iar vȃ laud pre voi, fraților, că de toate ale mele vȃ aduceți aminte, și precum v'am dat voă predaniile, le țineți.

3. Și voesc să știți voi, că a tot bărbatul capul este Hristos ; iar capul mușerei este bărbatul ; iar capul lui Hristos, Dumneșeu.

4. Tot bărbatul rugăndu-se saŭ proorocind cu capul acoperit, își rușinează capul lui.

5. Iar toată mușerea rugăndu-se saŭ proorocind cu capul desvălit își rușinează capul ei : că tot atăta este ca cum ar fi rasă.

6. Că de nu se învălește mu-

lerea, să se și tunză: iar de este lucru de rușine muferei a se tun-
de, sau a se rade, învălească-se.

7. Că bărbatul nu este dator să 'și acoperă capul, chipul și slava lui Dumnezeu fiind: iar muferea slava bărbatului este.

8. Că nu este bărbatul din mu-
iere; ci muferea din bărbat.

9. Că nu s'a zidit bărbatul pentru mufere; ci muferea pentru bărbat.

10. Pentru aceea datoare este muferea să aibă învălitoare în cap, pentru îngeri.

11. Inșă nici bărbatul fără mu-
iere, nici muferea fără bărbat, întru Domnul.

12. Că precum este muferea din bărbat, așa și bărbatul prin mu-
iere; și toate de la Dumnezeu.

13. Întru voi înși-vă judecați: oare cu cuviință este, muferea desvălită să se roage lui Dumne-
deu?

14. Ați nu și singură firea vă învață pre voi, că bărbatul de își lasă părul, necinste lui este?

15. Iar muferea de își lasă părul, slavă ei este: de vreme ce părul este dat ei în loc de învălitoare.

16. Iar de se vede că este cineva prigonitor, noi obiceiul ca acesta n'avem, nici bisericele lui Dumnezeu.

17. Și aceasta poruncindu-vă nu vă laud, că nu spre mai bine, ci spre mai rău vă adunați.

18. Pentru că înteu, când vă adunați voi în biserică, aud că se fac între voi împărechieri; și despre o parte cred.

19. Că trebuie să fie și erezuri

între voi, ca cei lămurii să se facă arătați între voi.

20. Drept aceea, când vă adunați voi împreună, nu este a mânca cina Domnului.

21. Că fie-care își pune cina sa mai înainte spre mâncare: și unul este flămând, iar altul este bat.

22. Ați doară n'aveți case ca să mâncați și să beți? sau pre biserica lui Dumnezeu defăimați, și rușinați pre cei lipsiți? Ce voiți dice voă? lăuda-voiți pre voi? întru aceasta nu vă laud.

23. Că eu am luat de la Domnul care am și dat voă, Că Domnul Iisus în noaptea întru care s'a vindut a luat pâine:

24. Și mulțumind a frint, și a dis, Luați, mâncați: acesta este trupul meu care se fringe pentru voi: aceasta să faceți întru pomenirea mea.

25. Așijderea și paharul, după cină, dicend, Acest pahar legea cea nouă este întru sângele meu: aceasta să faceți de câte ori veți bea, întru pomenirea mea.

26. Că de câte ori veți mânca pâinea aceasta, și veți bea paharul acesta, moartea Domnului vestiți până când va veni.

27. Drept aceea, ori-care va mânca pâinea aceasta, sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi trupul și sângelui Domnului.

28. Ci să se ispitească omul pre sine, și așa din pâine să mănânce, și din pahar să bea.

29. Că cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, judecată lui-și mă-

năncă și bea, nesocotind trupul Domnului.

30. Pentru aceasta între voi mulți *sunt* neputincioși și bolnavi, și dorm mulți.

31. Că de ne am fi judecat pe noi singuri, nu ne am fi osîndit.

32. Iar judecându-ne, de la Domnul ne certăm, ca nu cu lumea să ne osîndim.

33. Deci ăra, frații mei, când vă adunați să mâncați, unul pre altul să așteptați.

34. Iar de rămâneste cineva, a casă să mănânce; ca să nu vă adunați spre osîndă. Iar celelalte când voi veni le voi rîndui.

CAPITOLUL XII.

Iar pentru cele duhovnicești, fraților, nu voi să nu știți voi.

2. Că știți când erați Neamuri, cum cătră idoli cei fără de glas, ca cum ați fi fost trași vă duceați.

3. Pentru aceea vă arăt voi, că nimeni cu Duhul lui Dumnezeu grîind nu dice anatema pre Iisus; și nimeni nu poate numi Domn pre Iisus, fără numai intru Duhul Sfînt.

4. Și sînt osebiri darurilor, iar același Duh.

5. Și osebiri slujbelor sînt, iar același Domn.

6. Și osebiri lucrărilor sînt, iar același Dumnezeu este care lucrează toate intru toți.

7. Iar fie-căruia se dă arătarea Duhului spre folos.

8. Că unuia prin Duhul se dă cuvîntul înțelepciunii; iar altuia

cuvîntul cunoștinței intru același Duh;

9. Și altuia credința intru același Duh; iar altuia darurile tămăduirilor intru același Duh;

10. Iar altuia lucrarea puterilor; iar altuia proorocie; iar altuia alegerea duhurilor; iar altuia feluri de limbi; iar altuia tîlmăcirea limbelor:

11. Și toate acestea le lucrează unul și același Duh, împărțind deosebii fie-căruia precum voește.

12. Că precum trupul unul este, și mădulării are multe, și toate mădulările ale unui trup, multe fiind, un trup sînt: așa și Hristos.

13. Pentru că printr'un Duh noi toți intr'un trup ne am botezat, ori Iudeii, ori Ellinii, ori robii, oricîi slobozi; și toți intr'un Duh ne am adăpat.

14. Că trupul nu este un mădular, ci multe.

15. Că de ar dice piciorul, Pentru că nu sînt mîină, nu sînt din trup; aș doară pentru aceea nu este din trup?

16. Și de ar dice urechiea, Pentru că nu sînt ochi, nu sînt din trup; aș doară pentru aceea nu este din trup?

17. Că de ar fi tot trupul ochi, unde ar fi auzul? Și de ar fi tot auz, unde ar fi mirosul?

18. Iar acum a pus Dumnezeu mădulările pre unul fie-care dintr'insele intru trup, precum a voit.

19. Că de ar fi toate un mădular, unde ar fi trupul?

20. Iar acum multe mădulări cu adevărat sînt, dar un trup.

21. Și nu poate ochiul să dică

măinei, N'am trebuință de tine: sau iarăși capul picioarelor, N'am trebuință de voi.

23. Ci cu mult mai virtos mădulările trupului care se socotesc a fi mai slabe, sunt mai trebuincioase:

23. Și care ni se pare că sunt mai necinstite la trup, acestora cinsteste mai multă le dăm; și cele nesocotite ale noastre mai multă slavă au.

24. Iar cele de cinste ale noastre n'au trebuință: ci Dumnezeu a tocmit trupul, celui mai de jos mai multă cinste dând.

25. Ca să nu fie desbinare în trup; ci să se îngrijească mădulările între sine asemenea unul de altul.

26. Și ori de pătimește un mădular, pătimește toate mădulările d'împreună; ori de se slăvește un mădular, împreună se bucură toate mădulările.

27. Iar voi sunteți trupul lui Hristos, și mădulări din parte.

28. Și pre unii a pus Dumnezeu în biserică, întâi pre apostoli, al doilea pre prooroci, al treilea pre dascăli, după aceea pre puteri, apoi darurile tămăduirilor, ajutorințele, isprăvnicile, felurile limbilor.

29. Au doară toți sînt apostoli? au doară toți prooroci? au doară toți dascăli? au doară toți puteri?

30. Au doară toți au darurile tămăduirilor? au doară toți în limbi grăesc? au doară toți tălmăcesc?

31. Ci să rivniți darurile cele

mai bune: și încă mai înaltă cale vă arăt voă.

CAPITOLUL XIII.

De ași grăi în limbele omenești și îngerești, iar dragoste n'am, făcutu-m'am ca niște aramă sunătoare, și chimval răsunător.

2. Și de ași avea cunoștință, și de ași ști toate tărîșile, toată știința; și de ași avea credința, cât să mut și cerul, iar dragoste n'am, nimic nu pot face.

3. Și de ași împărți toate averile mele, și de ași da trupul meu să-l ardă, și dragoste n'am, nici un folos nu'mi este.

4. Dragostea îndelung rabdă, se milostivește; dragostea nu se semețește, nu se trufește.

5. Nu se poartă cu necuviință; nu caută ale sale, nu se întărită, nu gândește răul;

6. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr;

7. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă.

8. Dragostea nici odată nu cade: macar proorociile de vor lipsi; macar limbele de vor înceta; macar cunoștința de se va strica.

9. Pentru că din parte cunoaștem, și din parte proorocim.

10. Iar când va veni cea desăvârșită, atunci cea din parte se va strica.

11. Când eram prunc, ca un prunc grăiam, ca un prunc cugetam, ca un prunc gândiam:

I. CORINTENI, XIV.

iar dacă m'am făcut bărbat, am lepădat cele pruncești.

12. Că vedem acum ca prin oglindă în ghicitoră; iar atunci față câtră față: acum cunosc din parte; iar atunci voi cunoste precum și cunoscut sunt.

13. Și acum rămâne credința, nădejdea, dragostea, aceste trei; iar mai mare de cât acestea *este* dragostea.

CAPITOLUL XIV.

Urmați dragostea, și rivniți cele duhovnicești, iar mai virtos ca să proorociți.

2. Că cel ce grăește în limbă, nu grăește oamenilor, ci lui Dumnezeu: că nimeni nu'l aude; iar cu duhul grăește taine.

3. Iar cel ce proorocește oamenilor grăește spre zidire, și învățare, și mângâiere.

4. Cel ce grăește în limbi pre sine, singur se zidește; iar cel ce proorocește biserica zidește.

5. Și voesc ca voi toți să grăiți în limbi, iar mai virtos să proorociți: că mai mare *este* cel ce proorocește de cât cel ce grăește în limbi, fără numai de va tălmăci, ca biserica zidire să iee.

6. Iar acum, fraților, de voi veni la voi grăind în limbi, ce voi folosi voă, de nu voi grăi voă sau întru descoperire, sau întru cunoștință, sau întru proorocie, sau întru învățatură?

7. Că precum cele neinsuflete ce dau glas, ori surla, ori alăuta, de nu vor da osebire în

viersuri, cum se va cunoaște glasul surlei sau dicerea alăutei?

8. Că trumbuța de va da glas fără de semu, cine se va găti la rășboiu?

9. Așa și voi, prin limbă de nu veți da cuvânt cu bună înțelegere, cum se va cunoaște ceea ce se va grăi? că veți fi grăind în văzduh.

10. Atâtea de multe, precum se întemplă, sunt felurile glasurilor în lume, și nici unul dintr' inșele este fără de glas.

11. Deci de nu voi ști puterea glasului, voi fi celui ce grăește varvar, și cel ce grăește va fi mie varvar.

12. Așa și voi, de vreme ce sunteți rivnitori duhurilor, zidirea bisericei să căutați ca să prisosiți.

13. Pentru aceea cel ce grăește în limbi să se roage ca să și tălmăcească.

14. Pentru că de mă voi ruga cu limba, duhul meu se roagă, iar mintea mea fără de roadă este.

15. Ce dar este? ruga-mă-voiu cu duhul, ruga-mă-voiu și cu mintea: cânta-voiu cu duhul, cânta-voiu și cu mintea.

16. Pentru că de veți bine-cuvența cu duhul, cel ce împlinește locul: celui prost, cum va dice, Amin, după mulțumirea ta, de vreme ce nu știe ce dicți?

17. Că tu bine mulțumesci, dar cela-l-alt nu se zidește.

18. Mulțumesc Dumnezeu!

meu, că mai mult de cât voi toți grăesc în limbă :

19. Ci în biserică voesc cinci cuvinte a grăi cu mintea mea, ca și pre alții să 'n învăț, de cât deoe mi' de cuvinte în limbă.

20. Fraților, nu fiți prunci cu mintea : ci cu răutatea fiți prunci, iar cu mintea fiți desăvârșit.

21. În lege scris este, Că într'alte limbi și cu alte buze voiți grăi norodului acestuia; și nici așa nu mă vor asculta pre mine, dize Domnul.

22. Drept aceea, limbele spre semn sânt, nu credincioșilor, ci celor necredincioși; iar proorocia *slujește* nu necredincioșilor, ci celor ce cred.

23. Deci dar de s'ar aduna toată biserica împreună, și toți ar grăi în limbă, și ar intra și de cel neînvațat și să necredincioși, au n'ar dize că sânteti nebuni?

24. Iar de ar prooroci toți, și ar intra vre-un necredincios sau neînvațat, se vedește de toți, se judecă de toți:

25. Și așa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac; și așa cădând pre față se va închina lui Dumnezeu, dize că cu adevărat Dumnezeu întru voi este.

26. Ce este dar, fraților? când vă adunați, fie-care dintru voi psalm are, învățătură are, limbă are, descoperire are, talmăcire are. Toate spre zidire să se facă.

27. De grăește cineva în limbă, să grăescă câte doi, sau mai

mulți câte trei, și pre rind; și unul să talmăcească.

28. Iar de nu va fi talmăcitor, să tacă în biserică; și numai lui să 'și grăească, și lui Dumnezeu.

29. Iar proorocii doi sau trei să grăească, și cel-l-alti să judece.

30. Iar de se va descoperi ceva altuia ce șede, cel d'intăit să tacă.

31. Că puteți câte unul toți a prooroci, ca toți să se învețe, și toți să se mângâie.

32. Și duhurile proorocilor, proorocilor se supun.

33. Că Dumnezeu nu este *Dumnezeu* al turburării, ci al păcii, precum întru toate bisericile sfinților:

34. Mulerile voastre în biserică să tacă: că nu li s'a dat voie lor să grăească; ci să fie plecate, precum și legea dize.

35. Iar de voesc să se învețe ceva, a casă să 'și întrebe pre bărbații lor: că rușine este mulerilor să grăească în biserică.

36. Au de la voi cuvântul lui Dumnezeu a eșit? sau numai la voi a ajuns?

37. De i se pare culva că este prooroc, sau duhovnicesc, să înțeleagă cele ce scriu voă, că ale Domnului sânt porunci.

38. Iar de nu înțelege cineva, să nu înțeleagă.

39. Deci, fraților, rivniți a prooroci, și a grăi în limbă să nu opriti.

40. Toate duple cuvintă și rinduială să se facă.

CAPITOLUL XV.

Si arăt voă, fraților, evanghelia care am bine-vestit voă, care ați și primit, intru care și stați;

2. Prin care vă și mântuieți, de o țineți precum o am bine-vestit voă, fără numai de nu în zadar ați crezut.

3. Că am dat voă înteu care am și luat, cum că Hristos a murit pentru păcatele noastre duple scripturi;

4. Și cum că s'a îngropat, și cum că a înviat a treia zi duple scripturi;

5. Și cum că s'a arătat lui Chifa, apoi celor doi-spre-dece :

6. După aceea s'a arătat la mai mulți de cât cincisute de frați de odată; din cari cei mai mulți sunt până acum, iar unii au și adormit.

7. După aceea s'a arătat lui Iacov; apoi apostolilor tuturor.

8. Iar mai pre urmă de cât toți, ca unul născut fără de vreme, s'a arătat și mie.

9. Că eu sunt mai micul apostolilor, care nu sunt vrednic a mă chema apostol, pentru că am gonit biserica lui Dumnezeu.

10. Iar eu harul lui Dumnezeu sunt ce sunt: și harul lui care este intru mine n'a fost înzadarnic; oi mai mult de cât toți aceea m'am ostenit: însă nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este eu mine.

11. Deci ori eu ori aceea, așa propoveduim, și așa ați crezut.

12. Iar de vreme ce Hristos

se propoveduește că s'a sculat din morți, cum zice unii între voi că înviere morților nu este ?

13. Și de nu este înviere morților, nici Hristos dar n'a înviat.

14. Iar dacă n'a înviat Hristos, înzadarnică dar este propoveduirea noastră, înzadarnică dar este și credința voastră.

15. Ne aflăm încă și marturii mincinoși ai lui Dumnezeu; că am fi mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pre Hristos: pre care nu l'a înviat, dacă morții nu se vor scula.

16. Că de nu se vor scula morții, nici Hristos nu s'a sculat :

17. Iar dacă Hristos nu s'a sculat, înzadarnică este credința voastră; încă sunteți în păcatele voastre.

18. Încă și cei ce au adormit intru Hristos nu perit.

19. Și de nădăjdum intru Hristos numai în viața aceasta, măticăloși de cât toți oamenii suntem.

20. Iar acum Hristos s'a sculat din morți, începătură celor adormiți s'a făcut.

21. Că de vreme ce prin om s'a făcut moartea, prin om s'a făcut și învierea morților.

22. Că precum intru Adam toți mor, așa intru Hristos toți vor învia.

23. Și fie-care intru a s'a rînduală: începătura Hristos; după aceea cei ce sunt ai lui Hristos intru venirea lui.

24. Apoi sfârșitul, când va da împărăția lui Dumnezeu, și Ta-

tălui; când va strica toată domnia și toată stăpânirea și puterea.

25. Pentru că se cade lui a împărăți, până ce va pune pe toți vrăjmașii sub picioarele sale.

26. Vrăjmașul cel mai de pre urmă ce se surpă moartea este.

27. Pentru că toate le a supus sub picioarele lui. Iar când dice că toate sânt supuse lui, arătat este, că afară de cela ce l'a supus lui toate.

28. Iar dacă se vor supune lui toate, atunci și însuși Fiul se va supune celui ce a supus lui toate, ca să fie Dumnezeu toate într-o dată.

29. Că ce vor face cei ce se botează pentru cei morți, dacă nu se vor scula morții nici de cum? pentru ce se și botează pentru cei morți?

30. Pentru ce dar și noi ne primejduim în tot ceasul?

31. În toate zilele mor, pentru lauda voastră care am întru Hristos Iisus Domnul nostru.

32. De m'am și luptat ca un om cu fiarele în Efes, ce folos imi este, dacă morții nu se vor scula? să mâncăm și să bem; că mâine vom muri.

33. Nu vă înșelați: strică pe obiceiurile cele bune vorbele cele rele.

34. Treziți-vă cu dreptate, și nu greșiți; că unii au ne cunoștința lui Dumnezeu: spre rușinare voă grăesc.

35. Ci va dice cineva, Cum se vor scula morții? și cu ce trup vor veni?

36. Nebune, tu ce sameni nu înviază, de nu va muri:

37. Și ce sameni, nu trupul care va să se facă sameni, ci numai grăunțul gol, de se întemplantă de grâu, sau de alt oeva din cele-lalte:

38. Iar Dumnezeu îl dă lui trup precum voește, și fie-cărei sămânțe trupul ei.

39. Nu tot trupul este același trup: ci altul este trupul oamenilor, și altul trupul dobitoacelor, și altul al peștilor, și altul al paserilor.

40. Și sânt trupuri cerești, și trupuri pământești: ci alta este slava celor cerești, și alta a celor pământești.

41. Alta este slava soarelui, și alta slava lunii, și alta slava stelelor: că stea de stea se osebește în slavă.

42. Așa și învierea morților. Samănă-se întru stricăciune; scula-se-va întru nestricăciune:

43. Samănă-se întru necinste; scula-se-va întru slavă: samănă-se întru slăbiciune; scula-se-va întru putere:

44. Samănă-se trup sufletesc; scula-se-va trup duhovnicesc. Este trup sufletesc, este și trup duhovnicesc.

45. Că așa și scris este, Făcutu-s'a omul cel d'înteu Adam cu suflet viu; iar Adam cel de pre urmă cu duh de viață făcător.

46. Ci nu este înteu cel duhovnicesc ci cel sufletesc; apoi cel duhovnicesc.

47. Omul cel d'înteu este din

pământ, pământesc: omul cel al doilea este Domnul din cer.

48. În ce chip este cel pământesc, așa și cel pământesc: și în ce chip este cel ceresc, așa și cel cereștii.

49. Și precum am purtat chipul celui pământesc, să purtăm și chipul celui ceresc.

50. Iar aceasta dic, fraților, că carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu pot; nici stricăciunea ne nestricăciune va moșteni.

51. Iată, taiuă voă dic: Că nu toți vom adormi, iar toți ne vom schimba,

52. Într'o cirtă, într'o clipeala ochiului, într'o trimbița cea de apoi: pentru că va trimbița, și morții se vor scula nestricați, și noi ne vom schimba.

53. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace întru nestricăciune, și muritorul acesta să se îmbrace întru nemurire.

54. Iar când se va îmbrăca stricăciosul acesta întru nestricăciune, și muritorul acesta se va îmbrăca întru nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris, Înghițitu-s'a moartea întru biruință.

55. Unde îți este, moarte, boldul tău? Unde îți este, iadule, biruința ta?

56. Iar boldul morței păcatul este; iar puterea păcatului este legea.

57. Iar lui Dumnezeu mulțumită, care ne a dat noă biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos.

58. Drept aceea, iubiții mei

frați, fiți tari, neclătiți, sporind întru lucrul Domnului pururea, știind că osteneala voastră nu este deșartă întru Domnul.

CAPITOLUL XVI.

Iar pentru milostenia care este pentru sfinți, precum am rînduit bisericilor Galatiei, așa și voi să faceți.

2. În ziua d'întîi a săptămânei fie-care din voi să pue la sine, stringînd de se va îndura, ca nu dacă voi veni atunci să se facă strînsoarea.

3. Iar după ce voi veni, pre cari veți socoti, pre aceia cu cărți îi voi trimete să ducă darul vostru în Ierusalim.

4. Și de va fi cu cuvîntă să merg și eu, cu mine vor merge.

5. Și voi veni la voi când voi trece prin Machedonia: că prin Machedonia voi să trec.

6. Și la voi, de se va întempla, mă voi zăbăvi, sau voi și erna, ca voi să mă petreceți ori încotro voi merge.

7. Că nu voesc să vă ved pre voi acum în treacă; ci am nădejde că-va vreme să mă zăbăvesc la voi, de va îngădui Domnul.

8. Și voi rămănea în Efes până la praznicul a cinci-deci de zile.

9. Că mi s'a deschis mie ușă mare și spre folos, și protivnicii sînt mulți.

10. Iar de va veni Timotei, socotiți să fie fără frică la voi:

I. CORINTENI, XVI.

că lucrul Domnului lucrează ca și eu.

11. Decî nimeni pre el să nu 'l defalme: ci să 'l petreceți cu pace, ca să vie la mine: că 'l aștept pre el cu frații.

12. Iar pentru fratele Apolos, mult 'l am rugat ca să vie la voi cu frații: și nici de cum nu i-a fost voia să vie acum; iar va veni când vreme bună va afla.

13. Priveghiați, stați în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.

14. Toate ale voastre cu dragoste să fie.

15. Și vă rog pre voi, fraților, (știți casa lui Stefana, că este pîrga Ahaiei, și spre slujba sfinților s'au rinduit pre sine.)

16. Ca și voi să vă plecați la unii ca aceștia, și la tot cel ce împreună lucrează și se ostenește.

17. Iar mă bucur de venirea

lui Stefana și a lui Furtunat și a lui Ahaic; căci lipsa voastră aceștia o a împlinit.

18. Că ați odihnit duhul meu și al vostru: să cunoașteți dar pre unii ca aceștia.

19. Inchină-se voă bisericele Asiei. Inchină-se voă întru Domnul mult Achila și Prischila, împreună cu biserica cea din casa lor.

20. Inchină-se voă frații toți. Inchinați-vă unul altuia cu sărutare sfîntă.

21. Inchinăciunea cu mîlna mea a lui Pavel.

22. Cea ce nu iubește pre Domnul nostru Iisus Hristos, să fie Anatema Maran-ata.

23. Harul Domnului nostru Iisus Hristos ou voi.

24. Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Iisus. Amin.

Cea întîciú *epistolie* către Corinteni s'a scris de la Filipi prin Stefana, și Furtunat și Ahaic și Timotei.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA A DOA CĂTRĂ CORINTENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostolul lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu,

și Timotei fratele, bisericei lui Dumnezeu care este în Corint, împreună cu toți sfinții cari sînt în toată Ahaia.

II. CORINTENI, I.

2. Har voă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Dumnezeu Iisus Hristos.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor și Dumnezeu al toată mângăierea;

4. Cel ce ne mângăie pro noi întru tot necazul nostru, ca să putem și noi mângăia pe cei ce sunt întru tot necazul, prin mângăierea cu care ne mângăiem noi de la Dumnezeu.

5. Că precum prisosesc patimile lui Hristos întru noi, așa prin Hristos prisosește și mângăierea noastră.

6. Și ori de pătimim necaz, este pentru a voastră mângăiere și mântuire, care se lucrează întru răbdarea acestorași patimi, care și noi pătimim: ori de ne mângăiem, este pentru a voastră mângăiere și mântuire.

7. Și nădejdea noastră tare este pentru voi, știind, că precum sînteți părtași patimelor noastre, așa și mângăierei.

8. Că nu voim să nu știți voi, fraților, pentru necazul nostru ce s'a făcut noă în Asia, că preste măsură am fost îngreuiati, și preste puțință, cât n'aveam noi nădejde nici de viață:

9. Ci singuri întru noi judecata morței am avut, ca să nu fim nădăjduindu-ne spre noi, ci întru Dumnezeu cel ce înviază morții:

10. Căci dintr'o moarte ca aceasta ne a izbăvit pre noi, și ne

izbăvește: întru care nădăjduim că încă ne va și mai izbăvi;

11. Ajutorând și voi pentru noi cu rugăciunea, ca despre multe fețe darul cel către noi, prin mulți să se mulțumească pentru noi.

12. Că lauda noastră aceasta este, mărturisirea științei noastre, că întru dreptate, și întru curăție dumnezească, iar nu întru înțelepciune trupească, ci întru harul lui Dumnezeu, am petrecut în lume, și mai mult la voi.

13. Că nu scrim voă altele, fără numai cele ce cetiți sau și știți; și am nădejde că și până în sfârșit veți cunoaște;

14. Precum ne ați și cunoscut pre noi din parte, că lauda noastră sîntem, precum și voi a noastră în dîoa Domnului Iisus.

15. Și cu această nădejde, voiam mai înainte să vin la voi, ca să aveți al doilea dar;

16. Și pre la voi să trec în Machedonia, și iarăși din Machedonia să vin la voi, și voi să mă petreceți în Iudeea.

17. Decî aceasta vrînd, aș doară ușurarea minții am întrebuintat? sau cele ce sfătuesc, trupește le sfătuesc, ca să fie la mine ce este așa, așa, și ce nu, nu?

18. Iar credincios este Dumnezeu, că cuvîntul nostru care a fost către voi n'a fost așa și nu.

19. Că Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, cel propoveduit întru voi prin noi, prin mine și

II. CORINTENI, II.

prin Siluan, și prin Timotei, n'a fost așa și nu, ci așa întru el a fost.

20. Căci câte sunt făgăduințele lui Dumnezeu într'insul *sunt* așa, și într'insul Amin, spre slava lui Dumnezeu prin noi.

21. Iar cela ce ne adeverează pre noi împreună cu voi întru Hristos, și ne a uns pre noi, Dumnezeu *este*.

22. Care ne a și pecetluit pre noi, și a dat arvuna Duhului întru inimile noastre.

23. Și eu martur pre Dumnezeu chiem asupra sufletului meu, că cruțându-vă pre voi n'am venit până acum în Corint.

24. Nu că doară avem stăpânire preste credința voastră, ci căci suntem împreună lucrători bucuriei voastre : că cu credința stați.

CAPITOLUL II.

Si am judecat aceasta întru mine, ca să nu mai vin iarăși cu întristare la voi.

2. Măcar că de vă și întristez eu pre voi, dar care este cel ce mă veselește pre mine, fără numai cel ce se întristează de la mine ?

3. Și am scris voă aceasta, ca nu dacă voiți veni, să am întristare de cel pentru cari mi se cădea să mă bucur ; având nădejde spre voi toți, că bucuria mea a voastră a tuturilor *este*.

4. Că din multă scorbă și ne-

caz al inimei am scris voă cu multe lacrimi ; nu ca să vă întristați, ci ca să cunoașteți dragostea care am mai mult spre voi.

5. Iar de m'a întristat cineva, nu pre mine a întristat, ci din parte : ca să nu vă îngreuez pre voi pre toți.

6. Că destul *este* unuia ca acestuia certarea aceasta, care *este* de cătră mulți.

7. Așa cât împotriva *trebuie* mai mult să 'i dăruiți, și să 'i mângâieți, ca nu cumva pentru mai multă mâhnire să se înghiță unul ca acela.

8. Pentru aceea vă rog pre voi, ca să vă întăriți spre acela dragostea.

9. Că pentru aceasta am și scris, ca să cunoască cugetul vostru, de sunteți întru toate ascultători.

10. Iar căruia dăruiți ceva, *dăruosc* și eu : că și eu de am dăruit ceva, căruia am dăruit, pentru voi *am dăruit* în fața lui Hristos.

11. Ca să nu fim cuprinși de Salama : că nu este să nu știm amăgiturele lui.

12. Și venind eu în Troada pentru evanghelia lui Hristos, și ușă deschisă fiind mie prin Domnul,

13. N'am avut odihnă cu duhul meu, neaflând eu pre Tit fratele meu : ci lăsându-i pre dânsul am mers în Macedonia.

14. Iar mulțumită lui Dumnezeu, celui ce ne face pre noi pururea biruitori întru Hristos,

II. CORINTENI. III.

și arată mireazma cunoștinței sale prin noi în tot locul.

16. Că a lui Hristos bună mireazmă sîntem lui Dumnezeu, întru cei ce se mântuiesc, și întru cei ce pier :

16. Unora adecă mireazmă a morței spre moarte ; iar altora mireazmă a vieții spre viață. Și spre acestea cine este vrednic ?

17. Pentru că nu sîntem ca cei mulți, cari amestecă cuvîntul lui Dumnezeu : ci ca din curăție, ci ca de la Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăim.

CAPITOLUL III.

A ũ doară începem iarăși pre noi a ne lăuda ? a ũ doară ne trebuiesc precum oare-cărora cărți de laudă cătră voi, sau de la voi cărți de laudă ?

2. Cartea noastră voi sînteți, scrisă în inimile noastre, care se știe și se cetește de toți oamenii :

3. Arătându-vă că sînteți carte a lui Hristos cea slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul lui Dumnezeu celui viu ; nu în table de piatră, ci în tablele inimii cele trupesti.

4. Și nădejde ca aceasta avem prin Hristos cătră Dumnezeu :

5. Nu că vrednici sîntem noi a cugeta ceva de la noi, că dintru noi ; ci vrednicia noastră este de la Dumnezeu ;

6. Care ne a și invrednicit pre noi a fi slujitorii legii nouă ; nu

slovei, ci duhului ; că slova omoară, iar duhul face viu.

7. Iar dacă slujba morței, cea închipuită cu slove în pietre s'a făcut cu slavă, cât nu putea fi fiul lui Israel să caute la fața lui Moisi pentru slava feței lui cea trecătoare :

8. Cum nu mai mult slujba duhului va fi cu slavă ?

9. Că de a fost slujba osîndirei slavă, cu mult mai virtos prisosește slujba dreptății întru slavă.

10. Că nici s'a slăvit ceea ce era slăvită întru această parte, pentru slava cea covârșitoare.

11. Că de a fost cea trecătoare slăvită, cu mult mai virtos cea netrecătoare va fi întru slavă.

12. Drept aceea avînd nădejde ca aceasta, multă îndrăznire întrebuițăm :

13. Și nu precum Moisi care punea acoperemînt peste fața sa, ca să nu caute fiul lui Israel la sferșitul celei ce era trecătoare :

14. Ci s'a ũ orbit înțelegerile lor : că până astăzi același acoperemînt întru ceteria legii vechi rămâne nedescoperit ; care acoperemînt întru Hristos se strică.

15. Ci până astăzi, când se cetește Moisi, acoperemînt pre inima lor zace.

16. Iar când se vor întoarce cătră Domnul, se va lua acoperemîntul.

17. Iar Domnul este Duhul ; și unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia.

18. Iar noi toți eu față desco-

II. CORINTENI, IV.

perită slava Domnului ca prin oglindă privind, spre același chip ne prefacem din slavă în slavă, ca din Duhul Domnului.

CAPITOLUL IV.

Pentru aceea având slujba aceasta, după cum suntem miluiți, nu slăbim;

2. Ci ne am lepădat de cele ascunse ale rușinei, nu întru viclesug umblând, nici strămutând cuvântul lui Dumnezeu; ci cu arătarea adovărului adevărându-ne pre noi spre toată știința oamenilor înaintea lui Dumnezeu.

3. Iar de este și acoperită evanghelia noastră, întru cei peritori este acoperită:

4. Întru cari dumnezeul vechiului acestuia a orbit mințile necredincioșilor, ca să nu le lumineze lor lumina evangheliei slavei lui Hristos, care este chipul lui Dumnezeu.

5. Că nu pre noi ne propovăduim, ei pre Hristos Iisus Domnul; iar pre noi slujitori voă pentru Iisus.

6. Că Dumnezeu, care a dat să lumineze dintru întunecarea lumina, acela a strălucit întru inimile noastre, spre luminarea cunoștinței slavei lui Dumnezeu în fața lui Iisus Hristos.

7. Și avem comoara aceasta în vase de lut, ca mulțimea puterii să fie a lui Dumnezeu, iar nu din noi.

8. Întru toate, necaz pătimind, dar nu strămtorându-ne; lipsiți

fiind, dar nu de tot desnădăjduindu-ne;

9. Goniți fiind, dar nu părăsiți; surpați fiind, dar nu prăpădiți;

10. În toată vremea omoriea Domnului Iisus în trup purtându-o, ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru.

11. Că pururea noi cei vii la moarte ne dăm pentru Iisus, ca și viața lui Iisus, să se arate în trupul nostru cel muritor.

12. Pentru aceea dar moartea întru noi se lucrează, iar viața întru voi.

13. Iar având același duh al credinței, precum este scris, Credut-am, pentru aceea am și grăit; și noi credem, pentru aceea și grăim;

14. Știind că cel ce a rădicat pre Domnul Iisus și pre noi priu Iisus ne va rădica, și ne va pune împreună cu voi.

15. Că toate sunt pentru voi, ca harul înmulțindu-se, prin cei mai mulți să prisosească mulțumirea spre slava lui Dumnezeu.

16. Pentru aceea nu slăbim; ci de s'ar și strica omul nostru cel din afară, dar cel din întru se înnoește din zi în zi.

17. Pentru că necazul nostru de acum ourend trecător, și ușor, vecinică și preste măsură mare slavă lucrează întru noi:

18. Neprivind noi la cele ce se ved, ci la cele ce nu se ved: că cele ce se ved sunt trecătoare; iar cele ce nu se ved sunt vecinice.

CAPITOLUL V.

Că știm că de se va strica casa noastră cea pământească a cortului acestuia, zidire de la Dumnezeu avem, casă nefăcută de mână, veșnică în ceruri.

2. Că de aceasta suspinăm, dorind să ne îmbrăcăm întru lăcașul nostru cel din cer:

3. Numai de ne vom și îmbrăca, nu ne vom afla goi.

4. Că cei ce suntem în cortul *acesta* suspinăm, îngreuiându-ne: pentru că nu voim să ne desbrăcăm, ci să ne îmbrăcăm, ca ce este muritor să se înghiță de viață.

5. Iar cel ce ne a făcut pre noi spre însăși aceasta Dumnezeu *este*, care a și dat noastră arvuna Duhului.

6. Indrăznim, drept aceea, pururea, știind că petrecând în trup, suntem depărtați de la Domnul:

7. (Că prin credință umblăm, iar nu prin vedere:)

8. Nădăjduim, și bine voim mai bine să fim depărtați de trup, și să petrecem cu Domnul.

9. Pentru aceea ne și nevoim, ca ori petrecând, ori depărtați fiind, să fim bine plăcuți lui.

10. Pentru că noi toți trebuie să ne arătăm înaintea divanului lui Hristos; ca să iee fie-care duple cum a făcut, cele ce s'aun lucrat prin trup, ori bine ori rău.

11. Știind dar frica Domnului, pre oamneni aducem la adevăr; iar lui Dumnezeu arătați suntem; și nădăjduesc că și întru științele voastre suntem arătați.

12. Că nu ne lăudăm iarăși pre noi înaintea voastră, ci pricină dăm voă de laudă pentru noi, ca să aveți *cuvânt* pentru cei ce se laudă în față, iar nu în inimă.

13. Că ori de ne răpim cu mintea, *este* pentru Dumnezeu: ori de suntem așezați cu mintea, *este* pentru voi.

14. Că dragostea lui Hristos ne stringe pre noi; socotind noi aceasta, că de a murit unul pentru toți, iată dar toți aun murit:

15. Și că pentru toți a murit, ca cei ce viază să nu mai vieze loruși, ci celui ce a murit pentru ei, și a înviat.

16. Pentru aceea noi de acum pre nimeni nu știm duple trup: iar de aun și știut pre Hristos duple trup, dar de acum nu 'l mai știm.

17. Deci dar ori-care *este* întru Hristos, făptură nouă *este*: cele vechi aun trecut; iată, toate s'aun făcut noue.

18. Și toate de la Dumnezeu *sunt* care ne a împăcat pre noi lui-și prin Iisus Hristos, și ne a dat noastră slujba împăcării;

19. Pentru că Dumnezeu era întru Hristos, împăcând lumea lui-și, nesocotind lor păcatele lor; și puind întru noi cuvântul împăcării.

20. Drept aceea în locul lui Hristos *vă* rugăm, ca cum Dumnezeu s'ar ruga prin noi; rugămu-vă în locul lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu.

21. Pentru că pre cel ce n'a cunoscut păcat, pentru noi păcat 'l a făcut; ca noi să ne fa-

cem dreptatea lui Dumnezeu întru densul.

CAPITOLUL VI.

[ar noi împreună lucrând *cu ei*,
vê și rugăm, ca nu inderșert ha-
rul lui Dumnezeu să primiți voi.

2. (Că dăce, în vreme primită
te am ascultat, și în ziua mântu-
tuirii ți am ajutat ție: iată, a-
cum *este* vreme bine primită;
iată, acum *este* ziua mântuirii.)

3. Nici o sminteală întru ni-
mic dând, ca slujba *noastră* să
fie fără prihană;

4. Ci întru toate puindu-ne pre
noi înainte ca slujitorii ai lui Dum-
neșeu, întru multă răbdare, în
necașuri, în nevoi, în strimto-
rări.

5. Întru bătaii, în temnițe, în
zărve, în ostenele, în priveghieri,
în posturi;

6. Întru curăție, întru cunoș-
tință, întru îndelungă răbdare,
în bunățate, întru Duhul Sfint,
în dragoste nefățarnică.

7. Întru cuvântul adevărului,
în puterea lui Dumnezeu, prin
armele dreptății cele d'a dreapta
și cele d'a stânga,

8. Prin slavă și necinste, prin
grăire de rău și laudă: ca niște
înșălători, și adevărați;

9. Ca niște necunoscuți, și cu-
noscuți; ca cei ce murim, și iată.
sântem vii; ca niște pedepsiți,
și nu omoriți;

10. Ca niște întristați, iar pu-
rerea bucurându-ne; ca niște să-
raci, iar pre mulți îmbogățind; ca
nimic având, și toate avându-le.

11. Gura noastră s'a deschis
cătră voi, Corinteni, inima noas-
tră s'a lărgit.

12. Nu vă strimtoați întru
noi, ci vă strimtoați în pânțe-
cele voastre.

13. Pentru aceeași răsplătire,
(ca unor fi grăesc.) lărgiți-vă
și voi.

14. Nu vă înjugați întru alt
jug cu cei necredincioși: că ce
impărtășire are dreptatea cu fără
de legea? sau ce împreunare are
lumina cu întunerecul?

15. Sau ce unire are Hristos
cu Veliar? sau ce parte este cre-
dinciosului cu cel necredincios?

16. Sau ce însoțire este bise-
ricii lui Dumnezeu cu idolii? că
voi sântei biserica lui Dumne-
șeu celui viu; precum a șis Dum-
neșeu, Voiu lacui întru ei, și voiu
umbla *între ei*; și voiu filor Dum-
neșeu, și eiimi vor fi mie norod.

17. Pentru aceea eșiți din mij-
locul lor, și vă osebiți, dăce Dom-
nul, și de necurăție să nu vă
atingeți; și eu voiu primi pre voi,

18. Și voiu fi voă Tată, și voi
veți fi mie fi și fete, dăce Dom-
nul: A-tot-țitorul.

CAPITOLUL VII.

Deci aceste făgăduințe având,
iubiților. să ne curățim pre
noi de toată spurcăciunea tru-
pului și a duhului, făcând sîn-
țenie întru frica lui Dumnezeu.

2. Cuprindeți-ne pre noi; pre
nimeni n'am nedreptățit, pre ni-
meni n'am stricat, pre nimeni
n'am înșelat.

II. CORINTENI, VII.

3. Nu spre osîndire dic *acea-sta*: că am çis mai înainte, că în inimile noastre sînteți, ca împreună să murim și împreună să viem.

4. Multă înf este îndrăzneala cătră voi, multă înf este lauda pentru voi: umplutu-m'am de mîngălere, de prisosit am bucurie întru tot necazul nostru.

5. Că venind noi în Machedonia, nici o odihnă n'a avut trupul nostru, ci întru toate am fost necăjiți; din afară războaie, din lăuntru temeri.

6. Ci Dumneșu cel ce mîngăie pre cei smeriți, ne a mîngăiat pre noi cu venirea lui Tit;

7. Și nu numai cu venirea lui, ci și cu mîngăierea cu care s'a mîngăiat de voi, spuindu-ne noă dorirea voastră, plîngerea voastră, rîvna voastră pentru mine; cât eū mai mult m'am bucurat.

8. Pentru aceea de v'am și intristat pre voi prin epistolie, nu mă căesc, măcar de mō și căiam: că vād că epistolia aceea măcar de v'a și intristat, până la o vreme.

9. Acum mă bucur, nu căci v'ați fost intristat, ci căci v'ați intristat spre pocăință: că v'ați fost intristat duple Dumneșu, ca întru nimic să nu vād păgubiți de cătră noi.

10. Că intristarea care este duple Dumneșu pocăință spre mîntuire fără de căință lucrează: iar intristarea lumel moarte lucrează.

11. Că iată aceasta singură,

căci duple Dumneșu v'ați intristat voi, cătră sîrguință a făcut întru voi, dar încă rîspuns, încă mînie, încă frică, încă dorință, încă rîvnă, încă izbîndă! Întru toate v'ați arătat pre voi curați a fi întru acest lucru.

12. Decī de am și scris voă, nu pentru cel ce a nedreptătit, nici pentru cel ce s'a nedreptătit, ci să se arăte cătră voi sîrguința noastră cea pentru voi înaintea lui Dumneșu.

13. Pentru aceasta ne am mîngăiat de mîngăierea voastră: iar mult mai virtos ne am bucurat de bucuria lui Tit, că s'a odihnit duhul lui de cătră voi toți.

14. Că ori de ce m'am laudat înaintea lui pentru voi, nu m'au rușinat; ci precum toate întru adevăr le am grăit voă, așa și lauda noastră ce a fost cătră Tit, adevărată s'a făcut.

15. Și inima lui mai mult este spre voi, aducîndu'și aminte de ascultarea voastră a tuturilor, în ce çhip cu frică și cu cutremur l'ați primit pre el.

16. Drept aceea mă bucur că de toate am nădejde spre voi.

CAPITOLUL VIII.

Iar vād face: voă, fraților, știre de harul lui Dumneșu cel dat întru bisericile Machedoniei;

2. Că întru multă ispită de necaz prisosința bucuriei lor și sărăciea lor cea adîncă a sporit spre bogăția bunătăței lor.

3. Căci duple puterea lor. mărtu-

II. CORINTENI, VIII.

risesc însu-mi, și preste putere voioși *au fost*;

4. Cu multă rugăminte rugându-ne pre noi ca să luăm darul, și împărțășirea slujbei celei către sfinți.

5. Și nu precum aveam nădejde, ci singuri pre sine s'au dat înteu Domnului, și noă prin voia lui Dumnezeu.

6. Cât am rugat noi pre Tit, ca precum mai înainte a început, așa să și săvârșească intru voi și darul acesta!

7. Și precum intru toate prisosiți, cu credința, și cu cuvântul, și cu cunoștința, și cu toată sirguința, și cu dragostea voastră către noi, așa și intru darul acesta să prisosiți.

8. Nu ca cum ași porunci grăesc, ci prin sirguința altora, și adevărînța dragostei voastre dovedind.

9. Că știți harul Domnului nostru Iisus Hristos, că pentru voi a sărăcit, bogat fiind, ca voi cu sărăciea lui să vă îmbogățiți.

10. Și sfat intru aceasta vă dau: că aceasta este voă de folos, cari nu numai a face, ci încă și a vrea ați început mai înainte din anul trecut.

11. Iar acum și a face să împliniți; ca precum v'a fost osirdiea a vrea, așa să fie și a împlini dintru cele ce aveți.

12. Că de este voia gata, după cât are cineva *este* bine primită, iar nu după cât nu are.

13. Că nu *voiă* ca să fie altora odihnă, iar voă necaz:

14. Ci dintru întocmire în

vremea de acum ca prisosința voastră să împlinească lipsa acelorora, ca și prisosința acelorora să împlinească lipsa voastră: ca să fie întocmire:

15. Precum este scris. Celui cu multul nu 'l a prisosit; și celui cu puținel nu 'l a lipsit.

16. Iar mulțumită *fel*ului Dumnezeu, celui ce a dat accastași osirdie pentru voi în inima lui Tit.

17. Căci îndemnarea aceea o a primit; și fiind mai osirduitor, de bună voie a eșit și viue la voi.

18. Și am trimes împreună cu el și pre fratele, a căruî laudă intru evanghelie *este* prin toate bisericile;

19. Și nu numai *aceasta*, ci și hirotonisit este de biserică să fie soție călătoriei noastre cu darul acesta ce se slujește de noi spre slava Domnului, și *spre a arăta* osirdiea voastră:

20. Ferindu-ne de aceasta, ca să nu ne prihănească pre noi cineva intru această indestulată și mare strinsoare ce se slujește de noi:

21. Că facem purtare de grijă de cele bune, nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor.

22. Și am trimes împreună cu ei și pre fratele nostru; pre care 'l am ispitit intru multe de multe ori că este osirduitor, iar acum cu mult mai osirduitor, pentru nădejduirea cea multă spre voi.

23. Și ori pentru Tit, părtaș

II. CORINTENI, IX.

mie *este* și intru voi împreună lucrător : ori pentru frații noștri, apostolii bisericelor *sunt*, și slava lui Hristos.

24. Drept aceea arătarea dragostei voastre, și a laudei noastre pentru voi, spre dășil să o arătați în fața bisericelor.

CAPITOLUL IX.

Că pentru slujba cea către sfinți, de prisosit este a scrie voă :

2. Că știu bună-voința voastră, cu care pentru voi mă laud cătră Machedonenii, că Ahaia s'a gătit din anul trecut ; și rivna cea din voi pe cei mai mulți a indemnă.

3. Și am trimis pre frați, ca nu îndesert să fie lauda noastră cea pentru voi în partea aceasta ; ca precum am dis, să fiți gata :

4. Ca nu cumva de vor veni împreună cu mine Machedonenii, și vă vor afla pe voi negătiți, să ne rușinăm noi (ca să nu dicem voi) intru starea aceasta a laudei.

5. Drept aceea de nevoe a fi am socotit a indemnă pre frați, ca să vie mai înainte la voi, și să gătească blagoslovenia voastră cea mai înainte făgăduită, ca să fie aceea gata, așa ca o blagoslovenie, iar nu ca o lăcomie.

6. Iar aceasta *dic*, Cel ce samănă cu scumpete, cu scumpete va și secera ; iar cel ce

samănă intru blagoslovenie, intru blagoslovenie va și secera.

7. Fie-care *să de* precum se îndură cu inima ; nu dintru mahnire, sau de silă ; că pre dătătorul de bună voie iubește Dumnezeu.

8. Și puternic *este* Dumnezeu să prisoscască tot harul spre voi ; ca intru toate pururea toată îndestularea având, să prisosiți spre tot lucrul bun :

9. (Precum este scris, Impărțit-a ; dat-a săracilor : dreptatea lui rămâne în veac.

10. Iar cel ce dă sămânța sămănătorului să vă de și pâine spre mâncare, și să immulțească sămânța voastră, și să crească roadele dreptății voastre ;)

11. Ca intru toate să vă îmbogățiți spre toată darea cea cu îndestulare, care lucrează prin noi mulțumită lui Dumnezeu.

12. Căci dregătoria slujbei acesteia nu numai implinește lipscele sfinților, ci prisosește prin multe mulțumite lui Dumnezeu ;

13. Prin adevieria slujbei acesteia slăvind ei pre Dumnezeu pentru ascultarea mărturisirei voastre la evanghelia lui Hristos, și pentru bunătatea împărțisirii către dășil, și către toți ;

14. Și cu rugăciunea lor pentru voi, cari vă doresc pre voi pentru harul lui Dumnezeu cel de prisosit intru voi.

15. Iar mulțumită lui Dumnezeu pentru darul lui cel spus.

CAPITOLUL X.

Si in su-mi eu Pavel ve rog pre voi prin blandetele si lini-
stea lui Hristos, care de fața
sunt smerit intre voi, iar de-
partat fiind indraznesc spre voi.

2. Si ve rog pre voi, ca si de
fața fiind sa nu indraznesc cu
indraznirea, cu care socotesc sa
indraznesc impotriva unora, carii
ne socotesc pre noi, ca umblam
dupre trup.

3. Ca in trup umbland, nu ne
ostim trupesti.

4. (Ca armele ostirei noastre
nu *sunt* trupesti, ci puternice
lui Dumnezeu spre surparea
tarielor ;)

5. Surpand izvodirile minții,
si toată înaltarea care se ridică
impotriva științei lui Dumnezeu,
si robind toată înțelegerea spre
ascultarea lui Hristos ;

6. Si gata avend a pedepsi
toată neascultarea, când se va
implini ascultarea voastră.

7. La cele din fața ve uitați ?
De se nădădueste cineva că
este al lui Hristos, aceasta să
gândească iarăși de la sine, că
precum el *este* al lui Hristos,
așa si noi al lui Hristos *sân-
tem*.

8. Ca de mă voiți si lauda
ceva mai mult pentru puterea
noastră, care ne a dat Domnul
noă spre zidire, iar nu spre ră-
sipirea voastră, nu mă voiți ru-
șina.

9. Ci ca să nu mă arăt ca
cum v'asți speria pre voi prin
scrisori.

10. Ca epistoliile lui, dic el,
grele sunt și tari ; iar venirea
trupului este slabă, si ouventul
lui doălmămat.

11. Aceasta să socotească unul
ca acela, că in ce chip suntem
cu ouventul prin epistolii ne-
fiind de fața. In acest chip
suntem si de fața cu lucrul.

12. Ca nu indraznim să ne
numărăm, sau să ne amestecăm
cu unii ce se laudă pre sineși
singuri ; ci aceia între sine pre
sineși măsurându-se si asemă-
nându-se pre sineși loru-și. nu
pricep.

13. Iar noi nu intru cele ce
sunt preste măsură ne vom
lăuda, ci dupre măsura îndrep-
tarului cu care ne a măsurat
noă Dumnezeu, măsură a a-
junge si până la voi.

14. Ca nu ca cum n'am fi a-
juns la voi, mai mult ne întin-
dem pre noi ; că si până la voi
am ajuns cu evanghelia lui
Hristos:

15. Nu intru cele ce sunt pre-
ste măsură laudându-ne *adecă* in
ostenele streine ; ci avend nă-
dejde, că crescend credința voa-
stră, ne vom mări intru voi dupre
îndreptarul nostru de prisosit.

16. Ca si in părțile cele mai
departe de voi să propoveduim
evanghelia, nu intru îndreptar
strein in cele gata să ne laudăm.

17. Iar cel ce se laudă, in-
tru Domnul să se laude.

18. Ca nu cel ce se laudă pre
sine este ales, ci pre care Dom-
nul îl laudă.

CAPITOLUL XI.

O de m'afî fi suferit puțin pentru neînțelepția; dar și mă suferiți.

2. Că vă rivnesc pre voi cu rivnă, a lui Dumnezeu: că v'am logodit unui bărbat, fecioară curată să vă pun înaintea lui Hristos.

3. Ci mă tem, ca nu cumva precum serpelo a amăgit pre lăva cu viclesugul său, așa să se strice și înțelegerile voastre de la adevărta cea întru Hristos.

4. Că de ar propovedui cel ce vine pre alt Iisus, pre care n'am propoveduit, sau de afî lua alt duh, care n'afî luat, sau altă evanghelie, care n'afî primit, bine 'l afî suferi.

5. Că socotesc cum că cu nimie nu sînt mai jos de cât apostolii cel mai mari.

6. Că de sînt și prost cu cuventul, dar nu cu știința; ci pretutindenea am fost arătați întru toate la voi.

7. Aū doară păcat am făcut pre mine smerindu-mă ca voi să vă înălțați, că în darū evangheliea lui Dumnezeu am bine vestit voă.

8. Alte biserică am jefuit luând de cheltueală spre a sluji voă.

9. Și venind de față la voi, și fiind lipsit, nimului n'am făcut supărare: că lipsa mea o aū implinit frații cari venisră de la Macedonia; și întru toate m'am păzit pre mine voă fără de supărare, și mă voiū păzi.

10. Este adevărul lui Hristos

întru mine, că lauda aceasta nu se va îngrădi mie în laturile Ahaiei.

11. Pentru ce? pentru că doară nu vă iubesc pre voi? Dumnezeu știe.

12. Iar ceea ce fac, încă voiū face, ca să taiū pricina celor ce potesc pricină; ca întru ceea ce se laudă să se afle ca și noi.

13. Că unii ca aceia sînt apostolii mincinoși, lucrători vicleni, inchipuindu-se întru apostolii lui Hristos.

14. Și nu este de minunat; că însuși Satana se preface în inger de lumină.

15. Nu este dar lucru mare de se preface și slujitorii lui ca slujitorii dreptăței; căora va fi stersitul duple faptele lor.

16. Iarăși dic, Să nu mă socotească cineva că sînt fără de minte; iar de nu, măcar ca pre un fără de minte primiți-mă, ca puțin ceva să mă laud și cū.

17. Iar ce grăesc, nu grăesc duple Domnul, ci ca întru neînțelepție, în starea aceasta a laudei.

18. De vreme ce mulți se laudă duple trup, și eū mă voiū lauda.

19. Că bucuroși suferiți pre cei neînțelepți, fiind voi înțelepți.

20. Că suferiți, de vă robește cineva pre voi, de vă mănăncă cineva, de vă iea cineva al vostru, de se semețește cineva, de vă bate cineva preste obraz.

21. Pre necinste dic, ca cum noi am fi neputincioși. Iar în-

II. CORINTENI, XII.

tru ce îndrăznește cineva, (întru neînțelepție dico,) îndrăznesc și eu.

22. Iudei sînt? și eu. Israeliteni sînt? și eu. Sămânța a lui Avraam sînt? și eu.

23. Slugi ale lui Hristos sînt? (ca un noînțelept grătesc) mai virtos eu; întru ostenele mai mult, întru bătaii preste măsură, în temniță mai ades, în morți de multe ori.

24. De la Iudei de cinci ori câte patru-deci fără una de lovitură am luat.

25. De trei ori cu toege am fost bătut, odată cu pietre am fost improșcat, de trei ori s'a sfărâmat corabia cu mine, o noapte și o zi întru adinc am petrecut; *

26. În călătorii de multe ori, în primejdii în riuri, în primejdii de cătră tâlhari, în primejdii de cătră rudenii, în primejdii de cătră păgani, în primejdii în cetăți, în primejdii în pustie, în primejdii în mare, în primejdii între frații oei mincinoși;

27. Întru osteneală și în su-părare, în privegherii de multe ori, în foame și în sete, în posturi adese ori, în frig și în golătate.

28. Fără de cele din afară, năvăliri asupra mea în toate țilele, grija tuturilor bisericilor.

29. Cine este neputincios, și eu să nu fiu neputincios? cine se smintește, și eu să nu mă aprind?

30. De se cuvine a mă lăuda,

de neputințele mele mă voiū lăuda.

31. Dumnedeū și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, cel ce este bine cuvîntat în vecl. știe că nu mint.

32. În Damasc marele norodului al lui Areta împăratul păzia cetatea Damascului, vrînd să mă prindă:

33. Și pre o ferastră întru o coșniță m'am slobodit preste zid, și am scăpat din mânele lui.

CAPITOLUL XII.

Însă a mă lăuda nu'mi este de folos. Voiū veni la vedeniile și descoperirile Domnului.

2. Știu pre un om întru Hristos mai înainte cu patru-spredece ani, (sau în trup, nu știu; sau afară de trup, nu știu: Dumnedeū știe;) că s'a răpit unul ca acesta până la al treilea cer.

3. Și știu pre acest om, (sau în trup, nu știu, sau afară de trup, nu știu: Dumnedeū știe;)

4. Că s'a răpit în raiu, și a audit cuvinte nespuse, care nu este slobod omului a le grăi.

5. Pentru unul ca acesta mă voiū lăuda: iar pentru mine nu mă voiū lăuda, fără numai întru neputințele mele.

6. Că de voiū și vrea să mă laud, nu voiū fi fără de minte; că adevărul voiū grăi: iar las, ca să nu cugete cineva de mine mai mult de cât vede, sau aude ceva de la mine.

7. Și pentru mulțimea desco-

II. CORINTENI, XIII.

peririlor ca să nu mă înalț, datu-mi-s'a mie îmbolnăvitor trupului, ingerul Satanei ca să mă bată preste obraz, ca să nu mă înalț.

8. Pentru care lucru de tref ori pre Domnul am rugat, ca să 'l depărteze de la mine.

9. Și 'mi a dīs mie, Destul este ție harul meu: că puterea mea întru neputință se face desăvârșit. Cu dulceață dar mă voiū lăuda mai mult întru neputințele mele, ca să lăcuească întru mine puterea lui Hristos.

10. Pentru aceea bino voesc întru neputințe, întru defăimări, în nevoi, în goane, întru strimtorări pentru Hristos: căci când slăbesc, atunci sunt tare.

11. Făcutu-m'am fără de minte lăudându-mă; voi m'ați silit: că mie mi se cădea să fiu lăudat de către voi: că cu nimic nu sunt mai de jos de cât apostoliū cel mai mari, măcar că nimic sūnt.

12. Că semnele apostolului s'aū lucrat întru voi întru toată răbdarea, prin semne, și minuni, și puteri.

13. Că ce este de care să fiți mai lipsiți de cât cele-l-alte biserică, fără numai că eu nu v'am făcut supărare? ertati'mi mie nedreptatea aceasta.

14. Iată a treia oară cu aceasta gata sūnt a veni la voi; și nu voiū supăra pre voi: că nu caut ale voastre, ci pre voi: că nu sūnt datorți fiți să agonisească părinților, ci părinții fiilor.

15. Iar eu prea cu dulceață

voiū oheltui și mă voiū cheltui și pre mine pentru sufletele voastre; măcar că mai mult iubindu-vē pre voi, mai puțin sūnt iubit de voi.

16. Ci fie, cū nu v'am îngreuiat pre voi: ci fiind istet, cu meșteșug v'am prins pre voi.

17. Aū doară prin cineva din cei ce am trimes la voi v'am jefuit pre voi?

18. Am rugat pre Tit, și împreună cu el am trimes pre fratele. Aū doară v'a jefuit ceva Tit? aū nu cu același duh am umblat? aū nu pre aceleași urme?

19. Aū iar vē pare că ne îndreptăm înaintea voastră? înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăim: și acestea toate facem, iubiții mei, pentru a voastră zidire.

20. Că mă tem, nu cumva dacă voiū veni, să vē aflu pre voi precum nu voesc, și eu să mă aflu voă precum nu voiți: nu cumva să fie prigoniri, pisme, mâni, sfăși, clevetiri, șopuiri, semeși, netocmiri:

21. Nu cumva iarăși dacă voiū veni să mă smerească Dumnezeu la voi, și voiū plângē pre mulți cari aū păcătuit mai înainte, și nu s'aū pocăit de necurăția și curviea și spurcăciunea care aū făcut.

CAPITOLUL. XIII.

Iată a treia oară cu aceasta vin la voi. In gura a doi saū a trei marturi va sta tot graiul.

II. CORINTENI, XIII.

2. Am *qis* mai înainte, și iarăși *qic* mai înainte, precum când am fost de față la voi a doa oară; și acum nefiind de față scriu celor ce mai înainte au păcătuit, și celor-l-alți tuturilor, că de voi *u* veni iarăși, nu voi *u* cruța:

3. De vreme ce căutați ispitire a lui Hristos celui ce grăește intru mine, care la voi nu este neputincios, ci puternic intru voi.

4. Că de s'a și răstignit dintru neputință, dar este viu din puterea lui Dumnezeu. Pentru că și noi suntem neputincioși intru el, ci vom fi vii împreună cu dănsul din puterea lui Dumnezeu spre voi.

5. Pre voi înși-vă ve ispitiți, de sunteți intru credință; pre voi înși-vă ve cereați. Au nu ve cunoașteți pre voi, că Iisus Hristos este intru voi, fără numai de sunteți netrebniți?

6. Ci nădăjduesc că veți cunoaște că noi nu suntem netrebniți.

7. Iar mă rog lui Dumnezeu să nu faceți nici un rău; nu ca să ne arătăm noi lămurii, ci ca

să faceți voi binele, iar noi ca niște netrebniți să fim.

8. Că nu putem ceva împotriva adevărului, ci pentru adevărul.

9. Că ne bucurăm când noi suntem slabi, iar voi sunteți tari: iar pentru această ne și rugăm, ca voi să fiți desăvârșiți.

10. Pentru aceasta acestea scriu nefiind de față la voi, ca fiind de față să nu fac cu asprime, dupre puterea care mi a dat mie Domnul spre zidire, iar nu spre surpare.

11. Deoi, fraților, bucurați-vă. Fiți desăvârșiți, mângâiați-vă, aceeași cugetați, pace să aveți; și Dumnezeu dragostei și al păcei va fi cu voi.

12. Inchinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă.

13. Inchină-se voă toți sfinții,

14. Harul Domnului Iisus Hristos, și dragostea lui Dumnezeu, și împărtășirea Sfântului Duh, cu voi cu toți. Amin.

|| Cea a doa *epistolie* către Corinteni s'a scris de la Filippi *estate* a Machedonie, prin Tit și Luca.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ GALATENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostolul, (nu de la oameni, nici prin om, ci prin

Iisus Hristos, și Dumnezeu Tatăl, care l a înviat pre el din morți;)

2. Și toți frații cari sunt im-

preună cu mine, bisericelor Galatiei:

3. Har voă și pace de la Dumnezeu Tatăl, și de la Domnul nostru Iisus Hristos,

4. Care s'a dat pre sine pentru păcatele noastre, ca să ne scoată pre noi dintr'acest veac de acum rău, dupre voia lui Dumnezeu și Tatălui nostru :

5. Căruia este slava în vecii vecilor. Amin.

6. Mă mir că așa de curând vă mutați de la cel ce v'a chie-mat pre voi prin harul lui Hristos la altă evanghelie :

7. Care nu este altă; fără numai sunt oare-caril ce vă turbură pre voi, și voesc să stră-mute evanghelia lui Hristos.

8. Ci măcar și noi, sau inger din cer de vă va propovedui voă altă evanghelie afară de ceea ce am propoveduit voă, anatema să fie.

9. Precum am dis mai înainte, și acum iarăși dic, Ori cine de vă va propovedui voă altă evanghelie afară de ceea ce ați luat, anatema să fie.

10. Că acum pre oameni aduc la adevăr, sau pre Dumnezeu? sau caut oamenilor să plac? că de așa plăcșă încă oamenilor, n'ași fi slugă lui Hristos.

11. Iar spun voă, fraților, că evanghelia cea propoveduită de mine nu este dupre om.

12. Că nici eu de la om o am luat pre aceasta, nici m'am învâțat, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos.

13. Că ați auzit de petrecerea

mea oare-când întru credința Iudaicească, că preste măsură goniam biserica lui Dumnezeu, și o stricam pre ea :

14. Și sporiam în credința Iudaicească mai mult de cât mulți din cei de o vîrstă cu mine în neamul meu, foarte rîvnitor fiind părinteștilor mele obiceiuri.

15. Iar când bine a voit Dumnezeu, cel ce m'a ales din pîntecel malcei mele, și m'a chie-mat prin harul său,

16. Ca să descoperă pre Fiul său întru mine, ca să îl bine vestesc pre el întru păgâni; îndată nu m'am sfătuit cu trupul și sângele :

17. Nici m'am suit în Ierusalim cătră apostolii cei mai înainte de mine; ci m'am dus în Arabia, și iarăși m'am întors la Damasc.

18. Apoi după trei ani m'am suit în Ierusalim să ved pre Petru, și m'am zăbăvit la el cinci-spre-dece zile.

19. Iar pre altul din apostoli n'am vădut, fără numai pre Iacov fratele Domnului.

20. Iar cele cesoriu voi, iată înainte lui Dumnezeu, că nu mint.

21. După aceea am venit în laturile Siriei și ale Chilichiei;

22. Și eram necunoscut la față de bisericile Iudeei cele întru Hristos :

23. Ci numai s'auziseră, Că cel ce ne gonia pre noi oare-când, acum propoveduie credința care oare-când o pierdea.

24. Și slăviau întru mine pre Dumnezeu.

CAPITOLUL II.

Apoi după patru-spre-dece ani iarăși m'am suit în Ierusalim cu Varnava, împreună luând și pre Tit cu noi.

2. Și m'am suit după descoperire, și le am spus lor evanghelia care propoveduiesc întru Neamuri, iar deosebi celor mai aleși, ca nu cumva să alerg în deșert, sau să fiu alergat.

3. Ci nici Tit, care era cu mine, Ellin fiind, n'a fost silit să se tac împrejur:

4. Și pentru frații cei mincinoși ce veniseră, cari intraseră pre acuns să iscodească slobodnia noastră care avem întru Hristos Iisus; ca pre noi să ne supue robiei:

5. Căroa nici cât este un ceas nu ne am plecat a ne supune; ca adevărul evangheliei să rămăe întru voi.

6. Iar de cătră cei ce se socotiau a fi ceva, (în ce chip oarecând erau, nu oschesc: Dumnezeu fața omului nu primește:) că cei ce se socotiau a fi ceva nimic nu 'm'i au adaos mai mult.

7. Ci încă împotriva, vedând că mi s'a încredintat mie evanghelia netăerei-împrejur, precum lui Petru a tăerei-împrejur;

8. (Că cel ce a lucrat lui Petru spre apostolia tăerei-împrejur, a luorat și mie întru Neamuri:)

9. Și cunoscând harul cel dat mie, Iacov, și Chifa, și Ioan, cari se socotiau a fi stâlpi, au dat mie și lui Varnava dreapta împărtășirei; ca noi să mergem

la păgâni, iar ei la tăerea-împrejur.

10. Numai ca să ne aducem aminte de cei lipsiți; oare m'am și nevoit aceasta a face.

11. Iar când a venit Petru în Antiohia, de față 'l am stătut împotriva, că era vrednic de înfruntare.

12. Că mai înainte de a veni oare-cari de la Iacov, cu Neamurile mânca: iar dacă au venit, se feria și se osebia pre sine, temându-se de cei ce erau din tăerea-împrejur.

13. Și împreună s'au fătărnicit cu el și cei-l-alți Iudei; cât și Varnava s'a tras cu fătărnicia lor.

14. Ci dacă am vedut că nu umblă drept după adevărul evangheliei, am dis lui Petru înaintea tuturilor, Dacă tu fiind Iudeu, ca Neamurile vietuești, iar nu ca Iudei, pentru ce silești pre Neamuri să ție ca Iudei?

15. Noi cari sântem din fire Iudei, iar nu din Neamuri păcătoși,

16. Știind că nu se îndreptează omul din faptele legii, oi numai prin credința lui Iisus Hristos, și noi întru Iisus Hristos am credut, ca să ne îndreptăm din credința lui Hristos, iar nu din faptele legii: că nu se va îndrepta din faptele legii tot trupul.

17. Iar dacă căutând să ne îndreptăm întru Hristos, ne am aflat și singuri păcătoși, au doară Hristos este slujitor păcatului? Să nu fie.

18. Că dacă cele ce am stricat aceleași iarăși le zidesc, călcător

de poruncă pre mine mă adeverez.

19. Că eu prin lege, legei am murit, ca să viez lui Dumnezeu.

20. Cu Hristos împreună m'am răstignit : iar viez ; nu de acum eu, ci viază întru mine Hristos : iar ce viez acum în trup prin credința Fiului lui Dumnezeu viez, care m'a iubit, și s'a dat pre sine pentru mine.

21. Nu lepăd harul lui Dumnezeu : că de *este* prin lege dreapta, Hristos dar în zadar a murit.

CAPITOLUL III.

O fără de minte Galateni, cine pre voi v'a zăvistuit să nu vă plecați adevărului, căroră mai înainte vă era scris Iisus Hristos înaintea ochilor întru voi răstignit ?

2. Aceasta voesc numai să știu de la voi, Din faptele legii ați luat Duhul, sau din auzul credinței ?

3. Așa de fără de minte sunteți ? începând cu Duhul, acum în trup vă săvârșiți ?

4. Atâtea ați pățimit în zadar ? dacă *ora* și în zadar.

5. Deci cel ce vă dă voă Duhul, și lucrează puteri întru voi, oare din faptele legii, sau din auzul credinței *lucrează* ?

6. Precum și Avraam a crezut lui Dumnezeu, și i s'a socotit lui întru dreptate.

7. Să știți dar că cei ce sunt din credință, aceia sunt fiii lui Avraam.

8. Și vedând mai înainte scrip-

tura, că din credință îndreptează Dumnezeu pre păgâni, mai înainte a bine-vestit lui Avraam, *grăind*. Se vor blagoslovi întru tine toate neamurile.

9. Pentru aceea cei ce sunt din credință se blagoslovesc împreună cu credinciosul Avraam.

10. Căci căți sunt din faptele legii sunt sub blăstăm : că scris este, Blăstămat *este* tot cel ce nu va rămânea întru toate cele scrise în cartea legii, ca să le facă pre ele.

11. Iar cum că nu se îndreptează nimeni înaintea lui Dumnezeu prin lege, arătat *este* : că, Dreptul din credință va fi viu.

12. Iar legea nu este din credință : ci, Omul care va face acesteia va fi viu întru ele.

13. Hristos ne a răscumpărat pre noi din blăstămii legii, făcându-se pentru noi blăstăm : pentru că scris este, Blăstămat *este* tot cel spânzurat pre lemn :

14. Ca întru Neamuri blagoslovenia lui Avraam să se facă prin Iisus Hristos ; ca făgăduința Duhului să o luăm prin credință.

15. Fraților, ca un om grăso ; Că și așezământul omului cel întărit, nimeni nu'l strică, sau i mai adaugă.

16. Iar lui Avraam s'au grăit făgăduințele și sămânței lui. Nu dice, Și semințelor, ca de mulți ; ci ca de unul, Și sămânței tale, care este Hristos.

17. Și aceasta dico, pre așezământul cel întărit mai înainte de la Dumnezeu întru Hristos, legea, care după patru sute și trei-

deci de ani s'a făcut, nu 'l lea-
pădă, ca să strice făgăduința.

18. Că de *este* din lege moște-
nirea, nu mai *este* din făgăduință:
iar lui Avraam prin făgăduință 'l
a dăruit Dumnezeu *moștenirea*.

19. Ce *este* dar legea? Pentru
călcările de porunci s'a adaos,
până când era să vie sămânța,
cărcia s'a dat făgăduința; rinduită
fiind prin ingeri în mâna mijloci-
torului.

20. Iar mijlocitorul al unuia nu
este; iar Dumnezeu unul este.

21. Aă doară legea *este* impo-
triva făgăduințelor lui Dumne-
deu? Să nu fie: că de s'ar fi dat
lege care să poată invia, adevă-
rat din lege ar fi dreptatea.

22. Ci a închis scriptura toate
subt păcat, ca făgăduința din cre-
dința lui Iisus Hristos să se dea
celor ce cred.

23. Iar mai înainte de venirea
credinței, subt lege eram păziți,
închiși fiind spre credința care
era să se descoperă.

24. Pentru aceea legea învăță-
toare ne a fost noă spre Hristos,
ca din credință să ne îndreptăm.

25. Iar dacă a venit credința,
nu mai sântem subt învățător.

26. Că toți fi ai lui Dumnezeu
sântei prin credință intru Hris-
tos Iisus.

27. Că ori-căți în Hristos v'ați
botezat, în Hristos v'ați îmbrăcat.

28. Nu este Iudeu nici Elîn,
nu este rob nici slobod, nu este
parte bărbătească nici mulcrea-
scă: că voi toți unul sântei in-
tru Hristos Iisus.

29. Iar dacă *sântei* voi ai

lui Hristos, iată a lui Avraam
sămânță sântei, și dupre făgă-
duință moștenitori.

CAPITOLUL IV.

Iar dic, Că încâtă vreme moște-
nitorul prunc este, nimic nu
se osebește de slugă, măcar de
este stăpân tutulor;

2. Ci subt epitropi și iconomi
este până la vremea cea rinduită
de tatăl său.

3. Așa și noi, când eram
prunci, subt stihiiile lumii eram
robiți;

4. Iar când a venit împlinirea
vremei, a trimes Dumnezeu pre
Fiul său, cel născut din mulere,
care s'a făcut subt lege,

5. Ca pre cei de subt lege să
'l răscumpere, ca să luăm moș-
tenirea fiească.

6. Iar căci sântei fi, a trimes
Dumnezeu pre Duhul Fiului său
în inimile voastre, care strigă,
Avva, Părinte.

7. Pentru aceea nu mai ești
rob, ci fiu; iar de ești fiu, și
moștenitor ești lui Dumnezeu
prin Hristos.

8. Ci atunci necunoscând pre
Dumnezeu, slujiați celor ce din
fire nu sânt dumnezei.

9. Iar acum, după ce ați cu-
noscut pre Dumnezeu, iar mai
virtos după ce v'ați cunoscut
de Dumnezeu, cum vă întoar-
ceți iarăși la cele slabe și sărace
stihii, cărora iarăși de iznoavă
voiți a le sluji?

10. Dilele păziți, și lunele, și
vremile, și anii.

11. Mă tem de voi, ca nu cumva în zadar să mă fiu ostentit la voi.

12. Fraților, rogu-vă pre voi, fiți precum *sânt* eu, că și eu *sânt* precum *sânțești* voi: cu nimic nu m'ați nedreptățit.

13. Iar știți că prin slăbiciunea trupului am bine-vestit voă întoii.

14. Și ispita mea care era în trupul meu nu o ați defăimat, nici o ați lepădat; ci ca pre un inger al lui Dumnezeu m'ați primit, ca pre Hristos Iisus.

15. Deci unde este fericirea voastră? că mărturisesc voă, că de *ar fi fost* cu puțință, ochii voștri scoțându-I, I ați fi dat mie.

16. Deci dar ați vrăjmaș m'am făcut voă, grăindu-vă voă ade-vărul?

17. Vă rivnesc ei pre voi, dar nu bine; ci vor să vă osebească pre voi, ca să le urmați lor.

18. Iar bine *este* a urma pururea în *lucru* bun, și nu numai când sunt de față la voi.

19. Feții mei, pre cari iarăși cu durere vă nasc, până ce se va închipui Hristos întru voi;

20. Și ași vrea să fiu acum la voi, și să mi schimb glasul meu; că mă îndoesc de voi.

21. Spuneți-mi, cei ce voiți să fiți sub lege, legea n'o auți.

22. Pentru că scris este, că Avraam doi feciori a avut, unul din slujnică, iar altul din cea slobodă.

23. Ci cel din slujnică duple

trup s'a născut; iar cel din cea slobodă prin făgăduință.

24. Care ați altă înțelegere: că acestea sânt cele două legi; una din muntele Sinaei, care naște spre robie, care est Agar.

25. Că Agar muntele Sinaei este în Arabia, și se alătură cu Ierusalimul acest de acum, și slujește cu feciorii săi.

26. Iar Ierusalimul cel de sus slobod este, care este maică noă tutului.

27. Că scris este, Veselește-te cea stearpă care nu naști; glăsuște și strigă ceea ce n'ai durere: că mai mulți sânt fiii celei lăsate, de cât ai celeia ce are bărbat.

28. Iar noi, fraților, duple Isaac, fi ai făgăduinței sântem.

29. Ci precum atunci cel ce se născuse duple tron gonia pre cel ce se născuse duple Duh, așa și acum.

30. Dar ce dize scriptura? Gornește pre slujnica și pre feciorul ei: că nu va moșteni fiul slujniciei cu fiul celei slobode.

31. Drept aceea, fraților, nu sântem fi ai slujniciei, ci ai celei slobode.

CAPITOLUL V.

Intru slobodenia dar cu care Hristos pre noi ne a slobodit stați, și nu cu jugul robiei iarăși vă cuprindeți.

2. Iată, eu Pavel dize voă, că de vă veți tăia împrejur, Hristos nimic voă nu va folosi.

3. Și mărturisesc iarăși la tot

omul ce se taie împrejur, că dator este să împlinească toată legea.

4. Inzadarnici v'ați făcut de cătră Hristos, cei ce voiți să vă îndreptați prin lege; din har ați cădut.

5. Că noi cu Duhul din credință nădejdea dreptății așteptăm.

6. Că intru Iisus Hristos nici tăierea împrejur folosește, nici netăierea împrejur: ci credința care lucrează prin dragoste.

7. Alergați bine; cine va oprit să nu vă plecați adevărului?

8. Sfatul acesta nu este de la cel ce va chemat pre voi.

9. Puțin aluat toată frământătura dospește.

10. Eu am nădejde de voi intru Domnul, că alt nimic nu veți gândi: iar cel ce vă turbură pre voi va purta judecata, ori-care va fi.

11. Iar eu, fraților, de propovedesc încă tăierea împrejur, pentru ce mai sunt gonit? iată s'a surpat sminteala crucei.

12. O de s'ar lepăda afară cei ce vă răsvrătesc pre voi.

13. Că voi la slobodenie v'ați chemat, fraților; numai să nu dați slobodenia voastră spre prilej trupului, ci prin dragoste să slujiți unul altuia.

14. Că toată legea într'un cuvânt se împlinește, *adecă*: Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine.

15. Iar de vă mușcați unul pre altul; și vă mâncați, căutați să nu vă mistuiți unul de cătră altul.

16. Iar vă dăc, Cu Duhul să umblați, și pofta trupului nu o veți săvârși.

17. Că trupul pofteste împotriva Duhului, iar Duhul împotriva trupului: și aceștia se împotrivesc unul altuia: ca nu cele ce ați voi acestea să faceți.

18. Iar de vă purtați cu Duhul, nu sunteți sub lege.

19. Iar faptele trupului arătate sunt, care sunt *acestea*; Prea-curviea, curviea, necurăția, fapta de rușine,

20. Slujba idoliilor, fermecătoria, vrăjbele, sfeștele, zavistiile, mâniile, gâlcevele, împărcherile, eresurile,

21. Pismele, uciderile, bețiile, ospețele cele cu asupra, și cele asemenea acestora: care mai înainte le spun voă, precum am și mai spus, că cei ce fac unele ca acestea împărăția lui Dumnezeu nu vor moșteni.

22. Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga-răbdare, bunătatea, facearea de bine, credința.

23. Blândețelo, infrinarea poftelor: împotriva acestora nu este lege.

24. Iar cari sunt ai lui Hristos, trupul și au răstignit împreună cu patimele și cu poftele.

25. De trăim cu Duhul, cu Duhul să și umblăm.

26. Să nu fim măreți în desert, unul pre altul întăritând, unul altuia pisnuind.

CAPITOLUL VI.

Fraților, de va și cădea vre un om în vre-o greșală, voi cei

duhovnicești, îndreptați pre unul ca acela cu duhul blândetelor ; păzindu-te pre tine, ca să nu caști și tu in ispită.

2. Purtați sarcinele unul altuia, și așa impliniți legea lui Hristos.

3. Că de se socotește cineva că este ceva, nimic fiind, pre sine se înșală.

4. Iar fapta sa fie-care să 'și ispitească, și atunci intru sine însuși va avea laudă, iar nu intru altul.

5. Că fie-care sarcina sa își va purta.

6. Și să împărtășească cel ce se învață cuvântul pre cel ce învață intru toate bunătățile.

7. Nu vă amăgiți ! Duincedeu nu se batjocorește : că ce va samăna omul, aceea va și secera.

8. Că cel ce samănu în trupul său, din trup va secera stricăciune ; iar cel ce samănu intru Duhul, din Duhul va secera viața vecnică.

9. Și făcend binele să nu slăbim : că la vremea sa vom secera, neostenind.

10. Decî dar până când avem vreme, să facem bine cătră toți, și mai virtos cătră cel ai noștri de o credință.

11. Vedeți ce fel de carte am scris voă cu mâina mea.

12. Câți vor să se fălească in trup, aceea vă silesc pre voi să vă tăeți împrejur ; numai ca să nu pătimească gonire pentru crucea lui Hristos.

13. Că nici singurî cei ce se tae împrejur păzesc legea ; ci voesc să vă tăeți voi împrejur, ca in trupul vostru să se laude.

14. Iar mie să nu 'mî fie a mă lauda fără numai in crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care mie lumea s'a răstignit, și cu lumei.

15. Că intru Hristos Iisus nici tăerea-imprejur poate ceva, nici netăierea-imprejur, ci făptura cea nouă.

16. Și câți vor umbla cu canonul acesta, pace preste ei, și milă, și preste Israilul lui Dumnețeu.

17. Iar mai mult mie nimeni să nu 'mî facă supărare : că cû ranele Domnului Iisus pre trupul meu le port.

18. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, fraților. Amin.

'I Cătră Galateni s'a scris de la Roma.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ EFESENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, sfinților celor ce sînt în Efes, și credincioșilor întru Hristos Iisus :

2. Har voă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care ne a blagoslovit pre noi cu toată blagoslovenia duhovnicească întru cele cerești întru Hristos.

4. Precum ne a ales pre noi întru dînsul mai înainte de întemeierea lumii, ca să fim noi sfinți și fără de prihană înaintea lui întru dragoste :

5. Mai înainte rînduindu-ne pre noi spre moștenirea fiească prin Iisus Hristos cătră sine, după buna voință a voiei sale,

6. Spre lauda slavei harului său, cu care ne a dăruit pre noi întru cel iubit.

7. Întru care avem răscumpărare prin sângele lui, și ertarea păcatelor după bogăția harului lui;

8. Pre care l a prisosit cătră

noi întru toată înțelepciunea și priceperea ;

9. Arătându-ne noă taîna voiei sale, după buna voință sa, care mai înainte o a rînduit întru dînsul :

10. Spre iconomia împlinirii vremilor, ca toate să le unească sub un cap întru Hristos, și cele din ceruri, și cele de pre pămînt; întru dînsul :

11. Întru care și moștenire am primit, mai înainte fiind hotărîți după rînduiala celui ce toate le lucrează după sfatul voiei sale.

12. Ca să fim noi spre lauda slavei sale, cariî am nădăjduit mai înainte întru Hristos.

13. Întru care și voi ați creșut, auzînd cuvîntul adevărului, evanghelia mîntuirii voastre : întru care și creșînd, v ați pecetluit cu Duhul făgăduinței cel sfințit,

14. Care este arvuna moștenirii noastre spre răscumpărarea cîștigului, spre lauda slavei lui.

15. Drept aceea, și eu auzînd credința voastră întru Domnul Iisus, și dragostea cea cătră toți sfinții,

16. Nu încetez a mulțumi pentru voi, pomenire de voi făcînd la rugăciunile mele;

17. Ca Dumnezeu Domnul nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea voă duhul înțelepciunii și al descoperirii spre cunoștința lui:

18. Luminând ochii minții voastre, ca să știți voi care este nădejdea chemării lui, și care este bogăția slavei moștenirii lui întru sfinți,

19. Și care este mărimea cea prea înaltă a puterii lui cătră noi cari credem, duple lucrarea puterii tăriei lui,

20. Care o a lucrat întru Hristos, sculându-l pre el din morți, și 'l a pus a ședea d'a dreapta sa întru cele cerești,

21. Mai pre sus de cât toată începătoria, și stăpânirea, și puterea, și domnia, și de cât tot numele ce se numește, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor:

22. Și toate le a supus sub picioarele lui, și pre el 'l a dat cap bisericii mai pre sus de toate,

23. Care este trupul lui, împlinirea celui ce împlinește toate întru toți.

CAPITOLUL II.

Și pre voi cari erați morți cu greșalele și cu păcatele;

2. Întru care oare-când ați umblat duple veacul lumei acesteia, duple domnul stăpânirii văzduhului, a duhului celui ce acum lucrează întru ființi neascultărei:

3. Întru cari și noi toți am petrecut oare-când întru poftele trupului nostru, făcând voiele tru-

pului și ale cugetelor; și eram ființi din fire al mâniei, ca și ceilalți.

4. Iar Dumnezeu, bogat fiind întru milă, pentru cea multă a sa dragoste cu care ne a iubit pre noi,

5. Și fiind noi morți cu păcatele, împreună ne a înviat cu Hristos, (cu har sântei mântuiri;)

6. Și împreună cu *dănsul* ne a sculat, și ne a pus a ședea întru cele cerești întru Hristos Iisus:

7. Ca să arăte în veacurile ce viitoare bogăția cea mare a harului său întru bunătate spre noi întru Hristos Iisus.

8. Că cu har sântei mântuiri prin credință; și aceasta nu de la voi: al lui Dumnezeu este darul.

9. Nu din fapte, ca să nu se laude cineva.

10. Că a lui făptură sântem, zidiți întru Hristos Iisus spre fapte bune, care mai înainte le a gătit Dumnezeu ca să umblăm întru ele.

11. Pentru aceea, aduceți-vă aminte, că voi oare-când *fiind* Neamurile în trup, care vă chemați Netăere-impurur de cătră cea ce se chiama Tăere-impurur în trup făcută de mână;

12. Că erați întru acea vreme fără de Hristos, instrinați de pe trecerea lui Israel, și streini de așezăminturile făgăduinței, nădejde neavând, și fără de Dumnezeu în lume:

13. Iar acum întru Hristos Iisus voi cari oare-când erați departe,

v'ați făcut aproape prin sângele lui Hristos.

14. Pentru că el este pacea noastră, care a făcut amendoă una, și perețele cel din mijloc al zidului a sfărâmat;

15. Vrajba în trupul său, legea poruncilor cu dogmele stricănd; ca pre amendoși să 'i zidească intru sine într'un om nou, așa făcând pace;

16. Și pre amendoși să 'i împace într'un trup cu Dumnezeu prin cruce, omorînd vrajba întru dînsa :

17. Și venind a vestit pace voă celor de departe, și celor de aproape.

18. Că printr'insul avem amendoși apropierea într'un Duh către Tatăl.

19. Pentru aceea dar de acum nu mai sînteți streini și nemernici, ci împreună cetățeni cu sfinții, și casnici ai lui Dumnezeu;

20. Zidiți fiind pe temeliea apostolilor și a proorocilor, fiind piatra cea din capul unghiului însuși Iisus Hristos ;

21. Intru care toată zidirea alcătuiindu-se crește intru biserică sfință intru Domnul ;

22. Intru care și voi împreună vă zidiți spre lăcaș al lui Dumnezeu intru Duhul.

CAPITOLUL III.

Pentru aceasta eū Pavel, legatul lui Iisus Hristos pentru voi Neamurilor,

2. De veți fi audit iconomia

harului lui Dumnezeu celui ce s'a dat mie spre voi :

3. Căci după descoperire 'mi a arătat mie taina ; (precum am scris mai înainte pre scurt,

4. Din care cetînd, puteți cunoaște știința mea intru taina lui Hristos.)

5. Care intru alte veacuri nu s'a arătat fiilor oamenilor, precum s'a descoperit acum sfinților lui apostoli și proorocilor prin Duhul;

6. Ca să fie Neamurile împreună moștenitori, și împreună un trup, și împreună pătași făgăduinței lui intru Hristos prin evanghelie :

7. Căreia m'am făcut slujitor după darul harului lui Dumnezeu, care s'a dat mie după lucrarea puterii lui.

8. Mie, celui mai mic de cât toți sfinții, mi s'a dat harul acesta, a vesti intru Neamuri bogăția lui Hristos cea neurmată :

9. Și a lumina pre toți care este iconomia tainei celei ascunse din veți intru Dumnezeu, care a zidit toate prin Iisus Hristos :

10. Ca să se cunoască acum începătoriilor și domniilor intru cele cerești prin biserică înțelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri,

11. După hotărîrea cea mai înainte de veți, care o a făcut intru Hristos Iisus Domnul nostru :

12. Intru care avem îndrăznire și apropiere intru nădejde prin credința lui.

13. Pentru aceea, vă rog pre

voi să nu slăbiți întru necazurile mele cele pentru voi, care este slava voastră.

14. Pentru aceasta plec genunchele mele către Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos,

15. Dintru care tot neamul în cer și pre pământ se numește,

16. Ca să dea voă, după bogăția slavei sale, cu putere să vă întăriți prin Duhul lui întru omul cel din lăuntru ;

17. Ca să lăcuească Hristos prin credință întru inimela voastre ; ca întru dragoste fiind înrădăcinați și întemeiați,

18. Să puteți cunoaște împreună cu toți sfinții ce este lățimea, și lungimea, și adincul, și înălțimea ;

19. Și să știți dragostea lui Hristos cea mai pre sus de cunoștință, ca să vă faceți deplin întru toată împlinirea lui Dumnezeu.

20. Iar celui ce poate face toate mai de prisos de cât cele ce cerem sau gândim, după puterea ce se lucrează întru noi,

21. Aceluia fie slavă în biserică cea întru Hristos Iisus întru toate neamurile, veacului veacurilor. Amin.

CAPITOLUL IV.

Drept aceea, vă rog pre voi eu legatul întru Domnul cu vrednicie să umblați după chemarea cu care sunteți chemați,

2. Cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă-răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste ;

3. Nevoindu-vă a păzi unirea Duhului întru legătura păcei.

4. Un trup și un Duh, precum și chemați sunteți într'o nădejde a chemării voastre ;

5. Un Domn, o credință, un botez,

6. Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, care este preste toți, și prin toți, și întru voi toți.

7. Iar fie-căruia din noi s'a dat harul după măsura darului lui Hristos.

8. Pentru aceea dăce, Suindu-se la înălțime, robii-a robime, și a dat daruri oamenilor.

9. (Iar aceea ce dăce că s'a suit, ce este fără numai că s'a și pogorit înteu la cele mai de jos laturii ale pământului ?

10. Cea ce s'a pogorit acela este care s'a și suit mai pre sus de toate cerurile, ca să umple toate.)

11. Și acela a dat pre unii, apostoli ; iar pre alții, prooroci ; iar pre alții, evangheliști ; iar pre alții, păstori și dascăli ;

12. Spre săvârșirea sfinților, spre lucrul slujbei, spre zidirea trupului lui Hristos ;

13. Până ce vom ajunge toți la unirea credinței, și a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu, întru bărbat desăvârșit, la măsura virstei împlinirii lui Hristos :

14. Că să nu mai fim prunci, învăluindu-ne și purtându-ne de tot vântul învățătorei, întru amăgitura oamenilor, întru viclesug spre meșesugirea înșelăciunei ;

15. Ci adevărați fiind întru dragoste, să creștem întru el în

toate, care este capul, Hristos:

16. Din care tot trupul potrivește alcătuiindu-se și încheindu-se prin toată pipăirea dărei, după lucrare întru măsura fie-cărui mădular, face creșterea trupului spre zidirea sa singur întru dragoste.

17. Drept aceea, aceasta dă și mărturisesc întru Domnul, ca să nu mă umblați voi precum și cele-l-alte Neamuri umblă, întru deșertăciunea minții lor,

18. Intunecați fiind la minte, înstreinați de viața lui Dumnezeu pentru necunoștința care este întru ei, pentru împletirea inimii lor:

19. Carii întru nesimțire petrecând, s'au dat pre sine faptel de rușine, spre lucrarea a toată necurăția întru lăcomie.

20. Iar voi nu așa ați cunoscut pre Hristos;

21. De vreme ce pre el 'l ați audiat, și întru densul v'ați învățat, precum este adevărul întru Iisus:

22. Ca să lepădați voi după cea mai înainte viețuire pre omul cel vechiu, care se strică după poftele înșelăciunii;

23. Și să vă înnoiți cu duhul minții voastre;

24. Și să vă îmbrăcați în omul cel nou, care după Dumnezeu s'a zidit întru dreptate și întru sfințenia adevărului.

25. Drept aceea, lepădând minciuna, grațiți adevărul fie-care cu aproapele lui: căci suntem unul altuia mădulări.

26. Mănițați-vă, și nu păcă-

tuiți: soarele să nu apue întru mânică voastră:

27. Nu dați loc diavolului.

28. Cel ce fură, să nu mai fure: ci mai virtos să se ostenească, lucrând binele cu mâinele sale, ca să aibă să dea celui lipsit.

29. Tot cuvântul putred să nu easă din gura voastră, ci numai care este bun spre zidirea folosului, ca să dea har celor ce aud.

30. Și să nu întristați pre Duhul cel sfânt al lui Dumnezeu, întru care v'ați pecetluit spre dioa răscumpărării.

31. Toată amărăciunea, și mâhnea, și iuțimea, și strigarea, și nila, să se lepede de la voi, împreună cu toată răutatea:

32. Și fiți unul cătră altul bun, milostivi, ertând unul altuia, precum și Dumnezeu v'a ertat voă întru Hristos.

CAPITOLUL V.

Fiți dar următorii lui Dumnezeu, ca niște filii iubiți;

2. Și umblați întru dragoste, precum și Hristos ne a iubit pre noi, și s'a dat pre sine pentru noi aducere și jertvă lui Dumnezeu întru miros cu bună mireasmă.

3. Iar curviea, și toată necurăția, sau lăcomia, nici să se numească întru voi, precum se cuvine sfinților;

4. Nici măscăriciunea, nici vorba nebunească, nici glumirea,

care nu se cuvin: ci mai virtos multumita.

6. Că aceasta să știți, că tot curvarul, sau necuratul, sau lacomul, care este slujitor idoliilor, n'are moștenire întru împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu.

6. Nimeni pre voi să nu vă înșale cu cuvinte deșerte: că pentru acestea viné mânia lui Dumnezeu preste fiil neascultărei.

7. Deci să nu vă faceți împreună părtași acestora.

8. Că erați oare-când întunec, iar acum *sunteți* lumină întru Domnul: ca fiil luminei să umblați:

9. (Că roada Duhului *este* întru toată bunătatea și dreptatea și adevărul;)

10. Cercând ce este bine plăcut Domnului.

11. Și să nu vă amestecați cu faptele cele fără de roadă ale întunecului, ci mai virtos să lo muștrați.

12. Că cele ce se fac întru ascuns decătră densesi, rușine *este* a le și grăi.

13. Iar toate cele ce se vădesc, de lumină se arată: că tot ce se arată lumină este.

14. Pentru aceea dices, Deșteaptă-te cel ce dormi, și te scoală din morți, și te va lumina Hristos.

15. Socoliți, drept aceea, cum să umblați cu pază, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți.

16. Răscumpărând vremea, că zilele rele sunt.

17. Drept aceea, nu fiți nepri-

cepuți, ci cunoscând ce *este* voia Domnului.

18. Și nu vă îmbătați de vin, întru care este curviea; ci vă umpleți de Duhul;

19. Vorbind întru voi în psalmi și laude și cântări duhovnicești, lăudând și cântând întru inimile voastre Domnului;

20. Mulțumind pururea pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu și Tatălui;

21. Plecându-vă unul altuia întru frica lui Dumnezeu.

22. Muleri, plecați-vă bărbaților voștri, ca Domnului.

23. Căci bărbatul este cap mulierii, precum și Hristos este cap bisericii: și acesta este mântuitorul trupului.

24. Ci precum biserica se supune lui Hristos, așa să se supună și mulierile bărbaților lor întru toate.

25. Bărbaților, iubiți-vă mulierile voastre, precum și Hristos a iubit biserica, și pre sine s'a dat pentru densa;

26. Ca pre ea să o sfințească curățindu-o cu spălare de apă prin cuvânt,

27. Ca să o pue înainte pre ea lui-și slăvită biserică, nevând întinâciune, sau sbircitură, sau alt ceva de acest fel; ci ca să fie sfintă și fără de prihană.

28. Așa sunt datorți bărbații să și iubească mulierile lor ca și trupurile lor. Cel ce își iubește pre mulerea sa pre sine se iubește.

29. Că nimeni nici odată nu

'și a urit trupul său; ci îl hrănește și îl încălzește pre el, precum și Hristos biserica :

30. Că mădulării stntem ale trupului lui, din carnea lui, și din oasele lui.

31. Pentru aceea va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sa, și se va lipi de mureea sa, și vor fi amândoi un trup.

32. Taina aceasta mare este : iar eu ție de Hristos și de biserică.

33. Decî dar și voi unul fiecare așa să și iubească pre mureea sa, ca pre sine; iar mureea să se teamă de bărbat.

CAPITOLUL VI.

Feciori, ascultați pre părinții voștri intru Domnul: că aceasta este cu dreptate.

2. Cinstește pre tatăl tău și pre muma ta; (care este porunca cea dintîiu intru făgăduință;)

3. Ca să și fie ție bine, și să fii cu ție multe pre pămînt.

4. Și voi părinți, nu vă urgișiți pre fiii voștri intru mînie; ci îi creșteți pre ei intru învătătura și certarea Domnului.

5. Slugi, ascultați pre stăpînii voștri cel duple trup, cu frică și cu outremur, intru dreptatea inimel voastre, ca și pre Hristos;

6. Nu rîzîniți inaintea ochilor slujindu-le, ca cel ce vor să placă oamenilor; ci ca slugele lui Hristos, făcînd voia lui Dumnezeu din suflet;

7. Cu bună voință slujindu-le,

ca Domnului, iar nu ca oamenilor :

8. Știînd că ori-ce bine va face fie-care, aceea va lua de la Domnul, ori robul, ori cel slobod,

9. Și voi, stăpînilor, iarăși aceste să faceți cătră dînșii, slăbind îngrozirea : știînd că și al vostru Domn este în ceruri ; și alegere de față nu este la dînșul.

10. Decî, frații mei, întăriți-vă intru Domnul, și intru puterea tăriei lui.

11. Imbrăcați-vă intru toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva meșteșugirilor diavolului.

12. Căci nu ne este noă lupta împotriva trupului și a sîngelui, ci împotriva începătoriiilor, și a domniilor, și a stăpînilor întunecului veacului acestuia, împotriva duhurilor răutăte! celei de suht cer.

13. Pentru aceea, luați toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva în diava cea rea, și toate isprăvindu-le să stați.

14. Stați drept aceea, încingîndu-vă mijlocul vostru cu adărtul, și imbrăcându-vă cu zăuza dreptăței;

15. Și încălțându-vă picioarele intru gătirea evangheliei păcei;

16. Preste toate luînd pāvāza credinței, cu care voi putea stînge toate săgețele violențului cele aprinse.

17. Și celul mîntuirii luați, și sabia Duhului, care este cuvîntul lui Dumnezeu :

18. Prin toată rugăciunea și ocerea rugăndu-vă în toată vremea

întru Duhul, și la însăși aceasta priveghiând cu toată răbdarea și rugăciunea pentru toți sfinții;

19. Și pentru mine, ca să mi se dea mie cuvânt, întru deschiderea gurei mele cu îndrăzneală a arăta taina evangheliei,

20. Pentru care fac solie în legătură; ca întru densa cu îndrăzneală să grăesc, precum mi se cuvine a grăi.

21. Iar ca să știți și voi cele pentru mine, și ce fac, toate voă le va arăta Tihic iubitul frate și

credincioasa slugă întru Domnul:

22. Pre care pentru însăși aceasta l'am trimis la voi, ca să știți cele pentru noi, și ca să mângâie inimile voastre.

23. Pace fraților, și dragoste cu credință, de la Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Hristos.

24. Harul cu toți cari iubesc pre Domnul nostru Iisus Hristos întru nestricăciune. Amin.

|| Cătră Efesenii s'a scris de la Roma prin Tihic.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ FILIPPIENII.

CAPITOLUL I.

Pavel și Timotei, slugele lui Iisus Hristos, tuturilor sfinților întru Hristos Iisus celor ce sînt în Filippi, împreună cu episcopii și diaconii:

2. Har voă, și pace, de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțumesc Dumnezeului meu întru toată pomenirea voastră,

4. Pururea întru toată rugăciunea mea pentru voi toți cu bucurie rugăciune făcend,

5. Pentru împărtășirea voastră

întru evanghelie din ziua d'intîiu până acum;

6. Nădăjduindu-mă la însăși aceasta, că cel ce a început întru voi lucrul cel bun l' va săvârși până la ziua lui Iisus Hristos:

7. Precum îmi este mie cu dreptate aceasta a cugeta pentru voi toți, pentru că vă am eu pre voi în inimă; și în legăturile mele, și în răspunsul și adevărarea evangheliei, cu mine împreună părtași harului voi toți fiind.

8. Că martur mie îmi este Dumnezeu, că vă iubesc pre voi toți

intru milostivirile lui Iisus Hristos.

9. Și de aceasta mă rog, ca dragostea voastră încă mai mult, și mai mult să prisosească întru cunoștință și întru toată priceperea;

10. Ca să ispițiți voi cele de folos; ca să fiți curați și fără de sminteală în dăoia lui Hristos;

11. Plini fiind de roadele dreptății, care sânt prin Iisus Hristos, spre slava și lauda lui Dumnezeu.

12. Iar voesc să știți voi, fraților, că cele pentru mine mai virtos spre sporul evangheliei au venit;

13. Așa cât legăturile mele s'au făcut arătate întru Hristos în tot divanul, și la ceilalți la toți;

14. Și cei mai mulți din frați întru Domnul, nădăjduindu-se pentru legăturile mele, mai mult cutează fără de frică a grăii cuvântul.

15. Inșă unii pentru pisma și pricirea, iar alții și din buna voință propoveduesc pre Hristos;

16. Unii din prigonire pre Hristos vestesc, nu curat, socotind că vor aduce necaz legăturilor mele;

17. Iar alții din dragoste, știind că spre răspunsul evangheliei sânt pus.

18. Ce este dar? iată în tot chipul, ori prin pricină, ori prin adevăr, Hristos se propoveduește; și întru aceasta mă bucur, și încă mă voi bucura.

19. Că știți că aceasta îmi va fi mie spre mântuire prin rugă-

ciunile voastre, și prin darea Duhului lui Iisus Hristos,

20. Dupre așteptarea și nădejdea mea, că întru nimic nu mă voi du rușina, ci că întru toată îndrăzneala, precum pururea, așa și acum se va mări Hristos în trupul meu, ori prin viață, ori prin moarte.

21. Că mie a vieții este Hristos, și a muri dobîndă.

22. Iar dacă a vieții în trup, aceasta îmi este roada lucrului; și ce voi alege nu știu.

23. Că sânt cuprins de amendoă, dorință avînd a mă slobozi și împreună cu Hristos a fi; mai bine cu mult mai virtos;

24. Iar a rămânea în trup mai de folos este pentru voi.

25. Și aceasta nădăjduind, știu că voi rămânea și împreună voi petrece cu voi cu toți spre sporirea voastră și bucuria credinței;

26. Ca lauda voastră să sporească întru Iisus Hristos întru mine, prin venirea mea iarăși către voi.

27. Numai cu vrednicie dupre evanghelia lui Hristos să petreceți: ca ori venind și vedîndu-vă pre voi, ori nefiind de față la voi, să aud cele pentru voi, că stați într'un dub, cu un suflet împreună nevoindu-vă pentru credința evangheliei;

28. Și neîngrozindu-vă întru nimic de cei împotriviți: care acelora este arătare a pierdării, iar voă a mântuirii, și aceasta de la Dumnezeu.

29. Că voă vi s'a dăruit pentru

Hristos, nu numai întru el a crede, ci și pentru dânsul a pătimi ;

30. Aceeași luptă având care ați vădut întru mine, și acum auziți pentru mine.

CAPITOLUL II.

Deci de *este* vre-o mângăiere întru Hristos, de *este* vre-o voie bună a dragostei, de *este* vre-o împărtășire a Duhului, de *este* vre-o milostivire și îndurare,

2. Impliniți bucuria mea ca aceeași să cugetați, aceeași dragoste având, un suflet *fiind*, una cugetând.

3. Nimic *făcând* cu prigonire saū cu mărire deșartă ; ci cu smerenie unul pre altul socotind a fi mai de cinste de cât pre sine.

4. Nu ale sale fie-care, ci și ale altora fie-cine să căutați.

5. Că aceasta să se înțeleagă întru voi, care era și întru Hristos Iisus :

6. Care în chipul lui Dumnezeu fiind, nu răpire a socotit a fi el întocma cu Dumnezeu :

7. Ci s'a deșertat pre sine, chip de rob luând, întru asemănarea oamenilor făcându-se :

8. Și cu inchipuirea aflându-se ca omul, s'a smerit pre sine, ascultător făcându-se până la moarte, iar moarte de cruce.

9. Pentru aceasta și Dumnezeu pro dânsul l'a prea înălțat, și l'a dăruit lui nume care este preste tot numele :

10. Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al

celor cerești, și al celor pământești, și al celor de desubt ;

11. Și ca toată limba să mărturisească că Domn *este* Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl.

12. Deci, iubiții mei, precum pururea ați ascultat, nu numai precum când eram de față, ci cu mult mai virtos când sunt departe, cu frică și cu cutremur mântuirea voastră o lucrați.

13. Că Dumnezeu *este* care lucrează întru voi și ca să voiți și ca să săvârșiți, după bună voiața sa.

14. Toate le faceți fără de cîrtiri și fără de îndoiri :

15. Ca să fiți fără de prihană și întregi, fiți lui Dumnezeu. curățati în mijlocul neamului celui îndărătnic și răsvrătit, între cari străluciți ca niște luminători în lume ;

16. Cuvântul vieții cuprindând, spre laudă mie în dioa lui Hristos, că nu îndeșert am alergat, nici îndeșert m'am ostenit.

17. Ci de mă și jertvesc pentru jertva și slujba credinței voastre, mă bucur, și impeună mă bucur cu voi cu toți.

18. Așijderea și voi vă bucurați, și împreună vă bucurați cu mine.

19. Și nădăjduesc întru Domnul Iisus că pre Timotei fără de zăbavă îl voi trimete la voi, ca și eu să 'm fac inima bună, înțelegând cele pentru voi.

20. Că pre nimeni n'am de un suflet cu mine, care cu tot dea-dinsul să se grijească de voi.

21. Că toți ale lor caută, iar nu ale lui Iisus Hristos.

22. Iar nevoința lui o știți, că precum unul tată fiul, împreună cu mine a slujit întru evanghelie.

23. Pre acesta dar nădăjduesc să 'l trimet îndatăși, după ce voiți vedea cele pentru mine.

24. Iar am nădejde întru Domnul că și eu fără de zăbavă voi veni la voi.

25. Iar de nevoe lucru am socotit pre Epafrodit, fratele, și împreună lucrătorul, și ostașul cel d'impreună cu mine, iar al vostru apostol, și slujitor al trebel mele, a' l trimete la voi.

26. De vreme ce doria să vă vadă pre voi pre toți, și era mahnit, că ați auzit că a fost bolnav.

27. Că a fost bolnav aproape de moarte: ci Dumneșeu 'l a miluit pre el; și nu numai pre el, ci și pre mine, ca nu intristare preste intristare să am.

28. Deci cum mai degrab 'l am trimes pre el, ca vedându'l pre el iarăși, să vă bucurați, și eu mai fără de mahnire să fiu.

29. Primiți'l, drept aceea, pre el întru Domnul cu toată bucurie; și pre unii ca aceștia întru cinste îi aveți:

30. Căci că pentru lucrul lui Hristos până la moarte s'a apropiat, nebăgând samă de viață, ca să implinească lipsă voastră a slujbei celei către mine.

CAPITOLUL III.

D'aceea, frații mei, bucurați-vă întru Domnul. Acesteași a

scrie voă, mie nu 'mi este cu lene iar voă de folos.

2. Păziți-vă de căini, păziți-vă de lucrătorii cei răi, păziți-vă de tăere.

3. Că noi suntem tăerea-împrejur, carii cu duhul slujim lui Dumneșeu, și ne laudăm întru Hristos Iisus, și nu ne nădăjduim în trup.

4. Măcar că eu am nădejde și în trup. De se pare cuiva altuia a se nădăjdui în trup, eu mai mult:

5. Tăiat fiind împrejur a optați, din neamul lui Israil, din seminția lui Veniamin, Evreu din Evrei; dupre lege Fariseu;

6. Dupre rivnă gonind biserică; dupre dreptate cea din lege, făcându-mă fără de prihană.

7. Ci cele ce îmi erau mie dobîndi, acestea le am socotit pentru Hristos pagubă.

8. Iar mai virtos le și socotesc toate pagubă a fi pentru covârșirea cunoștinței lui Hristos Iisus Domnului meu: pentru care de toate m'am păgubit, și le socotesc gunoae a fi, ca pre Hristos să dobîndesc,

9. Și să mă aflu întru el, neavînd dreptate mea cea din lege, ci ceea ce este prin credința lui Hristos, ceea ce este de la Dumneșeu dreptate întru credință:

10. Ca să 'l cunosc pre el, și puterea învierii lui, și împărtășirea patimelor lui, închipuindu-mă cu moartea lui;

11. Ca doară cumva ași ajunge la învierea morților.

12. Nu că acum am luat, său acum sînt desăvîrșit: ci gonesc, ca doară voiî și ajunge întru care sînt și ajuns de Hristos Iisus.

13. Fraților, eu încă nu mă socotesc să fiu ajuns: ci numai una fac, cele din apoi ultîndule, și la cele din înainte întin-dîndu-mă,

14. La semn alerg, la răsplă-tirea chiemărei celei de sus a lui Dumnezeu întru Hristos Iisus.

15. Deci căți desăvîrșit sîntem, aceasta să gîndim: și dacă ceva într'alt chip gîndiți, și a-ceastă Dumnezeu va descoperi voă.

16. Însă la ceea ce am ajuns, cu același dreptar să viețuim, a- ceeași să gîndim.

17. Fiți împreună următorii mie, fraților, și vă uitați la cei ce așa umblă precum aveți pildă pre noi.

18. (Pentru că mulți umblă, de cari de multe ori am dis voă, iar acum și plîngînd dic, că sînt vrăjmașii crucei lui Hristos:

19. Al căroră sfîrșit este pier-darea, al căroră Dumnezeu este pînțelece, și a căroră slavă este întru rușinea lor, cari cele pămîntești cugetă.)

20. Că petrecerea noastră în ceruri este; de unde și pre Mîntuitorul așteptăm, pre Domnul nostru Iisus Hristos:

21. Care va schimba chipul trupului smăreniei noastre, ca să se facă în chipul trupului

slavei lui, dupre lucrarea pute-rei ce are el de a și supune lui-și toate.

CAPITOLUL IV.

Deci, frații mei cei iubiți și do-riți, bucuria și cununa mea, așa stați întru Domnul, iubi-ților.

2. Pre Evodia rog, și pre Sin-tihia rog, aceeași să gîndească întru Domnul.

3. Încă te rog și pre tine, so-țule iubite, ajută-le lor care im-preună cu mine s'au nevoit întru evanghelie, și cu Climent, și cu cei-l-alți împreună lucrători ai mei, ale căror numi sînt scrise în cartea vieții.

4. Bucurați-vă pururea întru Domnul: și iarăși dic, Bucura-ți-vă.

5. Blandețele voastre să se facă știute tuturilor oamenilor. Domnul aproape este.

6. Nimic să nu vă grijiți; ci întru toate prin rugă și rugă-ciune cu mulțumită cererile vo-astre să fie cunoscute la Dum-nedeu.

7. Și pacea lui Dumnezeu, care covârșește toată mintea, va păzi inimile voastre și cugetele vo-astre întru Hristos Iisus.

8. D'aceea, frații mei, câte sînt adevărate, câte sînt cinștite, câte sînt drepte, câte sînt curate, câte sînt iubite, câte sînt de bună laudă; ori ce faptă bună, și ori ce laudă, acestea să gîn-diți.

9. Cele ce ați învățat, și ați

luat, și ați auzit, și ați văzut
 intru mine, acestea să le faceți:
 și Dumneșul păcel va fi cu voi.

10. Și n'am bucurat intru
 Domnul foarte, căci iată oare-
 când ați înflorit a purta grija de
 mine; precum și purtați, dar
 n'ați avut vreme cu prilej.

11. Nu doară că pentru lipsa
 dic: că eu m'am deprins intru
 care sunt, îndestulat a fi.

12. Știu și a mă smeri, știu și
 a mă prisosi: intru tot și intru
 toate m'am învățat, și a mă
 sătura și a flămândi, și a avea
 de prisosit și a fi lipsit.

13. Toate le pot intru Hristos,
 oel ce mă întărește.

14. Însă bine ați făcut, de
 v'ați făcut împreună părtași ne-
 cazului meu.

15. Și știți și voi Filippiseni-
 lor, că la începutul evangheliei,
 când am eșit din Machedonia,
 nici o biserică n'a făcut împăr-
 tășire cu mine în cuvânt de dare
 și de luare, fără numai voi sin-
 guri.

16. Că și în Tessalonic și o

dată și de două ori cele spre
 trebuința mea ați trimes.

17. Nu că doară caut darea;
 ci caut rodul cel prisositor spre
 folosul vostru.

18. Și am luat toate, și am de
 prisosit; umplutu-m'am luând de
 la Epafrodit oele *trimese* de la
 voi, miros cu bună mireasmă,
 jertvă primită, bine plăcută lui
 Dumneșul.

19. Iar Dumneșul meu să
 implinească toată trebuința voa-
 stră după bogăția sa intru slavă
 prin Hristos Iisus.

20. Iar lui Dumneșul și Ta-
 tălul nostru slava în vecii ve-
 cilor. Amin.

21. Spuneți închinăciune la tot
 sfiutul intru Hristos Iisus. În-
 chină-se voă frații cari sunt im-
 preună cu mine.

22. Închină-se voă toți sfinții,
 mai ales cei din casa Chesarului.

23. Harul Domnului nostru
 Iisus Hristos cu voi cu toți.
 Amin.

! Cătră Filippiseni s'a scris de la
 Roma prin Epafrodit,

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ COLOSSENII.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostol al lui Iisus Hris-
 tos prin voia lui Dumneșul,
 și Timotei fratele,

2. Celor ce sunt în Colosse
 sfinților și credincioșilor frați
 intru Hristos: Har voă și pace
 de la Dumneșul Tatăl nostru
 și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțumim lui Dumnezeu și Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos, pururea pentru voi rugându-ne,

4. Auzind credința voastră cea întru Hristos Iisus, și dragostea care aveți către toți sfinții,

5. Pentru nădejdea cea gătită voă în ceruri, care ați auzit și mai înainte întru cuvântul adevărului evangheliei;

6. Care este de față la voi, precum și în toată lumea; și este făcând rod, precum și întru voi, din ziua în care ați auzit, și ați cunoscut harul lui Dumnezeu întru adevăr:

7. Precum v'ați și învățat de la Epafra iubitul, cel d'impreună slugă cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos;

8. Care ne a și arătat noastră dragostea voastră întru Duhul.

9. Drept aceea și noi, din care di am auzit *acestea*, nu încetăm pentru voi rugându-ne, și cerând ca să vă umpleți de cunoștința voiei lui, întru toată înțelepciunea și înțelegiunea duhovnicească;

10. Ca să umblați voi cu vrednicie Domnului spre toată plăcerea, întru tot lucrul bun făcând roadă, și crescând întru cunoștința lui Dumnezeu;

11. Cu toată puterea întărindu-vă, duple tăria slavei lui, întru toată îngăduirea și îndelunga-răbdare cu bucurie;

12. Mulțumind Tatălui, celui ce ne a învrednicit pre noi a fi

părtași al moștenirii sfinților întru lumină.

13. Care ne a izbăvit pre noi din stăpânirea întunerecului, și ze a mutat la împărăția Fiului dragostei lui :

14. Întru care avem răscumpărarea prin sângele lui, ertarea păcatelor :

15. Care este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai înteiu născut de cât toată zidirea :

16. Căci printr'insul s'a u zidit toate, cele din ceruri și cele de pre pământ, cele vădute și cele nevădute, ori scaunele, ori domniile, ori începătoriile, ori stăpânirile : toate printr'insul și pentru densul s'a u zidit :

17. Și el este mai înainte de toate, și toate întru densul sunt aședate.

18. Și el este capul trupului, bisericeii ; care este începătură, înteiu născut din morți ; ca să fie întru toate el cel înteiu.

19. Că întru el bine a voit *Tatăl* să lăcuească toată înplinirea ;

20. Și printr'insul să împace toate spre sine, făcând pace prin sângele crucei lui ; printr'insul, *dlc*, ori cele de pre pământ, ori cele din ceruri.

21. Și pre voi, cariți erați oarecând înstreinați și vrăjmași cu mintea întru lucruri rele, iar acum v'a împăcat,

22. În carnea trupului lui prin moarte, să vă pue pre voi sfinți și fără de prihană și nevinovați înainte sa :

23. De veți rămânea întru

credință întemeiată și întărită, și nemișcați din nădejdea evangheliei, care ați audiat, ceea ce s'a propovedit la toată zidirea cea de sub cer ; căreia m'am făcut eu Pavel slujitor ;

24. Acum mă bucur întru patimele mele pentru voi, și împlinesc lipsesele necazurilor lui Hristos în trupul meu pentru trupul lui, care este biserica :

25. Căreia m'am făcut eu slujitor, după iconomia lui Dumnezeu care mi s'a dat mie spre voi, să împlinesc cuvântul lui Dumnezeu ;

26. Adecă taia cea ascunsă din veți și din neamuri, iar acum s'a arătat sfinților lui :

27. Căroră a voit Dumnezeu a le arăta care este bogăția slavei talei acesteia întru Neamuri ; care este Hristos întru voi, nădejdea slavei :

28. Pre care noi propoveduim, sfătuind pre tot omul, și învățând pre tot omul întru toată înțelepciunea ; ca să punem de față pre tot omul desăvârșit întru Hristos Iisus :

29. Întru care mă și ostenesco, nevoindu-mă după lucrarea lui, care se lucrează întru mine întru putere.

CAPITOLUL II.

Pentru că voesc să știți voi câtă luptă am pentru voi, și pentru cel din Laodichia, și căți n'au vădut fața mea în trup ;

2. Ca să se mângâie inimele

lor, tocmiți fiind ei întru dragoste, și spre toată bogăția incredințarei înțelegerei, spre cunoștința tainei lui Dumnezeu, și a Tatălui, și a lui Hristos ;

3. Întru care sunt toate viciile înțelepciunii și ale cunoștinței ascunse.

4. Și aceasta dăc, ca nu cineva să vă amăgească pre voi cu cuvinte plecătoare.

5. Că de și sunt cu trupul depărtat, dar cu duhul împreună cu voi sunt, bucurându-mă și vădând rinduiala voastră, și tăria credinței voastre întru Hristos.

6. Deci precum ați luat pre Hristos Iisus Domnul, întru densul să umblați :

7. În rădăcinați și zidiți fiind întru însul, și întărindu-vă întru credință, precum v'ați învățat, prisosind întru ea cu mulțumită.

8. Socotiți ca să nu vă fure pre voi cineva cu filosofia și cu înșelăciunea deșartă, după predania oamenilor, după stihilele lumii, și nu după Hristos.

9. Căci întru densul lăcuește toată plinirea Dumnezeirii trupește.

10. Și sunteți întru densul plini, care este capul a toată începătoriea și stăpânirea :

11. Întru care sunteți și tăeți împrejur cu tăere-imprejur nefăcută de mână, întru desbrăcarea trupului păcatelor cărnei întru tăerea-imprejur a lui Hristos :

12. Ingropați fiind împreună

cu el prin botez, întru care v'ați și sculat împreună prin credința lucrării lui Dumnezeu, celui ce l'a sculat pre el din morți.

13. Și pre voi cari erați morți întru păcate și întru nețăierea împrejur a trupului vostru, v'a înviat împreună cu dânsul, er-tându-vă voă toate greșalele ;

14. Ștergând cu dogmele zapisul ce era asupra noastră, care era protivnic noă, și pre acela l'a luat din mijloc, piro-nindu'l pre cruce ;

15. Desbrăcând începătoriile și domniile, l'a vădit de față, arătându'i biruiți pre dânsii întru dânsa.

16. Decî nimeni pre voi să nu vă judece pentru mâncare, sau băutură, sau pentru parte a serbătorei, sau a lunii noue, sau a sămbetelor :

17. Care sunt umbră celor viitoare : iar trupul este al lui Hristos.

18. Nimeni pre voi să nu vă amăgească voind prin smerenie și slujba ingerilor, la cele ce nu le a vădut cu mândrie umblând, îndeșert unflându-se din min-tea trupului său,

19. Și neșind Capul, dintru care tot trupul prin incheieturi și legături primind darea și întocmindu-se, crește creșterea lui Dumnezeu.

20. Decî de ați murit împreună cu Hristos despre stihiiile lumii, pentru ce ca cum ați fi viețuind în lume primiți obi-ceiuri,

21. (Nu te atinge; nici gusta; nici pipăi;

22. Care sunt toate spre stricăciune prin obiceinuiță ;) după poruncele și învățăturele oame-nilor ?

23. Care sunt având cuvânt numai al înțelepciunii întru slujba cea din voia sa, și întru smerenie, și întru nepărtinirea trupului, nu în vre-o cinste spre sașiul trupului.

CAPITOLUL III.

Decî dar de v'ați sculat împreună cu Hristos, cele de sus căutați, unde este Hristos ședând d'a dreapta lui Dumnezeu.

2. Cele de sus gândiți, iar nu cele pământești.

3. Că ați murit, și viața voastră este ascunsă cu Hristos întru Dumnezeu.

4. Când se va arăta Hristos, viața noastră, atunci și voi cu dânsul împreună vă veți arăta întru slavă.

5. Drept aceea, omoriți mădulările voastre cele de pre pământ ; curvea, necurăția, patima, pofta cea rea, și lăcomia, care este slujire idolilor :

6. Pentru care vine mânia lui Dumnezeu preste fiil neascultării :

7. Intre care și voi oare-când ați umblat, când viețuiați întru acelea.

8. Iar acum lepădați-le și voi acelea toate ; mânia, iuțimea, răutatea, hula, cuvântul de rușine din gura voastră.

9. Nu graiți minciună unul către altul, desbrăcându-vă de omul cel vechi d'împreună cu apetele lui ;

10. Și îmbrăcându-vă întru cel nou, care se înnoește spre cunoștință după chipul celui ce l'a zidit pre el :

11. Unde nu este Ellin nici ludeu, tăere-împrejur și netăere-împrejur, Varvar, Schit, rob și slobod : ci toate și întru toți Hristos.

12. Deci îmbrăcați-vă ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și iubiți, întru milostivirile îndurărilor, întru bunătate, întru smerenie, întru blândete, întru îndelunga-răbdare ;

13. Suferind unul pre altul, și ertând unul altuia de are cineva împotriva cuiva piră : precum și Hristos a ertat voă, așa și voi.

14. Iar preste toate acestea *îmbrăcați-vă în dragoste*, care este legătura săvârșirei.

15. Și pacea lui Dumnezeu să stăpânească întru inimile voastre, la care și chemați sunteți într'un trup ; și mulțumitorii vă faceți.

16. Cuvântul lui Hristos să lăcuească întru voi bogat întru toată înțelepciunea ; învățându-vă și înțeleptindu-vă pre voi înși-vă cu psalmi și cu laude și cu cântări duhovnicești, cu har cântând întru inimile voastre Domnului.

17. Și tot ori-ce faceți, cu cuvântul, sau cu lucrul, toate să faceți întru numele Domnului

Iisus, mulțumind lui Dumnezeu și Tatălui prin el.

18. Muleri, plecați-vă bărbaților voștri, precum se cuvine întru Domnul.

19. Bărbați, iubiți-vă muierile voastre, și nu vă amăriți asupra lor.

20. Feciori, ascultați pre părinții voștri întru toate : că aceasta este bine plăcută întru Domnul.

21. Părinți, nu vă urgisiți pre fiii voștri întru mânie, ca să nu se mâhnească.

22. Slugi, ascultați pre stăpânii voștri cel după trup întru toate, nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor ; ci întru dreptatea inimei, temându-vă de Dumnezeu :

23. Și tot ori-ce faceți, din suflet să faceți, ca Domnului, iar nu ca oamenilor ;

24. Știind că de la Dumnezeu veți lua răsplătirea moștenirii : că Domnului Hristos slujiți.

25. Iar cel se face nedreptate, va lua aceea ce a făcut cu nedreptate : și alegere de față nu este.

CAPITOLUL IV.

Stăpâni, ce este cu dreptul și ce este tocmeala slugelor să dați ; știind că și voi aveți Domn în ceruri.

2. La rugăciune așteptați, priveghiați întru dănsa cu mulțumită ;

3. Rugându-vă împreună și

COLOSSENÎ, IV.

pentru noi, ca Dumnezeu să deschidă noastră ușa cuvântului, să grăim taina lui Hristos, pentru care sunt și legat:

4. Ca să o arăt pre ea, precum se cade mie a grăi.

5. Cu înțelepciune să umblăm către cel de afară, vreme răscumpărând.

6. Cuvântul vostru tot dea-una să fie cu har, dres cu sare, ca să știți cum se cade voă a răspunde fie-căruia.

7. Cele despre mine toate le va spune voă Tihic iubitul frate, și credinciosul slujitor și d'imprenună slugă întru Domnul:

8. Pre care l'am trimis la voi pentru însăși aceasta, ca să știe oele pentru voi, și să mângăie inimile voastre;

9. Imprenună cu Onisim, credinciosul și iubitul frate, care este dintre voi. Toate vor spune voă cele de aici.

10. Închină-se voă Aristarh cel imprenună cu mine robit, și Marco, nepotul lui Varnava, (de care ați luat porunci: de va veni la voi să l'primiți pre densus);

11. Și Iisus ce se cheamă Iust, cari sunt din tăerea-împrejur. Aceștia singuri sunt imprenună

cu mine lucrători spre împărăția lui Dumnezeu, cari mi a fost mie mângălere.

12. Închină-se voă Epafră, care este dintre voi, sluga lui Hristos, care se nevoește pururea pentru voi întru rugăciuni, ca să stați desăvârșit și impliniți întru toată voia lui Dumnezeu.

13. Că mărturisesc de densus, că are rivnă multă pentru voi, și pentru cel din Laodichia și din Ierapoli.

14. Închină-se voă Luca doftorul cel iubit, și Dimas.

15. Spuneți închinăciune fraților celor din Laodichia, și lui Nimfan, și bisericei celei din casa lui.

16. Și dacă se va ceti epistoliea aceasta de către voi, faceți ca să se cetească și în biserica Laodichienilor; și cea scrisă din Laodichia și voi să o cetați.

17. Și diceți lui Arhip. Socotești slujba care ai luat întru Domnul, ca să o implinești.

18. Închinăciunea cu mâina mea a lui Pavel. Aduceți-vă aminte de legăturile mele. Harul cu voi. Amin.

¶ Cătră Colossenî s'a scris de la Roma prin Tihic și Onisim.

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA INTEIÛ CĂTRĂ TESSALONICHENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, și Siluan, și Timotei, bisericiei Tessalonichenilor întru Dumneșeu Tatăl, și întru Domnul Iisus Hristos: Iar voă și pace de la Dumneșeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

2. Mulțumim lui Dumneșeu pururea pentru voi toți, pomenire de voi făcând în rugăciunile noastre:

3. Neincetat aducându-ne aminte de lucrul credinței voastre, și de osteneala dragostei, și de răbdarea nădăjduirii întru Domnul nostru Iisus Hristos, înaintea lui Dumneșeu și Tatălui nostru;

4. Știind, iubiților frați, de la Dumneșeu alegerea voastră.

5. Căci evanghelia noastră nu s'a făcut la voi numai în cuvânt, ci și întru putere, și întru Duhul Sfint, și întru adevărire multă; precum știți în ce chip am fost între voi pentru voi.

6. Și voi următori noă v'ați făcut, și Domnului, primind cuvântul întru necaz mult, cu bucurie: Duhului Sfint:

7. Atâta cât v'ați făcut voi pildă tuturilor celor ce cred în Machedonia și Ahaja.

8. Că de la voi s'a vestit cuvântul Domnului nu numai în Machedonia și Ahaja, ci și în tot locul credința voastră cea întru Dumneșeu a eșit; cât nu trebuie să mai grăim noi ceva.

9. Că aceia de noi spun ce fel de intrare am avut la voi, și cum v'ați întors la Dumneșeu de la idoli, a sluji Dumneșeuului celui viu și adevărat:

10. Și a aștepta pre Fiul lui din ceruri, pre oare l'a înviat din morți, *adecă* pre Iisus, care ne izbăvește pre noi de mâniea cea viitoare.

CAPITOLUL II.

Că voi singuri știți, fraților, intrarea noastră la voi, că n'a fost deșartă:

2. Ci înteiū pătimind, și ocăriți fiind, precum știți, în Filippi, am îndrăznit întru Dumneșeu nostru a grăi *cătră* voi evanghelia lui Dumneșeu cu multă nevoință.

3. Că îndemnarea noastră nu este dintru înșelăciune, nici din necurăție, nici cu vicleșug:

4. Ci precum ne am adevărit de la Dumneșeu a fi credincioși a primi evanghelia, așa grăim;

I. TESSALONICENI, III.

nu ca cum am plăcea oamenilor, ci lui Dumnezeu, celui ce cercă inimile noastre.

5. Că nici odată întru cuvânt de măgurile am fost la voi, precum știți, nici prin prilej de lăcomie: Dumnezeu *este* martur:

6. Nici căutând de la oameni slavă, nici de la voi, nici de la alții, măcar că puteam să vă fim voă cu greutate ca apostolii lui Hristos.

7. Ci am fost cu liniște în mijlocul vostru, precum dolca își încăldește pre fiil săi:

8. Așa fiindu-ne de voi, bine voiam a vă da voă nu numai evanghelia lui Dumnezeu, ci încă și sufletele noastre, pentru căci ați fost noă iubiți.

9. Că vă aduceți aminte, fraților, de ostenelele noastre și de nevoie: că ziua și noaptea lucrând, ca să nu îngreulăm pre cineva din voi, am propovedit voă evanghelia lui Dumnezeu.

10. Voi *sânțefi* marturi, și Dumnezeu, cum cu sfințenie și cu dreptate și fără de prihană am fost voă celor ce ați crezut:

11. Precum știți că pre unul fie-care din voi, ca un părinte pre fiul său v'am rugat și v'am mângălat,

12. Și am mărturisit ca să umblați voi cu vrednicie lui Dumnezeu, care v'a chemat pre voi întru a sa împărăție și slavă.

13. Drept aceea și noi multumim lui Dumnezeu neîncetat, căci luând voi cuvântul auzirei de Dumnezeu de la noi, ați primit nu cuvânt al oamenilor, ci

precum este adevărat, cuvântul lui Dumnezeu, care se și lucrează întru voi cel ce credeți.

14. Că voi, fraților, următorii v'ați făcut bisericelor lui Dumnezeu celor ce sunt în Iudeea întru Hristos Iisus: căci aceleași ați pățimit și voi de la cei de un neam cu voi, precum și aceia de la Iudei:

15. Cari și pre Domnul Iisus au omorit, și pre proorocii lor, și pre noi ne au gonit; și lui Dumnezeu nu sunt plăcuți, și tuturilor oamenilor stau împotrivă:

16. Cari ne opresc pre noi să nu grăim Neamurilor ca să se măntuească, ca să și implincască păcatele lor pururea: ci a sosit asupra lor mânia până în sfârșit.

17. Iar noi, fraților, rămăind sirimanți de cătră voi la vreme de un ceas cu fața, nu cu inima, mai mult ne am sirguit a vedea fața voastră cu mare dorință.

18. Pentru aceea am vrut să venim la voi, eu adecă Pavel, și odată și de două ori, ci ne a împiedicat Satana.

19. Căci care *este* nădejdea noastră, sau bucuria, sau cununa laudei? Aș nu și voi *veși* înaintea Domnului nostru Iisus Hristos întru a lui venire?

20. Că voi sântefi slava noastră și bucuria.

CAPITOLUL III.

Drept aceea, mai mult neputând răbda, bine am voit a rămânea în Atina singuri;

2. Și am trimes pre Timotei,

I. TESSALONICHENI, IV.

ratele nostru, și slujitorul lui Dumnezeu, și ajutorul nostru ntru evanghelia lui Hristos, ca să vă întărească pre voi, și să vă mângâie întru credința voastră:

3. Ca nici unul să nu se clădească întru scirbele acestea: că înguri știți că spre aceasta suntem puși.

4. Căci când am fost la voi, am ținut voă mai înainte că vom avea scirbe; precum a și fost, și știți.

5. Drept aceea, și eu nerăbdând mai mult, am trimis ca să cunosc credința voastră, ca nu cumva să vă fi ispitit pre voi cel ce ispitește, și să fie în zadar osteneala noastră.

6. Iar acum venind Timotei la noi de la voi, și bine-vestind noastră credința și dragostea voastră, și cum că aveți pomenire bună de noi pururea, dorind a ne vedea pre noi, precum și noi pre voi:

7. Pentru aceasta ne am mângâiat, fraților, de voi întru tot necazul și nevoea noastră pentru credința voastră:

8. Că acum noi vii suntem, dacă stați voi întru Domnul.

9. Că ce mulțumită vom putea da lui Dumnezeu pentru voi, pentru toată bucuria cu care ne bucurăm pentru voi înaintea Dumnezeului nostru;

10. Noaptea și ziua preste măsură rugându-ne ca să vedem fața voastră, și să împlinim lipsele credinței voastre?

11. Iar însuși Dumnezeu și

Tatăl nostru, și Domnul nostru Iisus Hristos, să îndrepteze calea noastră către voi.

12. Și pre voi Domnul să vă immulcească și să vă prisosească cu dragostea unuia spre altul, și spre toți, precum și noi spre voi:

13. Ca să întărească inimile voastre fără prihană întru sfințenie înaintea lui Dumnezeu și Tatălui nostru, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos cu toți sfinții lui.

CAPITOLUL IV.

D'aceea, fraților, vă rugăm pre voi și vă îndemnăm întru Domnul Iisus, precum ați luat de la noi în ce chip se cuvine voă a umbla și a plăcea lui Dumnezeu, ca să prisosiți mai mult.

2. Că știți ce porunci am dat voă prin Domnul Iisus.

3. Căci aceasta este voia lui Dumnezeu, sfințirea voastră, a vă feri voi de toată curvea:

4. A știe fie-care din voi a-și stăpâni vasul său întru sfințenie și cinste?

5. Nu întru patimă de poftă ca și păgânii cari nu cunosc pre Dumnezeu:

6. A nu trece și a se lăcomi în lucru asupra fratelui său: de vreme ce răsplătitor este Domnul pentru toate acestea, precum și mai înainte am ținut voă și am mărturisit.

7. Că nu ne a chemat pre noi Dumnezeu spre necurăție, ci spre sfințenie.

8. Drept aceea, cel ce defăi-

I. TESSALONICHENI, V.

mează, nu pre om desfălmează, ci pre Dumneđeū, care a dat Duhul sėū cel sfint intru noi.

9. Iar pentru iubirea de frați, nu trebuiește a sorie voă: că singuri voi sunteți învățați de la Dumneđeū ca să iubiți unul pre altul.

10. Pentru că și faceți aceea spre toți frații cari sunt in toată Machedonia: iar vă rugăm pre voi, fraților, să adăogați mai mult;

11. Și cu dragoste să vă nevoiți ca să fiți cu liniște, și să faceți ale voastre, și să lucrați cu mânele voastre, precum am poruncit voă;

12. Ca să umblați cu bun chip cătră cei de afară, și de nimic să nu aveți trebuință.

13. Iar nu voiți să nu știți voi, fraților, pentru cei ce au adormit, ca să nu vă întristați, ca și cei-l-alți cari n'au nădejde.

14. Pentru că de credem că Iisus a murit și a înviat, așa și Dumneđeū pre cei adormiți intru Iisus, aduce-l-va împreună cu el.

15. Că aceasta grăim voă cu cuvântul Domnului, că noi cei vii cari vom fi rămași intru venirea Domnului nu vom întrece pre cei adormiți.

16. Că însuși Domnul intru poruncă cu glasul arhanghelului, și intru trâmbița lui Dumneđeū se va pogori din cer: și cei morți intru Hristos vor învia întâiu:

17. După aceea, noi cei vii cari vom fi rămași, împreună cu dănsii ne vom răpi în nori, intru întimpinarea Domnului în

văzduh: și așa pururea cu Domnul vom fi.

18. Drept aceea mângăleți-vă unii pre alții cu cuvintele acestea.

CAPITOLUL V.

Iar de ani și de vreme, fraților, nu aveți trebuință să scriu voă.

2. Că inși-vă adevărat știți că dăoa Domnului ca un fur noaptea așa va veni.

3. Căci când vor dice, Pace și liniște, atunci fără de veste va veni preste dănsii perirea, ca și durerea aceleia ce are în pân-tece; și nu vor scăpa.

4. Iar voi, fraților, nu sunteți intru întunec, ca să vă apuce dăoa aceea ca un fur.

5. Că voi toți fil ai luminei sunteți, și fil ai zilei: nu suntem ai nopței, nici ai întunecului.

6. Drept aceea să nu dormim, ca și cei-l-alți; ci să priveghiam și să fim trezi.

7. Că cei ce dorm noaptea dorm; și cei ce se imbată noaptea se imbată.

8. Iar noi ai zilei fiind, să fim trezi, îmbrăcându-ne în zaoa credinței și a dragostei; și în coiful nădejdei de mântuire.

9. Că nu ne a pus pre noi Dumneđeū spre mânie, ci spre dobândirea mântuirii prin Domnul nostru Iisus Hristos,

10. Care așunat pentru noi, ca cei de vor priveghia, ori de

vom dormi, împreună cu el să viețuim.

11. Pentru aceea mângăieți unul pe altul, și zidiți unul pe altul, precum și faceți.

12. Și vă rugăm pre voi, fraților, să cunoașteți pre cei ce se ostenesc între voi, și pre mai marii voștri întru Domnul, și pre cei ce vă învață pre voi;

13. Și să 'i aveți pre deșul de prisosit întru dragoste pentru lucrul lor. Pace să aveți între voi.

14. Și vă rugăm pre voi, fraților, săfătuiți pre cei fără de rânduială, mângăieți pre cei puțin la suflet, sprijiniți pre cei nepuțințioși, fiți îndelung-răbdători spre toți.

15. Socotiți să nu răsplătească cineva cuiva rău pentru rău; ci pururea cele bune să urmați, și spre voi unul spre altul, și spre toți.

16. Pururea vă bucurați.

17. Neincetat vă rugați.

18. Întru toate mulțumiți: căci aceasta este voia lui Dumnezeu întru Hristos Iisus spre voi.

19. Duhul să nu 'i stingeați.

20. Proorociile să nu le defăimați.

21. Toate să le ispitiți; ce este bun să țineți.

22. De tot felul de lucru rău să vă feriți.

23. Iar însuși Dumnezeuul păcel să vă sfințească pre voi întru toate desăvârșit; și întru tot întreg duhul vostru și sufletul și trupul fără de prihană întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos să se păzească.

24. Credincios este cel ce v'a chemat pre voi, care va și face.

25. Fraților, rugați-vă pentru noi.

26. Spuneți închinăciune fraților tutulor cu sărutare sfântă.

27. Juru-vă pre voi întru Domnul ca să se cetească epistolea aceasta tutulor sfinților frați.

28. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi. Amin.

! Cea întâi epistolă către Tessalonicheni s'a scris la Atena.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA A DOA CĂTRĂ TESSALONICHENI.

CAPITOLUL I.

Pavel, și Siluan, și Timotei, bisericei Tessalonichenilor întru Dumnezeu Tatăl nostru și întru Domnul Iisus Hristos:

2. Har voă, și pace, de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos.

3. A mulțumii, datorii suntem lui Dumnezeu pentru cururea pentru voi, fraților, precum se cuvine,

II, TESSALONICHENI, II.

căci mult crește credința voastră, și se înmulțește dragostea a u-nuia fie-căruia dintre voi spre altul;

4. Atâta cât și noi singuri întru voi ne lăudăm în bisericile lui Dumnezeu pentru răbdarea voastră și credința întru toate gonirile voastre și necazurile care suferiți:

5. Spre arătarea dreptei judecăți a lui Dumnezeu, ca să vă învredniciți voi împărăției lui Dumnezeu, pentru care și pătimii:

6. De vreme ce cu dreptate este la Dumnezeu a răsplăti necaz celor ce vă necăjesc pre voi:

7. Și voă celor necăjiți odihnă cu noi, întru arătarea Domnului Iisus din cer cu îngerii puterei sale,

8. Cu văpae de foc dând izbindă celor ce nu cunosc pre Dumnezeu, și celor ce nu ascultă evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos:

9. Carii vor lua muncă pierirea cea veșnică de la fața Domnului, și de la slava puterii lui;

10. Când va veni să se proslăvească întru sfinții săi, și să se facă minunat întru toți credincioșii (că s'a crezut mărturia noastră întru voi) în ziua aceea.

11. Pentru care ne și rugăm pururea pentru voi, ca să vă învrednicească pre voi Dumnezeu nostru chemărele sale, și să împlinească toată bună voința bunătaței sale, și lucrul credinței întru putere:

12. Ca să se proslăvească numele Domnului nostru Iisus Hristos întru voi, și voi întru el, după harul Dumnezeului nostru și al Domnului Iisus Hristos.

CAPITOLUL II.

Si vă rugăm pre voi, fraților, și pentru venirea Domnului nostru Iisus Hristos, și pentru a noastră adunare la densus,

2. Ca nu degrab să vă clătiți voi din minte, nici să vă spăimântați, nici prin duh, nici prin cuvânt, nici prin epistolă ca cum ar fi trimisă de la noi, cum că ar fi sosit ziua lui Hristos.

3. Să nu vă amăgească cineva pre voi nici într'un chip; că *acea zi nu va veni* de nu va veni mai întâiu depărtarea, și de nu se va arăta omul păcatului, fiul perirei;

4. Protivnicul cel ce se înalță mai pre sus de tot cel ce se dice Dumnezeu, sau se cinstește; așa cât să șadă el în biserică lui Dumnezeu, ca un Dumnezeu, arătându-se pre sine cum că ar fi el Dumnezeu.

5. Aă nu vă aduceți aminte că încă fiind eu la voi acestea am zis voă?

6. Și acum ce il oprește știți, ca să se arăte el la vremea sa.

7. Că iată taina fără-de-legei se lucrează: numai cel ce o prește acum *va opri*, până se va lua din mijloc.

8. Și atunci se va arăta acel Fără-de-lege, pre care Domnul îl va omori cu duhul gurei sale,

II. TESSALONICHENI, III.

și îl va pierde cu arătarea venirei sale:

9. *Pre acela*, a cărui venire este după lucrarea Satanei întru toată puterea și semne și minuni minciunoase,

10. Și întru toată amăgirea nedreptății întru cei peritori; pentru că dragostea adevărului n'a primit ei ca să se măntuească.

11. Și pentru aceea va trimete lor Dumnezeu lucrarea înșelăciunii, ca să creadă ei minciunii;

12. Ca să se judece toți cari n'a credut adevărului, ei au bine voit întru nedreptate.

13. Iar noi datorî sîntem pururea a mulțumii lui Dumnezeu pentru voi, fraților iubiți de Domnul, căci v'a ales pre voi Dumnezeu din început spre mântuire întru sfințirea Duhului și întru credința adevărului:

14. La care v'a chemat pre voi prin evanghelia noastră, spre câștigarea slavei Domnului nostru Iisus Hristos.

15. Drept aceea, fraților, stați, și țineți predaniile care v'ați învățat, ori prin cuvânt, ori prin epistolia noastră.

16. Iar însuși Domnul nostru Iisus Hristos, și Dumnezeu și Tatăl nostru, care ne a iubit pre noi, și ne a dat mângăiere veșnică și nădejde bună prin har,

17. Să mângăie inimele voastre, și să vă întărească pre voi întru tot cuvântul și lucrul bun.

CAPITOLUL III.

D'aceea, rugați-vă, fraților, pentru noi, ca cuvântul Domnu-

lui să curgă și să se slăvească, ca și întru voi:

2. Și ca să ne izbăvim de oameșii celor răi și violenți: că nu este a tuturor credința.

3. Credincios este Domnul, care va întări pre voi, și vă va păzi de cel viclean.

4. Iar avem nădejde întru Domnul de voi, că cele ce poruncim voă, și faceți, și le veți face.

5. Iar Domnul să îndrepteze inimele voastre spre dragostea lui Dumnezeu, și răbdarea lui Hristos.

6. Și poruncim voă, fraților, întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, să vă feriți voi de tot fratele ce umblă fără de rîndueală, și nu după predania care a luat de la noi.

7. Căci înși-vă știți cum se cade voă să urmați noă: că noi n'am umblat fără de rîndueală întru voi;

8. Nicî în darul nostru am mîncat de la cineva; și întru osteneală și nevointă noaptea și ziua lucrând, ca să nu îngreulăm pre cineva din voi;

9. Nu că doară n'avem putere, ci ca pre noi chip să ne dăm voă ca să ne urmați noă.

10. Că și când eram la voi, aceasta porunciam voă, că dacă nu voește cineva să lucreze, nici să mănânce.

11. Că aușim că oare-carî umblă la voi fără de rîndueală, nimic lucrând, oi iscodind.

12. Și unora ca acestora poruncim și fi rugăm întru Dom-

II. TESSALONICHENI, III.

nul nostru Iisus Hristos, ca u liniște lucrând. să 'și mănânce pâinea lor.

13. Iar voi, fraților, nu slăbiți a face bine.

14. Iar de nu ascultă cineva de cuvântul nostru pre acela prin epistolio, să 'l însemnați, și să nu vă însoțiți cu el, ca să se rușineze.

15. Și să nu 'l socotiți ca pre

un vrăjmaș, ci să 'l învățați ca pre un frate.

16. Și însuși Domnul păcel să vă dea voă pace pururea în tot chipul. Domnul *ste* cu voi cu toți.

17. Inchinăciunea cu mâna mea a lui Pavel, care este semn în toată epistolioa: așa scriu.

18. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți. Amin.

¶ Cea a doa epistolioe către Tessaloniceni s'a scris de la Atina.

EPISTOLIOA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA ÎNTEIŪ CĂTRĂ TIMOTEI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos duple porunca lui Dumnezeu Mântuitorului nostru, și a Domnului Iisus Hristos, nădejde noastre;

2. Lui Timotei, adevăratului fiu întru credință: Har, milă, și pace, de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Hristos Iisus, Domnul nostru.

3. Precum te am rugat să rămâi în Efes, când mergeam în Machedonia, ca să poruncești u-nora să nu învețe într'alt chip,

4. Nici să iea aminte la basme și la numere de neamuri fără de

sfârșit, care fac întrebări mai virtos de cât zidirea lui Dumnezeu cea întru credință, *asa să faci*.

5. Iar sfârșitul poruncei este dragostea din inimă curată, și din știință bună, și din credință nefățarnică :

6. De la care unii rătăcind s'au întors la cuvinte deșerte;

7. Vrind a fi învățători de lege; neînțelegând nici cele ce grăesc, nici pentru cele ce se întăresc.

8. Ci știm că legea este bună, de o ține cineva duple lege;

9. Știind aceasta, că dreptul lege nu este pusă, ci celor fără de lege și nesupuși, necredin-

cioșilor și păcătoșilor, nedrepților și spurcaților, ucigătorilor de tată și ucigătorilor de mamă, ucigătorilor de oameni,

10. Curvarilor, sodomnenilor, tâlharilor, minclunoșilor, celor ce se jură strîmb, și ori-ce alt se împotrivesc învățaturii celei sănătoase;

11. Dupre evanghelia slavel a fericitului Dumnezeu, care mi s'a incredințat mie.

12. Și mulțumesc celui ce m'a întărit pre mine lui Hristos Iisus Domnului nostru, căci credincios m'a socotit, puindu-mă întru slujbă;

13. Pre mine cel ce eram mai înainte hulitor, și gonitor, și ocăritor: ci am fost miluit, că neștiind am făcut-o întru necredință.

14. Și prea s'a înmulțit harul Domnului nostru cu credința și dragostea cea întru Hristos Iisus.

15. Credincios este cuvântul, și de toată primirea vrednic, că Hristos Iisus a venit în lume să mântuească pre cei păcătoși; dintru cari cel d'întîi sunt eu.

16. Ci pentru aceasta am fost miluit, ca întru mine întîi să arăte Iisus Hristos toată îndelunga-răbdare, spre pildă celor ce vor să creadă întru densusul spre viața cea veșnică.

17. Iar împăratului veacurilor, celui nestricăcios, celui nevădat, unuia prea înțeleptului Dumnezeu, fie cinste și slavă în vecii vecilor. Amin.

18. Această poruncă îți incredințez, fiule Timotei, dupre proorociile care s'au făcut mai

înainte spre tine, ca să te oștești într'însele bună oștire.

19. Avînd credință, și bună știință, care unii lepădându-o, din credință au căzut:

20. Dintru cari este Imeneu și Aleksandru; pre cari i am dat Satanei, ca să se învețe a nu huli,

CAPITOLUL II.

Deci rogu-te mai înainte de toate să faci rugăciuni, cereri, făgăduințe, și mulțumite pentru toți oamenii.

2. Pentru împărați, și pentru toți cari sînt întru dregătorii; ca să petrecem viață lină și cu odihnă întru toată buna-credință și curăția.

3. Că acesta este lucru bun și primit înaintea lui Dumnezeu Mântuitorului nostru;

4. Care voește ca toți oamenii să se mântuească, și la cunoștința adevărului să vie.

5. Că unul este Dumnezeu, unul și mijlocitor întru Dumnezeu și între oameni, omul Iisus Hristos;

6. Care pre sine însuși s'a dat preț de răscumpărare pentru toți, mărturisirea în vremile sale.

7. Întru care sînt pus cu propoveditor și apostol, (adevărul dio întru Hristos, nu mint;) învățator Neamurilor întru credință și întru adevăr.

8. Voese dar ca să se roage bărbații în tot locul, redicân-

du'și mănele curate, fără de mănie și fără de îndoire.

9. Așijderea și mierile cu podoabă de cînste, cu sfială și cu întregă înțelepciune să se împodobească pre sine ; nu cu împletiturile părului, sau cu aur, sau cu mărăgăritari, sau cu haîne scumpe ;

10. Ci (precum se cuvine mulerilor celor ce se făgăduesc temerel de Dumnezeu) cu fapte bune.

11. Muierea intru tăcere să se învețe cu toată ascultarea.

12. Iar muleri să învețe nu daū voie, nici a'și stăpâni bărbatul, ci să fie intru tăcere.

13. Că Adam întîi s'a zidit, apoi Eva.

14. Și Adam nu s'a amăgit, iar muierea amăgindu-se a lost intru călcarea poruncel.

15. Dar se va mântui prin nașterea de fil, de vor petrece intru credință și intru dragoste și intru sfințire cu întreagă înțelepciune.

CAPITOLUL III.

Credincios este cuvântul, De poștește cineva episcopie, bun lucru poștește.

2. Iusă se cade episcopului să fie fără de prihană, al unei muleri bărbat, priveghitor, întreg la minte, cucernic, iubitor de streini, învățător ;

3. Nebețiv, negrabnic a bate, neagonisitor de dobîndă urită ; oi blând, nesfadnic, neiubitor de argint ;

4. Casa sa bine chivernisindu'și, feciori avînd ascultători cu toată cucerniciea ;

5. (Că de nu știe cineva a 'și chivernisi casa sa, cum de biserica lui Dumnezeu va purta grija ?)

6. Nu de curînd botezat fiind, ca nu umflându-se, in osinda diavolului să cadă.

7. Și se cade lui și mărturie bună să aibă de la cei din afară ; ca nu in ocară să cadă și in cursa diavolului,

8. Diaconii așijderea cucernici să fie, nu îndoii la cuvînt, nebețori de vin mult, neagonisitori de dobîndă urită ;

9. Ci avînd taina credinței intru știință curată.

10. Și aceștia să se ispitească întîi ; după aceea să se diaconească, fără de prihană fiind.

11. Mulerile lor așijderea să fie cucernice, neclevetitoare, nelimbuta, treze, credincioase intru toate.

12. Diaconii să fie ai unei muleri bărbati, feciorii bine chivernisindu'și, și casele lor.

13. Că cei ce slujesc bine treaptă bună loru-și își dobîndesc, și multă îndrăznire intru credința cea intru Hristos Iisus.

14. Acestea scriu ție, avînd nădejde că voi veni la tine fără zăbavă :

15. Iar de mă voi zăbavi, ca să știu cum trebuie în casa lui Dumnezeu a petrece, care este biserica Dumnezeului celui viu, stălp și întărire a adevărului.

16. Și cu adevărat mare este

taîna bunel-credințe; Dumnedeu s'a arătat în trup, s'a îndreptat în Duhul, s'a vădut de Ingeri, s'a propovedit întru Neamuri, s'a creșut în lume, s'a înălțat întru slavă.

CAPITOLUL IV.

Iar Duhul arătat grăește, că în vremile cele de apoi se vor depărta unii de la credință, luând aminte la duhurile cele înșelătoare, și la învățăturele cele drăcești;

2. Ale celor ce întru fătărie grăesc minciunii; fiind arși la a or știință;

3. Oprind a se însura, și *porcînd* a se feri de bucatele, care Dumnedeu le a făcut spre împărtășire cu mulțumită celor credincioși și caril cunosc adevărul.

4. De vreme ce toată făptura lui Dumnedeu este bună, și nimic nu este de lepădat, care se iea cu mulțumită:

5. Că se sfințește prin cuvântul lui Dumnedeu și prin rugăciune.

6. Acestea toate de le vei spune fraților, bună slugă vei fi lui Iisus Hristos, hrănindu-te cu cuvintele credinței și ale bunel învățături, căreia ai urmat.

7. Iar de basmele cele spurcate și băbești te ferește, și te nevoește pre tine spre buna-credință.

8. Că nevoința cea trupească spre puțin este folositoare: iar buna-credință spre toate este

folositoare, avend făgăduință a vieței acestei de acum, și a celei viitoare.

9. Credincios este cuvântul și de toată primirea vrednic.

10. Că spre aceasta ne și ostentim și sântem ocăriți, căci am nădăjduit întru Dumnedeul cel viu, care este Mântuitor tutulor oamenilor, și mai virtos celor credincioși.

11. Poruncește acestea și învață.

12. Nimeni tineretele tale să nu le defăime; ci te fă pildă credincioșilor cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția.

13. Până ce voi veni, iea aminte la cetirea, la mângăierea, la învățatura.

14. Nu fi nebăgător de samă de darul ce este întru tine, care și s'a dat prin proorocie, cu punerea mâinelor prooției.

15. De acestea să gândești; întru acestea fi; ca procopseala ta să fie arătată întru toți.

16. Păzește-te pre tino însu-ți, și învățatura; și rămâi întru acestea: că acestea făcend și pre tine te vei mântui, și pre cei ce te vor asculta.

CAPITOLUL V.

Pre cel bătrân să nu'l infruntez, ci și indeamnă ca pre un părinte; și pre cei mai tineri ca pre niște frați;

2. Pre cele bătrâne ca pre niște maice; pre cele tinere ca pre niște surori, întru toată curăția.

3. Pre văduve cinstește, pre cele ce sânt cu adevărat văduve.

4. Iar dacă vre-o văduvă are feciori sau nepoți, să se învețe întieiu a'și chivernisi casa sa întru buna-credință, și să dea răsplătiri părinților: că aceasta este bună și primită înaintea lui Dumnezeu.

5. Iar cea cu adevărat văduvă și singură lăsată, nădăjdueste întru Dumnezeu, și se zăbăvește întru rugăciuni și în cereri noaptea și ziua.

6. Iar cea ce petrece întru desfătare de vie este moartă.

7. Și acestea poruncește, ca fără de prihană să fie.

8. Iar dacă cineva nu poartă grijă de al soi, și mai virtos de al casei sale, de credință s'a lepădat, și mai rău este de cât cel necredincios.

9. Văduva să se aleagă nu mai puțin de șese-deci de ani, care a fost unul bărbat mulere,

10. Întru fapte bune fiind mărturisită; de a crescut feciori, de a primit strein, de a spălat picioarele sfinților, de a ajutat celor necăjiți, de a urmat la tot lucrul bun.

11. Iar de văduvele cele tinere te ferește: căci când se însierbin-tează împotriva lui Hristos, vor să se mărite;

12. Având osîndă, căci credința cea d'întieiu au lepădat.

13. Impreună încă și fără de lucru a fi se învață, umblând din casă în casă; și nu numai fără de lucru, ci și limbute și

iscoditoare, grăind cele ce nu se cade.

14. Drept aceea, voiū ca cele tinere să se mărite, să nască, case să chiverniscască, ca să nu dea nici o pricină protivnicului spre ocară.

15. Că iată unele s'au întors în urma Satanei.

16. Iar de are vre-un credincios sau credincioasă văduve, să le ajuto lor, și să nu se îngreuize biserica; ca celor ce sânt cu adevărat văduve să le ajute.

17. Preoții cei ce își țin bine dregătoria de indoită cinste să se învrednicească, mai ales cei ce se ostenesc în cuvânt și întru învățătură.

18. Că ȳice scriptura, Boulul ce trieră să nu-i legi gura. Și, Vrednic este lucrătorul de plata sa.

19. Impotriva preotului celui bătrân piră nu primi, fără numai prin doi sau trei marturi.

20. Pre cei ce păcătuiesc, înaintea tutului muștră'i, ca și cel-l-alti frică să albă.

21. Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu, și a Domnului Iisus Hristos, și a ingerilor lui celor aleși, ca să păzești acestea fără de căutare în față, nimic făcend după plecare.

22. Măinele degrab să nu 'ți puī pre nimeni, nici te face părtaș în păcato străine: pre tine curat te păzește.

23. De acum nu mai bea apă, ci puțin vin primește pentru stomahul teū, și pentru cele dese slăbiciunile tale.

I. TIMOTEI, VI.

24. Ale unor oameni păcatele sunt arătate, mergând mai înainte la judecată: iar ale unora și în urmă vin.

25. Așijderea și faptele cele bune arătate sunt; și cele ce sunt într'alt chip a se ascunde nu pot.

CAPITOLUL VI.

Căți sunt subț jug robii, pre stăpânii lor de toată cinstea vrednicii să-i socotească, ca să nu se hulească numele lui Dumnezeu și învățătura.

2. Și carii au stăpâni credincioși, să nu 'l defaimă, căci frații sunt; ci mai virtos să 'l slujească, căci credincioși sunt și iubiți, cei ce facerea de bine primesc. Acestea învață și îndeamnă.

3. Iar de învață cineva într'alt chip, și nu se apropie de cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos, și de învățătura cea după buna-credință;

4. Acela s'a trufit, neștiind nimic, ci bolnăvindu-se întru înțebări și în cuvinte de prigonitorie, dintru care se face pisma, pricioarea, hulele, prepusul cele violene,

5. Zăbăvele cele deșerte ale oamenilor celor stricați de minte, și lipsiți de adevăr, carii socotesc a fi câștig buna-credință: depărtează-te de la unii ca aceia.

6. Însă câștig mare este buna-credință cu indestulare.

7. Că nimic n'am adus în lume,

arătat este că nici a scoate ceva nu putem.

8. Ci având hrană și îmbrăcăminte cu acestea indestulați să fim.

9. Iar cei ce vor să se îmbogățească cad în ispite și în curse, și în poftă multe fără de socoteală și vătămătoare, care confundă pre oameni în perire și în pierdare.

10. Că rădăcina tuturilor răutăților este iubirea de argint: care unii poftindu-o au răstăcit din credință, și s'au pătruns cu dureri multe.

11. Iar tu, O omul lui Dumnezeu, fugi de acestea; și urmează dreptatea, buna-credință, credința, dragostea, răbdarea, blândețele.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinței, apucă-te de viața cea veșnică, la care și chemat ești, și ai mărturisit mărturisirea cea bună înaintea multor marturi.

13. Poruncescuți înaintea lui Dumnezeu care înviază toate, și înaintea lui Hristos Iisus, care a mărturisit înaintea lui Pilat din Pont cea bună mărturisire;

14. Să păzești tu porunca neșpurcată, și nevinovată, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos;

15. Pre care în vremile sale o va arăta, cel fericit și singur Puternic, Împăratul împăraților, și Domnul domnilor;

16. Care singur are nemurire, și lăcuște întru lumină neapropiată; pre care nu 'l a vădut nimeni din oameni, nici a 'l vedea

I. TIMOTEI, VI.

poate; căruia cinste și stăpânire vecinică. Amin.

17. Celor bogați în veacul de acum poruncește, să nu se înalțe cu gândul, nici să nădăjduască spre avuția cea nestătătoare, ci întru Dumnezeu cel viu, care ne dă noă toate de prisosit spre desfătare;

18. Să facă lucruri bune, să se îmbogățească întru fapte bune, să fie lesne dătătorii, împărtășitori;

19. Agonisindu-și loru-și te-

melie bună în veacul cel viitor, ca să ia viața cea vecinică.

20. O Timotee, lucrul cel încredințat ție păzește 'l, depărtându-te de glasurile deșerte, cele spurcate, și de vorbele cele protivnice ale științei celei cu nume minelunos.

21. Cu care unii lăudându-se, întru credință au rătăcit. Harul cu tine. Amin.

¶ Coa întéiu cătră Timotei s'a scris de la Laodichia, care este metropolie a Frighicii Pacatianei.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA A DOA CĂTRĂ TIMOTEI.

CAPITOLUL I.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, dupre făgăduința vieței care este întru Hristos Iisus,

2. Lui Timotei, iubitului fiu: Har, milă, și pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Hristos Iisus Domnul nostru.

3. Mulțumesc lui Dumnezeu, căruia slujesc de la strămoși întru curată știință, că neincetată am de tine pomenire întru rugăciunile mele noaptea și ziua;

4. Dorind ca să te ved, aducându-mi aminte de lacrimile tale, ca să mă umplu de bucurie;

5. Pomenire luând de credința cea nefățarnică, care este întru tine, care s'a sălășluit mai întéiu în moșă-ta Loida, și întru măică-ta Evnichia; și încredințat sunt că și întru tine.

6. Pentru care pricină îți aduc aminte ție ca să aprinzi darul lui Dumnezeu, care este întru tine prin punerea mânelor mele.

7. Că nu ne a dat noă Dumnezeu duhul temerei; ci al puterei, și al dragostei, și al întregii înțelepciuni.

8. Deci nu te rușina de mărturisirea Domnului nostru, nici de mine legatul lui: ci pătimește

împreună cu evanghelia după puterea lui Dumnezeu;

9. Care ne a mântuit pe noi, și ne a chemat cu chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci după a sa mai înainte hotărâre și harul, care s'a dat noastră întru Hristos Iisus mai înainte de anii vecilor,

10. Și acum s'a arătat prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care moartea a stricat, și a adus la lumină viața și neștiința prin evanghelie:

11. La care sunt pus eu propovăduitor, și apostol, și învățător Neamurilor.

12. Pentru care pricină și acestea pățimesc: oi nu mă rușinez: că știu cum am crezut, și încredințat sunt că puternic este a păzi lucrul cel încredințat mie la dăoia aceea.

13. Chipul cuvintelor celor sănătoase să aibă, care ai auzit de la mine, întru credință și întru dragostea care este întru Hristos Iisus.

14. Lucrul bun cel încredințat ție să 'l păzești prin Duhul cel Sfânt care lăcuște întru noi.

15. Știi aceasta, că s'a înfăptuit de la mine toți cei din Asia; dintre cari este Fighel și Ermoghen.

16. Deo Domnul milă casei lui Onisifor; că de multe ori m'a odihnit, și de lanțul meu nu s'a rușinat:

17. Ci încă venind în Roma, mai cu osirdie m'a căutat, și m'a aflat.

18. Deo 'l lui Domnul să aflu milă de la Domnul în dăoia aceea: și câte în Efes m'ă a slujit mie, tu mai bine știi.

CAPITOLUL II.

Deci tu, fiul meu, întărește-te în harul cel întru Hristos Iisus.

2. Și cele ce ai auzit de la mine în fața multor marturi, acestea le încredințează la oameni credincioși, cari îndestulați vor fi a învăța și pre alții.

3. Tu dar pățimește ca un bun viteaz al lui Iisus Hristos.

4. Nimeni ostaș fiind se amesteacă cu lucruri lumești; ca celui ce stringe oaste să fie plăcut.

5. Și de și va lupta cineva, nu se încununează, de nu se va lupta după lege.

6. Plugarului ce se ostenește se cade întâi el din roadă să mănânce.

7. Înțelege cele ce îți grăiesc; deo 'ți ție Domnul înțelegere întru toate.

8. Adu-ți aminte de Domnul Iisus Hristos care s'a sculat din morți din sămânța lui David după evanghelia mea:

9. Întru care pățimesc până la legături, ca un făcător de rele; ci cuvântul lui Dumnezeu nu se leagă.

10. Pentru aceasta toate le rabd pentru cei aleși, ca și aceia să dobândească mântuirea care este întru Hristos Iisus cu slavă večnică.

II. TIMOTEI, III.

11. Credincios este cuvântul : Că de am murit împreună cu *Aristos*, împreună cu *dânsul* vom și via :

12. De răbdăm, împreună cu *dânsul* vom și împărăți ; de ne vom lepăda *de el*, și el se va lepăda de noi :

13. De nu credem, el credincios rămâne : a se tăgădui el pre sine nu poate.

14. Acestea să 'i îndemni, mărturisindu-le înaintea lui Dumnezeu să nu se pricească în cuvinte spre nici un folos, *fără numai* spre surparea celor ce aud.

15. Nevoește-te să te arăți pre tine însuși lămurit înaintea lui Dumnezeu, lucrător nerușinat, drept îndreptând cuvântul adevărului.

16. Iar de cuvintele deșerte, cele spurcate te ferește : că spre mai multă păgânătate vor spori.

17. Și cuvântul lor ca gangrena pășune va afla : dintru carii este Imeneu și Filit ;

18. Carii de la adevăr au rălăcit, dicând că învierea acum s'a făcut ; și răstoarnă credința oare-cărora.

19. Însă temelica cea tare a lui Dumnezeu stă, având pece-tea aceasta, Cunoscut-a Domnul pre cel ce sunt al lui. Și, Să se depărteze de la nedreptate tot cel ce numește numele lui Hristos.

20. Iar în casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut ; și unele sunt spre cinste, iar altele spre necinste.

21. Deoi de se va curăți cineva pre sine dintru acestea, va fi vas de cinste, sfințit, și de bună treabă stăpânului, spre tot lucrul bun gătit.

22. Iar de poftele tinerețelor fugi : și urmează dreptatea, credința, dragostea, pacea, cu toți cei ce cheamă pre Domnul din inimă curată.

23. Iar de întrebările cele ne-bune și neînțelepte te ferește, știind că nase vrăjbi.

24. Și slugel Domnului nu i se cade să se sfădească ; ci blând să fie către toți, învățator, suferitor,

25. Cu blândețe certând pre cel ce staă împotriva ; poate când-va le va da lor Dumnezeu pocăință spre cunoștința adevărului ;

26. Și vor scăpa din cursa diavolului, prinși fiind ei de dânsul spre a lui voie.

CAPITOLUL III.

Si aceasta să știi, că în zilele cele de apoi vor veni vremi cumplite.

2. Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de argint, măreți, trufași, hulitori, de părinți neascultători, nemulțumitori, necurați,

3. Fără de dragoste, neprimitori de pace, clevetitori, neînfrinați, nedumesnici, neiubitori de bine,

4. Vindători, obraznici, îngânfăți, iubitori de desfătări mai

II. TIMOTEI, IV.

mult de cât iubitorii de Dumne-deu ;

5. Având chipul bunei-cre-dințe, iar puterea ei tăgăduind : și de aceștia te ferește.

6. Că dintru aceștia sânt cel ce se vîră prin case, și robesc pre mulerușele cele îngreueate de păcate, cele ce se poartă cu multe feluri de poftes ;

7. Carii pururea învață, și nici odată a veni la cunoștința ade-vărului nu pot.

8. In ce chip și Ianis și Iam-bris s'a'u impotrivit lui Moisi, așa și aceștia sta'u impotriva adevărului : oamenii stricați fiind la minte, nelămuriți în credință.

9. Ci nu vor spori mai mult : că nebunია lor arătată va fi tutulor, precum și a acelora s'a făcut.

10. Iar tu a'urmat învățatura mea, petrecerca, voia, credința, îndelunga-răbdare, dragostea, în-găduința,

11. Gonirile, pătimirile, care mi s'a'u făcut mie în Antiohia, în Iconia, în Listra ; ce fel de goane am răbdat : și din toate m'a izbăvit Domnul.

12. Și toți carii voesc cu bună-credință a vieți întru Hristos Iisus, goniți vor fi.

13. Iar oamenii cei vicleni și fermecători se vor procopsi spre mai rău, carii înșală, și singuri se înșală.

14. Iar tu petreci întru cele ce te ai învățat și te ai încre-dințat, știind de la cine te ai în-vățat ;

15. Și căci din pruncie sfin-

tele scripturi ști, care pot să te înțelepțească spre mântuire prin credința cea întru Hristos Iisus.

16. Toată scriptura este de Dumne-deu însuflată, și de folos spre învățatură, spre muștrare, spre îndreptare, spre înțelepțirea cea spre dreptate :

17. Ca să fie deplin omul lui Dumne-deu, spre tot lucrul bun desăvêrșit.

CAPITOLUL IV.

Mărturisesc eu drept aceea ina-intea lui Dumne-deu, și Dom-nului Iisus Hristos, care va să judece viii și morții întru arătarea sa și împărăția sa ;

2. Propoveduește cuvântul ; stăi asupra cu vreme, și fără de vreme ; muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga-răbdare și cu învățatura.

3. Că va fi vreme când învă-țatura cea sănătoasă nu o vor primi ; ci duple poftes lor își vor alege loru-și învățători, scărpi-nându-se la urechi ;

4. Și de la adevăr aușul își vor întoarce, iar la basme se vor pleca.

5. Iar tu priveghiază întru toate, pătimește rău, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin.

6. Că eu iată mă jertvesc, și vremea despărțirei mele s'a a-propiat.

7. Lupta cea bună m'am lup-tat, călătorisa am săvêrșit, cre-dința am păzit :

8. De acum mi s'a gătit mie

II. TIMOTEI, IV.

cununa dreptății, care îmi va da mie Domnul, judecătorul cel drept, în ziua aceea: și nu numai mie, ci și tutulor celor ce mă iubit arătarea lui.

9. Silește-te a veni la mine curând:

10. Că Dimas m'a lăsat, iubind veacul de acum, și s'a dus în Tessalonic; Criscent în Galatia, Tit în Dalmația,

11. Luca singur este cu mine. Pre Marco luându'l, să'l aducă cu tine: că îmi este mie de bună treabă în slujbă.

12. Iar pre Tihic 'l am trimis în Efes.

13. Felonul care 'l am lăsat în Troada la Carp, venind să 'l aducă, și cărțile, mai virtos cele de piele.

14. Alecsandru faurul de armă multe rele 'mi-a făcut mie: plătească 'l Domnul după faptele lui;

15. De care și tu te păzește; că foarte a stătut împotriva cuvintelor noastre.

16. La răspunsul meu cel d'întâi nimeni n'a mers cu mine,

ci toți m'a rășisit: să nu li se socotească lor.

17. Iar Domnul a stătut lângă mine, și m'a întărit; ca prin mine propoveduirea să se împlinească, și ca să o audă toate Neamurile; și m'am izbăvit din gura leului.

18. Și mă va izbăvi Domnul de tot lucrul rău, și mă va mântui la împărăția sa cea cerească: căruia slava în vecii vecilor, Amin.

19. Spune închinăciune Prischilei și lui Achila, și casei lui Onisifor.

20. Erast a rămas în Corint: iar pre Trofim 'l am lăsat în Milit fiind bolnav.

21. Silește-te a veni mai înainte de iarnă. Închină-se ție Evul, și Pud. și Lin, și Claudia, și toți frații.

22. Domnul Iisus Hristos cu duhul tău. Harul cu voi. Amin.

Cea a doua epistolă către Timotei, cel întâi hirotonisit Episcop bisericii Etesenilor, s'a scris de la Roma, când a doua oară a stătut Pavel înaintea Chesarului Neron.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ TIT.

CAPITOLUL I.

Pavel, sluga lui Dumnezeu, și apostol al lui Iisus Hristos, după credința aleșilor lui Dumnezeu, și după cunoștința adevărului cea după buna-credință;

2. Intru nădejde a vieții celei vecinice, care o a lăgăduit nemincunoscum Dumnezeul mai înainte de anii vecilor;

3. Și a arătat în vremile sale cuvântul său prin propoveduirea care mi s'a incredințat mie după porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu.

4. Lui Tit, adevăratului fiu după credința cea de obște: Har, milă, și pace, de la Dumnezeu Tatăl și de la Domnul Iisus Hristos Mântuitorul nostru.

5. Pentru aceasta te am lăsat pre tine în Crit, ca cele ce lipsesc să le îndreptezi, și să așezi prin cetăți preoți, precum eu îți am poruncit:

6. De este cineva fără de prihană, bărbat al unei muleri, având fil credincioși nu intru ocară de curvie sau neascultător.

7. Că se cuvina episcopului să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu; nefăcând spre plăcerea sa, nemănos, nebeț, negrabnic a bate, neagonitor de dobândă urită;

8. Ci iubitor de streini, iubitor de bine, întreg la minte, drept, cuvios, înfrinat;

9. Țiindu-se de cuvântul cel credincios al învățaturii, ca puternic să fie și a îndemna cu învățătura cea sănătoasă, și pre cel ce grăesc împotriva a'i certa.

10. Că sunt mulți nesupuși, grăitorii îndemni și amăgitori, mai virtos cel dintru țărerea-impur:

11. Căroră trebuie a le astupă gura, cari răsvătesc toate ca-

sele, învățând cele ce nu se cad, pentru dobânda cea urită.

12. Dis-a oare-care dintru dâșii prooroc al lor, Criterii *sunt* pururea mincunosi, fiare rele, pantece leneșe.

13. Mărturia aceasta adevărată este. Pentru care pricină ceartă'i pre ei aspru; ca să fie sănătoși în credință;

14. Neluând aminte la basmele Jidovești, și la poruncele oamenilor, cari se întorc de către adevăr.

15. Toate *sunt* curate celor curați; iar celor necurați și necredincioși nimic nu este curat; ci li s'a spurcat lor și mintea și știința.

16. Pre Dumnezeu mărturisesc că îl știu; iar cu faptele îl tăgăduesc, urți fiind, și nesupuși, și spre tot lucrul bun ne-trebnic.

CAPITOLUL II.

Iar tu grăește cele ce se cuvina învățaturii celei sănătoase:

2. Bătrânii să fie trezi, cucernici, întregi la minte, sănătoși în credință, în dragoste, în răbdare.

3. Așijderea și bătrânele să fie întru îmbrăcăminte cu sfințenie incuviințate, neclevetitoare, nerobite de vin mult, învățătoare de bine;

4. Ca să înțeleptească pre cele tinere să 'și iubească pre bărbaii lor, să 'și iubească filii.

5. Să fie întru întreagă înțelepciune, curate, grijnice de casele lor, bune, plecate bărbaților

lor, ca să nu se hulească cuvântul lui Dumnezeu.

6. Pre cei tineri așijderea îi îndeamnă să fie întru întregă înțelepciune.

7. Intru toate dându-te pre tine pildă de fapte bune: arătând întru învățatură nesticare, cinsto, nesticăciune,

8. Cuvânt sănătos, fără de prihană; ca cel protivnic să se rușineze, neavând nimic a grai rău de voi.

9. Slugele să se plece stăpânilor lor, întru toate să fie lor bine plăcuți; nerăspundându-le împotriva;

10. Neviclenindu-ți, ci credință bună arătându-le întru toate; ca pre învățatura Mântuitorului nostru Dumnezeu să o înfrumusețeze întru toate.

11. Că s'a arătat harul lui Dumnezeu cel mântuitor tuturilor oamenilor,

12. Învățându-ne pre noi ca, lepădând păgânătatea, și poftele cele lumești, cu întregă înțelepciune, și cu dreptate, și cu bună-credință să viețuim în veacul de acum;

13. Așteptând fericita nădejde, și arătarea slavei marelui Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos;

14. Care s'a dat pre sine pentru noi, ca să ne mântuească pre noi de toată fără-de-legea, și să ne răscumerească lui-și norod ales, rivalitor de fapte bune.

15. Acestea grăește, și îndeamnă, și muștră ou toată porunca. Nimeni pre tine să nu te defaima.

A du-le aminte lor domniilor și stăpânilor să se supue, să asculte, spre tot lucrul bun să fie gata,

2. Pre nimeni să nu hulească, să nu fie sfadnic, ci lini, arătând toată blândețea către toți oamenii.

3. Că eram și noi oare-când fără de minte, neascultători, răstăcindu-ne, slujind poftelor, și multor feluri de desfătări, întru răutate și pismă viețuind, urși fiind, și urind unul pre altul.

4. Iar când s'a arătat bunătatea și iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu,

5. Nu din lucrurile cele întru dreptate care am făcut noi, ci după a lui milă ne a mântuit pre noi, prin baea nașterii celei de a doa, și a înnoirii Duhului Sfint;

6. Pre care l a vărsat preste noi de prisosit prin Iisus Hristos Mântuitorul nostru;

7. Ca îndreptându-ne prin harul lui, moștenitori să fim după nădejdea vieții celei vecnice.

8. Credincios este cuvântul, și pentru acestea voi să adeverez și tu, ca să poarte grijă, la fapte bune să se nevoească cel ce a crezut lui Dumnezeu. Că acestea sunt cele bune și de folos oamenilor.

9. Iar de întrebările cele nebune, și de numere de neamuri, și de prigoniri, și de sfețele cele pentru lege, te ferește; că sunt ne-folositoare și deșerte.

10. De omul eretic după una și a doa sfățuire, te ferește;

11. Știind că s'a răsvrătit unul ca acesta, și păcătuiește, fiind singur de sine osindit.

12. Când voiți trimete pre Arteman la tine, sau pre Tihic, nevoește-te să vii la mine în Nicolopol: pentru că acolo am socotit să ernez.

13. Pre Zina știutorul legei și pre Apollos degrab să 'i trimeti

mai înainte, ca nimic să nu le lipsească.

14. Și să se învețe și al noștri să poarte grijă de fapte bune spre trebele cele de folos, ca să nu fie fără de roadă.

15. Inchină-se ție toți cei ce sânt cu mine. Spune închinăciune celor ce ne iubesc pre noi întru credință. Harul cu voi toți. Amin.

|| Cătră Tit cel întâiu hirotonisit episcop bisericei Criteților s'a scris, de la Nicolopol Machedoniei.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ FILIMON.

CAPITOLUL I.

Pavel, legatul lui Iisus Hristos, și Timotei fratele, lui Filimon, iubitului, și ajutătorului nostru,

2. Și Apfieii celei iubite, și lui Arhip ostașului nostru celui d'impreună, și bisericeii celei din casa ta:

3. Har voă, și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos.

4. Mulțumesc Dumnezeui meu, pururea pentru tine pomeneire făcând întru rugăciunile mele,

5. Aușind dragostea ta și cre-

dința, care ai cătră Domnul Iisus, și cătră toți sfinții;

6. Ca împărțășirea credinței tale lucrătoare să se facă întru cunoștința a tot binele ce este întru voi în Hristos Iisus.

7. Că bucurie avem multă și mângâiere întru dragostea ta, că inimile sfinților s'aũ odihnit prin tine, frate.

8. Pentru aceea, multă îndrăzneală având întru Hristos a 'ți porunci ție ceea ce se cuvine,

9. Iar pentru dragostea mai virtos te rog, fiind tu într'acest chip, cum sânt și oũ Pavel bă-

trânul, iar acum și legatul lui Iisus Hristos.

10. Te rog pentru Onisim fiul meu, pre care 'l am născut întru legăturile mele:

11. Care oare-când era ție ne-trebnic, iar acouñ și ție și mie de bună treabă:

12. Pre care 'l am trimes în-apol la tine: iar tu pre el, adecă, pre inima mea, primește:

13. Pre care vream să'l țin la mine, ca în locul tēu să 'mī slujească mie întru legăturile evangheliei:

14. Dar fără de voia ta nimic n'am voit să fac; ca să nu fie ca din silă fapta ta cea bună, ci de voie.

15. Că poate pentru aceasta s'a despărțit la o vreme, ca vecinic pre el să 'l aibi;

16. De acum nu ca pre o slugă, oi mai presus de slugă, frate iubit, mai ales mie, iar cu cât mai virtos ție, și dupre'trup, și întru Domnul?

17. Decī de mă ai pre mine părtaș, primește'l pre dēnsul ca pre mine.

18. Iar de 'ți a tăcut ție ne-dreptate întru ceva, sau 'ți este dator, aceea mie să o soco-tești;

19. Eū Pavel am scris cu mâina mea, cū voiū plăti: ca să nu ție că și tu cu sine singur imī ești dator.

20. Așa, frate, cū să mă folosesc de tine întru Domnul: odih-nește inima mea întru Domnul.

21. Nădēduindu-mē spre ascultarea ta am scris ție, știind că și mai presus de cât grăesc vei face.

22. Și împreună gătește'mī mie și gazdă: că am nădejde că prin rugăciunile voastre mă voiū dărui voă.

23. Inchină-se ție Epafras cel împreună cu mine robit întru Hristos Iisus:

24. Marco, Aristarh, Dimas, Luca, împreună cu mine lucrători.

25. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru. Amin.

'I Cătră Filimon s'a scris de la Roma prin Onisim sluga.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRĂ EVREI.

CAPITOLUL I.

In multe feluri și în multe chipuri de de mult Dumneșeu

grăind părinților prin prooroci,
2. În zilele acestea mai de
pre urmă a grăit noă prin Fiul,
pre care 'l a pus moștenitor

tutului, prin care și veacurile a făcut ;

3. Care fiind strălucirea slavei, și chipul ipostasului lui, și purtând toate cu cuvântul puterii sale, prin sine singur făcând curățirea păcatelor noastre, a ședut d'a dreapta Măririi într-unele cele înalte ;

4. Cu atâta mai bun făcându-se de cât îngerii, cu cât mai osebit nume de cât densii a moștenit.

5. Căci căruia din îngeri a ținut când-va, Fiul meu ești tu, eu astăzi te am născut ? Și iarăși, Eu voi fi lui Tată, și acela va fi mie Fiul ?

6. Și iarăși, când duce pe cel întîiu-născut în lume, ȳice, Și să se închine lui toți îngerii lui Dumnezeu.

7. Și de îngerii ȳice, Cei ce face pe îngerii săi duhuri, și pe slugele sale pară de foc.

8. Iar cătră Fiul ȳice, Scaunul tău, Dumnezeu, este în veacul veacului : toiagul dreptății este toiagul împărăției tale.

9. Iubit-ai dreptatea, și ai urit fără-de-legea ; pentru aceea te a uns pre tine Dumnezeu, Dumnezeuul tău, cu untul-de-lemn al bucuriei mai mult de cât pe părtașii tăi.

10. Și, Întru început, tu, Doamne, pământul ai întemeiat ; și lucrurile mării tale sunt cerurile :

11. Acelea vor peri ; iar tu rămâi ; și toate ca o haină se vor învechi ;

12. Și ca un veșmînt vei în-

văli pre ele, și se vor schimba ; iar tu același ești, și anii tăi nu vor lipsi.

13. Și căruia dintru îngeri a ținut când-va, Șezi d'a dreapta mea, până când voi pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale ?

14. Au nu toți sînt duhuri slujitoare, care se trimet spre slujbă pentru cei ce vor să moștenească mîntuirea ?

CAPITOLUL II.

Pentru aceea se cade noă mai mult să ascultăm cele ce s'a aușit, ca nu când-va să cădem.

2. Că de vreme ce s'a făcut adevărat cuvântul ce s'a grăit prin îngeri, și toată călcarea de poruncă și neascultarea a luat dreptă răsplătire ;

3. Cum vom scăpa noi, negrijindu-ne de atâta mîntuire ; care luând începere a se vesti de la Domnul, prin cei ce 'l au aușit s'a adevărit într-oi ;

4. Împreună mărturisind Dumnezeu, cu semne și cu minuni, și cu multe feluri de puteri, și cu împărățiile Duhului Sfînt, dupe a lui voie ?

5. Că nu îngerilor a supus Dumnezeu lumea cea viitoare, pentru care grăim.

6. Și a mărturisit oare-unde oare-cine, ȳicînd, Ce este omul, că îl pomenești pre el ? sau fiul omului, că îl cercetezi pre el ?

7. Micșoratu-l-ai pre el cu pu-

în oare-ce de cât ingerii; cu slavă și cu cinste 'l ai încununat pre el, și 'l ai pus preste lucrurile mânelor tale:

8. Toate le ai supus sub picioarele lui. Și dacă 'l a supus lui toată, nimic n'a lăsat lui ne-supus. Ci acum încă nu vedem supuse lui toate.

9. Iar mai micșorat cu puțin oare-ce de cât ingerii vedem pre Iisus, pentru patima morței, cu slavă și cu cinste încununat; ca cu harul lui Dumnezeu pentru toți să guste moarte.

10. Pentru că se cădea aceluia, pentru care *sunt* toate, și prin care *sunt* toate, care pre mulți fi la slavă a adus, pre începătorul mântuirii lor prin patimi a 'l face desăvârșit.

11. Că ceta ce sfințește și cel ce se sfințesc dintru unul *sunt* toți; pentru care pricină nu se rușinează a 'l numi pre densii frați.

12. Dicând, Spune-voiū numele tēu fraților mei, în mijlocul bisericei te voiū lăuda.

13. Și iarăși, Eū voiū fi nădejduindu-mē intru dēnsul. Și iarăși, Iată eū și pruncii cari 'm i dat mie Dumnezeu.

14. Deci de vreme ce s'aū făcut părtași pruncii trupului și sângelui, și același asemenea s'a împărțășit acelorași; ca prin moarte să surpe pre ceta ce are stăpânirea morței, adecă pre diavolul;

15. Și să izbăvească pre aceia cari cu frica morței în toată viața erau supuși robiei.

16. Că nu pre ingerii cu ade-

vărat a luat; ci sămânța lui Avraam a luat.

17. Pentru aceea dator era intru toate a se asemăna fraților, ca să fie milostiv și credincios arhiereu intru cele ce *sunt* cătră Dumnezeu, ca să curățească păcatele norodului.

18. Că intru ceea ce a pățimit, însuși fiind ispitit, poate și celor ce se ispitesc să le ajute.

CAPITOLUL III.

Pentru aceea, fraților sfinți, cari sunteți părtași chemărei celei cerești, socotiți pre Apostolul și Arhiereul mărturisirei noastre, pre Iisus Hristos;

2. Care este credincios celui ce 'l a făcut pre el, precum și Moisi intru toată casa lui.

3. Pentru că de mai multă slavă de cât Moisi acesta s'a învrednicit, cu cât mai multă cinste are de cât casa, cel ce o a zidit pre ea.

4. Că toată casa se zidește de cineva; iar cel ce toate a făcut este Dumnezeu.

5. Și Moisi adecă a fost credincios intru toată casa lui, ca o slugă; spre mărturia celor ce erau să se grăească;

6. Iar Hristos ca un fiu în casa sa; a căruia casă suntem noi numai de vom ținea neclătită îndrăznirea și lauda nădejdei până în sfârșit.

7. Drept aceea (precum dice Duhul Sfânt, Astăzi de veți auzi glasul lui,

8. Nu vă înviroșăți inimele

voastre, ca și întru întăritare, în
 ȋioa ispitirei în pustie:

9 Unde m'au ispitit părinții
 voștri, ispitu-m'au, și au vădut
 lucrurile mele patru-deci de ani.

10. Pentru aceea, m'am mâ-
 niat pre neamul acesta, și am
 ȋis, Pururea se rătăcesc cu ini-
 ma; și ei n'au cunoscut căile
 mele.

11. Precum m'am jurat întru
 mânia mea, De vor intra întru
 odihna mea.)

12. Socotiți, fraților, ca să nu
 fie când-va în vre-unul din voi
 inimă vicleană a necredinței, de-
 părându-se de la Dumnezeu cel
 viu.

13. Ci vă îndemnați pre voi
 inși-vă în toate ȋilele, până ce
 se numește Astăzi; ca să nu se
 înviroșeze cineva dintru voi cu
 înșelăciunea păcatului.

14. Că părtași ne am făcut lui
 Hristos, numai de vom ținea în-
 cepătura încheieturei până în sfir-
 șit neclătită;

15. De vreme ce se dice, As-
 tăȋi de veți aȋdi glasul lui, nu
 vă înviroșați inimele voastre, ca
 și întru întăritare.

16. Pentru că oare-carii aȋdind,
 Vaș întăritat: dar nu toți carii
 au eșit din Eȋhipeț cu Moisi.

17. Iar asupra cărora s'a mâ-
 niat patru-deci de ani? au nu
 asupra celor ce au păcătuit, ale
 căror oase au cădut în pustie?

18. Și cărora s'a jurat să nu
 intre întru odihna lui, fără nu-
 mai celor ce n'au creȋut?

19. Și vedem că n'au putut să
 între pentru necredință.

Să ne temem dar, ca nu cum-
 va lăsându-se făgăduință a
 intra întru odihna lui, să se so-
 cotească cineva din voi a fi
 lipsit.

2. Pentru că și noă s'a bine-
 vestit, ca și acelora: ei n'a folo-
 sit pre aceia cuvântul aȋdului,
 nefiind amestecat cu credința
 celor ce au aȋdit,

3. Că întrăm întru odihnă cei
 ce am creȋut, precum a ȋis, Pre-
 cum m'am jurat întru mânia
 mea, de vor intra întru odihna
 mea: măcar că erau făcute lu-
 crurile de la întemeierea lumii.

4. Că a ȋis oare-unde de ȋioa
 a șeptea într'acest chip, Și s'a
 odihnit Dumnezeu în ȋioa a șep-
 tea de toate lucrurile sale.

5. Și de aceasta iărăși, De vor
 intra întru odihna mea.

6. Deci de vreme ce a rămas
 ca oare-carii să intre întru dēnsa,
 și aceia cărora mai înainte li s'a
 bine-vestit n'au intrat pentru
 necredința:

7 Iărăși, o ȋi oare-care rin-
 duește, întru David ȋicēnd, As-
 tăȋi, după atȋția ani; precum s'a
 ȋis, Astăzi de veți aȋdi glasul
 lui, nu vă înviroșați inimele
 voastre.

8. Că de le ar fi făcut Iisus
 acelora odihnă, n'ar fi grăit de
 altă ȋi după acestea.

9. Drept aceea, s'a lăsat o-
 dihnă norodului lui Dumnezeu.

10. Că cel ce a intrat întru o-
 dihnă lui, și acela s'a odihnit de

lucrurile sale, precum și Dumneșu de ale sale.

11. Deci să ne nevoim a intra întru acea odihnă, ca să nu cașă cineva întru aceeași pildă a neascultărei.

12. Pentru că viu este cuvântul lui Dumneșu, și lucrător, și mai ascuțit de cât toată sabia ascuțită de amendoă părțile, și străbate până la despărțirea sufletului și a duhului, și a mădulărilor și a măduvei, și este judecător cugetelor și gândurilor inimei.

13. Și nu este nici o făptură nearătată înaintea lui: ci toate sânt goale și descoperite înaintea ochilor lui cătră care ne este noă cuvântul.

14. Drept aceea, având arhieru mare, care a străbătut cerurile, pre Iisus Fiul lui Dumneșu, să ținem mărturisirea.

15. Că n'avem arhieru care să nu poată pătimi împreună cu neputințele noastre; ci ispitit întru toate, după asemănarea fără de păcat.

16. Să ne apropiem dar cu îndrăzneală la scaunul harului, ca să luăm milă, și să aflăm har spre ajutor la bună vreme.

CAPITOLUL V.

Pentru că tot arhierul din oameni luându-se, pentru oameni se pune spre cele ce sânt cătră Dumneșu, ca să aducă daruri și jertve pentru păcate:

2. Care să poată pătimi d'im-

preună cu cei ce nu știu, și se rătăcesc; de vreme ce și el este cuprins de neputință.

3. Și pentru aceasta dator este, precum pentru norod, așa și pentru sine, să aducă pentru păcate.

4. Și nimeni singur nu 'și ia lui-și cinstea, ci cel chemat de Dumneșu, ca și Aaron.

5. Așa și Hristos nu singur pre sine s'a proslăvit a fi arhieru; ci cela ce a grăit cătră densus, Fiul meu ești tu, eu astăzi te am născut.

6. Precum și într'alt loc dice, Tu ești preot în veac după rîndueala lui Melhisedec.

7. Care în zilele trupului său, cereri și rugăciuni cătră cela ce putea să 'l mântuească pre densus din moarte, cu strigare tare și cu lacrimi aducend, și fiind audit pentru buna sa cucernicie;

8. Măcar că era Fiul, s'a învățat ascultarea din cele ce a pățimit;

9. Și făcându-se desăvârșit, s'a făcut tutulor celor ce 'l ascultă pre el pricină de mântuire vecinică;

10. Numit fiind de Dumneșu arhieru după rîndueala lui Melhisedec.

11. Despre care mult este noă cuvântul, și cu anevoe tălmăcindu'l a grăi, de vreme ce neputincioși v'ați făcut cu aușurile.

12. Că datorii fiind voi a fi învățătorii pentru vreme, iarăși vă trebuiește să vă învățăm pre voi care sânt stihiiile începăturii

cuvintelor lui Dumnezeu ; și v'ați făcut aceia cărora vă trebuiește lapte, iar nu hrană virtuoasă.

13. Că tot cel ce este părtaș laptelui nu este știutor de cuvântul dreptății : căci prunc este.

14. Iar acelor desăvârșit este hrana cea virtuoasă, carii prin multa obicinuință au simțirile învățate spre alegerea binelui și a răului.

CAPITOLUL VI.

Pentru aceea lăsând cuvântul începăturii lui Hristos, să ne aducem spre săvârșire ; nu iarăși temelie a pocăinței puiud din lucruri moarte, și a credinței întru Dumnezeu,

2. A învățaturii botezurilor, și a punerii mâinilor, și a invierii morților, și a județului celui večnic.

3. Și aceasta vom face, de va voi Dumnezeu.

4. Că cu neputință este celor ce s'au luminat odată, și au gustat darul cel ceresc, și părtași s'au făcut Duhului Sfânt,

5. Și au gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu, și puterile veacului celui viitor,

6. Și au cădut, ca iarăși să se înnoească spre pocăință ; a doară răstignind loru-și pre Fiul lui Dumnezeu, și batjocorindu'.

7. Că pământul care bea ploaia cea ce se pogoară preste densul de multe ori, și rodește iară de treabă acelor de cari

se și lucrează, primește blagoslovenie de la Dumnezeu :

8. Iar care aduce din sine spin și ciulină netrebnic este, și aproape este de blăstem ; al cărui sfârșitul este spre ardere.

9. Iar avem adevărire pentru voi, iubitorilor, de cele mai bune și care se țin de mântuire, măcar de și așa grăim.

10. Că nu este nedrept Dumnezeu să uite lucrul vostru și osteneala dragostei, care ați arătat spre numele lui, cei ce ați slujit sfinților, și slujii.

11. Iar poftim ca fie-care din voi aceastași sirguintă să arăte spre adevărire nădejdei până în sfârșit :

12. Ca să nu fiți leneși, ci următorii celor ce moștenesc făgăduințele prin credință și prin îndelunga-răbdare.

13. Că lui Avraam făgăduindu-se Dumnezeu, de vreme ce nu avea a se jura pre nimeni altul mai mare, s'a jurat asupra sa,

14. Dicând, Cu adevărat blagoslovind te voi blagoslovi, și înmulțind te voi înmulți.

15. Și așa, îndelung răbdând, a dobândit făgăduința.

16. Pentru că oamenii pre cel mai mare se jură ; și sfârșitul a tot cuvântul lor cel de prigo-nire spre adevărire este jurământul.

17. Pentru aceea vrind Dumnezeu să arăte mai mult moștenitorilor făgăduinței neschimbarea sfatului său, a pus la mijloc jurământul :

18. Ca prin două lucruri ce nu se pot muta, întru care cu neputință este să mințā Dumne-deu, tare mângāiere sā avem, cari nāzuim a apuca nādejdea care ne este pusā inainte :

19. Pre care ca o anghirā o avem a sufletului, tare și ne-mișcatā, și care intrā întru cele din lāuntru catapeteazmei ;

20. Unde înainte mergător pentru noi a intrat. Iisus, dupre rindueala lui Melhisedec arhierēu fiind făcut în veac.

CAPITOLUL VII.

Cā Melhisedec acesta, împāratul Salimului, preotul lui Dumne-deu celui prea-inalt, care a întimpinat pre Avraam când s'a întors de la tăerea împāraților, și 'l a blagoslovit pre el ;

2. Cāruia și dectuealā din toate 'l a împārțit Avraam ; întēiu adecā tlcuindu-se Impāratul dreptăței, iar apoi și Impāratul Salimului, care este Impāratul păcei ;

3. Fără tatā, fără mumā, fără număr de neam, nici început de-lelor, nici sfērsit vieței avēnd ; ci asemānat fiind Fiului lui Dumne-deu ; rămāne preot pururea.

4. Vedeți dar cât este acesta, căruia și dectuealā 'l a dat patriarhul Avraam din dobinți.

5. Și cei din fiil lui Levi, cari ieau preoția, poruncā aū sā ia dectueala de la norod dupre lege, adecā, de la frații lor, măcar cā și aceia aū eșit din coapsele lui Avraam :

6. Iar cel ce nu se numērā din neamul lor a luat dectuealā de la Avraam, și pre cel ce avea făgāduințele 'l a blagoslovit.

7. Și fără de nici o împotrivire cel mai mic de cel mai mare se blagoslovește.

8. Și aici adecā oameni muritori ieau dectuele ; iar acolo le ia cel mărturisit cā este viu.

9. Și ca sā dic așa, prin Avraam, și Levi, cel ce lua dectuealā, dectuealā a dat.

10. Cā încă în coapsele tātānesū era, când 'l a întimpinat pre dēnsul Melhisedec.

11. Deci de ar fi fost sāvērșirea prin preoția Leviților, (cā norodul subț aceea a luat legea,) ce încă mai era trebuință dupre rindueala lui Melhisedec să se rēdice alt preot, iar nu dupre rindueala lui Aaron sā se dicā ?

12. Cā mutāndu-se preoția, de nevoc se face și legei mutare.

13. Cā de care se dic acestea, acela din altā seminție se împārteșe, din care nimeni nu s'a apropiat de jertvelnic.

14. Cā arāt este cā din Iuda a resārit Domnul nostru ; întru care seminție Moisi nimic n'a grāt de preoție,

15. Și încă cu mult mai luminat este : de vreme ce dupre asemānarea lui Melhisedec se rēdicā preot altul,

16. Care nu dupre legea poruncef celei trupesti s'a făcut.

ci dupre puterea vieței celei nestrucăcioase.

17. Că mărturisește, Tu ești preot în veac dupre rîndueala lui Melhisedec.

18. Că schimbare se face poruncei care a fost mai înainte pentru neputința și ne folosul ei.

19. Că nimic n'a săvârșit legea, ci aducere este numai la mai bună nădejde; prin care ne apropiem de Dumnezeu.

20. Și pre cât nu fără de jurământ s'a făcut preot :

21. (Că aceia fără de jurământ preoți se făceau; iar acesta cu jurământ prin cel ce a dus cătră dînsul, Juratu-s'a Domnul și nu 'l va părea rău, Tu ești preot în veac dupre rîndueala lui Melhisedec :)

22. Pre atîta așezămîntului de lege celui mai bun s'a făcut chezaș Iisus.

23. Și aceia adecă mai mulți se făceau preoți, pentru ca de moarte erau opriți a trăi :

24. Iar acesta, pentru că rămîne în veac, are preoție veșnică.

25. Pentru aceea, și a mîntui desăvârșit poate pre cel ce vin prin el la Dumnezeu, pururea trăind ca să se roage pentru densii.

26. Pentru că arhieru ca acesta se cuvinea să fie noă, cuvios, fără de răutate, fără de spurcăciune, osebit de cel păcătoș, și mai înalt de cât cerurile fiind ;

27. Care n'are în toate dîlele nevoe, ca alți arhierii, înteu

pentru ale sale păcate a aduce jertve, apoi pentru ale norodului: că aceasta o a făcut odată pre sine aducîndu-se.

28. Că legea pune pre oameni arhierii carii au neputințe; iar cuvîntul jurămîntului, celui ce a fost în urma legii, pune pre Fiul, în veac desăvârșit.

CAPITOLUL VIII.

Iar cap preste cele ce se dic este: Arhieru ca acesta avem, care a ședut d'a dreapta scaunului Mărireii în ceruri ;

2. Slujitor sfintelor, și cortului celui adevărat care 'l a înșif Domnul, și nu omul.

3. Că tot arhierul pentru ca să aducă daruri și jertve se pune: pentru aceea trebuia să albă ceva și acesta care să aducă.

4. Că de ar fi fost pre pămînt, nici ar fi fost preot, fiind preoții cei ce aduc darurile dupre lege ;

5. Carii slujeso închipuireii și umbrei celor cerești, precum s'a dus lui Moisi când vrea să facă cortul: că, Veți, dice, ca să faci toate dupre chipul care ți s'a arătat ție în munte.

6. Iar acum mai osebită slujire a dobîndit, întru cât este și de așezămînt de lege mai bună mijlocitor, care spre mai bune făgăduințe s'a aședat.

7. Că de ar fi fost cel d'înteu așezămînt fără de prihană, nu s'ar fi căutat loc celui de al doilea.

8. Că defălmându'î pre densiî, dice, Iată, ȕile vor veni, dice Domnul, și voiî săvêrși preste casa lui Israîl și preste casa lui Iuda așezământ de lege nouă:

9. Nu dupre așezământul de lege care 'l am făcut părinților lor, în ȕioa când 'l am apucat pre densiî de mâina lor, ca să 'l scot din pământul Eghipetului; căci ei n'aû rămas întru așezământul de lege al meu, și eu 'l am părăsit pre ei, ȕice Domnul.

10. Căci acesta este așezământ de lege care voiû așeza casei lui Israîl după ȕilele acelea, ȕice Domnul; dând legile mele în cugetele lor, și în inimele lor le voiû sorie pre ele: și voiû fi lor Dumneȕeu, și ei vor fi mie norod :

11. Și nu va mai învăȕa fiecare pre vecinul său, și fie-care pre fratele său, ȕicând, Cunoaște pre Domnul: că toȕi mă vor ști, de la cel mic până la cel mare al lor.

12. Căci milostiv voiû fi nedreptăȕilor lor, și păcatele lor, și fără-de-legile lor nu le voiû mai pomeni.

13. Și ȕicând, Un așezământ de lege nouă, a învechit pre coa d'inteiû. Iar ce se învechiește și îmbătrânește aproape este de perire.

CAPITOLUL IX.

A vea, drept aceea, și cel d'inteiû cort îndreptări de slujbă, și sfinȕire lumească.

2. Pentru că cortul s'aîfăcut; cel d'inteiû întru care era sfeșnicul, și masa, și punerea înainte a pânilor; care se ȕice sfințele.

3. Iar după a doa catapeteazmă, cortul cel ce se chiema Sfințele sfințelor;

4. Care avea cădelniȕă de aur, și sicriul legelî ferecat preste tot cu aur, întru care era năstrapa cea de aur care avea manna, și toiagul lui Aaron ce odrăslise, și tablele legelî;

ȕ. Iar pre d'asupra lui heruvimîi slavei cariî umbriaû oltarul; pentru cariî nu este acum a grăi pre amăruntul.

6. Și acestea fiind tocmita așa, în cortul cel d'inteiû pururea întraû preoȕii când făceaû slujbele.

7. Iar în cel de al doilea întra cdată în an singur arhiercul, nu fără de sânge, care aducea pentru sine, și pentru neștiinȕele norodului:

8. Aceasta însemnând Duhul cel Sfinț, că încă nu era arătată calea sfințelor, fiind că încă sta cortul cel d'inteiû.

9. Care era pildă în vremea de atunci, întru care daruri și jertve se aduc, cele ce nu puteau dupre știinȕă să facă desăvêrșit pre cel ce slujia.

10. Cuprindându-se numai în mâncări și bêturi, și în multe feluri de spălări, și îndreptări ale trupului, care erau puse până la vremea îndreptarei.

11. Iar Iristos venind arhierou bunătăȕilor celor viitoare, prin cortul cel mai mare și mai de-

săvârșit, nu de mână făcut, a-decă, nu al acestei zidiri.

12. Nici prin sânge de țapi și de vițel, ci prin sângele său a intrat odată întru cele sfinte, večnică răscumpărare aflând *pentru noi*.

13. Că de vreme ce sângele taurilor și al țapilor, și cenușa de junice stropind pre cel spurcat, sfintește spre curățenia trupului:

14. Cu cât mai virtos sângele lui Hristos, care prin Duhul cel večnic pre sine s'a adus fără de prihană lui Dumnezeu, va curăți știința voastră de faptele cele moarte ca să sluiți Dumnezeului celui viu ?

15. Și pentru aceasta este mijlocitor așezământului de lege celui noi, ca făcându-se moartea spre răscumpărarea greșalelor ce erau în așezământul de lege cel d'înteu, să iea cel chemați făgăduința moștenirii celei večnice.

16. Că unde *este* diată, acolo trebuie să fie moartea celui ce face diata.

17. Că diata întru cei morți *este* întărită: de vreme ce încă nici o putere nu are până când este viu cel ce face diata.

18. Pentru aceea nici cea d'înteu lege fără de sânge nu s'a înnoit.

19. Că după ce s'a grăit toată porunca duple lege de către Moisi la tot norodul, luând sângele cel de vițel și de țapl, cu apă, și cu

lână roșie, și cu issop, și pre însăși cartea și pre tot norodul a stropit,

20. Dicend, Acesta *este* sângele legei care a poruncit voă Dumnezeu.

21. Încă și pre cort, și pre toate vasele cele de slujbă așijderea cu sângele le a stropit.

22. Și mai toate cu sânge se curățesc duple lege; și fără de vărsare de sânge nu se face er-tare.

23. *Trebuia* dar ca chipurile celor din ceruri cu acestea să se curățesc; iar singure cele cerești cu jertve mai bune de cât acestea.

24. Că nu în sfinte făcute de mâini a intrat Hristos, *care erau* chipuri celor adevărate; ci în singur cerul, ca să se arăte acum feței lui Dumnezeu pentru noi:

25. Nici ca de multe ori să se aducă pre sineși, precum arhierul întră în cele sfinte în tot anul cu sânge strein:

26. De vreme ce i s'ar fi că-đut lui de multe ori să pătimească de la întemeierea lumii; ci acum odată la sfârșitul veacurilor spre surparea păcatului prin jertva sa s'a arătat.

27. Și precum este rinduit oamenilor odată să moară, iar după aceea judecată:

28. Așa și Hristos odată fiind jertvit ca să rădice păcatele multora; a doa oară fără de păcat se va arăta celor ce îl așteaptă pre el spre mântuire.

CAPITOLUL X.

Pentru că legea având umbra bunătaților celor viitoare, iar nu însuși chipul lucrurilor, cu aceleași jertve care în fie-care an aduc pururea, nici odată nu poate pre cei ce vin să 'i facă desăvârșit.

2. Că într'alt chip ar fi încetat a se aduce? pentru că n'ar mai avea nici o știință de păcate cei ce slujesc, odată fiind curățiți.

3. Ci intru dênsele pomenire de păcate în fie-care an *se face*.

4. Că cu neputință *este sânge* de tauri și de țapi să rădice păcatele.

5. Pentru aceea intrând în lume, *dice*, Jertva și prinosul n'ai voit, iar trupul 'm' ai întemeiat:

6. Arderile de tot și *jertvele* pentru păcat n'ai voit.

7. Atunci am *dis*, Iată, vin (în capul cărței scris este pentru mine,) ca să fac voia ta, Dumnezeu.

8. Mai sus *dicând*, Jertva și prinosul și arderile de tot și *jertvele* pentru păcat n'ai voit, nici ai poftit; care se aduc dupre lege;

9. Atunci a *dis*, Iată, vin ca să fac voia ta, Dumnezeu. El rădică pre cea d'înteu, ca să pue pre cea de a doa.

10. Intru care voie sântem sfințiți prin jertvirea trupului lui Iisus Hristos odată.

11. Și tot preotul stă în toate dîilele slujind și aceleași jertve

de multe ori aducând, care nici odată nu pot să curățească păcatele:

12. Iar acesta o jertvă aducând pentru păcate pururea, a ședut d'a dreapta lui Dumnezeu;

13 D'aceea așteptând până se vor pune vrăjmașii lui așternut picioarelor lui.

14. Că cu o jertvă a săvârșit pururea pre cei ce se sfințesc.

15. Și ne mărturisește noă *aceasta* și Duhul cel Sfint: că după ce a *dis* mai înainte,

16. Acesta *este* așezământul de lege care voiți face cu dênșii după dîilele acelea, *dice* Domnul, dând legile mele în inimile lor, și în cugetele lor le voiți scrie pre ele;

17. Și păcatele lor și fără de legile lor nu le voiți mai pomeni.

18. Iar unde *este* ertare acestora, *acolo* nu mai *este* jertvă pentru păcat.

19. Drept aceea, fraților, având îndrăzneală a intra intru celo sfinite prin sângele lui Iisus,

20. Pre cale nouă și vie, care o a înnoit noă, prin catapeteazmă, adecă, prin trupul său;

21. Și *având* preot mare preste casa lui Dumnezeu;

22. Să ne apropiem cu adevărată inimă intru deplină credință, fiind stropiți la inimă de știință rea, și spălați la trup cu apă curată.

23. Să ținem mărturisirea nădejdeli nesmintită; (pentru că credincios *este* cel ce a făgăduit;)

24. Și să cunoaștem unul pre

Itul spre îndemnarea dragostei i a faptelor bune :

25. Nepărăsind adunarea noastră, precum au unii obiceiū; ci îndemnând *unul pre altul* : și cu atât mai mult, cu cât vedeți apropiindu-se diava.

26. Că păcătuind noi de bună voie după ce am luat cunoștința devărului, numai rămâne jertvă pentru păcate,

27. Ci o așteptare oare-care înfricoșată a judecăței și iușimea ochiului, care va să mănânce pre ei protivnici.

28. Lepădând cineva legea lui Moisi fără de milă prin doi său rei marturi moare :

29. Cât de mai amară muncă, ocořiți, va lua cel ce a călcat pre Fiul lui Dumnezeu, și a sosit a fi spurcat sângele legii, cu care s'a sfințit, și a ocărit Dumnezeu harului ?

30. Că știm pre cel ce a dis, *la mea este răsplătirea*, eu voi răsplăti, țice Domnul. Și iarăș Domnul va judeca pre norodul său.

31. Înfricoșat lucru *este* a călea în mainele Dumnezeului cel viu.

32. Iar aduceți-vă aminte de țilele cele mai d'inainte, întru care luminându-vă, multă luptă le patiml ați suferit ;

33. De o parte cu ocări și cu cazuril priveală făcendu-vă; iar le altă parte, părtași făcendu-vă celor ce viețuiesc așa.

34. Pentru că ați și pățimit împreună cu legăturile mele, și efierea de averile voastre cu

bucurie ați primit, știind că aveți voi avuție în ceruri mai bună și stătătoare.

35. Nu lepădați dar îndrăzneala voastră, care are mare răsplătire.

36. Că aveți trebuință de răbdare, ca voia lui Dumnezeu făcând, să luați răgăduința.

37. Că încă puțin oare-ce cel ce este să vie va veni, și nu va zăbăvi.

38. Iar dreptul din credință va fi viu; și de se va îndoi *cineva*, nu va bine voi sufletul meu întru densul.

39. Iar noi nu sântem al îndoirei spre perire; ci al credinței spre câștigarea sufletului.

CAPITOLUL XI.

Iar credința este adevierea celor nădărduite, dovedirea lucrurilor celor nevedute.

1. Că întru aceasta sânt mărturisii cel de de mult.

2. Prin credință pricepem că s'a întemeiat veacurile cu cuvântul lui Dumnezeu, de s'a făcut din cele nevedute cele ce se ved.

3. Prin credință mai multă jertvă Avel de cât Cain a adus lui Dumnezeu, pentru care a fost mărturisit că a fost drept, mărturisind Dumnezeu de darurile lui: și prinț aceea după ce a murit, încă grăește.

4. Prin credință Enoh s'a mutat ca să nu vadă moarte; și nu s'a aflat, pentru că 'l a mutat pre el Dumnezeu: că mai

înainte de mutarea lui a fost mărturisit, că a bine plăcut lui Dumnezeu.

6. Și afară de credință nu este cu putință a bine plăcea lui Dumnezeu : că trebuie cel ce se apropie la Dumnezeu să creadă cum că este, și că oelor ce 'l caută prin densus este dătător de plată.

7. Prin credință răspuns luând Noe despre oele care încă nu erau vădute, temându-se, a făcut corabie spre mântuirea casei sale ; prin care a osindit lumea, și dreptăței celei dupre credință s'a făcut moștenitor.

8. Prin credință chiamându-se Avraam, a ascultat de a eșit la locul care era să 'l iee spre moștenire : și a eșit, neștiind unde merge.

9. Prin credință a nemernicit în pământul făgăduinței, ca într'un pământ strein, în corturi lăcuind cu Isaac și cu Iacov, cei d'impreună moștenitorii ai aceleiași făgăduințe :

10. Că aștepta cetatea care are temelii, al cărei meșter și lucrător este Dumnezeu.

11. Prin credință și însăși Sara putere spre zămislirea sămânței a luat, și afară de vremea virstei a născut, de vreme ce a socotit că este credincios cel ce a făgăduit.

12. Pentru aceea, și dintru unul, și acela încă fiind omorît, s'a născut ca stelele cerului cu mulțimea, și ca năsipul cel fără de număr de pre liugă mare.

13. Dupre credință au murit aceștia toți, neluând făgăduin-

țele, ci de departe vădându-le, și sărutându-le, și mărturisind că streinii și nemernicii sunt pre pământ.

14. Că cei ce grăesc unele ca acestea arată că patrie caută.

15. Și de 'și ar fi adus aminte de aceea dintru care au eșit, ar fi avut vreme a se întoarce.

16. Iar acum de cea mai bună dolesc, adecă, de cea cerească : pentru aceea nu se rușinează de densus Dumnezeu a se numi Dumnezeul lor ; că le a gătit lor cetate.

17. Prin credință a adus Avraam pre Isaac când a fost ispitit : și pre cel unul-născut aducea jertvă, cel ce luase făgăduințele,

18. Cătră care s'a dis, Că întru Isaac se va numi ție sămânța :

19. Socotind că și din morți a 'l invia puternic este Dumnezeu ; drept aceea pre acela și întru pildă 'l a luat.

20. Prin credință pentru cele viitoare a blagoslovit Isaac pre Iacov și pre Isav.

21. Prin credință Iacov, murind, pre fie-care din fiii lui Iosif a blagoslovit ; și s'a închinat, rădămându-se pre vârful toiagului lui.

22. Prin credință Iosif, murind, a făcut pomenire pentru eșirea fiilor lui Israil ; și pentru oasele sale a poruncit.

23. Prin credință Moisi, când s'a născut, trei luni a fost ascuns de părinții săi, căci 'l au

vădut prune frumos ; și nu s'au temut de porunca împăratului.

24. Prin credință Moisi, mare făcându-se, s'a lepădat a se numi fecior fetei lui Faraon :

25. Mai bine alegând a pătimi cu norodul lui Dumnezeu, de cât a avea dulceața păcatului cea trecătoare ;

26. Mai mare bogăție socotind a fi ocara lui Hristos de cât vistierile Eghiptului : că se ulța la răsplătire.

27. Prin credință a lăsat Eghiptul, netemându-se de urgia împăratului : că pre cel nevădut ca cum 'l ar fi vădut il aștepta.

28. Prin credință a făcut paștele, și vărsarea sângelui, ca nu cel ce pierdea pre cel întâiu născuți să se atingă de densil.

29. Prin credință au trecut Marea roșie ca pre uscat : a cărei ispitire luând Eghiptenii s'au innecat.

30. Prin credință zidurile Ierihonului au cădut, cu încungturarea în șapte zile.

31. Prin credință Raav curva n'a perit împreună cu cel neascultătorii, primind iscoadele cu pace.

32. Și încă ce voiți mai dice ? că nu 'mi ajunge vremea a spune de Ghedeon, și de Varac, și de Samson, și de Ieftae ; și de David, și de Samuil, și de prooroci ;

33. Carii prin credință au biruit împărășii, au lucrat dreptate, au dobîndit făgăduințele, au astupat gurile leilor,

34. Au stins puterea focului, au scăpat de ascuțitul sabiei, s'au întărit din slăbioiune, s'au făcut tari în războie, au întors taberele vrăjmașilor în fugă.

35. Au luat mulerile dintru înviere pre morții lor : și unii s'au muncit, neprimind slobodirea ; ca să dobindească mai bună înviere :

36. Iar alții de batjocori și de bătăi au luat ispitire, încă și de legături și de temnițe :

37. S'au ucis cu pietre, s'au ferestruit, ispitiți au fost, cu ucidere de sabie au murit : în cojoace au umblat și în piei de capre ; lipsiți fiind, necăjiți, derău supărați ;

38. (Căroa nu era lumea vrednică :) în pustii rătăcind, și în munți, și în peșteri, și în crăpăturile pământului.

39. Și aceștia toți mărturisii fiind prin credință, n'au luat făgăduința :

40. Dumnezeu ceva mai bun pentru noi mai înainte vădend, ca să nu iea fără de noi săvârșirea.

CAPITOLUL XII.

Drept aceea și noi avend atâta nor de marturi pus împrejurul nostru, lepădând toată sarcina, și păcatul cel ce lesne ne încungtură, prin răbdare să alergăm în lupta care este pusă înaintea noastră,

2. Căutând la Iisus începătorul și plinitorul credinței ; care în locul bucuriei ce era pusă înaintea

lui a răbdat crucea, de ocară ne-
băgând samă, și d'a dreapta scau-
nului lui Dumnezeu a ședut.

3. Că socotești de cel ce a răb-
dat de la păcătoși asupra sa im-
potrivire ca aceea, ca să nu
vê osteniți slăbind cu sufletele
voastre.

4. Că încă nu ați stătut până
la sânge, împotriva păcatului
luptându-vă.

5. Și așuitat mângăierea care
voă ca unor fiș vă grăește, Fiul
meu, nu defăima cercotarea Dom-
nului, nici slăbi muștrându-te de
dânsul:

6. Că pre care iubește Domnul
il ceartă, și bate pre tot fiul pre
care primește.

7. De veți suferi certarea, ca
unor fiș voă se va afla Dumne-
deu; căci care fiu este pre care
nu 'l ceartă tatăl?

8. Iar de sunteți fără de cer-
tare, căreia s'au făcut părtași
toți, iată dar că sunteți feciorii
din curvie, iar nu fiș.

9. Apoi pre părinții trupului
nostru 'i am avut pedepsitori și
fi cinstiam pre dânsii: au nu ne
vom pleca cu mult mai virtos
Tatălul duhurilor, și să fim vii?

10. Că aceia întru puține zile
precum le plăcea lor, ne pedep-
siau pre noi; iar acesta spre fo-
los, ca să ne împărtășim sfinți-
rei lui.

11. Iar toată certarea în vre-
mea cea de față se pare că nu
este de bucurie, ci de mâhnire:
iar mai pre urmă roadă de pace
a dreptății dă ocelor pedepsiți
print'însa.

12. Pentru aceea mânele cele
slăbite, și genunchele cele slă-
bănoage vi le redicați.

13. Și cărări drepte faceți pi-
cioarelor voastre, ca nu ce este
șchiop să rălăcească; ci mai vir-
tos să se vindece.

14. Pacea să urmați cu toți, și
sfințenia, fără de care nimeni
nu va vedea pre Domnul:

15. Socotind ca nimeni să nu
se lipsească de harul lui Dum-
nedeu; ca nu vre-o rădăcină a
amăriciunei odrăslind în sus să
facă sminteală, și prin aceea să
se spurcă mulți;

16. Să nu fie cineva curvar,
sau spurcat ca Isav, care pentru
o mâncare 'și a vindut nașterea
sa cea d'înteu.

17. Că știți că și după aceea
vrind să moștenească blagoslo-
venia, a fost neprimi: de vreme
ce loc de pocăință n'a aflat, mă
car că și cu lacrimi o căuta
pre ea.

18. Pentru că nu v'ați apropiat
de muntele ce se putea pipăi, și de
focul ce ardea, și de nor, și de
ceață, și de vișor,

19. Și de viersul trimbitei, și
de glasul cuvintelor, care cei ce
'Iau audit s'au rugat ca să nuli
se mai grăească lor cuvânt:

20. (Că nu puteau suferi ceea
ce li se dicea, Și măcar fiară de
s'ar atinge de munte, cu pietre
se va omori, sau cu săgeată se
va săgeta:

21. Și așa infricoșat lucru era
cel ce se vedea, că Moisi a dis,
Spăimântatu-m'am și mă cutre-
mur:)

22. Ci v'ați apropiat de muntele Sionului, și de cetatea Dumneșului celui viu, Ierusalimul cel ceresc, și de sbor de milioane de îngeri,

23. Și de adunarea celor înteiū născuți carii sunt scriși în ceruri și de Judecătorul tuturilor Dumneșeu, și de duhurile drepților celor desăvârșit,

24. Și de Iisus mijlocitorul așezământului de lege celui nou, și de sângele stropirei, care grăește mai bine de cât al lui Avel.

25. Vedeți să nu vă lepădați de cel ce grăește. Că de n'ați scăpat aceia lepădându-se de cel ce grăia pre pământ, cu mult mai virtos noi *nu vom scăpa* întorcându-ne de la cel ce grăește din cer.

26. Al cărui glas atunci a cutremurat pământul: iar acum a făgăduit, dîcînd, *Încă odată* eă voi clăti nu numai pământul, ci și cerul.

27. Iar aceea ce dîce, *Încă odată*, arată schimbarea celor ce se clătesc, ca a unor lucruri făcute, ca să rămăe cele ce nu se clătesc.

28. Drept aceea, împărăție nemîșcată luând, să avem har, prin care să slujim lui Dumneșeu întru bună plăcere, cu bună cucernicie și cu sfială:

29. Că Dumneșeu nostru *este* foc mistuitor.

CAPITOLUL XIII.

Iubirea de frați să rămăe.

2. Iubirea de streini să nu o uitați: că prin aceasta oare-carii neștiind aă primit oaspeți pre îngeri.

3. Aduceți-vă aminte de cei legați, ca cum ați fi legați cu dînsul; de cei necăjiți, ca cum și voi îngi-vă ați fi în trup.

4. Cinstită *este* nunta întru toate, și patul nespurcat: iar pre curvarii și pre prea-curvarii va judeca Dumneșeu.

5. Să vă fie obiceiurile fără iubire de argint; îndestulându-vă cu cele ce aveți: că însuși a dîs, Nu te voi părași, nici te voi lăsa.

6. Pentru aceea îndrăsnind noi să dîcem, Domnul *este* mie ajutor, și nu mă voi teme, ce 'mi va face mie omul.

7. Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, carii v'ați grăit voă cuvîntul lui Dumneșeu: la a căror săvîrșire a vieții privind, să le urmați credința.

8. Iisus Hristos erii și astăzi același, și în veoi.

9. La învățăturii streine și de multe feluri să nu vă mutați. Că bine *este* cu harul să se întărească inima; iar nu cu mîncările, dintru care nu s'aă folosit cei aă umblat întru dînesele.

10. Avem oltar, dintru care a mîncă n'aă volnicie cel ce slujesc cortului.

11. Pentru că ale căror dobitoace sângele de arhiereul se bagă în lăuntru în cele sfinte pentru păcate, ale acelor trupurile se ard afară de tabără.

12. Pentru aceea și Iisus, ca să sfințească pre norod cu sângele său, afară de poartă a pățimit.

13. Deci dar să eșim la densul afară de tabără, ocară lui purtând.

14. Că nu avem aici cetate stătătoare, ci pre aceea ce va să fie căutăm.

15. Prinț'insul dar să aducem jertvă de laudă pururea lui Dumnezeu, adecă, roada buzelor ce se mărturisesc numelui lui.

16. Și facerea de bine și împărțășirea să nu uitați: că cu jertve ca acestea se imblânțește Dumnezeu.

17. Ascultați pre învățătorii voștri, și vă supuneți lor: că ei priveghiează pentru sufletele voastre, ca cei ce vor să dea samă, ca cu bucurie aceasta să facă, iar nu suspinând: că aceasta nu vă este voă de folos.

18. Rugați-vă pentru noi: că nădejduim că bună știință avem,

întru toate bine vrind a vieții.

19. Și mai mult vă rog să faceți aceasta, ca fără de zăbavă să mă întorc la voi.

20. Iar Dumnezeuul păcei, cel ce a sculat din morți pre Domnul nostru Iisus, pre Păstorul oilor cel mare, prin sângele legii celei vecinice,

21. Să vă facă pre voi desăvârșit întru tot lucrul bun, ca să faceți voia lui, făcând întru voi ce este plăcut înaintea lui, prin Iisus Hristos; căruia este slava în vecii vecilor. Amin.

22. Și vă rog pre voi, fraților, primiți cuvântul mângâierii: că pre scurt am scris voă.

23. Să știți că fratele Timotei este slobod; cu care, de va veni mai curând, voi vă vedeți pre voi.

24. Spuneți închinăciune tuturor mai marilor voștri, și tuturor sfinților. Inchină-se voă cei ce sunt din Italia.

25. Harul cu voi toți. Amin.

☩ Cătră Evrei s'a scris de la Italia prin Timotei.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL IACOV

CEA SOBORNICEASCĂ.

CAPITOLUL I.

Iacov, sluga lui Dumnezeu și a Domnului Iisus Hristos, celor

doă-spre-zece seminții care sunt întru răsăpire, să se bucure.

2. Toată bucuria să socotiți,

frații mei, când în multe feluri de ispite cădeți ;

3. Știind că lămurirea credințelor voastre lucrează răbdare.

4. Iar răbdarea lucru desăvârșit să aibă, ca să fiți desăvârșit și întregi, și întru nimic lipsiți.

5. Iar de este cineva dintru voi lipsit de înțelepciune, să ceară de la Dumnezeu, care dă tutulor din destul, și nu înfrun-tează ; și i se va da lui.

6. Iar să ceară cu credință, nimic îndoindu-se. Pentru că cel ce se îndoiește asemenea este cu valul mării care de vânturi se aruncă și se învă-luște.

7. Că să nu gândească omul acela că va lua ceva de la Dom-nul.

8. Bărbatul îndoit la suflet, ne-statornic este întru toate căile sale.

9. Iar laude-se fratele cel smer-it întru înălțimea sa :

10. Și cel bogat, întru smere-nia sa : căci ca floarea erbeli va trece.

11. Că a resărit soarele cu ză-duful, și a uscat iarba, și floarea ei a căzut, și frumusețea feței ei a perit : așa și bogatul întru umbletele sale se va veșteji.

12. Fericit bărbatul care răbdă ispita : căci lămurit făcându-se, va lua cununa vieții, care o a făgăduit Dumnezeu celor ce îl iubesc pre el.

13. Nimeni ispitindu-se să dică, că de la Dumnezeu se ispitește : că Dumnezeu este neispitit de

rele, și el pre nimeni nu ispi-tește :

14. Ci fie-care se ispitește de a sa poftă fiind tras, și amăgit.

15. După aceea, pofta zămis-lind naște păcat : iar păcatul să-vârșindu-se, naște moarte.

16. Nu vă înșelați, frații mei cei iubiți.

17. Toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este, pogorindu-se de la Părintele luminelor, la care nu este schim-bare, sau umbră de mutare.

18. El voind ne a născut pre noi cu cuvântul adevărului, ca să fim noi o începătură oare-care a zidirilor lui.

19. Drept aceea, frații mei cei iubiți, să fie tot omul grabnic spre a auzi, și zăbavnic spre a grăi, zăbavnic spre mânie :

20. Că mâniea omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

21. Pentru aceea lepădând toată spurcăciunea și prisosința rău-tății, întru blândețe primiți cu-vântul cel în lăuntru sădit, care poate să mântuească sufletele voastre.

22. Iar fiți făcătorii cuvântului, și nu numai ascultătorii, amăgin-du-vă înși-vă pre voi.

23. Pentru că de este cineva ascultător cuvântului, și nu fă-cător, unul ca acesta asemenea este cu omul care își caută fața facerei sale în oglindă :

24. Pentru că s'a căutat pre sine, și s'a dus, și îndată 'și a uitat în ce chip era.

25. Iar cel ce privește în legea cea desăvârșit a slobođeniei, și

rămâne *într'Insa*, acesta nu ascultător cu uitare făcându-se, ci făcător lucrului, acesta fericit va fi într*u* fapta sa.

26. De se pare cui-va între voi că este bine credincios, și nu își infrinează limba sa, ci își înșală inima sa, acestuia înzadarnică este buna-credință.

27. Buna-credință cea curată și nespurcată înaintea lui Dumnezeu și Tatălui aceasta este. A cerceta pre cel siriman și pre văduve într*u* necazurile lor, și a se păzi pre sine nespurcat de cătră lume.

CAPITOLUL II.

Frații mei, nu într*u* alegerea fetelor să aveți credința Domnului nostru Iisus Hristos al slavei.

2. Că de va intra într*u* adunarea voastră vre un om având inel de aur, cu haină luminoasă, și va intra și vre un sărac cu haină proastă;

3. Și veți căuta la cel ce poartă baia cea luminoasă, și veți dice lui, Tu șed*î* aici bine; și săracul veți dice, Tu stă*î* acolo, sau șed*î* aici sub așternutul picioarelor mele;

4. Și nu v'ați luat aminte într*u* voi, și v'ați făcut judecători de gânduri rele?

5. Ascultați, frații mei oei iubiți, Ați nu Dumnezeu a ales pre săracii lumii acesteia, bogați în credință, și moștenitori împărăției care o a făgăduit celor ce îl iubesc pre el?

6. Iar voi ați necinstit pre cel sărac. Ați nu bogații vă asupra pre voi, și aceia vă trag pre voi la judecăți?

7. Ați nu ei hulesc numele cel bun care s'a chemat preste voi?

8. Inșă de împliniți legea cea împărătească duple scriptură, Să iubești pre tine, bine faceți: Să iubești pre aproapele tău ca însuși pre tine, bine faceți:

9. Iar de vă uitați în față, păcat faceți, muștrându-vă de lege ca niște călcători de lege.

10. Că ori cine va păzi toată legea, și va greși într*u* una, s'a făcut tutulor vinovat.

11. Că cel ce a dis, Să nu curvești, a dis și, Să nu uci*î*. Și de nu curvești, dar uci*î*, te ai făcut călcător legii.

12. Așa să grăiți, și așa să faceți, ca cum prin legea slobodeniilor aveți să vă judecați.

13. Că judecata fără de milă este celuiia ce nu face milă; și se laudă mila' asupra judecăței.

14. Ce folos este, frații mei, de ar dice cineva că are credință, iar fapte nu are? ați poate credința să 'l mântuească pre densus?

15. Că de va fi fratele său sora goli, și lipsiți de hrana cea de toate dulele,

16. Și va dice lor cineva dintr*u* voi, Mergeți cu pace, încălziți-vă și vă săturați; și nu le ar da lor cele de treabă trupului, ce folos ar fi?

17. Așa și credința, dacă nu are fapte, moartă este singură.

18. Ci va dice cineva, Tu ai

credință, iar eu am sapte : arată-mi credința ta fără faptele tale, și eu îți voi arăta ție din faptele mele credința mea.

19. Tu crești că Dumnezeu unu este ; bine faci : și dracii cred și se cutremură.

20. Voești dar să înțelegi. O omule deșerte, că credința fără de fapte moartă este ?

21. Avraam părintele nostru a nu din fapte s'a îndreptat, suind pre Isaac fiul său pre jertvelnic ?

22. Vești că credința lucră d'impreună cu faptele lui, și din fapte s'a împlinit credința ?

23. Și s'a împlinit scriptura care dice, Și a creșut Avraam lui Dumnezeu, și i s'a socotit lui întru dreptate : și Prieten al lui Dumnezeu s'a chemat.

24. Vedeți dar că din fapte se îndreptează omul, iar nu numai din credință.

25. Așijderea încă și Raav curva a nu din fapte s'a îndreptat primind pre vestitorii, și pre altă cale scotându'?

26. Că precum trupul fără de duh mort este, așa și credința fără de fapte moartă este.

CAPITOLUL III.

Nu sînt mulți dascăli, frații mei, știind că mai mare judecată vom să luăm.

2. Că multe greșim toți. De nu greșește cineva în cuvânt, acesta este bărbat desăvîrsit, și puternic a și înfrina și tot trupul.

3. Că iată, și cailor friele în gură le punem, ca să se supue ei noă ; și tot trupul lor îl întorcem.

4. Iată și corăbiile, mari fiind, și de iuși vînturi împingîndu-se, se întorc de prea mică cărmă, încotro voește pornirea cărmaciului.

5. Așa și limba mic mădular este. și mari se laudă. Iată, puțin foc și cât de mare materie aprinde !

6. Și limba este foc, lumea nedreptăței : așa limba este așezată întru mădulările noastre, care spurcă tot trupul, și aprinde roada nașterii ; și se aprinde de gheenna.

7. Că toată firea și a fiarelor. și a paserilor, și a celor ce se tîrisc. și a peștilor. se domolește, și s'a domolit de firea omenească.

8. Iar limba nimeni din oameni nu poate să o domolească ; că este neînfrînată răutate, plină de otravă aducătoare de moarte.

9. Cu dînsa bine-cuvîntăm pre Dumnezeu, și Tatăl ; și cu dînsa blăstămăm pre oameni, cari sînt făcuți dupre asemănarea lui Dumnezeu.

10. Dintru aceeași gură ese buna cuvîntare și blăstămul. Nu trebuie, frații mei, acestea așa să fie.

11. A nu doară izvorul dintru aceeași vîntă izvorește dulce și amar ?

12. A nu doară poate, frații mei, smochinul să facă masline ? sau vița viei, smochine ? așa nici un

izvor *poate* a face apă sărată și dulce.

13. Cine *este* înțelept și bine știutor între voi? să și arăte din viața cea bună faptele sale întru blândetele înțelepciunii.

14. Iar de aveți pismă amară și prigonire întru inimile voastre, nu vă lăudați, nici mințiți împotriva adevărului.

15. Nu este înțelepciunea aceasta de sus pogorindu-se, ci este pământească, trupească, drăcească.

16. Pentru că unde *este* pismă și prigonire, acolo *este* neașezare și tot lucrul rău.

17. Iar înțelepciunea cea de sus înteiă este curată, apoi făcătoare de pace, blândă, plecată, plină de milă și de roduri bune, fără de judecată, și nesfârnice.

18. Iar roada dreptății cu pace se samănă celor ce fac pace.

CAPITOLUL IV.

De unde *sunt* războaie și sfedii între voi? au nu de aici, din desmierdările voastre care se oștesc întru mândlăriile voastre?

2. Pofțiți, și nu aveți: ucideți, și pismuiți, și nu puteți dobîndi; vă sfădiți și faceți războaie, și nu aveți, pentru că nu cereți.

3. Cereți, și nu luați, pentru că rău cereți, ca întru desmierdările voastre să cheltuiți.

4. Prea-curvarilor și prea-curvelor, au nu știți că dragostea lumii *acesteia* vrăjă este cătră Dumneșeu? deci ori-care va vrea să fie prieten lumii,

vrăjmaș lui Dumneșeu se face, ô. Au vi se pare că în deșert scriptura grăește, Spre zavistie pofteste duhul care lăcuște întru noi?

6. Ci mai mare har dă. Pentru aceea dăce, Domnul celor mândri le stă împotriva, iar celor smeriți le dă har.

7. Supuneți-vă, drept aceea, lui Dumneșeu. Stați împotriva diavolului, și va fugi de la voi.

8. Apropiati-vă de Dumneșeu, și se va apropia de voi. Curățiți-vă mâinele, păcătoșilor; și vă curățiți inimile voastre cel îndoiți la suflet.

9. Pătimitiți, și lăcrămați, și plângeți: risul vostru spre plâns să se întoarcă, și bucuria voastră întru tinguire.

10. Smeriți-vă înaintea lui Dumneșeu, și vă va înălța pre voi.

11. Nu grăiți de rău unul pre altul, fraților. Că acela ce grăește de rău pre fratele său, și judecă pre fratele său, grăește de rău legea, și judecă legea: iar dacă judecă legea, nu ești făcător lezei, ci judecător.

12. Unul este puitorul lezei, care poate să mântuască și să piardă: iar tu cine ești care judeci pre altul?

13. Veniți acum, cei ce dăceți, Astăzi său mâine vom merge întru acea cetate, și vom face acolo un an, și vom neguțători, și vom dobîndi:

14. Carii nu știți ce se va *trîmpla* mâine. Că ce *este* viața voastră? Că abur este,

care intru puțin se arată, și după aceea piere.

15. In loc de a dice voi, De va vrea Domnul, și vom fi vii, vom face aceasta sau aceea.

16. Iar acum vă laudați intru trufiile voastre : toată lauda de acest fel rea este.

17. Drept aceea, celui ce știe a face bine, și nu 'l face, păcat este lui.

CAPITOLUL V.

Veniți acum, bogăților, plângeți și vă tânguiți de necazurile ce vor să fie asupra voastră.

2. Bogăția voastră a putredit, și haținele voastre le au mâncat moliiile.

3. Aurul vostru și argintul au ruginit; și rugina lor va fi mărturie asupra voastră, și va mânca trupurile voastre ca focul. Ați strins comoară la țilele cele de apoi.

4. Iată, plata lucrătorilor celor ce au secerat țarinele voastre, care o opriti voi, strigă : și strigările secerătorilor în urechile Domnului Savaot au intrat.

5. Desfătat-v-ați pre pământ, și v-ați desmierdat; hrănit-ați inimele voastre, ca în ziua junghierei.

6. Osindit-ați, și omorit-ați pre cel drept; și nu s'a pus împotriva voastră.

7. Drept aceea, fiți îndelung răbdători, frații mei, până la venirea Domnului. Iată, plugarul așteaptă roada cea scumpă a pă-

mântului, îndelung răbdând pentru densa, până ce iea ploaie timpurie și tirgie.

8. Deci îndelung răbdați și voi; întăriți-vă inimele voastre : că venirea Domnului s'a apropiat.

9. Nu oftați unul asupra altuia, fraților, ca să nu vă osindiți : iată, judecătorul înaintea ușelor stă.

10. Luați pildă de patimă rea, frații mei, și de îndelungă răbdare, pre proorocii cari au grăit în numele Domnului.

11. Iată, fericim pre cei ce au răbdat. Răbdarea lui Iov ați auzit, și sfârșitul Domnului ați vădut; căci mult milostiv este Domnul și îndurat.

12. Iar mai înainte de toate, frații mei, să nu vă jurați, nici pre cer, nici pre pământ, nici cu alt jurământ ori care : oi fie voă ce este așa, așa; și ce este nu, nu; ca să nu cădeți intru fățarnicie.

13. Pătuinește rău cineva între voi? să se roage. Este cineva cu inimă bună? să cânte.

14. Este bolnav cineva între voi? să chieме preoții bisericei; și să se roage pentru densul, ungându'l pre densul cu untdelemn intru numele Domnului :

15. Și rugăciunea credinței va mântui pre cel bolnav, și îl va redica pre densul Domnul; și de va fi făcut păcate, se vor erta lui.

16. Mărturisiți-vă unul altuia păcatele, și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați. Că mult poate rugăciunea dreptului cea ferbinte.

17. Ilie om era asemenea noastră pătimăș, și cu rugăciune s'a rugat să nu ploae; și n'a ploaie pe pământ anul trei și luni șese.

18. Și iarăși s'a rugat, și cerul a dat ploae, și pământul a odrăslit roada sa.

19. Fraților, de se va rătăci cineva între voi de la adevăr, și 'l va întoarce cineva pe el;

20. Să știe că acela ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căiei lui, va mântui sufletul din moarte, și va acoperi mulțime de păcate.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PETRU

CEA SOBORNICEASCĂ ÎNTEIŪ.

CAPITOLUL I.

Petru, apostol al lui Iisus Hristos, nemernicilor celor aleși al răsipirei Pontului, Galatiei, Cappadochiei, Asiei, și Vitiniei,

2. Dupa cea mai înainte cunoștință a lui Dumnezeu Tatălui, întru sfințirea Duhului, spre ascultarea și stropirea sângelui lui Iisus Hristos: Har voă, și pace, să se îmulsească.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care dupre mare mila sa a doă oară ne a născut pre noi spre nădejde vie prin învierea lui Iisus Hristos din morți,

4. Spre moștenire nestricăcioasă, și nespurcată, și neveșejită, păzită în ceruri pentru voi.

5. Carii sunteți păziți cu puterea lui Dumnezeu prin cre-

dință spre mântuire gata a se arăta în vremea de apoi.

6. Întru care vă bucurați, acum puțin, de se cuvine, necăjiți fiind întru multe feluri de ispite.

7. Ca lămurirea credinței voastre, cea cu mult mai scumpă de cât aurul cel peritor, și prin foc lămurit, să se afle spre laudă și cinste și slavă întru arătarea lui Iisus Hristos:

8. Pre care nevedându'l, inbiți; întru care acum nu privind, ci credând, vă bucurați cu bucurie negrăită și prea slăvită:

9. Luând sfârșitul credinței voastre, mântuirea sufletelor.

10. Pentru care mântuire au căutat și au cercat proorocii, carii au proorocit de harul ce era să vie spre voi.

11. Cercetând în care, și în ce fel de vreme le arăta Duhul lui

Hristos care era întru densiul, mai înainte mărturisind de patimele lui Hristos, și de slavele cele după aceea.

12. Căroră s'a descoperit, că nu lor însuși, ci noă slujiaū a-cestea, care acum s'aū vestit voă prin cei ce bine aū vestit voă întru Duhul Sfint cel trimes din cer; spre care doresc ingeri să privească.

13. Pentru aceea incingend mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, desăvêșit nădejduiți spre harul care se aduce voă prin arătarea lui Iisus Hristos;

14. Ca fiil ascultărei, neprefăcându-vă cu poftele cele mai d' înainte ale neocunștinței voastre;

15. Ci după sfintul care v'a chemat pre voi, și voi fiți sfinți întru toată petrecerea;

16. Căci scris este, Fiți sfinți; că eū sfint sūnt.

17. Și dacă chiețați Tată pre cel ce judecă fără de alegerea fețelor după lucrul fie-căruia, întru frică vremea vieței voastre să o petreceți:

18. Știind că nu cu argint sau cu aur care se strică, v'ați izbăvit de petrecerea voastră cea deșartă, care era de la părinți dată;

19. Ci cu scump sânge al lui Hristos, ca al unui miel nevino-vat și nespurcat:

20. Care era cunoscut mai înainte de întemeierea lumel, dar s'a arătat în anii cei mai de apoi pentru voi,

21. Cari printr'insul ați cre-
dūt întru Dumnezeu, care 'l a

inviat pre el din morți, și 'l a dat lui slavă; ca credința voastră și nădejdea să fie întru Dumne-deū.

22. Curățind sufletele voastre cu ascultarea adevărului prin Duhul spre nefățarnică iubire de frați, din inimă curată inbiți-vē unul pre altul ou deadinsul:

23. Fiind născuți a doa oară, nu din sămânță stricăcioasă, ci din nesticăcioasă, prin cuvântul lui Dumnezeu celui viu și care petrece în veac.

24. Pentru că tot trupul este ca iarba, și toată slava omului ca floarea erbel. Uscatu-s'a iarba, și floarea ei a cădūt:

25. Iar cuvântul Domnului rămâne în veac. Și acesta este cuvântul cel ce bine s'a vestit întru voi.

CAPITOLUL II.

Deci lepădând toată răutatea, și tot vicleșugul, și fățarniciile, și pismele, și toate cleve-tirile,

2. Ca niște prunci de curēnd născuți să iubiți laptele cel cuvântător și fără de vicleșug, ca printr'insul să creșteți:

3. De vreme ce ați gustat că este bun Domnul.

4. Cătră care apropiindu-vē, cela ce este piatra cea vie, de oameni ou adevărat nebăgată în samă, iar la Dumnezeu aleasă, și scumpă,

5. Și voi înși-vē ca niște pietre vii, vē zidiți casă duhovnicească, preție sfintă, ca să aduceți jertve duhovnicești, plă-

cute lui Dumnezeu prin Iisus Hristos.

6. Pentru că scris este în scriptură, Iată, pun în Sion piatră în capul unghiului, aleasa, scumpă: și oela ce va crede întru dânsul nu se va rușina.

7. Drept aceea, voă celor ce credeți, *el este* cinstea; iar celor necredincioși, piatra care nu o aū băgat în samă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului,

8. Și piatră de poticnire, și piatră de sminteală, de care se poticnesc cei ce nu se pleacă cuvântului; spre care și puși sânt.

9. Iar voi *sânțeți* rod ales, preoție împărătească, neam sfânt, norod spre câștigare; ca să vestiți bunățile celui ce v'a chemat pre voi dintru întunec la minunata sa lumină:

10. Carii odinioară nu *erați* norod, iar acum norodul lui Dumnezeu *sânțeți*: carii *erați* nemiluiți, iar acum *sânțeți* miluiți.

11. Iubiților, rogu-vă ca pre niște nemernici și streini, să vă feriți de poftele cele trupești, care se oștesc asupra sufletului;

12. Petrecerea voastră avându-o bună întru Neamuri: ca întru care vă clevețesc pre voi ca pre niște făcători de rău, din faptele *voastre* cele bune, vădând, să slăvească pre Dumnezeu în ziua cercetării.

13. Deci supuneți-vă la toată omeneasca zidire pentru Domnul: orî împăratului, ca celui ce este mai pre sus;

14. Orî domnilor, ca celor ce sânt de el trimiși spre izbînda

făcătorilor de rău, și spre lauda făcătorilor de bine.

15. Că așa este voia lui Dumnezeu, ca bine făcând să înfrinați necunoștința oamenilor celor fără de minte:

16. Ca cei slobođi, și nu ca cum ați avea slobođeniea acoperemint rătăței, ci ca robii lui Dumnezeu.

17. Pre toți cinstiți. Frățiea iubiți. De Dumnezeu vă temeți. Pre împăratul cinstiți.

18. Slugile, supuinđu-vă cu toată frica stăpânilor; nu numai celor blândi și buni, ci și celor năsilnici.

19. Pentru că aceasta *este* plăcut înaintea lui Dumnezeu, de răbdă cineva scirbă pentru știința lui Dumnezeu, pătimind cu nedreptate.

20. Că ce laudă *este*, dacă, greșind și pedepsinđu-vă, veți răbda? ci dacă bine făcând, și pătimind, veți răbda, aceasta *este* daru înaintea lui Dumnezeu.

21. Că spre aceasta v'ați chemat: că și Hristos a pătimit pentru noi, noă lăsându-ne pildă, ca să urmați urmelor lui:

22. Care păcat n'a făcut, nici s'a aflat vicleșug în gura lui:

23. Care ocărindu-se, împotrivă n'a ocărit; pătimind, n'a îngrozit, ci se da celui ce judecă cu dreptul:

24. Care păcatele noastre însuși le a rădicat în trupul său pre lemn, ca păcatelor murind să viețuim dreptăței: cu a căru rană v'ați vindecat.

25. Că *erați* ca niște oi rătă-

cite; oi v'ați întors acum la Păstorul și Păzitorul sufletelor voastre.

CAPITOLUL III.

Așijderea, și mulerile, plecându-vă bărbaților voștri; că de și nu se pleacă oare-carii cuvântului, prin viața mulerilor fără de cuvânt să se dobîndească;

2. Vădend viața voastră cea d'impreună curată intru frică.

3. A căror podoabă să fie nu cea din afară a împletirei părului, și a înfășurăturii aurului, sau a îmbrăcămintei hainelor;

4. Ci omul cel ascuns al inimii, intru nesticăciunea duhului celui blând și lin, care este înaintea lui Dumnezeu de mult preț.

5. Că așa odinioară și sfințele muleri, care nădăjduiau intru Dumnezeu, se împodobiau, pro sine, plecându-se bărbaților lor:

6. Precum Sara asculta pre Avraam, domn pre acela chie-mându'l : căreia v'ați făcut fiice, făcend bine, și netemenduvă de nici o frică.

7. Bărbații, așijderea, împreună lăcuind cu mulerile lor cu cunoștință, ca unul vas mai slab celul femeesc dându-le cinste, ca și celor împreună moștenitoare harului vieții; ca să nu se curmeze rugăciunile voastre.

8. Iar la sfârșit, toți să fiți cu un gând, milostivi, iubitori de frați, îndurători, smeriți:

9. Nerăsplăbind rău pentru rău, sau ocară pentru ocară: ci im-

potrivă bine-cuvântând; știind că spre aceasta sînteți chemați, ca să moșteniți blagoslovenia.

10. Că cea ce voește să iubească viața, și să vadă zile bune, să și oprească limba sa de la rău, și buzele sale ca să nu grăoască viclășug:

11. Să se depărteze de la rău, și să facă bine; să caute pacea, și s'o urmeze pre ea.

12. Pentru că ochii Domnului sînt spre cei drepti, și urechile lui spre rugăciunea lor: iar fața Domnului este asupra celor ce fac rele.

13. Și cine este cel ce va face voă rău, de veți fi următorii binelui?

14. Ci de și veți pătimi pentru dreptate, fericiți veți fi: iar de îngrozirea lor să nu vă temeți, nici să vă turburați;

15. Ci pre Domnul Dumnezeu să 'l sfințiți intru inimile voastre: și să fiți gata pururea spre răspuns la tot cel ce vă întrebă pre voi cuvânt pentru nădejdea cea intru vol, ou blândețe și cu frică:

16. Avend știință bună; ca, când vă clevetesc pre voi, ca pre niște făcători de rău, să se rușineze cei ce grăesc de rău viața voastră cea bună intru Hristos.

17. Că mai bine este, făcend cele bune, de este așa voia lui Dumnezeu, a pătimi, de cât făcend cele rele.

18. Pentru că și Hristos odată pentru păcate a pătimit, cel drept pentru cei nedrepti, ca pre noi

I. PETRU, IV.

să ne aducă la Dumnezeu, omorându-se cu trupul, și înviind cu Duhul:

19. Intru care și duhurilor ce erau în temniță pogorându-se a propovedit;

20. Celor ce fuseseră odinioară necredincioase, când aștepta îndelungă răbdarea lui Dumnezeu în zilele lui Noe, făcându-se corabia, intru care puține, adecă, opt suflete s'au mântuit prin apă.

21. A căreia chip acum fiind botezul și pre noi ne mântuește, (nu lepădarea spurcăciunii celei trupesti, ci întrebarea științei celei bune către Dumnezeu,) prin învierea lui Iisus Hristos;

22. Care este d'a dreapta lui Dumnezeu, după ce s'a suit la cer; plecându-se lui îngerii și stăpânirile și puterile.

CAPITOLUL IV.

Hristos dar pătimind pentru noi cu trupul, și voi după aceeași gând vă înarmați: pentru că cela ce a pățimit cu trupul a încetat despre păcat;

2. Ca să nu mai viețuească ceea-l-altă vreme în trup spre poftele omenestii, ci spre voia lui Dumnezeu.

3. Că destul ne este noă carii în vremea cea trecută a vieții am făcut voia păgânească, umblând intru necurății, intru poftă, intru beții, intru ospete, intru bețuturi, și intru urite slujiri idolești.

4. Intru care se minunează

căci nu vă adunați voi cu *dânșii* la aceeași turburare a curviei, hulindu-vă.

5. Carii vor da sama la cel ce este gata să judece pre cei vii și pre cei morți.

6. Că spre aceasta și morților s'a bine-vestit, ca să se judece cu trupul după om, și să vizeze după Dumnezeu cu duhul.

7. Și sferșitul tutulor s'a apropiat: deci fiți cu întreagă înțelepciune, și priveghiați intru rugăciuni.

8. Iar mai înainte de toate unul spre altul dragoste cu oșirdie având: căci dragostea acopere mulțime de păcate.

9. Iubitorii de streini fiți între voi fără de cîrtire.

10. Fie-care precum a luat daru, între voi cu acela slujind, ca niște buni economi ai harului celui de multe feluri al lui Dumnezeu.

11. De grăește cineva, ca cuvintele lui Dumnezeu să grăească; de slujește cineva, ca din puterea care o dă Dumnezeu să slujească: ca intru toate să se slăvească Dumnezeu prin Iisus Hristos, căruia este slava și stăpânirea în veșii veșilor. Amin.

12. Iubiților, nu vă mirați de aprinderea care este intru voi, care se face voă spre ispită, ca cum s'ar întempla voă ceva strein:

13. Ci, pentru că vă faceți părtași patimelor lui Hristos, bucurați-vă; ca și intru arătarea slavei lui să vă bucurați, veselindu-vă.

14. De sânteti ocăriți pentru numele lui Hristos, fericiți *sân-teți*; căci duhul slavel și al lui Dumnezeu preste voi odihnește: duple aceia se hulește, iar duple voi se proslăvește.

15. Iar nimeni din voi să nu pătimească ca un ucigaș, sau ca un fur, sau ca un făcător de rău, sau ca un ispititor de lucruri streine.

16. Iar dacă *pătimizește* ca un Creștin, să nu se rușineze; ci să proslăvească pre Dumnezeu în partea aceasta.

17. Căci vremea *este* a se începe judecata de la casa lui Dumnezeu: iar dacă *este* întieiu de la noi, care *este* sfârșitul celor ce se împotrivesc evangholiei lui Dumnezeu?

18. Și de vreme ce dreptul abia se mântuește, cel necredincios și păcătos unde se va arăta?

19. Pentru aceea, și cei ce pătimesc duple voia lui Dumnezeu, ca credinciosului Ziditor să și incredințeze sufletele lor *lui*, intru fapte bune.

CAPITOLUL V.

Pre presviterii cei dintru voi îi rog, ca cei ce sunt împreună presviter, și mărturisitor al patimelor, lui Hristos, și părtaș al slavei celei ce va să se descoperă:

2. Păstoriți turma lui Dumnezeu cea dintru voi, purtând grija *de dănsa*, nu cu sila, ci de voie, nu cu agonisele urite, ci cu osirdie;

3. Nică ca cum ați stăpâni preste chiruri, ci pilde făcându-vă turme.

4. Și când se va arăta mai marele Păstorilor, veți lua cununa slavei cea neveștejită.

5. Așijderea și voi cei tineri, plecați-vă celor bătrâni. Și toți unul altuia plecându-vă, smerita cugetare să agonisiți: că Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har.

6. Drept aceea, smeriți-vă sub măna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe pre voi în vreme:

7. Toată grija voastră aruncând spre dănsul; că acela se grijește pentru voi.

8. Fiți trezi, priveghiați; pentru că protivnicul vostru diavolul, ca un leu răcnind, umblă, căutând pre cine să înghiță:

9. Căruia stați împotrivă întăriți fiind în credință, știind că aceleași patimi se întimplă frățimei voastre celei din lume.

10. Iar Dumnezeu a tot harul, care ne a chemat la slava sa cea vecnică prin Hristos Iisus, acela pre voi, după ce ați pățit puțin, să vă facă desăvârșit, să vă intrărească, să vă facă puternici, să vă întemeleze.

11. Aceluia slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12. Prin Siluan, voă credinciosul frate, precum socotesc, puțin am scris, îndemnându-vă, și mărturisind că acesta este harul cel adevărat al lui Dumnezeu intru care stați.

13. Inchină-se voă *biserica*

din Vavilon, cea împreună a- | sărutare a dragostei. Pace voă
leasă; și Marco fiul meu. | tutulor celor întru Hristos Iisus.
14. Închinați-vă unul altuia cu | Amin.

EPISTOLIEA

SFÎNTULUI APOSTOL PETRU

CEA SOBORNICEASCĂ A DOA.

CAPITOLUL I.

Simon Petru, slugă și apostol
al lui Iisus Hristos, celor ce
au dobândit împreună cu noi
credință întocma cinstită întru
dreptatea Dumnezeuului nostru
și a Mântuitorului Iisus Hristos:

2. Har voă și pace să se im-
mulțească întru cunoștința lui
Dumnezeu, și a lui Iisus Hristos
Domnului nostru,

3. Precum noă dumnezeiasca
putere a lui toate cele ce *sînt*
spre viață și buna-credință ne
a dăruit, prin cunoștința celui
ce ne a chemat pre noi prin
slavă și prin fapta bună :

4. Prin care cele scumpe și
mari făgăduințe s'au dăruit noă :
ca prin acestea să vă faceți păr-
tași dumnezeestei firi, fugind de
stricăciunea pottei celei din lume.

5. Și întru aceasta singură,
toată nevoița puind, sporiți în-
tru credința voastră fapta bună ;
iar întru fapta bună cunoștința ;

6. Iar întru cunoștință infri-

narea ; iar întru înfrinare răb-
darea ; iar întru răbdare buna-
credință ;

7. Iar întru buna-credință iu-
birea de frați ; iar întru iubirea
de frați dragostea.

8. Că acestea întru voi fiind,
și înmulțindu-se, nu deșerți nici
fără de roadă vor face pre voi
spre cunoștința Domnului nos-
tru Iisus Hristos.

9. Că cel ce nu are acestea
orb este, nevedînd departe, uitare
luând de curăția păcatelor sale
celor de de mult.

10. Pentru aceea, fraților, mai
virtos nevoiți-vă ca să faceți a-
deverită chemarea și alegerea
voastră : că acestea făcînd, nu
veți greși nici odată :

11. Că așa din destul se va
da voă intrarea întru vecinica
împărăție a Domnului nostru și
Mântuitorului Iisus Hristos.

12. Pentru aceea nu mă voi
lenevi a vă aduce aminte voă
pururea de acestea, măcar că și

știți, și sunteți întăriți întru adevărul acesta.

13. Inșă mi se pare a fi cu dreptul, până când sunt într'acel trup, a vă deștepta *pre voi* cu aducerea aminte ;

14. Știind că fără de zăbavă este lepădarea trupului meu, precum și Domnul nostru Iisus Hristos 'mă arătat mie.

15. Iar mă voiu nevoi, și pururea a vă avea *pre voi* după eșirea mea, ca să faceți pomenire de acestea.

16. Că nu urmând basmelor celor meșteșugite, am spus voă puterea și venirea Domnului nostru Iisus Hristos, ci singuri vedători fiind mării a celuiia.

17. Că a luat de la Dumnezeu Total oinște și slavă, glas ca acesta venind cătră dânsul de la slava cea cu mare cuviință, Acesta este Fiul meu cel iubit întru care bine am voit.

18. Și acest glas noi 'l am auzit din cer pogorindu-se, fiind cu dânsul în muntele cel sfânt.

19. Și avem mai adevărat cuvântul cel proorocesc ; la care bine faceți luând aminte, ca la o lumină ce strălucește în loc întunecos, până ce ziua va lumina, și luceafărul va resări întru inimile voastre :

20. Aceasta mai întăiți știind, că toată proorocia scripturii după a sa tălmăcire nu este.

21. Pentru că nu prin voia oamenilor s'a făcut când-va proorocia, ci purtându-se de Duhul Sfânt au grăit oamenii cel sfânti ai lui Dumnezeu.

Inșă au fost și prooroci mincinoși întru norod, precum și între voi vor fi învățători mincinoși, cari vor băga eresuri de pierdare, și se vor lepăda de Stăpânul cel ce 'l a răscumpărat pre dânsii, aducându'și lor grabnică pierdare.

2. Și mulți vor merge în urma înviersunărilor lor ; prin cari se va huli calea adevărului.

3. Și pentru lăcomia cu cuvinte amăgitoare *pre voi* vă vor preocupa : a căror judecată încă de de mult nu zăbăvește, și pierdarea lor nu dormitează.

4. Că de vreme ce Dumnezeu pre ingerii cari au greșit nu 'l a cruțat, ci cu lanțurile întunerecului în fartar legându'și 'l a dat spre judecată a se păzi ;

5. Și lumea cea d'întăi nu o a cruțat, ci pre Noe al optulea, mărturisitor al dreptăței 'l a păzit, potop în lume acelor necredincioși aducând ;

6. Și cetățile Sodomlenilor și ale Gomorului ardându-le, cu sfărîmarea le a osîndit, pildă punindu-le celor ce vor să petreacă întru păgânătate ;

7. Și pre dreptul Lot ce era năcăjit de petrecerea cea d'impreună a celor fără de lege întru înviersunare, 'l a izbăvit ;

8. (Pentru că cu vederea și cu auzul, dreptul acela viețuind între dânsii, din cei în ți își muncia sufletul cel drept cu faptele lor cele fără de lege ;)

II. PETRU, III.

9. Știe Domnul pre cel bine credincios și a-l izbăvi de ispită, iar pre cel nedrept și a-l păzi la dîoa judecăteli ca să se muncescă :

10. Iar mai virtos pre cel ce umblă după trup întru pofta spurcaciunii, și de domnie nu bagă samă. Indrăznești, obraznic, slavele hulind, nu se cutremură.

11. Unde ingerii, cu tîria și cu puterea mai mari fiind, nu aduc asupra lor înaintea Domnului judecată cu hulă.

12. Iar aceștia ca niște dobitoace necuvîntătoare firești, născute spre vinare și stricaciune, întru cele ce nu înțeleg hulind, întru stricaciunea lor vor peri ;

13. Luând plata nedreptății, dulceață socotind pre desfrătarea cea din toate dîilele. Spurcații și necurații, cari se hrănesc cu înșelăciunile lor, mîncînd cu voi ;

14. Ochi avînd plini de preacurvie, și de păcat nepărăsit ; amăgind sufletele cele neîntărite : inimă deprinsă în lăcomie ; avînd fiii blăstămului :

15. Cari lăsînd calea cea dreaptă au rătăcit, urmînd căel lui Valaam al lui Vosor, care plata nedreptății a iubit ;

16. Iar muștrare pentru fără de lege sa a avut : asin necuvîntător, cu glas omenesc grîind, a oprit nebunia proorocului.

17. Aceștia sînt izvoare fără de apă, nori care se poartă de vifor, cărora negura întunecului în veac se păzește.

18. Pentru că cele semete ale

deșertăciunii spund, amăgesc cu poște trupesti, și cu învierșunări, pre cel ce cu adevărat au scăpat de la cel ce viețuesc întru înșelăciune.

19. Păgăduindu-le slobođeniea, ei *inșuși* sînt robi ai stricaciunii : că de cine este cineva biruit, de acela s'a și robit.

20. Că dacă după ce au scăpat de la spurcaciunile lumii prin cunoștința Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, cu acelea iarăși impletindu-se, se biruesc. s'au făcut lor cele de pre urmă mai rele de cât cele d'înteu.

21. Pentru că mai bine era lor a nu fi cunoscut calea dreptății, de cât după ce o au cunoscut, a se întoarce înapoi de la sfînta poruncă ce li s'a dat lor

22. Că s'a întemplat lor pilda cea adevărată, Căinele s'a întors la boritura sa ; și porcul scîldat, la mocirla tinei.

CAPITOLUL III.

Si aceasta acum, iubitorilor, a doua epistolă scriu voă ; întru care deștept cu aducerea aminte mintea voastră cea curată :

2. Ca să vă aduceți aminte de graiurile cele mai înainte grăite de sfîntii prooroci, și de porunca noastră, cari sîntem apostoli ai Domnului și Mîntuitorului :

3. Aceasta mai înainte știind, că vor veni în dîilele cele de apoi batjocoritori cari vor umbla după poștele lor,

II. PETRU, III.

4. Și vor dice, Unde este făgăduința venirii lui? că de când părinții au adormit, toate așa rămân precum *aū fost* din începutul zidirei.

5. Căci ei nu voesc a ști aceasta, că prin cuvântul lui Dumnezeu cerurile *aū fost* de de mult, și pământul din apă și prin apă s'a așezat :

6. Prin care lumea cea de atunci, cu apă înecându-se, a perit :

7. Iar cerurile aceste de acum și pământul cu același cuvânt sunt puși sub păstrare, păzindu-se focului la ziua judecării și a pierderii oamenilor celor necredincioși.

8. Iar aceasta una să nu se tălnească de voi, iubiților, că o zi înaintea Domnului, *este* ca o mie de ani, și o mie de ani ca o zi.

9. Nu va zăbăvi Domnul făgăduința, precum oare-carii zăbăvă o socotesc; ci îndelung rabdă pentru noi, nevrind ca să piară cineva, ci toți să vie la pocăință.

10. Iar va veni ziua Domnului ca un fur noaptea; întru care cerurile cu sunet vor trece, stihiiile ardând se vor strica, și pământul și cele de pe densul lucruri vor arde.

11. Deci *dacă* *aū* acestea toate a se strica, în ce fel trebuie să fiți voi întru sfintele petreceri

cele d'împreună și întru faptele buneî-credințe.

12. Așteptând și dorind a fi mai degrabă venirea zilei lui Dumnezeu, pentru care cerurile ardând se vor strica, și stihiiile aprindându-se se vor topi ?

13. Că ceruri noue și pământ nou, după făgăduința lui așteptăm, întru care dreptatea lăcu-este.

14. Pentru aceea, iubiților, acestea așteptând, nevoiți-vă să vă aflați lui nespurecați, și neîntinați, în pace.

15. Și pre îndelunga-răbdare a Domnului nostru mântuire să o socotiți; precum și iubitul nostru frate Pavel după înțelepciunea cea dată lui a scris voă ;

16. Precum și întru toate epistolile *sale*, grăind de acestea; întru care sunt unele cu anevoe a se înțelege. care cei neinvățați și neîntăriți le răsvrătesc ca și pre cele-l-alte scripturi, spre a lor pierdare.

17. Deci voi, iubiților, *acestea* mai înainte știind, păziți-vă, ca nu cu înșelăciunea celor fără de lege fiind strămutați, să cădeți de la întărirea voastră.

18. Ci să creșteți întru harul, și cunoștința Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos. Acestuia slava și acum și în ziua veacului. Amin.

SFÎNTULUI APOSTOL IOAN

CEA SOBORNICEASCĂ INTEIŪ.

CAPITOLUL I.

Ce era dintru început, ce am auđit, ce am privit cu ochii noştri, ce am privit, ŝi mâinele noastre au pipăit, de Cuvântul vieţii;

2. (Şi viaţa s'a arătat, ŝi o am vedut, ŝi mărturisim, ŝi vestim voă viaţa cea vecinică, care era la Tatăl, ŝi s'a arătat noă;)

3. Ce am vedut ŝi am auđit spunem voă, ca ŝi voi împărtăşire să aveţi cu noi : ŝi împărtăşirea noastră este cu Tatăl ŝi cu Fiul lui, Iisus Hristos.

4. Şi acestea scriem voă, ca bucuria voastră să fie deplin.

5. Şi aceasta este vestirea care am auđit de la dănsul, ŝi vestim voă, că Dumnezeu lumină este, ŝi nici un întunec întru dănsul nu este.

6. De vom dice că împărtăşire avem cu dănsul, ŝi întru întunec umblăm, minşim, ŝi nu facem adevărul :

7. Iar de vom umbla întru lumină, precum el este întru lumină, împărtăşire avem unii cu alţii, ŝi sângele lui Iisus Hristos, Fiului lui ne curăţeşte pre noi de tot păcatul.

8. De vom dice că păcat nu

avem, pre noi înşi-ne ne înşălăm, ŝi adevărul nu este întru noi.

9. De vom mărturisi păcatele noastre, credincios este ŝi drept ca să ne erte noă păcatele, ŝi să ne curăţească pre noi de toată nedreptatea.

10. De vom dice că nu am păcătuit, minciunos facem pre dănsul, ŝi cuvântul lui nu este întru noi.

CAPITOLUL II.

Fişii mei, acestea scriu voă, ca să nu păcătuiţi. Şi dacă cineva va păcătui, mângăitor avem către Tatăl, pre Iisus Hristos cel drept :

2. Şi acesta este curăţire de păcatele noastre : ŝi nu numai de ale noastre, ci ŝi de ale a toată lumea.

3. Şi întru aceasta ştim că 'l am cunoscut pre dănsul, dacă vom păzi poruncele lui.

4. Cel ce dice, 'L-am cunoscut pre dănsul ŝi poruncele lui nu le păzeşte, minciunos este, ŝi întru acesta adevărul nu este.

5. Iar cel ce va păzi cuvântul lui, cu adevărat întru acela dragostea lui Dumnezeu deplin

este: întru aceasta cunoaştem că întru dănsul sîntem.

6. Cel ce dice că petrece întru dănsul, dator este precum acela a umblat, şi el aşa să umble.

7. Fraţilor, nu scriu voă poruncă nouă, ci poruncă veche care aţi avut dintru început. Porunca cea veche este cuvîntul care aţi auzit dintru început.

8. Iarăşi, poruncă nouă scriu voă, care este adevărată întru dănsul şi întru voi: că întunecul a trecut, şi lumina cea adevărată iată resare.

9. Cel ce dice că este întru lumină, şi pre fratele său urêşte, întru întunec este până acum.

10. Cel ce iubeşte pre fratele său întru lumină petrece, şi sminteală întru dănsul nu este.

11. Iar cel ce urêşte pre fratele său întru întunec este, şi întru întunec umblă, şi nu ştie încotro merge, că întunecul a orbit ochii lui.

12. Scriu voă, fiilor, că se eartă voă păcatele, pentru numele lui.

13. Scriu voă, părinţilor, că aţi cunoscut pre cel ce este din început. Scriu voă, tinerilor, că aţi biruit pre cel viclean. Scriu voă, pruncilor, că aţi cunoscut pre Tatăl.

14. Scris-am voă, părinţilor, că aţi cunoscut pre cel ce este din început. Scris-am voă, tinerilor, că sînteţi tari, şi cuvîntul lui Dumnezeu petrece întru voi, şi aţi biruit pre cel viclean.

15. Nu iubiţi lumea, nici cele

din lume. De iubeşte cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dănsul.

16. Pentru că tot ce este în lume, pofta trupului, şi pofta ochilor, şi trufia vieţii, nu este de la Tatăl, ci din lume este.

17. Şi lumea trece, şi pofta ei: iar cel ce face voia lui Dumnezeu petrece în veac:

18. Fiilor, ceasul cel de apoi este: şi precum aţi auzit că antihrist vine, şi acum antihristii mulţi s'au făcut; dintru aceasta cunoaştem că ceasul cel de apoi este.

19. Dintru noi au eşit, ci nu erau dintru noi; că de ar fi fost dintru noi, ar fi rămas ou noi: ci *au eşit* ca să se arăte că nu sînt toţi dintru noi.

20. Şi voi ungere aveţi de la Cel Sfînt, şi ştiţi toate.

21. Nu am scris voă ca cum n'aţi şti adevărul, ci ca cum 'l aţi şti pre el, şi cum că nici o minciună nu este din adevăr.

22. Cine este minciunos fără numai cel ce tăgăduşte că Iisus este Hristos? Acesta este antihrist, care tăgăduşte pre Tatăl şi pre Fiul.

23. Tot cel ce tăgăduşte pre Fiul, nici pre Tatăl nu are: iar cel ce mărturiseşte pre Fiul şi pre Tatăl are.

24. Drept aceea voi ce aţi auzit dintru început, întru voi să rămăe. Şi de va rămănea întru voi ce aţi auzit dintru început, şi voi în Fiul, şi în Tatăl veţi rămănea.

25. Şi aceasta este făgăduinţa

care însuși a făgăduit noă, vi-
ața cea veșnică.

26. Acestea am scris voă pen-
tru cei ce vă înșală pre voi.

27. Și voi ungerea oare ați
luat de la dânsul întru voi să
rămăe, și nu aveți trebuință ca
să vă învețe pre voi cineva: ci pre-
cum aceeași ungere vă învață
pre voi pentru toate, și adevă-
rată este, și nu este mincunoasă,
și precum v'a învățat pre voi,
rămâneți întru dânsul.

28. Și acum, fiilor, rămâneți în-
trudânsul ca să avem îndrăzneală
când se va arăta, și să nu ne
rușinăm de dânsul la venirea lui.

29. De știți că este drept, cu-
noașteți că tot cel ce face drep-
tate de la dânsul s'a născut.

CAPITOLUL III.

Vedeți ce fel de dragoste ne a
dat noă Tatăl, ca fil ai lui
Dumnezeu să ne numim: pentru
aceasta lumea nu cunoaște pre
noi, căci nu 'l a cunoscut pre
dânsul.

2. Iubiților, acum fil ai lui Dum-
nezeu suntem, și încă nu s'a a-
rătat ce vom fi: ci știm că când
se va arăta, asemenea lui vom
fi; că 'l vom vedea pre el pre-
cum este.

3. Și tot cel ce are nădejdea
aceasta întru dânsul, se cură-
țește pre sine, precum și el este
curat.

4. Tot cel ce face păcatul și
lără-de-legea face: și păcatul
este fără-de-legea.

5. Și știți că el s'a arătat ca

să rădice păcatele noastre; și
păcat întru el nu este.

6. Tot cel ce petrece întru dâ-
nsul nu păcătuște: și tot cel ce
face păcatul nu 'l a vădut pre
el, nici 'l a cunoscut pre el.

7. Fiilor, nimeni să nu vă înșele
pre voi: cel ce face dreptate,
drept este, precum și acela drept
este.

8. Cel ce face păcatul din
diavolul este; că din început dia-
volul păcătuște. Spre aceasta
s'a arătat Fiul lui Dumnezeu,
ca să strice lucrurile diavolului.

9. Tot cel născut din Dum-
nezeu păcat nu face; că sămânța
lui întru dânsul petrece: și nu
poate să păcătuască, că din
Dumnezeu s'a născut.

10. Întru aceasta arătați sunt
fiil lui Dumnezeu, și fiul diavo-
lului: tot cel ce nu face dreptate
nu este din Dumnezeu, nici cel
ce nu iubește pre fratele său.

11. Căci aceasta este vestirea
care ați auzit dintru început, ca
să iubim unul pre altul.

12. Nu precum Cain care era
din violanul, și a ucis pre fra-
tele său. Și pentru care pricină
'l a ucis pre el? Căci lucrurile
lui erau rele, iar ale fratelui său
drepte.

13. Nu vă mirați, frații mei,
de vă urêște pre voi lumea.

14. Noi știm că am trecut din
moarte în viață, pentru că iubim
pre frați. Că cel ce nu iubește
pre fratele petrece în moarte.

15. Tot cel ce urêște pre fra-
tele său ucigător de oameni este:
și știți că tot ucigătorul de oa-

menți nu are viață vecinică întru dânsul petrecând.

16. Întru aceasta am cunoscut dragostea lui Dumnezeu, că el și a pus sufletul său pentru noi; și noi datorî suntem pentru frați să ne punem sufletele.

17. Iar cel ce are bogăția lumii acesteia, și vede pre fratele său având trebuință, și își închide inima sa despre dânsul, cum rămâne dragostea lui Dumnezeu întru dânsul?

18. Fiil mei, să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba; ci cu fapta și cu adevărul.

19. Și întru aceasta cunoaștem că suntem din adevăr, și înaintea lui vom încredința inimile noastre.

20. Că de ne arată pro noi inima noastră vinovați, Dumnezeu mai mare este de cât inima noastră, și știe toate.

21. Iubiților, de nu ne va arăta pre noi vinovați inima noastră, atunci îndrăznire avem către Dumnezeu.

22. Și ori-ce vom cere, vom lua de la dânsul, pentru că păzim porunca lui, și cele plăcute înaintea lui facem.

23. Și aceasta este porunca lui, Ca să credem întru numele lui Iisus Hristos Fiului lui, și să iubim unul pre altul, precum ne a dat noastră poruncă.

24. Și cel ce păzește poruncile lui întru dânsul petrece, și acela întru el. Și întru aceasta cunoaștem că petrece întru noi, din Duhul care a dat noastră.

Iubiților, să nu credeți pre tot duhul, ci să ispițiți duhurile de sânt de la Dumnezeu: că mulți prooroci mincinoși au eșit în lume.

2. Întru aceasta să cunoașteți Duhul lui Dumnezeu: Tot duhul care mărturisește pre Iisus Hristos că a venit în trup, de la Dumnezeu este:

3. Și tot duhul care nu mărturisește pre Iisus Hristos că a venit în trup, de la Dumnezeu nu este: și acela este al lui Antihrist, de care ați audiat că va veni; și acum în lume este.

4. Voi de la Dumnezeu sunteți, fiilor, și ați biruit pre acela: căci mai mare este cela ce este întru voi, de cât cela ce este în lume.

5. Acela din lume sânt: pentru aceea din lume grăesc, și lumea pre dânsii ascultă.

6. Noi din Dumnezeu suntem: cel ce cunoaște pre Dumnezeu ascultă pre noi; care nu este din Dumnezeu nu ne ascultă pre noi. Dintru aceasta cunoaștem duhul adevărului, și duhul înșelăciunii.

7. Iubiților, să iubim unul pre altul: că dragoste de la Dumnezeu este; și tot cel ce iubește, din Dumnezeu este născut, și cunoaște pre Dumnezeu.

8. Cel ce nu iubește, nu cunoaște pre Dumnezeu; că Dumnezeu dragoste este.

9. Întru aceasta s'a arătat dragostea lui Dumnezeu întru noi,

că pre Fiul său cel unul-născut 'l a trimis Dumneșeu în lume, ca să viem printr'insul.

10. Intru aceasta este dragostea, nu că noi am iubit pre Dumneșeu, ci căci el ne a iubit pre noi, și a trimis pre Fiul său curățire pentru păcatele noastre.

11. Iubiților, dacă Dumneșeu așa ne a iubit pre noi, și noi datorî sîntem să iubim unul pre altul.

12. Pre Dumneșeu nimeni nici odinioară nu 'l a vădut. De iubim unul pre altul, Dumneșeu intru noi petrece, și dragostea lui desăvêrșit este intru noi.

13. Intru aceasta cunoaștem că petrecem intru dînsul, și el intru noi, că din Duhul său ne a dat noă.

14. Și noi am vădut și mărturisim că Tatăl a trimis pre Fiul Mântuitor lumii.

15. Ori-care mărturisește că Iisus este Fiul lui Dumneșeu, Dumneșeu intru acela petrece, și acela intru Dumneșeu.

16. Și noi am cunoscut și am cređut dragostea care are Dumneșeu spre noi. Dumneșeu dragoste este; și cela ce petrece intru dragoste intru Dumneșeu petrece, și Dumneșeu intru dînsul.

17. Intru aceasta s'a săvêrșit dragostea cunoi, ca îndrăznire să avem în đioa judecăței: pentru că precum el este, și noi sîntem în lumea aceasta.

18. Frică nu este intru dragoste: ci dragostea cea desăvêrșit scoate afară pre frică: că fri-

ca pedeapsă are. Iar cela ce se teme nu este deplin intru dragoste.

19. Noi iubim pre dînsul, că el înteu ne a iubit pre noi.

20. De va đice cineva, Iubesc pre Dumneșeu, iar pre fratele său urêște, minciunos este: că cela ce nu iubește pre fratele său pre care 'l a vădut, pre Dumneșeu pre care nu 'l a vădut cum poate să 'l iubească?

21. Și această poruncă avem de la dînsul, Ca cel ce iubește pre Dumneșeu să iubească și pre fratele său.

CAPITOLUL V.

Tot cel ce crede că Iisus este Hristos, din Dumneșeu este născut; și tot cel ce iubește pre cel ce a născut, iubește și pre cel ce s'a născut dintr'insul.

2. Intru aceasta cunoaștem că iubim pre fiul lui Dumneșeu, când iubim pre Dumneșeu, și poruncele lui păzim.

3. Că aceasta este dragostea lui Dumneșeu, ca poruncele lui să păzim: și poruncele lui grele nu sînt.

4. Căci tot cel născut din Dumneșeu biruește lumea: și aceasta este biruința care biruește lumea, credința noastră.

5. Cine este cel ce biruește lumea, fără numai cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumneșeu?

6. Acesta este care a venit prin apă și prin sânge, Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă și prin sânge. Și Duhul este

I. IOAN, V.

cel ce mărturisește, căci Duhul este adevărul.

7. Căci trei sunt cari mărturisesc în cer, Tatăl, Cuvântul, și Sfintul Duh; și acești trei una sunt.

8. Și trei sunt cari mărturisesc pe pământ, duhul, și apa, și sângele; și acești trei intru una sunt.

9. De primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu mai mare este; că aceasta este mărturia lui Dumnezeu care a mărturisit pentru Fiul său.

10. Cel ce crede intru Fiul lui Dumnezeu are mărturia intru sine: cel ce nu crede lui Dumnezeu minciunos l a făcut pe densus; pentru că n'a crezut la mărturia care a mărturisit Dumnezeu pentru Fiul său.

11. Și aceasta este mărturia, că viața veșnică ne a dat noastră Dumnezeu, și această viață intru Fiul lui este.

12. Cel ce are pre Fiul are viața; iar cel ce nu are pre Fiul lui Dumnezeu viața nu are.

13. Acestea am scris voă celor ce credeți intru numele Fiului lui Dumnezeu; ca să știți că viața veșnică aveți, și ca să credeți intru numele Fiului lui Dumnezeu.

14. Și aceasta este îndrăznirea care avem către densus, că de cerem ceva după voia lui, ne aude pre noi;

15. Și dacă știm că ne aude pre noi, ori-ce cerem, știm că vom avea cererile care cerem de la densus,

16. De va vedea cineva pre fratele său păcătuiind păcat nu spre moarte, să ceară, și va da lui viață celor ce păcătuesc nu spre moarte. Este păcat spre moarte: nu pentru acela ȳic ca să se roage.

17. Toată nedreptatea păcat este; și este păcat nu spre moarte.

18. Știm că tot cel născut din Dumnezeu nu păcătuesc; ci cel ce s'a născut din Dumnezeu se păzește pre sine însuși, și cel rău nu se atinge de el.

19. Știm că din Dumnezeu suntem, și lumea toată intru cel rău zace.

20. Și știm că Fiul lui Dumnezeu a venit, și ne a dat noastră pricepere, ca să cunoaștem pre cel adevărat, și suntem intru cel adevărat, intru Iisus Hristos Fiul lui. Acesta este Dumnezeu cel adevărat, și viața cea veșnică.

21. Fiilor, păziți-vă pre voi de idoli. Amin.

SFÎNTULUI APOSTOL IOAN

CEA SOBORNICEASCĂ A DOA.

CAPITOLUL I.

Bătrânul aleasei doamne și fiilor ei, pre cariî eû iubesc întru adevăr ; și nu numai eû, ci și toți cariî aû cunoscut adevărul :

2. Pentru adevărul care petrece întru noi, și cu noi va fi în veac.

3. Fie cu voi har, milă, și pace de la Dumnezeu Tatăl, și de la Domnul Iisus Hristos, Fiul Tatălui, întru adevăr și întru dragoste.

4. M'am bucurat foarte căci am aflat din fiil tîi umblând întru adevăr, precum am luat poruncă de la Tatăl.

5. Și acum te rog, doamnă, nu ca cum ași scrie ție poruncă nouă, ci care avem din început, ca să iubim unul pre altul.

6. Și aceasta este dragostea, ca să umblăm duple poruncele lui. Și aceasta este porunca, Precum ați audît dintru început, ca să umblați întru dînsa.

7. Pentru că mulți amăgitori

aû intrat în lume, cariî nu mărturisesc pre Iisus Hristos să fie venit cu trupul. Acesta este amăgitor și antihrist.

8. Păziți-vă pre voi înși-vă, ca să nu pierdem cele ce am lucrat, ci să luăm plată desăvârșit.

9. Tot cel ce calcă *porunca*, și nu rămâne întru învățatura lui Hristos, nu are pre Dumnezeu. Iar cel ce rămâne întru învățatura lui Hristos, acela și pre Tatăl și pre Fiul are.

10. Ori-cine va veni la voi, și nu va aduce învățatura aceasta, să nu 'l primiți în casă, și să nu 'l diceți lui. Bucură-te :

11. Că cel ce îl va dice lui, Bucură-te, se va face părtaș faptelor lui celor rele.

12. Multe avînd a vă scrie voă, nu am voit pre hârtie și cu cerneală : ci nădăjduesc că voi veni la voi, și gură cătră gură voi grăi, ca bucuria noastră să fie deplin.

13. Inchină-se ție fiil surorii tale celei alose. Amin.

SFÎNTULUI APOSTOL IOAN

CEA SOBORNICEASCĂ A TREIA.

CAPITOLUL I.

Bătrânul lui Gaie celui iubit, pre care cū iubesc întru adevăr.

2. Iubitule, pentru toate fac rugăciune ca să sporești și să fii sănătos, precum sporește sufletul tău.

3. Pentru că foarte m'am bucurat, după ce au venit frații și au mărturisit de adevărul tău, precum tu întru adevăr umbli.

4. Mai mare bucurie de cât aceasta nu am când aud că fiul mei umbli întru adevăr.

5. Iubitule, cu credință faci ori-ce lucrezi către frați, și către cel strein;

6. Carii au mărturisit de dragostea ta înaintea bisericii: pre carii bine vei face de îi vei petrece cu vrednicie lui Dumnezeu.

7. Că pentru numele lui au eșit, nimic luând de la Neamuri.

8. Noi dar, datorii suntem să primim pre unii ca aceștia, ca împreună lucrători să fim adevărului.

9. Am scris bisericii: ci Diotrefis, cel ce iubește să le fie lor căpetenie, nu ne primește pre noi.

10. Pentru aceasta, de voi veni, voi pomeni lui faptele care face, ocărindu-ne pre noi cu cuvinte rele: și neindestulat fiind cu acestea, nici însuși primește pre frați, și pre cel ce vor îi oprește, și din biserică îi scoate.

11. Iubitule, nu urma răului, ci binelui. Cea ce face bine din Dumnezeu este: iar cea ce face rău n'a vădit pre Dumnezeu.

12. Lui Dimitrie i s'a dat mărturie de către toți, și de către însuși adevărul, și noi încă mărturisim: și știți că mărturia noastră adevărată este.

13. Multe am avut a scrie, ci nu voesc cu cerneală și eu condeiul a 'ți scrie ție:

14. Ci nădăjduesc că fără de zăbavă te voi vedea, și gură către gură vom grăi. Pace ție. Închină-se ție prietenii. Spune închinăciune prietenilor pre nume. Amin.

SFÎNTULUI APOSTOL IUDA

CEA SOBORNICEASCĂ.

CAPITOLUL I.

Iuda, slugă a lui Iisus Hristos, și frate al lui Iacov, celor sfințiți întru Dumnezeu Tatăl, și de Iisus Hristos păziți și chemați :

2. Milă voă, și pace, și dragoste să se immulțescă.

3. Iubiților, toată nevoița făcând a serie voă de cea de obște mântuirea, nevoe am avut a vă serie voă, rugându-vă să stați vitejește pentru credința ceea ce odată s'a dat sfinților.

4. Căci au intrat oare-carii oameni, carii de de mult mai înainte au fost scriși spre această osindă, necredincioși, carii schimbă harul Dumnezeului nostru întru înviersunare, și pre cel unul Stăpânul Dumnezeu, și Domnul nostru Iisus Hristos tăgăduesc.

5. Iar voiți să vă aduc aminte, știind și voi aceasta odată, că Domnul după ce a scos pre norod din pământul Eghiptului, mai pre urmă pre cei ce nu au creșut 'i-a pierdut.

6. Și pre ingerii carii nu 'și au păzit dregătoria lor, ci 'și au lăsat lăcașul lor, spre judecata zilei celei mari, legăturilor celor vecnice subț intunerec îi ține.

7. Preeum Sodoma și Gomora, și cetățile cele d'imprejurul lor care întru același chip curviau, și umblău în urma altui trup, sunt puse înainte întru pildă, a focului celui vecnic muncă luând.

8. Asemenea și aceștia vise visând, trupul își spuroă, și domnia leapădă, și slavele hulesc.

9. Iar Mihail arhanghelul, când cu diavolul pricindu-se grăia pentru trupul lui Moisi, n'a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis, Certe-te pro tine Domnul.

10. Iar aceștia câte nu știu hulesc : și câte dupre fire, ca niște dobitoace necuventătoare știu, întru acelea se strică.

11. Vai lor ! că în calea lui Cain au umblat, și întru înșelăciunea lui Valaam prin mită s'au vărsat, și întru împotrivirea euvintelor lui Core au perit.

12. Aceștia sunt pete între dragostele voastre, împreună cu voi mănecând, fără de frică pre sine păscându-se ; nori *sunt* fără de apă, ce se poartă de venturi ; copaci tomnatici neroditori, de doă ori morți și desrădăcinați :

13. Valuri sălbatică de mare, spumegându'și rușinile lor ; stele

rătăcitoare, cărora negura întunerecului în veac se păzește.

14. Și a prorocit de aceștia și Enoh, cel al șaptelea de la Adam, zicând, Iată, va veni Domnul întru mil de sfinții săi,

15. Să facă judecată împotriva tuturilor, și să mustre pre toți necredincioșii lor de toate faptele păgânătății lor cu care au făcut fără de lege, și de toate *cuvintele* lor cele aspre care au grăit împotriva lui păcătoșii cel necredincioși.

16. Aceștia sunt oirtitorii, grăitorii de rău, cari umblă duple poftelor lor; și gurele lor grăesc cele cu semeție, mirându-se de fețe pentru vre-o dobândă.

17. Iar voi, iubitorilor, aduceți-vă aminte de cuvintele care s'au dic mai înainte de apostolii Domnului nostru, Iisus Hristos;

18. Căci au dis voă că în vremea de apoi vor fi batjocoritorii, cari umblă duple poftelor lor cele necurate.

19. Aceștia sunt cari se deose-

besc pre sine, trupești, neavând Duh.

20. Iar voi, iubitorilor, întru sfință credința voastră zidindu-vă, și întru Duhul Sfinț rugându-vă,

21. Pre voi singuri întru dragostea lui Dumnezeu vă păziți, așteptând mila Domnului nostru Iisus Hristos spre viața cea večnică.

22 Și pre unii să-i miluiți, luându-le sama :

23. Iar pre alții cu frică să-i mântuiți, răpindu-i din foc; urind și hațna cea de la trup spurcată.

24. Iar celui ce poate să vă păzească pre voi fără de păcat, și nespurcați și să vă pue înaintea slavei sale fără prihană întru bucurie,

25. Unuia înțeleptului Dumnezeu, Mântuitorului nostru, *fie slavă și mărire, stăpânire și putere, mai înainte de tot veacul și acum și întru toți vecii.* Amin.

APOCALIPSIS

A

SFÎNTULUI IOAN TEOLOGUL.

CAPITOLUL I.

Descoperirea lui Iisus Hristos, care Dumnezeu îi a dat lui,

ca să arăte robilor săi cele ce trebuie să fie degrab; și a arătat-o trimetându-o prin ingerul său robului său Ioan :

2. Care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu, și mărturisirea lui Iisus Hristos, și orî câte a vădūt.

3. Fericit este cel ce ceteste, și cel ce aud cuvintele proorocii acesteia, și păzesc cele scrise întru densa : că vremea aproape este.

4. IOAN celor șapte biserici care sînt în Asia ; Har voă și pace de la cel ce este, și cel ce era, și cel ce vine ; și de la cele șapte Duhuri care sînt înaintea scaunului lui ;

5. Și de la Iisus Hristos, marturul cel credincios, și cel întîi născut din morți, și stăpînul împăraților pămîntului. Care ne a iubit pre noi, și cu sîngele sîu ne a spălat de păcatele noastre,

6. Și ne a făcut împărați și preoți lui Dumnezeu și Tatălui sîu ; lui slava și puterea în vecii vecilor. Amin.

7. Iată, vine cu norii ; și 'l va vedea pre el tot ochiul, și cel ce 'l aî impuns : și vor plînge înaintea lui toate semînțiile pămîntului. Așa, Amin.

8. Eū sînt Alfa și Omega, începutul și sfîrșitul, dice Domnul, cel ce este, și cel ce era, și cel ce vine. A-tot-tîitorul.

9. Eū Ioan, cel ce sînt și frațele vostru, și părtaș întru necazul, și întru împărăția, și întru răbdarea lui Iisus Hristos, fost-am în ostrovul ce se cheamă Patmos, pentru cuvîntul lui Dumnezeu, și pentru mărturisirea lui Iisus Hristos.

10. Fost-am în Duh într'o di de Duminică, și am audit după mine glas mare ca de trimbiță.

11. Dicînd, Eū sînt Alfa și Omega, cel d'întîi și cel de pre urmă ; și, Ce veđi, scrie în carte, și o trimete celor șapte biserici ce sînt în Asia ; la Efes, și la Smirna, și la Pergam, și la Tiatira, și la Sardes, și la Filadelfia, și la Laodichia.

12. Și m'am întors să ved glasul care vorbia cu mine. Și întorcîndu-mă, am vădūt șapte sfeșnice de aur ;

13. Și în mijlocul celor șapte sfeșnice *pre unal* asemenea Fiului omului, îmbrăcat cu haină lungă, și încins pre la țite cu briu de aur.

14. Iar capul lui și părul *era* albe, ca lîna cea albă, cazăpada ; și ochii lui *era* ca para focului ;

15. Și picioarele lui asemenea cu arama de Livan, ca într'un cuptor fiind arse ; și glasul lui ca glas de ape multe.

16. Și avînd în mîlna sa cea dreaptă șapte stele ; și din gura lui sabie de amendoă părțile ascuțită eșind ; și fața lui *era* precum soarele luminează întru puterea sa.

17. Și dacă 'l am vădūt pre el, am cădūt la picioarele lui ca un mort. Și a pus mîlna sa cea dreaptă preste mine, dicînd mie, Nu te teme ; eū sînt cel d'întîi, și cel de pre urmă :

18. Și cel ce sînt viu, și am fost mort ; și, iată, sînt viu în vecii vecilor, Amin ; și am cheiele iadului și ale morței.

19. Serie cele ce ai vădūt, și

cele ce sînt, și cele ce vor să fie după acestea;

20. Taîna celor șapte stele care le ai vădut în dreapta mea, și cele șapte sfeșnice de aur. Cele șapte stele ingerii celor șapte biserici sînt: și cele șapte sfeșnice care le ai vădut șapte biserici sînt.

CAPITOLUL II.

Ingerul bisericii Efesului scrie: Acestea ȳice cel ce ține cele șapte stele în dreapta sa, care umblă în mijlocul celor șapte sfeșnice de aur;

2. Știu faptele tale, și osteneala ta, și răbdarea ta, și cum că nu poți suferi pre cel rău: și ai ispitit pre cei ce se ȳic pre sine apostoli, și nu sînt, și ai aflat pre ei minciunoși:

3. Și ai purtat, și ai răbdare, și pentru numele meu te ai ostentit, și nu ai incetat.

4. Ci am asupra ta *aceasta*, că dragostea ta cea d'intîiului o ai părăsit.

5. Drept aceea adu-ți aminte de unde ai cădut, și te pocăește, și fă faptele cele d'intîiului; iar de nu, vin la tine curînd, și voi mișca sfeșnicul tîu din locul sîu, de nu te vei pocăi.

6. Ci aceasta ai, că urîștii faptele Nicolaitenilor, care și eu le urîsc.

7. Cea ce are urechie, audă ce Duhul ȳice bisericelor: Celui ce va birui voi ȳu da lui să mănânce din pomul vieții, care

este în mijlocul raiului lui Dumnezeu.

8. Și ingerul bisericii Smirnenilor scrie: Acestea ȳice cel d'intîiului și cel de pre urmă, care a murit, și a înviat;

9. Știu faptele tale, și necazul, și sărăcicia, (oi bogat ești) și hula celor ce se ȳic pra sine Iudei și nu sînt, ci sinagogă a Satanei.

10. Nimic nu te teme de cele ce vei să pătimești: că iată, diavolul va să arunce *pre unii* dintru voi în temniță, ca să vă ispitii; și veți avea necaz în ȳece ȳile; fi credincios pînă la moarte, și voi ȳu da ție cununa vieții.

11. Cel ce are urechie, audă ce Duhul ȳice bisericelor: Cel ce biruește nu se va nedreptăți de moartea cea de a doa.

12. Și ingerul bisericii celei din Pergam scrie: Acestea ȳice cel ce are sabiea ascuțită de amîndoa părțile,

13. Știu faptele tale, și unde lăcuești, unde *este* scaunul Satanei: și țil numele meu, și n'ai lepădat credința mea în ȳilele în care *era* Antipa marțurul meu cel credincios, care s'a ucis la voi, unde lăcuește Satana.

14. Ci am asupra ta puține, că ai acolo pre cel ce țin învățătura lui Valaam, care învăța pre Valac să pue smînteală inaintea fiilor lui Israel, ca să mănânce de cele jertvite idolilor, și să curvească.

15. Așa ai și tu pre cel ce țin învățătura Nicolaitenilor, care eu o urîsc.

16. Pocăește-te; iar de nu, vin

ia tine curând, și voiți face cu ei răsboiū de asabie gurei melc.

17. Cel ce are urechie, audă ce Duhul dăce bisericelor: Celul ce biruește voiți da lui să mănânce din manna cea ascunsă, și voiți da lui piatră albă, și în piatră nume noū scris, care nimeni nu 'l știe fără numai cel ce 'l lea.

18. Și ingerului bisericei celei din Tiatira scrie: Acestea dăce Fiul lui Dumneđeū, cel ce are ochii săi ca para focului, și picioarele sale asemenea cu arama de Livan:

19. Știū faptele tale, și dragostea, și slujba, și credința, și răbdarea ta, și faptele tale; cele de pre urmă *sunt* mai multe de cât cele d'intăiū.

20. Ci am asupra ta puține, că lași pre mulțerea Ezavel, care se dăce pre sine proorocită, a învăța și a amăgi pre robii mei să curvească, și să mănânce cele jertvite idolilor.

21. Și am dat ei vreme ca să se pocăească de curviea sa, și nu s'a pocăit.

22. Iată, eū o pun pre ea în pat, și pre cel ce curvesc cu ea în necaz mare, de nu se vor pocăi de faptele lor.

23. Și pre fiii ei 'l voiți uoide cu moarte; și vor cunoaște toate bisericile că eū sunt cel ce cercărăunchii și inimile; și voiți da voă unuia fie-căruia dupre faptele voastre.

24. Iar voă dăc, și celor-l'alți din Tiatira, câți n'au învățatura aceasta, și carii n'au cunoscut a-

dincurile Satanei, precum dăc; nu voiți pune preste voi altă greutate.

25. Inșă ce aveți țineți până voiți veni.

26. Și celui ce biruește, și păzește până în sfârșit faptele mele, voiți da lui stăpânire preste neamuri:

27. Și le va păstori pre ele cu toig de fer; ca vasele de lut se vor zdrobi: precum și eū am luat de la Tatăl meū.

28. Și voiți da lui steaoa cea de dimineață.

29. Cel ce are urechie, audă ce Duhul dăce bisericelor.

CAPITOLUL III.

Singerului bisericei celei din Sardes scrie: Acestea dăce cel ce are cele șapte Duhuri ale lui Dumneđeū, și cele șapte stele; știū faptele tale, că ai nume că trăești, și ești mort.

2. Priveghiază, și întărește pre cele-l-alte care vreaū să moară: că n'am aflat faptele tale deplin înaintea lui Dumneđeū.

3. Drept'aceea, aduți aminte cum ai luat și ai audit, și ține, și te pocăește. Iar de nu vei priveghia, voiți veni asupra ta ca furul, și nu vei cunoaște în care ceas voiți veni asupra ta.

4. Ai puține numi și în Sardes care nu 'și au întinat hațenele lor; și vor umbla împreună eu mine în albe; că vrednicii sunt.

5. Cel ce biruește, acesta se va îmbrăca în hațne albe; și nu voiți

șterge numele lui din cartea vieții, și voiți mărturisii numele lui înaintea Părintelui meu, și înaintea îngerilor lui.

6. Cei ce are urechie, audă ce Duhul ține bisericilor.

7. Și îngerului bisericii celei din Filadelfia scrie: Acestea ține cel sfânt, cel adevărat, care are cheia lui David, cel ce deschide, și nimeni nu închide; și închide, și nimeni nu deschide;

8. Știți faptele tale: iată, am dat înaintea ta ușă deschisă, și nimeni nu poate să o închidă pre ea: că mică putere ai, și ai păzit cuvântul meu, și n'ai tăgăduit numele meu.

9. Iată, dau din sinagoga Satanei acelor ce se ține pre sine a fi iudei, și nu sunt, ci mint; iată, voiți face pre ei ca să vie și să se închine înaintea picioarelor tale, și vor cunoaște că te am iubit pre tine.

10. Pentru că ai păzit cuvântul răbdării mele, și eu te voiți păzi pre tine de ceasul ispitei, ce va să vie preste toată lumea, ca să ispitească pre cei ce lăcuiesc pre pământ.

11. Iată, vin curând: ține ce ai, ca nimeni să nu îți iee cununa ta.

12. Cel ce biruește îl voiți face pre el stălp în biserica Dumnezeului meu, și nu va eși afară mai mult: și voiți scrie preste el numele Dumnezeului meu, și numele cetății Dumnezeului meu, Ierusalimului celui nou, care se pogoară din cer de la Dumne-

șteul meu: și voiți scrie preste el numele meu cel nou.

13. Cel ce are urechie, audă ce Duhul ține bisericilor.

14. Și îngerului bisericii celei din Laodichia scrie: Acestea ține cel ce este Amin, mărturul cel credincios și adevărat, începutul zidirei lui Dumnezeu;

15. Știți faptele tale, că nici rece ești nici ferbinte: o de ai fi rece sau ferbinte!

16. Iar fiind că ești cald, și nici ferbinte nici rece, te voiți bori din gura mea.

17. Că dicit, Bogat sunt, și m'am îmbogățit, și de nimic nu am lipsă; și nu știi că tu ești ticălos, și mișel, și sărac, și orb, și gol:

18. Sfătuescu-te să cumperi de la mine aur lămurit din foc, ca să te îmbogățești; și hațne albe, ca să te îmbraci, și să nu se arăte rușinea goliciunii tale; și cu collarion unge ochii tăi, ca să vezi.

19. Eu ori pre câți iubesc îi mustru și îi cert: rivnește dar și te pocăește.

20. Iată, stați la ușă, și bat: de va auzi cineva glasul meu, și va deschide ușa, voiți intra la el, și voiți cina cu el, și el cu mine.

21. Celui ce biruește voiți da lui să șadă cu mine pre scaunul meu, precum și eu am biruit, și am ședut cu Tatăl meu pre scaunul lui.

22. Cel ce are urechie, audă. ce Duhul ține bisericilor.

CAPITOLUL IV.

După acestea am văzut, și iată, ușă deschisă în cer: și glasul cel d'înteu care 'l am auzit ca de trimbiță, ce vorbia cu mine, zicând, Sue-te aici, și voiți arăta ție cele ce trebuie să fie după acestea.

2. Și îndată am fost în Duh: și, iată, scaun era pus în cer, și preste scaunul cel ce ședea.

3. Și cel ce ședea la vedere era asemenea pietrei de aspis și de sardin: și curcubeu era împrejurul scaunului asemenea la vedere smaragdului.

4. Și împrejurul scaunului era doă-deci și patru de scaune; și pre scaune am văzut doă-deci și patru de bătrâni ședând, îmbrăcați cu haine albe; și aveau pre capetele lor curuni de aur.

5. Și din scaun es fulgere și tunete și glasuri: și era șapte făclii de foc ardând înaintea scaunului, care sunt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu.

6. Și înaintea scaunului era o mare de sticlă asemenea cu cristalul: și în mijlocul scaunului, și împrejurul scaunului, era patru viețuitori plini de ochi din 'nainte și din 'apoi.

7. Și viețuitorul cel d'înteu era asemenea leului, și al doilea viețuitor asemenea vițelului, și al treilea viețuitor avea față ca de om, și al patrulea viețuitor era asemenea vulturului ce zboară.

8. Și cei patru viețuitori unul fie-care aveau câte șese aripi im-

prejur; și în lăuntru era plin de ochi: și odihnă nu au ziua și noaptea, zicând, Sfint, sfint, sfint, Domnul Dumnezeu A-tot-țitorul, cel ce era, și cel ce este, și cel ce vine.

9. Și când vor da viețuitorii aceștia slavă și cinste și mulțumită celui ce șede pre scaun, celui ce este viu în vecii vecilor,

10. Vor cădea cei doă-deci și patru de bătrâni înaintea celui ce șede pre scaun, și se vor închina celui ce este viu în vecii vecilor, și vor pune cununele lor înaintea scaunului, zicând,

11. Vrednic ești, Doamne, a lua slava și cinstea și puterea: că tu ai zidit toate, și pentru voia ta sunt și s'au zidit.

CAPITOLUL V.

Si am văzut în dreapta celui ce ședea pre scaun carte scrisă din lăuntru și din afară, pecetluită cu șapte peceti.

2. Și am văzut pre un inger tare strigând cu glas mare, Cine este vrednic a deschide cartea, și a deslega pecetele ei?

3. Și nimeni nu putea în cer, nici pre pământ, nici sub pământ, a deschide cartea, nici a o vedea pre ea.

4. Și eu plângeam mult, că nimeni nu s'a aflat vrednic a deschide și a ceti cartea, nici a o vedea pre ea.

5. Și unul din bătrâni dice mie, Nu plânge: iată, a biruit Leul cel din seminția lui Iuda, Rădăcina lui David, ca să deschidă

cartea, și să deslege cele șapte peceți ale ei.

6. Și am vădut, și iată, în mijlocul scaunului, și al celor patru viețuitori, și în mijlocul bătrânilor, un Miel stând ca cum ar fi fost junghiat, având coarne șapte și ochi șapte, care sânt cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu trimese în tot pământul.

7. Și a venit și a luat cartea din dreapta celui ce ședea pe scaun.

8. Și când a luat cartea cel patru viețuitori, și cel douăzeci și patru de bătrâni au cădut înaintea Mielului, având fiecare a-lăute, și năstrăpi de aur pline de tămieri, care sânt rugăciunile sfinților.

9. Și cântă cântare nouă, dicând, Vrednic ești să ieși cartea și să deschizi pecețile ei: că te ai junghiat, și ne ai răscumpărat pre noi lui Dumnezeu cu sângele tău din toată seminția, și limba, și norodul, și neamul;

10. Și ne ai făcut pre noi Dumnezeului nostru împărați și preoți: și vom împărăți pre pământ.

11. Și am vădut, și am audit glas de îngeri mulți împrejurul scaunului și a viețuitorilor și a bătrânilor: și era numărul lor milioane de milioane, și miș de miș;

12. Dicând cu glas mare, Vrednic este Mielul care s'a junghiat ca să iee puterea, și bogăția, și înțelepciunea, și tăria, și cinstea, și slava, și buna cuvântare.

13. Și toată făptura care este în cer, și pre pământ, și subt pământ, și cele ce sânt în mare, și cele ce sânt într'însele toate,

am audit dicând, Celul ce ședea pre scaun și Mielului fie bună cuvântarea și cinstea și slava și puterea, în vecii vecilor.

14. Și cel patru viețuitori diceau, Amin. Și cel douăzeci și patru de bătrâni au cădut și s'au închinat celui viu în vecii vecilor.

CAPITOLUL VI.

Și am vădut când a deschis Mielul una din cele șapte peceți și am audit pre unul din cei patru viețuitori dicând ou glas de tunet, Vino și veți.

2. Și am vădut, și iată un cal alb: și cel ce ședea pre el avea arc; și s'a dat lui cunună: și a eșit biruind, și ca să biruească.

3. Și când a deschis a doua pecete, am audit pre al doilea viețuitor dicând, Vino și veți.

4. Și a eșit alt cal, roș: și celul ce ședea pre el s'a dat lui să iee pacea de pre pământ, și ca unul pre altul să se junghie: și s'a dat lui sabie mare.

5. Și când a deschis pecetea a treia, am audit pre viețuitorul al treilea dicând, Vino și veți. Și am vădut, și iată un cal negru; și cel ce ședea pre el avea cumpănă în mâna sa.

6. Și am audit glas în mijlocul celor patru viețuitori dicând, Un hinic de grâu într'un dinar, și trei hiniol de orz într'un dinar; și unul de lemn și vinul să nu vătămi.

7. Și când a deschis pecetea a patra, am audit glasul viețu-

torului celui al patrulea zicând, Vino și vezi.

8. Și am văzut, și iată un cal galben: și celui ce ședea pre el îi era numele Moartea, și ladul urma-cu el. Și s'a dat lor putere ca să omoare preste a patra parte a pământului, cu sabie, și cu foamete, și cu moarte, și de fiarele pământului.

9. Și când a deschis a cincia pecete, am văzut subț jertvelnic sufletele celor junghiați pentru cuvântul lui Dumnezeu, și pentru mărturisirea care aveau:

10. Și strigau cu glas mare, zicând, Până când, Stăpânul cel sfânt și adevărat, nu judeci și nu răsună sângele nostru de la cel ce lăcușește pre pământ?

11. Și sicăruia li s'a dat veșminte albe; și li s'a dăș lor, ca să se odihnească încă puțină vreme, până ce se vor împlini și cel d'împreună robii cu ei și frații lor, carii vor să se omoare ca și el.

12. Și am văzut când a deschis pecetea a șesea, iată, cutremur mare s'a făcut; și soarele s'a făcut negru ca un sac de pâr, și luna s'a făcut ca sângele;

13. Și stelele cerului au cădut pre pământ, precum smochinul leapadă smochinele cele crude ale lui, când se clătește de vânt mare.

14. Și cerul s'a osebit ca o carte invăbindu-se: și tot muntele și ostrovul din locurile lor s'au mișcat.

15. Și împărații pământului, și domnii, și bogații, și căpitanii,

și cel puternicii, și tot cel rob, și cel slobod, s'au ascuns în peșteri și în pietrele munților;

16. Și dic munților și pietrelor, Cădeți preste noi, și ne ascundeți pre noi de cătră fața celui ce șede pre scaun, și de mânia Mielului.

17. Că a venit ziua cea mare a mîniei; și cine va putea să stea?

CAPITOLUL VII.

Și după acestea am văzut patru îngeri stând în cele patru unghiuri ale pământului, fiind cele patru vinturi ale pământului, ca să nu sulevintul pre pământ, nici preste mare, nici preste tot copacul.

2. Și am văzut alt inger suindu-se de la răsăritul soarelui, având pecetea lui Dumnezeu celui viu: și a strigat cu glas mare celor patru îngeri, cărora li s'a dat să vatăme pământul și marea,

3. Zicând, Nu vatămați pământul, nici marea, nici copacii, până ce vom pecetui pre robii Dumnezeului nostru preste frunțile lor.

4. Și am auzit numărul celor pecetluiți: o sută patru-zeci și patru de mii pecetluiți din toată seminția fiilor lui Israel.

5. Din seminția lui Iuda douăspre-zece mii pecetluiți. Din seminția lui Rubin douăspre-zece mii pecetluiți. Din seminția lui Gad douăspre-zece mii pecetluiți.

6. Din seminția lui Asir două-

spre-dece miș pecetluiți. Din seminția lui Neftalim doă-spre-dece miș pecetluiți. Din seminția lui Manasi doă-spre-dece miș pecetluiți.

7. Din seminția lui Simeon doă-spre-dece miș pecetluiți. Din seminția lui Levi doă-spre-dece miș pecetluiți. Din seminția lui Isahar doă-spre-dece miș pecetluiți.

8. Din seminția lui Zavelon doă-spre-dece miș pecetluiți. Din seminția lui Iosif doă-spre-dece miș pecetluiți. Din seminția lui Veniamin doă-spre-dece miș pecetluiți.

9. După acestea am vădută, și iată, gloată multă, pre care să o numere nimeni nu putea, din tot neamul, și semințiile, și no-
roadele, și limbele, stând înaintea scaunului, și înaintea Mielului, îmbrăcați în veșminte albe, și finici în mâinele lor;

10. Și strigău cu glas mare, dîcînd, Mântuirea Dumneđeului nostru celui ce șede pre scaun, și Mielului.

11. Și toți ingerii stău împrejurul scaunului, și a bătrănilor și a celor patru viețuitori, și aũ cădută înaintea scaunului pre fețele lor, și s'aũ închinat lui Dumneđu,

12. Dîcînd, Amin: Bună cuvîntarea, și slava, și înțelepciunea, și mulțumita, și cinstea, și puterea, și tîrîea, *He* Dumneđuului nostru în vecii vecilor. Amin.

13. Și a răspuns unul din cei bătrăni, dîcîndu'mi mie, Aceș-

tia carii sînt îmbrăcați cu veșminte cele albe cine sînt? și de unde aũ venit?

14. Și am dîs lui, Doamne, tu știi. Și 'mi a dîs mie, Aceștia sînt cei ce vin din necazul cel mare, și 'și aũ spălat veșmintele lor, și 'și aũ albit veșmintele lor în sângele Mielului.

15. Pentru aceasta sînt înaintea scaunului lui Dumneđu, și slujesc lui dîoa și noaptea în biserica lui; și cel ce șede pre scaun se va sălăslui preste ei.

16. Nu vor flămânda mai mult, nici vor însetoșa mai mult; nici va mai cădea preste ei soarele, nici tot zăduful.

17. Că Mielul cel din mijlocul scaunului va paște pre ei, și îi va povățui pre ei la izvoare de ape vii; și va șterge Dumneđu toată lacrăma de la ochii lor.

CAPITOLUL VIII.

Și cînd a deschis pecetea a șeptea, s'a făcut tăcere în cerca la o jumătate de ceas.

2. Și am vădută pre cel șeptele ingeri carii stău înaintea lui Dumneđu; și li s'a dat lor șapte trimbițe.

3. Și alt inger a venit și a stătută la jertvelnic, avînd cădelniță de aur; și i s'a dat lui tîmăi multe, ca să le dea cu rugăciunile tutulor sfinților preste jertvelnicul cel de aur care este înaintea scaunului.

4. Și s'a suit fumul tîmăilor, cu rugăciunile sfinților, din mîina

ingerului înaintea lui Dumnezeu.

5. Și a luat ingerul cădelnița, și o a umplut din focul jertvelnicului, și o a aruncat pre pământ: și s'a făcut glasuri, și tunete, și fulgere, și cutremur.

6. Și cei șapte ingeri, cari aveau cele șapte trimbițe, s'a unit ca să trimbițeze.

7. Și ingerul cel d'intîiu a trimbițat, și s'a făcut grindină și foc amestecat cu sânge, și s'a aruncat pre pământ: și a treia parte din copaci a ars, și toată iarba verde a ars.

8. Și al doilea inger a trimbițat, și ca un munte mare ardînd cu foc s'a aruncat în mare: și a treia parte din mare s'a făcut sânge;

9. Și a murit a treia parte din zidiri în mare, care aveau suflete; și a treia parte din corăbii s'a stricat.

10. Și al treilea inger a trimbițat, și a cădut din cer o stea mare, ardînd ca o făclie, și a cădut preste a treia parte din riuri, și preste izvoarele apelor;

11. Și numele stelei se dice Pelin: și s'a făcut a treia parte din ape ca pelinul; și mulți din oameni au murit de ape, că se făcuseră amare.

12. Și al patrulea inger a trimbițat, și s'a rănit a treia parte a soarelui, și a treia parte a lunii, și a treia parte a stelelor; așa că s'a întunecat a treia parte a lor, și ziua să nu lumineze a treia parte a ei, și noaptea asijderea.

13. Și am vădut, și am audit pre un inger sburînd în mijlocul cerului, dicînd cu glas mare. Vai, vai, vai, celor ce lăcuste pre pământ, de cele-lalte glasuri de trimbiță ale celor trei ingeri, cari vor să trimbițeze.

CAPITOLUL IX.

Și al cincilea inger a trimbițat, și am vădut o stea din cer cădînd pre pământ: și s'a dat lui cheia fântanei adinului.

2. Și a deschis fântana adinului; și s'a suit fum din fântână, ca fumul unui cuptor mare; și s'a întunecat soarele și văzduhul de fumul fântanei.

3. Și din fum au eșit lăcuste pre pământ: și li s'a dat lor putere, precum au putere scorpiele pământului.

4. Și s'a dis lor să nu vatăme iarba pământului, nici toată verdeața, nici tot copacul; fără numai pre oamenii cari nu au pecetea lui Dumnezeu pre frunțile lor.

5. Și li s'a dat lor ca să nu îi omoare pre ei, ci ca să se chinuească luni cinci: și chinul lor era ca chinul scorpiei, când loveste pre om.

6. Și în zilele acelea vor căuta oamenii moartea, și nu o vor afla: și vor pofti să moară, și moartea va fugi de la ei.

7. Și asemănările lăcustelor erau asemenea cailor celor gătîți spre război; și pre capetele lor erau ca niște cununii asemenea

aurului, și fețele lor, ca fețele oamenilor.

8. Și aveați păr ca părul mușterilor, și dinții lor erau ca al teilor.

9. Și aveați zale, ca zalele cele de fier; și sunetul aripelor lor era ca sunetul de cară, cu mulți cai care aleargă la rășhoiți.

10. Și au coade asemenea scorpiilor, și bolduri erau în coadele lor: și puterea lor era a vătăma pre oamenii lui cinci.

11. Și au preste ele împărat; pre ingerul adinoului, numele lui Evrește este Avradon, iar în limba Ellinească are nume Apoidion.

12. Un vaiu a trecut: iată, mai vin încă două vaiuri după acestea.

13. Și al șeselea inger a trimbițat, și am auzit un glas din cele patru cornuri ale jertvelnicului celui de aur, care este înaintea lui Dumnezeu.

14. Dicând ingerului al șeselea, care avea trimbiță, Desleagă pre cei patru ingeri legați la riul cel mare Eufratul.

15. Și s'au deslegat cei patru ingeri caril erau gătiți spre ceasul, și ziua, și luna, și anul, ca să omoare a treia parte din oamant.

16. Și numărul oștilor călărimel era două milioane de milioane; și am auzit numărul lor.

17. Și așa am vădut caii în videnie, și pre cei ce seadeau pre ei având zale de foc, și de iachint, și de piatră pucioasă: și capetele cailor erau ca capetele

leilor; și din gurele lor esiau foc și fum și piatră pucioasă.

18. De acestea trei bătăi s'a omorit a treia parte din oamant; de foc, și de fum, și de piatră pucioasă ce esiau din gurele lor.

19. Că puterea lor în gura lor este, și în coadele lor: că coadele lor sunt asemenea șerpilor, având capete, și cu acestea vătămă.

20. Și cei-l-alți oameni, cari n'au murit de rănele acestea, nu s'au pocăit de faptele mâinilor lor, ca să nu se închine dracilor, și idolilor celor de aur, și de argint, și de aramă, și de piatră, și de lemn: care nici a vedea pot, nici a auzi, nici a umbla:

21. Și nu s'au pocăit de uciderele lor, nici de fermecătoriile lor, nici de curvea lor, nici de furtisagurile lor.

CAPITOLUL X.

Și am vădut alt inger tare porogorindu-se din cer, îmbrăcat cu nor; și curcubeu era pre capul lui, și fața lui ca soarele, și picioarele lui ca stâlpi de foc:

2. Și avea în mâna sa cârtică deschisă: și a pus piciorul lui cel drept pre mare, iar cel stâng pre pământ.

3. Și a strigat cu glas mare, precum răcneste leul: și când a strigat, au grăit cele șapte tunete glasurile lor.

4. Și când au grăit cele șapte tunete glasurile lor, vream să scriu: și am auzit glas din cer dicând mie, Pecetlueste cele ce

aū grăit cele șapte tuncete, și a-
cestea nu le scrie.

5. Și ingerul pre care 'l am
vădut stând pre mare și pre pă-
mēt, și a rēdicat mălna sa spre
cer,

6. Și s'a jurat pre cel ce este
viū în vecii vecilor, care a zidit
cerul și cele ce sūnt într'insul,
și pământul și cele ce sūnt in-
tr'insul, și marea, și cele ce sūnt
intr'insa, că vreme mai mult nu
va fi:

7. Ci in dīlele glasului ingeru-
lui al șeptelea, când va vrea să
trimbițeze, se va săvērși talna
lui Dumneḃeū, precum bine a
vestit robilor sēi proorocilor.

8. Și glasul care 'l am aūdit
din cer iarăși a vorbit cu mine,
și a ḃis, Mergī de iea cārticica
cea dechisă în mălna ingerului
ce stă pre mare și pre pământ.

9. Și m'am dus la inger, și am
ḃis lui, Dă'mī mie cārticica. Și
'mī a ḃis, Iea-o și o mănāncă
pre ea; și va amāri pāntecete tēu,
iar in gura ta va fi dulce ca
mierea.

10. Și am luat cārticica din
mālna ingerului, și o am māncat
pre ea; și era in gura mea dulce
ca mierea; și după ce o am mān-
cat, s'a amārit pāntecetele meū.

11. Și imī ḃice mic, Trebuie tu
iarăși să proorocești la noroade,
și la neamuri, și la limbi, și la
impārați mulți.

CAPITOLUL XI.

Și mi sa dat mie trestie aseme-
nea unui toiag: și a stătut

ingerul, ḃicēnd, Scoală-te, și mă-
soară biserica lui Dumneḃeū, și
jertvelnicul, și pre cel ce se in-
chină intr'insa.

2. Și curtea cea din afară de
biserică o scoate afară, și să nu
o măsoari pre ea; că s'a dat Nea-
murilor: și cetatea cea sfintă o
vor călca patru-ḃeci și doă de
luni.

3. Și voiū da *putere* celor doi
marturi ai meī, și vor prooroci
ḃile o mie doă sute-șese-ḃeci, im-
brăcați cu saci.

4. Aceștia sūnt cei doi maslini,
și cele doă sfeșnice care staū ina-
intea Dumneḃeului pământului.

5. Și de va vrea cineva să'ī
vatāme pre ei, foc ese din gura
lor, și mistuește pre vrājmașii
lor: și de va vrea cineva să'ī va-
tāme pre ei, așa trebuie acela să
se omoare.

6. Aceștia aū *putere* a inchi-
de cerul ca să nu ploae ploaie in ḃi-
lele proorociei lor: și *putere* aū
preste ape a le întoarce in sânge,
și a bate pământul cu toată rana,
orī de câte orī vor voi.

7. Și dacā vor stērși mărturica
lor, fiara care se sue din adinc
va face rēboiū cu ei, și īi va
birui pre ei, și īi va omori pre ei.

8. Și trupurile cele căḃute ale
lor vor zācea in ulița cetātei ce-
lei mari, care duhovnicește se
chieamă Sodoma și Eghipet, unde
și Domnul nostru s'a răstignit.

9. Și vor vedea din noroade
și din seminți și din limbi și din
neamuri trupurile cele moarte ale
lor ḃile trei și jumătate, și tru-

purile cele moarte ale lor nu vor lăsa să le pue în morminturi.

10. Și cei ce lăcuiesc pe pământ se vor bucura de ei, și se vor veseli, și vor trimete daruri unul altuia; că acești doi prooroci au chinuit pe cei ce lăcuiesc pe pământ.

11. Și după acele trei zile și jumătate Duh de viață de la Dumnezeu a intrat întru ei, și au stătut pe picioarele lor; și frică mare a cădut preste cei ce îi vedeau pre ei.

12. Și au auzit glas mare din cer dicând lor, Suiți-vă aici. Și s'au suit în cer pre nor; și i'au vădut pre ei vrăjmașii lor.

13. Și întru acel ceas s'a făcut cutremur mare, și a cădut a decea parte din cetate, și s'a omorît întru acel cutremur nume de oameni șapte miș; și cei-l'alți s'au înfricoșat, și au dat slavă Dumnezeului cerului.

14. Al doilea vaiū a trecut; al treilea vaiū iată vine degrab.

15. Și al șeptelea inger a trimbițat; și saū făcut glasuri mari în cer, dicând, Făcutu-s'au împărățiile lumii ale Domnului nostru, și ale Hristosului lui; și va împărăți în vecii vecilor.

16. Și cei două-șeci și patru de bătrâni, cari înaintea lui Dumnezeu șed pre scaunele lor, au cădut pre fețele lor, și s'au închinat lui Dumnezeu.

17. Dicând, Mulțumim ție, Doamne, Dumnezeule A-tot-țiitorule, cel ce ești, și cel ce erai, și cel ce vii; că ai luat puterea ta cea tare, și ai împărățit.

18. Și neamurile s'au mâniat, și a venit mâniea ta, și vremea celor morți, ca să se judece, și să dai plată robilor tăi proorocilor, și sfinților, și celor ce se tem de numele tău, celor mici și celor mari; și să strici pre cei ce strică pământul.

19. Și s'a deschis biserica lui Dumnezeu în cer, și s'a vădut siorul legii lui în biserica lui; și s'au făcut fulgeri, și glasuri, și tunete, și cutremur, și grindină mare.

CAPITOLUL XII.

Semn mare s'a vădut în cer; și mulere îmbrăcată cu soarele, și luna subt picioarele ei, și pre capul ei cunună din două-spre-dece stele:

2. Și având în pântec striga, chinându-se și muncindu-se să nască.

3. Și s'a vădut alt semn în cer; și iată un bălaur mare roș, având capete șapte și coarne de ce, și pre capetele lui șapte cununii.

4. Și coada lui trăgea a treia parte din stelele cerului, și le a aruncat pre ele pre pământ; și bălaurul a stătut înaintea mulerei celei ce vrea să nască, ca când va naște, pre fiul ei să l mănânce.

5. Și a născut fiu parte bărbătească, care va să pască toate neamurile cu tolag de fer; și s'a răpit fiul ei la Dumnezeu, și la scaunul lui.

6. Și mulerea a fugit în pustie, unde are loc gătit de la Dumnezeu, ca acolo să o hră-

nească pre ea zile o mie două sute șese-deci.

7. Și s'a făcut război în cer: Mihail și îngerii lui au dat război cu bălaurul; și bălaurul a dat război și îngerii lui.

8. Și nu au biruit; nici loc s'a aflat lor mai mult în cer.

9. Și s'a aruncat bălaurul cel mare, șerpele cel vechi, care se cheamă Diavolul, și Satana, cel ce înșală toată lumea: s'a aruncat pre pământ, și îngerii lui cu el s'au aruncat.

10. Și am auzit glas mare în cer zicând, Acum s'a făcut mântuirea, și puterea, și împărăția Dumnezeului nostru, și puterea Hristosului lui: că s'a aruncat pîrătorul fraților noștri, cel ce pîria pre ei înaintea Dumnezeului nostru ziua și noaptea.

11. Și ei l'au biruit pre el pentru sângele Mielului, și pentru cuvîntul mărturiei lor; și nu și-au iubit sufletele lor până la moarte.

12. Pentru aceasta, bucurați-vă, cerurile, și cei ce locuiesc întru inele. Vai celor ce locuiesc pământul și marea! că s'a pogorit diavolul la voi, avînd mînie mare, știind că puțină vreme are.

13. Și când a vădut bălaurul că s'a aruncat pre pământ, a gonit pre mulțea care a născut parte bărbătească.

14. Și mulțea s'au dat două aripi de vultur mare, ca să zboare în pustie la locul său, unde se hrănește acolo vreme, și vremi, și jumătate de vreme, de către fața șerpelui.

15. Și a slobođit șerpele după mulere din gura sa apă ca un riu, ca să o ducă riul pre ea.

16. Și a ajutat pământul mulței, și și-a deschis pământul gura sa, și a înghițit riul care l'a slobođit bălaurul din gura sa.

17. Și s'a mîniat bălaurul pre mulere, și s'a dus să facă război cu ceilalți din seminția ei, cărui păzesc porunca lui Dumnezeu, și au mărturiea lui Iisus Hristos.

CAPITOLUL XIII

Și am stătut pre năsipul mării, și am vădut suindu-se din mare o fiară, care avea capete șapte și coarne deșe, și preste coarnele ei deșe steme, și preste capetele ei nume de hulă.

2. Și fiara care o am vădut era asemenea pardosului, și picioarele ei ca și ale ursului, și gura ei ca gura leului: și l'a dat ei bălaurul puterea sa, și scaunul său, și stăpînire mare.

3. Și am vădut unul din capetele ei ca cum ar fi junghiat spre moarte; și rîna morții ei s'a vindecat: și s'a mirat tot pământul din 'napoia fiarei.

4. Și s'au închinat bălaurului celui ce a dat putere fiarei: și s'au închinat fiarei, zicînd, Cine este asemenea fiarei? cine poate să se bată cu ea?

5. Și s'a dat ei gură care grăia mar și hule; și s'a dat ei stăpînire să facă război lunii patru-deci și două.

6. Și și-a deschis gura sa spre

hulă asupra lui Dumnezeu, ca să hulească numele lui, și cortul lui, și pre cei ce lăcuiesc în cer.

7. Și s'a dat ei să facă război cu sfinții, și să-l biruească pre ei: și s'a dat ei stăpânire preste toată seminția, și limba, și neamul.

8. Și se vor închina ei toți cei ce lăcuiesc pre pământ, ale căror numi nu sânt scrise în cartea vieții Mielului celui junghiat de la întemeierea lumii.

9. De are cineva urechie, audă.

10. De adună cineva robie, în robie merge: de va ucide cineva cu sabia, trebuie și el de sabie să se ucidă. Aiol este răbdarea și credința sfinților.

11. Și am vădut altă fiară suindu-se de pre pământ; și avea două coarne asemenea mielului, și grăia ca un bălaur.

12. Și toată stăpânirea fiarei celei d'înteu o face înaintea ei, și face pământul și pre cei ce lăcuiesc într'insul ca să se închine fiarei celei d'înteu, a cărei rana cea de moarte s'a vindecat.

13. Și face semne mari, ca și foc să facă să se pogoare din cer pre pământ înaintea oamenilor,

14. Și înșală pre cei ce lăcuiesc pre pământ pentru semnele care i s'au dat ei să facă înaintea fiarei; dicând celor ce lăcuiesc pre pământ, să facă chip fiarei care are rana sabiei, și a trăit.

15. Și s'a dat ei a da duh chipului fiarei, ca să și grăească chipul fiarei, și să facă ca câți nu se vor închina chipului fiarei să se omoare.

16. Și faco pre toți, pre cei mici și pre cei mari, și pre cei bogăți și pre cei săraci, și pre cei sloboși și pre cei robi, ca să le dea lor semn preste mâna lor cea dreaptă, sau preste frunțile lor.

17. Și ca nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, fără numai cel ce are semnul, sau numele fiarei, sau numărul numelui ei.

18. Aiol este înțelepciunea. Cel ce are minte socotească numărul fiarei: că număr de om este, și numărul ei este, șese sute șesezeci și șese.

CAPITOLUL XIV.

Și am vădut, și iată, un Miel stând pre muntele Sionului, și cu el o sută patruzeci și patru de mii, cari avea numele Tatălui lui scris pre frunțile lor.

2. Și am audit glas din cer, ca un glas de ape multe, și ca un glas de tunet mare: și glas am audit de alături dicând cu alăutele lor:

3. Și cântă ca o cântare nouă înaintea scaunului, și înaintea celor patru viețuitorilor, și a bătrânilor: și nimeni nu putea învăța cântarea, fără numai cele o sută patruzeci și patru de mii, cei cumpărați de pre pământ.

4. Aceștia sânt cari cu mulțor nu s'au întinat; că sânt verguri. Aceștia sânt cari merg după Miel ori unde se va duce. Aceștia sânt cumpărați

din oameni, pîrgă lui Dumnezeu și Mielului.

5. Și în gura lor nu s'a aflat vicleșug: că nevinovați sînt înaintea scaunului lui Dumnezeu.

6. Și am văzut alt inger sburând în mijlocul cerului, avînd evanghelie veșnică ca să binevestească celor ce lăcuiesc pe pămînt, și la tot neamul, și seminția, și limba, și norodul.

7. Dîcînd cu glas mare, Temeti-vă de Dumnezeu, și dați lui slavă; că a venit ceasul judecării lui: și vă închinați celui ce a făcut cerul, și pămîntul, și marea, și izvoarele apelor.

8. Și alt inger a urmat, dîcînd. A căzut, a căzut Vavilonul, cetatea cea mare, că din vinul mîniei curviei ei a adăpat toate neamurile.

9. Și al treilea inger a urmat lor, dîcînd cu glas mare, Ori cine se închină fiarei și chipul ei, și iea semnul ei pre fruntea sa, sau pre mîna sa,

10. Și acesta va bea din vinul mîniei lui Dumnezeu, cel dres neamestecat în paharul mîniei lui; și se va chinui cu foc și cu piatră pucioasă înaintea sfinților ingeri, și înaintea Mielului:

11. Și fumul chinului lor în vecii vecilor se sue: și nu aū odihnă ziua și noaptea, cei ce se închină fiarei și chipului ei, și cel ce iea semnul numelui ei.

12. Aici este răbdarea sfinților: aici sînt cei ce păzesc poruncele lui Dumnezeu, și credința lui Iisus.

13. Și am auzit glas din cer dîcînd mie, Scrie, Fericiți cei morți, cari în Domnul mor de acum: Așa, dice Duhul, ca să se odihnească de ostenelele lor; iar faptele lor vor urma cu ei.

14. Și am văzut, și iată nor alb, și cel ce ședea pre nor asemenea cu Fiul omului, avînd în capul lui cunună de aur, și în mîna lui secere ascuțită.

15. Și alt inger a eșit din biserică, strigînd cu mare glas celui ce ședea pre nor, Aruncă secerea ta, și seceră: că 'Ńi a venit ție ceasul de a seceră; că s'a uscat secerișul pămîntului;

16. Și a aruncat cel ce ședea pre nor seceră sa pre pămînt; și s'a secerat pămîntul.

17. Și alt inger a eșit din biserică cea din cer, avînd și el seceră ascuțită.

18. Și alt inger a eșit din jertvelnic, avînd stăpînire prestc foc; și a strigat cu glas mare celui ce avea seceră cea ascuțită, dîcînd, Aruncă seceră ta cea ascuțită, și culege strugurii viei pămîntului; că s'aū copt strugurii ei.

19. Și a aruncat ingerul seceră lui pre pămînt, și a cules viea pămîntului, și o a pus în teascul cel mare al mîniei lui Dumnezeu.

20. Și s'a călcat teascul afară de cetate, și a eșit sînge din tease, până la friele cailor, de o mie și șese-sute de stadii.

CAPITOLUL XV.

Și am vădut alt semn în cer, și mare și minunat, șapte îngeri având șapte rane cele de apoi; că întru acelea s'a săvârșit mânia lui Dumnezeu.

2. Și am vădut ca o mare de steclă amestecată cu foc: și pre cei ce biruiau din fiară, și din chipul ei, și din semnul ei, și din numărul numelui ei, stând pre marea cea de steclă, având alăute ale lui Dumnezeu.

3. Și cântă cântarea lui Moisi robului lui Dumnezeu, și cântarea Mielului, dicend, Mar! și minunate *sunt* lucrurile tale, Doamne, Dumnezeule A-tot-țitorule; drepte și adevărate *sunt* căile tale, Impărate al sfinților.

4. Cine nu se va teme de tine, Doamne, și nu va slăvi numele tău? că *tu ești* unul sfânt: că toate neamurile vor veni și se vor închina înaintea ta; că dreptățile tale s'a arătat.

5. Și după acestea am vădut, și, iată, s'a deschis biserica cortului mărturiei în cer;

6. Și au eșit cel șapte îngeri din biserică, cari aveau cele șapte rane, îmbrăcați cu înourat și strălucit, și încinși împrejurul pieptului cu brie de aur.

7. Și unul din cei patru viețitor! a dat celor șapte îngeri șapte fiale de aur pline de mânia lui Dumnezeu, celui viu în vecii vecilor.

8. Și s'a umplut biserica de fum din slava lui Dumnezeu, și din puterea lui; și nimeni nu pu-

tea să între în biserică, până se vor sfârși cele șapte rane ale celor șapte îngeri.

CAPITOLUL XVI.

Și am audit glas mare din biserică dicend celor șapte îngeri, Duceți-vă și vărsați fialele mâniei lui Dumnezeu pre pământ.

2. Și s'a dus cel d'intăiu, și a vărsat fiala sa pre pământ; și s'a făcut rană rea și mare în oamenii cei ce aveau semnul fiarei și în cei ce s'au închinat chipului ei.

3. Și al doilea inger a vărsat fiala sa în mare; și s'a făcut sânge ca de mort: și tot sufletul viu a murit în mare.

4. Și al treilea inger a vărsat fiala sa în riuri și în izvoarele apelor; și s'au făcut sânge.

5. Și am audit pre ingerul apelor dicend, Drept ești, Doamne, cel ce ești, și cel ce erai, și cel cuvios, că ai judecat acestea.

6. Că sângele sfinților și al proorocilor au vărsat, și sângele ai dat lor să bea; că vrednici sunt.

7. Și am audit pre altul din jertvelnic dicend, Asa, Doamne, Dumnezeule A-tot-țitorule, adevărate și drepte *sunt* judecățile tale.

8. Și al patrulea inger a vărsat fiala sa preste soare; și i s'a dat lui putere să pălească pre oamenii cu foc.

9. Și s'au pălit oamenii cu pălitură mare, și au hulit numele lui Dumnezeu, celui ce are stă-

păpire preste ranele acestea: și nu s'au pocăit ca să dea slavă lui.

10. Și al cincilea înger a vărsat fiala sa preste scaunul fiarei; și s'a făcut împărăția ei întunecoasă; și își mușcău limbele lor de durere.

11. Și au hulit pre Dumnezeu cerului de durerile lor, și de ranele lor, și nu s'au pocăit de faptele lor.

12. Și al șeselea înger a vărsat fiala sa preste riul cel mare Eufratul; și a secat apa lui, ca să se gătească cale împăraților celor do la resăriturile soarelui.

13. Și am vădut din gura bălaurului, și din gura fiarei, și din gura proorocului celui mincinos, trei duhuri necurate asemenea broaștelor *eșind*.

14. Că sunt duhuri ale dracilor, care fac semne, care merg la împărații pământului și a toată lumea, ca să 'i adune pre ei la războiul zilei celei mari a lui Dumnezeu A-tot-țîitorului.

15. Iată, vin ca furul. Feriuit este cel ce priveghează, și păzește veșmintele sale, ca să nu umble gol, și vor vedea rușinarea lui.

16. Și 'i a strins pre ei la locul ce se cheamă Evreește Armagheddon.

17. Și al șeptelea înger a vărsat fiala sa în aer; și a eșit glas mare din biserica cerului, de la scaun, dicend, S'a făcut.

18. Și s'au făcut glasuri, și fulgere, și tunete; și cutremur mare s'a făcut, în ce fel nu s'a făcut de când oamenii s'au făcut pre

pământ, ca acest cutremur, așa mare.

19. Și s'a făcut cetatea cea mare în trei părți, și cetățile neamurilor au cădut; și Vavilonul cel mare a venit întru pomenire înaintea lui Dumnezeu, ca să 'i dea lui păharul vinului mâniei iușimei lui.

20. Și tot ostrovul a fugit, și munții nu s'au aflat.

21. Și grindină mare ca talantul s'a pogorit din cer preste oameni; și au hulit oamenii pre Dumnezeu de rana grindinei; că mare este rana ei foarte.

CAPITOLUL XVII.

Și a venit unul din cei șapte îngeri cari aveau cele șapte fiale, și a grăit cu mine, dicend, Vino să 'i arăt ție judecata curviei celei mari, care șede preste apele cele multe;

2. Cu care au curvit împărații pământului, și s'au îmbătat de vinul curviei ei cel ce lăcușe pre pământ.

3. Și m'a dus pre mine în pustie în duh; și am vădut o mulere ședend pre o fiară roșie, plină de numi de hulă, care avea capete șapte și coarne dece.

4. Și mulerea era îmbrăcată cu porfiră și cu roș, și poleită cu aur și cu piatră scumpă și cu mărgăritari, avend păhar de aur în mâna ei plin de uriciuni și de necurăția curviei sale:

5. Și în fruntea ei nume scris, TAINĂ, VAVILONUL CEL MA-

RE, MAICA CURVELOR ȘI A SPURCĂCIUNILOR PĂMENTULUI.

6. Și am vădut prę mülere bată de sângele sfinților, și de sângele marturilor lui Iisus: și m'am mirat, vădęndu-o prę ea, cu mirare mare.

7. Și m'ă a dis ingerul, Pentru ce te ai mirat? eü voiü spune țic taina mulerei, și a fiarei ce o poartă pre ea, care are cele șapte capete și cele dece coarne.

8. Fiara care o ai vădut era, și nu este; și va să se sue din adınc, și în perire să meargă: și se vor mira cei ce lăcușo prę pământ, ale căror numi nu sânt scrise în cartea vieței de la întemeierea lumii, vădęnd pre fiara că era, și nu este, măcar că este.

9. Aici este mintea ocea ce are înțelepciune. Cele șapte capete sânt șapte munți, unde șede mülerea preste ei.

10. Și împărați șapte sânt: cinci ai cădüt, și unul este, și cel-l-alt încă n'a venit; și când va veni, puțin trebuie el să rămăe.

11. Și fiara care era, și nu este, și acesta al optulea este, și din cei șapte este, și întru perire merge.

12. Și cele dece coarne, care le ai vădüt dece împărați sânt, cari încă n'au luat împărăția; ei stăpânire ca niște împărați într'un ceas ieau cu fiara.

13. Aceștia un gând au, și puterea și stăpânirea lor o vor da fiarei.

14. Aceștia cu Mielul vor face răsboiü, și Mielul fi va birui pre ei: că este Domnul domnilor, și

Impăratul împărăților: și cei ce sânt cu el sânt chemați, și aleși, și credincioși.

15. Și imi dico mie, Apele care le ai vădüt, unde șede curva, sânt noroade și gloate, și neamuri, și limbi.

16. Și cele dece coarne care le ai vădüt la fiară, aceștia vor urı pre curvă, și pustie o vor face pre ea și goală, și cărnurile ei vor mânca, și pre ea o vor arde cu foc.

17. Că Dumnedeü a dat în inimile lor ca să facă sfatul lui, și să facă un gând, și să dea împărăția lor fiarei, până ce se vor sfărși graiurile lui Dumnedeü.

18. Și mülerea pre care o ai vădüt este cetatea cea mare, care are împărăția preste împărați pământului.

CAPITOLUL XVIII.

Și după acestea am vădüt inger pogorindu-se din cer, care avea putere mare; și pământul s'a luminat de slava lui.

2. Și a strigat întru tărie cu glas mare, dıcęnd, A cădüt, a cădüt Vavilonul cel mare, și s'a făcut lăcaș drăcilor, și pază a tot duhul necurat, și pază a toată paserea necurată și urită.

3. Că din vinul mâniei curviei ei au bęut toate neamurile, și împărați pământului cu ea au curvit, și neguțatorii pământului din puterea desfătărilor ei s'au imbogățit.

4. Și am auđit alt glas din cer, dıcęnd, Eșiți dintr'ınsa, norodul meü, ca să nu vă împărășiți cu

păcatele ei, și ca să nu luați din bătăile ei.

5. Că au ajuns păcatele ei până la cer, și și a adus aminte Dumnezeu de nedreptățile ei.

6. Răsplătiți ei precum și ea va răsplătit voă, și îi îndoiți ei indoite dupre faptele ei: în paharul cu care a dres, dregeți ei indoite.

7. Cât s'a slăvit pre sine, și s'a desfătat, pre atâta dați ei chin și plângere: că întru inima ei dice, Sed împărăteasă, și văduvă nu sunt, și plângere nu voi vedea.

8. Pentru aceea într'o di vor veni ranele ei, moarte, și plângere, și foamete; și cu foc se va arde: că tare este Domnul Dumnezeu cel ce o judecă pre ea.

9. Și o vor plânge pre ea, și vor tinguî de ea împărații pământului, cei ce au curvit și s'au desmierdat cu ea, când vor vedea fumul arderei ei,

10. Departe stând pentru frica muncii ei, dicend, Vai, vai, cetatea cea mare Vavilonul, cetatea cea tare! că într'un ceas a venit judecata ta.

11. Și neguțătorii pământului plâng și o jelesc pre ea; că povara lor nimeni nu o cumpără mai mult:

12. Povara de aur, și de argint, și de piatră scumpă, și de mărgăritar, și de visson, și de porfiră, și de mătase, și de roș, și tot lemnul de tiin, și tot vasul de elefant, și tot vasul de lemn scump, și de aramă, și de fer, și de marmoră,

13. Și scortişoară, și tămăieri, și mir, și tămăle, și vin, și untdelemn, și făină de grâu, și grâu, și dobitoace, și oi, și cai, și căruțe, și robii, și suflete de oameni.

14. Și poamele poștei sufletului tău s'au dus de la tine, și toate cele grase și luminate s'au dus de la tine, și mai mult nu le vei mai afla pre ele.

15. Neguțătorii acestora, cari s'au îmbogățit de la ea, departe vor sta pentru frica pedepsei ei, plângend și tinguindu-se.

16. Și dicend, Vai, vai, cetatea cea mare, cea îmbrăcată cu visson, și cu porfiră, și cu roș, și poleită cu aur, și cu piatră scumpă, și cu mărgăritari!

17. Că într'un ceas s'a pustiit atâta bogăție. Și tot cirmaciul, și toată gloata cea din corăbii, și corăbierii, și orii câți lucrează marea, de departe au stătut,

18. Și strigau vedend fumul arderei ei, dicend, Care era asemenea cu cetatea cea mare!

19. Și își puneau țărină pre capetele lor, și strigau, plângend și tinguindu-se, dicend, Vai, vai, cetatea cea mare, întru care s'au îmbogățit de prețel ei toți cei ce au corăbii în mare! că într'un ceas s'a pustiit.

20. Vesește-te de ea, cerule, și voi sfinți apostoli și prooroci; că a judecat Dumnezeu judecata voastră despre dânsa.

21. Și un inger tare a rădicat o piatră mare ca de moară, și o a aruncat în mare, dicend, Așa cu puziure se va arunca Vavilo-

nul cetatea cea mare, și nu se va mai afla.

22. Și glas de alături, și de muzici, și de fluerași, și trimbițași, nu se va mai auzi întru tine; și tot meșterul a tot meșterugul nu se va mai afla întru tine; și sunet de moară nu se va mai auzi întru tine;

23. Și lumină de făclie nu se va mai ivi întru tine; și glas de mire și de mireasă nu se va mai auzi întru tine: că neguțătorii tăi erau boerii pământului: căci cu fermecătoria ta s'a u înșelat toate neamurile.

24. Și într'insa s'a aflat sânge de prooroci, și de sfinți, și de toți cei junghiați pre pământ.

CAPITOLUL XIX.

Și după acestea am auzit ca un glas mare de gloată multă în cer, dicând, Alleluia: Mântuirea, și slava, și cinstea, și puterea, Domnului Dumnezeuului nostru :

2. Că adevărate și drepte sânt judecățile lui: că a judecat pre curva cea mare, care a stricat pământul cu curviea sa, și a izbăvit sângele robilor săi din mâna ei.

3. Și a doa oară au dis, Alleluia. Și fumul ei se sue în vecii vecilor.

4. Și au cădut bătrânii cei doă-deci și patru și cei patru viețuitori și s'au închinat lui Dumnezeu celui ce șede pre scaun, dicând, Amin; Alleluia.

5. Și glas din scaun a eșit,

dicând. Lăudați pre Dumnezeuul nostru, toți robii lui, și cei ce vă temeți de densus, și cei mici și cei mari.

6. Și am auzit ca un glas de gloată multă, și ca un glas de ape multe, și ca un glas de tunete tari, dicând, Alleluia; că a împărătit Domnul Dumnezeu Atot-țitorul.

7. Să ne bucurăm și să ne veselim, și să dăm slava lui: că a venit nunta Mielului, și mulerea lui s'a gătit pre sine.

8. Și s'a dat ei ca să se îmbrace cu visson, curat și strălucit: că vissonul sânt îndreptările sfinților.

9. Și imi dice mie, Scrie, Fericii cei chemați la cina nunței Mielului. Și imi dice mie, Aceste cuvinte adevărate sânt ale lui Dumnezeu.

10. Și am cădut inaintea picioarelor lui ca să mă închin lui. Și imi dice mie, Veți, să nu faci aceasta: împreună cu tine rob sânt, și cu frații tăi cari au mărturia lui Iisus: lui Dumnezeu te închină: că mărturia lui Iisus este duhul proorociei.

11. Și am văcut cerul deschis, și iată un cal alb; și cel ce șede pre el se chiama Credincios și Adevărat, și întru dreptate judecă și dă rășboiu.

12. Ochii lui erau ca para focului, și pre capul lui erau steme multe; având nume scris, care nimeni nu l'știe, fără numai el.

13. Și era îmbrăcat în haină vâpșită cu sânge: și se cheamă nu-

mele lui Cuvântul lui Dumnezeu.

14. Și oștile cele din cer urmau după el pre cai albi, îmbrăcați fiind în visson; alb și curat.

15. Și din gura lui ese sabie ascuțită, ca cu densa să lovească neamurile; și el le va paște pre ele cu toiaș de fer: și el calcă teascuț vinului mâniei și iușimeii lui Dumnezeu A-tot-țitului.

16. Și are preste haïna și preste coapsa sa numele scris, IMPĂRATUL IMPĂRĂȚILOR, ȘI DOMNUL DOMNILOR.

17. Și am văduț pre un înger stând în soare; și a strigat cu glas mare, dicend tutulor paserilor celor ce zboară în mijlocul cerului, Veniți și vă adunați la cina marelui Dumnezeu;

18. Ca să mâncați trupuri de împărați, și trupuri de căpitanii, și trupurile celor țari, și trupurile cailor, și ale celor ce șed pre ei, și trupurile tutulor celor sloboși și celor robi, și celor micș și celor mari.

19. Și am văduț pre fiară, și pre împărații pământului, și oștile lor, adunate ca să facă rășboi cu cel ce șede pre cal, și cu oastea lui.

20. Și s'a prins fiara, și cu ea proorocul cel minciunos, care a făcut semnele înaintea ei, cu care a amăgit pre cei ce au luat semnul fiarei, și pre cei ce s'au închinat chipului ei. Vii s'au aruncat amândoi în iazărul cel de foc care arde cu piatră pucioasă.

21. Și cel-l-alti s'au ucis cu sabiea celui ce șede pre cal, care eșia din gura lui: și foate paserile s'au săturat din trupurile lor.

CAPITOLUL XX.

Și am văduț înger pogorindu-se din cer, avend cheiea adincului și lanț mare în mâna lui.

2. Și a prins pre bălaur, pre șerpele cel vechid, care este Diavolul, și Satana, și l'a legat pre el o mie de ani,

3. Și l'a băgat pre el în adinc, și l'a închis, și a pecetluit d'asupra lui, ca să nu înșafe mai mult pre neamuri, până se vor implini o mie de ani: și după acestea trebe el să se deslege puțină vreme.

4. Și am văduț scaune, și au ședut pre ele, și judecată li s'a dat lor: și am văduț pre sufletele celor tăieși pentru mărturiea lui Iisus, și pentru cuvântul lui Dumnezeu, și cari nu s'au închinat fiarei, nici chipului ei, și n'au luat semnul ei pre fruntea lor, și pre mâna lor; și au viețuit și au împărățit cu Hristos o mie de ani.

5. Iar cel-l-alti morți n'au ințiat până nu se vor sfârși miea cea de ani. Aceasta este înțierea cea d'înteu.

6. Fericit și sfint este cel ce are parte înțru înțierea cea d'înteu: preste aceștia moartea cea de a doa nu are putere, ci vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai

lui Hristos, și vor împărăți cu el o mie de ani.

7. Și dacă se va implini acea mie de ani, se va deslega Satana din temnița lui,

8. Și va esi să înșale neamurile cele ce sunt în cele patru unghiuri ale pământului, pre Gog și pre Magog, să 'i adune pre ei la războiū : al căror număr este ca nisipul mării.

9. Și s'a'au suit pre latul pământului, și au încungiurat tabăra sfinților, și cetatea cea iubită : și s'a pogorit foc de la Dumneșeu din cer, și 'i a mâncat pre ei.

10. Și diavolul cel ce fi înșala pre ei s'a aruncat în iazărul cel de foc și de piatră pucioasă, unde este fiara și proocorul cel minciunos, și se vor chinui ziua și noaptea în vecii vecilor.

11. Și am văduț scaun alb mare, și pre cel ce ședea pre el, de a cărui față a fugit pământul și cerul ; și loc nu s'a aflat lor.

12. Și am văduț pre morții, pre cei mici și pre cei mari, stând înaintea lui Dumneșeu ; și cărți s'a'au deschis ; și altă carte s'a deschis, care este a vieții : și s'a'au judecat morții din cele scrise în cărțile acelea, duple faptele lor.

13. Și marea a dat pre morții cel dintr'înșă ; și moartea și iadul au dat pre morții cel dintr'înșii ; și s'a'au judecat fle-oare duple faptele lor.

14. Și moartea și iadul s'a'au

aruncat în iazărul cel de foc. Aceasta este moartea cea a doa.

15. Și ori-care nu s'a aflat scris în cartea vieții s'a aruncat în iazărul cel de foc.

CAPITOLUL XXI.

Și am văduț cer nou și pământ nou : că cerul cel d'înteu și pământul cel d'înteu au trecut : și marea nu mai este.

2. Și eu Ioan am văduț cetatea cea sfintă, Ierusalimul cel nou, pogorindu-se de la Dumneșeu din cer, gătită ca o mireasă împodobită bărbatul său.

3. Și am audit glas mare din cer zicând, Iată, cortul lui Dumneșeu cu oamenii, și se va sălăși cu ei, și ei vor fi noroade ale lui, și însuși Dumneșeu va fi cu ei, și va fi Dumneșeu al lor.

4. Și va șterge Dumneșeu toată lacrima de la ochii lor ; și moartea nu va fi mai mult, nici plângere, nici strigare, nici durere ; nu va fi mai mult : că cele d'înteu au trecut.

5. Și a dis cel ce ședea pre scaun, Iată, toate le fac noue, și imi dice mie, Scrie : că cuvintele acestor lucruri și credincioase sunt, și să fie.

6. Și 'mi a dis mie, IS'a făcut. Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul. Eu celui înscat din izvorul apei vieții voiū da în darū.

7. Cel ce va birui va moșteni toate ; și eu voiū fi lui Dumneșeu, și el va fi mie fiū.

8. Iar celor fricoși, și necre-

dincioși, și păcătoși, și spurcați, și ucigași, și curvari, și fermecători, și închinători de idoli, și tutulor celor minciunoși, partea lor *li va fi* în iazărul cel ce arde cu foc și cu piatră pucioasă; care este moartea cea a doa.

9. Și a venit cătră mine unul din cei șapte ingeri cari aveau cele șapte fiale care erau pline de cele șapte rane cele mai de pre urmă, și a grăit cu mine, dicend, Vino, să 'ți arăt ție murea, mireasa Mielului.

10. Și m'a dus pre mine în duh într'un munte mare și înalt, și 'mi a arătat mie cetatea cea mare, Ierusalimul cel sfânt, pogorindu-se din cer de la Dumne-deu.

11. Avend slava lui Dumne-deu: și luminătorul ei *era* asemenea cu piatră prea scumpă, ca cu piatra iaspis, ce *este* ca cristalul;

12. Și avend zid mare și înalt, avend porți doă-spre-dece, și la porți ingeri doi-spre-dece, și numi scrise d'asupra, ca e sunt cele doă-spre-dece sem nții ale fiilor lui Israil:

13. Despre resărit porți trei; despre miadă-noapte porți trei; despre miadă-di porți trei; și despre apus porți trei.

14. Și zidul cetăței avea temelii doă-spre-dece, și într'insele numele celor doi-spre-dece apostoli ai Mielului.

15. Și cel ce vorbia cu mine avea trestie de aur ca să măsore cetatea, și porțile ei, și zidul ei.

16. Și cetatea este în patru colțuri, și lungimea ei este atâtă cât și lățimea; și a măsurat cetatea cu trestiea, la stadii de doă-spre-dece miș. Lungimea și lățimea și înălțimea ei întocma sunt.

17. Și a măsurat zidul ei, de o sută patru-deci și patru de coți, măsură a omului, care este a ingerului.

18. Și era zidirea zidului ei *de* iaspis: și cetatea *era* aur curat, asemenea cu gloi celei curate.

19. Și temeliele zidului cetăței *erau* cu toată piatra scumpă împedobite. Temeliea cead'întoîu, iaspis; a doa, safir; a treia halchidon, a patra, smaragd;

20. A cincia, sardoniche; a șesea, sardion; a șeptea, hrisolitos; a opta, viril; a noa, topazion; a decea, hrisoprasos; a un-spre-decea iachint; a doă-spre-decea ~~amatist.~~

21. Și cele doă-spre-dece porți *erau* doă-spre-dece mărgăritururi; una fie-care poartă era dintr'un mărgăritar: și ulița cetăței *era* aur curat, ca stecla cea luminoasă.

22. Și biserică n'am vedut întru densa: că Domnul Dumne-deu A-tot-țitorul este biserică ei și Mielul.

23. Și cetatea nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să lumineze întru ea; că slava lui Dumne-deu o a luminat pre ea, și luminătorul ei *este* Mielul.

24. Și neamurile celor ce se mântuesc întru lumina ei vor umbla: și împărații pământului

aduo slava și cinstea lor întru densa.

25. Și porțile ei nu se vor închide ziua: că noapte nu va fi acolo.

26. Și vor aduce slava și cinstea neamurilor întru densa.

27. Și nu va intra întru densa tot ce este spurcat, și face spurcăciune, și minciună; fără numai cei scriși în cartea vieței Mielului.

CAPITOLUL XXII.

Și 'mi a arătat mie riū limpede al apelor vieței, luminos ca cristalul, eșind din scaunul lui Dumnezeu și al Mielului.

2. În mijlocul uliței ei, și a rîului de o parte și de alta, era lemnul vieței, făcend roduri doaspredede, în fie-care lună dându-și rodul său; și frunzele lemnului erau spre sănătatea neamurilor.

3. Și tot blăstămul nu va mai fi acolo; și scaunul lui Dumnezeu și al Mielului vor fi într'însa; și slugele lui vor sluji lui;

4. Și vor vedea fața lui; și numele lui va fi pre frunțile lor.

5. Și noapte nu va fi acolo; și trebuință nu aū de făclie, și de lumina soarelui; că Domnul Dumnezeu îl luminează pre ei; și vor împărăți în vecii vecilor.

6. Și 'mi a dis mie, Aceste cuvinte sūnt credincioase și adevărate; și Domnul Dumnezeuul sfinților proorocilor a trimes pre ingerul său să arăte robilor săi cele ce trebuie să fie degrab.

7. Iată, vin degrab; fericit este cel ce păzește cuvintele proorociei cărței acesteia.

8. Și eu loan am vădut și am audit acestea. Și când am audit și am vădut, am cădut să mă închin înaintea picioarelor ingerului ce imi arăta mie acestea.

9. Și imi dice, Veđi, să nu faci aceasta; că d'impreună cu tine robsūnt, și cu frații teli proorocilor, și cu cel ce păzesc cuvintele cărței acesteia; lui Dumnezeu te închină.

10. Și imi dice, Să nu pecetluiești cuvintele proorociei cărței acesteia; că vremea aproape este.

11. Cel ce face strimbătate, mai facă strimbătate; și cel ce se spurcă, mai spurce-se; și cel drept, mai facă dreptate; și cel sfint, mai sfințească-se.

12. Iată, vin degrab; și plata mea este cu mine, ca să dau fiecărui precum va fi fapta lui.

13. Eū sūnt Alfa și Omega, începutul și sfersitul, cel d'inteu și cel de pre urmă.

14. Fericiti cel ce fac poruncele lui, ca să fie stăpânirea lor preste lemnul vieței, și pre porți să intre în cetate.

15. Iar afară sūnt călnii, și fermecătorii, și curvarii, și ucigașii, și închinătorii de idoli, și tot cel ce iubește și face minciună.

16. Eū Iisus am trimes pre ingerul meu ca să mărturisească voă acestea în biserică. Eū sūnt rădăcina și sămânța lui David, steaoa cea strălucitoare și de dimineață.

17. Și Duhul și mireasa dic,

APOCALIPSIS, XXII.

Vino. Și cel ce aude să țină,
Vino. Și cel însetat să vie. Și
cel ce voește, să iasă apa vieții
în dar.

18. Că mărturisesc la tot cel
ce aude cuvintele proorocii căr-
ții acesteia, De va adăga cine-
va la acestea, va pune Domnul
Dumnezeu peste el toate ra-
nele cele scrise în cartea a-
ceasta:

19. Și de va scoate cineva din
cuvintele cărții proorocii ace-
steia, va scoate Dumnezeu par-
tea lui din cartea vieții, și din
cetatea cea sfântă, și din cele
scrise în cartea aceasta.

20. Ține cel ce mărturisește a-
cestea, Așa vin curând. Amin.
Așa, vino, Doamne Iisus.

21. Harul Domnului nostru
Iisus Hristos cu voi toți. Amin.

~~PREȘIT~~

| și ~~LA~~ DUMNEZEU SLAVĂ.

